

SP

Ако гъвонен съфлоръ воден е
L. c. 1818

x 8²⁰ Абуца Сеев

n Училищна награда

каращо заедно с Син
гъв.

Корба на 1^о Сеп.

მ-თ-ს-რ-ი-ბ-ა

ს-ა-მ-ლ-ა-ნ-ი-წ-ე-რ-ი-ლ-ი-ს-ა

ღმერთო ძლიერო ყოვლის მწყობებლო,
შენ ყოველთაგან სამიებელო.
ღირსო ყოვლისა სიყვარულისა,
გვეც მადლი შენი შეყუარებისა:

ისჯობია

გინა მოთხოვნა

სამლო წერილისა მეგლისა და ასლის აღაქმათა

შემოკლებული

თულისა იოვანე არხიმანდრიტი

შუჭრანბინისა მიერ

კოსტანდინეპოლისა

20632

თარგმნილი და გამოცემული ქართულს ხმისა ზედ

ვენეტიკს

წიგნთ სანატკდავს შინა წმიდისა ღაზარეს მოწანსჯრისას

1858

ს ს ო ლ ი ო

უქუის ეოგელმან ბრძენმან ჰირმან, კითარა
 შედ კაცად კაცადს ნათესავს უმეცრეს ალუფაგებისა,
 და წინ წარსვლისათვის თვისისა მეცნიერება-
 სა თუ სიბრძნესა შინა, ესაჭიროების სსუა და
 სსუა ენათაგან თვის მამულებითს ენასა ზედა თარგ-
 მნილნი და გამოცემულნი ნაირ ნაირნი საჭირო,
 ხასარგებლო, და სიბრძნის წიგნნი: რამეთუ გი-
 ნაცა თვითთვეული ნათესავის უდიდესმან ნაწილმან
 არა უქუის სსუა ენაჲ, ვარდა მამულებითი ენისა
 თვისისა. ოდეს თვისი ენით ექმნებათ გამოცემ-
 ულნი იმგერნი წიგნნი, კითხვით და გულის სმის
 ყოფით მათი, ეანათლდებიან ივინი საკმაოდ, სცნობენ
 რაჲსაჲც თანამდებ არიან ლუთისა მიმართ, რაჲსაჲც მო-
 უყუსისა მიმართ, და რაჲსაჲც თავიანთი თავის მიმა-
 რთ. იქმნებიან მოძიშნი ლუთისანი,⁴ და სიფრთხ-

⁴ დანაბნაში სიბრძნისა შიში უფლისა: ივანეთ. გ. 7.

ილით დამცველნი მცნებათა მისთა. და ოდესაც
მოძიძნი ლუთისანი, მასუამს უკეთილესადცა ერ-
თეულნი მამულითისა სელმწიფისა. რჩეულნი
და საქებურნი ზირნი სასოგადოებისა. კეთილი
ზნეობისა და სათნოების მექონნი. განათლების
და სიბრძნის მოძიძოვნელნი. და სსუა მრავალი
სარგებლოვანების შემძინებელნი თავიანთი თა-
ვისა: ამა მიზენისათვის ხუჭსცა ვინებეთ და-
თარგმნაჲ, და გამოუცემაჲ აწ ქართულს ენასა ზე-
და ამა ოთხთა უპირველესად საჭიროთა, და
ფრიად მშუჭნიერთა წიგნთა, ესე იგი, სამღთო
წერილის მოთხრობისა ამის, რომელშიდ შეიჯ-
მიან ძველი და ახალი აღთქმანი: წმიდანების
ცხოვრებისა, რომელშიდ არიან აღწერილნი წარ-
ჩინებულთ წმიდათა ცხოვრებანი: სიბრძნისა გა-
ცებრივისა, რომელი არს ზნეობასა ზედა ლანა-
რაკი მსგავს ზნეობითი ძილოხოციისა, და რომ-
ელი ასწავებს კაცს ჭკუის კეთილად სმარებას,
სრულს კაცად ყოფვას, და სიმდიდრისადმი მიწე-
ვნასა: და გვოლრადიისა, რომელი არს მოთხრო-
ბა ქუჭუნისა, და მას შინა მყოფთ მთავართ ნათე-
სავთ ვითარებათა, და ფერად ფერადო ხუჭულებ-

თა. სასარგებლოდ თუ ნათესავისა ჩუქნისა, და
თუ მრთელისა იგერიისა: რომელი წიგნთა ზედა
ჩუქნ არა გრაცსთ საჭიროდ ვრძლივ ქების წარ-
თქმასა, ვინაჲცა აღმოძკითსგელი თვითვე კეთილად
სცნობს, თუ ვითარ ფრიად საჭირო, და სასარგ-
ებლო წიგნნი, არიან ესენი სულიერად თუ კორ-
ციელად ყოველთათვის:

და თუმცა დიდად მწელიცა იყო საქმე ესე
ჩუქნთვის, რამეთუ არა ეგუგდა ჩუქნ ამა საქმისა-
თვის ვინმე შემწეა, და არცა თანა მშრომელი პირი
ვინმე ქართული ენის მცოდინეა, ვარსა რა ვსე-
დგვდით, ვითარმედ ამა ოქროჲს საუკუნობასა ში-
ნა თითქმის ყოველთ ნათესავთ ენათა ზედა იბე-
ჭდებოდნან ფერად ფერადნი სამეცნიერო და სიბ-
რძნის წიგნნი, მის ვამო ფრიად სასარგებლოდ
გრაცსთ ქართულს ენასა ზედაც ვამოცემამ ზე-
მო სსენებულთ წიგნთა. და ამისათვის შესიზვნით
ყოვლის მანერობელისა ლუთისადმი, პირველად
დიდებისათვის მისისა, და პატივისათვის ყოვლად
წმიდა ქალწული მარიამისა. მეორედ ერთგულ-
ბისა და სიყვარულისათვის მისის იმპერა-
ტორებისათვის დიდებულებისა ყოვლად

მოწეაღე სელმწიფე იმპერატორისა
ალექსანდრე ნიკოლოზის ძისა თვით
მწერობელისა მრთელისა რუსეთისა.
და მესამედ სასარგებლოდ საქართველოჲსა, (რო-
მელ რჩეულით ნათესაგოაგანი ერთიჯა იგი არს.)
თავს ვისსით ხუცნი ვარემოების დატვირთით ყო-
ვლად ძნადი შრომაჲ ესე. ვინადგან ეგსურდა
უძღაბლესად სამსახური მისის იმპერატო-
რებითი დიდებულებისა, და შრომაჲ სა-
სიკეთოდ საქართველოჲსა:

წუ ვსახოებთ, ვითარმედ წრფელ ჰასროვანს,
კეთილის ქმნის მსურველს, და ეულს მოდგინე
მოღვაწებას ამას ხუცნსა კეთილად მიიღებს სა-
ქართველო, თვისის ჩვეულებითი კეთილ შობი-
ლებრივი ეულ-კეთილობითა: რომლით უქმად
არა ვაატარებს შრომასაჲს ამას ხუცნსა: რომელნი
რადგან ვართ მარად-მსურველნი, და მსიებელნი
ბედნიერებისა მისისანი. სილგით რომელ შრო-
მითა ამით ხუცნითა სარგებლობს საქართველო,
დიდ ვანსრომად და ვვირევისად ყოფად არს
იგი ხუცნთვის:

წინასიტყუთაობა

მოთხრობა საღმთო წერილისა, ვითარცა აქ
გენებს სასულიერა თვისი, უმეტეს უფროს ყოველი
ისტორიათა კაცთა და ყოვლისა ქრისტიანისათვის
ფრიად დასაჭირ არს. ვინადგან საფუძველი საქრ
ისტიანობისა სარწმუნოებისა საღმთო წერილი არს,
და რადგან ღიდ სანს აქეთ ჩუენ გუმწერდით, ვი
თარმედ ესრეთი საქმე მარგებელი მოაკლდების
იგერიასა შინა. ამისთვის ვისურვებთ ვადმოთარგ
მნაჲ ამისი, და გამოცემაჲ აწ ქართულს სმასა წე
და. რომლის მიერ მრავალსა ისარგებლებენ, თუ
იგინი რომელთაც სამღთო წერილი უკითხავსთ.
ვინაცა წიგნი ესე მრავალს ადგილს განანათლებს
მათ უმეტეს უბეთ გულის სმის ყოფვისა ვინა
ცაყებისათვის საღმთო წერილისა. და თუ იგინი
რომელთაც ანუ სრულიად არა უსმენისთ მოთხ-

რობანი საღმთო წერილისანი. და ასუ თუ რავდენიმე საქმენი მამამთავართანი მჯირეოდნად ესმინოსთ, ამის მიერ სავსებით ეულისსმას ჭყოფენ: ეგრეთვე იფერი ვინმეცა, რომელი ღიად დასაჭირო წიგნთაგან მოკლებულ არს, კითხვითა ამისი, და ეულის სმის ყოფვით, ვსასოებით ვითარმედ შეძლებისა ებრ ძალ იდოს ამან მისთვის მრავლის ადგილის შევსებაჲ. არა მარჯო სულიერი საქმის კერძოდ, რამეთუ მრთელი ქრისტიანებრივი ჭეშმარიტი სწავლა საღმთო წერილის ნათქვამთა ზედა განმჯიჯვებულ არს. არამედ დაღაცა ბუნებითი და სამოქალაქოჲსა სწავლის კერძოდ. რადგან მოთხრობათა ამით მიერ ეონება ეპლილი ვანათლდების, და ამათგანც კვალად სსება მრავალს საქმესა ეულის სმას ჭყოფს:

ნმა შემოკლებული ცნობის მოცემის მერმეცა, უმეროდ ვრაცნთ წიგნისა ამის მარგებლობასა ზედა გრძლად ქების თქმას. უკეთუ არ მხოლოდ შევაგონებთ ამის კითხვასა. ვინადგან ვიმედოვნებთ ვითარმედ მხოლოდ სასელის ეგონებით, რომ საღმთო წერილის მოთხრობა არს ესე, უკან შთამოუდგენ წიგნისა ამის ქონვასა

და კითხვითა სელიდგან არა დასჯიონ. მეცადრე
საერო პირთა, და ასალ ჰასაკოვან ერმათა. რა-
მეთუ უმეცესად მათთვის გამოცემულ იქმნა წი-
გნი ესე. რომლით პრომასაცა ამას ჩუწნსა მცირე-
დსა უქმად არ გაატარებენ, რომელიცა სიეგარუ-
ლით თავს ვიდეთ სადიდებლად ლუთისა, და სა-
სარგებლოდ მათისა:

გვალად კაცად კაცად მოთსრობის დასაბამიც
საღმთო წერილის თავთ რიცხვით აღვნიშნეთ. და
დროების აღწერილებითი ქრონიკონიცა შევსძი-
ნეთ, ქვეყნის დაბადებითვან დაწეებითი: გარსა
ვინადგან საღმთო წერილის დროების აღწერილო-
ბასა სედა ნაირ ნაირნი გონგანი იაოებთან. (იგვე-
რად რომელ დაწეებითი. 3440 ითვან, ვიდრე
6984 წლადმდე უწინარეს ქრისტესი ქვეყნის გა-
ჩენაჲ დასდგეს.) ჩვენ ასლა და ასლა თვინიერ
საცალკეო გამოძიებისა და ჩვენი გონის განჩე-
ვისა. ამასა შინა შეუდევით ჩვეულებასა მას,
რომელ ქუჭყნის გაჩენასა ქრისტეს ქრონიკო-
ნიდგან 4000 წლის უწინ სდებენ:

წარვედით ეოველსა სოფელსა, და ჰქადაგეთ
სასარება ეოველთა დაბადებულთა:

მ-ო-თ-ხ-რ-ო-ბ-ა

ს-ა-ლ-მ-თ-ო-წ-ე-რ-ი-ლ-ი-ს-ა

მ-გ-ე-ლი-ა-ლ-თ-ქ-მ-ი-ს-ა

ნაწილი პირუტყლი

მოთხრობა დაბადების წიგნისა. დაბადებიდან
სოფლისა, ვიდრე სიკუდილადმდე იოსებისა

თანვი პირუტყლი.

დაბადება ქუჭყნისა ამის, და პირველი კაცისა:

დანადების თანვი ა. ბ. — წელი ქვეთისა 0.

დმერთმან ყოველის მწყობრელმან რაყამს ინ-
ება. სოფლისა ამის დაბადებაჲ, წინა პირველ ბრ-
მანა რათა. არა რაჲსაგან ცაჲ და ქვეყანა იქმნენ
თვის. შინა მეოფი ყოველი რამეებითურთ, განუ-
მსადებელად: და ინება ყოველადისა. სოფლისა

ამის დაბადების დასრულებამა ექუს ღღეზელ ამ
სახით: რამეთუ პირველ ღღეს შექმნა ნათელი:
მეორე ღღეს ჰყო სამყაროჲ, რომელი უჲა ითქ-
ვა: მესამე ღღეს გუნდი ქვეყნისა ამის რომე-
ლი უოველივე წელით მორცემულ იყო, წყა-
ლი იგი მუხით განჰყო. რომლით გმელი ქვე-
ყანა ითქვა, და ერთ ადგილს მეოფს წყალსა
ეწოდა ზღუა. და გარდა ამათისა მიწასა შინა
უოველთ რაჲმეთა თესლის დებითა, უბრძანა რა-
თა უოველი სახის ბალახნი და ხენი აღმოცენ-
დენ: მეოთხე ღღეს უის უოველნი გარსკულა-
გნი შექმნა. და საზღვარი დაუდგა, რათამცა ღღ-
ისით შუგ ანათებდეს, და ღამით მთოვარე. და
სლგითა ამათითა იქმნეს წელიწადი, თუშ, და
ღღე: მესუთე ღღეს ბრძანა, რათა წყალთაგან უო-
ველი გვარი თევზნი და მფრინველნი იქმნენ, უმ-
ფროსი და უხცროსი, და ესე უოველნი აღორძი-
ნდინ და განმრავლდინ: მეექუსე ღღეს ბრძანა, რა-
თა ქვეყნიდგან, ესე იგი, მიწისაგან უოველი გვარი
ოთხფერსნი და პირუცყენი იქმნენ: და ღღესა მას
ამა უოველთ უხოველთ დაბადების შემდგომ, ინება
დადგინება ამათ შუგა მფლობელისა ერთისა. რომ

მლისათვის მოილო მიწისაგან და შექმნა პირველი
კაცი ადამი, უმაღლესი უფროს საზოგადო უსი-
ცებო ცხოველთა, მოცემით მისდა სიცოცხლე სუ-
ლისა. რომელი ამით ღუთის მსგავსობისა და სე-
ვისა ებრ კაცი ითქვა: შეძგომ ინება ღმერთ-
მან მოცემად ადამისათვის მისი მსგავსი შემე-
ქმნა. რომელმან აჟამა მის ადამის ღამინებისასა
გამოულო ვგერდისა მისისაგან წიბო მგალი, და მის-
გან შექმნა ევან დედაკაცი: და ესრეთ ღმერთმან ქვე-
ყნისა ამის ყოველი მას შიგან შეოფ რამებითურთ
ექუს დღესედ განენის შეძგომ, დღესა შეშვი-
დესა დასცხრა შექმნისაგან. და აკურთხნა დღე იგი
და ინება რათა წმიდათ შეინახებოდეს მოსახსენებ-
ლად განსვენებისა თვისისა:

თანვი მეორე

ცოდვა პირველ მამათა და პატიჟი:

დანად . გ . — წელი ქუჭებისა ო :

რ-დეს შეჭქმნსა ღმერთმან ადამ და ევა დაადგინსა იგინი ედემის ბაღსა, რომელი ესე ედემ წოდებულ სამოთხე ერთი უბეთილესი მტელი იყო, ყოველი სიკეთებით ვსილ შემკული. სად სსევა და სსევა შენიერი სსმოვიერე აეთ ვარდა მუნ სამოთხის შუა ადგილსა ორნი აეცა ჰეიებდის. რომელ მათგანსა ერთსა ეწოდებოდის აე ცხოვრებისა, და მეორესა აე ცოდინებისა კეთილისა და ბოროტისა: მუნ ღმერთმან ამცნო და ჰრქვა ადამსა, ვთარმედ ყოველისაგან ნაყოფთა აეთა ბაღისა მათის მალ გედების ჭამად, სოლო ნაყოფისაგან სისა მის კეთილის და ბოროტის ცოდინებისა, არამცა სჭამოთ. იცოდეთ რამეთუ სჭამთ რა მისგან მოკუდებით: ვარსა ესე მათი მსაკვარი ეველის სახეშიდ შესული, ვამო-

უნდა ევასა და მოაჯუა იგი მეცხველმან, არა თუ
 მის საყოფის ჭამით თქვენ მოკუდებით, არამედ
 რადგან იცოდნა ღმერთმან რამეთუ ჭამითა მის
 საყოფისაგან აღისილგებოდინ თვალნი თქვენნი,
 და თქვენც ვითარცა ღმერთი იქმნებოდით, და
 სცნობდით კეთილსა და ბოროტსა, ამის გამო
~~გამცნობ თქვენ ღმერთმან არა მისლგებად კესა მის~~
 მიმართ.

ვითარცა ესმა სიჯუა ესე ევასა, და ერთი კე-
 რძოთაც რა იხილა მშვენიერება მის აკრძალული
 ხილისა, ვერღა მძლებელმან მივიდა მოწყვიტა
 სიღვან, სჭამა. და აღმსაჯ მოსცა, და მანც მიი-
 ლო და სჭამა: და ესრეთ სჭამეს რა, მართლიად
 აღისუწნეს თვალნი მათნი, რომელ ზირველ ორ-
 ნივეცა მიშველ იევენეს, და ვერა სედვიდენ სიშ-
 იძველესა თვისსა, ვარსა მაშინ გულის კმა ჭევეს
 სიშიძველე იგი თვისი, და სირცხვილეულ ყოფნ-
 ითა მეესეულად დაიფარნეს სიშიძველე იგი თვისი
 ფურცლებითა ლელგეულისათა. და რაჟამს გულის
 კმა ჭევეს მოსვლა ლუთისა მუნ სამოთხესა, მის
 განივლცენ შორის კეთასა და დაიძალნენ: შემდეგ
 რომ ღმერთმან მოუწოდა მას, და ჰრქვა. აღამ სწდ-

სარ. სოლო ადამ მიუგო და ჰრქვა. ესმა მოს-
 ვლა შენი სამოთხესა. ამას და შემეშინა, და შიშ-
 ვლად ყოფობისათვის ჩემისა წარვედ და დავიმ-
 ალე: ჰრქვა ღმერთმანც. გონ ერქვა შენ თუ შიშ-
 ველი სარ. არამცა მის ნაყოფისაგან რომლის უტ-
 შელობა გამცნე შენ ეგეტამოს: მიუგო ადამ, და
 ჰრქვა. დედაკაცი ესე რომელი მე მომეც შემწედ,
 მან მომცა მე ჭამად: კვალად მიექცა ღმერთი
 დედაკაცს ჰკითხა. რასათვის ჰყავ შენ საქმე ეგე-
 მანც მიუგო და ჰრქვა ვითარმედ ეგელმან მომაჯეუა
 მე: მაშინ მიექცა ღმერთი ეგელსა და ჰრქვა. სი-
 ბოროტისა მაგის შენისათვის დაწყველილიმცა იე-
 აგნ შენ ყოველთ ცხოველთა. შორის. მკერდსა
 და მუცელსა შენსა ზედა ვიდოდი, და საზრ-
 დელი შენი მიწა იყოს. და შორის შენსა და. შო-
 რის დედაკაცისა მაგის შეილებითა თქვენითა თუ-
 რთ მტრობა ჰკეიბდის, რათა იგი შენ უკან შთა-
 მოვიდებოდის შესამუსრაგად თავისა შენისა, და
 შენ საკებნავად მისა ფერსის ქუსლისა: შემდგომ
 დედა კაცსაცა ჰრქვა. განმრავლდეს ჭირნი და შე-
 წუსებანი შენნი, საცკივართა და სალმობითა შეი-
 ლნი შობო. და უფლებასა ქვეშე ქრმისა შენისა

იყო, რომელმან თავათ შენსედ იუფლოს: მას
 შემდგომ ჰრქვა აღმსაცა. შენც ვინადგან უსმინე
 ცოლსა შენსა, და ჩემ მიერ დაპლილი ნაყოფისაგან
 სტამე, მეც ცოდვისა შენისათვის წყეულიმც იუოს
 ქვეყანა, ეკალი და კუროსთავი შენ აღმოვიცენოს.
 ოფლითა პირისა შენისათა ჭამო პური შენი, ვიდრე
 რემდის კვალად მიწად იქცე, საითგანცა მოღე-
 ბულ იქმენ; შემდგომ ამისა ღმერთმან შემოსა
 ადამ და ევა სამოსითა ცუფისათა, და იფერ სამ-
 ოთსისაგან ვარე გამოდენა: და თვითაცა იმიე-
 რითგან იწყეს დამკვიდრებად ქვეყანასა ამას უბა-
 დრუკებისასა. და შვილთა შობითა დღითი დღე
 განმრავლდენ:

თავი მესამე:

მოთხრობა აბელისა და კაცისა:

დანად. დ. — წელი ქვეყნისა 128. 130.

აღამ და ეგის ჰირმუო შე კაც იყო, და მას
 შეძგომ აბელ: კაც ქვეყნის მოქმედ იყო, და
 მასა მისსა აბელსა ცხოვარნი ეგანდა და შეეემს
 ცხოვართასა იყო: და ამათ ორთავე მოინებეს თვისთ.
 მონაგებისგან ლუთისათვის შესაწირავის შეწი-
 რვა. და კაც ეცდებოდა შეწირვასა თვისთ ქვეყნის
 წესიერთ რადმეთასა. ვარსა აბელ მის წინაღმდეგად
 შეწირვიდა ღმერთსა თვის ცხოვართ რჩეულთ ჰირ-
 მუთათგანსა: რომლისათვის ღმერთმანც აბელ შე-
 იყვარა და შესაწირავი მისი შეიწყნარა. და კაც
 მოიძულა, და შესაწირავსა მისსა ჰირი მიაქცია:
 საქმესა ამასა სედა ფრიად მოიწყინა კაც და სწყუნდა.
 შეძგომ ლუთისათგანცა მსილება ესმა, რომელი
 ეცუოდა. რასათვის მოწყენილ გულ შესარე-
 სარ, და მისსა შენისა მოპურსე. ვინათგან ბრალი

ქენი არა რომელმან რჩეულნი მე არა შემწირე:
 შემდგომად თუეინდ ღმერთმან ესევც ჰრქვა ვითარ-
 მედ მოვიცევებ შეეინდობ და არა მივიღებ შენ-
 გან ზირშობობასა შენსა, გარნა მაინც და მაინც
 ცევსლი შემშურნობისა გულსა შინა კაენისა არა
 დაძრვა, არამედ დღესა ერთსა მოცეუებით წარიყვანა
 აბელ მარჯოდ თავისთან უდაბნოსა ერთსა მეცე-
 ველმან, მოვედ ჩემთან ჭრჭინგად, და მუნ მას
 ზედ აღდგომილმან, ჰკლა იგი:

შემდგომ რაჟამს შეემთხვია ღმერთი კაენს,
 ჰკითხა მას, და ჰრქვა. სადა არს შმა შენი აბელ.
 კაენ ეცრუა და მიუგო. მე არა უწყი. სუ თუ მცე-
 ელი ვარ მე შმისა ჩემისა: მაშინ ჰრქვა მას ღმერ-
 თმანც. რამ ჰყავ შენ ევე, რამეთუ სისსლი შმი-
 სა შენისა ქვეყნითვან ჩემდამო ღაღადებს. ამის-
 თავის წყეულიმც იყავნ შენ ქვეყანასა მას ზედა,
 რომელმან კელითა შენითა სისსლი შმისა შენისა
 შესგა, და ნაყოფი შრომისა შენისა მისევან ვერა მი-
 ილო. და განბნეულად ვლოადე ქვეყანასა ზედა: და
 ამ სახით კაენ ღუთის ზირისაგან განვარდნილი,
 ეოველს ცხოვრებასა შინა თავისსა სასო წარკვეთ-
 ილ დაბნეული ვილოდის, ვიდრემდის დღესა ერთსა

ლამექქ მის ქემან მისმან ვერა მცნობელმან, თუ
 ვინა არს, უეცრივ ჰქლა იგი: შემდგომ კაენი-
 სა ამის შთამომავალთაჲცა თვისთა მამასავით ლუ-
 თის მსასურებისაგან ვაგრილებულთა. ვითარცა
 იტყვიან, ნელ ნელად თავიანთი შორის შეეგანე-
 ბით კერპმსასურობისა, მსასურება მათი დაიწ-
 ყეს:

ხოლო ღმერთმან პირველ მამასა აღამსა სსება
 შვილთა ვარდა უცოდველი აბელის წილ კეთილი
 ძე მოსცა სეთ სასელით, რომელი ფრიად საყ-
 ვარელ ლუთისა ვასდა. და ძენი სეთისანი და
 მის ძენი მედ ლუთისა იწოდნენ: ამათეანიცა
 ერთი შთავარი იენოვს მამამთავარი ვასდა, რომ-
 ელმან ლუთის მსასურება ფრიად ვანაბრწყინა. მე-
 თორე იენოვექ მამა შთავარი რომელი უკვდავი, კო-
 რციითა სეცას აღმაღლდა. და ერთიცა მათუსალა
 წოდებული, რომელმან უმეცეს უფროს ეოველი
 კაცისა ნამეცხნავი იცოცხლა, ესე იგი, ცხრა ას სს
 მეოცდა ცხრა წელი:

თავი. მეოთხე:

ღმერთმან სიბოროტე კაცთა წყლის რღუებით
ჭრისსა:

დბბდ. ვ. 8. 171 თ: — წელი ქვეუნიბა 1656. 1657:

ქვეუნიბის განხილვან (სამეოცდა ათთა მეზრ) ორი ათას ორასი წლის ოდენ განგლის შემდგომ, რაჟამს კაცთა განძრავლებულთა აღევსოთ ქვეუნიბისე ყოველი, იგონად განძრავლდა ცოდვა და უმჯულოება მათი, ვირელა ზომას გარდასდა, მის გამო ღმერთმანც მათსედ განრისსებულმან იხება აღსოცვაჲ სოფლისა ამისაგან. კაცთა, ყოველი ცხოველებითურთ რომელნი სამსასურებლად მათი განიხნა: ხოლო ესოდენ ბევრეულ კაცთა შორის კაცი ერთი ჭეივბდის სეთის კურთსეული ცომისაგან ნოე მამა მთავარი, რომელი თვით მსოლოდი უცოდველობითა თვისითა და სიძარბლითა სრულითა საყვარელ ღუთისა იყო. ამისთვის მას გამოუცხადა ღმერთმან ვითარმედ ყოველი სოფლისა ამის რისსგად

წარწყმედად არს წყლის რღუჭნითა, და მხოლოდ თვით ძეებითა თურთ განრინებად არს მის რისსვისა გან-
 რათა მას შერწყვა მხოლოდ ნათესავისა მისისა-
 გან გამოძავალთა ქვეყანა ესე აღავსონ: ამის გა-
 მო უბრძანა ღმერთმან ნოე მამა მთავარსა აღშენე-
 ბაჲ კიდობნისა ერთისა დიდისა, სამასი წყრთა სი-
 ვრძითა, ორმოც და ათი სივრცითა, და ოცდა ათი
 სიმაღლითა. შიგან დაყოფილ დაყოფილი - და ამის
 გარეთი და შიგნითი ზიგთით შევლესილ უნდა ყო-
 ფილ იყო, რათა წყალმან მას შინა არა განვლოს:
 ნოე მამა მთავარი დასრულებასა კიდობნისა ამის
 შენებისასა ბრძანებითა ღუთისათა თავად შევიდა
 მას შინა თვისი შეილებითა თურთ, რომელ ითქმო-
 დიან სემ, ქამ, და იაბეთ, და თვისი ცოლითა თურთ
 და მათი ცოლებითა თურთ. და შესსა ქვეყნის კმე-
 ლის ყოველ ცხოველთაგანი და მფრინველთაგანი
 ორ ორი დედალ მამალი, სოლო წმინდა გინა საჭ-
 მელ ცხოველთაგანნი შვიდ შვიდი: ესენი ყოვე-
 ლნი შევიდნენ რა მუნ, ღმერთმანც გარედგან კარი
 მის კიდობნისა დასმო, და იწყო წყლის რღვნა-
 მან. რომელი ორმოც დღეს და ორმოც ღამეს
 უცხრომელად წვიმდა. და ზღვამან აღმაღლებულმან

მრთელი კმელეთი ქვეყნისა წელით დაჭურა, იგფ-
 ერად ვიდრეღა ფრიად ძალად მათა ათსუთმეტი
 წურთა ზეით აღვიდა წელი. რომლით კიდობანს
 ვარე დაძინილი ყოველი სულდემული ცხოვე-
 ლნი მოსწყდეს. და მხოლოდ ნოე მამა მთავარი
 თავისთან მეოფ თვისიანებით განერინა მას კილო-
 ბანსა შინა, რომელი ზირსა წელიისასა ვიდოდის: შემ-
 დგომ ასორმეოც და ათი დღისა მოსუა ღმერთმან
 ქარი ერთი, რომლის მიერ ნელ ნელად მან წყალმან
 იწყო მოკლებად ზირისაგან ქვეყნისა. ამისთვის კი-
 დობანიცა იგი ნოესი, რომელი მაშინ კერძოდ სა-
 სომსეთოჲსა იბაეობდის, არარაუც ვინა მასის წოდე-
 ბულ მათსა ზედა დადგრა: მაშინ ნოე მამა მთავ-
 არმან აღალო მის კიდობნის სარკმელი, და გამ-
 ოსაუცდელად ქვეყნის კმელეთისა ზირველ ყორანი
 გამოუცევა ვარე. ხოლო ვითარუა ისილა რამეთუ
 ყორანი იგი არა უკუნიქცა, მას შემდგომადუა მტრე-
 დი ერთი გამოუცევა, არამედ ცრედი ესე ფერსთ
 მოსაკიდი ადგილისა ვერ ზოგნითა, მუის მიიქცა:
 ემას განსა ზედა ნოე შვიდსა დღესაუც მოუცადა,
 და კვალად გამოუცევა ცრედი იგი, რომელ წარ-
 ვიდა შეიყოვნა, და ზირსა მწყუნე ზეთის სილის

ოცოსი ალებითა მიმწუსრ კიდობნად მიიქცა: მას
 მოღმა შემდგომ შვიდი ღლისა კვალად გამოუცევა
 ცრედი იგი. ვარსა ვითარცა ისილა არღა მიქცევა
 მის ცრედისა კიდობნად, და ოთსივ კუთსე მიმ-
 ხედველმან ნასა წყალი იგი სრულებით დამშრა-
 ლი, (ვიდრე იმ ყამადმდე სრული წელიწადი კიდ-
 ობანსა შინა დაყოფის შემდგომ) ბრძანებითა ლუთა-
 სათა თვითაც ვარე კმელზედ გამოვიდა თვისიანე-
 ბითურთ, და ვარე გამოასსა ყოველნი ცხოველნი
 იგი, და ძვრინგელნი, და სამადლობოდ ლუთის მიერ
 ქმნული სახიერებისა საკურთსეველი აღმართა, და
 მის წმინდა ცხოველთაგანნი მრთლად დასაწველი
 შესწირა: ხოლო შესაწირავი იგი ნოესი ღმერთმანც
 შეიწყნარა, და აკურთხნა იგი შვილებითურთ თვი-
 სითა მრჩობლ აღსაღორძინებლად ქვეყანასა სედა
 და გასამრავლებლად. და ყოველი ცხოველნი კე-
 ლეწიფებასა ქვეშე მათსა დაადგინნა, რათამცა მათ-
 განის კვლა და ჭამა შეუძლონ. ვერცთვე აღუთქვა
 მათ აღთქმად, ვითარძედ იმიერიოვან ქვეყნისა ამის
 დაწყვით არღა მოსწყვიდნოს სოფელი წყლის
 რლუწნითა. და ნიშნად აღთქმისა ამის ჩემისა დაგ-
 სდო ღრუბელთა შორის შვილდი ცისათ:

მას შემდგომ ნოე მამა მთავარმან ჰირველსა
 ვით ეელმეორ ქვეყნის მოქმედების დაწყებითა ვა-
 ზნი დაწერვა. და ყურძნითა მისითა ღვინო დაწურა.
 და ერთ გზის მის ღვინისაგან ნამეცხნავის წაყილ-
 ებითა იფფერ დათვრა, ვიდრელა სამოსელნი ყო-
 ველნი განიძრო, და განშიშვლებული დაეცა დაწ-
 ვა: ხოლო ქამ წოდებულ შემან მისმან ვითარცა
 იხილა იგი ესრეთი კივსული სახით მწოლარე,
 მირბიოდა ძმათა თანა ვაცინვითა, და უაძბა მათ
 მამისა თვისისა უკაცრაობაჲ: ხოლო სემ და აბეთ
 ძმათაჲცა ვითარცა ესმათ ესე, განურისხდეს მას
 შერცხვენითა, და შეესეულად მოიღეს სამოსელნი
 იგი მამისა, და იფფერ უკან უკან წარსვლითა და-
 უნახავად სიშიშვლისა მისისა, მივიდენ დაფარნეს
 მამა თვისი: ამის გამო რაჲჲს გამოფხიზლდა
 ნოე, და საქმე გულის ემა ჰყო, დასწყევლა მე
 იგი ქამ, თვისი ეოველი შეილგებითურთ. და აკუ-
 რთხნა სემ, და იაბეთ: შემდგომ წყლით რღუჭნისა-
 ცა სამას ორმეოცდა ათი წელიც იცოცხლა ნოე
 მამა მთავარმან, და ცხრა ას ორმეოცდა ათი წლი-
 სა მოკუდა:

თანვი. მესუთე.

გოდოლი ბაბილონისა:

დაბად. იან: — წელი ქვეყნ 1770:

ბეთაგან ნოე შამა შთაგრისათა კვალად იწვეს
 კაცთ განშრაფლებამ. და ესე ყოველნი ქვეყნის ერთი
 კერძოდ დამკვიდრებულნი ენასა ერთსა იცუოდინ
 თაგინთ შორის: შემდგომადცა მათი იგოდნად გან-
 შრაფლებისა ღიად უმნელესლა იყო მათი ერთი აღ-
 გილს ყოფნა, და ისრაჲეს ერთი ერთისაგან განყრა
 და აქათ იქით წარსვლა დამკვიდრება: მაშინ გონება-
 სა მათსა შთაგარდა ფიქრი ერთი ამპარჯაგანობისა
 და გლისპობისა, რომელნი იცუოდენ. მოვედით წი-
 ნა პირველ განბნევისა ხეებისა ვიდრემდის ერთად
 ვართ გოდოლი ერთი ქალაქის სასით აღვაშენოთ,
 იფგერ დიდი და მალალი, რომლის სიმაღლე ვი-
 დრე უმდე ეწვოდის, რომელთი სამარადისიო
 მოსასსენებელი სასელი დაუტეოთ ქვეყნასა სე-
 დაო. და მეორედ ვითარცა იცუვიან მას მოღმაცა

წელის რღუნისაგან განყრისნონ უკეთუჲცა ღმერთს
უნდეს კაცთ სელმეორ ვარისსგა: ვარსა საქმე
ესე ამპარჯაგანსური ივოდნად უსათხო ეყო ღმერ-
თსა, და რეგენურად გამოხნდა წინაჲე ღუთიული
სიბრძნისა, ვიდრელა ინება სამირკველიდგან დარ-
ღვევით ვაფუტეზაჲ მისი. და საღმრთოა წერილი
მას ესრეთი სასით ამსეგსებს და იცუვის. ვი-
თარჯა ვარდმოსდა ღმერთი და ისილა ვოდოლი
ესე ნაშენი მეთა კაცთასა, მიექცა და თქვა ვითარ-
მედ კაცთა ამათ ყოველთა ერთ ნათესაგად ყოფნით
და ერთი ენის თქმით ვოდოლი ესე აღაშენეს,
და არა რაჲს კერძო ნაკლებულობის გამოვლითა
რაჲც უნდეს იქმოდეს. მაჲ სადამე მოვედით ენა
ამათი აურიოთ ვაშფოთოთ, რათამცა ერთსა მეო-
რის თქმა არა ესმოდესო: ვინაით იცუვიან რომე
ღმერთმან ამ სასით იგი შენობა ვოდოლისა აც-
სრომა მაშინ რაჲამს ივოდენი ათასეული კაცნი
შენობასა ამას ზედ დასგოდენ აშენებდენ. და ერთი
ვინმე ნებროვთ წოდებული ქამის მის მე მათზედ
წინამძღვრად ზედა მდგომ იყო, ანაზღვეულად ღმ-
ერთმან არევითა ენისა მათისა დაავიწყა ლაპარაკი,
და ასლად ნაირ ნაირი წარმოთქმით ივინი აღაპარაკა.

და იგფერ ერთი ერთის ნათქვამის უსმენრობითა,
 დაძთა შენობა იგი არღა იწარმოა: წმასგანსა ზედა
 კვალად გარეთი ისტორიანიუცა მიაძებენ ვითარმედ,
 ღმერთმან ამოსცა ბორბალი ერთი სასუციკი, რო-
 მელმან გოდოლი იგი ბაბილონისა საფუძვლით დაა-
 მსო: საქმე ესე გოდოლისა ესრეთ მოხდა. კაცნი-
 ცა იგი შეერთებულნი მუნით ვანიბნეს. და ჭოგ
 ჭოგად გაყოფილნი იწყებდინ აქათ იქით წარსე-
 ლას, და ქვეყნის ოთხივე კუთსესა დამკვიდრე-
 ბასა: ეგრეთვე მიზეზით მის ენის არეულობისა,
 მის გოდოლის ადგილის სახელი რომელი ზირე-
 ყლ სენაარ ითქმოდის, მას მოღმაცა ბაბელ ვინა
 ბაბილონ ითქვა. რომელი თქმა არის არეულო-
 ბაჲ:

თანვი. შექმნის.

წოდება მამა აბრამისა, და სსვა საქმენი მისნი :

დანად. იბ. ივ. იდ. — წელი ქვეყნისა 2083. 2092 :

შემდგომად ვოდოლის განყოფისა კაცნი სოფ-
ლისა ამისანი ნამეცნაგად განშრავლებულნი ძრხოზღ
ლუთის სამსასურისაგან უკუდგარნი კერამსასუ-
რებასა ზედა მიიქცეოდის. სოლო ღმერთმან ამათ
შორის თვის შორწმუნე მონად გამოარსია მამა აბ-
რამ, რომელი ნოე მამამთავრის კურთსეული სე-
მის მის ნათესავისაგან იყო, რომელი შუა მდინა-
რის ქვეყანასა სარან წოდებულ ქალაქად მკვიდრო-
ბდა მამისა თვისისა თანა, რომელი თარა ითქმოდის :
ნმისთვის ღმერთმან მუნით მოუწოდა იგი, და
ჭრქვა. გამოვედ ქვეყნისა მავის შენისაგან, და
ნათესავისა მავის შენისაგან, და სამამეულო სასლისა
შენისაგან, და მოვედ მუნ დამკვიდრე, სადაც მე ვი-
ჩვენო შენ, რათამცა ვაკურთხო შენ ვაგამრავლო,
სასელოან გეო ქვეყანასა ზედა. და შენით იაკურთხო.

კაცნი ყოველი ქვეყნისანი: აბრაჰამს მსწრაფელ ეძ-
 არჩილა ღმერთსა, განვიდა, თან გამოიყვანა სარა
 წოდებული ცოლი, და ლოტი შმისწული დვისი. და
 ვითარცა ღმერთს ეხვეწებინა მივიდა ქვეყანასა ქა-
 ნანელთასა დაემკვიდრა, რომელი ზალესტინიუ ით-
 ქმის: ხოლო ადგილსა მას მრჩობლ ეხვეწა ღმე-
 რთი აბრაამსა და ჰრქვა. ქვეყნებისა ამის შეილ-
 ისა შენისათვის მიუცემად ვარ. ხოლო აბრაჰამსა
 მუნ თვისი ზირველი საკურთსეველი აღმართა ზა-
 ცივისათვის ლუთისა, და კადნიერად იწყო მსახუ-
 რება ლუთისა: მათ ღღეთა შინა ქვეყანასა. ამას ქა-
 ნანელთა სიყმილი დაეცა, და მისეწითა მით აბრაამ
 სასლუეულითურთ თვისითა ეგვიპტედ განიგულცო-
 შემდგომ კვალად ქვეყანასა ქანანელთასა მიიქცა რა-
 ისილა რამეთუ დიად განმრავლებულ იქმნებინ ლო-
 ცთან ერთად ყოფნითა, და რაჲც კელსა ადგილნი
 უწყრიეს, არა ეკმაგების სამოვრად საცხოვარსა მათ-
 სა. ამის გამო უნდა თავისგან განსჯალკეგება ლოცისა:
 და მიაგლინა რათა წარვიდეს თვის რამებითურთ
 კერძოდ იორდანე მდინარისა, რომელი ზიხიერი ად-
 ვილი იყო, მუნ დაემკვიდროს. და მუნ ადგილთა შინა
 იყვნეს სოლომ ვომორ წოდებული ქალაქნი, რომ-

მელო კაცნი ფრიად ბოროტი და ცოდვილი იყვნენ: ლოტი რაჟამს სოდომ ქალაქად შევიდრობადის, მათ დღეთა შინა მის ახლოს შეოფ მთავრობათა განსნი ოთხსნი ერთად შეერთებულნი რამ მიწესოსათვის სოდომელთ და გომორელთ ზედა, და ამათთან შეერთებულ მეფეთა ზედა ბრძოლას განჰლიდენ. და მას ბრძოლასა შინა სძლიეს მათ, და სოდომელნიცა ცევეთ მიეცნენ. რომლითა ლოტიცა ყოველი საცხოვრებელითა თვისითა მათ ცევებთან ერთად იპყრეს წარიყვანეს: საქმე ესე ვითარცა ესმა აბრაჰამს, შეის მოუწოდა ერთად შეერიბნა თვისნი მორწმუნე ახლანი მონანი ყოველივე სამას ათრვამეცი სული, და გარეთიანცა შეიერთა სამნი სასლის უფალნი, და ოთხთა მათ მეფეთა ზედა მიიჭრა, და დიდი წყევტის მიუცემითა და დანაშკთი განლცოლვითა, ლოტი სხვა ჰყრობილ ცევებთან ერთად გამოიხსნა, და ყოველივე ნაშოვარი კელითიან დააჯალა: და ესრეთ აბრაამ რაჟამს გამარჯვებული დიდებულად უკუნ იქცა, მეფე იგი სოდომელთა მადრიელობით წინ მიეგება მას, და მუნ მელქისედეკ მეუფემან სალიმისამან, რომელი მღვდელიც. იყო ღუთისა

პური და ღვინო მოართვა მას. და ლუთის გემოდ აკურთხნა იგი: ხოლო აბრაჰამსაცა თვის საცხოვრებელთაგან ათეული გინა შეათედი წილი გამოუღო მას მოსცა: მაშინ შეეგსა სოდომისასა უნდა მოცემა აბრაამისათვის ნიჭად იმა შეფეთაგან თვის შიერ წართმეული ნაშთგარი რამებისა. ვარსა აბრაამ ფიცით ეცყოდა. მაშოროს მიღება სრულებით მავა შენთა რამეთაგან, რათა რომე შემდგომ არა იქადდე ჩემსედა და იცყოდე, ვითარმედ აბრაამ მე ვაგამდიდრეო:

თანვი შემვიდე:

ღმერთი აბრაამისათანა აღთქმასა და პირობასა იქმს,
და მას ისაეღ შეს მოსცემს.

დანდა. ივ. ივ. ივ. — წელი ქვეუხის 2094. 2107.

აბრაამ რაყამს მის ბრძოლისაგან მოიქცა, კვლად ეჩვენა მას ღმერთი, და გულის დაღებით სუკეძინის სცა, რათა სავსებით არა რაასეგან ეპინოდის, თავად შეარგელი მისა არს: მაშინ აბრა

ჰამც მიეცა შეშხიელა ღმერთსა უშვილობისათ-
 ვის თვისისა, რამეთუ ვიდრე მის მოსუცებულთა-
 ბის უმადმდე შვილი არა მისცემიეს: მაშინ ღმე-
 რთმანც ჩვენებით ცის ვარსკულავთა ჰრქვა მას.
 ვითარმედ ვითარცა ვარსკულავნი ესე რიცხვსე არა
 მოვალნ, ეგრეთვე მენიცა შენნი ურიცხოდ ეო-
 ფად არიან: და დასამტკიცებლად თქმულისა ამის
 ჩვენება ერთი აჩვენა ღმერთმან აბრაამს. და მით
 გამოუცხადა, ვითარმედ თვისგან შთამომავალი
 ნათესავი (ესე იგი ევარი) ერთ დროს კელთავან
 მეგვიანტელთასა ცანჯვად არიან. და შემდგომ ეო-
 ველი უცხო თესლთა ადგილნი იგი მათ უნდა დააპ-
 ყრობინოს: ვარსა აბრაამის დანიარებული საკუთა-
 რი შემკვიდრე მის შობის უწინარეს სარა აბრა-
 ამის მორწმუნე ცოლმან (ვითარცა იცუვიან ლუთი-
 ული გამოცხადებით) თვისი ავარ წოდებული მსე-
 ვალი აბრაამს შეწირა, რათა მისგნით შვილი ია
 შობოს: ესე ვითარცა იქმნა, და ავარ რაჟამს ისილა
 თავი თვისი მიდგომილი, ვაძმარცავანდა, დაიწყო-
 სარა ზედა მრუდი თვალთ ცქერა და დაჩანგვრა
 მისი. მის გამო სარამანცა ბრძანებითა აბრაამისა
 დღესა ერთსა ვალასა ცემა ავარ და სასლითვან ცარე.

გასდევნა: ანარ იეფერ მოწყენილ თავდასრილი ვზას
 არკი მივიღოდის, ანგელოზი წინ ვადეყარა, და
 გაწურთვნითა მისითა შეაგონა იგი რათამცა სახით
 მიქცეულმან ემორჩილოს ქალბატონსა თვისსა.
 და ესევც ჰრქვა მას, ვითარმედ შენგნით შობად არს
 ყრმა ერთი ისმაველ სასელოთ რომლის მეთა ა-
 ღორძინებად არს ღმერთი და განძრავლვებად: და
 რაჟამს ავარ მოიქცა სახით, და მოიწია ჟამი შო-
 ბისა მისისა შეა ყრმა. და აბრაჰამ თქმულობისა
 ებრ მის ანგელოზისა უწოდა სასელი მისი ის-
 მაველ:

მას შემდგომ კვალად გამოუჩნდა ღმერთი აბ-
 რაამს. განძეორებით აკურთხნა იგი, და ნიშნად საქმ-
 ისა ამისა თუ ვითარ შექმნად არს მისი ძრავალ თე-
 სლი მამა მთავრად, სასელი მისი, რომელ პირველ
 აბრამ ითქმოდის, შეცვალა, აბრამ ეინა აბრაჰამ
 უწოდა. და მისთანა აღთქმის და პირობის ქმნით
 უბრძანა წინა დასვეთა თავად თვისი ყოველი
 გაჟი შვილებითურთ შეილით შვილამდე ნიშნად
 სსვა უცხო თესლთაგან განყრილობისა: შემდგომ
 ცოლისაჟა მისისა სარას სასელი სარრა იწოდოსო
 ჰრქვა. ამისთვის რამეთუ მისისაჟა კურთხევად

ვარ, რომლისაგან შევეძინოს ღვიძლი მე. და
 იფეკრ განვაძრავლო ძენიცა მისნი ვიდრელა თვისთ
 ცომისაგან შეფენი იფენეს. ვითარცა ესმა სიტყვა
 ესე. აბრაჰამ აირქმე ვრდომილმან იყო. განცხ-
 რომად. და ეონებასა შინა ვანკვირვებული იჯყო-
 დის. ვითარ შესაძლებელ არს რომელ მე ასი წლის
 მოხუცებული ვარ შეილი მომეცეს. და სარრა
 მეცხედრემანცა ჩემმან რომელი ოთხმოც და ათი
 წლისა არს მანც შეილი შობოს. მერმედ მიქ-
 ცეული ღუთისა მიმართ იჯყოდა. უფალო ისმეღ
 მან მიცოცხლოს, და ეგე შენი ბრძანებული სი-
 კეთენი მას უყავ: ჰრქვა მას ღმერთმანც. არა
 ეგრეთ არა, არამედ რაჲც ვსთქვი სარრა შობად
 არს შენდა შეილისა, რომელ იგი იყოს ღვიძლი
 შემკვიდრე შენი. ვარნა თხოვნისათვის შენისა
 ისმეღცა არა ვანგადო პირისა ჩემისაგან, იგიც
 ვაკურთხო, და ვანძრავლებითა დიდ ნათესავად
 შევექმნაცა იგი: მერმე ბრძანებისა ებრ ღუთისა
 აბრაამ მეესეულად თვისი ყოველი სახლის კაცნი
 ერთად შემოკრიბნა წინა დაუცვითა. და თვითაც
 მოხუცებულობის ყამსა მას წინა დაიუცვითა:

თანვი შეერვე:

აბრაამის და ლოცის სტუმრის მოყვარება, და
სოდომელთა პატიუი:

დანბანდ. იმ. ირ. — წელი ქვეუბისა 2107:

ამას შემდგომ რაჟამს აბრაამ დღესა ერთსა
წინაჲს სასლისა თვისისა შუადლისას მკდომარე მო-
ისგენებდის, იხილა ანაზდათ იმიერ სასიდ თვისა
მოძავალნი სამნი ვაჟკაცნი, (რომელნი ანგელოზ
იყვნეს კაცის სახესა შესულნი.) და ამათი მნი-
ღველი მის წამოხსნა ვანგიდა წინ მიეცება და
უსალმა, დავარდა და ლოცვიდა, და სიყვარული-
თა მიიწვია სახლსა თვისსა, და ჟამისა მის ზგე-
ულებისა ებრ წყალი მოართვა ფერხნი ბანა, და
აზრდილსა ქვეშე სისა ერთისა დასსა განასგენა
ცაბლა განმსადებული დაუგო, და თავად მათ წინ
თავ მდგომი ერთეულებით ჰმონებდის მათ: შემ-
დგომ სადილის ჭამისა მათიანი ერთი ეცყოდა აბ-
რაამს. მოძავალ წელს ამ დროს კვალად არკი

შენთან მოქცევად ვარ, ვისილო ეე რამეთუ სარა
 რა ცოლსა შენსა შეილი ევანდეს: სარრა რომელ
 იმიერ კარისა ეურს უდებდის, სიუყვასა ამასა
 ზედა დაიწყო თავით ივისით ცხვირ ქვეშ სიცი-
 ლი, ვითარ თუ შეუძლებელი საქმე იყოს ნათქ-
 ვამი მისა. მაშინ ანგელოზმანცა ამხილა მცირე
 მორწმუნება მისი, რომელი შემღებასა ზედა ლუ-
 თისასა ეტყვნეულობს: შემდგომ აღსდგენ რა ესენი
 და წარსვლასედ იყვნეს, გამოუცხადეს აბრაამს,
 ვითარმედ წარგალი დასამსობლად სოდომ ეომორ
 ქალაქებისა, ვინათგან ცოდვანიცა მათი ზომას
 გარდვიდენ: აბრაამ შესწუსნა მსმენელი საქმისა
 ამის მათზედ გული ეწოდა. ამის გამო წინაშე ლუ-
 თისა გრდომილმან მრავალი თხოვნა ვედრება ჰყო-
 მისა ცხვირებლად ცოდვათა მათთა, რათამცა ულსინიას
 მათ და არა რისსოს დაამსოს ქალაქნი იგი: და
 ამას განსა ზედა ლუთისა თანა სიმდაბლით გრძ-
 ლად მეცხველებდა იგოდნად, ვიდრეღა. იქამომ-
 დე საქმემ მოაწია, რამეთუ ღმერთმანცა აღუთქვა
 და ჰრქვა. უკეთუცა იმა ქალაქთა მორის იბო-
 ებოდის ათი მართალი სოლო, დასოგვითა მა-
 თი სსვანიცა არა ვრისსო. ამის სმენით აბ-

რამ ვაჩერდა და ვერღა შეუძლო სიცივის თქ
მად:

შემდგომ ანგელოზთა ამათვანნი ორნი რაყამს
მივიდენ მიმწუსნ პესასვლელად სოდომ ქალაქად,
ლოც მსილველმან ამათი პაცოისანი ასაღვასდა
სასისა, შეეწეალა ივინო, არამცა უმწულო სოდ-
ომელთა შეაწუსონ ესენიო. მივიდა ეგედრა სას-
ლსა თვისსა მოიწვია, ცაბლა გაუძართა და პაც-
ივი სცა მათ: ხოლო სოდომელთა ვითარცა გუ-
ლის ემა ჭეგეს ესფერ კაცთ ლოცვისთან მოსვლად,
ღამით მოვიდენ სახლი ივი შემორცეეს, და ით-
ხოვდენ ლოცვისგან რათა კაცნი ივი გამოიყვანოს
მათ კელს მოსცეს. საქმესა ამასა ზედა მრავალი
უწინაღმდეგა ლოც, გარსა შეუძლებელ იქმნა მათი
უკან დახევა. ასრე რომე ლოცსა ცემდენ და კარ-
სა მის სახლისასა შემუსვრიდიან, უკეთუმცა ან-
გელოზთა მათ ივი შინით არა გაეწიათ, და მათ
ზედ კარის დახშობით მუნ ივი ყოველნი კაცნი არა
დაებრძაათ:

ამისა შემდგომ ანგელოზთა მათ საქმე ივი
ლოცს გამოუცხადეს და ჰრქვეს. იცოდე ჩვენ
ღუთის მიერ ვარ მოვლენილი ასაოხრებელ სარდ

სსაგად ქალაქისა ამის, და განრიხებად შენი. ამისთვის უგეთუ ვესუას ზიძე, ერმანი და სსეა მონათესავენი, მყის ამიერ ვაასსი: გამოვიდა ლოცვიც თვის ქალიშვილთ დანიშნულთ მიუთხრა საქმე ესე. სოლო ივინი არა მრწმუნებელნი სიჯეგისა მის და გამცინველნი ადგილითვანცა არა შეიძრნენ. ამისთვის, აღრით დილა განთიადსა გამოვიდენ ანგელოზნი, და აღსწრაფებულთა დაახქარეს და უპერეს კელი ლოცსა ცოლსა მისსა და ორსა ქალი შვილსა მისსა და ვარე ქალაქისა გამოასსეს. და დაანდეს მათ სწრაფი სლვით სლვაჲ, არამცა შედგენ უპან მოისედონ: და რაჲმს ესრეთ აღსწრაფებულად ვიდოდინ, ლოც ვეგდრა მეცყველი. ვითარშედ მაინც სეგორ ქალაქად მიწეგნილნი განერიხნონ მუნ დაისვენონ. და იფერ იქმნა, ვითარშედ ესენი ეწნიენ რა სეგორ ქალაქად, იწყო ღმერთმან მოვლინებაჲ რისსვისა საშინელისა სოდომ ეომორ ზედა, რამეთუ ზეცით ცეცხლი აწვიმა, რომელმან მრთელი ქალაქნი ივინი ველითურთ მათითა მოსწვა მოსდაცა ვანაცრა: მაშინ ცოლი ლოცვისი, როგორ მოუხვდა უკუნიქცა მისსაგდგელად, (ვითარცა იცევიან მაკვილაკობით

დასანახად ანუ ეულ მომწვაობით სოდომელთ
საწყალობლობის ნახვისათვის.) და მუნვე ი-
რისსა ძეგლად მარილისა გინა მარილის ქვად ი-
ქცა:

თავი. მეექვსე.

შემდგომ ისაკის შობვისა, აბრაჰამ ისმაელს
გზას მისცემს ვაგსაუნის.

დნბდ. კან: — წელი ქვეუბისა 2108. 2115:

დაპირებისა მეზრ ლუთისა, რაკამს მოიწია ყა-
მი, სარრა რომელ ითხმეოცდა ათი წლის დაბე-
რებულ იყო ვაკე შვილი შობა. სოდომ აბრაჰამ
მანც ვითარცა მისთვის ებრძანა ღმერთსა სასელი
მისა ისაჰაკ უწოდა. და ღღესა მეგრვესა მას წინა
დაუცვითა. შემდგომ მოიწია რა ყამმან ერმისა
მის რძისაგან მოწყვეცისამან, აბრაჰამ ჩინებული
წვეულობა ქმნა მის ერმისათვის: მან ერმამან
ღლითი ღღე იწყო რა აღზრდა წინ წარმოსვლა. სა-
რრა ერთ გერძოდ რაგდენათაც ხარობდის ერთად ერთ.

საუვარელს შეიღ ზედა, მეორე კერძოდ ოღეს
 სედევდა რამეთუ ისმაელ მეს ავარისა ისაჭაკის არად
 შემრაცხველსა და მას ზედა შურის მქონველსა თვით
 უნდა წარტაცება აბრაამის შემკვიდრობისა, ფრიად
 შეწუხებული იჯანჯოდის. და განისრახვიდა დე-
 დასთან ერთად მათს ვარე სახლითვან ვადგენასა.
 აბრაამ პირველზედ შეწყალებითა ერმისა მის,
 გინათვან იგივეა მე მისი იყო, წინ აღუდგა საქ-
 მესა ამას ზედა. ვარსა შემდგომ ღუთისაგანც ესმა
 რათა უსმინოს ნათქვამსა სარრასსა, გინაცა ისაჭ-
 აკისაგან უნდა იყოს ღვიძლი ნათესავი შენიო. მა-
 შინ ეძიარჩილა სარრასა. და დღესა ერთსა აღსდ-
 ვა დილა განთიადსა, მჯირეოდენ ჰური და ჯიკით
 წყალი ზურგს მოჭკიდა ავარსა, და იგვერ ისმაელ
 ერმაცა მასთან ვაისცუპრა წარვიდენ: ხოლო ვ-
 სენი მუნით წარმოხულნი ოღეს ვიდადის პირდა-
 პიდ უდაბნოისა, ვსა დაბნიეს. და აქათ იქით შთა-
 ვარდნითა წყალიცა მოაკლდათ, და მან ემაწვილ-
 მან ნამეტნავი მწყურვალობისაგან იწყო სულბება
 და ჯირილითა კნავილითა წყლის თსოვნა, იგვერ
 ვიდრელა ღონე მიწყვეტილმან დედამან მისმან მი-
 იევანა ემაწვილი იგი აჩრდილსა ქვეშე ერთი სი-

სასა შიავლო, და თავათ მჯირე ერთი ერთკერძოდ
 განშორებულთა დაეცა, რათა თვალთ არა კედ-
 ვიდეს სიკვდილსა მის ერმისასა : მაშინ ღმერ-
 თმან იწყალა ერმა იგი, და მუნ ერთ საღამე აღ-
 ვილსა უხვენა აგარსა წყარო ერთი, რომელი მი-
 ვიდა ციკი წყლით ვაავსო მოუტანა ყმაწვილს
 ასვა, და იგვერ ვაღონიერებულნი განვიდენ ფარან
 წოდებულ უდაბნოდ მივიდენ დაემკვიდრეს. რო-
 მელ შემდგომ თქმულობისა მებრ ლუთისა ნათე-
 სავი ესე ისმავლისა განშრავლებით განდიდნა, და
 ადვილნი იგი დაიწყრა :

თავი მეათე :

უბრძანებს ღმერთი აბრაჰამსა საღმრთოდ დაკვლასა
 მისა თვისისა ისაჰაკისას :

ღანად. კბ : — წელი შვეფისინ 2133 :

ისაჰაკ რაჟამს აღიზარდა ჭაბუკი შეიქმნა, და
 აბრაამს ყოველი სასოების მას ზედ დებით უყვა-
 არდა იგი. ღმერთმანც გამოსაცდელად აბრაამის

სრული სარწმუნოებისა და მორჩილებისა უბრძანა მას რათა ისააკ აღიეგანოს წარიეგანოს მთასა ერთსა მალალსა, და მუნ დაკლას ღმერთს შეწიროს მრთლივ დასაწვაგად: აბრაამ ამის მსმენელმან შეესეულად ღილას ადრე გამოვიდა სასეღარი განაშადა, მრთლივ დასაწვაგისთვის შემა დააბოზედ აჭიდა, ისააკთან ერთად ორნიცა მსასურნი თან წარიეგანა, და იეფერ გზას გასული მივიდა მიაჩია ადგილსა მას სადაც ღმერთს მისთვის ებრძანა: შემდგომ სამი დღისა ღმერთმან აბრაამს უბგენა ადგილი იგი სადაც შეწირვად იყო საღმრთოისა ამის. ამისთვის თვით დაანდო მონათა მათ სასეღართან მუნ დადგრომა დაცდა, ვიდრემდის თვით ერმითურთ წარვიდგნ იმიერ მცირე ოდენ ლოცვად ღუთისა მიმართ, და კვალად მათთან მოიქცენ: ამის თქმით წაღებული შემა იგი ისააკს შურგს მოჭიდა. და კელსა თვისსა კმალ და ცეცხლ მწყობელი, იწყეს ერთბამად ზღვა. ხოლო წარსვლასა ზედა გზასა ისააკ განკვირვებული ეკითხოდის მამასა. მამაო ცეცხლი და შემა ხვენ მაქუს, ვარნა საღმრთო ცხოვარი სნდა არს: მიუეო აბრაჰამცა და ჰრქევა. შეილო ღმერთი სა

ღმერთსა თვისსა თავათ განამსადებსო: და რაჟა-
 ამს მივიდენ მიაწიეს ღუთის მიერ ჩეცხებულს
 ადგილსა, აბრაჰამ მუნ საკურთხეველი აღმართა,
 იგი მიტანილი შეჰა ზედ დააწყო. და შეკრული
 ისაკიცა მას ზედ აიყვანა: შემდგომ ამაღლებასა
 მასგილისასა დასაკლავად ერმისა მის, აჰა იმაგ
 წამს მუის ღუთის ანგელოზმან ზეცით მოუწოდა
 მას მეტყველმან. აბრაამ აბრაამ, არა შეასო კელი
 შენი ერმასა მავას. რამეთუ აწ უკეთ გიჯან კაცი
 სარ მოჰიძი ღუთისა, რომელმან მოჩხილებისათჳ
 ვის ღუთისა არა ჰრიდე მეცა შენი საყვარელი: ხო-
 ლო აბრაჰამ მსმენელმან ამისამან აღიხილნა თვალნი
 ოვისნი იმიერ. და იხილა გერძი ერთი რქებით
 დამოკიდული საბეკა წოდებულ კესა ზედა, რომ
 მლით საქმე ეულის ემა ჰყო. მივიდა გერძი იგი
 გარდმოსსნა მოიყვანა, და ისაჰაკის წილ საღმრ-
 თოდ შესწირა: შემდგომ მრჩობლ უსმო ანგელო-
 ზმან ღუთისამან მეტყველმან. ვითარმედ ესრეთ
 იტყვის უფალი. ვფუჯავ ჩემ ზედა საქმისა მავის-
 ათვის რომელღ ჰყავ კურთხევით ვაკურთხო შენ,
 და განმრავლებითა განგამრავლო მე ეგე შენი
 ვითარცა ცის ვარსკულაგნი და ზღვის ქვიშანი.

რათა შემან. შემან დაიპყრას ქალაქნი მცერთა თვისთანი. და ყოველი ქვეყნის კაცნი მისა მიერ შემნისა იკურთსებოდის:

და ბოლონდელი ნათქვამითა ამით აღუთქვა ღმერთმან აბრაამს ვითარმედ ქრისტე მესიის მოსვლა მისა მისისაგან იქმნეს. ვითარცა ახვენებს მოციქული ჰავლე. გალატელთ. ე. თავი. 16 რიცხ: მას შემდგომ გამოვიდა აბრაამ ისაჰაკი თურთ და მოვიდა აფისთ მსახურთა თანა, და იფერ ერთბამად მჩხობლ მიიქცეს სასიღ აფისად:

თანვი მეათერთმეტე:

აბრაამ ისააკს დააქორწინებს, და შემდგომ ვარდიუვლებს:

სარრას ასოცდა შვიდი წლის სიცოცხლის შემდგომ ოდეს მოკვდა. აბრაამ მისი ელოვის და დამარწვის უკან თვითაც არკი უმეცეს მოსუცებულ იყო, სამხადისი ნახა დასაქორწინებლად მისა თვისისა ისააკისა: ამისთვის მოიხმო ელიაზარ მორწმუნე მონა თვისი, რომლის ცელს იყო

ეანმეგებულობაჲ ეოვლადი სასლისა მისისა, და უყუ-
 ცვით მიანდო მას და ჰრქვა. ეამოვედ წარვედ
 ქვეყანასა შუამდინარასასა. სიღვან მონათესავეთაგან
 ხემთა ქალი ერთი ქალწული მომეგარო ცოლად
 ისააკისა. და აუკრძალა თქმითა. ვითარმედ უკეთ-
 უმცა მან ქალწულ ქალმან არა ინებოს მოსვლად,
 თვის სიკვდილს შემდგომ არამცა ისააკ მუნ წა-
 რყვანილი დაქორწინოს: ელიაზარ გვას წარსგ-
 ლის სამხადისი ქმნა. აქლემი ათი აღიყვანა წარ-
 ვიდა. და ოდეს შუა მდინარეს მიაწია, მიმწუსრ
 ხარან წოდებულ ქლაქს ვარე ერთს მგასთან
 შედგა. და ღმერთს სთხოა, რათა მის ქლაქის
 ქალწულნი ქალნი რომელნი მოსვლად იყვნეს მუნ
 წყლის ამოსაღებად, მაშინ მუის მას გელი წარ-
 უმართოს: და თქმულობისა მებრ თვით საქმესა
 ამასა რომელი ნიშანიც არკი დასდგა, ეგრეთ აღ-
 სრულდაცა ეგ. ასრე რომე მოვიდა სარწყაულითა
 წყლის ამოღებად რებეკა წოდებული ბათუელის
 ქალიშვილი დიად ზაჯიოსანნი: რომელი აბრაჰამის
 მმის წყლის წული იყო. ელიაზარ მას წყალი
 სთხოა სასმელი. მანც არა მარჯო მას, არამედ
 აქლემებსაცა მისცა წყალი ასეა, მაშინ ელიაზარ

მას ჰკითხა, და რაჟამს შეიწყო ვისი ასული არს
 იგი, სინარულით ღმერთს ღიღება მოსცა, და
 თავისთან წაღებული ოქროს საყურები მას ყურ-
 ებზედ დაასხა, და საღვები მკლავებზედ შეა-
 ვა: რებეკაცა მსწრაფლ მივიდა სახლსა საქმე ესე
 აცნობა მამასა და მამას თვისსა ლაბანსა: ლაბან
 მოვიდა ელიაზარ სახლს მიიყვანა. და მის ქალის
 მშობელთა ვითარცა ეულის კმა ეგეს, ვითარმედ
 იგი აბრაჰამის მიერ წარმოგზავნილი არს მოციქ-
 ულად რათამცა ქალი მათი შეიღსა თვისსა ცოლად
 აჰყვაროს, თქვეს ესეც ღუთისაგან არის. და სრუ-
 ლიად საქმესა ამასა არა წინა აღუდგენ: მაშინ
 ელიაზარ გამოიღო სსვამა მღუჭნნი ოქროსა და
 ვეცხლისა რებეკას მოსცა და ღებასა და მათა
 მისთა. და ღამე იგი სინარულით გააჯარა. შემდ-
 გომ აღრე აღსდგა ეგედრა ჩქარად გასცუპრება
 თვისი, რათა რებეკასიცა თან წაყვანითა მიდროდ
 სათ გზას, ვანვიდეს: ხოლო მშობელთა და მათა
 მის ქალისათა უნდა დღესაცა ათსა მუნ დაყოფა
 მისა მიზეზით ქორწინებისა. ვარსა ელიაზარ აღს-
 წრავებულსა არა უნდა დაყოვნებად, ვიდრემდის
 სიტყვა რებეკაზედ მიანდეს და მას ჰკითხეს. რა-

უამს მანც თქვა სწრაფად მასთან წარსვლა, მერ-
 მეცა მას ზედ კურთხევების თქმითა და თვისი
 ყოველი რამებითა და მსევლებითა ელიასართანა
 გამოამგზავრეს: და რაჟამს ესენი მოვიდნენ ეწი-
 ვნენ მიმწუსრ ადგილსა მას სამკვიდროსა აბრაჰა-
 მისსა მიეხლნეს, მაშინ ისაჰაკ ველსა გარე ვა-
 მოსული მიმოვლიდის. და პირდაპირ ამათსა მო-
 ვიდოდის, მან რებეკა ვითარცა იხილა იგი, გარ-
 დმოვიდა აქლემითვან, და ჰკითხა ელიასარსა სა-
 დაურობა ვინაობა მის მომავალი კაცისა, და ვი-
 თარცა ეულის კმა ჰყო, ვითარმედ იგი არს ისაჰაკ,
 მეის ლახაქი მოიხურა. და ეგრეთ ურთი ერთსა
 შეემთხვივნეს: შემდგომ ყოველი საქმე ესე მე-
 მეზაურობისა ადგილობრივ უამბა ელიასარ ისაჰა-
 კსა. მანც სიყვარულითა დიდითა მეცხედრედ თვი-
 სა მიიღო რებეკა. და მის მიერ სუეემინის ჯემ-
 ულ იქმნა სიკვდილისათვის დედისა თვისისა სა-
 რრასსა:

ხოლო მამა აბრაჰამ ესრეთი ნაირობით ღუთის
 კურთხევითა საყვარელისა მისა თვისისა ისაჰაკისა
 დაქორწინების შემდგომ, იჯოცხლაცა საკმაოდ.
 და მერმე სიწმიდით და ღუთის მსახურებით გარ-

დაიჯგალა ას სამეოც და ათსუთმეცე წლისა.
რომელიცა მოვიდენ ისაჰაკ და ისმაელ ქენი მისნი
და ზაჯივითა დიდითა დამარსეს თვის მოსყიდულ
სასაფლაოსა სარრასთანა:

თანვი მეათო-რმეცე:

ქენი ისაჰაკისნი იესავ და იაკობ:

დანბდ. კე: — წელი ქვეუხისა 2468:

თუ ვინდ კურთსევა ლუთისა აბრაჰამს შემდ-
ეომ ისაჰაკზედ გარდვიდა, ვარნა ჰირველზედ ოცი
წლისოდენ ღმერთიან ქეა არა მოსცა ისაჰაკსა.
უკეთუ არ შემდგომად ლუთისა მიმართ მრავალი
ვედრებისა მიუღვა რებეკა ცუუბი ვაჟი შეილ-
ბითა:

ხოლო ერძანი ესე ორნი ჰერედ მუცელსა
რებეკასსა მეოფნი ბრძოლის ნაირად მოძრაობითა
თვისითა ერთი ერთთან არკი იძროდენ, მწუსა-
რებასაჲცა მრავალსა მას ამისეცებდინ. ამის გამო
თავათ რებეკაჲცა ვერა მძლებელი, ღმერთს მიმა-
რთვიდის. ეცყოლა მას ღმერთიცა ვითარმედ ორ-

ნივეცა იგი თვითო თვითო ნათესავის თავად ყოფად არიან, და ერთი მეორესა წინ აღუდგეს, და უხუცესი უმრწემესის მონა შეიქმნეს:

ხოლო რაჟამს მოიწია ყამი, შვა რებეკა მე ზირშო, მწითური ცყავის მექონი და ფახუნიერი ეინა ბალნიანი, და სასელ სდგა სასელი მისი ესა: და ამისა შემდგომად იშვა ძმაჲ მისი, და კელი მისი მოხვეულ იყო ბრჭალსა ესავისასა. და უწოდა სასელი მისი იაკობ: ესენი მოიზარდნენ რა კაცი შეიქმნენ, ესავ სასლით ვარე ვამოსულმან მისცა თავი თვისი მონადირობასა. იაკობ სასლსა დადგრომილი საქმეთა სასლისასა იღავაწდის, მის გამოცა რებეკა უმეცესად იაკობს ჰყვარობდის. ხოლო ისაკ ესავს ჰყვარობდის, რომელი ველთა ზედა მიმოვლითა ცხოველთ შემჯერობელი ნადირობდის, და მათგან მამასა თვისსა სატემელს შეუმზადებდის რათამცა ტამდეს: დღესა ერთსა იაკობ შეტამადი ოსპისა დაემზადებინა სატემელად თვისსა. ესავ დამშეული მოვიდა ველით ზედ წაესწრა, ლოცვად რათა მასაც მოსცეს მისგან: ჰრქვა იაკობმანც, ვითარმედ უბათუ ამის წილ ზირშობობასა შენსა ამასა ზედა შემოცვლი,

მიეცე შენ საქმელი ესეო: ჰრქვა მას ესავ. მე
 დღესა ერთსა მოსიკვდად ვარი, რად გამოძა-
 ება მე იგი პირმშობა ჩემიო: იაკობ საქმესა
 ამას ზედა ფიცი სთხოვა. მანც ეფუცა რა, მაშინ
 იაკობმანც მოსცა მას ჭამადი იგი რათამცა ჭამ-
 დეს.

თანვი მენტორმეტე.

იაკობ კუროსეგასა მამისასა კელისაგან მძისა
 წარიტაცებს თვით მიიღებს.

დნანდ. კვ. — წელი ქვეუბისა 2245.

ისაჰაკ რაჟამს ას წელსა გარდასდა, მოსუცდა-
 ცა იეფერად, ვიდრე თვალნი მისნი მოუძლურდენ
 რომელ ძნად სედვიდა. მან დღესა ერთსა ესავ
 მოუწოდა და ჰრქვა მას, წარვედ ველად პირვე-
 ლსავით სანადიროდ და მონადირებულთა მისითა
 მომართვი მე ჭამადი საამური ეულისა ჩემისა,
 რათა ვსჭამო და უწინარეს სიკვდილისა ჩემისა
 აღრე დავლოცვიდე და ვაკურთხებდე შენ: სიტ-
 ევა ესე ვითარცა ესმა რებეკასა ფიცხლავს ფარ-

ულად იაკობ მოუწოდა მას უამბა. და სწავლა
 მისცა რათა წინ და წინ მძისა თვისისა დგით გა-
 ნისწრაფოს ველად, და ორი მსუქანი თიკანი მო-
 ჰგვაროს მას, რომლებითა ისააკის საყვარელი
 საჭმელი დაემზადოს, და იაკობმან მიართვას, და
 მანვე კურთხევაცა მისი მიიღოს: მიექცა იაკობ
 და ჰრქვა დედასა. ვითარ შესამლებელ არს ეგე,
 რამეთუ არს ესაგ მამა ჩემი კაცი ფახუნიერი, სო-
 ლო მე კაცი წელსუ: ნუ უპუწ განმიხილოს მე
 მამამან ჩემმან, და ვიყო მე წინაჲე მისსა, ვითა-
 რცა შეურაცხის მეოფელი, და მოგაწიო თავსა
 ჩემსა ზედა წყველა და არა კურთხევა: და ჰრქ-
 ვა მას დედამან. ჩემსედ იყოს შეილო-წყველა
 ეგე. ოღონდა რააც ვითხრა ჰყავ შენ. იაკობმანც
 შეის წარსულმან თიკანნი მოჰგვარა. და რებეკა
 მოიღო თქმულობისა ებრ ივინი და სანაგავო გა-
 ნუემზადა ვითარცა უნდა ისააკსა. შემდგომ ნატიო-
 სანი სამოსნი სანამუსონი ესავისნი გამოიღო იაკ-
 ობს შემოსა. და თიკანთ ცუფიუც ქედსა მისსა და
 მკლავთა შემოახვია, და იფერ შემზადებული საჭ-
 მელი იგი კელს მოსცა რათამცა მამას წარუღოს:
 რაჟამს იაკობ მიართვა, ისააკ განკვირვებულმან

სკიოსა მას თუ ვინ სარ შენ. იაკობცა მიუეო.
 მე ვარ ესავ ზირშო მე შენი. აჰა ესერა ვევე
 თქმულობისა ებრ შენისა, აღსდგე მამაო დაჩქედ
 და ჭამე მონადირებულისაგან ჩემისა, რათაჲცა მა-
 კურთხეო მე: ჰრქვა ისაჲკ მას, მეო ჩემო. ვითარ
 ვგრეთ აღრე იპოე მოვედ. მანც მიუეო. ღმერთმან
 ესრეთ წარმიძარათ: ისაჲკ კვალად მასზედ გაეჭ-
 ვიანებულმან ჰრქვა მას. მოვედ ასლოს განვისი-
 ლო და ვიცნა შენ, ნუ უბუჭ მე ჩემი ესავ სარი
 შენ, ანუ არა. იგიცა ვითარცა მიეასლა, ისაჲკ გან-
 ისილა იგი და ჰრქვა. ემაჲ ევე სმაჲ იაკობისა
 არს, და გელნი ევე გელნი ესავისა არს. ამის
 თქმით აღიღო ისაჲკ და ჭამა იაკობის მიერ მირო-
 მეული სანაგეო, და სუა ღვინოცა. შემდგომად
 ამბორის ყოფისა მისისა რაჲჲმს იაკობის მოსვილ
 სამოსელთაგან იყნოსა სულნელებაჲ ცკბილი, მაშინ
 სთქვა კურთხევით. მისა ჩემის ცკბილსულნელე-
 ბაჲ მსგავს არს ღუთის მიერ კურთხეულ ველის
 სულნელებათა. ღმერთმან ზეცით მოძაგალ ცურითა
 და ქვეყნის პოსიერებით განამრავლოს იფქლი და
 ღვინო შენი. შენდა მონებად არიან კაცთ ნათესავნი
 მრავალნი, და მთავარნი თაყვანის ვცემდეს შენ.

უფლებდეს მასა შენსა ზედა, და თაყვანის გცემდეს შენ შენი მამისა შენისანი. მაწყევარიცა შენი წყეულიმც არის, და მაკურთსებელი შენი იყოს კურთსეულ:

ოდეს შესრულდა საქმე ესე, და იაკობ ისრაელის კურთსევათა მიმღებელმან გარე გამოვიდა, მაშინ მოვიდაცა ესაგ. რომელმან არა რაჲსა ცოდნითა შეართვა ისააკ მამასა თვისსა მისგნით ნათქვამი სანაგაგო: ისააკ ეკითხოდა მას ვინ სარ შენმან მიუგო და ჰრქვა. მე ვარ ესაგ ჰირმშო მე შენი. ისააკ განსვიფრებული ეცყოდა. ვინ უბამ იყო, რომელმან ჰირველ შენისა შემომართვა, და ვტამე და ვაკურთსე იგი, და კურთსეულიმც იყოს. ხოლო ესაგ ამის მსმენელმან განრისხნა და შექმნა ზახილით თქმა. მამო მეც მაკურთსე: მაშინ ისააკ ეულის ემა ჰყო და ჰრქვა მას. მართლიად ძმად შენი იაკობ იყო. რომელი მოვიდა კურთსევა შენი მიიღო: სთქვა ესაგ. მართლიად სასელი მისი იაკობ ითქვა, რომელმან ორ გზის მე მომატყუა ერთ გზის ჰირმშობა ჩემი მომიღო, აწცა კურთსეგასა ჩემსა მიმიღებს. შემდგომ მიექცა მამასა კვალად ევედრა და ჰრქვა. მამო კურთსევა ერთი

მაინც ჰემთეის არა შეინახე: მიუგო ისააკ და
 ჰრქვა. ვინაღუან კურთხევითა მისი იგი ვეფ უფალ
 შენ ზედა, აწ რამე ვიყო შენ ქეო ჰემო: კვალად
 ეცეოდა ესავ. მხოლოდ ვაქუს შენ მამაო კურთ-
 ხევა ერთი, მეც მაკურთხე მამაო: ისააკ მას მო-
 ღმაჯა ვერ მოურხა კელისაგან ესავისა, და თქვა
 მას ზედაჯა რამე კურთხევა. და იფეგრ თავი-
 საგან მოიცილა: გარნა საქმესა ამას ზედა ესავ
 დაიდვა გონებას მერიი ფრიადი იაკობ ზედა იფეგრ,
 ვიდრელა განიზრახვიდა მამის სიკვდილს შემდგომ
 იაკობის კვლასა: ამის გამო რებეკა დედამან მის-
 მან ეულის კმის შეოფელმან ესავის ეულბორო-
 ცობისა სწავლა მოსჯა იაკობს რათა მუნით გა-
 სული წარვიდეს შუა მდინარედ თვის ლაბან მმა-
 სთან, და მუნ დაჭყოს ვიდრემდის ესავ დავიწყე-
 ბით საქმეთა ამათა ჭაგრმან გარდუაროს. არამჯა
 იცეოდა თქვენ ორნივეცა ერთობ დღესა ერთსა
 წავრწყმიდო: შემდგომ მივიდა რებეკა ისააკის
 მიმართ თვინიერ განცხადებისა საქმის ამის მიზე-
 ზისა ნება სთხოვა იაკობის შუა მდინარედ წარ-
 ვანისა, და ჰრქვა. წარვიდეს მუნ რათა თვისი
 ნათესავისაგან ცოლი შეირთოსო. ვინათგან ორ-

ნიგეცა ფრიად შეწუსებულ იყუნეს ესავის მიეგ-
ანილო სპალთაიან რომელნი ქანანელნი იყუნეს:

თავი მეათო-თხმეტე:

იაკობ წარსვლასა შუა მდინარედ სილვას
ისილავს, და მუნ დაქორწინებული სასლის უფალ
იქმნების:

დნბდ. კმ: კთ: — წელი ქვეყნისა. 2246:

იაკობ ისააკ მამისა თვისისა მრჩობლ კურო-
სევის მიძღებელი გზას განვიდა წარსასვლელად
საან ქალაქად სასლსა თვისი დედის სამშობლო-
თასა: ხოლო მეგესაურობასა ამას შინა დღესა
ერთსა მიძწუსრის ყამსა ვითარცა ადვილსა ერთსა
ეწია, ღამესა მას მუნ დაისავანა მოსასვენებლად.
და მის ადვილთაიან მოილო ქვა ერთი თავქვეშ დაი-
დგა, და დაწვა დაიძინა: და მიღსა მას შინა სი-
ლვა ერთი ნასა, რამეთუ კიბე ერთი ქვეყნიოვან
აღმართულ იყო, რომლის თავი ვიდრე ცამდე
ეწეოდის, რომელ ზედა ანგელოზნი ადვილოდინ
და გარდმოვიდოდინ. და თავსა ზედა ღმერთი და-
მცვიცებული ისილა, რომელი ეცყოდა მას. მე

გარ უფალი ღმერთი მამისა შენისა აბრაამისა და
 ღმერთი ისაკისა, ნუ გეძინინ, ქვეყანა ევე რო-
 პელს ზედა შენ წევხარ მიეცე შენ და მეთა შენ-
 თა, რომელნი განძრავლებად არიან ვითარცა ზღვის
 ქვიშანი, რომელნი ყოველს ქვეყანასა მოეფინნონ.
 და შენით და მისა მიერ შენისა იკურთხონ ყო-
 ველნი კაცნი ქვეყანისანი. და მეც მარადის შენთან
 გარ რათამცა ეფარვიდე შენ ყოველ სადამე, და არა-
 ოდესმე დაგიტეო შენ, ვიდრე აღსრულებადმდე
 ამა სიტყვათა ჩემთა: ან დროს ვითარცა გამოი-
 ღვიძა იაკობ განკვირვებულ იცუოდის, ვითარმედ
 ესე ლუთის ადგილი და ზეცის კარი ყოფილა, რომ-
 ელ შე არა ვიცოდი: შემდგომ შეესყულად დილას
 ადრე აღდგომილმან ქვა იგი სართაულად ქმნული
 მოსახსენებლად სილვისა ამის აღმართა იმავე ად-
 გილსა, და ზეთით სცხო. და სასელი მის ადგი-
 ლისა ბეთელ, ესე იგი, სასლი ლუთისა უწოდა.
 და აღუთქვა ღმერთსა ვითარმედ უბეთუმცა გამარჯ-
 ვებული მუნ მოიქცეს, ადგილი იგი სასლად ლუ-
 თისა, ესე იგი, ებკლესიასავებ სალოცავ ადგილად
 ჰყოლს, და ყოველი ლუთის მიცემული მონაგები-
 საგან თვისისა ათეული შესწიროს:

შეძგომ გამოვიდა მუნით იაკობ, და გზისა
 გამოვლითა რაჟამს ქვეყანასა შუა მდინარისასა შია-
 წია მივიდა, მუნ ველსა სედა იხილა ჭურღმული
 ერთი დიდი, და მის გარეშე მწყემსნი ცხოვარი-
 თურთ თვისითა მდგომარენი მოუყდიდიან ყოველთ
 მისვლასა, რათამცა ერთად გარდაეგრონ ლოდი
 იგი მდებარე პირსა ჭურღმულისასა და ყოველ-
 მან კაცმან წყალი ასუას საცხოვართა თვისთა: ია-
 კობ ამათთან მივიდა მიეხლა, ჭკითხა და გულის
 კმა ჭყო რამეთუ იგინი კარან ქალაქისანი არიან, და
 ჭრქვეს რომე ლაბან რომელი მის დედის შმა იყო
 იგიცა ცოცხალი არს, და მისი რაქელ წოდებულ
 ასულიცა ამა ესერა ცხოვართა თვისითა მოვალ-
 სო: ხოლო იაკობ ვითარცა იხილა რაქელ, გერღა
 დაითმინა, არამედ მუის მივიდა მის ჭურღმულსედ
 მდებარე ლოდი იგი თავად ერთ კერძოდ გარდა-
 ეორა, და წინა პირველ ცხოვართა მისთა წყალს
 ასვა. და ნამეცნაფი სინარულისაგან იყო ცირი-
 ლი. და განუცხადა მას ვითარმედ მამისა შენისა
 დისწული ვარი მეო: ამის მსმენელი რაქელ მსწ-
 რაფელ მივიდა მამისა თვისსა მიუთხრა: ლაბანც
 სინარულითა დიდითა მოვიდა გარდაესვია ამბორს

უყოფდა იაკობს, აღიევანა და სახლს წარიევანა, და ერთი თვისოდენ თავისთან შენასვის უკან ჰქრქვა იაკობს. არა მნებავს უსასყიდლოდ შენ მე მსახურებდე, არამედ სთქუ რაჲ სასყიდელი გნებავს მიქცე შენ: მიუფო იაკობ და ჰქრქვა, წელსა შეიღსა შენ გმონო, და მონებისა მის წილ მე მომცე ასული ესე შენი რაქელ. მაშინ ლაბან და ჰყვა სიჯევა მისცა მას, არამედ შესრულებასა შეიდი წლისასა, იაკობ რაყამს ცოლი თვისი სთხოვა, ლაბან ეცრუა მას, და ნაცვლად რაქელისა, ლაბა სახელით სსვა ერთი დიდი ქალიც ჰყევანდა, იგი გამოჰყვარა იაკობს მოსცა, იაკობის იფეფრ შეცუობინებით, ვითარმედ წესი ქვეყნისა ჩვენისა ზირველ უფროსის გათხოება არის, და შემდგომ უმრწემესისა. და უკეთუ გინდეს (ეცყოდა) აყვანაცა რაქელისა, მის გამოცა კვალად წელსა შეიღსა მემსახურე, და იგიცა მიქცე შენ: მაშინ იაკობს სსვა შეველა არა მიეცა (ამიტომ რომე სიყვარულითა დიდითა უყვარდა რაქელ) და თქმულობისა ებრ მისისა სსვა წელიცა შეიდი ჰმსახურა ლაბანსა, და მას მოღმა რაქელცა შეირთო:

თანვი მეათესუთმეცე:

იაკობ გამოვალს მუნით მიქცეულ ქვეყანასა
თვისსა:

დანად. ღა. — წელი ქვეყნისა. 2265:

ვითარცა აღვისნეს ათოთსმეცნი წელი მსას-
ურებისა იაკობისნი, და კურთხევითა ლუთისათა
შეეძინნა ათორმეცნი მენნი, ნება სთხოა ლაბანსა
სასლითურთ თვისითა მიქცევისა წარსვლისა ქვეყ-
ანასა თვისსა: ჰრქვა ლაბან. ვსედავ რამეთუ მოს-
ვლითა შენითა კურთხევაჲცა ლუთისა შენთან ერთად
სასლსა ჩემსა მოვევა, მაშ სადამე რამ ვნებაგს
მიეცე შენ სასყიდელი: იაკობ მსოლოდ ესე ითს-
ოვა მისგან, რათა ჰირველსაგით კვალად ცხოვარნი
თხანი მისნი თავად დაიჯვას ჰფუფუნოს ვინა მწყ-
ხოს, და მათგანი ყოველივე სწეცანი ლაბანის იყ-
ვნეს, და რომელნი აჭრელბუღნი იყვნეს, ივი-
ნიცა სასყიდლად მისა იყოს: ამასეანსა ზედა
ლაბან ნება დართო, და კურთხევითა ლუთისათა
წილი იაკობისნი ნამეტნობით განმრავლდა, და
მცირე უამსა შინა იფიერ განმდიდრდა ჰირუცყ-

გებითა და მსასურებითა, ვიდრეღა ლაბან მას ზედა მომპურნე აგის თვალით კედვიდა მას. და იმიერითგანცა არღა უნდა იაკობ მისგან განყრილი წარვიდეს: არამედ რაჟამს მოიწია ჟამსან, იაკობ ლუთის ბრძანებით ფარულად ლაბანისა შემოიკრიბნა თვისი ყოველი მონაგები კეთილნი, და აღიყვანა ცოლნი და ძენი და გზას გამოდგა წარსასვლელად ქვეყანასა თვისსა: შემდგომად სამისა დღისა საქმე ესე ვითარცა ვულის ემა ჰყო ლაბან, ფრიად განრისხნა მას ზედა. ამისთვის თვითაც კაცებითა თვისითა უკან გაუდგა შვიდი დღის საგალს წაეწია იაკობს ვალადის მათა ზედა. და ლაბანის ჰასრი ბოროტი იყო, და უნდოდა მრავალი ეგნო იაკობისთვის, უკეთუცა ღმერთი მას არ სჩვენებოდა და მისთვის არ დაეძალა. ამისთვის მუცირვოდენ იაკობისადმი მეც ნაკლების თქმის შემდგომ, იაკობისგანცა თვისი იგფერ ფარულად გამოსვლის მიზეზთ წინ მოუგანით ზავ ჰყვეს (ესე იგი შერიდენ) ერთად, და თავიანთ შორის ზირობა შეკრეს იმიერითგან თვისთ ნამყოფ ადგილთაგან ურთი ერთის სასლგარსა არა გარდავლონ: და ესრეთ ლაბან უჯგვა იაკობსა, რათა გზასა თვისსა

წინ გილოდის, და თვითაც თვისგე ადგილსა მი-
ქცა:

თავი შეათქვამევე.

შემგესაურობასა შინა იაკობისსა სსგა შემთხვევანი:

დანბად. ლბ. ლგ. ლდ. ლე: — წელი ქვეყნისა

2266. 2273. 2288:

იაკობ ლაბანის კელისაგან განრინების შემდ-
გომ, ეჭვგეულ იყო თუ ვითარ განრინებად არს
კელთაგანცა ესაგისსა შმისა თვისისა, რომელი მას
გზასა ზედა სადამე ადგილსა მას მიელოდის. ამის
გამო შსრასველმან პირველ თვისსა კაცნი წარ-
უგზავნნა, რათამცა მუნ მისრულთა ნაცვლად მისსა
ესაგ მოქალაქობით მოიკითხონ: არამედ რაჟამს
კაცთა ამათა უკუნიქცეულთა უამბეს, ვითარმედ
ესაგ კაცითა ოთხასითა შეტურგილი შენსედ მო-
ვალსო, ფრიად შეეშინა მაშინ იაკობს. და ღმერ-
თზედ მსასოებელმან იმედნეულა გამოხსნაცა თა-
ვისა თვისისა განსაცდელისაგან ამისა ვითარცა
მისთვის აღეთქვა. და ყოველი თავისთან შეოფი-
ბანაკი განჭყო ერთი ერთისაგან მეტყველმან. გი-

თარმელ უკეთუშე ერთი დაითარეშოს, მაინც მე-
ორე განერინოს. და ყოველნი თვისი მონაგები
წირუტყვეებისაგანნი პრაგალი გამოსსა ესავისათ-
ვის პლუწნად მისართმეველად. რათამცა ამით გუ-
ლი მისი შეიძინოს მასთან ზავ ჰყოს; და ესრეთ
საქმის დარიგების შემდგომ, ღმერთმანც ღამესა
მას საჩვენებლად იაკობისა, ვითარმედ ვედრება
მისი შეუსძენიეს და მარადის მას იფარავს, მიუ-
გლინა იაკობსა ანგელოზნი ერთი კაცის სასითა,
რომელი ვიდრე განთიადამდე მასთან ვითარ თუ ტი-
დაობდის ომობდის. და შემდგომ ეგრეთ ახგენა
ვითარ თუ იაკობის მიერ პლეულისა უნდეს განტ-
ეგება თვისი და წარსვლა. გარნა იაკობ არა უცეგა
მას წარსვლად ვიდრემდის იგი არა აკურთხოს.
მანც აკურთხა, და მაშინ სასელი იაკობისა შეცვალა
ისრაელ უწოდა, რომელი ნიშნავს მღვდელი ღუ-
თისა, ვინა ღუთის მსილგეულსა. და ჰქრება, ვინა-
დგან არკი ღმერთს უძლე, არცაღა სავსებით გე-
შინოდის ყე კაცთაგან; ამისა შემდგომ დილა გან-
თიადსა აღსდგა რა იაკობ, იხილა ძმად თვისი ესავ
კაცითა ოთხასითა წირდაწირ მომავალ მოახლებ-
ული. მაშინ ცოლთა და შვილთა უკან დამტოვებ-

ელი და თავად მარტოდ წინ წამდგარი წინაშე ესა-
ვისა შეიდ გზის გრდომითა თაყვანის სცა მოიკ-
ლასა: მან ესაგ სილვითა ამითა ყოვლითურთ ცუ-
ლი დაიშვიდა. და ჰერეთ თავისთან მიუახლებლად
იაკობისა, თვით გამოისწრაფა იაკობს გარდესვია
და იგვერ ცირილთა ამბორს უყოფდინ ურთი ე-
რისა: შემდგომ ესაგ მხილველი იაკობ შმის სსს-
ლეულისა და მეთა მისთა სიყვარულით მისთან
სარობდის. და მოქალაქობით შემწყნარებელსა ია-
კობის მიერ მირთმეულ ძღუწნთა, უნდა იაკობის
მსასურობის ქმნით თავისთან ერთად აყვანა, და
იგვერ ამსანაკობით წარყვანა მისი ქვეყანასა თვი-
სთასა. გარნა იაკობ მადლის მომსსენებელმან ჰრ-
ქვა, არა მნებავს შეწყუსება შენი, უფროსიერთი
მესაჭიროებისცა წყნარად სლვაჲ მიზეწით წურილ-
ფერსთ ყრმათა ამათაო. და ესრედ რაჟამს ესაგ
მისგან განყარა, განვიდა თვისვე ადგილს მიიქ-
ცა. იაკობცა მის შემდგომ ქვეყანასა ქანანელთა-
სა მოაწია მოვიდა. და მუნ სიკიმელთ ქალაქთან
ადგილი მოისუიდა, და მცირე ოდენ ჟამსა მუნ
დაემკვიდრა:

ქალაქსა ამას სიკიმელთასა მენი იაკობისნი

წარვიდოდ მოვიდოდინა. და დღესაცა ერთსა დინა
წოდებულ ერთად ერთი ქალი შვილი იაკობისა გრ-
ჯინვისათვის (ვინა სვირისათვის) ოდეს ესეცა
წარვიდა ქალაქსა ამასა: მუნ მის ადგილის მთავარ
ემოვრის მე სიგქემ სასელით კაცჲს ავის ოვა-
ლით შეჭსედა დინასა ამასა, და აღილო შებილწა-
და შემდგომ ეგვიდა მამასა თვისსა, რათამცა ია-
კობთან მისგლითა სიჯევა ვაიყვანოს და დინა იგი
მის ცოლად აჭევიროს: ემორცა იაკობთან მივიდა
სალაჩარაკოდ საქმესა ამასა ზედა, და შეეგონებდა
მეცხეველი. ვითარმედ ამიერითვის ერთად მმასა
ლობჯაცა ვეთი, ერთი ერთს ქალი მივცეთ ვაიყ-
ვანოთ. ვერეთვე სუ წასვალთ აქედგან, არამედ
აქ დგრომიოთ აღებ მიჯემა თქვენი ჭქმენით: სივ-
ქემცა ეცეოდან. ოლონდა ასული შენი მე მომეც,
და რაჲც მზითვი ვინდესთ მიქცე თქვენ: ნათქ-
ვამსა ამათსა მიუგეს შვილთა იაკობისათა (უფ-
როსი ერთი შმაონ და ლევი, რომელთ ერთი დედი-
საგან ლვიძლი დაჲ არკი იყო დინა იგი, უმეცეს
ეულიც ეე დამწვარი ჭქონდათ უპაციურობისათვის
მისისა,) და მაცეუარობით ჭრქემეს, ვითარმედ სა-
ქმე ევე შემუძლებელი არს რათა დაჲ ჩემნი კაცსა.

ერთსა წინა დაუცვეთელსა მივცეთ, არამედ უბე-
 თუ ცინდესთ ეოველმან მამა კაცმან თქვენმან
 ხვენფერ წინა დაიცივითონ. მას მოღმაცა ერთი
 ერთს ქალი მივცეთ ავიყვანოთ. და ერთად შეო-
 უნი ერთ ნათესავად შევიქმნნეთ: სიცივა ესე
 ფრიად სათნო ეყო ემორს და სიგქემს ამისთვის
 შესეულად წარვიდგნ მის ქალაქის კაცნიცა უგუ-
 ხურობით შეაგონეს. რომელთ მათთან ერთად
 ეოველმან მამა კაცმან წინა დაიცივითეს: ხოლო იყო
 დღესა შესამესა, რაჟამს კაცნი ესე წინადაცვეთი-
 ლნი ცკვილსა ნამეტნავსა ჰვიებდინ, და ძალი
 ფერსზედ დგრომისა არა აქუნდათ, მან შმაონ და
 ლგვი თვინიერ იაკობის ცნობინებისა თავით თვი-
 სით კმალი კელს აღიღეს, შევიდგნ ქალაქად, და
 ეოველნი მამა კაცნი იგი მოსრნეს ემორით და
 სიგქემითურთ. და დაჲ თვისნი დინა აღიყვანეს
 სასლში მოიყვანეს. და ეოველი საცხოვრებელი
 მათი აიკლეს: იაკობ საქმისა ამისათვის ფრიად
 განრისხნა შეილთა ზედა, რომელნი შურის მიების
 ზომასაცა გარდასდომილ იყვნეს, რომლისა გამო-
 თვითაც ფრიად ეძინოდის, არამცა მის ქვეყნის კაც-
 თაცა მტრობით მას ზედა აღდგომილთა შური იძიონ:

ამისთვის უბრძანა ღმერთმან იაკობსა მუნით
 გამოსვლა ბეთელად წარსვლა, და მუნ ჰაკვივისა-
 თვის ღუთისა აღმართვა საკურთსეველისა ერთ-
 ისა. ესე ადგილი იყო სად თავად კელისაგან ესა-
 ვისა განლცოლვის უამად სილვა იგი კიბისა ისილა:
 იაკობცა წინა ჰირველ დამსადების ქმნითა განწ-
 შიდა განასუფთავა სასლვეულნი თვისნი მის კერპ-
 მსასურებრივ რამეთაგან, რომელნი სარანით თან
 წამოღებული აქუნდათ: და მიწვევნასა ადგილსა
 მას აღმართა თქმული საკურთსეველი იგი სამად-
 ლობოდ ღუთისა იმა სიკეთეთათვის რომელნიც
 მას უყო, ვითარცა თავად იაკობსაცა ჰირველ აღე-
 თქვა: და მუნ ადგილსა მას კვალად გზენა ღმერთი
 იაკობს და განმეორებით ჰრქვა. ამიერიდგან სასელი
 შენი ისრაილ ითქვას. და აკურთსენა იგი ასაღორძი-
 ნებელ განსამრავლებლად, და აღუთქვა მოცემად
 მისდა და მეთა მისთა მის ქვეყნებისა, ვითარცა ეთ-
 ქვა აბრაჰამის მიმართ და ისაკისა: შემდგომ იაკობ
 რაჟამს ბეთელით გამოსული ჰირდაპირ ქებრონისა
 მამისა მიმართ თვისისა ისაკისისა მივიდოდის,
 მუნ გზასა ზედა შვა რაქელმან ბენიამინ წოდებულ
 ძეგ, რომელი იაკობის უკანასკნელ ძეგ იყო, ვარს

რაცელ მნიად მშობელ შვილისა არკი იყო, შვილს
 ვადაპედა ეე. და მუნ ვსასა ზედა ეფრათისსა დაიფ-
 ლა, რომელ ადგილი იგი შემდგომ ბეთლემ ით-
 ქვა: ხოლო იაკობ შემდგომად იგოდენთა უამთა
 მრთლიე უგნებლად ღუთის მიერ მინიტებულ სო-
 კეთებითა მით მრავლითა რაჟამს ქებრონად ეწია,
 მამაცა თვისი ისაკ ფრიად მოხუცებული ჰაოგნა.
 რომელმან მცირეოდენცა იცოცსლა და შემდგომ
 ვარდიცვალა ას ითხმეოცი წლისა. და ორთა ძეიას
 მისთა იაკობ და ესავ დამარსეს იგი:

თავი მეათევიდმეტე:

იაკობის ძეთა შემშურებაჲ და ზაკვი იოსებ
 მშვენიერს ზედა:

დანბანდ. ლზ: — წელი ქვეუბისან 2276:

მამა მთავარ იაკობს ათორმეცი ძეჲ ესვა, და
 ასული ერთი. და მათ ყრმათა სახელნი რუბენ.
 შმაონ. ლევი. იუდა. ისაქარ. ზაბულონ. დან. ნეფ-
 თალიმ. ვად. ასერ. იოსებ. და ბენიამინ იეგნეს,
 რომელ ესენი ისრაელიცვლთ ათორმეცი თესლის
 მამა მთავარნი შეიქმნნენ: ნმათ შორის იოსებ რომ

მელი რაქელის ჰირშო იყო, უეფარდაცა იაკობსა უმეტეს უფროს ყოველთა მეთა უცოდველობასა, თვის მისისა, და შეორეცა გინათვან იგი მეა მოსხუცებულობისა მისისა იყო. მის გამოცა სამოსელი ერთი ყვაგილოსანი შეექმნა მისთვის, რომელი მელის შემოსვითა იოსებ თვისი ბუნებითი შვენიერებასა ზედა უმეტეს ჰატიოსნად მადლით სავსე გამოჩნდებოდას, და მიწეწისა ამისათვის მძანი მისნი შურიითა დიდითა იყვნეს იოსებ ზედა, და ცრუ მადეზღრობაებითა და ცილის წამებითა ეცდებოდიან წინაშე მამისა თვისისა სასელის ვაჟებსა მისსა. ეარსა იაკობ საქმესედ ზედ მიწევნილი, არა ოდესმე უსმენდის მათ: იყო ღღესა ერთსა ეშმანა იოსებსა, და ზმანება იგი სსვათაჲ უაძა. ვითარმედ იოსებ მათა თანა თვისთა ველსა ერთსა ზედა კონასა იფქლისასა შეკვირიდიან. და თვისი შეკრული კონა ზე აღსდგა დადგრა, და თვისთა მათა შეკრულ კონები მისი შეკრულის წინაშე დადრეკნილნი თაყვანის სცემდეს: სსვა ზმანებაცა ერთი ისილა, რამეთუ მზე და მთიფარე და ათერთმეჯნი ფარსკულავნი მას თაყვანის სცემდეს: ზმანებანი ესე ვითარცა ესმა მათა მისთა, და რა ეულ.

ისკმა უვეს, ვითარმედ ესენი ყამსა ერთსა იოსებ-
 ბის მოსასვლელს დიდობასა და ავლენიფობასა
 ახვენებენ, მის გამო უმეცესადღა იწეეს მას ზედ
 მოპურნება და ფრიად მოძულება მისი, იგფერ
 ვიდრელა სისხლი მისი სწეუროდათ. ვითარცა საქ-
 მითაჲ ეგ ახვენეს უწყალობანი მათნი: ანრე რომე
 შემდგომად მტირგდისა ყამისა დღესა ერთსა რაჲ-
 ამს მენი ესე იაკობისნი წარვიდენ შორს ადგილსა
 მოვანდ ცხოვართა თვისთა და მრავალი შეიყოვნეს,
 გული იაკობისა ამასა ზედა მყუდროთ. არა ყოფი-
 ლი, იოსებ მათ შემდგომ მიავლინა, რათამცა მუნ
 მიმაგალმან ნახოს ძმანი თვისნი, სანდ უბბე არიან
 და რასა იქმონენ, და უკუნი ქცეულმან მას უამ-
 ბოს: იოსებ ემოწილა მამასა და წარვიდა, და
 აქათ იქით მივბის უკან პოვნა ივინი დოვდაიმ წო-
 დებულ ველსა ზედა: მაშინ მათა მისთა იხილეს
 რა იგი შორით მათანა მომაგალი, ერთი ერთი-
 სათანა მისი ვაცინგითა იწეეს თქმად. ჭკედავ ჭკე-
 დავ სიზმრის მნახველი მოვალსო. და მაშინ თა-
 ვიანთ შორის სიტყვა შეკრეს რათამცა შეინყრან
 იგი ჭკლან, და გვაში მისა მუნ ადგილთ მურღ-
 მულთაგანსა ერთსა ვარდააგდონ, და იგფერ კმა

დაეარონ, ვითარმედ იოსებ ნადირმან დაფრიწაო, და მაშინ იცყოდენ, ვნასოთ სმანებანი მისნი ვითარ გამოვალნ: გარსა რუბენ შმაჲ მათი უსუცესი საქმესა ამასა წინ აღუდგა მეცუველი, არა ნუ შევალთ სისსლსა ერმისა მის, არამედ აღვილისა ამის ჭურღმულსა ერთსა უარიელსა შთაგადოთ რათამცა თავით თვისით წარწყმდესო. და ამ გზით უდნა რუბენსა განრინება ერმისა მის სიკგდილოსაგან და უვნებლად ცოცხალის მიეგრა მამისა მიმართ თვისისა: მაშინ დანაშუგ შმათა ნება დართეს ნათქვამსა მისსა, და მათ მიმართ მოსვლასა სედა იოსებისსა, შეიპყრეს იგი, და განცარცვეს იგი სამოსისაგან ყვავილოსანისა. და წარიყვანეს მღვიმესა ერთს კმელსა შთაგდეს. და მოვიდენ სსდენ ჰურის სატემელად: მაშინ ერთიუ უკუნი ქცეულთა მიისედეს და იხილეს იმიერ ისმაილ ტელნი მოგატრენი თვისთ აქლემებით და სავატროით ჰირდაჰირ ეგვიპტისა მიმავალნი, იუდა სილვითა ამით იზრასა და სთქვა. რაჲს მარგებს ზვენ კვლა მმისა ზვენისა და ვასგრა კელისა ზვენისა სისსლსა შინა მმისა ზვენისასა, მოვედით ნუ შევისგრიოთ სისსლით კელსა, არა-

მედ ისმაიჯელთ მივსუილოთ წარვიდეს: და იგი-
 ნოცა საქმესა ამას სედა დაჭყენენ, ამის გამო მე-
 ის მივიდეს იოსებ მის ძღვიმით აღმოიყვანეს,
 და მიიყვანეს იფფერ მიჭყიდეს ისმაიჯელთ ოც-
 ღრაჭკანად. რომელ შაიჯა წარიყვანეს თვისთა
 თანა ეგვიპტედ იოსებ უცოდველი: შემდგომ ამით
 დასაფარავად წინაჲე მამისა თვისისა თვისთა ძვი-
 რის მოქმედებისა, მოიღეს სამოსელი იგი ყვა-
 ვილოხანი იოსებისო. თხაჲ ერთი დაკლეს სისს-
 ლსა მისსა ვასვარეს, და იფფერ იაკობს წარუგ-
 წავნეს მეცხეველთა. ვითარმედ ჩვენ სამოსელი
 ეგვიპტეთო, და განისილე ნუ უბავე ყრმისა შენ-
 ისა იყოს ეგვიპტე არა: ხოლო იაკობ ვითარცა
 განისილა იგი და იცნა, იწყეთ ცირილით ვოდება
 და თქმა, სამოსი ესე მისა ჩემისა არს, ნადირი
 განცოფებული შეემთხვა იოსებ საყვარელ მესა
 ჩემსა, რომელმან დაფრიწა იგი შეტამაო. და იფ-
 ფერ ნამეცხავი საღმობისაგან სამოსნი თვისნი
 დაიბო ვანადლო, და ვითარცა მელოვარე ძამა შეი-
 მოსა. და უამსა შრავალსა იფფერ ელოვითა მე-
 ლოვარება ვულისაგან მისისა არა გამოვიდოდის,
 არცაღა ნუგეშინის იცემებოდის, არამედ იცყო-

დის, მაცადეთ მეც მოგკუდე და საყვარელი მისა
ჩემისა თანა წარვიდე:

თავი მეათრვაშეცე:

იოხებ ეგვიპტედ განისყიდების, და მუნ
ცილის წამებითა საპერობილედ შევალნ:

დბბდ. ლთ. შ: — წელი ქვეყნისა 2277:

იოხებ ათშვიდმეცი ანუ ათრვაშეცე წლის ი-
ყო რაჟამს თვისთ ქმათა იგი ისმაიჯელთ მისყი-
დეს, ხოლო მათაჲც ოდეს ეგვიპტედ მიიყვანეს,
მუნ ჰეცეფრე სასელით მთაგარსა ერთსა, რომელი
ფარაო მეფის მსარაულთ ანუ შერკლმეთა მთაგარი
იყო, მას მისყიდეს: ხოლო მადლი ღუთისა რომელი
მარადის იოხებ ზედ იყო, სიბრძნითა თვისითა და
მორწმუნებითა დიად საყვარელიც ყე ვასდა ბაჯ-
ანისა თვისისა, რომელსა ყოველი საქმე სახლისა
და განმეებელობაჲ კელსა მისსა დაენდო მას ზედ
რწმუნებულსა. და მის გამო კურთხევაჲცა ღუთისა
სახლსა გაცისა მის არა მოაკლდებოდინ: ვარსა იო-
ხებ რომელ შესასცადობით შეგნიერი ტახუკი იყო,

ცოლმან თვისი ბატონისამან ავის ფიქრით შეჰსე-
 და, და მრავალ გზის უკან შთამოდგომილსა უნდა
 მისთანა შევკოდებად. არამედ იოსებცა მარადის
 მისგან განშორებულნი ეცუოდის, არა უწყია რამეთუ
 უფალსა ჩემსა მრთელი საცხოვრებელი თვისი გე-
 ლსა ჩემსა მოუცემიეს ჩემსედ დარწმუნებულსა,
 შენ სოლო ცოლი მისა სარ მისად შენახული. მაშ
 სადამე ვითარ შეუძლო ქმნად მისა მიმართ ორგუ-
 ლებისა, და თანვე შევკოდებად წინაშე ღუთისა.
 ნუ იყოფინ ჩემდა მოქმედებად ძვირისა მაგის:
 გარსა ღედა კაცი იგი მაინც და მაინც არა უკან
 სდგრებოდის, არამედ უნდა ვულის თქმად თვისი
 წინ წარიყვანოს. და ღლესა ერთსა იოსებ რაჟამს
 მისთანა სასლსა მარჯოდ იყო დაშთენილ რამ და-
 საჭირი საქმისათვის. მაშინ მან უწყო იოსებს
 იძულებად იძულებითა დიდითა, ვიდრეღა მისი
 სამოსის ანუ ზედ წამოსასხამის გელში მპყრობე-
 ლი იწევდა მას თავისაკენ. იოსებს რა სსვა ღონე
 არ დარჩა, მუის განძრო მოსასსმელი იგი მას შეა-
 ცოა, და იფერ გამოქცეული სასლით ვარე გამო-
 ვიდა: მაშინ მან ღედა კაცმან ვულისწყრომითა დი-
 დითა ვაცოფიანებულმან საქმესა ამას ზედა იოსე-

ბისსა, წასილითა მოუწოდა კაცთა სასლისათა მეგ-
 ეგელმან. მოვედით და იხილეთ ჭაბუკი ესე ებრა-
 ელი ქმრისაგან ჩემისა აქ მოყვანილი რომელი ფე-
 რსსა ქვეშე აღებითა ჩვენ შეიკვამს. და უამბა მათ
 სიკრუითა, ვითარმედ იოსებ ჩემთანა მოსულსა
 უნდა შევადგებოდ. და რაჟამს მე ვმითა მალლითა
 წასილი ვიწყე იგი ჩემგან განვამიე, იგიცა აღსწრა-
 ფებული ჩემთან დატოვებით თვისი მოსასხამისა მუის
 განივლყო წარვიდა: და რაჟამს ქმარი მისი მივიდა,
 მასაც ეგრეთ სიკრუით მიუთხრა. მასც მრწამუნ-
 ებელმან სიტყვისა ცოლისა თვისისა, მისცა იო-
 სებ საწყობილედ: და მას საწყობილესაცა იო-
 სებ უკვადველობითა თვისითა და სათნოებითა იგ-
 ოდნად საყვარელი მის საწყობილის მთავრისა
 შეიქმნა, ვიდრეღა მან ნელ ნელად საწყობილისა
 მის მკვებობა და ზედა მსედველობა მას მოსცა.
 სანდ ღმერთიცა საქმესა მისსა წარუმართებდის:

მათ დღეთა შინა ფარაო ეგვიპტელთ მეფემან
 ერთი რამ ბრალისათვის მისცა იმავე საწყობი-
 ლედ თვისი მეპურეთ მთავარი და მეღვინეთ მთა-
 ვარი სადაც იოსებ იყო: შემდგომად რაგდენსამე
 დღისა ორთავე ამათ ღამესა ერთსა ეზმანა. სო-

ლო დილას ადრე რაყამს იოსებ მათთან მივიდა
 სრუნგად საჭიროებისა მათისა, ისილა ვითარმედ
 ორნივეცა პირ დასრილ დაღონებულ იუვენეს. იო-
 სებ კითხა მათ მიხედნი. სოლო მათ მიუგეს და
 ჰქუქვეს, ვითარმედ ხვენ ორთავესა თვითთ თვი-
 თოდ შესმანა, და არაფინ კაცთაგანი გვივის, რო-
 მელმან ხვენ გამოთარგმნოს მოსწაგებაცა მისა:
 მან იოსებ ჰქუქა მათ, უკეთუშუცა მეცუოდით ზმა-
 ნებასა, ესე იგი, სიზმარსა თქვენსა, ლუთით გამ-
 ოვითარგმნოცა მე იგი:

მაშინ წინ წარმოხცნა მეღვინეთ მთაგარი იგი,
 და უძმა მეცუველმან. შესმანა მე რამეთუ ვინილუე
 წინაჲმ ხეშა ვაზი ერთი, რომელს ზედა ჰტიებდინ
 სამი რჯო სსმოვიერე, და სამთაგეთა მათ ზედა თვი-
 თთ თვითთ ცვეანი დამწიფებული ყურძენი ესსა,
 სოლო მეც კელსა მპურობელი ფარაონის ღვინის
 სასმისისა, ყურძენსა მას მოჲწევედლი, და მას
 სასმისსა შინა დამწურველი მოვსცემდი ფარაონსა
 რათაჲცა სუმიდეს: მაშინ იოსებ მიუგო და ჰქუქ-
 ვა. გამოთარგმნა ზმანებისა შენისა ესე არს. რა-
 მეთუ სამნი რჯონი იგი სამ ღლეს ნიშვენს, ვი-
 ნადგან შემდგომად სამისა ღლისა ფარაო მოხსე-

ნებად არს შენი, რომელით განვიყვანოს პირველს
 კარისსა ზედა შენსა. რომელმან ჩვეულებისა ებრ
 შენისა კელს მოსცე ფარაონსა ღვინის სასმისი.
 აღიზდა ელოცავ შენ, მომისსენიო მე წინაჲე ფარა-
 ონისა მაძინ, და გამომისსა მე საწყრობილისა
 ამისაგან, რომელ მე შემომიყვანეს აქ თვინიერ რამ
 დამნაშაულობისა: შემდგომ მეჭურეთ მთაგარძან გი
 თარცა იხილა გამოთარგმნაჲ იოსებისა რომელმან
 მარ, ჳგვი გამოუთარგმნა ჴმანება მეღვინეთ მთაგარ-
 სა მას. თვითაც მიუთხრა და ჴრქვა. მეცა მეზმანა
 ვითარმედ თავს მედგა სამი დაწმიდაგებული ქბილის
 ჳურჭელი, და სულ ჴემორე ჳურჭელსა შინა არკი
 ჳაციოსანი საჭმელნი ფარაონისნი იყვნეს, მოვი-
 დოდთან მფრინველნი და მის საჭმელთაგან შეჭა-
 მდიან: ამისი თარგმანიცა ესრეთ მოსცა იოსებ
 და ჴრქვა. სამნი ჳურჭელნი იგი აჩვენებენ ღლესა
 სამსა, რამეთუ შემდგომ სამი ღლისა ფარაო. მო-
 კვეთად არს თავისა შენისა და დამოკიდებად შენი.
 მას მოღმაცა მოვიდოდთან მფრინველნი და მო-
 რსა შენსა ჳამდენ: და შესრულებასა სამი ღლი-
 სასა საქმე ყოველი თქმულობისა ებრ იოსებისა
 აღსრულდა. ვინათგან ღლე იგი წლის თავი იყო.

ფარაონის შობისა, და წვეულობა ღიდი გამართა, და განცხრომასა მას შინა გაასხენდა ორნივეცა ესე. მეღვინეთ მთავარი იგი მრზობლ თანამდებობასა ზედა თვისსა გაიყვანა, და შეპურეთ მთავარი იგი დააკიდინა: გარსა მან მეღვინეთ მთავარმან იმ უამად ნათქვამი იოსებისა არა მოისსენა და დაავიწყდა:

თანვი მეტოცხრანმეტე:

იოსებ ფარაონის ზმანებათა გამოძიარემნელი საწყობილით გამოვალნ და კელემწიფებასა ეწევის:

დანბდ. შპ. — ზედი ქვეყნისა 2289:

შემდგომად ორი წლისაჲცა ფარაონ მეფესა ესრეთ ეწმანა, ვითარშედ თავად კიდესა მდინარისასა მდგომარემან, ისილა მის მდინარით გამოძვალი შვიდი მსუქანი ჰაჯიოსანნი ასალი ზროხანნი, რომელნი მუნ ადგილთა ზედა გამოხულნი მოვდეს. მერმედ შემდგომად მათისა კვალად გამოვიდენ მუნით სხვაჲცა ზროხანნი შვიდნი ფრიად უშვერი დამტლობილ მისუსტებულნი: და ესენიცა

მუნ არკი სძოვდენ, მივიდენ ესენი და იგი პირვე-
 ლი მსუქანი სროსები შეჭამეს: ამას ზედ ფარაო-
 ცამოიღვიძა, და კვლად დაეძინა და ისილა ფსკერსა
 ეინა ლეროსა ზედა იფქლისა ერთისასა შვიდი სუ-
 ვილი ეინა თავ თავი სავსე ჰურით აღმოცენდენ: და
 მის ეგერდით მრჩობლ შვიდი იფქლის თავ თავი ამო-
 ვიდენ ქარცემულნი გამსმარნი. და უკანასკნელთა ამთ
 იგი პირველი უკეთილესნი შთანთქეს: რაჟამს განთ-
 ენდა ფარაო ზმანებათა ამათა ზედა აღშფოთებულ
 შეშინებულმან, მეესეულად ბრძანა მიეგანებად წი-
 ნაშე თვისსა ყოველ შწინობართა მათ ეგვიპტი-
 სათა, რათა საქმესა ამასა მას გამოუთარემნიდენ ეც-
 ყოდენ: ხოლო მათგანი რაჟამს გერცა ერთი კაცი
 იპოვა რომელს შეემლო გამოთარემნა ფარაოს
 სიზმრისა, მაშინ ანაზდეულად გაასენდა მელვინეთ
 მთავარსა იოსებ, და მიუთხრა ფარაოსა საქმენი
 იოსებისნი, თუ ვითარ მას ყამსა ერთსა თვით მისი
 და მეპურეთ მთავრისა სანერობილესა შინა ნასულნი
 სიზმარნი რიგისად უთარემნიეს. და მაშინ ფარაო
 ბრძანა სანერობილით გამოეგანა იოსებისა და მიე-
 განა წინაშე მისსა: და იეფერ იოსებ თავ დაწ-
 მედილი, ჯან დაბანილი, და ახალ შესამოსთ მოს-

ეილი წინაშე ფარაოასა განვიდა, (რომელი იმ
 უამაღცა ოცდა ათი წლის ტაბუკი შექმნილ იყო.)
 და ადგილობრივ უწყო მას გამოთარგმანება ზმა-
 ნებათა მისთა მეცხველმან. ვითარმედ ღმერთი რა-
 ესაუც ყოფად არს შემდგომად რაგდენივე უამისა,
 ზმანებათა მათა მიერ შენ გიცხადებს. რამეთუ
 ორნივეცა ევე საქმესა ზედა ერთსა არიან. ასრე რო-
 მე იგი შვიდი ასალი მსუქანი ზროხანი, და შვიდი
 ზურის მარცვლებით სავსე თავ თაგები შვიდი წლის
 უსობასა ნიშვნენ. და სსვა მეორე შვიდი მჭლყ
 ზროხანი, და შემსმარი თავ თაგნი შვიდი წლის სიყ-
 მილ არიან, რომელნი მოსვლად არიან შემდგომ
 ზირველი უსობისა: ამის გამო თანა ვაც მოშოვ-
 ნად კაცისა ერთისა ბრძენისა, და ამას განსა ზედ
 ზედა მსედველად დადგინება მისი, რომელმან შვიდ
 წელსა მას უსობისასა შემოიკრიბნოს ყოველი
 კეთილი შესაუნჯებლად მოსასვლელი სიყმილი-
 სათვის, რათამცა არა მოსწყდეს ერი სიყმილისა.
 გან: დიად სათნო ეყო ფარაოს გამოთარგმანება
 ესე იოსებისი. ამისთვის თვითაც მიექცა იოსებს
 და ჭრქვა. ვინ არს კაცი უფროს შენისა გონიერ
 და მეცნიერ, რომელმან შენდა მიმართ ღუთის მიერ.

გამოცხადებული საქმე ეკე აღასრულოს. ამის
 გამო აწ შე დაეადინოცა შენ შთავრად და ზედა
 მდგომელად სახლსა ზედა ჩემსა და ჩემი ქვეყნისა.
 რომლითა ერი ეკე ყოველი ეგვიანცისა შენდა მო-
 ნებულ ეგმორჩილებოდის შენ. ხოლო მე ცხს-
 ცითა ხოლო ჩემითა უფროს შენისა მალალ ვიყო-
 და ამის თქმით ფარათ გამოილო სამეუფო ბე-
 ტედი თითისაგან თვისისა იოსებს თითზე შეგცვა,
 და თვისი საკელმწიფო მოწეული შემოსა მას,
 მატვი თქროსი ქედს ვარდაადო, და ევლსა შეო-
 რესა თვისსა აღსვა, და ბრძანა იგფერ დიდებით-
 მრთელი ქალაქის შემოტარება წინ ქადეის გამო-
 ბითა, ვითარმედ ყოველთა სცხან იგი უფლად ეგ-
 ვიანცისა: ვარდა ამისა სასელიცა იოსებისა გამო-
 ცვალა, და შეგვიანცელთა ენით ფსომთომფანე
 უწოდა, რომელი ნიშნავს ქვეყნის მსხნელსა. და
 შემდგომ ქალიცა ერთი სასელით ასანეთ ასული
 შთავრისა დიდისა ერთისა ცოლად შერთო იოსე-
 ბსა, რომლისაგან მეე თრი მიეცა, ერთისა სასელი
 მანსე, და მეორისა ეფრემ: და იყო ყამსა მას უ-
 ხიანბის წელთასა გამოხდა იოსებ ყოველი ქვეყ-
 ნები შეგვიანცელთა მიმოვლო, და იფქლი მრავალთ

შემოიკრიბნა და შეიუნჯა იგოდნად მრავალი, ვიდრელა შემდგომ სიემილის წელთა, მით არა ეგვიპტელნი უოველნი განამლო სოლო, არამედ სსგა მის ახლოს ქვეყნების კაცნიცა, რომელნი ითხრონ "ვე კერძოით ეგვიპტედ მივიღოდინ მოსასყიდველად სასრდელისა, რომლით იოსებ ფრიად ნამეცნავი შესძინა ფარაოსა და სამეფო საუნჯესა მისსა. ამიჯომ რომე სიემილისაგანცა სასტიკისა გრი ვერ შეუძლებდის მოშოგნასა ჰურის მოსყიდვის თეთრისასა, და რაჲც მოემეოდათ თუ მამული, თუ რჩომა, და სსგა საცხოფრებელი, ბოლოს ბოლოს თავნიცა თვისნი ცემესავით თეთრის წილ შეფეს მისყიდეს, და იფერ იფქლი მოიშოგნეს საცხოფრებელად:

თანვი მეოცე:

ქმანი იოსებისნი მიზეზით სიემილისა მას მიმაროვენ, და იოსებ მათ გამოსცდის:

დანბანდ. მბ. მგ. — წელი ქვეუნისა 2297:

სიემილმან ეგვიპტისამან ვიდრე ქანანელთ ქვეყანამდე მიაწია. სოლო იაკობ მამა მთავარი რო-

მეღ შეიღებითურთ თვისითა მუნ ცხოვრებდის,
 თვითაც იყო შეწუსების გამოვლა. და ვითარცა
 ესა ქვეყანასა მეგვიანელთასა ეანსეიღვა ჰურისა,
 მისი მენი თვისნი ყოველნი მეგვიანელ მიავლინსა
 მუნით მოსასეიღვად იფქლისა. და მხოლოდ მე
 თვისი ბენიამინ უმრწემესი რომელ იოსების დედი
 ერთი მამა იყო, იაკობ თავისთან დაიჯოა, და არა უ-
 ცევა მათ მათთან წარყვანა, არამცა წარსვლასა მის-
 სასა შეემთხვასცა მას რამ ეანსაჯდელი: და იყო
 მისგლა ამითი მეგვიანელ, და წინაშე იოსებისა ეას-
 ულნი, თაყვანის სჯემდენ ვერა მცნობელნი მის-
 ნი, და ითხოვდენ მისგან ჰურსა. სოლო იოსებ
 ვითარცა ისილა ესენი, მეესეულად გაიჯნა, და ეანს-
 სენდა სისმარნი თვისნი. და პირველსედ თვინიერ
 გამოცნაურებისა, უცხო კაცსაგით დაიწყო მათთან
 ფიცსად წარსვლა და ჰრქვა. სანთგან მოსრულნი
 სართი თქვენ, ხანს რომე თქვენ დამსგერაგნი მეთ-
 ვალენი სართ რომელნი მოსრულ სართ დასათვა-
 ლიერებლად ადგილთა ამათა: სოლო ივინიც გე-
 ყოდაინ, სუ იყოფინ უფალო. ჩვენ მონანი შესნი
 ვართ რომელნი ქანანელთ ქვეყნისაგან მოვედით.
 ჩვენ ყოველნიცა მენი ვართ კაცისა ერთისა, ათო

რმეცი მძანი ვართ, ჩვენგანი ერთი მამისა თანა ჩვენისა არს, და სსგაჯა ერთი წარწყმედილი არს: იოსებ კვალად გული შეიმაგრა და ჰრქვა მათ. აჰა სოცეგანი თქვენნი თქუჴს გაცხადებენ რამეთუ თქუჴს შეთვალენი სართ. ამის გამო გამოსაცდელად თქუჴსნი სიმართლისა, მე არა ვიცევი თქუჴს წარსვლად, ვიდრემდის წინაშე ჩემსა არა მოვიდეს თქმული იგი მამა თქუჴსნი უმრწყემესი, და ამის თქმით იანერა ყოველნი სანყრობილეს დასსა. და შემდგომად სამი დღისა ვითარ თუ მათმან შემწყალებულმან გამოასსა ივინი სანყრობილით, და უბრძანა მათგანისა ერთისა სოლო მუნ დადგრომა, და სსგათა იფქლის თან წალებით წარსვლა, და კვალად მოქცევასა მათსა მუნ მამაჯა იგი უმრწყემესი თან მოიყვანონ. აბა თუარა, თქუჴს ყოველნივეც მოცწყვიდნოო ეცყოდა: მაშინ ათთა მამათაჯა იწყეს თავიანთი შორის ერთი ერთთან თქმად: ღირსად სიმართლისად გამოვლით ჩვენ ცანკვასა ამასა მოქმედებისათვის უსამართლოებისა რომელი უყავთ მამას ჩვენსა, რაჟამს საწყალობელი იგი ჩვენ მევედრებოდის რათამჯა შემეწყალა ჩვენ იგი, მაშინ რუბენ მიექცა და ჰრქვა მათ. ნუ თუ მე

არა ვიჯყოდი თქვენთანა ნუ შესვალთ სისსლსა
 ყრმისა ამის, და თქუენ არა ოდესმე მისმენდით
 მე. აჰა აწ ესევე არს სისსლა მისი რომელი
 ჩვენგან მოითხოვის: სიჯყვათა ამათა იჯყოდინ
 თავიანთ შორის, და არა უწყოდინ რამეთუ იო-
 სებს ეყურება ნათქვამი მათი. ვინათვან თვით
 მათ დაუძალა თვისი მამეული ებრაული ენა, და
 მარადის მათთან მოენით იჯყოდის: იოსებ ვი-
 თარჯა ესმა სიჯყვანი ესე, ვული ამოუწდა გე-
 რლა უძლო, და მათვან განცალკევებული წარ-
 ვიდა მარტოდ ჯიროდა. შემდგომ კვლად მათ-
 თან მისრულმან უბრძანა მათეანისაგან შმაონ წო-
 ღებულისა შეწყობა შეკვრა მუნ დაშთენა, ვიდ-
 რემდის სხვანი მიიქცენ მუნ. და მათი ჭურჭლ-
 ების სობაღლი ჰურით ვავსების შერშე, დაუნდო-
 ფარულად მსახურთა თვისთა, რათა მათვან ჰურში
 მიცემული ფასი კელმეორ კაცად კაცადის ჭურჭ-
 ელშივე შთაუდონ ჰირი მოჭკრან, ვარდა ამისა სხვა
 საგზალიცა ვსისათვის მოსჯა მათ, და იფფერ ვაის-
 ცუშრა: ხოლო მათ უგუნურობით ჭვირთნი თვი-
 სნი თვისთ სახედართ ზედა მოჭკიდეს და გზას
 გაუდგენენ. და რაჟამს მიაწიეს შთამოსჯენ ადგი-

ლსა ერთსა დასასაგანებლად, ერთმან მათგანმან
 თვისს ცოპარას ჰირი მოხსნა, რათამცა საჭმელი
 მისცეს სასედარსა თვისსა. და ისილა თეთრი იგი
 თვისი მიჯანილი ჰირსედ ცოპრისა მდებარე და
 განუკვირდა. და სსვანიცა მსილველნი მისნი შე-
 შფოადენ და იცყოდენ, ესე ღუთის საქმე არისო:
 და იყო მიწევნა მათი სახით თვისა, და კაცად
 კაცადმან იწყო მითხრობად მამისა მიძართ თვისისსა
 თავს გარდასაგალი ეგვიპტესა შინა თვითვეულად.
 და მუნ ყამსა თვისთ იფქლო გამოცლისასა სსვა-
 თაცა ვითარცა ისილეს კაცად კაცადო წაღებულთ
 თეთრი იგი შესვეული ცოპრის ჰირს მდებარე,
 მაშინ ეუღსა ყოველისასა შიში დიდი დაეცა და
 არა იცოდენ რაჲ ყონ: მაშინ იაკობ მოხუცებულ-
 მანცა დამწვარი ეულითა და სულთქმითა ჰრქვა
 მათ. შეილთაგან ჩემთა მოწყვეტილ მეავთ მე-
 სდა არს იოსებ. სდა არს შმაონ. და აწე ვინდათ
 ბენიამინც ჩემგან ეანაჰოროთ. აჰ საწყლობანი
 ესე ყოველი ნუ უბამ ჩემსედ მიგვალნ: მიექცა
 მას რუბენ და ჰრქვა. ორნივეცა მენი ჩემნი ჰკალ,
 უბეთუცა ბენიამინი შენვე არა მოგვევარო. ოლ-
 ონდა მე შთამაბარე: ჰრქვა იაკობ. არა არა, შეუ-

ძლებელ არს მისა ჩემისა თქვენთანა მოხვლა, ვინაჲცა შმაჲ ამისსა მკვდარი არს, ესე სოლო დაძთენილ არს რაქელის ნაძობ შვილთაჲს, ამის გამო უკეთუ ამასაჲცა რამ განსაცდელი შეემთხვას, მაშინ მოსუცებულებასაჲცა ჩემსა უნუგეშინისცემულ საღმობითა საფლავსა დასდებთ: და საქმე ესრეთ გაჩერდა ვიდრე მოკლებადმდე მიტანილი ჰურისა მის. შემდგომ მოკლებისა სიყმილი დღითი დღე ვაცხარდა. იაკობს ღონე მიუწყდა, და ჰრქვა მეთა თვისთა მრჩობლ ეგვიპტედ წარსვლა ჰურის მოტანა: მაშინ იუდაჲცა მიექცა მას და ჰრქვა. უწყია შენ რამეთუ მის ადგილის მთავარს ჩვენთან ესრეთი ზირობა დაუცს მეცხველსა. გერღარა ისილოთ ზირი ჩემი, ვიდრემდის თქვენთან წამოყვანილი არა მომეგაროთ მე შმაჲ თქვენი უმრწყემესია. ამის გამო უკეთუჲცა არ ნახოს იგი ჩვენთანა, ჩვენ არ მალ მივც მუნ წარსვლა: ჰრქვა იაკობ კვალად. ეგე ვითარი ვაჲ მომეგარეთ მე. და რაჲდ მიუთხართ მას სხვა მშისაჲცა თქვენისა ყოლვა: ივინივც ეცუოდენ. რაჲს ქმნა ჩვენ ეუძართებდა, როდესაჲც დაძიწყუ ჩვენ თვითვეყულად გამოკითხვა, და ეგაროვნებისა ჩვენისა გამოძძიებელი მეცუოდ

ჩვენ ვითარებდ ნუ უკვე მამა თქუწნი ცოცხალ
 აჩს, და სსვა შმაჯა ეგუწან. ჩვენც მიმთხრობნი
 ვეცუოდით, რაჩსა ქმნად ვიყავთ. და ვინ იცოდა
 თუ იგი მიუვანასა შმისა ჩვენისასა ჩვენ შემომი-
 კვეთს: შემდგომ იუდა საშუალში შესულმან, თა-
 ვათ თავდებად დადგომითა ძლივს იაკობს ერმა
 იგი ევლითიან დააჯალა მუნ წასაყვანად. და ეა-
 რდა მისა ჰრქვა იაკობ თვისი ქვეყნის ნაყოფ-
 თაგანც ძღუწნთ წაღება და შირთმევა შის ადვი-
 ლის შთაგრისათვის. და იგი უკუნიქცეულ პურის
 ფასისაჯა თან წაღება და უკან მიჯემა. და იგფერ
 იაკობ შათ ზედ კურთხევის თქმით განამეზავრა
 ივინი და წარვიდგნ:

თავი მეოცდამეერთე:

იოსებ შმათა თვისთა შვირე ერთიჯ გამოხცდის,
 და შემდგომ თავსა თვისსა შათ გამოუცხადებს:

დანბან. მდ. შე: — წელი შვეუბისა 2297:

და იყო ძეთა იაკობისათა ბენიაშინის თვისთა
 თანა წარყვანითა მიწვენა ეგვიპტედ. მაშინ იოსებ
 უბრძანა ზედამხედველსა სახლისა თვისისასა წა-

რეგანება მათი სასლსა თვისსა, და სადილის დამსად
 ება, რათა შემდგომ თაგადცა მისული მათთან ჭკ-
 მდეს: გარნა მჰანი მისნი მჰინ ეჭვნეულებასა მი-
 ცემულნი იცუოდინ, ვითარმედ მის თეთრის გამო-
 ხვენ სასლში გამეზავნის სამართლის საქმნელად.
 და უამბეს მას კაცსა, თუ ვითარ თვინიერ მათი
 ცოდნისა ეოველმან კაცად კაცადმან თვის ჭურ-
 ჭელსა შინა ჰოვნა. და აჲ გარდა მის თეთრისა
 სხვა თეთრიცა მომიჯანის კვალად მოსასყიდავად
 იფქლისა და წასაღებლად: მან კაცმან გული და-
 უღო მათ და ჰრქვა. საქმე ევე საქმე ლუთისა
 არს, რომელმან თქვენი მოცემული თეთრი თქვენვე
 დაგიბრუნათ ევე. მაგზედ ნუ რას ნაღვლობთ, მე
 მისაღები მიმიღიეს, და ამის თქმით წარიყვანა
 ივინი სასლში განასვენა. გვრეთვე მჰაჯცა მათი
 შჰაონ აღმოიყვანა და მათთან მიიყვანა: შემდგომ
 იოსებცა მივიდა მუნ, სიყვარულით მიიღო მათი
 მირთმეული ძღუწნნიცა, კითსა გულის კმა ეო
 ვითარებამა მამისა მათისა და ჰრქვა. კაცი იგი ლუ-
 თისაგან კურთხეული კაცი არს. შემდგომ მიმს-
 ედგელი ბენიაშინ ზედა (რომელი ღვიძლი მჰაჲ
 მისა იყო) ეცუოდა. ნუ იუ ესე არს ნათქვამი

მამა იგი თქვენი უმრწემესიო, და მას ეცუოდა
 პეილო ღმერთმან შეეიწყალოს შენ. და ამდროს
 გული იოსებისი იფერ აღიგსო და ნაწლებნი და-
 ეკლანმა, ვიდრელა ვერღა შეუძლო დაეცება ცრე-
 მლებისა, და მათი მუნ დამცოებელი წარვიდა ვან-
 ცალკევედა, რათამცა ციროდის: შემდგომ უამსა ჭა-
 მისასა ყოველნი რიგით თავისთან დასხნა, და ცა-
 ბლასა ზედა პატივი ნამეცხავი აჩვენა ბენიამინსა:
 და ესრედ გულის სისარულით ჭამისა და სუმის
 შემდგომ, იოსებ ამცნო ზედამხედველსა უპით
 ეავსება პურის ცომრებისა მათისა, და კვალად
 მათი მოცემული პურის ფასისაყა კაცად კაცადის
 ცომრის პიოსა დადება პირის მოკვრა. ეგრეთვე
 ეცუოდა თვისი ვეცხლის ღვინის სასმისისაყა
 პურის ფასთან ერთად ჭურჭელსა შინა ბენიამი-
 ნისსა დადებას: და იყო დილას აღრიით ვასცუმ-
 რება მათი ამ სახით ჭვირთებითური მათითა. და
 წარვიდენ რა ივინი. შემდგომ მცირე ერთი ვისის
 გამოვლისა მათისა, ოდეს ჰერეთ არა იყვნეს იგოდ-
 ნად ქალაქით ვანმორგებულნი. იოსებ ზედამდგო-
 მელი იგი მათ უკან გამოჭკიდა რათა მუნ მიმავა-
 ლმან ამხილოს ივინი მეცხველმან. ნუ თუ ეგრეთ

ბოროტს მიაგებთ სასიერების მომქედსა თქვენსა, რომელთა მოვიპარავს ვეცსლის თასი ღვინის სას. მისი ბატონისა ჩემისაო :

ხოლო მათ ვითარცა ესმა სიჯგუფა ესე, აღმფოთებულთა იწყეს თქმად. მაშოროს, ჩვენ არა შექმნას ეგრეთი საქმე, და არცაღა ვიუცოდე. ვითარ შესამლებელ არს ჩვენდა მოპარვად ვეცსლი ანუ ოქრო უფლისაგან შენისა, რომელთა ჭურჭელსა შინა ჩვენსაჯა ჰოვნილი ვეცსლი იგი კელმეორ თქვენვე დაგიბრუნეთ: ხოლო შპარაობასა ამას ზედა არკი სრულიად ეჭვნეულება არა აქუნდათ, უთხრესჯა ესეც კადნიერად, ვითარმედ ჩვენ შორის რომელს შინა გამოდგეს იგი სასმისი, იგიჯა მოჭკალთ, და ჩვენ ყოველნიჯა ცუდენი მის მთავრისა ვიყვნეთ. ამის თქმით ჭვირთები მირს ვარდმოყარეს დახსნეს: მან ზედამდგომელმანჯ რიგით მოყოლებული თვითვეულად არკი ვანიხილა, მაშინ მეზნაში სასმისი იგი ჭურჭელსა ბენიამინისსა გამოდგა. ამის მხილველნი ადვილსა მას ყოველნი გაშრნენ დაშთენ, და ნამეჯნავი სასოწარკვეთილებისაგან სამოსთა თვისთა იწყეს დაფრეწა, და იგვერ თავ დასრილი მისთანა ქალაქად მოიქცნენ:

და ვითარცა ესენი მუნ მისრულნი წინაჲე იოსებისა განვიდენ, მანც უწყო მათ თქმა. რამ არს მოქმედებული ეგე თქუწნი. სოლო იუდა მივიდა მსწრაფლ ფერსთა დემსო მცყეველმან. ჩვენ ამიერიით არღარა მაქუს სოცევა პასუხის ეგებისა. რამ ვსთქვათ რათამცა განვერინო, ღმერთმან ცოდვანი ჩვენნი მკითსა. აჲ ჩვენ ყოველნიცა ცყვენი უფლებებისა შენისანი ვართ: ეცყოდა იოსებცა. არა, რომელისათანაცა სასმისი გამოვიდა, იგიცა ცყვე ჩემი იუოს. და თქვენ განთავისუფლებულნი წარუვდით მამისა მიმართ თქუწნისა: მაშინ იუდა სოცევასა ამას ზედა მცირე ერთი ეული დაიდო, და მისგან შენდობის მოთხოვნითა დაიწყო რივით მიუთსრა, თუ ვითარ ბენიამინ საყვარელი არს მამისა მოხუცებულისა. და თვით რაოდენი სიმწევე გამოუვლიეს ვიდრემდის ერმა იგი მის მოხუცებულს კელისაგან დასლით მიუყვანიეს, რომელი არა უცყვებდის მცყეველი. ვითარმედ რაქელ ცოდვლმან ჩემმან შენი ორნი სოლო მიშობა მე. ერთი იგი მე განმეშორა, რომლისათვის თქვენ მცყოდა მე რამეთუ იგი ნადირმან დაფრიწა შეჭამაო, რომელ ვიდრე აქამოდე ვერღარა ვიხილე მე იგი.

სოლო აწე ამასაც უკეთუ მე მომაპორებთ წარი-
 ევანთ ვინ იცის ეგებისაც ეწასა წედა დასნეულ-
 დეს, ანუ რამ განსაცდელსა ვარდევაროს იგი,
 მაშინ მკულელიცა ჩემი იქმნნეთო. ამის გამო
 ეცუოდა იუდა. მე წინაჲე მაშისა ერშისა ამის თა-
 ვდებად ვდევრ, და ამის წილ მე ვიყო ცუჲ უფ-
 ლებისა შენისა. აბა თუ არა, ვითარი ჰირით გამო-
 ვხნდე წინაჲე მაშისა ჩემისა და ვისილო ლმობაჲ
 სიმწარე მისა:

მაშინ იოსებმანც ვერლა შეუძლო დათმენად
 თავისა თვისისა შეკავებად. ამისთვის უცხო კაცნი
 გარე განაყვანინა, და მხოლოდ თვისთ ათერთმეც
 მათა თანა დაბთენილმან მყის იწყო ტირილით
 წახილი. მე ვარ იოსებ. და მართლიად ცოცხალი
 არის მამა ჩემი, ხოლო მშანი მისნი სიკუყვისა
 ამის მსმენელნი მუნ ადგილობრივ გამშრალნი და-
 შთეს, რომელთ ჰირი არა ეღებოდის. იოსებ
 კვალადცა თვისთან ახლოს მათი მოწოდებითა ეც-
 უოდის. მე იოსებ მამა თქუწნი ვარო. რომელი
 თქვენ მიმსუიდეთ ვაჭართა მათ, რომელ მათაც
 ამიღეს აქ ეგვიპტედ მომიყვანეს. არამედ ნუ ვე-
 შინინ მის მოქმედებულისათვის თქვენისა. ღმე-

რთს ესრეთ დაურიგებებს, რათამცა მე ამ გზით
 აქ მოვიდე, მთავარი და უფალი ეგვიპტისა შვეი-
 ქმსე, და ყამსა სიყმილისა ამის თქვენ გამოვს-
 რდიდე არა წარწყმედისათვის ნათესავისა ჩვენისა
 ჰირისაგან ქვეყნისა. და აწე მეორე წელიწადი არს
 სიყმილისა, წელიცა სუთი უნდა დასრულებადმდე
 შვიდი წლისა:

და იგვერ სიყვარულითა ღიღითა მათთან ვარ-
 დასვევისა და ამბარის ყოფის შემდგომ, დააგე-
 ღრა რათა მსწრაფლ წარვიდენ და მიუთხრან მამასა
 მისსა, რომე ქე თვისი იოსებ. იგვიპტელთ ზედა
 მთავრად დაუდგენია ღმერთსა. და უამბონ მას ღი-
 დებაჲ მისი და ღიღობაჲ და ჰქქვან, თვითაცა არა
 ყოვნოს, და გამოვიდეს სასლელუთურთ თვისი-
 თა ეგვიპტედ მოვიდეს, რათა ყამსა სიყმილისა
 ამის გამოვსარდო იგიო: გამოცხადება ესე იოს-
 სების მათა ვითარცა ესმა ფარაოსაცა, ფრიად
 განისარა. და დაუბარა იოსებსა მოცემად მათდა
 ურძებისა და სხვა გზის საჭირო საგზალისა, რა-
 თა მუნ მისრულთა მამაჲ თვისნი ყოველადი სას-
 ლითურთ ეგვიპტედ მოიყვანონ. იოსებმან თქმუ-
 ლობისა მებრ ფარაოსი ყოველი საჭიროება მა-

თი უკეთი განაგო, და მათი ეულის დადებით იყინო
კვასს დააყენა, და მოვიდენ ქვეყანასა ქანანელ
თასა :

თავი მეოცდამეორე

იაკობ ეოგელი სასლელულებითურთ გამოვალს
ქვეყანასა მეგვიანცელთასა მოვალს. და კურთსეგითა
ძეთა თვისთა ვარდაიუცვლების მოსუცებულებითა
კეთილითა :

დაბად. მკ. მგ. მწ. მთ : — წელი ქვეყნისა

2298. 2315.

ათერთმეტნი მენი იაკობისნი ერთად მივიდენ
რა სინარულითა და მიუთსრეს მას, ვითარმედ მე
მენი იოსებ ცოცხალ არს. და თავად მთავარი არს
მეგვიანცისათ. იაკობ მსმენელი ამისსა ფრიად აღ-
შფოთებული გამძრალი დაძთა. პირველსედ არა
ჭრწმენა, ვიდრემდის კელმეორ ადგილობრივ მიმ-
თსრობელნი არა უხვეწებდის ურმებსა, და სხვა
გვის სამსადისებსა, რომელნი წარყვანისათვის
მისა იოსებს მათთვის თან წამოუცანებია იყინა :

მაშინ ვუთხრა იაკობისი ალექსნა და თქვა. უძე-
 ცეს უფროს რაჲ ძალ მიუც ქონვად სიკეთისა ღი-
 დისა თუ ვიცოდე იოსებ მე ჩემი ცოცხალ არს.
 მაშ სადამე თუ ვერეთ არს, სიყვარულით წარვალ,
 ზირველ სიკვდილისა ჩემისა ვისილო. ამისთვის
 დამსადება ყოველი ნახა, და თავად შვილებითურთ
 თვისითა და შვილის შვილებითა სამეოცდა ათსუ-
 თმეცი სულით გზას გამოდგა: გარნა წარსვლასა
 ამას წედა იაკობ შვირე ოდენ ეტკვნეულად იყო,
 (ამიჯომ როძე ადგილი იგი როძელსა შინა თვით
 დგრა ქანანელთ ქვეყანა მარადის აღეთქვა ღმერთსა
 აბრაამისა ისააკისა და იაკობისათვის მიუცემად ნა-
 თესავისათვის მათისა, რათამცა მუნ დაძიენილნი
 განმრავლდეს.) ამის გამო ვითარცა მიაწია ჯუორღ-
 მულსა ფუცვისა წოდებულ ადგილსა, მუნ აღო-
 ქმის ქმნითა მსხვერპლი შეწირა ღმერთსა, რათა-
 მცა იგი განახათლოს: მას დამესა ეჩვენა მას
 ღმერთითცა და ჰქცა. სუ ეგძინინ წარსვლად ეგვი-
 ჳცესა რათა რომ იოსებ უამსა სიკვდილისა შენისა
 თვალნი დაეხუტოსო. ვერეთვე აღუთქვაცა მუნ
 ნათესავისა მის თვისისა აღარძნება განმრავლება,
 და შეძლომად გამოყვანა მათი კელმეორ ეგვიპ-

ცით: ამით უმეტეს ეული დაიღო იაკობ. და ვის
 გამოვლითა ეწია რა ეგვიპტის ასლოს ეესემ წო-
 დებულ ადგილსა, მუნცა იოსებ წინ მოეება.
 და ვითარცა იხილა მამა თვისი, მივიდა ჯირილით
 ეელს შემოექნა. მამაცა იგი ვარდასვევნილი მას
 სედ იჯოდის. ამიერთ მოგაკუდვცა წარვიდე,
 რომელმან კვალად ცოცხალი ენასე: იოსებ მერ-
 ძეცა შეეონება მოსცა ასწავა მამასა თვისსა და მძა-
 თა, თუ რაჲსა თქმად არიან წინაშე ფარაოჲსა,
 რათა ეგვიპტელთაჲს ეანცალკეეებულნი მას ეე-
 სემ ქვეყანასა დამკვიდრონ, რომელი დიად მათდა
 შესაბამ ადგილი იყო. და იგფერ აღიყვანა იგინი
 ზავისთან, ესე იგი, იაკობ მამა თვისი და მძათა-
 ეანნი სუთნი ზირნი და წინაშე ფარაოჲსა ეანიყ-
 ვანა: ფარაოჲსაც დიად უსაროდის მათ სედა, და
 სიყვარულით იაკობ მოსუცებულის ვითარების
 კითხვის მერძე, რაჲჲს ეულის ემა ჰყო ვითარ-
 სედ მისთ ყრმათა ეელოვნება მწყემსობა არის,
 იოსების სურვისა ებრ მას დაუბარა მიცემა მათ-
 და ეესემისა და მუნ დამკვიდრებად. (რომელი
 მის ეეგვიპტელთ ქვეყნის უმეტეს ზოსიერი მსარე
 იყო). ეგრეთვე ჰრქვა საკელმწიფო ცხოვართა.

ცა ზედა მათეანისა ზედა მდგომრად დადებებოდა. იოსებ დააკვიდრა ივინი ადგილსა ეცემისსა. და დასაშტ სუთ წელსა ცა მის სიემილისასა სასლი მისა თვისისა შევლო გამოზარდა. რომელთ არა რაა ნაკლებულბაა გამოვლეს:

ხოლო მამა მთავარ იაკობ ადგილსა ცა ამასა ათშიდმეტ წელსა ცა მცხოვრებელმან ვითარცა იოსილა თავი თვისი ფრიად მოსუცებული, იოსებ მოუწოდა თავისადმი, და ფუცვით ეცყოდა მას, რათა იგი ქვეყანასა შეგვიტელთასა არა დამარხოს, არამედ აღიღოს ქანანელთ ქვეყანას წარიღოს, და მუნ თვისს სამამეულო საფლავსა დასდოს: მას შემდგომ ერთ გზისა ც იოსებ პენი თვისნი მანასე და ევრემ აღიყვანა მიჭეგარა მამასა თვისსა მოსუცებულსა, რათა უკანასკნელი კურთხევა თვისი მოსცეს მათ. იაკობმანც მიირქვა ერმანი ესე, და უმეტესად მათზედ ნუგეშის ცემული იცყოდის იოსების მიმართ. ღმერთს დიდება, რომელმან არა თუ არ დამიცევა მოსურნე სიღვისა პენისა, არამედ პენიცა პენნი მიხვენა: შემდგომ მან იოსებ ერმანი ესე რივისად წინაშე მისსა დახოქა, ესე იგი, მარჯვენე კელის კერძოდ მანასე, რო-

მელი ზირმხო მე იყო. და მარცხენა კელის კერძოდ ეფრემ, რომელი უმრწემეს იყო. რათა იფერ მათზედ კელის დასხმითა აკურთხოს იეინი. ხოლო იაკობ დარიცებითა ლუთისათა კელი თვისი მარჯვენე ეფრემ ზედა განირთხა დაასსა, და მარცხენე მანასეს ზედა, და იფერ აკურთხნა იეინი. მაშინ იოსებ საქმისაჲ ამის შემთხვევითად, ანუ დაუფიქრებლობით მეონებელმან თუეინდ შეცვლა გასწორება ინება კელისა იაკობისა. ეარნა იაკობ არა უსმენდის. არამედ იფერ ეფრემის უფროს მანასესი უმაღლესდ დასასვითა, სიყვარულისათვის იოსებისა ორნივეცა იგი რიესა შინა თვისთ ღვიძლ შვილთა შეიყვანა, რათა მათაჲ მათთან ერთად ცალკედ წილი კერძი მიიღონ თვისი დატოებული სამკვიდრებელისაგან. და სიკიმი იმერთ შმათ გარდა საკუთრივ იოსებს მოსცა:

და იქმნა რა ყამი მოწვენილი მამა მთავარი იაკობის გარდაცვალებისა, მენი თვისნი ათორმეცნი მოუწოდა. და რუბენ ზირმხოსაგან დაწყებით მათ ყოვლის თვითვეულის ნათესავსა ზედა ცალკე ცალკედ წინასწარმეცხველობათა იცუოდის, რომელნიცა ლუთისაგან განსაზღვრილს თვი-

თაუელს ღროზედ აღსრულებად იევენეს: მის თქ-
 მულთ წინასწარმეტყველებათა შინა ფრიად წარჩი-
 ნებული არს იუდისა, რომელი ცხადად იცევის თა-
 ვის ღროზედ მის ნათესავსა შორის დამტკიცე-
 ბასა ისრაელთ მეფობისასა, და ვიდრე მოსვლადმ-
 დე მესიისა ვაძლებასა, ვითარცა იქმნაყა ყე: შემ-
 დგომ თვისი უკანასკნელი კურთხევისა მამებრივი-
 სა მათდა მოცემითა, და კელმეორ ანდერძის ქმნი-
 თა რათა ევაძი მისა ქვეყანასა ქანანელთასა წარი-
 ღონ და თვისს სამამეულო საფლავსა დამარხონ.
 იეფერ მოხუცებულობითა კეთილითა ას ორმოც
 დაშვიდი წლისა ვარდაიცვალა:

თავი მეოცდამესამე.

იოსებ მამასა თვისსა დამარსავს, და მათა თვისთა
შენდობის მოცემის მერმე თვითაც
გარდიცვლების:

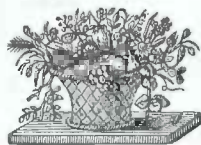
დანად. 6. — წელი ქვეყნისა 2315. 2369:

და იყო სიკვდილი იაკობისა, და იოსებ ჩვე-
ულებისა მებრ მეგვიანცვლთა წამლებით შეაგრა-
გრინა ევამი მისი, (ვითარცა უყოფდინ დიდ დიდთა
კაცთა პატივისათვის.) და დღესა სამეოცდა ათსა
მისი გლოვის შესრულების უკან, ბრძანებითა ფა-
რაო მეფისათა თვისი ყოველი ძმებით და ეგვიანცის
მრავალ მთავარ კაცთაგანცა ერთად წაყოლებით, ეც-
ლებითა და ცხენოსნებითა და დიდებითა დიდითა აღ-
ილო ქვეყანასა ქანანელთასა წარილო, და თვისთა
სამამეულო საფლავსა დამარსა, ვითარცა იაკობ მას
უანდერძა: ხოლო შესრულებასა დიდებული დასა-
ფლავებისა ამისასა, ყოველნიცა მრჩობლ ეგვიან-
ცედ სახით თვისსა რა მიიქცეს, მაშინ მათა იოსებ-
ისთა ეპინოდის, არამცა იოსებ ეავლილ საქმეთა-
გამო მათწვდ ჰავრის ეულსა შთაქსნეგელმან მა-

მის სიკვდილს შემდგომ მათგან შურის მიება ეოს
 ძვირის მოსსენებითა. ამისთვის მივიდენ იოსებს
 უთხრეს. ვითარმედ მამამან ჩვენმან პირველ სიკ-
 ვდილისა თვისისა ჩვენ დამაბარა, რათა მის კერ-
 ძოდ თქვენ მოვასსენოთ, რომე შენდა მოძრით
 შემცოდებისათვის ჩვენისა ჩვენ შემინდო, ამის
 გამო ვინაით ჩვენცა მონანი ღუთისანი ვართ, ვი-
 თხოვთ შენდობა მოჭადლო ძვირის მოქმედებასა
 ჩვენსა. და იფერ მივიდეს ფერსთა მისთა ვრდო-
 მილნი ეცყოდეს. აჰა ესე რა ჩვენ ეოველნი მო-
 ნანი შენნი ვართ: მაშინ ეუღიჯა იოსებისა აღი-
 სო და შექმნა ცირილი. და ნუეეშინის მცემელი
 მათი ეცყოდა. ნუ ეეშინინ, რამეთუ მეც მონა
 ღუთისა ვარ. წე მართლიად თქუწნ თუეინდ ინე-
 ბეთ ჩემდა ბოროჯის ყოფა, ვარსა იგი ბოროჯი
 კეთილსედ შემოცვალა ღმერთმან, ვითარცა თქ-
 ვენც ჰსედავთ, რომელმან ურიცხო კაცნი გა-
 მოვსარდე. ამისთვის ნუ ეეშინისთ, ამიერითა
 ცა თქვენი ღვაწებად ვარ ვითარცა ვიდრე აქა-
 მომდე ვიყავ: და ესრეთ ძვირის უხსენრობი-
 თა შენდობის მომცემან და გულისა მათისა მო-
 მეებელმან ვაისცუძრა ივინი. და იფერ მუნ ვი-

დრე უკანასკნელადმდე მშვილობით დამეუდროებულნი ცხოვრებდნენ:

ხოლო იოსებ ვითარცა ეწია წელსა ასათსა, და ანლოს იყო სიკვდილი მისი, მჰანი იგი დანაშტნი თავისთან მოიხმო, და თვითაცა მათ ესე უანდერძა, რომე რაჟამს ღმერთმან ისრაელთველნი (ვითარცა ეთქვა) ეგვიპტით არკი გამოიყვანოს, და აბრაჰამისა ისაჰაკისა და იაკობისათვის დაპირებულს ქვეყანასა მიიყვანოს, მაშინ მკალნიცა იოსებისა აღიღონ ეგვიპტით თავიანთთან მას ქვეყანას წარიღონ:

ნაწილი მეორე

მოთხოვა გამოსვლათა და რიცხვთ
საკითხავთა შემთხვევანი ისრაელიტელ-
თანი ეგვიპტედ და გზასა ზედა
უდაბნოხსას

თავი პირველი

ისრაელთ დებულობა და შეწყება აელთავან
მეგვიანულთა:

გამოსვლათ . პ. — წელი ქვეუხის 2428 :

შემდგომად იოსებ მამამთავრის სიკვდილისა
სამეოცი წლის ოდენჯა ისრაელიტელნი შეუდროდ
და მშვიდობიანად ცხოვრებისა მათისა გამჯარებელ
ნი დღითი დღე იგოდნად აღორძინებული განმრავ-
ლდეს, ვიდრელა მათი სამკვიდრო ვესემ ქვეყანა
კაცით აღივსო: გარნა მერმედ და მერმედ მეგვიან-

ცელთ ასალი შეფების გამეფებითა, გამეფდა ერ-
 თიცა, რომელ იეიცა ფარაო ითქმოდის. რომელ-
 მან საქმის კარგად არა ცოდინებითა, და იოსების
 ეგვიპტელთა მიმართ ქმნულთ სახიერებათა არა რად
 შეარცხვითა, ვითარცა იხილა ისრაელიცელთ ეს-
 ოდნად ნამეცნაობით განმრავლება განმლიერებაჲ,
 შეძინდა, არამცა ამათ ღღესა ერთსა მცერთა თვი-
 სთა თანა შეერთებულთა რამ აენონ მათა. ამისთ-
 ვის იზრანა ცანჩვად და შეწყუსება ისრაელიცელთასა
 მათი შენობათა ზედა დაპროძითა, და მათზედ მძიმე
 მძიმე გარდასასადღთ დებითა. რათამცა ამით იგო-
 დნად განმრავლებულნი არა განმლიერდენ: თუეინდ
 ისრაელიცელთა იეფერ ფიცხი და წაუღებელი
 ცანჩვითა ქალაქი სამი ალაშენეს, ესე იგი, ფიდონ-
 რამესე, და ოვზ წოდებული, გარნა ფარაო თვისი
 გულის ნებასა ვერა ეწია. ამიჯომ რომე მეგ-
 იპტელნი რავდენათაც ცანჩვიდის ისრაელიცელთა,
 იგოდნად უმეცეს განმრავლებულნიცა განმლიერ-
 დებოდინ ეე კურთხევითა ლუთისათა: მის გამო-
 სსება საქმესაცა ერთსა კელი მიჰყო ფარაო. ასრე
 რომე ორნი მოგვრილი ყრძისა ამქმელნი ვინა
 ბებთან იყვნეს რომელნი მივიდოდინ ისრაელიც-

ელთ ყრმის ამქმელობასა უყოფდიან. ამათ ფარ-
 ულად ამცნო მეტყველმან, ვითარმედ რაჟამს ებ-
 რაელთ ყრმის ამქმელობად არიან, მაშინ ნაშობი
 ვაჟი შვილი მყის მოასხონ, და ქალი შვილი სო-
 ლო ცოცხლად დაუტეონ: ვარსა ყრმის ამქმელნი
 იგი რომელნი ღუთის მოშიშნი არკი იყვნეს, არ-
 ცალა აღასრულებდეს ბრძანებასა მეფისასა. ამის-
 თვის აკურთსნაჟა ივინი ღმერთმან, რომელთ სა-
 ქმესა წარუძართების განამდიდრებდის: შემდგომ
 მან მეფემან მოუწოდა ივინი და ეულის წყრო-
 მით იტყოდის მათანა. სოლო ივინიჯა ესრედ
 უნასუსებდის, რაჟსა ქმნად ვარ ხვეწ, ვინათვან
 ქალნი ებრაელთანი არა არიან ვითარჯა ქალნი ეგ-
 ვიპტელთანი, არამედ ვიდრე შესგლადმდე მათდამი
 ყრმის ამქმელისა, შვიან ივინი შვილთაო: თუარაო
 მეფე ვითარჯა იხილა ეწითა ამითაჯა არა წარმოებს
 წადიერება თვისი, მას მოღმა გამოსჯა ბრძანება
 ცხადად ისრაელიტელთ ვინა ებრაელთ ყოველი
 შობილი ვაჟი შვილი წყალს ვარდაავდონ დაას-
 ხონ. და ქალი შვილნი სოლო განერინნონ:

თანვი შეო-რე:

ასული ფარაოსი მოსეს წყლით გამოიყვანს, და
თვისს შეილობილად შეიქმს:

განმოსვლანთ * ბ * — წელი ქვეუხის 2433 :

მათ ღლეათ შინა ისრაელიცელთ ნათესავისა
ღვების გვარისაგან არამ წოდებულ კაცსა ერთსა
გაჟი შეილი შეემინა, და სილგითა შეენიერებისა
მისისა, შეეწყალათ მშობელთა წყალს ვარდაგ-
დება მისა, და იფერ წინაღმდეგად მეფის ბრძა-
ნებისა ფარულად შენასვის მერმე თვესა სამსა, შე-
შინებულთა არამცა ღღესა ერთსა ანასდათ გამოვ-
ცხადდეთ და ჰატიჟი მივიღოთო, ამისთვის მოი-
ღეს კიდობანი ერთი მწყურებისა და მოჭფისეს
იგი, ნათითა და შთააწვინეს ერმა იგი მას ში-
ნა, და შთაადგეს მდინარისა მის კიდესა: და გე-
ღვიდა დაჲ მისი შორით, რათა უწყოდის რაჲ
შეემოსვიოს მას: და მოვიდა ასული ფარაოსი ბა-
ნად მდინარედ. შიმონგარნი მისნი უვიღოდეს ამიერ
და იმიერ მდინარისა კიდესა მას. რომელმან ოდეს
ისილთა კიდობანი იგი მწყურებისა მის, მიაგლინა

შიმონგარი და მოილო იგი აღილო. და ისილა ყრმა
 იგი უიროდა რაჲ კიღობანსა მას შინა, და განარინა
 ასულმან ფარაოსამან, და სთქვა, ყრმათაგან ებრა-
 ელთა არს ესე: ჰრქვა ასულსა ფარაოსასა დამან
 მის ყრმისამან, ვნებავს თუ მოვისადო დედაკაცსა
 მწარდულსა ებრაელთაგანსა, და ვიწოებდეს ყრმასა
 მაგას: ხოლო ასულმან ფარაოსამან ჰრქვა მას,
 წარგედ, უწოდე ქალსა მას. და წარვიდა ქალი იგი
 და უწოდა დედასა მის ყრმისასა: ჰრქვა მას ასუ-
 ლმან ფარაოსამან, დამიმარსე ყრმაჲ ესე და აწო-
 ებდე მაგას. და მე მიეცე სასუიდელო შენი: და
 მიირქვა დედაკაცმან მან ყრმა იგი აწოებდა მას;
 აღსარდა ყრმა, და შეჭევიარა ასულსა ფარაოსსა.
 და იყო იგი მისსა შვილად, და უწოდა სასელი
 მისი მოსე, მეტყეველმან. წელისაგან გამოვიღე
 იგი. და მისცა იგი მსწავლულთა სწავლად სწა-
 ვლისა ეგვიპტელთასა და სიბრძნისა:

თავი შესამე.

მოსე მიხვნიოთ ეგარის მოყვარებისა ქვეყანასა
 მაღიანელთასა ეანიველცვის, და სასწაულსა
 მაყვალისასა იხილავს:

გამოსვლათ. გ. დ: — წელი ქვეყნის 2474. 2513:

და იყო ვითარცა აღიზარდა მოსე ორმოცთ
 წლისა კაცი შეიქმნა, მაღლითა ღუთისათა განმ-
 ლიერებულმან მიაჯოა განადო შეილობილობა მის
 ურწმუნო დედოფლისა და სამეფო სასლკარი. და
 მივიდა დეა თვის ისრაელთ ცოძთანა. და დღესა
 ერთსა იხილა მოსე კაცი ერთი ეგვიპტელი რომელს
 შეეპყრა ებრაელთაგანი კაცი ერთი და სცემდა სხან-
 ვერიდა მას. სოლო მოსე საქმესა ამასა ვერ უძ-
 ლო, და მიმედველმან ამიერ იმიერ, (რათა არა-
 ვინ სედგიდეს მას) მივიდა მის ჰკლა ეგვიპტელი
 იგი, და მუნვე ქვიძასა ქვეშე დაფლა: შემდგომად
 ამისა დღესა მეორესა იხილა კვალად სხვანი ორნი
 ებრაელნი ერთი ერთისათანა მახსუბარნი. მოსეცა
 საშუალში შემავალი შესარიგებლად მათი ეცყოდა.
 კაცნი, თქუწნ მძანი ერთი ერთისანი სარ, რასათ-

ვის ხანგრავთ ბრძვით ურთი ერთიანა. მაშინ კაც-
 მან მან მხანგვრელმან მივიდა შეჭრისსნა მოსე და
 ჭრქვა. ვინ დაეადგინა შენ ჩვენსედ მთავრად და
 მოსაჩუღედ. ნუ თუ მოკვლავა ჩემი ვინდა ვი-
 თარვა ჭკალ ეუშინ ეგვიანგელი იგი. განჭკვირდა
 მოსე მსმენელი ამისა, თუ ვინთარ გამოცხადებულ
 არს საქმე ესე. და შემდგომ ეულისკმა ჭყო საქმის
 მიწევნავა ყურადმდე ფარაოსსა, რომელი მას ემი-
 ებს შეპყრობად და მოკვლად, შეეშინა. და გამო-
 ვიდა ეგვიანგით ქვეყანასა მადიანელთასა განიგლ-
 ცო, რომელი იმიერ მეწამული ზღვისა იყო ას-
 ლოს სინაის მთისა, და მუნ დაშთენილი დაქორწ-
 ინდა სენფორა წოდებული მადიანელთ მთავრის ა-
 ნუ კერპის მღვდელის ქალი შეირთო. რომელს
 მისგან შეე ორი მიეცა, ეერსამ და ელიაზარ. და
 ორმეოც წელს ოდენ დადგრა თვის სიამართანა,
 რომელი რაგუელ ვინა ოთორ ითქმოდა. და ცხო-
 ვართა მისთა მწეემს იყო: მათ დღეთა შინა თუ
 ვინდ იგი შემორედ თქმული ფარაო მეფე მოკუ-
 და, ეარნა მის ადგილსა სსვა ფარაო ეანვიდა, რო-
 მელმან უჩესტესად ეანაფიცვა დევნულებაჲ ისრა-
 ელთაჲ. რომელთ იეფერ სული ეელში მოჭევა-

რა, ვიდრეღა ღანე მიწყვეტილნი სულთქმიითა
 ოსრობითა ღმერთს მიმართვიდინ, რათა მოიხსენ-
 ნიას აღაქმა იგი თვისი, რომელი აღუთქვა შამა
 შთაგართა თვისთა აბრაჰამსა ისაჰაკსა და იაკობსა
 გამოეგანად მათი მის მძიმე ტყვეობისაგან: და
 იყო ვითარცა აღივსნეს ღღენი ღუთის განსასლ-
 ვრულების ზომისანი მან განუზომელი წყალობი-
 თა თვისითა უსმინა ისრაელთ სულთქმასა და ინ-
 ება მოსესის მიერ გამოხსნა მათი ეგვიპტელთ
 უწყალო მონებისაგან, ამ სახით მოსესის მიმართ
 ხეგნებითა და მისთანა მეტყველებითა:

ასრე რომე ღღესა ერთსა მოსე აღიყვანა რა
 ცხოვარნი თვისნი, და აღვიდა ვიდრე შთადმდე ქო-
 რებ წოდებულისა მოგნად ცხოვართა თვისთა მი-
 ვიდა, და ადგილსა მას იხილა ანასდევულად მაყვალი
 ერთი ცეცხლმოდებული, ვარსა სრულიად არა იწო-
 და ცეცხლითა შით. და იყო წინ წარსვლა მიახ-
 ლება მოსესი უკეთ განსახილველად მის საკვირ-
 ველი სასწაულისა, და მაშინ მაყვალით გამო კმა-
 ესმა მას ესრეთი. მოსე მოსე, ნუ მოახლდე აქა,
 არამედ გაიმრე კამლნი ფერსთაგან შენთა, რამეთუ
 ადგილი ევე რომელსა შენ სდგერ, ადგილი წმი-

და არს. შეძრწუნდაცა მოსე, და ვერ კელექიფების
 ეანცდად და სილვად იგი: და იცუოდისლა მისთ-
 ანა ამასაცა. მე ვარ ღმერთი აბრაჰამისა ისაჰაკისა და
 იაკობისა. ვისილე მე ტანჴვანი ერისა ჩემისანი
 კელთავან ეგვიპტელთასა, და მესმა სულთქმა მა-
 თი, და მის გამოცა მოვედ სსნად მათი ეგვიპტ-
 ისაგან, და მიცემად მათდა ქვეყანისა რომელი
 რძესა და თაფლსა გამოადენს, რომელი აღუთქვი
 მამა მთავართა მიმართ მათთასა. აწე მოვედ შენ
 მიგავლინო მეფისა მიმართ ფარაოსა, რათამცა ერი
 ჩემი ეგვიპტისაგან გამოიყვანო: მიუეო მოსე და
 ჰარქვა. ვინ ვარ მე უფალო, რომელ მე განვიდე
 წინაშე ფარაოსა, და ისრაელიტელნი ეგვიპტით
 გამოვიყვანო: ჰარქვა მას ღმერთმან, მე შენთან
 ვარ შეწევნად შენი: მიექცა მოსე კვალად და ჰკი-
 თსა ღმერთსა. უკეთუმცა მე მივიდე ვეცუოდე ის-
 რაელთა, ვითარმედ ღმერთმან მამა მთავართა თქ-
 ვენტამან თქვენდა მომართ მომავლინა, და უკეთუ
 შეკითხოდეს ივინი, თუ რანა არს სასელი მომავ-
 ლინებელისა შენისა, რანსა თქმად ვარ მე მაშინ:
 ჰარქვა ღმერთმან მოსეს. მეცუეველმან, მე ვარ,
 რო-მელთი ვარ: და თქვა. ესრეთ არქუ მეთა ისრა-

ელისათა: რომელ არს, მოძაგლინა მე თქვენდა:
 ესე არს სასელი ჩემი უკუნისამდე. მივედ და არ-
 ქუ შეთა ისრაელისათა ღმერთიან მამათა თქვენთ-
 ამან მოძაგლინა მე. და აღიყვანო შენთანა მოსუცე-
 ბულთა მათიანი, და გასვიდე წინაჲმე ფარაოსა და
 ეცუოდე. უფალი ღმერთი ჩვენი მიწვევს ჩვენ,
 რათა წარვიდეთ გზასა სამი ღლისასა უდაბნოდ, და
 მას ვმსახურებდეთ. ვიცი ეცუოდა ღმერთი, ფა-
 რაო არა ვანსამებდად არს თქვენი, ვიდრემდის მწა-
 რედ არა ვრისსო იგი შეგვიანებდითურთ, რომ-
 ჲელმან შემდგომ უნებურად ვიცუოს თქვენ. მუ-
 ნით გამოსვლა: სოლო ეული მოსესი ამითაც არა
 დამეუდროვდა, არამედ მჩხობლ ეკითხოდა მეცუ-
 ველი. უკეთუშტა შეთა ისრაელისათა არა რწმენა
 ვითარმედ ღმერთიან საქმენი ესე მე გამომიცხ-
 ადა, მე მაშინ რჩესა ქმნად ვარ: ჰრქვა მას ღმე-
 რთიან. აწე კვერთხი ევე კელსა შენსა ზერობი-
 ლი ქვეყნად დაადე. სოლო მან ვითარცა ვანაე-
 დო იგი, მეცხუულად კვერთხი იგი ვაგულად იქცა,
 და მოსე მისვან შეშინებული უკან რბოდის. უბ-
 რძანა ღმერთიან კუდიდვან შეწყრობა მისი. და
 ივეგრ აღილო რა იგი კელსა, ვგელი იგი კვლად

კვერთასად იქცა: ეგრეთვე კვალად შემდგომ უბ-
 რძანა მას ღმერთმან, რათა შთაჭყოს კელი თვისი
 წილად თვისად. და მოსემანც ჭყო ეგრედ, და შემ-
 დგომ გამოიღო და იხილა კელი იგი ყოვლითურთ
 კეთროანი. ღმერთმან კვალად უბეს მიჯანა უთხრა:
 და კელმეორ უბეს მიჯანასა, გაიწმიდა კეთროანგ-
 ბისიგან. და ჭრქვა ღმერთმან. უკეთუცა ორიითა
 სასწაულთთა მავითა მათ წინაშე ქმნითა არა ჭრ-
 წმენა, მას შემდგომცა ესე ყავ. მოიღე წყალი
 მდინარით და წყალი იგი დაღვარე ქვეყნად. რო-
 მელ წყალი იგი სისხლად ქცეული იხილონ: მო-
 სე კვალად უბან დგრა. და არა უნდა შესვლად საქ-
 მესა ამასა შინა, არამედ ეცუოდის. გვედრები
 უფალო ხემო, მე არა ვარ კაცი ენამეცყველი,
 ვერ კელმეწიფების თავს ვაჯანად საქმისა ამი-
 სა: ეცუოდა მას ღმერთიოცა. მე აღვადო ჰირი შე-
 ნი და ვასწაო შენ, რომლით შეუძლო თქმად ყო-
 ველისა რაჯც საჭირო იყოს: კვალად მოსე ეც-
 უოდა. გვედრები შენ უფალო, მე თავი დამანგ-
 ბო. და სსვა ვინშე კაცი პლიერი დანაშნო მაგას-
 განსა ზედა: მაშინ განურისხდა მას ღმერთი და
 ჭრქვა. აჭა მიეცე შენ შმაჲ შენი აჭარონ, რომელს

ვეულების თქმად. მივედ მისა რომელი სინარ-
ულით წინ მოვეცემოს შენ მივიღოს, და ნათქ-
ვამი ჩემი მას მიუთხარ. იგიცა შენ გამო იცყო-
დის ერისათანა. და კვერთხიცა ევე შენთან წარი-
დე, რათამცა მით ყოფდე სასწაულთა ამათა:

თავი მეო-თხე.

მოსე ეგვიპტედ მიქცეული მეთა ისრაელისათა
კელთაგან მეგვიპტელთასა გამოისხნის:

განმოსვლანთ. დ. ე: — წელი ქვეყნისა 2513:

მოსე ბოლოს ბოლოს დამორჩილებითა ღუ-
თისა რაჟამს ქორეზ მთისაგან სახით მოიქცა, სი-
მამრს გამოესალმა. და აღიყვანა ცოლი თვისო
შვილებითურთ თავისთანა, კელსა აღიღო კვერთ-
ხი იგი, და გზას გაუდგა წარსასვლელად ეგვიპ-
ტედ: და იყო მუნ წარსვლასა მისსა, კვლად გა-
მოუხნდა ღმერთი, და უბრძანა მას შეცუგელმან-
მივედ ფაროსადმი და ყოფითა სასწაულებისა
მაგის წინაშე მისსა, უთხარ ვითარმედ ებრძანებს
შენ ღმერთი განუცემე პირშეო. მეცა ერი ჩემი
ისრაილ, რათა მოვიდეს შე მსახურებდეს. აბა.

თუ არა, მე მე მისი პირმძოა მოვსწევიდნო.
 ეგრეთვე ცალკედ გამოუხნდაცა ღმერთი აჰარონს,
 და უბრძანა-რათა განვიდეს მოსესსა წინ მიეგებოს;
 ამის გამო ორთა ძმათა ამათა ერთი ერთი რა ისი-
 ლეს, სიყვარულითა ღიღითა ამბორს უყოფდეს
 ურთიერთსა. და იფუერ მივიდეს, იგი ღუთის მიერ
 ნიძნად მოცემული სასწაულების ისრაელთა წინაშე
 ქმნითა არწმუნეს იყინი, ვითარმედ ვედრებანი
 მათნი ღმერთს უსმენიეს, და უნდა გამოხსნა მათი
 კელთაგან იგვიანებლათსა. მერმე ორნივეცა ერთად
 მივიდეს წინაშე ფარაოს, და ეცუოდის. იცუვის
 უფალი ღმერთი ისრაელებისა, ვითარმედ განუც-
 ეგვ ერი ეგე ჩემი, რომელნი მოვიდეს უდაბნოდ
 და მე მსახურებდეს; ფარაო მათ უპასუსა მეც-
 ყველმან. ვინა არს იგი, რომელ მე მას უსმინო
 მენი ისრაელისანი განუცუო, მე ვერა ვიცნობ
 თქვენ თქმულსა უფალს მაგასა, და მეთა ისრაე-
 ლისათცა არა განუცეგებ წარსვლად; ეგრეთვე
 ფარაო ამასეანსა ზედა გაწყროძილმან ორნივეცა
 იგი გამოდენა თავისაგან, თქუწნ სალსს მიბრეყ-
 ებთ რათამცა საქმებისაგან უკან დვრენო, ეცუო-
 დის, და იმიერით გამოხსცა ბრძანება მეთა ისრაე-

ლისათა წვალეობა უანჴგა აღუმაჯონ შენობათა სედა
 მუშაობითა დაღალვითა. გინათგან იცუოდის, საქმე
 ყოფა არა აქვან, და მის გამო ესრეთ ამო საქმეთა
 უკან შიამოსდგომიან: ხოლო მეთა ისრაელისათა
 ვითარცა ვულის ემა ეგეს ვითარმედ სამეცნავი
 დეგნულობისა ამის აღძრვის მიზეზი მოსე და აჴა-
 რონ შექმნილ არიან. რაჴემს ივინი ჰირისაგან ფა-
 რაოსი გამოსული მათ შეემთხვიეს, მაშინ ვულ-
 ითა დამწვარითა ამათსედ მიიტრნეს და ეცუოდეს,
 ღმერთიან ვიყოს თქვენ სამართალი, რომელ თქვენ
 ესრეთ შემაძულე ფარაოსა და მეგვიანცელთა. თქ-
 უწნ კელსა მათსა მსვილს მოსცემთ რათა ჩვენ
 ყოველნივე მომსრნას მომწყვიდნოს: მაშინ მო-
 სეცა მიექცა ინიგლა საქმესა ამას სედა წინაშე
 ღუთისა. ეარს ღმერთიან კვლად ვული დაუდო-
 მას, რათა მივიდეს თვის ნაცვლად უკეთ გამოუ-
 ცხადოს საქმე მეთა ისრაელისათა, და აჴარონი-
 სათანა ერთად ფარაოს მიმართ მისრულნი ეცუოდეს
 მას განცეგებასა ისრაელებისასა. უკეთუ არა, მი-
 სცნე მათ რისსგანი სამინელნი იგფერნი, ვიდრე-
 ლა მაშინც თავათ თუ უნდეს თუ არა უნდეს, ძალითა
 ჩემითა ერი ჩემი მუნით გამოვიყვანო. და ამა-

საც ეცუოდის. ვითარჲედ უკეთუძცა უნდეს ფა-
 რაოს სილვად სასწაულისა, სასწაულსა მას კვერ-
 თის გველად ქცევისასა წინაჲე მისსა იქმოდის:
 განვიდეს ივინიცა წინაჲე ფარაოსი, და შემდგომ
 სიტყვათა მათ თქმისა. აჰარონ კვერთსი იგი მოსესი
 დაადო რა ქვეყნად, კვერთსი იგი მყის დიდ გველად
 ვარდიქცა. მაჲინ ფარაო საქმესა ამის. ვრძნურად
 (ვითამც, კუდიანებრივად) შემრაცსველმან, თაგა-
 თცა მიაყვანინა მუნ ვრძნურნი, (ვითამც. კუდიანნი)
 რომელ კაცად კაცადმანცა კვერთსნი თვისნი ვეშ-
 ანად აქციეს: ამის სილვით ფარაომან მან იგი
 სასწაულად არა შერაცსა, და გულ განფიცებულ-
 მან ბრძანებულსა ლუთისასა არა უსმინა, თუ ვინდ
 მერმეცა ისალა იგი, რამეთუ კვერთსმან მან მო-
 სესისამან გველად ქცეულმან მივიდა მეესეულად
 შთანოქა გველად ქცეულნი კვერთსნიცა მათნი:

ამის გამო ვითარცა ეთქვა ღმერთსა ათნაირი
 მწარე მწარე გვემაებითა დაიწყო განრისხვა ფა-
 რაოს და მეგვიჯვრელთ გულფიცსელობისა. ვიდრე
 უკანასკნელი რისხვითაცა სულის ეელსა მოდგო-
 მითა იფფერ უტევეს გამოსვლა წარსვლა მეთა
 ისრაელისათა:

თანვი შესუთაე:

მეგვიანტელთ, ათნი ეგემანი გინა აატუქნი:

გნმოსვლანთ. ზ. ც. თ. ი: — წელი ქვეუნის 2513:

ა. პირველი ეგემა ესე იყო, რამეთუ მოსე და აჰარონ მის კვერთხის მდინარე წყალზედ ცემითა, წყალი იგი მდინარე და უოველი ცხანი და მკანი ეგვიანტისანი, და სსვა ადგილსა სადაც რამ ჭურჭელსა შინა წყალი იყო, უოველივე სისხლად იქცა შეყოლდა. და მას შინა შეოფნი თევზნი მოსწედენ. ვიდრელა მეგვიანტელნიცა ვერ შეუძლებდეს მოპოვნად სასმელი წყლისა: რისთვისა ამის დღესა შვიდსა ვაძლებიშ პემდგომ, ფარაომან ვითარცა იხილა ვითარმედ გრძნურნიცა თვისნი სსვა ადგილთაგან მიტანილ წყალსა სისხლად აქცევდის, სასწაულითაჲცა ამითა არა აღიმკა ვანტემბად მეთა ისრაელისათა:

ბ. ამის გამო მოვიდაცა ეგემა მეორე. რაჲჲს აჰარონ კვერთხი მოსესი ვანირთხო წყალთა და ცხათა მიმართ ეგვიანტისათა, იგოდენნი შეუარნი

(ვითამც. ბაყაყნი) ვარდმოღინდა მათგან, ვიდრეღა
 ყოველი სასლი შეგვიტყელთასა მოვიდეს აღავს-
 ეს, და საწოლ სარეცელთა ზედა მათსა, სამსა-
 რეულთა და საჭმელთა შინა სვივდებოდენ მეუ-
 არნი ივინი: ჩვენება ესე თუენდ ეგვიტყელთ ვრ-
 მანულთაჲცა ეგეს, და კაცად კაცადმან მეუარი ვა-
 მოიყვანა, ვარსა მაინც და მაინც ფარაო მოუწოდა
 მოსე და აჭარონ, და ეგედრა ღუთისა მიმართ ლო-
 ცვად რათა აღისვას რისსვა ესე. და აღუთქვა ვან-
 ცვეება ისრაელისა: მოსემანსცა რათა აჩვენოს ფა-
 რაოსა ვითარმედ თაფათ საქმეთა ამათა ვრმანურე-
 ბითა (ესე იგი კუდიანობით) არა ყოფს, მას მია-
 ცუა რომე ნაციყისა ამის დაცხრომისა ყამი თვით
 უთხრას. სოლო ფარაო ეცუოდის სვალე იყოსო.
 და მოსე ვითარცა ილოცვიდა, ეგრეთვე იყო. რა-
 მეთუ დღესა მეორესა ერთობ მოსწყედენ მეუარნი
 იგი, რომელთა ეგვიტყელთ ქვეყანა ყოველივე შეა-
 ყროლეს:

ვ. რაყამს ფარაო ეგემისა ამისაგან ვანრინ-
 ების შემდგომ თვისი დანირებისაგან უკან ღვა,
 შემდგომ ღმერთმან მოსცა მესამე რისსვა. და
 უბრძანა მოსესა, რათა აჭარონ კვერთხით ეგემდეს

დედაძიასა. სოლო მან ვითარცა ყო გერეთ, ყო-
გელნი კაცნი ეგვიპტისანი და პირუტყენი დამუნ-
იანდეს. და ფარაოს ერძასულთაჲცა უნდა ამისა ქმ-
ნად, ვითარცა ეგეს პირველ ორ ვზის, რათამცა
ეკიუსოდეს მოსეს და აჰარონს, გარნა ოდეს ვერ
შეუძლეს ქმნად, მიექცეს ფარაოს ეცუოდეს, ან-
ლი ღუთისა ძევს საქმესა ამასა შინა. და ამითაც
გული ფარაოსი არა დაღბილდა, და მენი ისრაე-
ლისანი არა გამოუტყენა:

დ. ამის გამო იყო მეოთხე ეგვიპტე, რომელ
მიუგლინა ძაღლისძეერი წოდებული ცხოველნი,
რომელთ აღავსეს ქვეყანა ყოველი მეგვიპტელთა,
და კებნითა კაცნი პრაგალნი და პირუტყენი მოს-
წევიდნეს. გარნა მუნ ახლოს გესემ ქვეყანასა სად
მენი ისრაელისანი მკვიდრებდეს, იგი უგნებლად
დაიჯგა ღმერთმან რისსებათა ამათაგან: ფარაო ძა-
ღლისძეერთა ამათ გერა მძლებელმან მოუწოდა
მოსე და აჰარონ მეტყველმან. მივედით მსსგერალი
შეწირეთ ღმერთსა თქუშნსა ქვეყანასა შინა ჩემსა:
მიუგო მოსე და ჰრქვა მას. ჩვენ ვერ ავლავაწიფი-
ბის საღმროოდ დაკვლა ცხოველთა მათ წინაშე მე-
გვიპტელთა, რომელნი დაკვლასა მათსა უწმიდურად

მერაცხეგენ, და ხილგითა მით ხვეწსედ ქვას და
 კრიბებენ. მაშ აბა ხვენ შესაჭიროების წარსე-
 ლა უდაბნოსა ზედა შორს სამი დღის გზასა რა-
 თამცა მუნ საღმრთო შეეწიროთ: ეცეოდაცა ფა-
 რაო, მიგედით, თღონდა განშორებული მწვე შორს
 არ წახვიდეთ, და ხემთვისაც ილოცვიდით: მოსე
 მუნით გამოსრული ილოცვიდა რა, შეესეულად
 ძაღლის მწერი ყოველივე შათვან განიბნეს წარ-
 გიდეს.

ე. ვარსა გული ფარაოისა კვალად გაფიცსნა
 ჰირობას ზედ არა დგრა. ამისთვის ღმერთმან სწრა-
 ჳად მიუგლისა გვეძაცა შესუთე მოსეს მიერ ჰი-
 რუცევათა ზედა შათსა. რომელით შეგვიანცელით
 ცხოველთათვისანი ურიცხო ცხენები, სახედრები,
 აქლემები, ზროხები და ცხოვარნი მოსწყვიდნა.
 არამედ ვითარცა გულის ემა ყო ფარაო ისრაელის
 მყო ჰირუცევით სრულიად უგნებლად ყოფნაჲ, უ-
 შეყვეს წყენებულმან შაგრაჲ დგრა და მენი ისრა-
 ელისანი არა განუცევა.

ვ. ამის გამთა კვალად უბრძანა ღმერთმან მო-
 სეს და აჰარონს განსგლა წინაშე ფარაოსა, და მუ-
 ჳით ცფილი ნაცრის აღება ჰაერზე შეეძებნა. სო-

ლო მოსე ვითარცა ყო ევრეთ, იყო შექმუსე ვაჟ-
მა. რამეთუ კაცთა და დანაშტ ჰირუცუვთ ზედა
იფფერი მუწუკები დააჰდა და ასივებული კოპები
ამოუვიდათ, ვიდრელა ვერა უძლებდეს: წელუღნი
ესე ფარაოს ერძანულთაჲცა ვაუხნდათ. და მით იგი-
ნიცა მწარედ ვაჯანჰულნი ვერ შეუძლებდეს ვა-
მოსვლად წინაშე მოსესისა, რათამცა ერძანულე-
ბთა თვისითა საქმე ესე გამოსცადონ:

8. ვითარცა იხილა ღმერთმან ვითარმედ ჰაჯი-
ყითაცა ამით ეული ფარაოთისა არა დაღბილდა. მიუ-
ვლინა კვლად მას მოსე და ჰრქვა. იცოდე სუალე
იფფერი სასტიკი სეცუვის წვიმებად ვარ, რამეთუ
ეგვიანცესა დაარსებასა თვისსა არა ენასოს იფფერი
საქმე. და მოსე სეცუვისა ამის თქმის შერმე, ო-
ვიცა უთხრა. ვითარმედ რომელს ვისმესა ველსა
ვარე კაცნი ახუ ცხოველნი ევანდეს, შივან შე-
მოიყვანოს, რათა სეცუვითა მით არა მოსწედენ
ივინი: და იყო დღესა მეორესა, რაკამს მოაწია
ყამი. და ბრძანებითა ღუთისათა მოსე განიპყრნა
კელნი ცად მიმართ, იყო სეცუვამან ვარდმოსვლა
საძინელი ტექითა და შესების სროლითა. და სე-
ცუვანი იგი იფფერ ღიდ იყვნეს, ვიდრელა კენი

სილნარნი შემუხრნა ნაცრად აქცია. და რომელმან სიჯეგასა მოსესსა არა უსმინა და ველსა გარე დაუცემა კაცნი და რზომანი თვისნი, იგი ყოველნი სეჯეგისაგან მოსწყედეს: ფარაი თუვინდ რისსვისა ამისაგან შემოწყუნებულმან მის მოუწოდა მოსესსა და აჰარონსა და სოქვა, ვსჯოდე. და ეგედრა მათ რათა ღუთისა მიმართ მლოცველთა აცსროძინ. და მეთა ისრაელისათაჲცა განუცემებ იცუოდის. გარნა შემდგომ ღოცვითა მათითა დაცს რომასა ჰაჯიყისა ამისასა, თაგათჲცა უკან დეა სიჯეგისაგან და არა უცემა მეთა ისრაელთასა:

წ. ამისთვის კვალად ბრძანებითა ღუთისათა მოსე და აჰარონ მივიდეს მისა და ჰქქვეს ფარაონს. იჯეგის უფალი ღმერთი ებრაელთა, ვითარმედ გითარი ურცხობა არს მოქმედებულე ეგე შენი. რომელს არა გრცსვენინ ჩემგან. ერსა ჩემსა არა გამოუცემებ, რათა მოვიდეს მე მსასურებდეს. აბა თუარა იცოდე სუალე ამ ღროს ყოველს ქვეყანასა სედა შესსა იგფერ მკალთა გამოყვანად გარ, ვიდრელა მამა ჰანათა თქვენთა არა ესილოს. რათა რომე რაჲც სეჯეგისაგან თუ დაძოენილო არს, მან შეჭამოს მოსწყინდოს, ამის თქმით ფარაონის მი-

მართ, გამოვიდეს მუხით: ხოლო ვითარცა ესა
 ფარაოსთან მეოფე შევიბატელთა, იწყეს ღრუვი-
 ვით თქმად მისა. გიბრემდისლა გამოვლად ვარ
 ხვეს რისსგათა ამათა. აცადე წარვიდეს კაცნი ესე,
 რათა მსასურებდეს ღმერთსა თვისსა. ვერ გედავ
 თუ ეგვიბატე მიზესითა მათითა ყოველითურთ წარ-
 წყდების: მაშინ ორნივეცა იგი კვალადვე მიაბ-
 რუნეს, და ფარაო ჰქედა მათ. მივეცემ თქუწ
 ბრძანებასა წარსვლისასა რათამცა მსასურებდით
 ღმერთსა თქვენსა. ვარსა მითხარო მე. ვინ და
 ვინ წარსვლად არიან: მიუეო მოსე და ჰქედა. ხვეს
 ყოველნი მოსუცებულნი და ჭაბუკნი, მამა კაცნი
 და დედა კაცნი და ემაწვილნი. ხვენი სროსებლ-
 თურთ და საცხოვარითა წარსვლად ვარ აღსასრუ-
 ლებლად დღესასწაულობისა ლუთისა ხვენისა: ე-
 ტყოდა ფარაო. წარვედით ვსა მშვიდობისა მოე-
 ცეს. თქვენ ვიტყვებ. ვარსა ყოველივე საცხო-
 ვრებელისაცა თქვენისა თქვენთან წაღება ახვენებს
 რომ ვულსა თქვენსა რამ ბოროტი მეს, არა ვერეთ,
 არამედ მამა კაცნი ხოლო წარვიდეს, ვითარცა აღ-
 რით თქვენ ხემსა მოსულნი ითხოვდით. და ამის
 თქმითა ფარაოსგან მუხით გამოდევნეს ივინი,

და იყო გამოხელა მათი მუხით, და მოსე ბრძანებითა ლუთისა განირთხნა კელნი თვისნი უადმიარით. და აჰა კერძოთი სამსრისა ამოხდა ქარი ერთი დიდი და ერთს დღეს და ღამეს ქროლითა. ივოდენი მკალი მოიყვანხა, რომელმან ქვეყანა ეგვიპტისა მრთლად დაფარხა. და შეჭამნა ვასემო იგი ყოველი სეცევისაგან დანაშუცი: გვემისა ამისათვისცა ფარაო უწოდა ივინი და თქვა, ვცოდე, და ეგედრა ლოცვად და დაცსროძინებად მის რისხვისა. სოლო მოსეცა ვედრებითა ლუთისადმი, მეორე მხრით ქარს ამოაქროლებდის, რომლითაცა მკალსა მას ყოველსა წარილებდის სლვასა მეწამულსა შთაჭყრიდის. ვარხა ამა ყოველისათვის მაინც ფარაო არა გამოუყვევებდის მეთა ისრაელისათა:

თ. რომლისათვის არა ვანგლო მრავალ უამან, მოვიდაცა მერმე ეგემა მეცსრე. ასრე რომე რაჟამს მოსე კვლად ლუთის ბრძანებით უადმიარით განიყრხნა კელნი თვისნი, ჰხედავ აჰა ესე რა იფფერი საშინელი რსქელი ბინდი დაეცა ყოველ ქვეყანასა ეგვიპტელთასა, და იფფერ სიბუნელემან შემორცყა სამდღე და სამ ღამე, ვიდრე

ღა სავსებით კაცი კაცს ვერა სედვიდეს. და ვი-
 თარცა იცუვიან, ჰაერის სასტიკი განსრქელები-
 ვან ლამპართ ანთებითა, არა რაჲ მოჩანდაო, ამის
 გამო დღესა მას სამსა ყოველი კაცი მწოლიერე
 ადგილსა თვისსა დაშთა არა გამოვიდა. და ისრა-
 ელით სამკვიდრებელი ეცემ ქვეყანა ჰატიყისა
 ამისგან განთავისუფლებული სოლო დაშთა. ვი-
 თარცა განთავისუფლდენცა ეავლილ ყოველ ჰატ-
 იყთაგან: სოლო ფარაო ყამსა სიბნელისა ამის
 შეელება ზოგნა კვალად თავისადმი მოწოდებითა
 მოსესის და აჰარონისა. რომელმან მას მოღმაცა
 ნება მოსცა წარსვლისა. ოღონდა საცხოვარნი და
 ცხოვარნი თვისნი მუნ დაუცეონ თან არა წარიყ-
 ვანონ: მიუეო მოსე და ჰრქვა მას. ჩვენ არა სო-
 ლო ჩვენთან წარყვანად ვარ ყოველ რჩომათა ჩვე-
 ნთათა, და არცარა ძვალნიცა ერთი მათი აქ დაუცე-
 ით. არამედ ემართებს შენც მოძცემდე ჩვენ სალ-
 მრთოსა მრთლად დასაწველსა, რათა განგისილოთ
 თუ ამათ შორის რომელი სათხო საყოფელ არს
 ლუთისა მიმართ რათა შეგსწიროთ მრთლიე დასა-
 წველად: მაშინ გული ფარაოსი კვალად განფიც-
 სნა, და გულისწერომით ჰრქვა მოსეს. წარვედ

ამიერ გამეცალე, და არღარა მეჩვენებოდე მე. აბა
 თუ არა, მოკვლად შენი ვარ: მიუეო მოსე მეც-
 ეველმან, თქმულობისა ებრ შენისა იქმნების შე-
 ნდა, რამეთუ ამიერიოთ არღარა ეეჩვენო შენ, და
 მუნით გამოსრული წარვიდა: შემდგომ ვცეოდა
 ღმერთი მოსესა. ევემაჯა ერთი მევეულების მო-
 ცემად მევეიპცელთა, და მაშინ ფარაოჯა თქუწნ
 გამოვიცეოს ევეიპციოთ გამოსვლად:

თანვი შეექუსე:

მეთე ეუწმაჲ მევეიპცელთა. და მეთა
 ისრაელისათა ევეიპციოთ გამოსვლად:

გნმოსვლანთ. ინ. იბ. ივ: — წელი ქვეთისა 2513:

ღმერთმან უწინარეს მეთე ევემის მოვლინ-
 ებისა უბრძანა მოსესა წარსვლა და ფარულად შე-
 ცუბინება მეთა ისრაელისათა რათა მივიდეს კა-
 ცად კაცადი მათეანნი თვისთ მევეიპცელთ მეკო-
 ბართა და მეწობელთაგან სამკაულნი ოქროსა
 და სსვა ქალის მძვირ ფასი მოსართობი სამკაუ-
 ლნი და სამოსნი ითხოონ და თვისთა თანა იქო-
 ნიონ, რათა ექმსა ევეიპციოთ გამოსვლისასა თან

ვაიჯანონ: (ამით ვითარცა იცხვებან. ინება ღმერ-
 თმან სამაგიეროს გარდასდევინება, ანუ სამაგიერ-
 ოს მიეება საწყალაბელ ძეთათვის ისრაელთასა,
 რომელნი ივადენ წელსა მწარე მწარე შრომითა
 და ცანჭვითა მეგვიანცელთა იმსახურეს:) შემდ-
 გომ მოსეს მიერ უბრძანა კვლად ღმერთმან ძეთა
 ისრაელისათა ყოველი სახლის თავს თვითო თვი-
 თო ცხოვარის მუად შენახვა, რომელ ცხოვარნი
 ესე ვაჟი ცხოვარნი უსდა ყოფილ იყვნეს ერთი
 წლისა. და იგი მათს ნისან წოდებული თვის მე-
 თოთხმეტის მიმწუსნ უამად უნდა დაეკლა ყოველ
 კაცსა სახლსა თვისსა. და თვინიერ დახესისა იე-
 ფერ პრთლივ შეეწვათ. და ღამესა მას ცაბლასა
 სედა მდებარე შემეზაურსავით დახქარებით ფერ-
 სთა კამლ ხაცძუელნი. კელსა თვითო თვითო კამ-
 რთისსაც მწყობელნი იეფერ უცომობით. ესე
 იგი უზურისცომო კმიადით და მწარე სალათით
 ეჭამათ: და საქმე ესე (რომელ ენითა მათითა
 პასქა ვინა პასქეი ითქვა. ვითარ იუ ისრაელიც-
 ულთ ეგვიპტისაგან განყრის ანუ გამოხვლის გან-
 შორების წესი.) თქვა ამიერითგანც მარადის მუ-
 ულად ძეთა ისრაელისათა იყოს, და შეილით შვი-

ლაღმდე ყოველ წელსა ღღესა მას ყოფდეს ცაბ-
 ლასა ამასა: ეგრეთვე სხვა შჩულობაცა მოცემის
 ვარდა მაშინ სიფრთხილისათვის ღმერთმან ესეც
 უბრძანა, რომე მის დაკლული ცხოვარის სისხ-
 ლისაგან აღიღონ, და კაცად კაცადმან თვისთ სახ-
 ლის კარის წრღუბლსა და ორთავე წყრთაღთა
 ჰსცხონ, რათა მან ანგელოზმან მეგვიანცელთ მო-
 მსვრელმან მისედგითა მის სისხლის წიშნისა, ჰქრი-
 ღოს იეინი მოსრგასაგან:

და იყო ვითარცა მოიწია ღღე იგი თქმული,
 რომელსა შინა ბრძანებისა ებრ ღუთისა მენი ის-
 რაელისანი ჰასექსა თვისსა განმწადებულსა ჭამ-
 დეს. აჰა ანაზღეულათ შუა ღამისასა იწყო გვემ-
 ამან შეათემან, რომელ მრთელ მეგვიანცელთა პირ-
 მშობთაგანნი უფროსნი და უმრწემესნი, დაწყობო-
 ლი ფარაოის მისაგან ვიდრე მედმდე უკანასკნელ
 გლასაკათასა დაეცეს მოკუდეს. ეგრეთვე უსიტყო
 ცხოველთ პირმშობთაგანნიცა მოსწყდენ. იფფერად,
 ვიდრეღა ღამესა მას ეგვიანცეს სახლი არა ღამთა
 რომელსა შინა მეუდარი არა იყო: რომლით ერ-
 თო ერთის შემტკბელება ღიღი, წიგილი და ყვი-
 რილი მრთელ ეგვიანცესა შინა იქმნა. და ფარაოცა

დიდათ აღმოცენებული ღამით ფერსპიშველი გა-
მოვიდა, და მოუწოდა მოსე და აჰარონს და ჰრ-
ქვა მათ, გამოდით წარგედით ამიერ ყოვლითურთ
საცხოვრებელითა თქვენითა ვითარცა თქუძნ ეინ-
ლოდათ. ეგრეთვე მეგვიანველნი ყოველნი უკან შთა-
მოდგომილნი დაახქარებდეს მათ გამოსვლასა წარ-
სვლასა. ვინათვან ეძინოდის, არამცა რიგი სიკვ-
დილისა მათხედაცა მიდგეს: ანისთვის შენიცა ის-
რაელისანი იფფერ აღსწრაფებულნი ჰირში ლუკ-
მის შექონე გზას განვიდენ. და თვისთ ყოველ რა-
იმებთან მეგვიანველთაგან ნათხოვი თქრო ვეცს-
ლის რაიმენიცა თან გაიჯანეს წარვიდენ:

მაშინ იგი ზემოდ სსენებული პასექი შეჰუ-
ლის ვარდა უბრძანაცა ღმერთმან ესე შეთა ისრა-
ელისათა, რათა მოსახსენებლად მის მეგვიანველთ
ჰირშითა მოწყვეცისა, იმიერითვან მარადის ყო-
ველმან შემან ისრაელისამან ჰირშითა ვაჟი შვილი
ღმერთს შეწიროს. და იფფერ ჰირშითოსათვის ყო-
ველმან კაცმან შეძლებისა ებრ ბურაკი ვინა ფური
ერთი, ანუ ცხოვარი, ანუ თუ ორნი ფურიცნი, ანუ
ორნი ცრედნი წარიღონ ღმერთს შეწირონ. და
ბრძანება ესე იყოცა უსიტყო ჰირუცყეთაცა ზედა

მეთა ისრაელისათა. რამეთუ წმინდა წოდებულ პირ-
უცხვთ პირმოთაგანისაჲცა შეწირვად ლუთისა იუ-
ვნეს და უწმიდურთ ნაცვლადცა, წმიდათაგან უნ-
და შეეწირათ:

ბენი ისრაელისანი ოდეს ეგვიპტით გამოვი-
დენ, მსოლოდ მამა კაცნი მათნი ექვსასი ათას იუ-
ვნეს, წურილ ერმათა და დედა კაცთ ვარდა. ვარ-
და რომე სსვა თესლისაგან კაცნიცა მრავალნი მათ-
თან არეული ერთად გამოვიდენ: და მეთა ისრაე-
ლისათა ესრეთ ბანაკსა დიდსა მოსცა ღმერთმან
გზის მაჩვენებელი წინამძღვარი, მაღლა ჭაერსა
შინა მდგომარე სვეტი ორი ღრუბლისა და ცეც-
ხლისა. რომელ ამათგანი პირველი იგი სვეტი
ღრუბლისა დღისით უწინამძღვრებდის, და მეორე
ღამით. და ორნივე ესე დღე და ღამ სლვითა, ბან-
აკიცა მათი მათი შეუდგებოდის სითკენაც მიმარ-
თებდენ სვეტნი იგინი:

თანვი მეშვიდე:

მენი ისრაელისანი ზღუასა მეწამულსა გამო-
ვალნ, და ფარაო ლაშქართურთ თვისითა მუნ
დაინთქმის:

განო-სვლანთ. იდ. იე: — წელი ჰეფენისა, 2613:

შემდგომად რაგდენიჲე დღისა, ოდეს ისრაელთ
ბანაკმან დარიგებითა ლუთისათა მეწამულ ზღვას-
თან მიაწია, მაშინ ფიქრი ფარაოსი და მეციპიტე-
ლთა გამოიყვალა. და იცუოდეს. აჲ რასათვის ჩვენ
უბრვე მათ წარსვლა, რომელნი ჩვენ კარვად მო-
ნებდისო. ამის გამო მეცხუელად ფარაო შეამ-
სადა წარი ორას ორმოც და ათი ათასის ოდენ
და ექუსასი საომარი ეცლებიჯა მათი ცხენებით
და ყოველი საქურველებითური. და მუნით გა-
მოსული ზირდანირ მეწამული ზღვისა ისრაელთ
ზედ მივიდა: ხოლო ვითარჯა მორით ისილეს
მეთა ისრაელისათა ბანაკი ესე საქინელი მეციპი-
ტელთასაჲ, დიდათ შეშინებულნი ერთი ეთჲი შემ-
ცხველდებოდის და იწყებდის ლაღადებად ლუთისა
მიმართ, და მდრცვინგელნი მოსეს ზედა ეცუოდეს

მას. ნუ უკვე არა იყო ეგვიპტესა საფლავი, რო-
 მელმან ჩვენ მომიყვანე უდაბნოსა ამას მოსიკვ-
 დად. ნუ თუ ჩვენ არა გეცოდით შენ მუნ, მაკა-
 დე ჩვენ, ჩვენ ვმსასურო მეგვიპტელთა. უმწო-
 ბესლა ჩვენდა იყო მეოფობა ჩვენი მონებასა ქვე-
 შე ეგვიპტელთასა, ვირემც თუ მოსვლა ჩვენი აქ
 ადგილსა უდაბნოსა და სიკვდილი: ხოლო მოსე
 გულს უდებდა, რათა არა ეძინოდის მათ და ეცუო-
 და. აწე თქვენ იხილავთ თუ ვითარ ჩვენ წილ
 ბრძოლად არს ღმერთი მათთანა. აჟამი ესე უკან-
 ასკნელი არს, ამიერით არღარა სილვად ვართ ეგ-
 ვიპტელებისა: და იყო მიასლება ეგვიპტელთა-
 საჲ ისრაელთა მიმართ, და აჟამიცა მიმწუხრისა
 ანლოს იყო, და მოსე ღუთის ბრძანებით წინ
 წაასსა ერი ზღვასთან მიიყვანა. და ეგემასა თვ-
 ისი კვერთხისასა წყალ ზედა, მყის ზღვა იგი
 შუა განობილი ორად განიყო, და ორსავე მხრი-
 თაჲცა ზღუდესავით წყლის დაეუბებითა საშუალ
 შინა გრჯელი და კმელი გზა იყო, რომელ შინა
 ამ გზით ბანაკი ისრაელთასა შევიდა, და თვინიერ
 შესგეღებისა პრთელს ღამეს ვლეს მას შინა, და
 განვიდეს ამიერ ზღვითგან იმიერ კერძოდ: შემც-

დგომ რაჟამს შევიპყველნიცა ისრაელთ უკან მო-
 ყოლებულნი მას განკმულ ზღვასა შინა შევიდენ,
 და ბანაკი ყოველი კმელითვან შემოკრებულნი
 ზღუასა შინა იყვნეს, და იმიერ ყოველნი ძენი ის-
 რაელისანი კმელზე ვასულ იყვნეს, მაშინ ღმერ-
 თმან გულსა შევიპყველთასა შიში ერთი შთაავდო-
 და იცყოდეს. ჩვენ ღამე ბნელსა ვათარსა აღვი-
 ლსა ვლით. და აღძფოთებითა დიდითა მუნ ზღუ-
 ასა შინა შერცემული დაშთენ, რომელთა ვერ შე-
 უძღეს წინ წარსვლად და ვერცარა უკუნიქცევად:
 და იყო დილა განთიადსა უბრძანა ღმერთმან მო-
 სესა, რათა მიექცეს კელი თვისი ზღვაზედ გან-
 იყრას. და იფერ ვითარცა ყო, შეის ორად გან-
 ყოფილი ყოველი წყალი იგი ზღვისა ერთი ერთ-
 თან შეერთდა, და მუნ ევიპყველთ ბანაკი ყოველი
 ფარაოისთურთ იფერ დაჭფარა, ვიდრელა მათვანიცა
 განერინა ვერცა ერთი: ხოლო სასწაული ესე დიდი
 ვითარცა ისილა ძემან ისრაელისამან, შიში ღუთ-
 ისა უმეტესადლა განემტკიცნა გულსა შინა მათსა.
 და უკმო გულისკმა ეგეს ვითარმედ წინასწარმე-
 ტყველი მოსე მონა დიდი არს ღუთისა: მაშინ მამა
 კაცთა და დედა კაცთა ცალკ ცალკე ორ დასად ქმნ-

ულთა. ერთის დასთ მთავრად მოსე და მეორისაჲცა დაჲ მოსესი მარიაჲ წინასწარმეტყველა, იწყეს სისარულებით ქება ლუთისა, და საკრავებითა და ორღანოთი ჰარქმუნლი ვალობდის ვალობასა ამას. უგანდობდით დმეროსს. რამეთუ დიდებით დიდებულ არს, ცხენები და მკედრები შთასთხიან ზღვანასს. და სსვაც:

თავი მეერვე.

ღმერთი უდაბნოდ, იზრუნავს ისრაელთ წყლის ნაკლებულებასა, და მოსცემს მათ საზრდელად მანანასა:

გამოსვდნობ. ივ. ივ: რიცხვობ. იან: — წელი ქვეყნისა

2514:

ბანაკი ქეთა ისრაელისათა მეწამული ზღვით გამოსული ჰირდანირ სურ წოდებულ უდაბნოდ მივიდა რა, მუნ დღესა სამსა გზას წარსვლითა წყალიცა სასმელი მათ მოაკლდა, და უდაბნოს მას ვერ შეუძლებდეს მოპოვნად წყალი. შემდგომ რაჟამს მერა წოდებულ ადგილს ეწინენ, მის ადგილის წყალიცა იგფერ მწარე იყო, ვიდრე არა

ისმებოდა. მის გამო ერძან ღრცვინვა დაიწყო მო-
 სეს ზედა თქმითა, თუ რამ ვსუათ: მაშინ მოსე
 ღმერთს მიძართა, ღმერთმანც მას უხვენა ერთხაირი
 აკე, რომელის წყალსა შინა შთაგდებითა წყალი
 დატკებოდის, და იგფერ სმითა მწყურგალობა გა-
 ტარეს. და ამით სწურთა ღმერთმან ერი, რამეთუ
 უკეთუძცა დაიჯვან მცნებანი მისნი, ყოველ გან-
 საცდელთაგანც ყე ივინი დაიფაროს და მათთვის
 იზრუნოს: მუნით ერი იგი გამოხული მოვიდეს
 ელიმ წოდებულ ადელსა, სად ათორმეცი წყა-
 რონი ტკბილი წყლისანი იყენეს. და სამეოცდა
 ათორმეცი აკე დანაკისკუდისა (ესე იგი სურმისა),
 მუნ ადელსაცა მცირეოდენ დაყოფის შემდეგომ,
 კვალად გვას ვასული მივიდენ სინ უდაბნოსა:
 მაშინ რაჟამს სატმელნიცა შემოაკლდათ, ყოველ-
 მან ერთ პირად ღრცვინვა დაიწყეს მოსეს და ამა-
 რონს ზედა მეტყველთა. ნეტარ თუ მოწყვეცილ-
 ნიძცა ვიყვენით მუნ ეგვიანცეს ღუთის მიერ მო-
 ვლინებული რისხვებითა, ოდეს კორცის ქოთნე-
 ბთან მსსდარნი მამლრისად პურსა ჩვენსა ვტამდი-
 ვირემც თუ ჩვენ გამოძიყვანეთ ადელსა ამას უ-
 ბორსა, და მოძიყვანეთ ჩვენ ყოველნი აქ მოსაკ-

ლავად: ეცუოდეს მათ მოსე და აჰარონ. რაისათ-
 ვის ღრცვინათ ხვეწ სედა, არა ღრცვინათ ხვეწ
 სედა, არამედ ღმერთ სედა რომელმან თქვენ გა-
 მოგიყვანა ეგვიპტით. მერმე ღუთის კერძოდ აღ-
 უთქვენს მათ ვითარმედ მიმწუსრისა ჟამსა მოჰო-
 ვნად არიან სატემელი კორცისა, და მეორე დილა-
 საცა ჰური აქუნდეს. და მოსეს ნათქვამი სიტყვის
 ისრაელთ დარწმუნებისათვის ღმერთმან მათი წინ-
 ამძღვარი ღრუბლის სვეტი მაშინ უმეცეს ბრწ-
 ყინვალე მნათობად მათ გამოუჩინა: შემდგომ თქ-
 მულობისა მებრ მოსესისა მიმწუსრის ჟამად მო-
 ვიდეს შთამოვიდეს ბანაკსა მათსა ურიცხო წყერი.
 და დილას განთიადსა რა აღსდგეს ისილეს ოთსიგ-
 კუთხესა ბანაკისა მათისასა ადგილის ჰირსა დაფენი-
 ლი და წურილი მრგვალი თეთრ ყურძენსაგით რამ
 შთამოსული. ამისთვის მეთა ისრაელისათა განკვირ-
 ვებულთა უწყეს ერთი ერთსა დაკითხვა და ეცუო-
 დეს ებრაულის ენითა, მან ჭყ. რომელ თქმა ა-
 რის რამ არს ესეო. და ამით სასელი მისი მანანა
 დაშთა: ეცუოდა მოსეცა. აჰა ესე არს ჰური, რა-
 მელი თქვენ სვეტით მოცა ღმერთმან რათამცა
 ტამდეო. მერმეცა, ამცხო ღუთის გამო მოსე მათ

და ჰქრება. ამიერით დღე ყოველ დღლას განვიდეს
 შესაკრებლად მის მანანისაგან დღიურად საყოფი-
 სა. რათამცა მას დღესა ჭამდეს და მეორე დღი-
 სათვის არა დაუცევებდეს. და დღესა ჰარასკეებსა
 ორი დღისასა მოჰკრებდეს საკმაგებლად შაბათი
 დღისაგა. ამიჯომ როძე კვირეში ექუს დღეს სო-
 ლო ვარდმოვიდოდის მანანა ესე, და არა დღესა
 შაბათსა წვიმდეს მანანა იგი. და უკეთუმცა დი-
 ლას აღრით შეეყონათ არა მოეკრიბნათ, ამოსგ-
 ლასა მზისასა მზე იგი დაადნობდა ყე და არა რა
 დაძთებოდის, და ვარდა შაბათი დღისა უკეთუ სსგა
 დღისათვის შეენასა. წასდებოდის ყე დამატლებ-
 ული: მანანა ესე იგფერი რამ იყო, როძე ჰირველ
 დანაყდეს ქბილსაგით შეიქმოდეს, მერმეცა მოზ-
 ელით ჰურის ცომსაგით ვააკეთებდეს და ესრეთ
 გამოაცხობდეს ჭამდეს. რომელი ფრიად ცკბილი
 და გემრიელი რამ იქმნებოდის, და კაცსა მსუყეთ
 განაძლებდის იგფერ, ვიდრელა ყოველნი მენი ის-
 რაელისანი მანანითა ამითა ცხოვრებდის ყამსა მას
 ორმოცე წლის შემეზაურობისასა: შემდგომ უბ-
 რმანაცა ღმერთმან მეთა ისრაელისათა მის მანან-
 ისაგან მოღება და ცალკედ ჭურჭელსა ერთსა შე-

ნასვა, რათა სასიერება იგი ლუთისა საუკუნო მო-
 სასსენებლად დაქმნეს მათს ნაოესავს შორის, რო-
 შლით უდაბნოსა მას გამოზარდა ღმერთმან იგი-
 ნი. და შემდგომ მანანა იგი იმავე ჭურჭელითა
 აღაქმის კიდობანსა დებული შენასულ იქმნა: სინ
 წოდებულ უდაბნოსა ამისაგან გამოსულნი ოდეს
 ეწინენ რაფიდიმ წოდებულ ადგილსა, მუნცა სას-
 შელი წყალი გერა მოიპოვნეს. ამის გამო კვა-
 ლად ერმან იწყო ჩივილი მოსეს ზედა და დამრ-
 ასვა, და ეცუოდეს. რასათვის ჩვენ გვიჩუისაგან
 გამოძიევანე აქ ადგილსა უდაბნოსა მოძიევანე,
 რამეთუ ჩვენ ყოველნიცა მწყურვალე მოვწყდე-
 ბით. და საქმესა ამას ზედა მკირე ერთი დაშთა
 ქვას დაჭკრებდეს მას ზედა: მოსეცა ჩივილითა
 ღმერთს მიმართევიდის, რათა ესა უჩვენოს ამ-
 ასგანსა ზედა. მაშინ ღმერთმანც უბრძანა აევა-
 ნა თავისთან მათვანისა რადენიმე მოხუცებული
 გვამისა და წარსვლა ზირდაპირ ქორებ შთისა.
 და მუნ კვერთხით თვისით გვემა მის სიპი კლდი-
 სა, და მუნით გარდმოდენილი წელისაგან სუას
 ერმან: მოსემანცა იფეგრ მათ წყალი ასვა, და
 ადგილსა მას სასელი გამოცდა დასდგა. ვინათ-

ვან ქეთა ისრაელისათა ამით უნდა გამოცდად ღმე-
როი :

თანვი მეექვსრე.

ამაღეკელნი მოსწყდებიან ქეთა მიერ
ისრაელისათა : ო-თორ მოვალს სანახავად მოსესი
და მოსაკითხავად :

გამო-სვლანთ . ივ . იწ : — წელი ქვეუხის 2514 :

ადგილთა ამათა ამაღეკელ წოდებული ნათე-
სავი იყო , რომელი წინა პირველ წინა აღუდგა
ქეთა ისრაელისათა , და უნდა მათთან ბრძოლა : ხო-
ლო მოსე მედართ უხუცესად დაადგინა იესუნა-
ვის მე უომისაგან ეფრემისა . და უბრძანა მას მის
ერისაგან გამოარჩიოს კაცნი ძლიერნი , ასოფანნი ,
აღილოს და ბრძოლად ეანგიდეს პირდაპირ ამა-
ღეკელთა . მაშინ თავადცა კვერთხისა კელსა მწყრ-
ობელი აჭარონისათანა და ოვრისათანა აღვიდა მათსა ,
რათამცა იხილოს ბრძოლა იგი და მათთვის ილოც-
ვიდის : და ყუძსა ბრძოლისა მათისა ვიდრეღა მოსე
შკლაგებ გაძლილი ილოცვიდის , ძღვედენცა მენი

ისრაელისანი. და რაჟამს მოსე დაღალული და-
 ხრებოდის მკლავით გაშლისაგან, ამაღებულნი ზე
 მოგიდოდინ: ამის სილგითა აჰარონ და თვრ აღ-
 ილეს მოსე ქვასა ერთსა შეუდროდ დასვეს, და
 ერთი ამიერ და მეორე იმიერ მსართა ქვეშე
 შეუსხდეს მკლავნი უწყრეს, და იფერ ვიდრე
 მიმწუსრადმდე მოსე მკლავებ გაშლილი ილ-
 ოცვიდა. და იესუ ამაღებულნი ეოგელნი სძლია
 მოსნა: ამისა შემდგომ უბრძანა ღმერთმან მო-
 სესა, რათა გამარჯვებისა ამის მოსახსენებელი
 წერილი შეადგინოს, და მოსცეს იესუსა, და ჰქ-
 ვას. ესრედ იცუვის უფალი ღმერთი, სასხენებე-
 ლი ამაღებულთა ეოვლითურთ აღვისუწა ქვე-
 ენისა ამისაგან: მაშინ მოსე მადრიელობისათვის
 გამარჯვებისა ამის, ადვილსა მას საკუროსეველი
 ერთი ღმერთს აღუძართა, და სასელად, ღმერთი
 ხემი სასიზარ უწოდა:

მათ ღლეთა შინა ოთორ სიმაძრი მოსესი რო-
 მელი მის ადვილთ ასლორეს მკვიდრობდის, აღ-
 იევანა ცოლი მოსესი და ორნი ძენი (ვითარცა
 იცუვიან კელმეორ მოსეს ეგვიპტისაგან მუნ ეა-
 ეგზავნოს) და გამოვიდა მოვიდა მოსაკითხავად

მოსესი. და შეთა თანა ისრაელისათამცა უსაროდის
 კელთავან შევერტელთასა განთავისუფლებისათ-
 ვის: ხოლო მოსე სიყვარულითა დიდითა და ზა-
 ტვიითა მრავლათა შეიწყენარა სიმამრი თვისი, და
 ადგილობრივ უამბა მას თავს გარდასავალი კელი-
 საგან ფარაოსი, და სიკეთენი და სასიერებაჲ ლუთი-
 საჲ შეთა მიმართ ისრაელისათა ქმნულნი. რომელნი
 ვითარცა ესმა ოთორ, მადლსა და დიდებასა ღმერ-
 თს შეწირვიდა: შემდგომ მას და მეორე დღეს
 ოთორ ვითარცა ისილა დილითგან ვიდრე მიმწუ-
 სრადმდე ერი მოსეს თავს ესვევა, და მოსე მარ-
 ტოდ მათ კაცად კაცადის სამართლის ქმნითა და
 სიმართლის ჩვენებითა იჯანჯვის მომატებულად
 ამას ზედა ოთორ არა კმა ყოფილმან, მიექცა
 მოსეს და ეტყოდა. მაგას რიგით ვერ განაგებ,
 ვინათგან შენც ერისათანაცა შენისა ზომას გარე
 იჯანჯვით, განგება საქმისა მაგისა მარტოკა კაცის
 საქმე არ არის: და მოსცა მოსესა სწავლა ესე,
 რომე მის ყოველ ერისაგან თავათ გამოარჩიოს
 ბრძენი, მართალი, ლუთის მოშიში და მდაბალ გუ-
 ლის კაცნი. და ესენი უფლებასა ქვეშე თვისსა
 მოსაჯულებად დაადგინნოს ათას კაცსედ ერთი,

ასზე სსვა ერთი, ორმოცდა ათზე ერთი, ათსედაც
 ერთი. რათა მცირე საქმეთა სამართალი მათ გა-
 ნაგონ. და შემოსეგვასა დიდი საქმისასა, მასთან მი-
 ვიდეს და თავად განაგოს მსჯავრი მისი: ხოლო
 მოსე სწავლა იგი ოთორისა მიიღო იეფერ სიუ-
 ვარულითა როგორც თუ ლუთისაგან მას გამოსც-
 სადებოდეს. და სწავლებისა ებრ მისისა მოქცე-
 ული, იმიერით არღა გამოვლიდის შეწუსებასა
 დიდსა იგოდნად განმეებელობისათვის ერისა:

თავი მეათე.

ღმერთი სინის მოასა მცნებასა აოსა მოსცემს ქეოა.
 ისრაელისათა:

გამოსვლანთ. ით. კ: — წუდი ქვეუხისა 2514:

ძენი ისრაელისანი რაფიდიმით გამოსულნი სი-
 ნის მოასა ქვეშე მოვიდეს მოაწიეს რა, სრული
 თთუშ სამი იქმნა ევიზით გამოსვლის აქეთ მა-
 თი: და მუნ ჰირდაჰირ მთისა ბრძანებითა ლუთი-
 სათა ოდეს სდგეს დაიბანაკეს, მოსე მარჯოდ მოა-
 სა სინასასა აღვიდა. და ღმერთმან ისრაელიცვლოთ

ნათესავისა მიმართ ქმნული სიკეთების მოსესის
 წინ დებითი, უბრძანა მივიდეს მათთან და ჰქრქვას,
 ვითარძევე ჰქნებას ღმერთსა მათთან ქმნად აღთქმ-
 ისა და ზირობისა, რათა ებრაელთ ნათესავის სსუა
 თესლთაყან განრჩევიოთ. შექმნნას ივინი თვისს საყ-
 ვარელ ერად: გარდამოსდა მოსეცა მითით, და საქ-
 მენი ესე ყოველსა ერსა მიუთხრა. რომელთ ყო-
 ველთა ერთიორად ნება დართეს და იცუოდეს. რაჲ-
 სსუც ღმერთი ჩვენ მიბრძანებს, დამორჩილებულნი
 ბრძანებასა მისსა აღვასრულებთ: მოსე კვლად
 აღვიდა მთასა მას ჰასუსის ეებად ლუთისა ერისა
 ამის ნათქვამისა. და მაშინ ეცუოდა ღმერთი მო-
 სესა. ვიდრე დღეებადმდე ამათსა ცალკედ ვიცუ-
 ოდი შენთანა, ვარსა აწ ღრუბელთაყან ვიცუოდე
 შენთანა ცხადად, რათა ერსაყა ყურითა თვისითა
 ესმოდეს, და ამიერიით სრულებით რწმენა შენი:
 შემდგომ უბრძანა მივიდეს მათ უთხრას, რათა სა-
 მოსნი დაირეცხონ გაწმდენ ვასუფთავდენ, და დამ-
 წადებითა ესრეთითა მცნებანი მისნი მიიღონ, რომ-
 ღლებისაყა შემდგომ საში დღისა მოცემად არს.
 ეგრეთვე ამასაყა ეცუოდის. რათა გარეშე მთისა მის
 სასწავარი დასდგან, არამცა კაცმან ახუ სსუა ცხი-

ველმან ამიერიოთ იმიერ გარდახდეს, და მწარეთ გან-
რისხული არა მოკუდეს:

მოსე ძეთა ისრაელისათა მისული ეცუოდეს
საქმესა ამას უოველსა. და იუო ღღე იგი შესამე,
აღსდგა გამოვიდა ერი ადრე და ისილა სინის შთის
თავი იგი ღრუბლებით დაფარული, რომლისაგან
ელვანი საშინელნი გამოდიოდინ იწოდის აღნთე-
ბული მთა იგი, და საშინული ქუსვილითა საყ-
ვირთა ხმანი მუნით ისმოდის: ხოლო რაჟამს გა-
რეპე მის შთისა ერი იგი იგფერ ათრთოლებული
დგა, მაშინ ღმერთმან კმითა საშინელითა ღრუბელ-
თა გამო დაიწყო თქმად ათთა მცნებათა ამ რიგად:

ნ. მე ვარ უფალი ღმერთი შენი, რომელმან
გამოგინსენ შენ მონებისაგან მეგვიპტელთა: ჩე-
მს ვარდა სხვა ღმერთნი სუ იჯი. არცა ერთი სა-
ხითა არამცა კერპი აღაშენო, არცა ცაში ხილულთ
რამეთა მიმსგავსებითა. არცა ქვეყანასა ზედა მუოფ
რამეთა მიმსგავსებითა, არცა ქვეყანასა ზედა მე-
ოფ რამეთა მიმსგავსებითა, ანუ წყალთა შინა მუოფ
რაიძეთა მიმსგავსებითა. არამცა თაყვანის სცემდე
მათ და მსახურებდე. თუ არა იჯოდე მე უფალი
ღმერთი შენი, იგფერ მოძურნე შურის შმიებელი

ღმერთი ვარ, ვიდრეღა მოძულეთა ჩემთა დანაშაო
 ცოდვის ააჯიუსა მამათასა მივაგებ შეილთა მათთა
 ვიდრე შესამე და მეოთხე თაობადმდე. და მოყვას
 რეთა ჩემთა და მცნებათა ჩემთა დამძარსველთა შე-
 ვიწყალე ვიდრე ათას თაობადმდე მათი;

ბ. ჩემს სასელს ცუვილად და ცუდად ნუ და-
 იფიცავ. იცოდე ღმერთი მას კაცსა არა შერაცხის
 უცოდველად, რომელმან სასელი ღუთისა ცუდუბ-
 რალო ადვილს უსაჭიროდ ისძაროს:

გ. მოისხენიე ღლე იგი შაბათი წმიდად შენ-
 ასვითა. ექუს ღლესა შინა რაჯც საქმე ექონდეს ყავ.
 რამეთუ შეშვიდე ღლე შაბათი შეწირულ არს უფ-
 ლისათვის ღუთისა შენისა. და ღლესა მას არას იქ-
 მოდე, არცა შენ, არცა მენი შენნი, არცა ქალი შვი-
 ლნი შენნი, არცა მონა შენი; და არცა შვევალი
 შენი. არცა ვირი შენი, არცა ვარი შენი, და არცა
 სსუა პირუცყვნი შენნი. ეგრეთვე არცაღა შენთანა
 მეოფნი მწირნი კაცნი; ვინათვან ექუს ღლესედ შექ-
 მნა უფალმან ღმერთმან ცანი და ქვეყანაჲ ზღუაჲ,
 და სსვანიცა ყოველნი რომელნი მათ შორის ჭეივ-
 ბენ, და ღლესა შეშვიდესა ვანისვენა. და თაფად აკურ-
 თსნა და ვანსწმიდნა ღლე ესე:

დ. ჰუცივი ეც მამასა და დედასა შენსა, რათა კეთილი ეყუოს შენ. და დღევრძელ იუო ქვეყნასა მას ზედა კეთილსა, რომლისა შენდა მოუცემად არს უფალი ღმერთი შენი:

ე. არა კაცი ჰკლა:

ვ. არა იმრუძო:

ზ. არა იპარო:

წ. არა სიჯრუით იმოწყო მოყვასსა შენსა ზედა:

თ. ი. არა გული ვითქმიდეს. ესე იგი, თვალნი ნუ გვექმნების სსვის სასლზედ. ანუ აგარაკსა ზედა მისსა: არა გული ვითქმიდეს სსვის ცოლსა და ქალზედ. არცა მონასა და მკეგალსა მისსა ზედა, არცა კარსა და საკედარსა ზედა, და არცა სკვათა ყოველთა ზედა რომელიც სსვათა აქუნდესთა:

მაშინ ერმან მან ვითარცა იხილა სილვა ესე საშინელი ღუთიული, და ესმა კმანი საშინელნი, ფრიად ათრთოლებული უკან დეა, და ეგედრეს მოსესა, იმიერიითვან თავად მივიდეს და იცუოდეს ღმერთთანა მარჯოდ, და იგფერ მათთან მისულმან აცნობოს ღუთის ბრძანებანი. არამცა ეცუოდეს, უბეუბეცა გვალად შემემოსეგს ჩვენ ესრედ, მიმი-

საგან მოვწყედეთ: მოსეცა გულის დადებით მათ
 ანუგეშებდის. და ოდეს კვალად მოუწოდა იგი ღმ-
 ერთმან, აღვიდა მთასა სინაისასა მუნ ღრუბლით
 დაფარულსა, სად დაჰყო ღუთისათანა ორმეოც დღე
 და ორმეოც ღამე და მათ დღეთა შინა ღმერთმან
 სსება შჰუღნიცა მრავალი და წესნი ღუთის მსა-
 სურებისანი მოსცა მოსესა სასწავლებლად ქეთა
 ისრაელისათა. შემდგომ მცნებანიცა იგი ათნი მო-
 სცა მას ღმერთმან ფიცარსა ორსა ზედა დაწერილნი
 შთამოსაცანად ქეთათვის ისრაელთასა:

თანვი შეთქმულთა:

ქენი ისრაელისანი დაუტევებენ ღმერთსა, და
 სბოს მსასურებენ:

განმოსვლათ ღბ. ღგ. ღდ: — წელი ქვეუნი 2514:

და იყო მათ დღეთა შინა ორმეოცთა ვითარცა
 იხილეს ქეთა ისრაელისათა რამეთუ მოსე შეიყოვნა
 არა გამოჩნდა, აღმოფოთდებოდისცა ფრიად, და მღ-
 ვიდეს დაესხნეს აჰარონს ზედა და ჰქვეს. გამოკეთე
 ჩვენ ღმერთები, რათა ჩვენ მათ მიწინაშე მღროს
 წარმოიყვანოს. იგი მოსე რომელმან ჩვენ ეგვიან-

ცით გამოძიებანა, არა უწყით რამ ექმნა მას რო-
 მელი არღარა გამოხნდა: თებრძანაჯა აჭარონ და
 ჰქრქვა. მივედით საყურები ოქროჲსა გამოულეთ
 ცოლთა და შვილთა მომიჯანეთ, და შევიქმნა თქვენ
 ღმერთი. და მათ ყვეს ევრეთ. ხოლო აჭარონ და
 აღნო ივინი და მათით შეუქმნა კბოჲ ერთი ოქრო-
 საგან: ხოლო ვითარჯა იხილეს ესე მეთა ისრა-
 ლისათა, განცსრგეს სისარუელითა ფრიადითა (ვი-
 თარჯა იჯეფიან) სასწაულად შერაცსეს საქმე ესე
 რომელი გამოხდა სასესა ზედა შევიძაჯელთ ნამ-
 სასურებელი ღმერთისა, რომლისათვის იწყეს თქ-
 მაღ. აჰა ესე არს ღმერთი იგი, რომელმან ზვეს
 ეგვიპტისაგან გამოძიებანა: აჭარონჯა აღმართა იგი
 და წინაჲმე მისსა საკურთხეველიჯა ერთი აღმართ-
 ვინა. და ამცნო ყოველსა მეცეველმან, სუალე მის-
 ვლა და დღესასწაულისა მისისა აღსრულება. გრიჯა
 იგი დღესა მეორესა მივიდა საღმრთო შეწირა წი-
 ნაჲმე მისსა. და ყოველნი სისარულით სსდეს ჭა-
 მდეს და სუმიდეს. და შემდგომ აღდგომილთა იწ-
 ვეს თამაჲი ჯეგვა წინაჲმე მის კბოსა: ხოლო ღმე-
 რთმან ქმნული კერამსასურება ესე მეთა ისრა-
 ლთასა აცნობა მოსესა მთასა ზედა სინაისა. და

მათსედ განრისსებული იჯეოდა მოსრასა სავსე-
 ბით ძეთა ისრაელისათა, და სოლო მოსეს გან-
 რინებასა, რათამჯა ნათესავად დიდად შექმნას იგი:
 სოლო მოსე საშუალში შესულმან ვედრებითა მრ-
 ვლითა ძლივს აჯსრომა ვეულის წყრომაჲ ღუთისა
 რათა არა უბს საქმე ესე: შემდგომ მოსე მის
 ღუთის აითა მჯნებათა დაწერილისა კელსა მჯე-
 რობელი იესუსთან ერთად გარდმოვიდოდა რა მითი,
 იესუს შორით ესმა კმაჲ ზასილისა ერისა. რო-
 ძელი საქმის უმჯოდინარებითა ეჯეოდა მოსესა,
 ბანაკით ბრძოლის კმა მოვალსო. ეჯეოდა მოსე-
 ცა, კმაჲ ესე კმაჲ გამარჯვებისა და დამარჯსებისა
 არა არს, არამედ მე დასულებებულ ვალოთებულ
 კმად შემესმის: შემდგომ მინსლებასა ისრაელთ
 ბანაკისასა, ვითარჯა ისილა მოსე კბოჲ იგი და
 მის წინაშე მჯეკველნიჯა, სასჯიკი ვულმოსულ-
 ობისავან ავარდნილ დაგარდნილმან კელსა ჰერო-
 ბილი ფიჯარნი იგი ქვისა ღუთის ათი ბრძანებ-
 სანი მუნვე ადგილსედ ჯემითა შემუსრნა მეჯე-
 ელმან. ერი ესე ჯვალადი ფიქრისა არა ღირს არს
 ესრეთი ღთიური წმიდა მჯულისა: შემდგომ მი-
 გიდა მეესეულად დაამსო კბოჲ იგი, და ჯეჯსლ-

ზედ დავსნობილი დაწვა დაქლიბა, და ნაქლიბნი
 იგი შთაჭყარა წყალსა და ასუა მცირე მორწმუნე
 ერსა, რომლით ვულის ემა ყონ არააგობა მისი,
 რომელს ივინი ღუთის წილ თავგანის სცემდეს:
 ესრეთვე ვაწყარა აჰარონ ზედა, და ამხილა მას,
 ვითარმედ თავადცა მიზეზი შექმნილ არს კერძ-
 მსახურებისა ამის და არა უწინაღმდეგების: შემ-
 დგომ ამ სახით უნდა რისხვისა ღუთისა დაცხრო-
 მინება მეთაგან ისრაელისათა. ასრე რომე თავად
 ერთ კერძოდ ბანაკის კარისა დეა, და ჰქრება ერსა
 მას. რომელიცა ღუთის კერძო იყოს, ჩემთან მო-
 ვიდეს: ესე ვითარცა ესმა ლევის შთამომავალ
 ნათესავ კაცთა, ყოველნი მივიდეს მასთან შეიკ-
 რიბეს. მაშინ ღუთის კერძოდ უბრძანა მოსე, რათა
 კმალი აღიღონ შევიდენ ბანაკად, და არა მიხედონ
 არცა მონათესავესა არცა მოყვარესა, არამედ დაუ-
 სოგველად მოსწონ კერძმსახურების მოქმედნი
 იგი. და ესრეთ სამიათას ოდენი კაცი მოსწყდა.
 და ლევიტელნი იგი წმიდა შურისძიებისა ამისათვის.
 საკუთრივ საყვარელ ღუთისა შექმნეს, კურთხევა
 მისი მიიღეს. რომელ შემდგომად მეთა ისრაელისა
 თა მღუდლობა თესლსა მათსა ღმერთმან მოსცა:

მას შემდგომად კვალად შუამდგომელად იქმნა
 მოსე, და გედრებითა მრავლითა გული ღუთისა
 დაატკბო. რომელსა უნებდა აღსოცვა წარწყმელა
 მეთა ისრაელის ერისა, უმადერობისა ამისათვის.
 და შემდგომ უბრძანა მას ღმერთმან ზირველსა,
 ვით ქვისაგან ორი ფიცრის კეთება, და სინას მთას
 წარსვლა: მოსე შექმნა ფიცარნი იგი წარილო.
 და მუნ დაჰყო ორმეოც დღე, ორმეოც ღამე ღუ-
 თისა თანა, და ღმერთმან მოხსენებითა მის ზირ-
 ველ მოცემულ შესულთასა, კვალად ქვათა მათ
 სედა დაწერიხა მოსესა მცნებანი აინი: და მას
 შემდგომ მცნებანი ესე აღილო მოსე და მოვიდა
 გამოუხნდა მეთა ისრაელისათა რა, ზირი მოსესი
 იფჳერ ბრწყინგალედ მნათობი ელფარებდის, ვი-
 დრელა ერი შეშინებული ვერ შეუძლებდის მისს-
 ლებად მისა. და მის შერმეცა ჩვეულ იყო მოსე
 რაჟამს ერისათანა იცუოდის, ზირსა საფარველითა
 ერთითა დაიფარვიდის. და ოდეს ღმერთთან მის-
 რული იცუოდის, მაშინ საფარველსა მას ზირისა
 გან აღილებდის.

თანვი შეათო-რმეცე:

კარგისა და კიდობნის შენება, და სსგა წესნი
 ლუთის შესსურებისანი:

გამოსვლანთ. ლე. ლვ. ლზ: — წელი ქვეყნისა 2514:

მოსე შეორედ ათი ბრძანების ქვათა ვარდმო-
 ცანის შემდგომ, ერი ყოველი ერთად შემოიკრი-
 ბნა. და შეაგონა, რათა იგი ორმოცეული დღის
 ლუთის მიერ მისად გამოცხადებული ლუთის შეს-
 სურების საქმებსა კელი მიჰყონ აღასრულონ:

ივინიცა სიყვარულითა თავს იღებდეს აღსრ-
 ულებად ყოველისა. ამის გამო იწყეს ძღუწნის
 მორთმევა შეწირვა ლუთისა, თვისნი ჰაჯიოსანი
 სამოსნი და სამკაულნი, ვერეთვე ოქროსა და ვე-
 ცხლის ჭურჭელნი, ჰაჯიოსანი თვალნი, და ეს-
 რეთი სსგა რამენიცა მერი ფასისანი: მიიღო ე-
 სენი მოსე, და ბრძანებთა ლუთისათა მოუწოდა
 ბესელიელ წოდებულ კაცსა ერთსა იუდის თეს-
 ლისაგანსა, და ელიაბ წოდებულ დანის თესლისა-
 განსა, და მათ მოსცა ივინი. რომელ ორნივეცა
 (ესრეთი წმინდა კელოვნებათა ცოდნის ვარდა სუ-

ლითაჯა წმიდისათა განათლებულ იყვნეს). და და-
 რიგებითა მოსესისა პირველ საკურთხეველი წა-
 მებისა წოდებული აღაშენეს, რომელ მოძვრო-
 ერთი სალოცავი იყო კარავსავით ნაშენი. და მესა-
 ვრობასა მას შინა, სადაც ბანაკი მეთა ისრაელისა.
 თა დასდგრებოდის. მის შუა ადგილსა კარავსა ამას
 წამებისასა შეფერებულად დასდგმიდიან: შემდგომ
 წოდებული აღაშენის კიდობანი აღაშენეს, (რო-
 მელი მას კარავსა შინა დაიჯგოდის). და ესეცა
 კიდობანი ერთი იყო ულანბი (ცინა კვიანარაზ
 ასუ აბანოზ) სისაგან შიგან ვარე ოქროთ მოჭ-
 ვილი. და ზედა საბურავი მრთლივ ერთ ნაჭერად
 ოქროსაგან შთამოსსმული, რომელი ესეც ლხინ-
 ება ითქმოდის: ამას ზედა ოქროსაგან შთამოს-
 სმული ორი ქერაბინ ანეკლოზნი იდგეს, ერთი
 იგი ამიერ და მეორე იმიერ, რომელნი ფრთე-
 ბითა თვისითა გაძლილითა ფარგიდეს კიდობან-
 სა მას. და კიდობანსა ამას შინა დაიჯგოდის ლუ-
 თის ათი მცნებანი ქვასა ზედა დაწერილნი. და ოქ-
 როს ცაგუკით მანანა. და შემდგომ კვერთხისა
 აჭარონისა, რომელი სასწაულით ამწუნდა აგვა-
 ვდა: ვარდა ამისა წამების კარავსა შინა საკურთ-

სეგელიცა ორი აღქენდა ოქროთ შემორცემული.
 ამათვანი ერთი საკურთხეველი ჰირობის დებისა
 ითქმოდის, რომელსა ზედა მარადის ათორმეცი
 ზური უცომო დაიდებოდის. და მეორე საკურთხე-
 ველი საკმეველისა ითქმოდის, სად დაიდებოდის
 ღუთისადმი შეწირული რაჲმენი. და მის საკურთ-
 ხეველის გარე კერძო სჯოვასა სსჯა საკურთხე-
 ველიც იყო, ზედ პრთლივ დასაწველ შესაწირა-
 ვის საქმენლად, მის საღმრთოს ყოველი იარაღ-
 ებითა:

ეგრეთვე ოქროსგან შიამოსსმული სასანთ-
 ლე ერთი დიდი წმინდა ნასაქმებით მორთული,
 რომელი ზემო კერძოდ შეიდ ცოცხიანად განი-
 ყოფებოდის, და ყოველ კაცად კაცადის თავსა კან-
 დელი იყო, და ღამესა ყოველსა წინაშე მის წა-
 მების საკურთხეველისა ენთებოდის: შემდგომ რა-
 ყმს ყოველი თესლი ლევისი (რომელ ლევიც-
 ელ ითქვნეს) ღმერთმან თვის სამსასურებლად
 მიიღო, და მათ შორის ძმაჲ მოსესი აჰარონ შეილ-
 ებითურთ თვისითა შეილით შეილაღმდე მღუდლად
 და მღუდელით მოძღვრად განსასლურა, მათი ღუ-
 თის მსასურების ყამნის შესამოსნიცა განწესდეს,

და ესე ზემოდ თქმული ყოველნი მოსე წმიდა
 ზეთით ცხია, რომელნი ღმერთს შეეწირეს: ხო-
 ლო კარავი წამებისა რაჟამს თვისი ყოველი სა-
 ჭიროებიცა ესრეთ დასრულდა, მაშინცა ღმერთ-
 მან იგი ღრუბლით დაჭფარსა. და ღამესა ყოველსა
 სათელი ერთი მნათობი მას ზედა მოხამდა. და ო-
 დეს ძენი ისრაელიანნი ჟამსა შემგზავრობისასა
 შეკრებდეს კარავსა მას ღრუბელი იგი უჩინო იქ-
 მნებოდის. და ადგილითი ადგილს სადაც დაიბანა-
 ებდინ ივინი და მუნცა კარავსა მას განამტკიცებდინ,
 კვლად ღრუბელი იგი მომაგალი მას კარავსა შე-
 მორცემიდის, და ღამესა ყოველსა მარადის სათყ-
 ლი იგი მას ზედ გამოხნდებოდის:

თანვი მენტოსამეტე:

საბად და აბიუდ, და სხვა ბრალიერნი ირისსებიან:

ღევიცადო. ი. კვ: რიცხვთა. იე: — (უმცაიციო წადში):

სხვა წესთ ვარდა ებრძანა ღმერთსა მღვდელ-
 თათვის დღე და ღამე ცეცხლისა მარად ანთებულ-
 ისაცა შენასვად მრთლად დასაწველოთ საკურთხე-
 ელს ზედა. რათა მის წმიდა ცეცხლისაგან ბურ-

ვალს შინა ესმარათ რაჟამს კმევა კარავს დასჭი-
რდებოდის:

ხოლო ერთ გზის შეემოსვა, რამეთუ ნაბად
ვინა ნადაბ და აბიუდ უსუცეს მეთა აჭარონისათა
(რომელ თვითცა მღუდელ იუუნეს) უნაღვლე-
ლობითა მათითა ბურგალს შინა გარედვან სსვა
ცეცსლი შთაედო, და იფაერ უკმევეს რა, ანაზ-
დეულად საკურთსეველით ცეცსლი ამოსდა, და
მუნ კარავს შინა მოსწვა ივინი მოსწევიდნა: რო-
მლის სილგითა ყოველნი განჭკრთეს შემრწუნ-
დეს. და დანაშთ მღვდელთაჲცა სწავლებად ექმნეს,
თუ ვინთარ სიფროთსილითა აღსრულებად არიან ღუ-
თის ბრძანებით დაწერილ წესთა:

ნმას შემდგომ ერთ გზის ორი ვვაში ერთი
ერთთან ბრძოდეს რა, მათვანმან ერთმან (რომ-
ლისა მამა ეგვიპტელ იყო და დედა ისრაელი) მას
გულმოსულობასა შინა მეორეს სასელი შეავინა
(რომელი ისრაელ იყო). ესე ვითარცა ესმა მუნ
ყოფთა, იაყრეს იგი მოსეს მიჭევარეს: მოსე-
მანც ღმერთს შეჭკითნა. და უბრძანა მის შემო-
ბელის ბანაკიდვან ვარე ვაყვანა. და მივიდეს მო-
ქმედებულ ვმობის მსმენელთა თავსა მისსა ზედა

კელი დაასსან ნიშნად, ვითარმედ იგინი არიან მო-
წამენი. და ერძან ყოველმან მას ზედ ქვა დაკრი-
ბონ, და იფფერ ჭკლეს კაცი იგი.

სსვა ერთ გზისაჲა პოვნეს ისრაელიტელი
ერთი, რომელი დღესა შაბათისასა მთად გასული
შემასა შეჭკრებდის. ესეჲა იანურეს მოსეს და აჭა-
რონს მიჭევარეს საქმნელად სამართალისა მისისა:
ხოლო იგინი რაჲჲს გეგჭვიანებულნი კაცსა მას
სანაურობილედ მისცემდეს, და ღმერთს შეეკითხ-
ოდეს. უბრძანა ღმერთმან, რათა იგიჲ ბანაკისაგან
ვარე გაიყვანონ, და იფფერ მას ზედაჲა ქვა დაკრი-
ბონ (ესე იგი ხაჲქვან) მოკლან:

თავი მეათო-თხმეფე:

მენი ისრაელისანი დრცვინვიან პირდაპირად
ღუთისა, და ირისხებინ:

რიცხვთ. ინ: — წეფი ქვეუხის 2515:

ბანაკი მეთა ისრაელთასა ერთი წლის-ოდენ
სინას მთას ქვეშე ყოფნის შემდგომ, ოდეს მუ-
ნით გამოვიდა, ვლო დღესა სამსა პირდაპირ ფა-
რანის უდაბნოსა. და მაშინ ერძან მან პირდაპირად

ლუთისა დრუგინვა დაიწყო თქმითა. ვითარიცა ცან-
 ლვა არს ესე, რომელს ჩვენ გამოვვლით: ამისთ-
 ვის მოილო მათ ზედა ლმერთმან გულის წერო-
 მათ თვისი, და მოსცა მათ უცესლი საშინელი.
 რომელმან მოსწვა შეჭამსა კერძო ერთი მის ბა-
 ნაკისა, სად მდრუგინველნი იგი იყვნეს: იფერად
 გიდრელა მოსე ღოჯვითა თვისითა ძლივს აცს-
 რომა რისსვა ესე. და მიზეზითა ამითა მის ადგი-
 ლის სასელი უცესლით მწვარი ითქვა: ამისა
 შემდგომ სასოვადო ჩამო ერსა ვულიუთქვედა
 კორცის ტამისა. და დანაშთნიცა მათთან შეერთე-
 ბულნი ერთად სსდეს, და იფერ უიროლით იცუ-
 თდეს. აჲ თუ ჩვენ მქონებოდა კორცი სატემელი
 და შეჭამა! მერეთლა გამასენდების ჩვენ თევზ-
 ნი იგი რომელს ეგუიანცეს მუქთად გტამდით. სა-
 და არს იგი ნესვი, ხარბუსაკი, ჰრასა, ხასვი,
 და ნიორი! რომელთ მომპიენია, და ვარდა მანა-
 ნისა სსვას ვერას კედავს თვალნი ჩვენნი: მოსე
 სიციყეთა ამათ მსმენელი ვულ მოსულებით. იწყო
 ლუთისა მიმართი ჩივილად მეცუველმან, მე მარცოდ
 ვერ აელმეწიფების ზრუნვად და განგებად ესო-
 დენისა ერისა. მე საითგან მოცემად ვარ ამათთვის

ჯორჯი! რომელთა ოთხივე კუთხე აუღიეს და მე-
 ცუადეს მე, მაძვეც ჩვენ ჯორჯი საჭმელი. ამის
 გამო მე საქმესა ამასა მარჯოდ თავს ვერ ვავარ-
 თვამ. აბა თუ არა, მართლიად მადლსა დიდსა მი-
 ყოფდი უკეთუმცა მე მოგეკალ. ვირემც თუ უბა-
 დრუკებთათა ამათა ვსედვიდე:

მაშინ ღმერთმანც მეთავან ისრავლთასა სა-
 მეოცდა ათი გვაძი გამოცდილი გამოარჩევინა. და
 მოსეს მადლისაგან მათთვისაც მოცემითა მწედ
 მისა დაადგინნა, რათამცა ერთად ზრუნვიდეს სა-
 ჭიროებასა ერისასა: და შემდგომად გულის წყ-
 რომით უბრძანა დამსადებად ერისა მის, რათა სან-
 ვალიო დღითავან დაწყობილი ჯორჯსა ჭამდეს. არა
 თუ რავდენსამე დღესა, არამედ ერთი თვის ოდენ,
 ვიდრემდის, იცუოდა, ჯორჯის ჭამით შებეზრებუ-
 ლთაცა, ცსვირითავან სდიოდესო: თქმულობასა ამას
 ზედა უკვირდაცა მოსესსა, და ლუთისა მიმართ
 მიქცეული ეცუოდის. შორის ერისა ამის კაცნი
 ახოანნი სოლო ექუსასი ათასი არიან. და როგორ
 იქმნეს თუწსა ერთსა ჯორჯი ეკმოს! რავდენი
 ზროსა და ცსოვარნი უნდა დაიკლნეს! ანუ ნუ უკვე
 უკველი ზღვს თევზნი აქ უნდა მოიყვანებოდეს?

მიუგო ღმერთმან და ჰრქვა მას. აწე გულის კმას
 ყოფ შეძლებასაცა ლუთისასა, თუ ვინთარ ყოფად
 არს: და მაძინ ზღვს მსრით ამოსდა ქარი ერთი
 სასტიკი, რომელმან სწორად ისრავლთ მეთა ბა
 ნაკისა იგოდენი წყერები მორგეკა მთამოჭყარსა,
 ვიდრელა მრთელი ბანაკის ვავსების მერმე, ოთ
 ხივ მსარე ბანაკისა დღებით გზაჲ, ორი წყროთაჲ,
 ამაღლებული დედამიწაზედ შეგროვილი დგრა. იგ
 ფერად რომე დღესა ორსა, და ღამესა ერთსა ერთ
 ზედ დაესვია, მოკრებისაგან ვერ განძლებოდეს.
 რომელთაგან უკანასკნელი მცირე შემკრებელმან
 ოთხასი ოცისოდენი (ვითამც 1200 ვირვანქასედ მე
 ტი) შეაგროვა, ამის გამო მრავალიცა დამაძესეს, იგ
 ფერ შეინასეს: ვარსა არა განგლო მრავალ ყამმან,
 ჭერეთ კორცი ესე ერის ჰირსა იყო, და ტამასა
 არა მორხენილ იყვნეს. ღმერთმან გულის წყროთა
 თვისი მათ უმაღურ აგმუცელთა ზედა გამოაჩინა.
 და ბოროც ბოროცად მოსრსა იეინი. და მიზეზისა
 ამისათვის ადგილი იგი ითქვა საფლავი გულის
 თქმებისა, ამიჯომ რომე მუნ დაეფლნეს მის კო
 რცის მხატვრეგლნი:

თავი მეათესუთმეტი:

აჭარონ და მარიამ ირისსების:

რიცხვთა. იბ: — წელი ქვეუნიისა 2515:

და იყო გამოსვლა მუნით ბანაკისა მეათა ისრაელისათა, და მოვიდა ასეროვთად. მარიამ და მოსესი (ვითარცა იცუვიან) ილაღვიდეს ცოლისათანა მოსესი, ასრე რომე დედაკაცმან მან ოდეს იხილა მოსე ქმარი თვისი იგუერ წინწამდგარი ღუთის საყვარელ არკი იყო, ცხვირიცა მისი ვასიგდა ვანდიდნა ყე და მისით იქადოდის: ამის გამო მარიამ საქმისა ამის გერა მძლებელმან, თუ რასწოვის ერთმან ეთონელმან ვინა მადიანელმან ქალმან ესრეთ თავი აღიღოს ამპარცავანობდესო, აღიყვანა შმაჲ თვისი აჭარონ, და დაიწყეს. პირდაპირად მოსესი თქმად დამცირებითა მისი. ნუ თუ ღმერთი მოსესისთანა იცუოდის სოლო, და არა ჩვენთანა. არამედ ჩვენთანაჲ იცუოდის: ხოლო მოსე რომელ ბუნებით ფრიად შვიდ იყო და კაცობილი, სრულიად არა ვანრისსდებოდის მას ზედა, და არცა წინაღმდეგ იცუოდის. ვარსა ღმერ-

თი რომელ მოსარსლე მისა არკი იყო, განრისს-
 ნაცა ყე მათ ზედა. და უბრძანა ორთავესაცა მისგ-
 ლად კარავსა, და მუნ ადგილსა კარის წინაჲს ღრუ-
 ბელ შინა შეყვებულან ამხილა ივინი და ჰქეცა,
 უწყოდით ესრეთ რამეთუ რაჲს თქმად ვარ სსვა
 წინასწარმეყვებულთა თანა, სილგითა მათ სილგაძი-
 გეგენო, და იეფერ მათთან გიჯყოდე. ვარსა მო-
 სესთანა, რომელი სასლისა ჩემისა მონა არს მო-
 რწმუნე, არა ეგრეთ მოვიქცე, არამედ ცხადად აი-
 რისპირ მასთან გიჯყოდე. სჲ დაძთების რამეთუ
 თაგად დიდებაცა ჩემი ღთიული უხილავს ყე. მაჲ
 სადამე ვითარ არ ვეშინინ, რომელი მონასა ამს
 ჩემსა მოსესსა ეგედრეთ: ი-დეს ორნივეცა ესე
 ღუთისა მიერ მსილებულნი გამოვიდეს წარვიდეს,
 მეის რისსვა პირველ მარიაჲს ზედ მოვიდა: რომ-
 ელის შრთელი ცანი კეთროან ქმული ვარე ცა-
 მოსცა, თაველსავით. სჲეცაჲ სჲეცაკი შეყარა ცან
 ზედა, და სილგითა მისითა აჰარონ მივიდა მოსესა
 ეცოდე უთსრა. და მოსენით შენდობისა მოსოველი.
 ეგედრა აღსუწნად მათგან მის რისსეისა: მოსე
 მათთვის ღუთისა მიძართ ილოცვიდა, მაჲს ღმე-
 რთმან უბრძანა, მარიაჲ დღესა შეიღსა განცალკე-

გებული ბანაკისაგან ვარე ვაგიდეს სდგეს ვიდრე
 ვანქშედამდე კეთროანებისა მისგან. და იფფერ კვ
 ლად ბანაკად მოქცეული მოვიდეს:

თავი შეთაქუსმეცე:

მოსე შეთავალეთა მიაგლეს ქვეყანასა კარებისასა,
 და ძენი ისრაელისანი კვალად ირისსებთან:

რიცხვთ. ივ. იდ: — წედი ქვეუხისნ 2515:

და იყო ვითარცა შეთა ისრაელისათა ბანაკი
 კადეს ბარსიად მოვიდა მოაქია, (რომელი ფარა-
 ნის უდაბნოსა შინა იყო). მოსე ცნობა მოსცა მათ
 და ჰქეცა: აჰა ესე რა მოვედით მოვასლოვდით
 ქვეყანასაცა კარებისა შესასვლელად, რომლის მო-
 ცემა მათთვის აღეთქვა ღმერთსა. ვარსა ერსა ემი-
 ნოდის ვერ იკადრებდეს წინ წარსვლად. ამისგამო
 ევედრეს მოსესა, რათა პირველ რავდენიმე ევამნი
 მიაგლინნოს. დასათვალთვლებლად მის ქვეყნებისა,
 თუ ვითარი არს: მოსეცა ღუთისაგან ბძანების მიმ-
 ლებელმან, იფფერ ათორმეცი ისრაელთ ვუარისაგან
 თვითთ თვითთ კაცი გამოარჩია წარსასვლელად. და
 დაანდო უკეთ დათვალთვლება მის ადგილი ვითარებ-

ისა და კაცთა. ეგრეთვე მის ადგილის აღმოცენებულ
 ნაყოფნიცა თან წამოიჯანონ: რაჟამს ათორმეტი
 შეთვალენი ესე ვაგიდეს ვსას წარვიდეს, დროე-
 ბანი ვაწაფხულისა იყვნეს. და მუნ ორმეოც ღლე
 დაყონების შემდგომ მოიქცეს ისრაელთ ბანაკადვე
 მოვიდეს, და მათდა სახგენებლად მოეწევიცათ იქ-
 ადგან თან წამოეღოთ ჰაჯიოსანი ბროწეულნი, ღე-
 ლენი და ტყეანი ერთი ყურძნისა. რომლის შუა, აჲ
 ერთი ვაგედო და იფერ ორი კაცი ზიდებდა: მეთა-
 ვალენი ესე ნაყოფთა ამათ ხგენებითა, წინაჲე ყო-
 ველი ერისა მიუთხრობდეს მოსეს და აჰრონს მე-
 ტყეველნი. მართლიად ქვეყნები იგი პოსიერი და
 ნაყოფიერი ადგილნი არიან, ვინათგან ესრეთს ნაყოფს
 გამოიღებენ. ვარნა კაცნიცა მათი ფრიად ძლი-
 ერნი ღონიერ არიან. და ქალაქნი მათნი ზღუდითა
 მავრითა შესღუდვილ შემავრებულნი: და ამის
 სმენითა ვუღსა შინა ერისასა შიში დიდი დაეცა,
 და შორის მათისა შთავარდა შფოთი აღრეულება.
 და დაიწყეს მოსეს ზედა ჩივილი: ხოლო ქალებ თე-
 სლისაგან იუდისა, რომელ მათ ათორმეცთაგანნი
 ერთი იგი იყო, იგი წინაღმდეგად იმერბებისა ერს
 ვუღს დაუდებდა მეტყველი: სუ გეშინინ, ხგენ

მივალთ გძლიოთ იგინიო. სოლო სსვანი ათნი ი-
 ვინი კვალად წინ აღუდგებოდეს, და ეუღსა ერი-
 სასა შიშსა ნამეცნავსა შთააგებდის და იცუოდეს.
 იგი ჩვენგან განსილული კაცნი კაცის მჭამელნი
 კაცნი არიან. კაცის წაშსდენი ქვეყანა არს იგი.
 ვინაჲცა კაცნი მისნი თვითო თვითო გმირი გოლ-
 ათანი არიან, როშელ ჩვენ მათთან მკალად გამო-
 ვხნდებით: და მის გამო ერსა შორის აღრეულებს
 ვანდიდნა. და მრთელ ღამესა მას ერთი ერთში შე-
 მტკველებულნი ცირიოდეს უმადურ იყვნეს მოს-
 ესი და აჭარონისა. და იცუოდეს, უმჯობეს იყო
 ჩვენდა ეგვიპტესა შინა მომკვდარ გიყვენით. ახუ
 უდაბნოსა ამას მომწყდარ გიყვენით. ვირეცლა
 ჩვენ ღმერთმან მუნ მიმიყვანოს და ბრძოლით ამო-
 ვსწყედეთ და ცოლნი და შვილნი ჩვენნი ცუვედ
 მიეცნენ: შემდგომ აღსდგომილნი იცუოდეს. არა
 ესრეთ იყოს, არამედ ჩვენ ეგვიპტედვე წარვიდეთ.
 და ეოფდეს განსრასვასა, რათა თვისთავანნი ერთი
 ვინმე წინამღვრად დაადენთ, და მუნით გამოს-
 რულნი წარვიდეს ეგვიპტედ მიიქცეს: მაშინ მოსე
 და აჭარონ წინაშე ერისა ჰირქვე ვრდომილი ეგე-
 დრებოდეს არა ეოფად საქმისა ამის. ამითიან კვა-

ლად იესუ ნაგის მე და ქალებ მე იეფონისი (რო-
 მელ იმა ათორმეტ მეთვალეთაგანნი იყვნეს) ამა-
 თსედ ფრიად ეუღდაწვითა სამოსელ დანობილნი
 შეაგონებდეს ერსა, რათა სრულიად არა ეძინოდის
 ნურას ნაღვლობენ. ოღონდა ღმერთი მათთან იეოს,
 იგი მათ წილ ბრძემის მათთანაო, ეცუოდეს: გარნა
 ცულმან ერისამან ეურად ღება არა ქმნა, არამედ
 განცოფებულნი ზე მიიტრებოდეს, და მასგე აღ-
 ვილსა ოთხსაგესაჲა ჩააქვაგებდეს, უკეთუცა იმ-
 დროს ანაზღეულად დიდებაჲ ღუთისაჲ არა გამოხი-
 ნებულიმც იყო კარავსა ზედა წამებისასა, რომელი
 ცხადად ისილეს ეოველთა. და მოსეს მოუწოდა
 და ჰრქვა. სჯამდინ და სჯამდის ერი ევე ენმარის
 ხავს მე. რომელმან წინაჲე მათსა ესოდენნი სას-
 წაულნი ვეჲვდა ვიდრე აქამოდე ხემი არა ჰრწმენა.
 მაჯადე (მიტევე) მე ვეცევი შენ, რათა მოვწევიდნო.
 წარვწემიდო ეგენი, და შენ ნათესავითურთ შენითა
 უმეტეს უფროს მათათისა ეანემდიდრო განვაძრავ-
 ლო: ხოლო მოსე მეესეულად დაუწყო კბალად ღმე-
 რის ვედრება, რათა სულერძელობითა თვისითა ამ-
 ვისისაჲ ერსა თვისსა შენდობა მოჰმადლოს, და ეც-
 უოდა. არამცა ეგვიანველთ და სსგა ურწმუნო თე-

სლთ ზირსა შთავარდეს ღმერთი, და სთქვან, ვი-
 თარძედ ღმერთიან ისრაელებისამან ესოდენ საქ-
 მების მოქმედებისა შემდგომ ვერ შეუძლო შეე-
 განებად თვისს დაპირებულს ქვეყნად ერისა თვი-
 სისა, ამის გამო წარიყვანა ივინი უდაბნოსა შინა
 განაგლო მოსწყვიდნა. და მოსე ესრეთ სიტყვათა
 თქმითა, ძლივს მჯირე ოდენ აცხრომა გული ღუ-
 თისა მოიგო, რათამცა სავსებით არა აღსოცოს
 ერი: გარნა მაინც და მაინც ფუცვით ეცყოდა ღმერ-
 თი, ვითარძედ კაცნი იგი ივევანით გამოსულნი
 ოცი წლის წევით ვერცა ერთი შევიდეს ქვეყნასა
 კარებისასა, ვითარცა მათ უნებდა, გარდა იესუ ნავის
 მისა, და ქალებისა. არამედ ყოველნიცა უდაბნოსა
 მას ეწასა ძვალთა თვისთა დაჯივებად არიან: ამის
 თვის მას შემდგომ უბრძანა ღმერთიან გზის შეც-
 ვლა შეწამული ზღვისაკენ წარსვლა, და უდაბნოთა
 შინა აქათ იქით დაბნეულად სლგაჲ, ვიდრე შევსე-
 ბადმდე ორმეოცი წლისა. და შემდგომ მიაწიონ
 ქვეყნასა კარებისასა, ნაცვლად ორმეოცი დღისა
 მის, რომელ შეთვალეთა მუნ შეიყონეს: დამუ-
 ქარებანი ესე და რისხვანი ღუთისა ესმა რა მეთა
 ისრაელისათა, გონებასედ მოსრულთა იწყეს ურვა

და შენანება თვისთ მოქმედებულთ ზედა. და ღღესა
 შეორესა დილას ადრე აღდგომილნი მოვიდეს მისა
 და ეცუოდეს მოსესა. ჩვენ შენებავს განვიწმიდოთ
 ცოდვათა ჩვენთავან ლუთის წინაღმდეგად მოქმე-
 დებული მცირემორწმუნებისა. ამისთვის აწე აღუ-
 ალთ ჰირდაჩირ მთასა ზედა, და მუნით ბრძოლ-
 თაჲცა წინ წარგალთ: ხლოო მოსე არა ყურად მღე-
 ბელი სიტყვისა მათისა, ადგილითგანც არა შეიძრა.
 არამედ ეცუოდაცა მათ მეცუეველი, არამცა იქმო-
 დეთ საქმესა შავს, ვინათგან ღმერთი თქვენთან
 არა არს, არამედ მცერნი თქვენნი ქვეშე თქვენი
 აღებითა მოესწაობენცა:

გარნა მათ არა უსმინეს მოსესა, არამედ თავით
 თვისით გამოვიდეს წარვიდეს, და თქმულობისა მებრ
 მოსესი ამაღეკელნი და ქანანელნი გამოვიდენ მათ
 ჰირდაჩირ და მათგანნი მრავალნი მოსრნეს, და და-
 ნაშთნი კიცხულ სირცხვილეულები გამოიქცეს ბა-
 ნაკად მოვიდეს:

შემდგომ ჰაჯიყისა ამის მეთა ისრაელთასა რო-
 მლით ოცდა ათრვაამეცი წლის ოდენიუც ვასძლო
 მეშეზაურობამან მათმან. მათ ღღეთა შინა ღმერ-
 თმან მოსესის მიერ სსვა მრავალი სწავლებითი

წესნი და სასამართლობითი მკუთხნიცა მოსცა ქეთა
 ისრაელისათა. რომელნი ღვევიცელთ, და მეორე
 მკუთხთა საკითხაჲს წიენთა შინა ადგილობრივ
 დაწერილ არიან. ეგრეთვე ყაშნი იგი, ვითარცა
 იცხვიან, რომელი შექმთსცა კორსასა რისსცა,
 რომლისა აწ მოთხრობად ვართ:

თანვი მენტოვიდმეტე:

კორს, დათან, და აბიროს ირისსებთან. და კვერთხნი
 იგი აჭარონისა აუვაგილდების:

რიცხვთნ. ივ. ივ: — წელი ქვეყნისნ 2520:

კორს ღვევის ცომისაგან აჭარონის მამის შმის
 ძეჲ, რომელი ძღვდლობას უკან შამამოუდებო-
 დის, და დათან და აბიროს, რომელნი რუბენის ცო-
 მისაგან დიდნი კაცნი იუვენეს, სამნი ესე შეერთე-
 ბულნი, სსცა ორას ორშეოცდა ათ გვამსაჲცა ქეთა
 ისრაელთა სიცხვიისმეცნიერ კაცთაგანისა თავიანთთან
 აუვანითა თავს გამოიღებდეს წინაღმდეგად მოსესნი,
 და აჭარონისა. და ელისაშობით მათ ზედ აღმდგარნი
 ეცუოდეს. ემა არს ესე, რამეთუ ისრაელთა ერი
 წმიდა არს, და თავიანთ შორის ღმერთთ. ყვანან.

აქ თქუწნ რაჲ? რომელი წარგეტყავს ერი ლუ-
თისა, და ქვე აღებიდა უფლებთ მათ ზედა: მაშინ
მოსე წინაშე მათსა პირქვე ვრდომილი იგფერ
მიუგო და ჰქქვა. რომელნიც ღმერთისან ისათნოა,
იგინი გამოარჩია თვისად ჰყო. ხოლო რომელნი
არა ისათნოა, დაუტყვა. ამისთვის კორსას ეცყო-
და, ამას საგანსა ზედა დანაშთ ნათესავ კაცთაჲცა არა
უნდა ეწყინებოდეს რომე ღმერთსა ლევის ნათე-
სავი თვისად შეუთვისებიეს, ვითარცა შესცა შეი-
ლებითურთ შენითა აუყვანისარ თავისთან მიუასლ-
ოებისარ, და ესე არა ეგკმარების, ვინდაცა მღვ-
დელი ვახდე: მერქე მოსე ესე ნიშნად დაუდგა კო-
რსასა რომე სგალე კაცებიურთ თვისითა, კელსა
ყოველმან ბურვალი აღიღონ კარავად მოვიდეს,
რათა მუნ ღმერთმან ნება თვისი გამოაცხადოს.
მერქე კაცი მიუვლინა რათა დათან და აბირონ მისა
მივიდეს: ხოლო იგინიცა ეცყოდეს, ჩვენ არა მო-
ვალ. სუ თუ ესე საკმარ არა არს რომელმან ჩვენ
გამომიყვანე იმა პატროსან მეგვიპტელთ ქვეყნი-
საგან, რომელი რქესა და თაფლსა გამომიდენდა,
და აქ უდაბნო ადგილსა მომიყვანე რათა ჩვენ ყო-
ველნიცა მომწყვიდნო. ჰსედავ? იცყოდეს, მთავრად

ჩვენიცა შექმნილა და ჩვენთან ფიცსად იცუვის. თუენდ თვალნიცა ჩვენნი მომთსარო არა მოსგლად ვარ ფერსსა ქვეშე შენსაო, იცუოდეს:

მაისე სიცუვისა ამის მსმენელი სასტიკად გაწერა. და ლუთისა მიმართ მიქცეული იცუოდა, ღმერთო არა ისმინო ლოცვისა უმაღურთა ამათსა, შე ამათვან სრულიად არა რაჲ მითხოვნიეს მიმიღიეს, და არცარა ერთისათვის უსამართლობა მიქმნიეს, რომელ ესენი ესრედ ჩემთვის იცუვიან: დილა განთიადსა თქმულობისა ებრ მოსესი კორსთვისი შემდეგი ორას ორმოცდა ათი კაცებითურთ ავლსა ბურგლის ეინა საცეცხლურების აღებითა შიგან საუბეგელის დებითა მოვიდეს რა კარსა კარვისასა, მოსეც აჭარონთან ავლსა თვის ბურგალ მწყობელი მუნ არკი სდგეს, ანაზდგეულად დიდებაჲ ლუთისაჲ ღრუბლით გამოუხნდა ყოველსა ერსა მუნ, და ღმერთმან გულის წყრომით უბრძანა მოსეს და აჭარონს, რათა მოსცილდენ ერსა ერთ-კერძოდ სდგეს, რათა რომე ყოველნი იგი ერთობ მოსრას წარწყმიდოს: მაშინ მყის ორნივეცა წინაშე ლუთისა პირქვე დავარდეს და ვედრებით იცუოდეს. ღმერთო ღმერთო სულთა და კორცთათა, ნუ უბე

ცოდვისათვის კაცისა ერთისა გულისსწრობაჲ ევე
 შენი მოსვლად არს ყოველ ერსა ზედა: შემდგომ
 კვლად უბრძანა ღმერთმან ერი იგი გაიხრეს შორს
 სდგეს სამთა ამათ გარდადგომილთაგან. ამისთვის
 მოსემანც სიჯევა ესე დაანდო ერსა და ჰქრქვა, უ-
 კეთუმა ეგენი სსვა კაცებისაგით არკი მოკუდე-
 ბიან, ნიშანიც იყოს ეგ რომე ღმერთმან მე თქვენ-
 ზედ არა მომავლინა, არამედ უკეთუ რივსა გარე
 ხვეწებით ცოცხალ ცოცხლად მიწას ქვეშ გაი-
 რონ, იცოდეთცა კაცთა მათა ღმერთი ფრიად გა-
 ნურისსების: და ოდეს იგი ამას იცუოდეს, ერ-
 თიც უცემე ქუსვილით დედა მიწა განჰსქდა განი-
 ლო, და კორს, დათან, და აბირონ ცოცხლივ თვასთ
 სასლით ადგილით და ყოველი რამებით შუაში ა-
 ღილო დაიფარნეს უხილავ იქმნნეს. და ამის სი-
 ლგით ერი იგი მრწოლით იფერ ერთი ერთში შემ-
 ცხველდეს შეშფოთდეს, ვიდრელა ეგვონებოდეს
 მრთელი ბანაკი მიწას ქვეშ განივლიანო: შემდგომ
 ამათსა ორას ორმეოცდა ათ ეგამსაცა, რომელით
 თავი გამოელო და იმიერ კარავს წინაშე საკმე-
 ველსა უკმეგდის, მათ ზედაცა გარდმოსდა ცეც-
 ხლი, მოსწვა გაანსაცრა ივინი: შემდგომ უბრძანა

ღმერთმან მის მოქმედებას კაცთ კელსა შეოფი რგა-
ლის ბურგალნი მოიღონ ერთად გადადნონ, და
განრცელებული საკურთხეველსა ზედა პროლოვ
დასაწვავისა გაუყარონ, რათა საუკუნო მოსახსენ-
ებლად იყოს ლუთიული რისხვისა. და იმიერითვან
აჭარონის მეთ ვარდა სსვა უცხო ცომისაგან ეინა
თესლისაგან არა ვინ კაცმან წინაშე ლუთისა საკ-
მეველი არა დააკმიოს:

შემდგომად სამრწოლებელ რისხვათა ამათ მე-
ესეულად იმ დღეს და შეორე დღეს ერმან მან კვა-
ლად დაიწყო ხივილი (პურცეული) წინაღმდეგად
მოსესი და აჭარონისა, და ზე მიტრილი ეცეოდეს
მათ. თქუენ მისეზ იყენით ეუშინ იგოდენ კაცთ
მოწყვეტისა: ივინიჯა ძლივს კელთავან მათისა
ვარდარხნილნი განივლცეს რა კარავად, ვარდმო-
ვიდა ღრუბელი ივინი დაჭფარხა. და მაშინ ღმერ-
თმანც ფრიად განრისხებულმან კვალად უბრძანა ორ-
თა ამათა ერისაგან ვარხევა გამოხვლა. რათა მენი
ისრაელისანი სოფლისა ამისაგან აღსოცოს: ხო-
ლო ივინიჯა ოდეს წინაშე ლუთისა დავარდეს სა-
გედრებლად და სალხინებლად მათი, მაშინ ერსაჯა
შინა წყვეტას დაეწყო. ამისთვის მოსე სწრაფად

ეცუოდა აჰარონს, რათა ბურგალი (საცეცსლური) აღიღოს შევიდეს მათ შორის, და საღსინებლად ცოდვათა მათთა აცსროძოს რისსგაჲ იგი ლუთისა. გარსა აჰარონ ვიდრემდის მივიდოდეს დასაცსროძებლად. ათათსმეჯი ათას შვიდასი სულიც ემ მოძკედარ იყენეს:

შემდგომ ღმერთმან მეთა ისრაელისათა დრცენგათა ამათ სავსებით ასენისათვის ძლუდლობისა აჰარონისა სასწაულითა ასლითა ინება დამცკიცება. და ბრძანა რათა ისრაელთ ათორშეც ვგარძანცა ცალ ცალკედ თვითო თვითო კვერთს სედა თვისი ვგარის სასელი დაწეროს. და კვერთსსაცა სედა აჰარონისა ცალკედ სასელი მისა დაწეროს. და ყოველი კვერთსნი ესე ერთად კარავსა წამებისასა დააწეონ. შემდგომ ამათვანით, ეცუოდა, რომლის კვერთსიცა არკი აყვაფილდების, ნიშნად იყოს რომე იგიცა ღმერთსა: თვისი ძლუდლობისათვის ეამოურხევიეს აუევანიეს: რაჟამს ვერეთ ვგეს, მოწმობის კარავსა შინა კიდობანს წინ დააწეეს კვერთსნი ესენი. სოლო დღესა მეორესა მოსე და აჰარონ კარავს შევიდეს და ისილეს მათ შორის აჰარონის კვერთსი სოლო გამწვანებული აყვაფი-

ლებულ არს, და სვედ ნაყოფიჯა ნიგვზისა გამო-
უბავს. ესენი გარე გამოილო მოსე, რათა ერძან
ყოველმანჯა იგი სასწაული იხილოხ: შეძგომ
უბრძანა ღმერთმან მის აჭარონის სასწაულიანი კგე-
რისი აღილონ კილობანსა დასლონ სსვა რაჲმებთან
შენასებოდის, მოსასსენებლად ისრაელთ ურხო-
ბისა. რათა იმიერთი არღა დრჯგონვიდეს და არ-
ღარა მოსწყდენ დაინოჯონ:

გარნა მენი ისრაილისანი ერთი ერთსვედ მათსვედ
მოსრუელ რისსვათაგან ათრთოლებულნი და ფრიად
ეუღეჯესილნი მივიდეს ეცუოდეს მოსესა. აწე
ხვენ დლითი დღე მოვსწყდებით მოვისრნებით
წავრწყდებით. და რომელი ვინმეჯ კარავსა მო-
წმობისასჯა მივასლდების, იგიჯ კუდების ეე-
მაჲ საღამე ამას უბველე რამე, და ხვენ მითხარ,
რანჯ ვეოთ: მოსემანჯ ბრძანებითა ღუთისათა იენი
კვალად დარივა, რათა კარავსა შინა რაჯჯ საჭირო
იეოს, თვით ერძათათანა აჭარონისა სოლო თავად
ვანაგოს. და ღვეიჯელთ სამსასურსა შინა ღუთისა
რაჯჯ საქმე მათთვის ღმერთს დაუმს, იგი სოლო
ეონ. მის გარღა უმეჯეს სსვა საქმესა კელი არა
მიჭყონ. და სსვა დანაჲჯ ერსაჯა ყოველსა სრულ-

იად არა რა საქმე ქონდეს კარავთანა. ვარე სოლო
იმ ერთთა მსასურებდეს:

თანვი მენტრვანმეცე:

ისრავლთ მემეწაურობის უკანასკნელ წელს
შემთხვეული საქმენი,

ბიძხვთნ. კ. კან: — წელი ქვეყნის 2550:

შემდგომად მრავალთა წელთა, რაჟამს მენი ის-
რავლისანი გელ მეორ სინ უდაბნოდ მოვიდეს და კა-
დეს წოდებულ ადგილს დაიბანაკეს, მუნ მარიაჲ მო-
სეს და აჰარონის დაჲ მოკუდა. და მას ადგილსავე
დაეფლა. ვარს ადგილსა ამასა ერძან მან გამოვლით
წელის ნაკლებულობისა, შექმნა ჩივილი გელმეორ
მოსეს ზედ და აჰარონ ზედ მათი გელში აღები-
თა, და ეცუოდეს. ვითარი საქმე არს ესე რომელ
ჩვენ მომიყვან უდაბნოს ამას წყურვალობით მო-
მწევეც. ნეტარ თუ ღუთის მიერ მოვლინებული
რისხვებითა მომწედარიმცა ვიყვენით მათა თანა
ჩვენთათა, და შეწუსებანი ესე არა გამომეგლო:
მოსე და აჰარონც მივიდეს კარავად ღმერთს მიმარ-
იდეს. უბრძანაჲ ღმერთმან მოსესა კვერთხი იგი

კელს აღიღოს. და აჭარონისათანა ერიცა ყოველი
 ერთბამად წარვიდეს მის ზირდანირ მთად, და მუნ
 სიპი კლდისაგან წყალი გარდმოუდინოს ერსა სას-
 მელი: ეგრეთ მივიდაცა მოსე და აღვიდა კლდესა
 მას ზედა. და ვითარცა იცყვიან, გაეჭვიანებული
 ტყუა მისი არა მიუსვდებოდის მუნით წყლის გა-
 მოსვლისა იეფერთ მცირე შორწმუნეთათვის, და
 იცყოდის. ნუ თუ ლოდისა ამისაგან თქვენდა წყ-
 ლის გარდმოდენად ვართ. და ოდესღა ამას იცყო-
 ღა. ორ ვნის სცა რა კელი ქვასა, იწყო მუნით
 წყალმან უსვად ღენა. რომლისაგან ერმან მან
 თვისთ რზომებითურთ სუეს: არამედ ამას განსა
 ზედა ღმერთი განურისსნა მოსესა და აჭარონს,
 ვითარცა იცყვიან, რამეთუ მათ საქმისა ამის ქმნის
 ყამს ლუთის ნათქვამს ზედა ეჭვენეულობის ჩვენე-
 ბითა ბოროტი ძაგალითა მოსცეს ერსა, ამისთვის
 ორთავეთაცა რისსვა ესე ღმერთმან მოსცა რათა,
 ქვეყანასა კარებისასა ვერ შევიდეს. და ამა მიზე-
 წისათვის სასელი ამის წყლისა, წყალი პრასვისა
 ანუ წინაღმდეგობისა ითქვა:

შეძღვომ რაყამს კადესაგან გამოსული ქენი
 ისრაელისანი ჰოვრ მთასა ქვეშე მოვიდეს, (რო-

მელ მათი ეგვიპტით გამოსვლის შეორძეოც წელს
 შევიდეს,) ღმერთმან ამცნო მოსესა ვითარმედ
 უამანსა აჰარონისამან მოიწია. რომელი თვისი მც-
 ირე შორწმუნებისა მის ჰატიყად უსასაგად კარების
 ქვეყნისა მოკვდეს. და რაჲსაც ეოფად იყო, მო-
 სეს დაუბარა: მოსემანსა თქმულობისა მებრ ღუ-
 თისა აღიყვანა აჰარონ, და ჰოფრ წოდებულ მთად
 მიიყვანა. მუნ სამღვდელთამთავარო სამოსთაგან
 განმარცხა, და ელიასარ ქესა მისსა შემოსა. რათა
 მამის ადგილს თვით მღუდელთ მოძღვარ იყოს.
 და მას მთასა სედა მოკუდა აჰარონ ას ოჯცასამი
 წლისა, და მუნ დაეფლა. მენიჯა ისრაელისანი ოჯც-
 და ათ ღღეს მისი სიკვდილის მგლოვარობასა აღა-
 სრულებდეს მას ადგილსაგე: და იყო ვითარცა ვა-
 მოვიდეს ჰოფრ მთისაგან და სელმონად მოვიდეს.
 ერმან მან გზისა ამის შეწესებათაგან შებეზრე-
 ბულმან კვლად იწყო ღუთის ჰირდაჰირად უმა-
 ღურობა, და ეცუოდეს მოსესა, რაჲდ გამომიყვანე
 ჩვენ ეგვიპტით, და მშიერ მწუროგალე უდაბნოსა
 ამას შინა ჩვენ გამწეგეც. რომელთ მომძაგებთა
 ჭამაცა მის უსარგებლო მანანისა, რომელს ჰურის
 წილ ვჭამთ:

დმერთმანსუ ჰატიყად ცოდვისა ამისა გამოუსია
 ამათ ზედა გველნი ვესლოანნი. რომელთ მრავალ
 კაცთ დაჭებინეს ჭკლეს. ვიდრემდის თავს მოგე-
 გბოდეს მოსეს მიმართევდეს რათა აღსასუნებლად
 რისსვისა ამის ლუთისა მიმართ ილოცევედეს. სო-
 ლო მოსეცა ბრძანებითა ლუთისა აღაქენა რვალი-
 საგან გველი ერთი, და სატყესა ზედა დამოკიდე-
 ბული ზე აღმართა. და რომელნი გველისაგან და-
 კებნილნი მისეგვიდეს გველსა მას რვალისასა,
 განიკურონებოდეს. და ამით დაჯსრა რისსგაცა ესე:

თანვი მეტაცხრამეტე:

მოთხრობა ბალაამისა:

რიცხვთა. კბ. კგ. კდ. — შუდი ქვეყნისა 2559:

და იყო ქენი ისრაელთასანი გზასა წინ წარ-
 სვლითა ოდეს ქვეყანასა ამორელთასა აწივნეს,
 და მათთანა შეუსებლად მშვიდობიანობით მიუნით
 განგლა უნდოდათ. სეონ ამორელთ მეფე წინ აღ-
 უდგა, არა უცემებდის მათ განგლასა. ამის გამო
 შეთაჯა ისრაელისათა მათთან ბრძოლის ქმნით, დაი-
 მონაგეს ივინი და დაიანერეს ამორელთ ქვეყანა:

მას შემდგომ მოვიდეს ხასანად. და მუნცა მათი
 ოვე წოდებულ მეფის ძლევითა რომელ იგიცა წინ
 აღუდგებოდის, ქვეყანაცა მისი აღიღეს: ხალხი
 ბალაკ მოვაბელთ მეფეს ვითარცა ესა ისრაელთ
 გამარჯვებანი ესე, შეჰინდა. არამცა ქვეყანაცა მი-
 სი დაიპყრან. ამის გამო წრასცა ეო, ინება თავ-
 ისთან მოწოდება ბალაკმ წოდებული ბეორის მისა
 წინასწარმეტყველისა ერთისა, რათა მივიდეს შენი
 ისრაელისანი დასწყევლოს. არამცა მას შედაცა გა-
 მოსულთა იგიც დაამარცხონ. სოლო რაჟამს მივ-
 ლენილი კაცნი ბალაკმისად მივიდეს, მანც ღმერთს
 შეჭკითეს. ღმერთმან დაუძალა მუნ წარსვლა. სო-
 ლო ბალაკ მეფემ უკანითვან სხვა მთავარიცა თვისი
 კვალად მიაყოლა ძლუწნებითა მრავლითა, რათა
 მისგლა უარი არა თქუას, არამედ სათხოვარი მისი
 აღასრულოს: ბალაკმ პირველად მირთმეულ ძლუ-
 წნთა მათ არა მიჭსედა, არამედ ეცყოდა, უნდა თუ
 ბალაკ თვისი სასლის ყოველი ოქრო და ვერცხლი
 მე მომცეს, მაინც ბრძანებასა ღუთისასა მე არა
 გარდავალ, არამედ რაჟც მან მე დამარიგოს, არა
 ნამეტნავ ნაკლებად მოვიქცე დარიგებისა მისისა:
 და მას ღამეს კაცნი იგი თავისთან დაიგოა, რა-

თამცა კვალად შეეკითხოვს ღმერთსა, და მისა ებრ
მათ მიუეგოს: გამოუხნდაცა ღმერთი ბალაამსა და
ნება მოსცა მას მათთან ერთად წარსვლისა. ოღ-
ონდა ბრძანებასა მისსა არა გარდასდეს, მეთა ზე-
და ისრაელთასა წყევა არა თქვას: და რაჟამს ღი-
ლას ადრე ბალაამ გამოვიდა, გირსა ასდა და მათ
შეუდგებოდა წარვიღოდა. იცოდაცა ღმერთმან რა-
მეთუ ბალაამ თერთით დაქრთამებულმან ფიქრი
გამოიყვალა, და უნდა ნება მეფისა აღასრულოს, გა-
ნურისსნა მას და ანგელოზი ერთი კელსა მასვილ
მსერიბელი წარმოუვლინა, რომელი მოვიდა კმალ
ამოღებული გზაში ჩაუდგა, რათა გზა დაუბრკო-
ლოს ბალაამ წინ არა წარვიდეს: ვირმან მან ვი-
თარცა იხილა ანგელოზი ესე იგფერ გზაში მდგო-
მარე (რომელ ბალაამ ვერა სედეგდა,) შიშისგან
იწყო გზას ვარე ერთ კერძოდ სლგაჲ. სოლო ბალაამ
საქმის უმცოდინარებითა არგანით ცემა დაუწყო
ვირსა რათა სწორედ ვლთს. სოლო მცირე ერთი
წინ წარსვლასა მათსა, ვირმან მან კელმეორ ანგელ-
ოზი იგი წინ ჩამოდგომილი ნასა. ამის გამო არკი
გზა აუქცია, მუნ ვენახის ლობესთან მისული იგფერ
ვაენროსინა, ვიდრე ფერსნი ბალაამისნი დაეკაწრნეს

ეწეინეს. იგიცა ვეულმოხულობით ვირსა ცქიდა რა
 თა სწორედ ვიდოდეს: შერმედ შივიდა ანგელოზი
 იგი ადვილსა ერთსა იწროსა დაუდგა, რომელს მის
 ასლოს ვსა ვასავალი სრულიად არლა იყო. შივიდა
 მუნ მასთან შიასია ვირმან, და საწყალობელს რომ
 ღონე მიუწყედა, იმავ ადვილსავე მოიკეცა ფერსნი
 დაჰდა: მაშინ ბალაამ, რომელი მწარე მწარედ ვა-
 ლასდა ვირსა, ღმერთმან ანაზდეულად ვირს ჰირი
 ვაულო, რომელი მიექცა ბალაამსა კაცსავით ვც-
 ყოდა. რამ ვიყავ მე შენ, რომელი ესე შესამე
 ჰგერობა არს მე ვამლასავო: ეცყოდა ბალაამცა,
 ამისთვის რომე შენ მე ვამცინი. და უკეთუმცა მე
 წ დანა ერთი კელს მიქონებოდა, შევცემდიცა შენ
 მუცელ შინა: მიექცა კვალად სასეღარი იგი და
 ჰრქვა მას, ნუ უბამ მე იგი ვირი არა ვარ რომ
 მელ კვიცობის აქეთ ვიდრე აქამოდე მე შემე-
 ჰდებოდი. როდის დასაწყრებულმან ესრეთი სა-
 ქმე ვიყავ შენ: ბალაამ ოდეს ჰგერეთ ვირთან იც-
 ყოდის თუ არა ანაზდათ ღმერთმან თვალნი ვანუ-
 წსენა. და თავად ისილაჯა რა ანგელოზი იგი სა-
 შინელი, მყის ვარდმოხდა ვირისავან თაყვანი სჯა
 მას: მაშინ ანგელოზმან მას შერისსენა იგი რომე-

ლი იფერ უწყალობოდ ცემდის უსიჯეო პირ-
 უცეხსა და ჰრქვა, მე ვიყავ რომელი წინ აღვი-
 დებოდი შენ შეწყობად შენი და შესაკავებლად
 რომელი ვსას პრუდსა სვილოდი. და უკეთუცა
 ვირი ესე ჩემს წინათვან არა გამქცეოდაცა, მო-
 კვლად შენიცა ვიყავ ეე, და ვანცევიბად უსოდგეო
 პირუცევისა ამის რათამცა წარვიდეს: ბალამ ვც-
 ოდე უთხრა. ენებაგს თუ უკუნვიქცე: ხოლო ანგე-
 ლოსმან მან მას კვლად ვსა მისცა წარსვლად. ო-
 ლანდა ეცეოდა, რაჲც შენ ღმერთმან დაგარიგოს,
 მასვე იცეოდე:

და იყო მოწეგნა მოსვლა ბალამისა, რომელს
 ბალაკ მეფე წინ მიეგება, და პაცივის ცემითა დიდითა
 მიიღო იგი. და უქმნა მას სამხარი ჩინებული მთავრ-
 ებითურთ თვისითა. და შემდგომ აღიყვანა იგი ადგი-
 ლსა ერთსა მალლობსა, რათა მუნით უკეთ ისრავლთ
 ბანაკის დანახვითა წეგვას იცეოდეს მათ. ზედა:
 ბალამ ვრძნულებითი საქმენი დაანდო მეფესა,
 რომელ იმ დროს ქმნითა მას შველებსა ექმნეს
 ღუთისაგან ბრძანების მიღებისა მათი დაწეგვლისა:
 გარნა ბალაკ მეფე ამა ყოველი საქმების ყოფის
 მერმეცა არა თუ წადიერებასა თვისსა ვერა ექნა

სოლო, არამედ მის წინაღმდეგად დაწევის წილ
 ღმერთმან ზირსა ბალაამისსა დასდო რათა ისრაველთ
 ზედა კურთხევასა იტყუადის. ესრეთვე იტყუადესცა
 მათ შემდეგ საქმნელ გამარჯვებათა. ევრეთვე ის-
 რაველთ ჯომისაგან მესიის მოხვლასა ზედა დიდ-
 ებულად წინასწარმეტყველებდეს: მის გამო ბა-
 ლაკ მეფე ბალაამს ზედ გაწყრომიითა შემდგომ ეს-
 რეთ ეტყუადის, შენ მოვიწოდე წყევად მტერთა
 ჩემთა. და შენ წყევის წილ კურთხევისაგან მათისა
 არა დაცხრები, ამისთვის ჩემიცა საჭირო არა სარ,
 საიდგანც მოხვედ წარვედ მასვე ადგილსა. ვინა-
 თვან მე განმესასა ეონებასა ჩემსა ჰატივის ჯემად
 შენი სახუქრებითა მრავლითა. ვარსა ვსედაგ შენ
 რამეთუ ღმერთმან სიკეთებისა ამისაგან მოვწყვი-
 ჯა შენ: მიუგო ბალაამ და ჰრქვა მეტყველი. მე
 არკი ვეტყუდი შენ რომე შენი სახლი ოქროთი
 და ვეცხლით საგსეცა თუ ვინდ მე მომცე, მაინც
 რაისაც ღმერთი მე მეტყუოდეს, ვერ ავლმეწიფე-
 ბის თქმად მას ზედ მეცი ანუ ნაკლები:

მართლიად თუენდ კაცი ბოროტ იყო ბალაამ,
 და ვითარცა გამოჩნდება ერძანულიცა იყო (ესე იგი
 კუდიანი). რომელ ამით უღირს იყო წინასწარმეტყ-

ველობისა, ვარსა თვისი დიდი საქმის ჩვეულებისათვის ღმერთმან არა იზიულათვისი წმიდა მცნების იგუფერის კაცის პირსა დადება. ვითარცა ღირსად მის თვის მოსაწყემი სწავლის მსილებაცა მისი უსიტყვად ვირის პირს დასდება, რომელ ორთავესაცა თავიანთი პირით ნათქვამი არა ეყურებოდის: მის გამო ბაღამ იმა წინასწარმეტყველებათა ქმნის შემდგომ ბაღაკ მეფესა ცხა უჩვენა, თუ ვითარ შთაგდებად არს ცოდვასა შინა ისრაელებისა, რათა მით ღუთისაგან ირისნონ და ვაწყედნ: და საქმე ესრეთ ქმნა. რამეთუ რაჟამს მოაბელთ და მადიანელთ ქვეყანასა დაიბანაკეს ისრაელებმან, დაწყეს მათ ქალიშვილებთან მეძაობა. და მათაც ივინი ტკუილთან გამოიყვანეს, რათა მივიდნ მათთანა კერაზე ისთვის დაკლული სატემლნი ტამონ, და ბელფეგორ წოდებულ კერასაცა მათსა მსახურებდეს:

და მიწესისა ამისათვის ღმერთი ისრაელთ შვედა ფრიად განრისნა, და უბრძანა მოსეს არცა ერთი კაცი ჰრიდოს, არამედ ყოველი კერაშსახსურობის მეოფთა ამით კმალი ჰკრას. და იგფროცდა ოთხი ათასი სული დაეცნეს: და ჟამსა წუგევისსა ფენქეს მის მე პარონისა ელასარ

მღუდელთა მოძღურის შვილი ლუთის კერძოდ მდგომარე საჯალკეო შურის მიებასა ახვენებდის. რომლისათვის ღმერთიანსც მრჩობლ განამტკიცა მღუდლობა მისი რათა ვიდრე უკანასკნელ შვილით შვილადმდე ნათესავსა მათსა დაშთეს:

გარნა საქმეთა ამათა მოსგდენის შემდგომ უბრძანა ღმერთიან მეთა ისრაელისათა მადიანელთ ზედ მისგლა, და დაუწოდებლად გაწეგმუა მათი, რომელთა ესრეთ მოტყუებითა შეატოდებინეს ისრაელეებსა. და ბრძოლასა ამასა შინა ბალაამცა მათთან დაეცა მოკუდა: ეგრეთვე მათიან კელს ეაროვინებულნი ნაშოვარი, მოსე ისრაელთა სიძარითლით ეანუყო მოსცა ყოველსა. და ვიდრე იმ ადგილადმდე იორდანესთან აღებული ქვეყნები ბრძანებითა ლუთისათა რუბენისა, გადისა, და მანასეს ზოგად ნათესავს მოსცა:

თანვი მეო-ცე:

წინასწარმეტყველი მოსე კარდაიჯვლების, და
იესუ ნავის მე მისს ადვილს ვაგვალს:

ს. შჯუღთნ. ღბ. ღგ: — წელი ქვეყნის 2553:

ვინადგან ღმერთს აეკრძალა: რათა მოსე თა-
ვად მენი ისრაელისანი არა მიიყვანხოს ქვეყნა-
სა კარებისასა. ფერსი ვერ დაადერას. ამისო-
ვის ბანაკი მეთა ისრაელისათა რაჟამს იორდანეს
მდინარესთან ეწია, რომელი ქანანელი ანუ კარე-
ბის ქვეყნის სასლგარი იყო, უბრძანა ღმერთმან
მოსეს იესუ ნავის მის (რომელი მოწაფე მისა
იყო) თვის ადვილს ისრაელთ სედა მთავრად ვინა
წინამძღურად დადგინებდა. და თვით დამსადების
ქმნად სიკვდილისა: მან მოსე ისრაელთ ყოველი
საქმის დარიცების შემდგომ მოუწოდა იესუ. და
ყოველი წინაშე ღუთის მიერ ბრძანებული ვსე მას
გამოუცხადა. და ცული დაუდგა. რათა განმლიერ-
დეს და არა ეშინოდეს მტერთაგან, არამედ ერი ის-
რაელისა მსნებობით მიიყვანოს მისწიოს ღუთის
დაპირებულს ქვეყნებად:

გარდა ამისა მრავალი სწავლანი და შეკონებანი
 მოსცა მოსე ძეთა ისრაელისათა, რათამცა კეთ-
 ილად დაიწყებდეს ლუთის მიერ მოცემულ შჯუ-
 ლთა და მცნებათა. რომელნი იგი ყოველნი წიგნსა
 შინა ხუთსა დაწერილნი მათ დაუცვია. ესე იგი დაბა-
 დებათაჲ, გამოხვლათაჲ, ლევიტელთაჲ, რიცხვთაჲ
 და მეორე შჯულთაჲ: ეგრეთვე უკანასკნელსა მას
 უამსა კურთხევაცა ერთი გაუკეთა ღმერთსა, რომ-
 ელი დაიწყობების ვანიცნდებით ცნნი, და ასწავა ძე-
 თა ისრაელთასა რათამცა იცუოდეს და მით ემად-
 ლებოდეს გამოუთქმელ სიკეთეთა ლუთიულთა, რომ-
 ელს მათ ზედ გამოუჩინიეს, და ხვეწებად არს
 დაღაცა, უკეთუცა ივინი მოჩქმუნებით ღმერთს
 მსასურებდიცა: მას შემდგომ იაკობ მამა მთავ-
 არსაგით, წინასწარმეტყველებრივი სულითა ყოველ
 ისრაელთ ცნობთა ზედა ცალკ ცალკედ კურთხევის
 წართქმითა, ლუთის ბრძანებით აბირამ ანუ ნაბავ
 წოდებულ მთას აღვიდა. და მუნ მალლობითგან
 ღმერთმან უხვენა მას ყოველი ისრაელთათვის
 მოსაწყები ქვეყნები. და მასვე ადილსა განცალ-
 კებულნი გარდაიხვალა და დაიფლა. იგვერად
 ვიდრელა სრულიად კაცმან არა უწყის თუ მის.

მოის რჩემელს მსარესედ დასაფლავებული არს:

მოსე წინასწარმეტყველი ოდეს გარდაიცვალა. თუენდ ას ოჯი წლის იყო, გარნა ვიდრე უკანასკნელ ჟამდმდე ნიშანი მოსუცებულებისა სედ არა აჩნდა, არამედ იფერ ჭკამაკად იყო ვიდრელა ჰირის სასე მისა არა იყო მოჭმუნვილ, და თვალნიცა მისნი კარვად გედვიდეს: ეგრეცა ამა წმიდა წინასწარმეტყველსაგით ვითარცა სწერს საღმრთო წერილი არა ეამოსულა სსვაჲ წინასწარმეტყველი, რომელმან ჰირის ჰირ ღმერთი იხილოს. მასთან მოყვარესაგით ჰირის ჰირ იცუოდეს, და იფერ დიდ დიდ სასწაულნი ეოს:

ხოლო ერძან ისრაელისამან ღღესა ოჯდა აღსა მოსეს გარდაცვალების ელოვის აღსრულების შემდგომ, იესუ ნავის მე მოსეს ნაცვლად წინამძღვრად და მთაფრად ცნეს, რომელმან მიიყვანა ივინი შეიყვანა ქვეყანასა გარებისასა. ვითარცა შემდეგ ნაწილსა შინა მოთხრობად გართ:

შეძინებულნი

იოზ ნეჯარელის მოთხრობა.

რეგი დროებისა იგფერ მოითხოვს, რათა აღვილსა ამას მოსე წინასწარმეტყველის ვარდაცვლის შემდგომ იოზ ნეჯარელის საცალკეო მოთხრობა დავსდგათ. რამეთუ ვითარცა ბერძენთ და ჩვენი საღმრთო წერილი იწყების. იობიჯა აბრაჰამ მამა მთავრისაგან წინ წარმოსული. იესავის ცომისაგან მესუთე თაობად შეირაცხვის, მოსეცა იაკობ მამა მთავრის ცომისაგან იგფერ მოვალს, რომლით იოზ ნეჯარელი და მოსე წინასწარმეტყველი ორი მისი შვილის შვილის მენი იქმნებინა.

იოზ ნეჯარელი ესე, რომელ იობაბჯა ითქმოდის, იედომელთ ქვეყანასა ავსიდ წოდებულ მასრასა მკვიდრებდის. და თვით მთავარსავით იყო და მათ შორის მდიდართაგანნი ერთი იყო. რომელსა შვიდი ათასი თავი ცხოვარი ყვანდა, და სამი ათასი აქლემი. სუთასი ულლეული კარი, და სუთასი

გირი. ევრეთევე ამათს ვარდა სხვა ქვეყნის სიკეთებისაჲს ჰაჯრონი იყო. ვარნა უმეტეს ყოველ რამეთაჲს სამეცხანად მდიდარი იყო სათნოებითა, უცოდველობითა, და სრული ღუთის მსახურებითა: ღმერთს მისთვის მოეცა მეფეთი, შვიდი ვაჟი შვილი და სამი ქალი შვილი. და თვალნი იობისნი მარადის ამათს ზედ იყო, არამცა ღუთისაგან გამოვრებულნი ვხასა ბოროტსა ვიდოდეს, მის გამო რაჟამს იგინი ერთად მივიდოდნან საცემელად სასმელად და სამსიარულებლად, იობ შეესყუღად მათ კაცად კაცადისათვის თვითთ თვითთ საღმრთოს ღმერთს დაუკლემდა. რათამცა თუ შეუცოდებებს ულხინოს მათ ღმერთმან: ხოლო იობ ესრეთ ღუთის მოშიში მარათლი და ღუთის საყვარელ არკი იყო, მარადის ბოროტი ეშმაკიც ემ მის კეთილის წინაღმდეგი ღიად მოჰურნე მისა იყო. და უბან შთამოდგომილსა უნდა შეუცოდებინება მისი, და ღუთის თვალისაგან გამოედება: და საქმესა ამასა ამნაირი იგავითჲ მოსთხრობს საღმრთო წერილი:

დღესა ერთსა ანგელოზსნი ღუთის წინაჲე მდგომარენი მსახურების რა. ეშმაკიცა ქვეყანასა ზედა მიმოვლის შემდგომ თავადცა მუნ მოვიდა.

მიექცა მას ღმერთი და ჰრქვა. ავღაგ ეშმაკო მო-
 ნასა ჩემსა იობსა, რომლის მსგავსი წმიდა კაცი
 ქვეყანასა ზედა მართალი, ღუთის მსახური, და უ-
 ცოდველი არაგინ არს: მიუგო ეშმაკანსც და ჰრქვა.
 ნუ თუ იობ უსასყიდლოდ ღმერთს მსახურებდეს,
 არა, არამედ აელი ეგე შენი მას ზედ დავიძს, ეო-
 გელ გერძოდ დაგიფარავს, და კურთხევითა შენითა
 განგიძიდრებიეს იგი, მის გამოცა ეგფერ უცო-
 დველი არს. აბა მცირე ერთი შეესე საცხოვრე-
 ბელსა მისსა, მაშინ ნახავ თუ ვითარ მოქმედე-
 ბული მისი გულით არა არს, არამედ ფარისევლო-
 ბით: მაშინ ჰრქვა ღმერთმან ეშმაკსა. აჰა აელსა
 შენსა მიეცემ საცხოვრებელსა მისსა ეოგელსა,
 ვითარცა შენ გინდეს ეგე. მხოლოდ სულსა გინა
 გვამსა მისსა არა შეესო: გამოვიდა ეშმაკიცა წარ-
 ფიდა გამოცდად იობისა. და იეო ესრეთ: სედავ
 დღესა ერთსა შენი იობისანი (ვითარცა ჩვეულ იუ-
 გნეს) რაჟამს ერთბამად შეკრებულნი თვისთ უსუ-
 ცეს ძმისა თანა ჭამდეს სვემდეს, ანაზღათ კაცი
 ერთი მიუვიდა იობსა უძმა ვითარმედ კარები შენნი
 ღდეს სვნიდეს ეანასა, და მათთან სასედარნიცა
 მოვდეს, ერთობ აგაზაკნი ზედ დაესესეს წარიყ-

განსეს, და შუეემსნიცა მათნი მოსწყევიდნეს. რო-
 მელ მე მათგანი სოლო ძლივს ვადურხი და მო-
 ვედ შენდა რათამცა ვიამბე: ესე ოდეს იობს მიუ-
 თსრობდის რა, სსეა კაცოცა ერთი ზე ეწია, რო-
 მელმანც იწეო თქმა. ვითარჲედ ზეცით ცაცსლი
 გარდმოხდა ცსოგართა ზედა შენთასა, ყოველნი
 მოსწყე ვანაჯრა, რომელთა თანა შუეემსნიცა მა-
 თი. და მე მათგანი სოლო განლცოლვილი ვანგე-
 ერთნე მოვედ აქ რათამცა ვიამბე: ოდეს ესე ამას
 იჯეოდა სსეაცა ერთი შერჲე მოვიდა და ეჯეოდა.
 სამნი დასნი შედავლენი ზედ დამესსნეს აქლემნი
 შენნი მომილეს წაასსეს და ზედა მდგომარე მც-
 გელნიცა მათნი ჰკლეს. რომელ მე სოლო გამო-
 ქცეული მოურხი მოვედ შენდა რათამცა ვითსრა:
 ამასაც ჰერეთ სიჯევა არა დაესრულებინა, სსეა
 კაცოცა ერთი მივიდა და ჰრქვა მას, რაჲემს შენნი
 შენნი და ასულნი თვისთა უსუცეს ძმისათანა ჭამდეს
 სუმიდეს, ანაზღათ ამოხდა ბორბალი ერთი, რომელ-
 მან სასლი შეილთა შენთა ზედა დაამხო და ყოვე-
 ლნიგე მოსწყევიდნა გარდა ჩემი. რომელ მე სო-
 ლო ვანგერინე მოვედ რათა შენ ვეჯეოდე: რა-
 ჲემს უკანასკნელი გამელაგნებაცა ესე ესმა იობს

სა, მაშინ აღდგომილმან სამოსკელნი თვისნი დაიპო
და თმანი თავისანი მოაკუწთა (რომელ საქმენი
ესე მის ღრეების გლოვის ნიშანი იყო) და იგა
ფერ ღვარდა ქვეყნად თაყვანისცა ღმერთსა და
თქვა. მე მუცლისაგან დედისა ჩემისა შიშველნი
მოგედ და კვლად შიშვლად მიქცევად ვარ. ესე
ყოველნი ღმერთმან მომცა, და აწ თავადვე უკან
წამართვა. ვითარცა ღმერთმან იხება, ვერკეთე ჰყო
სასელი უფლისა კურასეულიმც იყოს: ესრეთი
სიყვარულით იობ სეცარელმან დათმინა განსაჯ-
დელნი ესე, და სრულიად არა იყო მღრცვინველი
ღუთის ჰირდაპირად: ეშმაკი იგი შემდგომ საქმეთა
ამათა მოქმედებისა, რაჟამს კვლად განვიდა წი-
ნაშე ღუთისა. კითხა მას ღმერთმან და ჰქცვა. ვუ-
ლის ემა ეგე აწე გამოცდითა მონა ჩემი იობ,
რომელ ვითარცა ვთქუ ქვეყანასა ზედა მსგავსი
მისი ტემპარიცი მართალი და ღუთის მსახური
კაცი არა ჰვიებს. რომლის თავსა ზედა ესოდენ
განსაჯდელთ მოხვლითა, თავად უცოდველობასა
შინა თვისსა დაძთა: მიუგო ღმერთს ეშმაკმანც და
თქვა, ეგე არა არს საქმე დიდი, რომელ ერთმან
ზედი ცუგის შენასვისათვის მის ნაცვლად რაგც

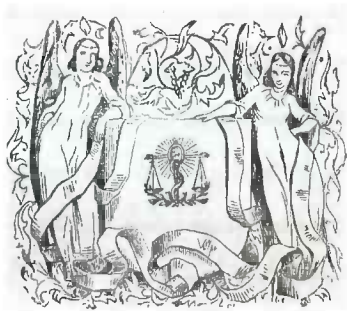
მას მოეძვრის ცუფისათვის მისცეს. გინადგან კაცი
 ყოველს საცხოვრებელსა წარაგებს ვააფუტებს,
 ოღონდა თავი თვისი განარინოს. მაშ სადამე ნუ
 ეგრედ იყოს, არამედ მცირე ერთი შეესე მგალთა
 და ლბილთა მისთა, და მაშინ ნახე თუ ვითარ მო-
 უთმენელმან თქვას წყევა შენს ჰირდანირად: მა-
 შინც ეცყოდა ღმერთი ეშმაკსა და ჰქრქვა, აჰა ესერა
 საგებით კელსა შენსა მივცემ იობსა, და ვითარცა
 გინდეს ეგრეთ უყავ. მხოლოდ რომ სული არა ამო-
 სადო არა ჰკლა იგი: და იყო მიილო რა ეშმაკმან
 მან ბრძანება ესე. შეის მივიდა მისა იფფერ დას-
 ნეულა იობი, ვიდრე თავით ფერხადმდე მრთელი აღ-
 ვილი არღა შეარჩინა, არამედ ყოველი გვაძი მისი
 წყულულებით აღავსო იფფერად, ვიდრელა სამაგე-
 ლი ხირქნი მისგან ღიოდის, და კაცნიცა მისნი მისი
 მზიზღველნი გაიყვანდეს მას ვარე ქალაქისა, და
 განაგდებდეს სანესვესედ. სად ღლესა მრავალსა
 მუნ სასკორესა ზედა მქდომარე ნამუსრავებითა
 აფურთასა დამაცლებულ დახირქებულ ცანს დაიფ-
 ხანდა: გარნა ესოდენ წაულებელ ჭირსა და უბა-
 დრუკებასა შინა იობ ნეცარელი სრულიად არა უ-
 მადურ იყო, და არა წარწყმიდა მოთმინებამ. არა-

შედ შედამ ღმერთს დიდებას აძლევდის: და ამის
 წინაღმდეგად ცოლმან იობისამან ხილვით თვისი
 ქმრის ესფერი საწყლობანი ვერღა დაითმინა, არა-
 შედ შეგონებით ეშმაკისა შებესრებულთა ეცყოდა
 იობსა, სწამომდე ვაწევად სარ ჭირისა მაგისა.
 ნურა ოდესმე სასოებ განრინებასა თავისა შენისა
 შეწუხებისაგან მაგისა. მეც მიზეზითა შენითა და-
 ბნეული ვარ სასლითგან სასლად. სთქუ ერთობ
 წყევა ჰირდაჰირად ლუთისა. რათა სული ამოვსა-
 დოს მეესეულად გარდარჩე: ხოლო იობ მიმსე-
 დველი მისა რისხვით ეცყოდა მას, მართლიად ერთ
 რეგემ დედაკაცსავით იცევი. ჩვენ აკლისაგან ლუ-
 თისა მიძილიეს ესოდენნი კეთილნი. ნუ თუ არა
 დათმენად ვართ აწ ბოროტთა ამათა: შემდგომ იობსა
 ამას ზედა მოსული განსაცდელნი ყოველნი
 ვითარცა ესმა სამთ მოყვარეთა მისთა თავად მო-
 ვიდეს სანახავად მისა, და ნუგეშინის ცემად. ერთი
 იგი ელიფაზ წოდებული თემნელი. მეორე ბალ-
 დად სავექელი, და მესამე სოფარ მინელი. და ამათს
 შემდგომ სსვაცა ერთი ელიუს ბუზელი მოვიდა.
 რომელ ყოველნი ედომელთ ქვეყნის მთავართა-
 განნი იყვნეს და მეფეც ითქმოლიან: ამათ იობ

ნეტარების მას საქმეობასა შინა ყოფნით პირ-
 გულად გერ იცნეს იგი, და შემდგომ გულის კმის
 ყოფისა ღიად გულ მოქმედებითა ტირილდეს და
 განს ეცყოდეს თავთა თვისთა. სამოსთა თვისთა
 დაიპობდეს, თავსეც ნაცარს ვარდიყრიდეს, და მრად
 გულ ჟამსა განუძებულნი პირ შეკრულნი სამნივეცა
 წინაშე იობისა დედა მიწასეც სხდეს, და იგუერ
 გამძრალნი მას უმსერიდეს. ვიდრემდის თავად
 იობ პირველ პირს აღალებდეს და თვის თავს
 ვარდასავალ განსაცდელთა მათ მიუთხრობდეს: გა-
 რნა ოდეს იობ ამას იცყოდა, სიტყვა დრცვინვა-
 სავით რა ვარდაიდო, მაშინ მათ ნათქვამი მისი მრუ-
 დათ ესმა როგორც თუ იობ უმაღური ხიოდეს, და
 ნუგეშინის ცემის ნაცვლად დაუწიეს იობს მსილ-
 ებით სწავლის მოცემა და ეცყოდეს. ვითარმედ
 ღმერთი მართაღთაჲცა ჭირსა შეწუხებასა მოსცემს,
 რათამცა სცადოს მოთმინებაჲ მათი, და სასყიდელი
 აღუძგოს. ვარნა ივინი ერთ პირად ამას წინაღუ-
 დებოდის და უნდა დამცვიცებად თვისთ გონის

მჭვინეულებისა რომე ღმერთი კაცსა უცოდველსა
 რისხვას არა მიუვლენსო: ამა საგანსა ზედა ფრიად
 განერძობილი ნაირ ნაირი მიზესებით ურთი ერთ-
 თან ვაცნარებული ბასრობის ეინა ბჭობის შემდ-
 გომ. ღმერთი ღრუბელსა შინა მათთან იცყოდა.
 და თქმულნი იობისნი ახვენა რამეთუ ტეშმარიც
 არს, და მოყვარენი მისნი ამიილნა, რომელთ მრუდი
 საქმის დამტკიცებით იობის ზირდაპირად იგვერ-
 გულის დასაკოდავი სიწყევანი თქვეს: ამის გამო
 შემდგომ მათ უბრძანა რათა მოჭევიარონ იობსა შვი-
 დი ებოჲ და შვიდი ცხოვარი, რომელნი იობმან
 მათთვის საღმრთოდ დაკლას ილოცოს სალსინე-
 ბლად მათი მოქმედებული ცოდვებისა:

ხოლო იობ ნეტარელსა შემდგომად განსაცდ-
 ელთა ამათა მსნეობით დათმენისა, კელმეორ ღმერ-
 თმან იგი პირველი სიპრთელე მისი დაუბრუნა.
 და რაჲც პირველად სიკეთენი მოემეოდა ორეულად
 შესძინა. და კვლად შვიდი ვაჟი შვილი და სამი
 ქალი შვილი მიეცა და წელსაცა ას სამეოცდაათსა
 იცოცსლა, და საფსებით ქვეყანასა ამასა ზედა ორას
 ორმეოცდა რვა წელს ცხოვრების შემდგომ სიკ-
 გდილითა გეოილითა გარდაიცვალა:

ნაწილი მეხამე

მოთხრობა იესუსი და მოსაჩუღეთა
წიენტა. მეთა ისრაელისათა კარების
ქვეყნად შესგლა დაჯერობა. და ყამსა მათს
მოსაჩუღეთასა შემთხვეულნი საქმენი:

თანვი პირველი:

იესუ უწინამძღურებს მეთა ისრაელისათა,
რომელნი მდინარესა იორდანესასა განივლიან:

იესუს. ბ. გ. ე: — წელი ქვეყნისა 2553:

შემდგომად მოსე წინასწარმეტყველის გარდა-
ცვლისა, იესუ ნაგის. მემან ბრძანებითა ლუთისა
განმლიერებულმან დაანდო მეთა ისრაელისათა, რათა
განემზადონ განსვლად მდინარესა იორდანისასა. და
მას შემდგომცა იწყებდეს მოსვრად ქანანელთასა,
და დაჯერობად ქვეყნებისა მათისასა. და ამა სეგანსა

ზედა ჰირველად ორნი ასოვანნი შეთვალენი წარგ-
 საენსა იერიქოვ წოდებულ ქანაელთ ღედა ქალა-
 ქად, რათა მივიდეს მის ადგილის ვითარება შეი-
 ცუოს:

და იყო შეთვალეთა ამათ წარსვლა, რომელნი
 მივიდეს მუნ რასაბ წოდებულ ღედაკაცისათანა შთა-
 მოსცეს. სოლო მეფემან იერიქოვისამან გულის
 კმის შეოფელმან ვითარმედ ესრეთი კაცნი მისულ
 არიან ქვეყანასა თვისსა შეთვალობისათვის, მის
 კაცნი მიუვლინსა სასლსა რასაბისსა შესაპერობ-
 ლად მათ კაცთა: გარნა მან ქალმან წარიყვანა ივინი
 ფარულად ადგილსა ერთსა დამალა. და მიმაგალ
 კაცთა მათ ვერუა მეტყეველმან და ჰრქვა. შე მე-
 რეთი კაცნი ჩემსა მოვიდეს მიმწუსრ, გარნა დილა
 განთიადს აღდგომილნი გამოვიდეს, და არა ვიცი
 სად წარვიდეს, ვცადეთ ეგებისაჲ უკან შთამოდ-
 გომილნი ეწიოთ: და მათი ამ სასით ვასტუმრე-
 ბის მერმეცა მივიდა შეთვალეთა ეცუოდა. ვუწუი
 რამეთუ ქვეყანა ესე ჩვენი აელსა თქვენსა მივცეს
 ღმერთმან, ვინათგან შიში დიდი თქვენი ღაცემულ
 არს კაცთა ამათა ჩვენთა ზედა. სმენითა მის სას-
 წაულისა რომლით შეწამული ზღუისაგან თქვენ

ეამოსველით. და მოწვევით იგი ამარელთა შეფეთა
 რომელნი თქუწნ მოსწევიდნეთ შეწევისათა ლუთი-
 სა თქვენისა. რომლისათვის მეც ვიცევი რომელი
 იგი არს ღმერთი ჭეშმარიტი. ამის გამო ვლო-
 ცავ თქვენ, რათა ფუცვით აღმითქვათ მე რომელი
 ვითარცა მე თქვენ ესე კეთილი ვიყავ თქვენ შე-
 ვინასე, თქუწნც მე და სასლი ჩემი ჰრიდით იწ-
 ყალთ რაყამს შემოსვლად იყოთ ქალაქსა ამასა.
 ხოლო მათაცა ფუცვით აღუთქვეს განრინება მი-
 სი. ოღონდა მაშინ მამა დედა შენი და ძმანი შენნი
 სასლსა ამას შინა შემოიკრიბნო, და ნიშნად შე-
 ნი ცნობისა სარკმელსა ზედა სასლისა შენისასა
 შემოაბა წითელი ჭაპანი. რომლის სილვითა
 არღარა შეგესოთ შენ: და ესრეთ თავიანთ პორ-
 ეს პირობის შეგერის შემდგომ მან ქალმან იგი-
 ნი სასლის სარკმლისაგან (აკოპკისაგან) საბლ-
 თით გარდმოჭვიდა ძირს (რომელი ქალაქის ზღუ-
 დესედ იყო), და იგვერ ფარულად გამოსულნი
 წარვიდეს: ვითარცა მეთვალენი მივიდეს მუნ, მი-
 უთხრეს თუ ვითარ ღმერთსა შიში დიდი მათუედი-
 ვულსა მათსა! და იესუ უჩვესცესად გამსნებულმან
 ბანაკი მეთა: ისრაელისათა წინ წარმოიყვანა ვიდრე

მდინარედმდე იორდანესა. და აცნობა ერსა რამეთუ
სასწაულითა იმიერ იორდანეს მდინარესა განსვლად
არიან, და რა სასითაჲ მოქცევად ივენეს, ადგი-
ლობრივ ასწავა:

წმისთვის შემდგომ სამი დღისა ლუთის ბრძა-
ნებით მის აღთქმის კიდობნის მღუდელთა მხარსე
ალებით წინ მიუძღოდეს იგი და მოაწიეს მოვიდეს
რა იორდანედ, და წყალსა მას ფერხის დადგად
ივენეს, ანაზღეულად მდინარე იგი იორდანესი შუა-
სე ორად განიპო. და შემოდ მოსული წყალნი
დგეს ერთი ერთსედ პეგროვდეს, და ქვემოთ მეოფ
წყალთა განვლეს ზღუას ერთობოდეს. და მუნ ად-
გილი იგი რომელ კმელი დაძთა, მღუდელნი კი-
დობნის ამჟყრობელნი მივიდეს შუა ადგილს სდგეს,
გიდრემდის უოველმან ბანაკმან ისრაელისამან თვი-
ნიერ შესველებისა მუნით განვლო იმიერ კერძოდ
განვიდა: მაშინ რომელ კიდობანი იგი ჰგერეთ იორ-
დანესა შინა იყო, უბრძანა ღმერთმან იესუსა. რათა
უოველი ვგარისიგან თვითთ სულმან თვი-
თთ ქვა იორდანისიგან კელს აღიღონ, და იგფერ
ათორმეტი ქვა წარიღონ თვისთ ჳირველ დაბა-
ნაკებულ ადგილსა აღმართონ საუკუნო მოსახსე-

ნებლად დაშთენისათვის სასწაულისა ამისა. ეგრეთვე ამას გარდა ათორმეტი ქვანიცა აღმართა იესუ იორდანეს შინა სად კიღობანი იდგა: და ყოველი შემდგომ რაჟამს კიღობანიცა განვიდა იორდანისაგან, მაშინ კელმეორ წყალი მოვიდა ჰირველსავით დენა დაიწყო: ძეთა ისრაელისათა იორდანით გამოხვლისა შემდგომ იესუ ღუთის ბრძანებით შექმნნა დანა ოცის ნაცვსისაგან გინა გაჟისაგან, და მისით ყოველ უდაბნოსა შინა მობვილ ისრაელთა მამა კაცთა წინადაუცვითა, რომელნი წინადაცვითილ არა იყვნეს. და მიზეზითა ამითა იგი ჰირველი დაბანაკებული ადგილის სახელი გალგალა ითქვა: ადგილსა ამასა იმიერითგანცა დაცხროს მანანა არღა გარდმოვიდოდის ზეცით. არამედ ძეთა ისრაელისათა იფქლისაგან ზურის ჭამა დაიწყეს. რომელთა ჰირველი საჯიკისაც აქ აღსრულებითა იფქლისაგან შექმნილი სმიადი ჭამეს:

თანვი მეორე:

იერიქო და ვაჲ წოდებულ ქალაქთ აღებაჲ:

ისუ. ვ. 8. 17: — წელი ქაყენისა 2553:

იერიქო ქალაქის კაცთა რომელთ ფრიად ეშია
 ნოდის შეთაგან ისრაელისათა. ვითარცა ეულის კმა
 ყვეს იორდანის მდინარით გამოსვლა მათი მათდა
 მიასლოება, დასძეს ბჭენი ქალაქისანი და ევრეთ
 შიგან სდგეს: არამედ ინება ღმერთმან რათა ქალაქი
 იგი ასალი სასით მეთა ისრაელისათა აღიღონ. და
 უბრძანა ისუსა დღესა ექუსსა ერთ ვზის დღეშიდ
 სწათა ისრაელთასა გამოსვლა მლუდლებით თურთ
 აღთქმის კიდობნისაჲ თან აღებითა ერის თვინიერ
 სმის ამოღებისა. შვიდმან მლუდელმან სოლო საყ-
 ვირთ დაევირებითა იეფერ დიდებასა ზედა გამოსუ-
 ლსავით იერიქოს ზღუდეს ვარემე შემოვლონ. და
 დღესა მეშვიდესა შემოვლა ესე შვიდ ვზის ჭყონ.
 და უკანასკნელ ვზის საყვირთ დაევირებასავით ერ-
 მან ყოველმან ერთობ კიყინა დასცეს: ესე მეთა ის-
 რაელისათა ესრეთ ჭყეგს რა, მაშინ ზღუდენი ერი-
 ქოსანი ერთობ ოთხსავე მხრით დაემხო დაირღვა.

სოლო ივინიკა ბრძანებისა მებრ ლუთისა შიგან შე-
 ცვივდენ. და ვითარცა ისუსა აღეთქვა ლუთისათ-
 ვის არცა ერთი მათეანისა განრინება, იგფერ და-
 უზოგავად გაუსვს კელი ყოველს კაცსა და ზირუ-
 ცებსა, ყოველსავე კმალი ჰკრეს მოსრნეს, და ქა-
 ლაქსა ცეცსლი მისცეს გაანაცრეს. და მათეანი
 რასაბ სოლო კაცებიითურთ თვისითა, ვითარცა სო-
 ცევა მიეცათ მეთვალეთა განარინეს. რომელი თა-
 ვადცა მოვიდა ისრაელთა თანა ერთი ვასდა. და შემ-
 დგომ იუდის გვარისაგან სალმონ წოდებულ ერთსა
 ცრლად შეერთო. (რომელი ქრისტეს ნათესავის
 რიცხვსა შინა მოიხსენიების): შემდგომ ისუ არა
 საკმარად მრაცხველმან მის იერიქოს ესრეთ სა-
 ფუძელითგან დამსობისა, შეზგენებაცა სთქვა მას
 კაცს ზედა რომელსა გელმეორ ვაშენება უნდეს
 ერიქო ქალაქისა. და იცყოდა, ზირმოძთა თვი-
 სითა სამირკველი მისა დასდვას, და უკანასკნელი
 მითა ზღუდის კარი შეაბას. (ესე იგი მის კაცის
 მენი ზედი ზედ დაიხოცნონ.) ვითარცა აღსრულდა
 თქმულობისა ებრ მისისა ყამსა მეფეთასა, რაყამს
 აზნან ანუ აქიელ წოდებულ ბეთელელ კაცმან ერთ-
 მან გელმეორ იერიქოჲ აღაშენა:

შემდგომად ერიქოს დაქცევისა, ინება ისუ ვაჟ
 წოდებულ ქლაქს ზედ მისვლა. ვარნა ზემოდ
 თქმულ მეთვალეთავან გულის კმის მეოფელმან,
 ვითარმედ კაცნი მის ქლაქისანი იგოდნად პლიერნი
 არა არიანო, სამი ათასი კაცის ოდენი ზედ წარგ-
 ზაენა მის ასალებლად: ვარნა საქმე არა წარემართა.
 არამედ მათევან დამარცხდეს მენი ისრაელისანი, და
 ოცდა ათ ექუსმეტო სულთ მოწყვევილნი, იგფ-
 ერ ვანივლვეს ბანაკად მოიქცეს: ამაჲ ზედა ისუ
 ფრიად აღშფოთდა, და ნამეტნავი საღმობისაგან
 სამოსნი თვისნი დაიბო, და ხივილითა წინაჲ ღუ-
 თისა დაგარდა, და არა იცოდა რაჲ ყოს, რადგან მით
 გულიცა ერისა შეშინდა: მაშინ ღმერთმან მიუგო-
 მას და ჰრქვა. ამისთვის საქმე ესე ესრეთ მოხვდა,
 რამეთუ მენი ისრაელისანი ცოდვასა შინა შთავარ-
 დენ. რამეთუ უამსა იერიქოს დამსობისასა, მის ღ-
 წყველილ აღკრძალულ რამებისაგან მოუპაროეს
 შეუნასავს. და უკეთუ ვინდეს იცუოდა. თქვენ რისა
 სვისა ამისაგან ვანერინოთ, და მე თქვენნი კელის
 პერობითა მტერნი თქვენნი სძლიოთ. განიდგეთ
 წილი, კაცი იგი იპოეთ, და თვით ავისი ყოვე-
 ლი რამებიოურთ ცაცსლშიდ დასწვით, რათა ამით

წუგვლა თქვენგან აღისვას: ისუმანცა იგფერ უო-
 ათორშეც ვგარსა შინა რიგით წილი განიდლო, და
 ოდეს სულ ბოლოს წილი აქარ წოდებულ იუდის
 ვგარისავან მოლაშქრესა ერთსა ზედა გამოვიდა.
 ესე ისუ მოუწოდა, კითხა შეიჯყო რომე მის იე-
 რიქოს ნათარეშებელ ნაშოართავან რომელი ღუ-
 თის კარვისათვის ერთ კერძოდ დაედოთ, იქიდგან
 ერთი ზაჯიოსანი ნასაქმი მოსასსამი და ორასი გე-
 ცსლის ორდრამიანი გინა მარხილი (საჯირი) და
 ენა ერთი ოქროსა ერვასის საჯირი სასწორით აღ-
 ელო. და ადგილიც უთხრა სადაც ესენი შეენასა.
 მაშინ კაცნი შიავლინნა ისუ, რომელნი მივიდეს
 იგი ყოველნი მოიღეს, და იგი აქარ შეილებით-
 ურთ და ასულებითა და ზროხებითა და საცხოვა-
 რითა შიიყვანნეს ავესა. და მუნ ერი ყოველი ზედ
 დაესსნა შთაქვავეს იეინი. და ყოველი შოპარული
 რამენიცა მისნი ცეცსლით მოსწვეს. და მათ ზედა
 დიდ დიდთა ქვათა შეგროვებითა, ბორჯვი ერთი აღ-
 მართეს დასაშთენად სამარადისით მოხსენებისა რის-
 ხვისა ამისა. ამის გამო სასელიცა მის ადგილისა
 ემაკ გინა ავეი აქორისა ითქვა:

შემდგომ უბრძანა ღმერთმან ისუსა კვალად

ყოველი ლაშქრით გამოსვლა ეა ქალაქს ზედ მის-
 გლა, და იერიქოსაგით მისისაჲ სამირკვლიდგან
 დამსობა: ისუ ლამით ოცდაათი ათასი ჭარი გაიყ-
 ვანა, მის ქალაქის უკან კერძო დამალა. და თავად
 დილა განთიადსა მცირედითა ჭართა ქალაქის წინაჲჲ
 გასული გამოუჩნდა. სოლო გაჰის კაცთა ესენი პირ-
 დანარ გამოსულნი ვითარცა იხილეს, ყოველნივე
 თვისთ მეფისათანა ქალაქით ვარე გამოსულნი განემ-
 ზადნეს ბრძოლად პირდაპირად ისრაელისა. მაშინ ისუ
 მოხვეწებულნი შიშის მხვეწებელმან ჭარი უკან დას-
 წია, ვიდრემდის იეზნი თავიანთი ქალაქისაგან კარვად
 გამორდებოდეს: და იყო გამორება მათი მის ქალ-
 აქისაგან, ისუ ჭარსა მას დამალულსა ნიშანი მო-
 სცა რა, ყოველი ადგილებისაგან გამოსულნი ქა-
 ლაქში შევიდნენ, შიგან დანაშთი კაცნი მოსწყვი-
 დნეს, და ქალაქს ცეცხლი მისცეს. მერმე იმათ
 აქიდგან, მეორე ბანაკმან აქიდგან ქალაქით ვარე
 გამოსული მცერნი საშუალში აღიდეს, მისდგეს
 დაუზოგველად მოსრნეს, რომელ ყოველნი ათორ-
 მეტი ათასი სულნი იყვნეს მამაკაცი დედა კაცი რომ
 მელნი გაესა შინა მკვიდრობდნენ: და მეფე მათი
 ცოცხლივ შეწყრობილი, ისუ დამოაკიდგინა. მე-

ლსა ბორჰლღედსა, რომელ ვიდრე მიმწუსრად-
 მდე დამოკიდებული დაშთა. შემდგომ ეარდმოს-
 სნეს ეუბესა ერთსა შთაადეს. ზედ ქვანი დააგ-
 როეს მოსასსენებლად გამარჰგებისა ამის. შემ-
 დგომად ორთა ქალაქთა ამთა დანერობისა ისუ
 ნავის ქემან ერი ისრაელისა აღიყვანა ეებალ და
 ეარიზინ წოდებულ მთათა ზედა წარიყვანა რომ-
 ელნი ერთი ერთზედ ახლოს იყვნეს. მუნ ქვები-
 თა ღმერთს საკურთხეველი აღუძართა, ზედ საღ-
 მრთო შეწირა. და სიყვანი ღუთის მცნებათანი
 მას ზედ კელმეორ დაწერიოთა, დას დასად მის ორი
 მთისაგან კურთხევანი იგი და შეზგენებანი წააკი-
 თსა, რომელნი მოსესა მეორე შჰულთ წიგნსა
 შინა დაწერა ებრძანა ისრაელთათვის, რამეთუ ო-
 დეს ქვეყანასა კარებისასა შესვლად იყვნეს, ესე
 საქმე ყონ.

თავი მესამე:

ვაბაიანელი მაცუუარობაჲ. და ქანანელი სუითა
მეფეთა მოსრვაჲ:

ისუს. თ. ი: — წელი ქვეუხის 2554:

ესრეთი ვამარჯვებანი ისრაელთასანი და წინ
წარსვლაჲ ვითარცა ესმა მის კერძო მეოფ ქანა-
ნელთ ნათესავთა, ეუღსა მათსა შიში დიდი მიე-
ცა, და ერთად მივიდეს ჰირობა შეკრეს რათა ის-
რაელთა თანა ბრძოდეს: გარსა ამათეანთა ვაბაიანელ
წოდებულთა კარვად ეუღის ემა ეგეს ვითარმედ
ძალითა თვისითა გერ შეუძლებენ ისრაელთ ჰირ-
დაჰირ დეომასა, ისრასეს მაცუუარობით მათთან
დამეგობრებაჲ, და იფეერ თავთა თვისთა კელთაგან
მათსა განრინებაჲ: ამის გამო მოიღეს ძველი და-
ფრეწილი სამეზავრო სამოსნი შეიმოსეს. გერეთვე
ძველნი ხამლნი ფერსთა ჩაიჯგეს, და ღვინის საკე-
რებლიანი კუპრიელნი და სურჴინნი სურგეს და-
იკრეს რომელთა შინა დაპოქსიანებულ გამსძარი
და დამატლიანებული ჰურის ნანჯვრეგნი შთაჭყარეს

როგორც თუ შემგზავრობის საჭიროებისთვის. და ესრეთ მოვიდეს ისუს წინ სდგეს იგფერ მანგებელნი ვითარმედ შორს ქვეყნისაგან დესანად წარმოვლენილნი მოსულ არიან. და ეცუოდეს შეცუველნი. ვითარცა ესმა განმცებელთა ჩვენთა სასელი დიდი ისრაელისა, ჩვენ მომავლინნა რათამცა თქვენთანა პირობა და შეკრულობა დაგსდგათ: ხოლო ისუსაცა ამას საგანსა ზედა შეუკითხავად ღუთისა ჰრწმენა სიციყა მათი. და სიციყა მისცა მარადის მათთან მოყვრობის შენსვისა. და მთავართაცა ისრაელთასა ფიციით პირობა ესე დამცვიცეს: შემდგომ სამი დღისა რაჟამს ერმან ისრაელთასამან გულის კმა ეო ვითარმედ გაბაონელნი ესე, მუნ მათზე ახლოს ქანანელთ ნათესავთაგანნი ეოფილან, შექმნეს დრცვინვა ჩივილი პირდაპირად თვისთ მთავართა, რომელნი ესრეთ მოსცუვიდენ. და ფრიად გულმოსულთა უნდა მოსნობა გაბაონელებისა. გარნა მთავართა ივინი არა მიუშვეს დაუშალეს, რათა სასელსა ზედა ღუთისა მფუცველნი ფიცსა არა ლალაცვებდეს და არა ირისსონ: მის გამო ისუ უკან მოუწოდა გაბაონელნი და მაცუყარობასა ზედა მათსა განრისსებულმან, მათ პაციყად დასდვა. რათა

იგანი მუდამ ცხვესავით ისრაელთ ნათესავისა და
 ლუთის კარვისა შეშის დამაობი და წყლის მზღ
 დავ იუვენეს, ივინიჯა სიყვარულით თავს იღებდეს
 ზირობას მოსცემდეს:

ხოლო აღონიბესეკ იერუსალიმის მეფეს ოდეს
 ესმა გაბაონელთ თავიანთვან ვანურა წარსვლა და
 ისრაელთ უფლებასა ქვეშე შესვლა, ღილ უპვირ
 და, და ვუღსა მისსა უმჯესცესი შიში მიეცა ის
 რაელებისა. ამიჯომ რომე გაბაონელნი ქანანელთ
 შორის ძლიერთაგანნი იუვენეს: გარსა მაინჯ და მა
 ინჯ თავად სსვა ოთხთ ქანანელთ მეფეთა თანა შე
 ერთებულმან, იფერ სუითა მეფეთა ერთობ გა
 ბაონელთ სედა ომი გაძალეს: მიზეზისა ამის გამო
 გაბაონელთაჯა ისრაელთ მიმართეს, რათა ივინი
 მათ ესარჩლიდეს გარდასარჩენლად კელთაგან მათ
 ისა. მაშინ ისუ ბრძანებითა ლუთისათა აღიუყანა თა
 ვისთან მკნე მკედარნი ღამით ვზას ვანვიდა. და
 ყაშა ვანთიადისასა ანაზდეულად ერთობ გაბაონ ქა
 ლაქის ასლორეს ამათ სედ მიიტერა. და მათი მწა
 რედ მომსვრელი, ოდეს გაქცეულთაჯა უკან მთა
 მოუდგებოდის, მაშინ შეეწყოდაჯა ღმერთი ის
 რაელებსა მალლით, და ღიდ ღიდ ქვებსავით სე

ცეცასა ესროდა მცერთა სედა. იგფერ ვიდრელა ა-
 მით პავდარნი უმეტეს იყვნეს, ვირემც თუ კლმით
 მომწყდარნი:

ესრეთი გამარჯვებით ბრძოლა ისრაელთასა
 წინ წარვიდოდის დღესა მას რა, ისუსა ეპინოდის
 არამცა მცერნი ყოველნი არა მოისპვეს და დაუღა-
 მდეს და კელთაგან მათსა განერივნონ. ამისთვის
 სახლთა ღმერთსა რათა მცირე ერთი მსე და მთო-
 ვარე თვისსავე ადგილსა დასდგეს: ხოლო ღმერთ-
 მანც ვითარცა იცუვის საღმრთო წერილი, სათხლ-
 ვარი ისუსა შეუსრულა. რამეთუ ერთი დღის ო-
 დენ ზომად მსე და მთოვარე სადაც არკი მიწვე-
 ნულ იყვნეს, სასწაულით თავიანთ ადგილსვე გა-
 ხერა ყე. რომლით დღე იგი ერთი დღე ორი გა-
 სდა. ვიდრემდის შენი ისრაელისანი მათ ყოველ-
 სავე მოსპობდეს აღსოცდეს. და მათი ყოველი
 ქვეყნების დაპყრობის მერმე, გამოვიდეს ვალვა-
 ლად თვისთ ბანაკად მოიქცეს: გარნა ყამსა ბრძო-
 ლისა ამისსა გულის კმა ჰყო ისუ სუითა მათ მე-
 ფეთათვის, რომელნი გაქცეულნი მაკედა წოდებუ-
 ლი ადგილის გამოქვაბულსა ერთსა შესულნი და-
 მალულ არიან. ამისთვის უბრძანა მის გამოქვა-

ბულის პირის ქვევით გამოქენება ვიდრემდის ბრ-
 მოლას მორჩეს: შემდგომ აღაღებინა, სუთნიცა
 იგი გამოასსა დააწვინა, და ისრავლთ შედართ უ-
 სუცესთ ჭრქვა რათა ქედსა მათსა ზედა შედგო-
 მილნი ფერსით ზერენონ. და ამით გული დაიდონ
 ნუ ეძინინ მათვან. ვინათვან ღმერთმან ყოველი
 ისრავლთ მცერნი ესრეთ უნდა დაქელოსო: და
 შემდგომ მოაკვლევინა მეფენი იეინი. და მმორნი მ-
 თნი ვიდრე მიმწუსრადმდე შელსე დამოკიდებულნი
 გარდმოიღეს მერმეცა, და კვალად მას მალნარსა
 შინა შეყარეს, და დიდ დიდ ლოდებითა პირი გა-
 მოუშენეს:

თანვი მეო-თხე:

ისუ დამპყრობელი ყოველი კარების ქვეყნისა,
 მათაცა ისრავლთ განუყოფს. და იეფერ
 გარდაიკვლების:

ისუს. იბ. იბ. კვ. კდ: — წელი ქვეყნისა 2560 2570:

და იყო რაჟამს მეთა ისრავლისათა სუთნი ქა-
 ნანგლთ მეფენი ესე მოსწყვიდნეს, და ქვეყნებო
 მათი დაიპყრნეს. მაშინ იმიერ სახრდილოს მკრი-

დგან იაბინ წოდებულ ზურას მეფემან, რომელი
 თავადცა უსუჯესთაგანსი იყო, ოთხსავე მკარესა კა-
 სნი მიუგლინსა დასაძთ ქანანელთ მეფეთა. ამორ-
 ელთა, ქეცელთა, ფერესელთა, ებუსელთა, გე-
 გელთა, და ივინიც შეაგონა ფერკსე დააყენა, რათა
 ყოველთა ერთობ ურიცხო ჭარი გამოიყვანონ, და
 იფერ თვისთ ქვეყნისაგან საგსებით მოსწონ აღ-
 სოცონ მენი ისრაელისანი: და ესრეთი საქმადი-
 სითა დიდითა რაჟამს ესენი იგოდენი სიმრავლითა
 თვისთ ცხენებითა და საომარი ეცლებითა მოვი-
 დეს შეიკრიბნეს მარონ წოდებულ წყალთანა. მა-
 შინ ღმერთმან შეაგონა ვული დაუდგა ისუსა, რათა
 სრულიად არა ეშინოდის. არამედ სვალე ამდროს
 ამა ყოველისაგა მიუცემად ვარ კელსა თქვენსაო,
 ეცყოდა. რათა ივინი ქვე აღილოთ ცხენთა მათთა
 წართნი დაწყვიტოთ და ეცლნი მათნი მოწვათ:

ისუჯა სიმსნით სპაითურთ თვისითა განვიდა
 მთით კერძო ანაზდეულად ზედ დაესსა. და თქმუ-
 ლობისა ებრ ლუთისა წყვეტა საშინელი მოსცა
 მათ. შემდგომ განლცოლვილთ უკან გამოდგომ-
 ილმან იგოდნად სწყვიტა, ვიდრელა კაციცა ერთი
 ვერღა მოურჩა. და მივიდა ქვეყნებოცა მათი და

ქალაქნი აღიღო: და ესრეთი გამარჯვებაების ქმნი-
თა იმა ყოველ წინაღმდეგომ მეფეთა და ნათესავთა
ზედა, ხუთ ექუს წელიწადს შინა ყოველი ქვეყ-
ნები ქანანელთასანი შეთა ისრაელისათა აღიღეს
დაიპყრეს იფგერად, ვიდრელა ქვეყნებსა მას ვარ-
ვისი მეფეცა ერთი არლა დაშთა. არამედ რადგე-
ნიმე უცხოთესლის სამთავრობონი ვინა სამთავარ-
მართებელონი დასცოა ღმერთმან ისრაელთ ფხის-
ლათ და ფრთხილად ყოფნისათვის, რათა ცუდად ყო-
ფნითა არა დახოლოფოცდენ. ეგრეთვე რაჟამს სა-
ჭიროება მოითხოვს მათ მიერ რისხოს სწურო-
ბოს ივინი, რათამცა თავს მოეგონ:

მას შემდგომ უბრძანა ღმერთმან ისუსა იორ-
დანის მდინარის ამიერ აღებული ქვეყნები იმერთ
ისრაელთ ცხრა ნასეგარ გვარს განუყოს მოსცეს:
რომელ ორ გვარს და ნასეგარსა იმიერ იორდანის-
თავიანთი წილი აღებული ქონდა ჟამსა მოსესისასა:
ისუცა ელიაზარ მღუდელთ მოძღვრისათანა და ის-
რაელთ ნათესავთ მთავართა თანა შავი და და მოსე-
სის განსაზღვრილი რივისაებრ ყოველ კაცად კაცად
ნათესავსა ცალკ ცალკე ადგილნი გამოურჩიეს ახ-
გენნეს:

და ამათეანისა ვინათეან ღმერთს ებრძანა ლე-
 ვიტელთ ნათესავისათვის რამ სავალკეო ადგილის
 არა ქონვად, იგიუცა აღიღეს ყოველ ისრაელთ ნა-
 თესავთ ქვეყნებსა შინა დაარიგეს, და ორმეოც და
 რვა ქალაქი მათ მოსცეს, და მათეანი ექუსი ქა-
 ლაქიუცა სასიზრად ეგეს. სადაცა უნებური კაცის-
 მკვლელი არკი გაქცეულ იყო, განერიგებოდაცა ეე
 არა შეიპყრობდეს. ვითარცა ღმერთსაცა ებრძანა
 მოსესათვის: ემას ვარდა ქალებსაცა ვინა ქალებ-
 საცა, რომელი მოსესის მიერ მივლინებულ ათორ-
 მეც მეთვალეთეანნი ერთი იგი იყო. თვისი კეთილი
 წამების სასყიდლად (ვითარცა ღმერთს აღეთქვა
 მისთვის მოსეს მიერ) ცალკე ადგილი მოსცეს.
 ეგრეთვე ისუძანცა ბრძანებითა ღუთისათა თავის-
 თვის ცალკე ადგილი აღიღო თვისი ეფრემის ნა-
 თესავის ქვეყნის მთასა ზედა თამნათსარა წოდე-
 ბული. და ადგილსა მას ქალაქი აღაშენა. და ვი-
 დრე უკანასკნელადმდე თავადცა მუნ მკვიდრებდის:
 ადგილთა ამათ ეანყოფათა ზედა მაშინ თუეინდ ის-
 რაელთ ნათესავთა შორის ბჭობანი მრავალი მო-
 ხუდა, ვარნა ისუ იეინი დაამშვიდობა. და ყოველ-
 ნიცა რავდენათაც მესამლებელ იყო კმაყოფილ შე-

ქმნა: შეძგომ რაჟამს ეოველმან კაცმანცა იწეეს თვისთ ადგილთ შენება მას შინა დასამკვიდრებლად, კარავიცა მოწმობისა კიდობნიითურთ და თვისი ეოველი სამკაულებითურთ ვალვალით აღიღეს სელოვ წოდებულ ქალაქად წარიღეს, რომელი ეფრემის ნათესავის ქვეყანასა შინა იყო. და შეძგომ თუმცა მუნითცა აღიღეს ისრაელთ ადგილ ადგილ წარიღეს, ვარსა მისი დამყარებული ალავი მუნ იყო გიდრე ჟამადმე სამუელ წანასწარმეცხეველისა:

და ამ სასით ისუ ეოველ ნათესავთ კურთსეგვითა მათს ადგილს ვასტუმრების შეძგომ, საქმე ერთი მოხუდა, რომელმან ისრაელთა შორის აღრეულება შრავალი შთამოავდო: ასრე რომე მან ორმან ევარ ნასეგარმან ვითარცა ვსთქვით. რომელთ იორდანეს მდინარეს იმიერ თავიანთ კერძი მიეღოთ. რაჟამს თვისთ ადგილს მისულნი დალაგდეს, მუნ იორდანეს მდინარესთანა ერთ დიდ საკურთსეველსაგით შენობა ერთი აღაშენეს: ხოლო დანაშთ ათ ნათესავთა იმიერ ვითარცა ეულის კმა ევეს საქმე ესე, მათსედ ვაგვგვიანებულნი (როგორც თუ მათ ვან ვაყრილთა უნდეს რამ ასალი რჩეულის გამოღება) ერთად შეიკრიბნეს ზრასევა ჰევეს, რათამცა

მათ ზედ გამოსულნი ბრძოდენ: გარსა კელმეორსა ქ-
 მის უკეთ გულის კმის ყოფისათვის ფენეჭეს მღვ-
 დელი სხვა სიტყვის მეც კაცთა თანა მათ მიუვლინ-
 ნეს, რომელი მივიდა ივინი ამხილა მეტყველმან.
 ვითარი საქმე არს ეგე რომელს თქუწნ აზგენებთ
 მაგის ქმნითა თავთა თქვენთა დანაშთ ისრაცლთ
 ნათესავთაგან განყრილად, რომელთ დავიჯობი-
 ესთ ღუთის მსახურებაჲ ვინდათ კერპმსახურებაჲ
 დაიწყოთ და ყოველ ისრაცლთ ნათესავთა ზედა გა-
 სარისხოთ ღმერთთ, რომელმან ზგენ ყოველნი კე-
 ლმეორ მრისხოს. ვითარცა მოხვდა ხანდის ხან:
 ხოლო მათ მიუგეს და ჰრქვეს. სუ იყოფინ, რო-
 მე ზგენ მიზეზისა მაგის გამო ამეძენებინოს სა-
 კურთხეველი ესე, რათა ცალკედ ღმერთს ვმსა-
 ხურებდე ანუ ზედ საღმრთო შევსწიროთ. ვითარ-
 ცა საქმესა ამასა ზედა ზგენსა თავად ღმერთიცა
 წამებს, არამედ ზგენ ამის გამო აღვაძენე, რათა
 ზგენსა და თქუწნ შორის ვითარცა თქვენ მმანი
 ზგენნი ხარ, ერთობის მოსახსენებლად იყოს ესე.
 ცა ზგენ შემდეგ მოსულ ერმათა: ხოლო გულიცა
 ფენეჭეს მღუდლისა ამის სმენით დამყუდროვდა
 დაჭყვა მოქმედებულსა მათსა. და იგფერ მოვიდეს

მათ აცნობეს. და იეზუსი ემადლენ ღმერთსა ვითა
 რომელ ცოდვისა ამისაგან თავის უფალნი ყოფილ
 არიან. მის გამოცა ისუ მას საკურთსეველს სასე-
 ლად დასდგა წამება ეინა მოსახსენებელი რომელ
 ნათესავთაცა მათ მეორე ნათესავთა თანა ღმერთსა
 ერთსა მსასურეს:

შემდგომად ყოველთ საქმეთა ამათ ისუ რაჟ-
 ამს მოხუცდა ყოველ ისრაელთ უსუცესნი თავის-
 თან მოუწოდა. და წინაშე მოცანით ლუთარს მათ
 ზედ ქმნულ ურიცხო სასიერებათა, კეთილი სწა-
 ვლებებით შეაგონა იეზუსი, არამცა მათთან დანაშთ
 კერპმსასურ ნათესავთ მისედგითა სელ სელად გაე-
 რილდეს, ლუთარს მსასურება დაუცეონ, და მათს
 კერპებსა ჰმსასურონ. და მაშინ მათ ღმერთი განუ-
 რისხდეს ეანადღოს იეზუსი პირისაგან თვისისა. და
 კელმეორ წარვიდეს უფლებასა ქვეშე მათ ნათესა-
 ვთასა მთავარდენ, ცხვედ მიეცნენ, გაიჯანჯონ სუ-
 ლი ამოხუდენ: ეგრეთვე ამას ეანსა ზედა პირდაგან
 ისრაელთასა ფიცით მცვიცე პირობა აღიღო რათა
 უკუნითი უკუნისამდე თვისთ უფალსა ღმერთსა მსა-
 სურონ, მის გარდა სხვა ღმერთსაცა გერა იცნობ-
 დეს. და მოსახსენებლად საქმისა ამისა კარავთანა

ქვამ ერთი დიდი აღმართა, რათა შეიღოთ შეიღ-
 აღმდე ღმერთთან კელმეორ ქმნული აღქმა ესე და
 ჰირობა გაიხსენიონ: მას შემდგომ კეთილი მოს-
 უცებულობითა ას ათი წლისა გარდაიჯგალა ისუ
 ნაგის მე თვის თამნათსარა წოდებულს ქალაქსა
 შინა. და მუნ თვისი ქვისაგან გაკეთებული დანა-
 კთან ერთად დებული დაეფლა:

ისუს შემდგომ არა ცანგლო მრავალ უამან
 ელიასარ მღუდელთ მოძღუაროც მოკუდა. და მისს
 ადგილს მღუდელთ მოძღურად განვიდა მეე მისა
 ფენეჭე:

თანვი შესუთე:

შემდგომად ისუსა უამსა მოსაჭუღეთასა
 ისრაელთ ვითარება:

მოსნჯ. 5. 8. გ: — შუდი ქვეყნის 2585. 2591. 2662:

ისუს სიკვდილს შემდგომ ჰირველ წელთა
 შინა ვიდრემდის იგი მგელთაგანნი მოხუცებულნი
 დაშთენილ იფენეს, მეთა ისრაელისათა ღუთის შსა
 სურება ანა მიაჯოეს, არამედ რაუამს იგინი მოკ-
 ვდეს, ხელ-ხელად ერი იგი თავიანთთან შეოფ უც-

ხო თესლთა თანა დამოყვრებითა მათთან შეერსიეს. და მათი მისგდვითა იწყეს მათაც კერპთმსასურებად: მათ ღლეოთ შინა ღმერთმან ისრაელთა ანგელოზი ერთი მიუვლინა, რომელი მოვიდა ცოდვანი მათნი ყველრა. სწურთნა ივინი და ეცყოდა, უკეთუძცა არა მოიქცევიან, ღმერთი მათი რისხვისაჯა მოცემად არს: ხოლო მენი ისრაელისანი ამისა მსმენელნი მაშინ შენანების ჩვენებით ციროდეს, ვარსა მაინც და მაინც თვისთა დატერილ გვისაგან ბოროტისა არა უკან დერეს. ამის გამო ღმერთმანც მათზედ გაწყრომილმან მრავალ გვის მიუძგა ივინი, რათა წარვიდეს ცუვედ მიეცნეს უცხო თესლთა მათ, რათა უფლებასა მათსა ქვეშე ტანჯულნი თავს მოეგონ: და იგფერ ოდეს გამოფხისლგებულნი ღმერთს მიმართევდენ კელმეორ. მაშინ ღმერთიჯა მწყალობელი მათი დროით და დროით თვითო თვითო კაცსა ძლიერსა მათგან გამოიყვანდის. რომელთა საშუალით გამოისხნიდა კელთაგან მათ მცერთასა. და სატიროების ყამსა მათ შევლიდა. რომელ ესენი მოსაჩუღენი ითქმოდინ:

ამისთვის წინა პირველად რაყამს ისრაელთა

უცხო თესლო კელთაგან ცანჭულნი დაგრდომილნი
 ლუთისა მიმართ წინამძღვარი თვისნი ითხოეს,
 ღმერთმან იუდის ცგარი უჩვენა. რომელმანც უმა-
 რნის ნათესავისა აყვანიოთა ერთად ვანგიდეს ფერე-
 სელთ ჰირდაჰირად. ათი ათასი სული მოსწყვიდ-
 ნეს. და მათი აღონიბეზეკ წოდებული მეფე შეი-
 ჰყრეს. და კელფერსთ წვერები დაჭრეს: მაშინ
 თვითაც მიქცეული ეცუოდა, ვითარმედ მე მოქ-
 მედებული ჩემი ამიყო და ღმერთმან მომიყო.
 რამეთუ მეც სამეოცდა ათი მეფენი რომელნი ვიბ-
 ყარ, მათი კელ ფერსთ წვერების დაჭრით ცაბ-
 ლასა ქვეშე ჩემსა ვინახდი, რათამცა ძალსაგით
 ქვე ვრდომილთა ნამუსრავთაგან ჩემგან დაცვინებ-
 ულისა ჰირით აღიღონ ჭამონ:

ბენი ისრაელისანი ესფერ მცირე ერთი მსგ-
 ობათა ქმნის შემდგომ კვლად მოღუნდენ ლუთის
 მსასურებისაგან. კერპთ მსასურთა თანა შეეჩინეს.
 თავიანთ შორის ქალი მისცეს აღიყვანეს. და მათს
 ბაჰალ წოდებულს კერპსაცა თაყვანი სცეს ჭმსა-
 სურეს. ამისთვის ღმერთმანც მათს ზედა ვაყო-
 რომილმან მისცნა ივინი კელსა ქესარსათემ ას-
 ურო მეფისასა: გარნა წელსა რვასა მისს უფლვ-

ბასა ქვეშე შწარეთ ცანჯვის მერმე ოდეს თავს მოეგნენ, მაშინ ღმერთის კვალად მიმართეს. და ღმერთმან მათ წინამძღვარიცა მოსცა ეუთონიელ უძრწემესი ძმად ქალებისა (ანუ ვითარცა იუდეების მისწული) რომელმან სომსნით ეანვიდა იგიცა სპლია და მენი ისრაელიანნი გამოისსნა კელისაგან მისისა. რომელ ესფერ ისრაელნი წელსა ორმოცსა განთავისუფლებულად დაძინეს.

ეუთონიელის სიკვდილს შემდგომ კელმეორ მეთა ისრაელიანთა შეცოდება აწეეს ღუთის დამცობებელთა. ამის გამო ღმერთმან იგინი კვალად მოსცა კელსა ეგლომ წოდებული მეფისა მოვაბელთასა, რომელმან მათსედ აღდგომილმან იგინი დაიმონაფა. და წელსა ათრვამეტსა ქვეშე აღებითა ცანჯვიდა ისრაელებსა, ვიდრემდის გერლა უძლებდეს და ღუთის წინაშე ვრდომილნი ეგედრებოდეს ეანრინებასა კელისაგან მისისა. მაშინ იყალაყა იგინი ღმერთმან. აუღ წოდებული კაცი ერთი ნათესავისაგან ბენიამინისა მათ წინამძღურად უხვესა. რომელ იფერ კაცი მსხე იყო, ვიდრელა ორთავესცა კელსა თანასწორადი კმარობდის. და დღესა ერთსა დასჭირდა აუღსა რათა ეგლომ მეფე-

ესა პლუწნი გინა ისრაელეების გარდასასადი წარ-
 უღოს. მაშინ თვითაცა ერთი მტკაველი ერძელი
 ორპირი დანა მარჯვენე წელში ცაირტო საფარ-
 ველ ქვეშე და იფერ განვიდა ევლომ მეფისა მი-
 ვიდა. და მის პლუწნთა პირთმევის შემდგომ თო-
 ვისთან მეოფი კაცნი ვარე გამოასსა და ჰრქვა ეც-
 ლომსა, შენთან ფარული სიჯევა მაქუსო. ევლ-
 ომმანც თავისთან მდგომარე კაცნი ვარე გამოას-
 სმეგინა რათამცა ნათქვამი მისა ისმინოს: ესენი ო-
 დეს მარტოდ დაშთეს, აუდ კელმეორ ეცყოდა მას.
 შეუფეო ჩემო. მე ლუთის მიერ შენდა მოსულსა
 მაქუს რამ შენდა სათქმელი. ევლომცა რომელ დიად
 მსუქანი კაცი არკი იყო, წამოდვა საკვდომი ადვილ-
 ითვან მასთან მსული მივასლა. მაშინ აგუდ მეის
 მარცხენე კელი წელს ვაიკრა წელითვან დანა
 ამოიძრო და იფერ მლიერად შესცა ეგერდსა ეც-
 ლომისსა, ვიდრელა ცარიცა დანაკისა კელითვან ვა-
 უშა შივან ირბინა შევიდა. რომელ სედა ქონი
 მოვიდა ვაეფარა და ვერლა შეუძლო დანის ვარე
 ცამალეხა. და იფერ აგუდ აღსწრადეხული კაცის
 უნახავად ვარე გამოვიდა სედ კარი დაასძო, და
 სარკმელითვან (აკუშკიდვან) ვარე ვარდმოხცნა

განიგლჯო წარვიდა: ხოლო მსახურნი მეფისანი
 იმიერ ვარე მდგომარენი, ჰგონებდეს რამ საჭირო
 საქმისათვის თვით პიენით შეიყონებს, მრავალი
 დაჯდის შემდგომ მოიღეს კლიტე კარი განაღეს
 და ნახეს ევლომ მკვდარი მიწაზედ გამოქანცულ-
 ლი: და რაჟამს მოვაბელნი ამას საგანსა ზედა
 შემფითებულნი ერომან ერთშიდ შემტკველდებო-
 დიან, აგუდ მაშინ შეესეულად მივიდა ერი ისრაი-
 ლისანი შეკრიბნა ამათ ზედ მოვიდა, და ერთს ღღეს
 ათი ათასი სული ერთობ ეაწევიტა. და იფერ ძენი
 ისრაელისანი ცუცგობისაგან მოვაბელთასა გამოიხ-
 სნა, რომელნი ოთხმოც წელს ოდენ თავისუფლად
 დაძიენ. და თავად აგუდ ვიდრე სიკვდილადმდე მათ
 მოსაჯულობას უყოფდის: მას შემდგომ სხვა ერ-
 თი ძენე კაცი გამოხდა სამეგარ წოდებულ ძეგ ანა-
 თასი, რომელმან მრავალი შეეწია მეთა. ისრაელ-
 ისათა. იფერად რამეთუ ერთი გზის ყანის სახნაფი
 ჭილღითა ექუს ასი უცხო თესლი ჰკლა. და მათ
 საცხოვართაგან ზროხა, ცხოვარი, კბო, მრავალი
 აიკლა წამოასნა:

თანვი შეექუსე:

მოთსრობა დებორისა, ბარაკისა, სისარისა, და
აელისა:

მო-საჯ. დ. ე: — წელი ქვეყნისა 2700:

სამეგარს სიკვდილს შემდგომ მეთა ისრაელი-
სათა კელმეორ გზანი თვისნი შეცვალეს რა, ღმე-
რთი განურისნა მათ და მისცა იეინი კელსა აბინ
წოდებულ ქანანელთ მეფისა. რომელმან წელსა
ოცსა ქვე აღებითა სჯანჯა იეინი: მათ ღლეთა ში-
ნა ისრაელთა შორის იყო კეთილმსახური ქალი
ერთი წინასწარმეტყველა დებორა სასელით ქვე-
ყანასა ეფრემისსა შემკვიდრე. სად მეთა ისრაელი-
სათა უკეთუ რამ ბჭობა ექმნებოდათ თავიანთ შო-
რის, მივიდოდენ მისა, და იგი სამართალს უეოფ-
დის: ამან მოიხმო ბარაკ წოდებული კაცი ერთი
ნეფთალიმის ნათესაჲისაგანი და ჰრქვა მას, შენ
გიბრძანებს ღმერთი რათა მიხვიდე თაბორ მთად
და ნეფთალიმის, საბულონის გვარისაგან ათი ათასი
სული შეგარიბო შენთან აღიყვანო და მიხვიდე კი-
ლონის მდინარესთან სისარა წოდებული აბინ მე-

ფის მკედართ უსუცესის ჰირდაჰირად, საღ მე ყო-
 გელი წარისა მისისა სელსა შინა. შენსა მოცემად
 ვარ: ხოლო ბარაკ შეშინებულმან ვერ ვაბედა თა-
 ვად მარჯოდ კელის მიყოფად საქმისა ამისა. ა-
 მისთვის მიექცა დებორას ჰრქვა, უკეთუმცა შე-
 ნც ჰემთანა მოხვალ, წარვალ, რათა მე მაცოდ-
 ნო თავის დროსედ თუ რინის ღმერთი საქმესა
 ჰემსა წარმიმართავს. თუ არა, არცა მე წარვალ:
 დებორამანც სიჯევა მისცა წარსვლისა, ვარსა
 ეცუოდა, შე მოვიდგ შენთანა, არამედ მაშინც ვამა-
 რწვება შენი არა იქმნებისო. იფერ ერთად ვან-
 ვიდეს ათი ათასი კაცნი შემოკრიბნეს თაბორ მთად
 მივიდეს: ესე ვითარცა გულის ემა ყო სისარ მკე-
 დართ უსუცესმან, თავადცა ყოველი მკედარი თვისი
 აღიფებანა ცხრა ასი საომარი რკინის გულებით მო-
 ვიდა კისონის მდინარესთან განშაღებული დგა ის
 რაელთ ჰირდაჰირ: რაჟამს მოიწია ჟამმან და დე-
 ბორას თქმულობისა მებრ ბარაკ თაბორის შიით
 ვარდმოვიდა საომრად მცერთა ჰირდაჰირ, მაშინ
 ღმერთმან იფერი შიში შთაავდო გულსა სისარი-
 სსა, და ბანაკსა შინა მცერთასაც ერთი ერთში შემტე-
 ველესაჲ, და იფერ დღით შემფოთდეს, ვიდრეღა

ვინ ვის გაასწრობდის. და ბარაკ ჰარებთაურთ
 თვისითა უკან გამოდგომილმან ყოველნი მოსრნა
 მოქმინდა. სოლო სისარსაჲ მას აღშფოთებასა
 შინა მუის ვაქცევა არკი უნდა, ვარე ვამოსცნა ყე
 თვისი ეცლისაგან და ქვეითი რბენითა მივიდა ზირ-
 დაზირ კინელთ კერძოდ შთაგარდა: (ესე კინელ წო-
 დებულნი ნათესაგი ერთი მკირედი იყვნეს რომელნი
 მისულ იყვნეს კარგებით იმ ადგილთა შინა მკვიდ-
 რებდეს. და ვითარცა იჯევიან მოსესის ცოლის
 გამოისობით ისრაელთ მსასლად ყოფნითა მათთან
 მოყვარენი იყვნეს. ვარნა უცხო თესლთაჲცა თანა
 აპლილი არა იყვნეს.) მაშინ აელ წოდებულ ქა-
 ბერ კინელთ დედაკაცი სისარს წინ ვარდევარა,
 და ზაჯივის ცემით კარავში მიიწვია შეიყვანა მო-
 სასგენებლად. მანცა იფერ დაღალულ მოფეთქი-
 ლმან სასმელი წყალი სთხოა. მან ქალმან წყლის
 წილ რმე მიართვა მას, რათა წყალმან არ აწყინ-
 ოს. და იფერ შინით ვითარცა მას უნდა ფარულს
 ადგილს დაწვინა სედ წააბურა რათა რომე თუ ვინმე
 მუნ მივიდეს, კაცმან ვერ ნახოს იგი მუნ ვაქცე-
 ული: აელ დედაკაცმან მან ზირ მომანეობით ეს-
 რეთი მოყვრობა აჩვენა სისარსა, ვარნა უფრო ვუ-

ლი ისრაელთა თანა არკი ერთი ქონდა, რაჟამს მრ-
 ხიბლ მისთანა მიქცეულმან იხილა იგი ღრმად და-
 მინებული, მაშინ მოილო მანანი კარვისა (ესე იგი
 ბალო) და მით მაგრად დატყედა თავი სისარისა აღ-
 გილზედ და იფფერ ჰკლა იგი: შემდგომ რაჟამს
 ბარაკ ზე მიუსწრა, რომელი სისარს უკან შეამ-
 ოდგომილი ემიებდა, აელ წინ მიეგება და ჰჭ-
 ვა. მოგედ რათამცა შენი მიებული კაცი ნახო-
 თავადცა შეგან შემავალ ნახა სისარ იფფერ ქვეყ-
 ნად დაცემული მეუღარი: და ესრეთ გამოიხსნა
 ღმერთმან შენი ისრაელისანი კელისაგან იაბინ მე-
 ფისა ქანანელთასა. რომელნი მას მოღმაცა წელსა
 ორმოცსა თავისუფალ მეუღროთ დაძთენ: დებო-
 რამანცა ბარაკისათანა ესფერს გამარჯვებასა ზედა
 საკვირველსა ღმერთს დიდება მისცა. და ორნივეცა
 ერთად მადრიელობის ქებას წართქმიდეს:

თავი მეშვიდე.

ვედონ ჰკედართ უსუცესად აღმოიჩვენის. და
 შეთა ისრაელისათა კელთაგან მადიანელთასა
 გამოიხსნის.

მოსჯ. ვ. 8. 17 — შუდი ქვეუხისა 2750 :

შენი ისრაელისანი სელ სელად კელმეორ ლუ-
 თის განმარისსებელნი პირისაგან ლუთისა განგარ-
 დეს. და იფერ უპატრონოდ ყოფნით კელთაგან
 მადიანელთა და ამაღეგელთა უფერი საქმე გამო-
 ვლეს, გიდრე სასლ კარიჯა თვისნი მიაჯოვეს აქათ
 იქით განბნეულნი, მათა და მალნართა შინა, და
 უბირს ადგილთა შინა გაქცეულნი მუნ მკვიდრებ-
 დენ: და ესრეთ წელსა შეიდსა იჯანჯებოდენ რა,
 ღონეც მიუწყდათ ყე. და მოიქცეს ლუთისა მი-
 მართ და ეგედრებოდეს. სოლო ღმერთმან იწყა-
 ლა ივინი, და პირველ წინასწარმეტყველი მიუგ-
 ლინა მათ, რომელმან მოქმედებულნი ცოდვანი
 მათნი ყვედრა ამსილსა ივინი. შემდგომ ანგელ-
 ოსი ერთი მიუვლინა კაცსა ვედონ წოდებულსა,
 რომელი ივასის ძე იყო ნათესავისაგან მანასესი,

რაჟამს ესეცა კეთილად მადიამელთასა გამოქცე-
 ული კალოსა ზედა მამისა თვისისასა, პრამობდა
 კალოს ლეწდა. მოვიდა მისა ანგელოზი იგი და
 ჰქრქვა მას ვითარმედ, შენ ღმერთმან გამოგარჩია,
 რათა მისგიდე შენი ისრაელისანი გამოისხნა კელ-
 თაგან მცერთასა: გედეონ საქმესა ამას ზედა ვან-
 ცვიფრებული უკან დე. და ჰქრქვა მეცხუგელმან.
 ვინ ვარ მე! ერთი საწყალობელი კაცი სასოვა-
 დო, რომელმან შენი ისრაელისანი ვისხნა: მიუგო
 ანგელოზმან მან და ჰქრქვა მას. უკეთუცა ღმერ-
 თი შენთან იყოს, მოსწყვიდნო ერთობ მადიამელ-
 ნიცა ყოველნი: მაშინ გედეონმან მან დამტკიცე-
 ბისათვის საქმისა ამისა თუ მართლიად იგი ლუ-
 თის მიერ მოვლენილი არს, ითხოა მისგან ერთი
 რამ ნიძანი. და ეგვედრა ანგელოზსა მას მუნ დე-
 რომა ვიდრემდის თაგად მივიდეს მას ცაბლა ვა-
 ნუმზადოს მოართვას. და გედეონ მეის წარვიდა
 თიკანი ერთი მოუსარმა, სმიადის ჰური შეუქმნა,
 აღილო ესენი და რა მოართვა ანგელოზს წინა.
 მან ანგელოზმან ჰქრქვა სატმელთა მათ პირდაპირ
 ქვაზედ დება, და ოდეს კელსა მწყრობი კვერთსი
 შეასო მას კორცსა და ჰურსა, მეცხუელად ამოსდა

ცეცსლოჲ მის ქვისაგან და სატყეელნი იგი მოსწ-
 ვა. და ანაზღეულად უსილაგ იქმნა ანგელოზნი აღ-
 ვილისა მისგან: გედეონ ვითარცა იხილა სასწაუ-
 ლი ესე, დიად შემწუნდა. და ვულის ემა ეო
 ანგელოზობაჲ მისი. და მასვე ადვილსა საკურთ-
 ხეველი ერთი ღმერთს აღუშენა: მას ღამესა უბ-
 რძანა ღმერთიან გედეონსა. მივიდეს ბაჰალ კერ-
 პის საკურთხეველი დაარღვიოს დაამსოს, მისთანა
 მყოფი საკერპისასურო კენი მოკვეთოს, და კე-
 ზითა მით მოკვეთილითა თვისი მამის შვიდი წლის
 ვასუქებული კარი აღიყვანოს ღმერთს შეწიროს
 მრთლივ დასაწველად მას ახლად აღშენებულს სა-
 ცურთხეველსა ზედა: გედეონსა საქმისა ამის ქმნა
 დღისით ეძინოდა. ამის გამო ღამესა ერთსა ვა-
 მოვიდა ფარულად, ათი ეგამი თვისი მამის მსას-
 ურთაგანნი თან წაიტანა, და მივიდა ბრძანება იგი
 ღუთისა აღასრულა: დილას ადრე გამოვიდეს რა
 ქალაქის კაჯნი, საქმე ესე იხილეს, და გამოი-
 მიეს ვულის ემა ეგეს რომე გედეონს უმოქმე-
 დებიეს, ამისთვის ვაცოფიანებულნი მივიდეს მამა-
 მის ზედა. და უნდოდათ რათა გედეონი გამოიყვა-
 ნოს კელსა მათსა მოსცეს: მამამანცა მისმან ესრეთ

ისსნა ევდგონ და ჰრქვა მათ. თქვენ რად ნაღვ-
ლობით მისთავის. ბაჰალ თუ ღმერთი არის, აცა-
დეთ თავად შური იძიოს თვისი საკურთხეველის
დამამხობელთაგან და ჰკლას ივინი: და ამ მიზე-
ზით მამამან ევდგონსა სასელი ერობოალ დასდ-
ვა. ვითარ თუ ამით ბაჰალ კერძსა სძლია:

ამას შემდგომ ოდეს გულის კმა ეო ევდგონ
ვითარმედ მადიამელნი და ამაღეკელნი ერთად კვა-
ლად ისრაელთი ზედა მოვლენან, თავადცა ღუთის
მიერ განძლიერებულმან მოიხმო შეიკრიბნა მენი
ისრაელისანი, ასერის, ზაბულონის და ნეფთალი-
მის გვარისაგან რათამცა მათ პირდაპირ განვიდეს:
არამედ აელმეორ მტკიცედ შეეყობისათვის თუ
მართლიად იგი ისრაელთი წინამძღურად გამოურჩ-
ეგია, მათი კელთაგან მადიამელთასა გამოსასნე-
ლად, ესენი შანი სთხოა ღმერთსა. რამეთუ საწმისსა
ერთსა ღამით ვარე ადგილზედ დაფენილს დაუც-
ვეებს. და მრთელი დედამიწა კმელი მშრალად და-
შთეს, და საწმისსა მაცყლისასა ზედა ხოლო იწ-
ვიმოს. ღმერთმან აღუსრულაჲსა სათხოვარი ევდ-
გონსა. რომელი ოდეს დილას ადრე აღსდგა ვასა-
წურავად საწმისისა მის და გაწურა, ხაწური წელით

ტაძრი გაიძლია: ესე არა იკმაგა. სსვაცა ერთი
 სთსოა ღმერთსა ამის წინაღმდეგად, ვითარმედ იგი
 საწმისი კმელად დაძთეს იწვიძოს რა, და სსვა ყოვე-
 ლი დედა მიწა დასველდეს: გედეონ ვითარცა ისილა
 სასწაულნი ესე ორნი, უმეტესადღა ეული დაიდვა:
 ამის გამო შემომკრებელი ყოველი ჭარისა თვი-
 სისა განემსადა რა წარსვლად, მაშინ მიექცა
 ღმერთი ჰრქვა გედეონსა, ლაშქარი ეგჳ მრავალ
 არიან, მე მაგოდენითა მადიამელნი კელსა თქვენსა
 არა მივცე, რათა არა იცყოდეს ისრაელნი ვითარმედ
 ჩვენ ძალითა ჩვენითა ვძლიეთ ივინი, არამედ არქუ
 მათ მათგანსნი მოძიძნი უკუნ იქცენ: და სიჯყვასა
 ამას ზედა ოცდა ორი ათასი სული გამოვიდენ უ-
 კუნ იქცენ. და ათი ათასი სოლო დაძთენ: შემდ-
 გომ დანაძთენისათვისაცა ამისა, ეცყოდა ღმერთი
 მრავალ არიანო. და უბრძანა გედეონსა წარყვანება:
 ამათი წყლის ნაპირ ზედა, რომელთა სწყუროდა,
 და ეცყოდა, უმწირე მუნ წყლის სმაზედა, თუ
 რომელი მუჭით აღიღებს ძალსაგით სვლყნავს,
 და იგი ერთ კერძოდ დაადვინე. და რომელიც პირქვე
 წყალზედ დამსობილი სუამს, იგიც ცალკედ და-
 დვინე: და ესრეთ ყო ვედეონ, და ისილა რამეთუ

სამას სულმან სოლო ძაღლსაგით ასვლენით სუეს,
და სსვა დანაძთ ყოველთა მუსლმოყრილ დამსო
ბილი წყალი სვეს. მაშინ ეცყოდა ღმერთი გედ-
ეონსა, ვითარმედ სამასითა სოლო გამოხსნად ვარ-
ძეთა ისრაელისათა კელთაეან მადიამელთასა, და
სსვათა დანაძეთა ეზა უზვენე წარვიდეს სასიღ-
თვისა: შემდგომ კვალად უბრძანა მას ღმერთმან
გულის დასადებად მისა, რათა თავად მარცო აღ-
ყვენოს მე თვისი ფარა წოდებული ღამით ფა-
რულად მივიდეს ბანაკად მცერთასა. და ისმინოს
თუ რამსა იცყოდეს ივინი თავიანთ შორის. გედ-
ეონ ბრძანებისა ებრ ღუთისა მივიდა ყური დაუგლო
სად მოლაშქრე ერთი, მეორესა მიუთხრობდის მე-
ცვეელი. მესმანა მე რამეთუ პური ერთი ქრთი-
ლისა იმიერ ავორებული მოვიდა პირდაპირ ჩვენ-
სა, ეცა დაამსო ბანაკი ყოველი მადიამელთა. სო-
ლო მეორეცა მას უთხრობდეს. ეგე სსვა არას ნი-
შნავს უბეთუ არ მასვილსა ოვასის მის გედეო-
ნისასა. რომლით მოხანს რამეთუ ღმერთმან კე-
ლსა მისსა ჩვენ მიმცა: ესე ვითარცა ესმა გედ-
ეონს, ღუთისადმი მადლის მომსხენებელი მყის
ბანაკად თვისსად უკუნიქცა. და ჰრქვა. მამ აბა აღს

დეგით წარგიდეთ. ღმერთმან მადიამელნი ჩვენ
 კელს მომცაო. ამის გამო იგი სამასი სული სამ
 დასად განჭყო. და მათ, ყოველს კაცად კაცადსა სა-
 ტურველის წილ თვითო კელს რქისაგან შექმნილი
 საყვირი მოსცა, და მეორე კელს თვითო აღნთე-
 ბული ლამპარი სარწყულსა შინა დებული რათა არა
 გამოხნდეს. და დაუბარა მათ რომე ვითარცა თვით
 მოიქცევიან, ივინიცა ეგრეთ ყოფდეს: და ესრეთ
 მოახლოებასა შუა ღამისასა განვიდეს ესენი ანა-
 ჴდათ. ბანაკსა მცერბასა მივიდეს. და თქმულობისა
 ებრ გედეონისა ერთობ საყვირთ დაყვირებით შე-
 მუსრნეს სარწყაულნი იგი ლამპარნი ვარე გამო-
 ხნდეს, და ყოველთა ერთპირად კმითა მალლითა
 შექმნეს ჴასილი. მნხვიდი ღუთისა და ჯედეონისა: და
 საქმიითა ამითა ღმერთმან ბანაკსა შინა მადიამელ-
 თასა იფუერი ერთი მრწოლა მთააგდო, ვიდრეღა
 მასგე ადგილსა ერთი ერთ შინა შემტკველებულნი
 ჟამსა მას ღამის სიბნელისასა ვინც წინ შესვდე-
 ბოდათ თვისთ მცერთ მეონებელნი ურთი ერთსა
 დაუზოგველად სწყვეტდეს. და იფუერ ადგილსა
 მას ასოცი ათასი სული მათგანი მოიხრნეს, და
 ათხუთმეტი ათასიცა, რომელნი აქათ იქით გან-

ბნეულნი გაქცეულ იყვნეს, მათთვისცა კაცი მიუ-
გზანა გედეონ დანაბთ ისრაელთა. რომელნი გან-
ვიდეს გზა მოუტრეს და ივინიჯა გაწევიტეს. და
მთავრებხსაცა მათსა ორსა ორებ და ზებ წოდებ-
ულსა თავი მოჭკუჭთეს გედეონს მოუტანეს: შემ-
დგომ გედეონ სსვა ორი მთავარიცა შეიპყრა ზე-
ბეე და სალმანა წოდებულნი. და ივინიჯა თავად გე-
ლითა თვისითა დაკლა:

გედეონ ვითარცა მსნეობა ესე ქმნა დასრუ-
ლა, მაშინ ძენი ისრაელისანი მივიდეს მისა და გე-
ყოდეს. ამიერით შენ გშეგნის, რომელ შენ და შენს
შემდგომ მეა შენი წინამძღვარ ჩვენდა მეყო, რომ
მელმან გელთავან მადიამელთასა ჩვენ მისსენ: ხო-
ლო ივიცა გეყოდა. ნუ იყოფინ, მთავარი თქუშნი
ღმერთი არს. მე საქმესა ამასა სოლო თქვენგან.
ვითხოვ. რათა მტერთა მათ ნაშობართავან კაცის
თავს გამოიღოთ თვითო თვითო საყურე მე მომ-
ცეთ. (მისესი იგი იყო რამეთუ მას მოწევეც-
ილთა შორის ისმაელიტელნიცა მრავალ იყვნეს
რომელნი ოქროს საყურებს დაისხემდეს.) სოლო
მათაც გამოუღეს სიყვარულით მოსცეს. რომელ-
მან ესრეთ მოქცევით მრავალი რამ კელს ვაირ-

ოგინა მის მადიამელთ შთავართ ოქროს სამკაულთ
 გარდა: შემდგომ თვითაც მოიღო ივინი და მათით
 უსარებლო გარდანამეცნი რაიმენი შექმნა თვისს
 ეფრა წოდებულ ქალაქს შინა. რომელნი შემდგომ
 მიწესად ცოდვისა შეექმნა მას და შეიღოთ თვისთა
 და ყოველ დანაშტთ ისრაელთაცა: თუენდ თავად
 ლუთის მსახურებაცა თვისი გელიდგან არა დაუც-
 ევა. და მისთანა პენიუა ისრაელისანი ლუთის მსა-
 ხურებით წელსა ორმოცსა ვიდრემდის გედგონ
 იყო, თავის უფლადცა დაშთეს ეე გელთაგან მად-
 ამელთასა, და სხვა უცხო თესლთა:

თავი მეერვე:

მლაგრობა აბიმელიქისა:

მსაჯულთ. თ. წელი ქვეუხისა 2770:

მას შემდგომ პენი ისრაილისანი ლუთის მსა-
 ხურების დამცობელნი იწყებდეს ბაჰალ ბერიით
 წოდებულ სიკიმელთ კერანის მსახურებასა. და უა-
 მადურობასა დიდსა აჩვენებდეს გედგონსა, რომ-
 ელმან მათ იგოდენნი კეთილი უყო. რომელი ეს-
 რეთ იყო: ისრე. რომე მოკედა. რა გედგონ, მისი

მიყვანილი ცოლებსაგან დაეცოებინა მე სამეოც და ათი. და ამათს ვარდა სხვაჲცა ერთი აბიმელიქ წოდებული, რომელი სიკიმელთ ცოლისაგან ყოფილ იყო: ამასაჲცა მაშინ თვისი დედის გამოისობით მონათესაგეთა მიერ ვული სიკიმელთასა თვისად მიეწიდა. რათა იგი სხვა ყოველი დანაშაუთ სამეოცდა ათნიცა მიაჯრობ, და თვით მაშის ადგილს ისრავლთ ზედა მთავრად დაადგინონ. და უშიძრად დაცვისათვის კელემწიფებისა თვისისა ჰირველ სიკიმელთაგან მიღებული თეთრით კაცნი უშიძრესნი დააქრთამა შეიკრიბნა და მუის მივიდა თვისთ სამეოცდა ათნი შმანი შეიპყრა და სამეოცდა ცხრა ერთობ ქვასა ერთსა ზედა დაკლა. რომელთაგანი უმრწემესი იოათამ წოდებული ერთი ხოლო ვაიქცა დაიძალა სიკედლიისაგან განხერაჲ შემდგომ რაჟამს სიკიმელნი სხვა ისრავლთა თანა ერთად მომაგალნი, აბიმელიქის მეფედ დასმის დიდებასა იქმოდინ, მაშინ ოგათამ მივიდა მათს ჰირ დანირ ვარიზინ წოდებულ მათსა ზედა აღმაგალმან, შორიდგან ზასილით ჰრქვა მათ, მისძინეთ სიკიმელნი რაჲსა თქმად ვარ თქვენდა: ვეთა უნდა თავთა ზედა დადგინებად მეფე ერთი. და მივი-

დეს ზეთისხილთ კესა ეტყოდეს მოვედ მეფე ჩვენი იყავ. მანც მიუგო და ჰრქვა მათ რასათვის დაუტეო მე ჩემი მსუყე ზეთი, რომლით ღმერთი და კაცნი მე პატივს მცემენ, და მოვიდე თქვენფერ კეთა მთავარი ვიყო. შემდგომ მივიდეს ღვეღვეულთანა და ვარდეს ეგედროს, რათა იგი მივიდეს მათზედ იმეფოს. მანც ჰრქვა, ვინთარ დაუტეო ნაყოფი ჩემი ცაბილი, და მივიდე კეთა მთავარი ვიყო: იგიც რომ არ იქმნა, მივიდენ ვაზთანა. ვაზმანცა მიუგო და ჰრქვა, ვინთარ შესაძლებელ არს, რომელ მე ღვინო ჩემი დაუტეო. რომელ ღუთის და კაცთ სინარულ არს. და მოვიდე თქვენფერ შეშების მთავარი ვიყო: მანც რომ უარი უთხრა, მაშინ გამოვიდეს მერუსთან (ქრებთან) მივიდეს და ეტყოდეს, მოვედ ჩვენზედ იუფლეო. ქერსაც ვაენა, რა ვაძა და ჰრქვა მათ, მართლიად მე თქვენ ზედ მეფედ დამადგენათ თუ, მოვედით ახრდილსა ჩემსა ქვეშე დაწექით. თუარა, ქრით ცეცხლი ამოსდების და თქვენ ფერ ნამვის კებსა მოსწვავს, შეჭამს: შემდგომ არაკისა ამისა ეტყოდა თათამ, მიჰხედეთ, სიმართლე არის ევე, რომელ გედონსა თქვენს კეთილის მეოფელსა ეგფერად მია

ვეთ, ვიდრეღა მის სამეოც და ათ მეთაგანისაჲცა ერთობ კვლამ იხებეთ, რათა აბიმელიქ მისი მკვლის მე მეფედ თქვენდა დაადგინოთ? საქმე ესე უკეთუშუცა ჭეშმარიტ არს, კეთილადცა დაემშვენიეს ყე ერთი ერთი, აბა თუ არა, გამოხდენად არს აბიმელიქისაგან ცეცხლი, რომელმან თქვენ მოეცწვას შეგჭამოს, ანუ თუ თქვენგნით გამოკდენილ ცეცხლმან იგი შეგჭამოს:

რათამ ამის თქმით გამოვიდა ვანიგლგო წარვიდა დაიძალა. და ნათქვამი მისა ჭეშმარიტი გამოვიდა. ამიტომ რომე აბიმელიქ სამ წელს ოდენ ურიგობით ისრაელთ ზედა მფლობელობის შემდგომ, ვერღა უძლებდეს ყე სიკიმელნი მძლავრობასა მისსა, ამისთვის ვაალ წოდებულ უსუცესისათანა ერთი ეხდეს თავი გამოიღეს. და უკან შთამოუდგებოდინ მის შეპყრობად მოსაკლავად: ამის გამო აბიმელიქ სწაითა თვისითა სიკიმელთ ზედ მივიდა, და მათი მოწყვეცათა, ცინეს ცეცხლი მისცა და ათასის ოდენ სულიცა მუნ გამოხწვა: მუნით გამოსული თებეს წოდებულ ქალაქს ზედ მივიდა. რომელ ესენიც მას გარდასდგომოდენ. მის ქალაქის შუა ადგილს ცინე ერთი

მაგარი იყო, მის ქალაქის უხუცესთაგანსი მრავალნი მას შინა შევიდენ შემაგრდენ: რაჟამს აბიშელექ ცისის პირსა მივიდა მიეასლა მისი კარის ცეცხლის მისაცემლად, მაშინ შეითევან ქალმან ერთან საფქვავე ქვის ნაცესი ერთი შედ გარდმოუცევა, რომელი მოვიდა აბიშელექს თავის კვინისა შეუძუსრა. მანც მუის მოუწოდა მცვირთველსა საჭურველისასა და ჰრქვა. ისაღე მასვილი და მოძკალ შე, რათამცა არა თქვან ვითარმედ დედაკცმან ერთმან მოკლა იგიო: და მუნ იგფერ ბოროტად მოკუდა აბიშელიქ, ლუთისაგან მიღებითა თვისი უწყალოების და სიბოროტის ჰატიუისა სიკემელთა თანა, ვითარცა მის არაკის მოტანითა იგიინი დაეწეველა. რათამს:

თანვი შეეცხრე:

მოთხრობა ეფთაძსა:

მსაჯულთ. ი. იბ. იბ: — წელი ქვეზნისა 2800:

აბიშელიქს შემდგომ ისრაელთ მსაჯული ეასდა თივლა წოდებული ერთი ცომისაგან ისაქაროსა, რომელი წელსა ოცდასამსა სჯდა. მას შემდგომ

იაირ ვალადელი, რომელს ოცდაათორმეტი ძეგ
ესუა. და კაცად კაცადსა მას თვითო თვითო ქალაქი
ქონდა, რომელნი მასრანი იაირისა ითქუნეს:

და ირ წელსა ოცდაორსა მსაჯულობის ქმნის
შემდგომ მოკვდა რა, მენი ისრაელისანი კვალად
კერპთ მსასურებასა უკან შთამოუდგებოდეს. და დაი
წეებდეს თაყვანის უკმაღ მოაბელთ და ამონელთ
კერპებისას. მის გამო ვაუწყრა ეფ მათ ღმერთი,
ვანაგლო ივინი ჰირისაგან თვისისა, და მიუშვა, რა
თამცა წელსა ათ რვაშეცსა ნათესაგნი იგი ამიერ
იმიერ მათ ქვეყნებსა შევიდეს და აძალ დაძალონ
ივინი: და ესრეთ რაჟამს ამონელნიცა ბანაკითა
თვისითა, წინ წარმოვიდეს ვალად წოდებულ სამ
თავრობოსა მივასლნეს, რათა მუნითვანც რიგით
მივიდეს ყოველი ქვეყნები ისრაელთასანი კარგად
დაიწყრან. მაშინ მენიცა ისრაელისანი თავს მოეგე
ბოდენ. და კერპთა მათ საშუალითვან აღებითა ღმე
რთს მიმართებდენ, ვცოდე იცუოდენ. და ამონელთა
ამათ ჰირდანიად ვალადის დიდ დიდთა თავიანთ
შორის ესრეთ სიცივა შეკრეს, რომე რომელიც
წინ წარვალს ბრძვის, იგივე თვისთ მთავრად დაად
ვინონ, ვარსა შემდგომ ვითარცა ისილეს ამა საგანსა

ზედა არაგვის კაცო გამბედავი, მაძინ იზრახეს ეფ-
 თაის მოწოდება მიუვანება. რომელმანც ბრძოლასა
 ამასა უბეგლოს: ეფთაია წოდებული ესე, კაცი
 ერთი ღონიერი მკნე ვალადელი იყო, რომელი
 მუხით მშათა თვისთა სამამეულო სამკვიდრებელიჲ
 საგან მოწყვეტითა სასლითგან ვარე გამოედგნათ.
 მენ მამისა ჩვენისა უჩურო შვილი სარო, თქმითა,
 და იგიუცა ერთ კერძოდ ვასული ვანცალკვევითა
 შემოეკრიბნა თავისთანა კაცნი ცარიელნი, და იე-
 ფერ მკნეობით თავისუფლად ჭეივბდის: ეფთაიან
 მან ოდეს ესენი მივიდეს ეგედრეს მას რათა მი-
 ვიდეს თავად ბრძოლა ესე თავს ვაიუჯანოს, პირე-
 ელად მძიმედ მოექცა. ჭევედრა ვალადელთა თვი-
 სა მიმართ ქმსული უსამართლოებაჲ. შემდგომ
 ფიციად სიჯევა ართვა მათ რომე უკეთუმცა
 ღმერთმან ბრძოლა იგი წარუძარათოს მათზედ ვა-
 იმარჯოს, მაძინ: თვით მათ ზედა მთავარიც ვე
 იყოს, და პირობითა ამითა გამოსული მოვიდა
 მათთან ადვილსა მასევა წოდებულსა სადაცა მენი
 ისრავლისანი ერთად შეკრებულ იყვნეს. და შეის-
 დესანნი მიუვლინნა ამონელთ მეფესა და ეცყო-
 და. რასათვის მენ ადვილთა ჩემთა მოსული ბრძ-

გი: ამონგლო შეგემან მან ესრეთ უნასუსა მას და ჰრქვა. ადგილნი ესე ჩემი ქვეყნისანი იყვნეს, რომელნი ქეთა ისრაელისათა მოვიდეს ეგვიპტით გამოსულთა დაიყრეს: მაშინ ეფთაიმცა აელმეორ კაცნი მიუვლინსა და ეცყოდა რაჟამს კაცთა ადგილისა ამისათა არა უნდა მოცემად ჩვენდა ვსაგალი ვსაჲ, ჩვენთან ომი ვაძალეს. სალო ჩვენც შეწყვნითა ღუთისა ჩვენისათა ძლევითა მათი სამკედრო ომის სამართლითა ადგილნი ესე ჩვენ დავიწყართ. რომელ მას აქეთ სამასი წელი იქმნებინ ჩვენ აელი არის. და აწე შენ გამოსულსა ვინდა გამოიჯჯო აელითაგან ჩვენთა. ამისთვის მაგ შენი მოქმედებული უსამართლობის სჯაჲ თავად ღმერთთან ვიყოსო ეცყოდა: შემდგომ ვითარცა ისილა იეფთაი რამეთუ იგი სიჯებასა ზედა თვისსა მდგომარე ცდილობს წინ წარმოსვლასა, მაშინ თავადცა ღუთისაგან აღძრულმან მესეულად გამოვიდა აელმეორ კარი შემოიკრიბნა, და ჟამსა საომრად ვანსვლისასა ესრეთი აღთქმა უყო ღმერთსა რომე აღდეს ამონგლოთა მათ ძლევის შემდგომ არკი მშვიდობით მიიქცეს სახიდ თვისა, მაშინ რომელი ვინმეც წინა პირველად თვისი სახლითგან გარე გამოსული მას

მიეგებოს, იგივე ყე ღმერთს საღმრთოდ შესწიროს.
 ამ საირობით მივიდა იფეთაია. და შემწეობითა
 ლუთისა მტერნი შწარეთ მოსრსა, ქალაქიცა იუცა
 ცელთაგან მოულო, და დანაშთნი იგი განაბნია გა-
 ნაგლტო. შემდგომ მასეფა ქალაქად სასით თვისსა
 მოიქცეოდის რა, იხილა თვისი საეფარელი ერთად
 ერთი ქალწული ქალი შვილი სსვა ქალწულ ქალ-
 თა თანა ზარქმსული სინარულით სამვიკის ღაკე-
 რით წინ მიეგება: მაშინ სილგითა მისა ეფთაჲ
 დიდად აღშფოთდა. რომელმან ნამეცხანგი საღმო-
 ხისაგან სამოსი თვისი დაიპო და იცყოდა. ვან-
 შე, ვითარი უბედურება მეკითხა შე, რამეთუ უბ-
 ცრებითა ჩემითა შენ ლუთისათვის აღქმა მიქ-
 მნიეს. და აწე ზირობისა ჩემისა უკუ თქმა ვერ მალ-
 მიც: ხოლო ქალმან მან გულ მცნეობითა ზედ
 მიაჯანა უთსრა, ჩემთვის რაიჯ აღქმა ვიყოფიეს,
 ჭერ არს შენდა აღსრულებად. ვინათგან მით შენ
 ღმერთმან ვაგამარჯვებინა. ოლონდა ეცყოდა ამას
 ვითსოვ შენგან ორი თუშ მაცადო დროება მომცე
 რათა მოუყასთა ამათ ჩემთათანა წარსული მათაა მი-
 მოგლიდე, და ქალწულობასა ჩემსა გუიროდე გვლო-
 ობდე: ხოლო იფეთაიმანცა თქმულობისა შებრ მი-

სისა აცადა. და შემდგომად ორისა თვისა მოიქცა და აღასრულა ლუთისა მიმართ ქმნული აღთქმად თვისი. და მას მოღმაცა ჩვეულებად განდა ისრავლთა შორის, რამეთუ ყოველ წელს ღღესა ოთხსა ქალწულნი ქალნი ერთად შეკრებილნი ეფთაის ქალი შეიღწეოდ ვოდებას ვინა ელოვას იქმოდენ.

მას შემდგომ ეფრემის ეგარი ეფთაისედ მოჰურნენი ოორდანის მდინარით გამოსულნი მივიდეს მისა და ეულის წყრომით ეცუოდეს. რასათვის კაცად არ დამთვალე ჩვენ შენთან ბრძოლასა შინა არა მიწოდე ჩვენ? და ამას განსა ზედა ამინებდეს მას მეფეველნი, სასლკარს თავსე დაეაქცევთ ვარდაეწვაძით: ეფთაიცა მიუცებდეს მეფეველი. მე თქვენ ვისმე, ვარნა ვითარცა ვისილე თქვენ. განი არცა ერთი კაცი მომაგალი, თავი ჩემი მივეც განსაცთელსა. სოლო ღმერთმანც საქმე ესე წარმიმართა: შემდგომ იეფთაი ვითარცა იხილა უცხორომელობა მათი, რომელნი საქმეს ამლიერებდეს და ვალადელთ ეულის დასაწელუღავ სიყუვათა იცუოდის, სწრაფად მათსედ ჭარები გამოიყვანა და შემდეგ მიმაგალნი მოსწევიდნა, და მათგანნი განლცოლვილნი რომელნი ოორდანეს მდინა

ნარის ეელსა ერთსა განგლად იუვნეს, ცხასა მათის
 გასავლისასა შეაპურობინებდის, და ეამოცდისათვის
 მათი თუ ეფრემის ნათესავისაგანი არიან ასუ არა,
 მათ ათქმევინებდის ებრაულად ლექსსა ამასა შიშ-
 შოდეთ. რომელი ნიშნავს თავთავსა ჰურისასა. და
 რომლიცა ვერ შეუძლებდა სწორედ თქმასა, არა-
 მედ (ვითარცა იცყვიან) სიშშოდეთ იცყოდის. იგი
 ეფრემის კაცთ ნიშანი იქმნებოდის, და მას ჰკლ-
 ემდენ. და ამითნ პრთლად მათგანნი ორმეოც და
 ორი ათასი სული გაწყდენ ბრძოლასა ამასა შინა:
 იფეთაია ესრეთ წელსა ექუსსა მსაჩულობის ქმნის
 შემდგომ მოკუდა რა, პერმედ მსაჩული ვასდა ე-
 სებონ ბეთლემელი. რომელსა მე სამეოცი ესუა,
 ოცდა ათი ვაჟი შვილი და ოცდა ათი ქალი შვი-
 ლი. და ეოგელნიცა ესე თავად კელითა თვისითა
 დააქორწინნა. და წელსა შვიდსა ისრაელთ მსაჩ-
 ულობა უყო: მას შემდგომ სჴდა ელონ ზაბულო-
 ნელი წელსა ათსა: შემდგომ აბღონ ფართონელი
 ეფრემის ცომისაგან. რომელსა ორმეოცი შვილი
 ევანდა. და მის ძენი ოცდა ათნი, და ეოგელნი ერთობ
 სამეოცდა ათ ვირზედ შესდებოდენ. და ესეცა შემდ-
 გომ წელსა რვასა მსაჩულობის ქმნისა, მოკუდა:

თავი მეათე.

მოთხრობა სამსონისა.

მსაჯ. ივ. იდ. იე. ივ: — წელი ჰაევნისა 2850:

გემოდ სსენებულ მსაჯულთ შემდგომ მენი ისრაელისანი ლუთის მსასურებისაგან მოსუსტებულნი წელსა ორშეოც ოდენსა უპაჯრონოდ დაძინებოდა კელმეორ უცხო თესლთ კელსა შთაცვივდეს: მათ ღღეთა შინა შორის მეთა ისრაელისათა დანის ცოდისაგან კაცი ერთი ჰყიებდის მანუე სასელით. რომლის ცოლი ბერწ იყო შვილსა არა შობვიდა. და ღღესა ერთსა ანგელოზნი უფლისა გამოეცხადა დედაკაცსა ამას კაცის სასითა და ჰრქვა მას. შენ შვილის შობად ხარ, რომელი ღმერთის უნდა შეეწიროს. ამის გამო გერძალე ღვინო ოცკა არა სუა, არცარა მიიღებდე უწმიდურ საჭმელებისაგან. და ოდეს მეე შვა თმანი თაგისა მისისანი სრულიად არა უნდა წარკუჭთნონ, და იგი არს რომელი გამოხსნად არს მეთა ისრაელთასა კელთაგან უცხო თესლთასა: მანუე რომელ არა უწყოდის საქმესა ამას. ვითარცა ესმა ცოლი

საგან. ეგვიპტის ღმერთსა მის წმიდა კაცისა გელ-
 შეორ მივლენისათვის შათა. რათამცა კარვად გუ-
 ლის კმა ეონ თუ რაჲსა უყოფდეს ერმასა ამას:
 ღმერთმან კვალადცა გამოუხინა ანგელოზი იგი მას
 დედაკაცსა. რომელი იგიცა შეესვლად ვარბოდა
 მოუწოდა ქმარი თვისი მისთანა: სოლო ანგელო-
 ზმან მან ვითარცა ეთქვა ჰირველ დედაკაცისა მის-
 თვის, იგივე სიტყვანი ჰქრქვა შათ. შემდგომ მანუე
 ანგელოზისა მის კაცად მეონებელმან მწუარი თი-
 კანი შეართვა მას რათამცა ჭამდეს. მან არა ჭამა
 არამედ ღმერთს შესწირვო ეცყოდა. მაშინ მანუე
 თიკანსა მას სწირვედა რა ღმერთსა, ანგელოზი
 იგი აღითა მის ცეცხლისათა ანდა ზეცად უხილავი
 შეიქმნა. და ადვილსა მას ქმარმან ცოლმან სასწაული
 ესე ვითარცა იხილეს, ფრიად შეშინდეს. და ეულის
 კმა ეგეს მისი ღუთის ანგელოზად ეოფნაცა: შემდ-
 გომ ვითარცა აღივსნეს დღენი შობისანი, ქალ-
 მან მან გაყო შეილი შვა. რომლის სახელი სამ-
 ფსონ უწოდეს. და კურთხევა ღუთისა რომელ მა-
 რადის მას ზედ იყო, აღიზარდაცა კაცი ღონიერი შე-
 ქმნა. და თვისთ მშობელთა თანა ერთად სარაა და
 ესთაუღ წოდებულ ქალაქებს შინა ცხოვრებდის:

სამფსონ ერთ გზის წინა განგებულებითა ღუთისათა თამნათა წოდებულ უცხო თესლით ქალაქად მივიდა, და მუნ სიყვარული ეუღსა შინა თვისსა შთაიდგო ქალისა ერთისა უცხო თესლითა განისა. მოვიდა თვისთ მშობელთა ეცყოდა. რათა ქალი იგი მას ცოლად მიჰგვარონ. სოლო მშობელნიცა მისნი რომელთ არა იცოდეს რომელ საქმე ესე ღუთის მიერ არს (რათა მიზეზითა მით სამსონმან უცხო თესლით შინა შესვლითა მათს მოქმედებულს უსამართლობათა მაგიერი მიაცოს) პირველად მას წინ აღუდგეს მეცხეველნი. ნუ თუ შორის ნათესავისა შენისა ქალი არა მოიძევის, რომელ მისვიდე უცხო თესლი შერიოო. შემდგომ ვითარცა იხილეს რომე სსვა გზა არ არის, იგიცა სამფსონთან ერთად განვიდეს წარსვლად თამნათა ქალაქსა ქალის ასაყვანად: ესენი მივიდოდეს რა ვზასა, სამსონ თავი აიღო მარჯოდ წარვიდოდის. და განვლასა ვენასთ შუა, ანაზღეულად ღებგი ერთი ლომისა მას წინ გარდაეყარა. სოლო სამსონსა კელს საჭურველი არა აქუნდა. არამედ ესრედ ღუთის მიერ ვაღონიერებულმან შეიწყრა ესე პირი ვაულო და ორად გააწო მოკლა. და კვალად მშო-

ბელთა მიმართ მიქცეული არას უთსრობდის მათ. და ესრეთ მივიდეს ქალთან სიტყვა. შეკრეს: შემდგომად მჯირედისა კვალად სამსონ მიიქცეოდის რათა მანათ ქალაქად ქორწინებისათვის, მივიდა მის მოკლულ ლომის მისასედავად. და ისილა მას შინა ფუტკართ თაფლი უქმნიათ. თვითაც გამოიღო იგი და დაიწყო ვსაზედ ჭამა ჭამით სლვამ. მამა დედასაცა მოსცა რათა ჭამდეს: რაჟამს ქორწინება დაიწყეს, რომელი შვიდ ღღეს გასმლებდა, უცხოთესლთ მისვან ეშინოდის. მის გამო მისთანა დაუყენეს ოცდა ათი კაცნი ახოვანნი რათა სამსონ ამათთან მოყვასად ქმნული იშეებდის: ხოლო ჟამს მას ქორწინების მსიარულობისასა სამსონ გამოცანა ერთი უთსრა მათ. რომელ უკეთუშცა მას შვიდ ღღესა გამოიცნან იგი გამოცანა. მათ ოცდა ათი თოფი წმნიდა სამოსელი და ოცდა ათიჯ შესამოსი მოსცეს. აბა თუ გერ გამოიცნონ, მათ ამას მოსცენ ესე ზემოდ თქმული სანამლეო. და გამოცანა ესე იყო. მტანმედისგან სტმედი გამოვიდა, და ზღიერი სგან ცუბილი გამოვიდა: ამას საგანსა ზგდა სამი ღღე იწვალეს ოცდა ათ ახოვანთა მათა და შემდგომ ვითარცა ისილეს რამეთუ ვერ კელეწიფების გამო.

თარგმნად იგი, მოვიდეს ფარულად რძლისა სამ-
ფსონისა მას შთაუარდეს, რათა მოაწყუოს ქმარი
თვისი, პირითგან დააცალოს და მათ უთხრას, თუ
არა ეცუოდეს, შენ სასლ კართა შენითა ვარდაე-
წვაეთა: ცოლმანცა სამსონისამან ვედრებით ცო-
რლით იგოდნად საქმეს ეცადა, ვოდრელა მეშვიდე
დღეს ღონე მიუწყდა პირისაგან წარმოათქმევინა.
და მივიდა მათ უაშა, რომელ შემდგომ ივინცა
მიექცეს სამსონს ესრეთ ეცუოდეს. თაფლზედც ცე-
ბიდი რაჲმ არს, ღოთისბანს უფრო დონიერ ვინ არს: მა-
შინ სამფსონ მაწყუარობა მათი გულის კმა ეო,
და თვითაც ამ სასით მათ მიუგო და შჩქვა. თუკითუძენ
დებუთლი ჩემი მჭიდრო უდელში არ შეგებნთ, გნმოცნნანს
ჩემს ვერ იპოვიდით. და გულმოსულობით მის ეა-
მოვიდა მუნით ასკალონ ქალაქად წარვიდა, და ღუ-
თის შეწევნითა მუნ ოცდა ათი უცხო თესლთა-
განნი მოკლა. და ცანის სამოსი მათი ვამრო მოუ-
ცანა მათ მოსცა. შემდგომ ცოლიცა თვისი მუნ
დაადო. და თავათ გაწყრომილი სასლსა მამისა
თვისისა მიიქცა: შემდგომ ოდეს ჰავრძან ვარდ-
უარა სამსონსა, თიკანი ერთი აღიყვანა ძლუწნად.
და უნად კვლად ცოლთან წარსვლა და ვითარცა

იხილა რამეთუ სიძამისა თვისსა ცოლი თვისი
 სსვასთან დაუქორწინებია, საქმე ესე მიზეზად
 დაიჭირა სამფსონმან, რათა რომე უცხო თესლა
 თავან უფრო უკეთა შური იძიოს. ამის გამო მი-
 ვიდა სამასი მელი შეიპყრა. (რომელნი იმ ადგი-
 ლებ შინა მრავალი იქმნებიანო იტყვიან.) ესენი
 თრ თრი კუდებითვან ერთი ერთზედ მოაბა, და შუა-
 ში თვითო თვითო ანთებული ლამპარი დააყოლა,
 და იფერ განუტევა უცხო თესლთ შურის ყანებ,
 შინა. რომელნი მივიდეს ცეცხლი მოუკიდეს მო-
 სწვეს განაცრეს მათი ყოველი ყანა ჭალა, ვენახი
 და შეთის სილხი. სად არღარა დაშთა: მათ პატ-
 რონთა რაყამს ეულის ემა ყვეს ვითარმედ საქმე
 ესე სამფსონს უმოქმედებოეს. და მიზეზი სიძა-
 მრი თვისი შექმნილა. რომელს ცოლი წაურთმე-
 ვია სსვისათვის მიუტეგია, მივიდეს სასლსა მისსა
 ცეცხლი მისცეს, რომელი თვის ქალთანაცა ერ-
 თად სასლკართ დაიწვა. ვარნა საქმეთა ამათ სამ-
 სონს საკმარისად არა შემრაცხველმან, კვალად სსვა
 მრავალი უცხო თესლნიცა ჰკლა. და შემდგომ
 მივიდა იუდის გვარსა შორის ედემ წოდებულს
 ქებასა ერთსა, და მუნ იმყოფებოდის: სოლო უც-

სო თესლთა მათ ესე ვითარცა ესმა. ჰარი შემო-
 კრიბეს და იფერ ბანაკითა იუდის გვარსედ მი-
 ვიდენ, და მათგან ითხოვდეს რათა სამსონ შეკ-
 რული კელსა მათსა მოსცენ: კაცნიცა იუდისანი
 შეშინებულნი სამი ათასი სული ერთოფ გამოვიდეს
 სამსონთან მოვიდეს და ეცუოდეს. რამ არს მოქ-
 შედებული ეგე შენი. ნუ თუ არა იცი რამეთუ ჩვენ
 უფლებასა ქვეშე უცხო თესლთასა ვარ, ამისთვის
 ჩვენ მოვედით რათა შენ შეკრული კელსა მათსა
 მივცე: სამსონ პირველად დააფიცა იფინი რათა არა
 შეიპყრას მოკლას. და იფერ აცადა მათ ვიდრე
 სამი ასალი მსხვილი საბლებითა შეკრას იგი და
 მოსცენ უცხო თესლთი ვარდარჩენ: რაჟამს სამ-
 სონ ესრეთ შეკრული უცხო თესლთი ბანაკად მი-
 ვიდა მიეხლა, და მათაც იწყეს სინარულით და
 ევირილით ზე მიტრა შესაწყობლად მისი, მს-
 ადგილსა ძალი ღუთისა შეეწია სამსონსა. რომელ-
 მან ერთობ შეიბერცა დაწევიცა საკრველნი იგი
 და მასვე ადგილსა აოვნა ება ერთი ვირისა, იგი
 კელს აღიღო მიიტრა უცხო თესლთ ზედა, და
 მით ათასი კაცი მოკლა: შემდგომ პრომისა ამისა
 სამსონს დიად მოსწყურდა. ღუთისაგან წყალი

ითსოა, ღმერთმანც მის ებისაგან წყალი გარდმო-
 უდინა. რომელი სვა და მით კელმეორ ვალან-
 ერდა: შემდგომ გამოვიდა სამსონ ვაზა წოდებულ
 უცხო თესლთ ქალაქად მივიდა. იგი ვითარცა გუ-
 ლის კმა ეგებს მტერთა მისთა, მივიდეს მას ლა-
 მესა მის ქალაქის კარნი აართვეს. რომელი ვა-
 მოვალს თუ დილას ადრიოთ, შეიპყრან მოკლან იგი.
 გარნა სამსონ გამოვიდა შუა ღამისას, კარნი მის
 ქალაქისანი თვისი წერთილებითურთ და ბოქლო-
 მებითა შეაძრო ზურგსე მოიკიდა და აიჯანა მთის
 წვერსე დაყარა. და იგფერ კელთაგან მათისა ვა-
 ნერინა: საქმეთა ამათა მოქმედების შემდგომ ვი-
 თარცა ისილეს უცხო თესლთ მთავართა რამეთუ
 სამფსონ თვისთ ქვეყნის დალილა წოდებულ ერთ
 ქალთანა შრავალ ვისის მივალს მოვალს. მასთან
 სიჯყვა შეკრეს რომე უკეთუ მოჯყუებით სამსო-
 ნისა მისი პირისაგან შეიჯყობს ათქმევინებს თუ
 ძალი მისი რომლითა საქმითა შეიკვრის, კაცის
 თავს გამოულონ ათას ასი ვეცხლის მარჩილი მას
 მისცენ, ამის გამო იმიერითგან დაიწყო ქალმან
 მან ცბილ ცბილი სიჯყვებით სამსონის უკან
 შთამოდგომა, რათა საქმესა ამას მას გაუმსელ-

დეს: სამსონ ზირველსედ მას ჰრქვა, უკეთუშა
 შვიდ კეცი ლარიო მე შემკრან, ძალი ჩემი ჩემ-
 გან წარვალს. სსვა კაცებსავით შევიქმნებო: მან
 ქალმანც იფერ შეკრა იგი მარღვებითა მით. და
 შემდგომ გამოსაცდელად ეცყოდა ზასილითა. სამ-
 სონ აჰა უცხო თესლნი მოვიდეს ზედ დავესეს.
 (და მაშინ იგინი ფარულად დამალულ იყვნეს რა-
 მეთუ უკეთუ ნათქვამი მისა მართალი გამოდგება,
 ზე მიჭრილთა შეიპყრან:) სამსონს ვითარცა ესმე
 კმაჲ ესე, ერთობ წამოსცნა შეიბერუცა დაწყვიტა
 მარღვნი იგი. და გამოვიდა ნახა რამეთუ არა ვინ
 კაცი იყო. არამედ თვითარცა სუძრობა ეგონა. ამის
 გამო კვლად ეგედრა რა ცოლი მისი რათა მარ-
 თალს ეცყოდეს. ჰრქვა სამსონცა არა ეგრეთ, ა-
 რამედ უკეთუშა შვიდ კეცი ახალი მაგარი საბ-
 ლებითა შევიკრა, მაშინც ღონე წამერთმის შევიპ-
 ყრობივ ეე: ესეცა სცადა ქალმან მან. და რაჟამს
 ისილა რამეთუ მითაც არ იქმნა, კვლად ეგედრა
 ეჟა რათამცა სწორეთ უთხრობდეს: სამსონ
 კვლად მასხარობით ეცყოდა ვითარმედ უკეთუშა
 დაქსოვო შვიდი ესე კონძოლი თავისა ჩემისა სა-
 ეუგალსა თანა. და დამსჭვალო მანებითა კედელ-

სა, და მაშინლა მოუძლურდე მე ვითარცა ერთი
 კაცთაგანი: დალილა საქმისა ამის გამოცდის მერ-
 ჟეცა, ისილა რამეთუ იგი მარადის მას ეცრუა. მას
 მოღმარცა ეოვლითა ძალითა დაიწყო უკან შთამოდ-
 გომა ლაქუცობა. და ივოდნად ეცადა ვიდრეღა ღონე
 გაუწყდა სამფსონსა ვერღა უძლო. პირითეან წარმო-
 ათქმევიანა და ჰრქვა. იცოდე მე მუცლიდგანვე დე-
 დისა ხემისა ღუთისათვის შეწირულ ვარ, რამეთუ
 თავსა ხემსა სამართებელი არა უნდა შეეკოს, და
 უკეთუ თმანი ხემნი მომპარსონ, ძალიცა ხემი ხემ-
 გან წარვალს და შევიქმნები ვითარცა ერთი კაც-
 თაგანი: მაშინ ჰრქმენაცა დალილას და ეცუოდა,
 აწე ნათქვამი შენი ჭეშმარიტ არს, ამის გამო სწრა-
 ფად უცხო თესლთ მთავარნი ფარულად სახლში
 ისმო. რომელ ივინიცა მივიდეს თან წაღებით მის-
 და მისაცემი თეთრისა. და თავად სამფსონის მო-
 ცუეებით მიიქვა იგი კალთაზედ დაიწვინა დაამი-
 ნა. და მილსა მას შინა თავი მოპარსა. და მით დაი-
 წყო სამფსონ მოუძლურება დასულებება:

შემდგომად მოქმედებისა ამისა რაჟამს დალი-
 ლა უხმაურა მეცუეველმან, სამფსონ აჰა უცხო თე-
 სლნი მოვიდენ ზედ დაეკსნენ, სამფსონ გამოი-

ფიხიზლა. უნდა ერთობ წამოხსენეს აღსდგეს, გარნა იხილა რამეთუ ძალი იგი ღუთისა წართმევია და ვერ ძალუც მოძრად, ამისთვის სწრაფლ მივიდეს უცხო თესლნი იგი შეიპყრეს თვალნი დათსარეს, და რკინების საკრეველითა შეკრული გასა ქალაქად მიიყვანეს. და მუნ ვითარცა ცევე წისქვილზედ დაადგინეს რათა ფქვიდეს: შემდგომად მკირედისა კელმეორ დაგრძელებასა სამფსონის თმათასა, მისით ჰირველი ძალიცა მოეცა რა მას, უცხო თესლთ უხუცესნი თვისთ დავონ წოდებულ კერანის დღეობასა დიდსა ყოფდეს ჭამითა სპითა და სინარულითა, რომელმან მცერი ჩვენი სამფსონ კელსა ჩვენსა მომცაო იცყოდეს. და ოდეს განცხრომასა ამასა ყოფდეს თვისთ ცოლებითა შეილებითა და ურიცხო სიმრავლითა: ალაჯსა ერთსა დიდსა, ზევით და ქვეით სავსესა, უნდა სამფსონისაცა მუნ მიეყვანებად, რათა წინაშე მათსა იეფერ უთვალო ბრძულად თამაშებდეს სამასსაროდ, და ეული მათი უქსესცესად მას ზედ გრილდებოდეს: ხოლო სამფსონცა ესრეთ თამაშის მერმე მივიდა მის ალაჯის ორს სვეცთანა. რომელთ ზედა ყოველი შენობა იგი იყო დამყარებულ. და ღუ

თისა მიმართ მღალადებელმან სთქვა. უფალო ღმერითო ძლიერებათაო, მოპისსენიე მე, და ამ ერთ უზისაჲც მომეც მე ძალი. რათა ორთა თვალთა ჩემთასა შური ვიძიო უცხო თესლთაგან: ანმას ილოცვიდა. და ორივე კელი მოსდგა სვეცთა მათ. მეც მოგუდე უცხო თესლთა ამათ თანა მეცყველმან ზეგერ ძლიერად გამოუყარა სვეცნი იგი მოვლინა ერთობ, ვიდრელა ზედ დაწვინა ყოველი შენობა იგი. და თვისა თანა ერთად მას შინა შეოფი ყოველი უცხო თესლნი მოსწყვიდნა. სად ღიდი თუ აჯარა სამი ათასი სული იყვნეს. და ამით სამფსონ სიკვდილითა უმეცესი კაცი ჰკლა ვირემც სიჯოჯსლის უამს: შემდგომ მონათესაგენი მისნი მივიდეს, გვაძი მისა მუნით აღიღეს, და თვისთ ქვეყანასა საფლავად მამისა თვისისა წარიღეს დამარხეს. რომელმან წელსა ოცსა ისრაელთ გამოვლილი შეწყუსებაჲ შეუძსუბუქა. და ამით თავადცა რიგსა შინა მსაჩუღლთასა შეირაცნა:

თანვი მეტაერთმეტე:

მოთხრობა მიქაისა. და ბენიამინის ცომის
ვაწუმიცა:

მსაჯულთ. ივ. იტ. ით. კ: — წელი ქვეყნისა 2585:

წიგნსა შინა მსაჯულთა სამფსონს შემდგომ
სსგა ორიცა მოთხრობა მოითხრობგის, რომელი
მოხანს რომე ისუს სიკვდილს მერმე არა განვლეს
პრავალთა წელთა ივინი მოსვდა:

პირველ. რომელ მისა წოდებულ კაცმან ერ-
თან ეფრემის ცომისაგან ზომას ნამეტნავ ეინა
ცულ მორწმუნებითი სამსასურითა გვეცლისაგან
კერასავით რამ შექმნა სასლსა თვისსა დასლო. და
ლვეციველი ერთი პოვნა მიიყვანა და მას უძღუ-
დლობდის: ჟამსაცა ერთსა დანის ნათესავსა თვისთ
ადგილთ მჭიდროობის გამო, სუთი მეთვალენი
წარვეზავნათ. რათა წარვიდეს მიმოვლოს მოსა-
პოვნელად სსგა ადგილისა რომელ შინა დაემკვი-
დრონ. ესენი ვიდოდეს რა ეზასა. გარდეთარნენ
ლვეციველსა მას რომელი სასლსა მისასსა იყო.
და მის მიერ ღმერთს შეჭკითხეს და ეულის კმა

ეგეს წარსართება საქმისა მათისა: რაჟამს ამათ
 მისულთა საქმე გაირიგეს, ექუს ასი სული ერთად
 შეერთებული გამოვიდნენ. რათა მივიდნენ ლაისა წოდებული
 ქალაქი კელთავან უცხო აესლთასა მო-
 უღონ მუნ დაემკვიდრონ, კელ მეორ მივიდნენ ლე-
 ვიჯელი იგი თვისი ზომას ნამეტნავი ცუდ მორ-
 წმუნებითი სასამსახურებელი რაიმებითურთ გა-
 მოიტაცეს სახლისაგან მისასი, აღიღეს თავიანთ თან
 ლაისა ქალაქად წარიყვანეს, რათა მუნ ცალკედ
 მათ უმღუდლოს. და ქალაქისა მის სასელიც გამო-
 ცვალეს, და დასდგეს: და იმ ყამითვან ზომას
 ნამეტნავი ცუდ მორწმუნებითი სამსახური ესე მუნ
 დაძთა ვიდრე ყამადმდე ერობოვამ ისრაელთ მე-
 ფისა, რომელმანც თვისი შექმნიული ორი ოქროს
 კბოთავანი ერთი მუნ აღმართა. ვითარცა მოთხრო-
 ბად ვართ თავის აღვიღოს:

მეორედ წყვიტა ბენიამინის სათესავისა მოით-
 რობების რომელი მოსგდა მიზეწითა დედაკაცისა
 ერთისა ლევიჯელისა. ასრე რომე ოდეს ვაბაა
 წოდებულ ბენიამინის ქალაქის უსარეებლო ბო-
 როცთა კაცთ დედაკაცი ესე ეანკიცხვით ჰკლეს.
 ქმარმანცა მისმან მკვდარი იგი ათორქმევ ნაკვე-

თად ქმნა, და ისრაელთ ყოველს ნათესავსა იქიდ-
 გან თვითო თვითო ნაკვეთი გაუგზავნა. რათა ნა-
 სონ, და სამართალი მისი მათ გარდუჭრან: ბენი-
 ცა ისრაელისანი უმჯულოებასა ამას ზედა შეპრ-
 წოლებული, მოვიდეს ერთად განსრასვას ყოფ-
 დეს. და კაცნი მიაგლინნეს ბენიამინთა მიმართ რათა
 ძვირის მოქმედნი იგი მივიდენ შეიწყრან ჭკლან-
 გარსა ბენიამინსი ესარხლოდეს ძვირის მოქმედთა:
 მათ. და ღაიწყეს ამათ პირდაპირ ბრძოლის სამ-
 ზადისიუცა ოცდასუთი ათას შვიდასი. მარჯვე შეომარ-
 კაცთ გამოყვანითა: ამას საგანსა ზედა საქმე გაც-
 სარდა. ამისთვის აქეთურ მკარეთაცა ოთხასი ათასი
 კაცი შემოკრიბნნეს, და ღმერთს შეეკითხეს ბრძა-
 ნება მიიღეს და იფვერ ბენიამინის ნათესავს ზედა
 განვიდეს: პირველს დაჯაკებაზედ ოცდა ორი ათასი
 ისრაელთაგანნი მოსწყედეს. ამას ზედა თუეინდ ეუ-
 ლი მათი გაცედა, მაინც კვალად ღმერთს შეკით-
 ხეს, და იფვერ კელმეორ დაეჯაკნეს რა, და რვა
 ათასი სულიცა არკი წარწყმიდეს, მაშინლა მარ-
 სულობით, მსხვერპლის შეწირვით, ეჭვში შევი-
 დენ, ეგედრეს ღმერთსა, რათა მათ განუცხადოს,
 ნუ უბვი შეებანცა კვალად, ანუ დაცხრნენ: ღმერ-

თმანცა ჰირითა ფენეჭეს მღუდელთ მოძღურისა უბ-
 რძანა. განგედით ნუ გეძინისთ. რამეთუ სვალე იგი
 ყოველი კელსა თქვენსა მივცეო, ეცუოდა: და იუო-
 დღესა შეორესა ოცდა სუთი ათას ასი სული ბე-
 ნიაძინის ნათესავისაგანნი მოსწყევიდნეს. და შემ-
 დგომ ებაა დედა ქალაქად, და სხვა მათ ყოველ
 დანაშთ ქალაქთაჲსა შინა შევიდენ დაუხოვეველად
 ყოველნი მოსრნეს ქალიდგან ემაწვილადმდე ჰი-
 რუცევებითურთ მათითა, რომელთა შორის არა რაჲ
 გარდაჩნა. და შენობასა მათსაჲსა ცეცხლი მისცეს
 განაჯრეს, იფფრად ვიდრელა ნათესავისაგან ბე-
 ნიაძინისა ექვსასი ასოგანნი სოლო ძლივს ემელა
 თავითა ადვილსა ერთსა აუღებელსა განლცოლვი-
 ლი შთაგარდეს, რომელ კლდე რემონისა ითქმო-
 და: შემდგომად ესოდენითაჲსა ვერ განძობილ ის-
 რავლთა, უმეტესად თავ ეაცხარებულთა უნდათ საგ-
 სებით ახვნა ქვეყნისა ამისაგან მის ნათესავისა. ამის
 გამო ერთი ვასდეს, ლუთის წინაშე ფუცვიო აღ-
 თქმა ეგეს რათა მას დანაშთ ექუსას სულსა არცა
 ერთიან კაცმან მათგანმან ქალი მისცეს: ესრეთ
 ძენი ისრაელისანი ზომას გარდასულნი, შემდგომ
 თავს მოექცეს შეინანეს ქმნულ ფიცსა მას ზე-

და. და მისი წამალი ესრეთ იხრასეს, ვითარმედ
 იაბის ვალაიადის კაცნი მოსწონ მათ ქალწულ ქალთ
 ვარდა, და იეინი დანაშთ ბენიამინის ვაჟ კაცთა შერ-
 თონ. რომლით ნათესავი იგი დაშთეს არა წარწ-
 უმდეს, ამიტომ რომ ყოველ ისრაელთა შორის
 აბისელთ სოლო თავი გამოელა მას ბრძოლასა
 შინა არა იყვნეს მისულ, ვინათვან ფუცვით დაშტ-
 კიცებულ იყო, რათა ყოველნი მივიდეს: შემდგომ
 მად ვითარცა ისილეს რამეთუ იაბისესა შინა ით-
 ხასი ქალწული ქალი სოლო გამოვიდა, რომელი
 არა კმა იყო მის ბენიამინის ვაჟ კაცთათვის. და
 ნაშტი ორასიცა სელოვ ქალაქიდვან სსვა გზით
 გამოასსეს მათ მოსცეს. და ამით ნათესავი ბენი-
 ამინისა კელმეორ ფერჯსედ დაყენნეს:

თავი მეათორ-რმეტე:

მოთხრობა რუთისა:

წელი ქვეყნისა 2700 ოდენ:

უამსა ისრაელთ მსაჯულთასა, და ვითარცა მო-
 ჩამს დასაბამოა, რუთისა ამის საქმე იქმნა. რომელსა
 მსაჯულთ შემდგომ საცალკეო წიგნით მოსთხ-

რობს, რომელი ღაგით წინასწარმეტყველის მამა
 ჰაჰათა რიგით იტყვის, უფროსი ერთი იესო ქრის-
 ტეს მესიის ნათესავსა კორციელად. რომლით
 მისს ნათესავთ რიცხვსა შინა რუთსაჯა ისენიებს
 მასარებელი:

ისრაელთ ქვეყანასა სიემილი დიდი შთაგარდა.
 და მიწეწითა მით ელიმელემ წოდებული კაცი
 ერთი იუდის გვარისაგანი რომელი ბეთლემად ცხო-
 ვრებდის, მან კაცმან აღიყვანა თვისი ნოომის ცოლი
 და ორნი ძენი მოვაბელთ ქვეყანას მივიდა მუნ საც-
 ხოვრებლად: არა ვანგლო შრავალ ყამან მოკუდა
 კაცი ესე. შემდგომ ორნიცა ერმანი იგი მუნ დაქორ-
 წინდენ მოვაბელთ უცხო თესლთ ქალნი შეირთეს,
 ერთის სასელი ორთა, და მეორისა რუთ: შემდგო-
 მად ათი წლისა ორნივე ერმანიცა ესე უშვილოდ
 მოკვდეს. სოლო ნოომინ დედასა მათსა ვითარცა
 ესმა ისრაელთ ქვეყნისაჯ ვასწორება, უნდაცა სმა-
 ლთა მათ თავისთ სასლში ვასტუმრებად, და თვით
 თავი გამოიღოს ქვეყანასა თვისსა მიიქცეს: ნმათ-
 ვანი ერთი როვორც იყო წარვიდა. ვარნა ჰრუთს
 არა ეშველა დედამთილსა თვისსა არ მოსცილდა.
 და ეცუოდა, მე შენგან მსოლოდ სიკვდილმან უნდა

ცამყაროს, სადაც შენ სვიდოდე მეც შენთანა ვარ. ნათესავი შენი ნათესავი ჩემი არს, და ღმერთი შენი ღმერთიცა ჩემი არს: და ესრეთ ნოემის აღიყვანა ჰრეთი რძალი თვისი ბეთლემად მიიქცა. სად ელი-მელიქის მონათესავე ბოიას წოდებულ იყო, მუნ მან ნოემისს სედა კელი დაფარა უნაჯრონა ადგი-ლი მოსცა შათ დასამკვიდრებელი: მაშინ ყანობი-ლთა შინა ოდეს ჰურსა სთიბდეს, ჰრეთი სთსოა ნოემსა, რათა მივიდეს ყანებ შინა სამუშავებლად, და მით სარხო ვაჩინონ თვისი ელახაკობისა იჯ-ნოვრონ. და იეფერ მივიდა ბოოსის ყანის სათი-ბლად: ბოოს ვითარცა ეულის ემა ყო ჰრეთი ნოე-მის რძლობა, საცალკეო მოღვაწობა გამოაჩინა მას სედა, და თვისთი ასულთა თანა დაადგინა რათა ერ-თად ჭამდეს. და მუშაკთ დაუბარა მისი უკეთ თვა-ლიერება, და ჰურის დანაშტი თავთაგებიც მას დაუ-ცეონ, უკეთუმცა უნდეს შემოკრიბოს სასლში წა-რიდოს: ჰრეთი რაყამს მომკვისაგან სასით მოიქ-ცა, მიუთსრა დედათილსა თვისსედა ქმნული მოღ-ვაწობაჲ ბოოსისაჲ. მასაც ფრიად უხაროდის, და ეზა უჩვენა ჰრეთსა ბოოსოს თან დაქორწინებისა, ვინათგან იგი მონათესავე არს რა ელიმელექისა,

ეგრეთ შესაძენი არსო, ეცუოდა: და ესრეთ აღ-
 დეს ბოიოს გულის კმა ეო ფიქრი ჰრუთისა, უა-
 რსა არა ეცუოდა. ვარსა გინათვან მას სედ უფრო
 ასლოს ელიმელექსა სსვა მონათესავეც ვებდა,
 ზირველ მას ერგებოდა ჰრუთის აევანა. ამის ვამო-
 ბოიოს საქმე ესრეთ აწარმოვა, რათამცა რიგსე
 იყოს: რამეთუ მაშინ მის ქალაქის მოსუცებულნი.
 ერთად შეყარა, წინაჲმე მათსა ეცუოდა მეორე მო-
 ნათესავესა მას, ვითარმედ ნოემინ ქუქსრივსა ელი-
 მელექისასა თვისი ქრმისაგან დანაჲთ ადგილთ ერ-
 თი ნატერის განსყიდვა უნდა, ზირველ მენ გერგება
 მისი სყიდვა. თუ არა, მე მოვისყიდო. შემდგომ
 ამასაც ეცუოდა. იცოდე მის ადგილის მსყიდავი
 რძალისაჲცა მისი ჰრუთის აევანად არს, რათა მუნით
 მომკვდარსა მას შემკვიდრე დაუცეოს: ამის სმე-
 ნითა კაცი იგი იმერთი მონათესავე უკან დეა. მენ
 იყვანეო, ეცუოდა: მაშინ ბოიოს მოწმათ დატერ-
 ითა მოსუცებულ კაცებისა მის და მუნ მეოფე
 ყოველი ერისა ჰრუთ თვის ღვიმლ ცოლად შეირ-
 თო, რომელთა სედა ყოველნი კურთხევეითა კურ-
 თხევას იცუოდენ. და ღმერთმანც კურთხენა იგი-
 ნი, და არა განვლო მრავალ კაშმან შესმინა მათ

შვილი, რომელს სასელი ობედ უწოდეს, და მის-
გან იშვა იესესე დავით წინასწარმეტყველის მამა:

თავი მეათესამეცე.

ლოცვითა ანნასი სამუელ იშობების, და ღმერთს
შეეწირვის:

ნ. მეფეთ. ნ. ბ: — წელი ძველის 2848:

ელი რაჟამს ისრაელი მღუდელთ მოძღვრო-
ბას უყოფდის, რომელმან შემდგომ მსაჯულობის
ქმნაც დაიწყო. მაშინ ელკანა სასელით ღმერთს
ერთი იყო არიმათემ ქალაქად, რომელს ორი ცო-
ლი ევანდა, ერთის სასელი ანა. და მეორისა ფენ-
ნანა. ანა ბერწ იყო შვილს არა შობუნულობდა, და
ფენნანასა ძენი ესუა. ამის გამო ამას საგანსა ზედა ან-
ნა მარადის სწუსდა: ელკანა ჩვეულ იყო, რომელ
ერთ გზის წელიწადში ცოლებსა და შვილებსა
აღიყვანდა აღაქმასვედ წარვიდოდა სელოვ ქალა-
ქად წინაშე აღაქმის კიდობნისა ღუთისა: ერთ
გზისაჲც რაჟამს ესრეთ აღაქმისათვის წარვიდეს,
და ელკანა ღმერთს შესაწირავის შემდგომ ჭამად
ჰქდა რა, ფენანასა და მის შვილებსა ერთად კერძი

მისცა. და ანასაჲცა ცალკედ ერთი კერძი მისცა. სოლო ანა იფეერ მარჯოდ მჯდომარე არკი სტა მდის, მოაგონდაცა კელმეორ ბერწობა თვისი, და დაღონებული ოსრობდის. თუ გინდ ელკანასა ანასა სედა ნამეტნავი სიყვარული აქუნდა რა, მას გულს დაუდებდის და ეტყოდის. ნუ გეძინინ. ვიდრემდის მე გოცხალი ვარ ათ შვილად ვიღირდე მეო. ვარნა შეუძლებელ იყო ანასა საქმე ესე დაევიწყა: ამის გამო შემდგომად ჰურის ტამისა ანა მარჯოდ ვასული მივიდა წინაჲ ბტესა ლუთის ტამისა და ვარდა, და გულის სიღრმიდგან ტირილით იწყოლოცვად ვედრებდა ლუთისა მიძართ, რათა იგი შეიწყალოს შეე ერთი მოსცეს, და აღოქმა ქმნა მის მისაჲცა ლუთისათვის შეწირვად: და ჟამსა ლოცვისა ამისსა ჰირი ანასა არა იღებოდის, არამედ გულით გან მოქმელი სულთ ითქვემდის. ამის გამო ელი მღვდელთ მოძღვარძან რომელი მუნ ჯდა საქმის უმცოდინარებით, ვითარცა ისილა ანა განგრძობილად მუნ დაიყონებს იფეერ, ეტგში შევიდა რომე დამთვრალი არისო, ამისთვის ყრმა მიუეცავნა რათა მივიდეს ამხილოს განავდოს იგი მის წმიდა აღვილითგან: ანასაჲცა სიმდაბლით უჩასუნა და ჰრ

ქვა, ნუ იყოფინ მე მოვრალე არა ვარ. არამედ საღმობით საგსე დედაკაცი ვარ, რომელი წინაშე ღუთისა მოვსულ ვარ ჩემი გულის სიმწუსრის ამბავს ვეცხვი: ელიცა მაშინ მას ეცუოდა, უკეთესა ეგრეთ არის მშვიდობითაცა წახვიდე, და ღმერთმან სათხოვარი ევე შენი შეგისმინოს: და ამით ფრიად სუგეშინისცემულ იქმნა ანა, და ოდეს მუნით მიიქცეს სასით თვისსა არიმათემად, ანა მუცლად ილო გაყო შეილი შობა, და სახელი მისი სამუელ უწოდეს, რომელ თქმა არის ღუთისაგან თხოვილი: მას შემდგომ ანა ქრმისა თანა თვისისა სელოვად არღა წარვიდა, ვიდრემდის ერმა იგი მცირე ერთი აღიზრდა, და რძითგან მოსწყევიცა. მაშინ აღიყვანა მღუჭნებითა სელოვად მიიყვანა იგი, და მამამან საღმრთოს შეწირვითა იგფერ ღმერთს შესწირეს, და ანა ერმასა მას ელი მღვდელთ მოძღვრის კელსა მოსცემდის რა, ეცუოდა, უფალთ ჩემო, მე დედაკაცი იგი ვარ, რომელი ერთ დროს შენ თვალ წინა წინაშე ღმერთსა ვევედრე ერმისა ამისათვის, და ღმერთმან სათხოვარი ჩემი აღმისრულა. აწე მეც ვითარცა აღუთქვი ღმერთსა ამას მას მივასესხავ შევსწირავ: შემდგომ ანა მის სა...

წინასწარმეტყველო მადრიელობის კურთსევის ქმ
ნით ღუთისა, რომელი დაიწყოების განბლიერდა ვუ-
ლი ჩემი უფლისა მიერ. მუნ დაუტევა სამუელ. და თა-
ვად ელი მღვდელთ შთაგრის კურთსევის მიძღები
ქმრისა თანა სასიღ მიიქცა: ღმერთმანც აკურთსნა
იგი, და სამუელის მაგიერ, კვალად სსვა სამი გა-
ჟი შვილი და სამი ქალი შვილი მოსცა მას: გარსა
თვით ყოველ წელს სელოვად მისული სამუელს
არა დაიგიწებდის, მარადის მას სამოსელს შეუქ-
მნიდის წარულებდის: ხოლო სამუელ იფგერ ერ-
მობითგანვე დაიწყო ღუთის სასლის მსასურება,
და დღითი დღე უცოდველობით აღზრდილი, არა
ღუთისა ხოლო, არამედ ერისაცა საყვარელ იყო:

თანვი შენთო-თხმეცე:

ელი შვილებითურთ თვისითა ირისსების
მღუდლობითგან შთამოგარდების, და ადგილსა
მისსა სამუელ გამოირჩევის:

ნ. შეფეთა. გ. დ. ე. — წელი ქაფხისა 2860.

ელი მღუდელთ მოძღუარსა მკა ორი ესვა, ერ-
თის სახელი ვოფხი ითქმოდის, და მეორისა უფ-

ნეჭეს. ორნივეცა ესე თვისთა მამის უფლებასა ქვეყნ
 მღვდლობას უყოფდის ისრავლთა წინაშე ღუთის
 აღაქმის კიდობნისა, საღმრთოებსა მათსა შეწირ-
 ვიდეს, და სსვა წესთა ღუთის მსახურებათასა აღა-
 სრულებდეს. ვარნა თიგსი დამაბრკოლებელი ბო-
 როტი საქმებითა ერის გულს დასწვემდეს რა, ამის
 გამოცა ღმერთი ფრიად გამწყრალ იყო მათ ზედა-
 ელისა თუ ვინდ ურიგობა ამათი მარადის ესმოდა
 იცოდა, ვარნა ვითარცა საჭირო იყო საქმეთა ამათა
 წამალს არა დასდებდის და არა ჭრისსვედის მათ. არა
 მედ უნაღვლელობის ერთი ლბილის წურთვითა გა-
 ნივლიდის შეცუველი. შეილნო ჩემნო, თქვენსედ
 კეთილი არა მესმის, რანდ ეგრეთ მოიქცევით, და
 სსვაც ამისთანა. და ივინიცა თავიანთსას არა დასთ-
 მობდეს: ამისთვის ღმერთმან ელის ზედა ფრიად
 გაწყრომილმან ანგელოზი ერთი მიუგლინა, რო-
 მელი მოვიდა მწარედ შეჭრისსნა იგი თვისთა მეთამა
 მოქმედებულსათვის, და შიში მთაუგდო მას შეც-
 უველმან, ვითარმედ აღსვანდ ვარ სახლისაცან შე-
 ნისა და აღსოცვად მღვდელთა მოძღურობისა მა-
 გის შენისა, და მიცემად ვარ სსვა მორწმუნე მო-
 ნისათვის ჩემისა. ვინათვან მაღლისა ამის ჩემისა

უმაღურიმცა შეიქმენ. და ნიშნად საქმისა ამის ესე
ყოფად არს რამეთუ ვოფნი და ფენეჭეს პენი შენნი
დღესა ერთსა დაეცეს მოკვდეს:

შემდგომი საქმე ესე სამუელს გამოუცხადა.
რაჟამს იგი ერმოზიდგან ჯამარსა შინა იწვა. და
შესა ერთსა ანაზდეულად ემა მოუვიდა ყურსა,
რომელი მას უსმობდა, სამუელ სამუელ. მასაც
რა ევონა ვითარმედ ელი იმიერ მას უსმობს, აღსდგა
მირბოდა მისთან და ეცყოდა. აჰა ესე რა მოვედ რაჲ
ენებავს? ელიოცა ეცყოდა, მე არა სადა ვიწოდე შენ
ქეო ჩემო, მივედ ადვილსავე შენსა დაწე: ესრეთ
სამ გზის იყო რა, სამუელ მირბოდაცა მასთან. მაშინ
ელი მიხვდა რომე ღმერთი აღთქმის კიდობნით
მას უწოდსო, ამის გამო შესამე გზის ასწავა სა-
მუელსა და ჰრქვა, უკეთუმცა კვალად მოუწოდოს
იგი, მანც ჰრქვას, უფალო რაჲსა მიბრძანებ მე
მონასა შენსა: სამუელ ემორჩილა. და მეოთხე
გზის რაჟამს მოუწოდა, იგფერ ეცყოდა ივიცა,
და მაშინ ღმერთმან გამოუცხადა მას საქმე, და
ეცყოდა, თუ ვითარ ფრიად გაწყრომილ არს ე-
ლის სგდა მიწესითა შეილთა თვისთასა, რომ-
ელსა ივინი არა უმსილებიეს არ დაუგვალები-

ეს, მის გამო სსვა ესა არ არის მინდა იეინი მსა-
რედ ვრისსო მღუდელთ მოძღვრობა კელთავან
მათთა მოულო ეცყოდა: რაჟამს განთენდა სამუე-
ლსა შექინებულსა არა უნდა ლუთის ნათქვამთ ე-
ლიისათვის მითხრობად. ვარნა იეოდნად აიძულა
ელი იგი, რომ ძლივს პირისაგან წარმოათქმევინა.
და ვითარცა ესმა ელისა თქვა. ნება უფლისა კურთ-
ხეულიძეც იყოს. და მაინც მითაც არა გამოფსი-
ლდა. ეგრეთვე შეიღნიჯა მისნი თვისთ მოქმე-
დებულისაგან არა უკან დგეს: ხოლო ღმერთმან
იძიერთვან იწყო სამუელისა თანა ქმნად შინაუ-
რობისა, ნებისა თვისისა მისა გამოცხადებით. რო-
ძლით სასელი სამუელისა დლითი დღე ეოველ
ისრაელთა შორის განითქვა, ვითარმედ იგი ლუ-
თის საყვარელი და მორწმუნე წინასწარმეტყველი
არს: შემდგომ ღმერთმან მის ელი მღვდელთ მოძ-
ღვრის განრისხვად რომ იყო, მიუშვა უცხო თეს-
ლნი ისრაელთ ზედა საბრძოლელად. და პირველს
დაჯაგებასა ზედა იხილეს რა ისრაელთა დამარცხება
თვისი, რომლით ოთხი ათასი სული მათგანნი მო-
სწყედეს, უნდათ ლუთის კიდობნის ბანაკად წაღება,
რათა მით ღმერთმან მათ შეეწიოს: და ესრეთ სელო-

ვით კიღობანი იგი აღიღეს ხანაკად მიიტანეს ვო-
 ფნი და ფენეჭეს მენი ელისანიც მისთანა. მაშინ
 ვითარცა ესმა უცხო თესლთა ისრაელთ ერის კმი-
 საგან მოსვლა კიღობნისა, შიში დიდი დაეცა გულისა
 მათსა. და იცუოდეს, ვან ჩვენ რა შეხველება, ვი-
 ნათვან იგი ისრაელთ ღმერთი მათ შორის მოვიდა,
 რომელმან ვიდრე აქამოდე ყოველი მტერნი მათნი
 მახრნა წარწყმიდნა: ამისთვის ერთი ერთის გულის
 დადებით იგფერ სასო წარკვეთილობით დაიწყეს
 რა ისრაელთა თანა ბრძოლა, ღმერთმან იგფერ დაარ-
 ცა რამეთუ ოცდა ათი ათასი სული ისრაელთაგანნი
 გაწყვიტეს ვოფნი და ფენეჭეცა მათთან. დანაშვი-
 განაბნიეს განაფლტეს. და კიღობანიცა ღუთისა დატ-
 ყვევებული თვისთ ახოვოს ქალაქად წარიღეს:
 ხოლო საქმესა ამას სედა მუის კაცნი ერთი შესა-
 მოსთ დანობილი თავს ნაცარ გარდაყრილი განი-
 ვლტო სელოვ ქალაქად რათამცა უამბოს საწყ-
 ლობანი ესე. მაშინ ელიცა მოსუცებული ოთხ-
 შიოც და ათ რვამეტი წლისა რომელს თვალთ ნა-
 თელიცა წარწყმიდა, სახლის კარის წინ სკამსედ
 მჯდომარე მოელოდის და გული ეწოდის კიღო-
 ხანსა სედა. და ვითარცა ესმა კაცისა ამისაგან მუნ

მისულისა ბრძოლის საქმის მარცხად წარსვლა, თვისი ორივე მისაც სიკვდილი, და ლუთის კიდობნის დატყევება, ნამეტნავი სიმწარისაგან ცანცითეან გარდაგარდნილი ვულაღმა დაეცა, და წელის ძვალი გაუტყდა მოკვდა: მას შემდგომ ცოლიცა ფენეჭესი, რომელი მათ დღეთა შინა ახლოს იყო შობად შეიღისა. იგიცა თვისი ქრმის სიკვდილის მსმენელი შეიპურა საცვიგარშან ერთმან, და შეიღის შობასა შინა საწყალობლად მოკვდა:

თანვი მეათესუთმეცე:

უცხო თესლნი მიზენით მის კიდობნისა ირისსებთან, და მას კელმეორ ისრაელთვე მოსცემენ:

ა. მეფეთა. ვ. ზ. ც. — წელი ქვეყნისა 2888:

მათ უცხო თესლთა რომელ კიდობანი დაატყევეს ახოვცად წარიღეს, იგიცა თვისთ დაგონ წოდებული კერანის ცამარსა დასდგეს. და რაჟამს მეორე დღეს დილას ადრე აღსდგეს ცამრად მივიდეს, ისილეს კერანი იგი დაგონ კიდობნის წინაშე პირქვე ქვეყნად დამხოზილი. მის გამო აღიღეს

მრხობლ თვისავე ადგილს დაადგინეს. ვარსა მე-
 ორე დილასაც მივიდეს ნახოს რამეთუ დავონ კვა-
 ლად ქვეყნად დაჯემულსა ცანი სოლო მრთლივ
 შერჩენია. და თავი და ორნი ფერსნი ცამრის შუა
 ადგილს დაჯგინულნი შემუსრვილან, და ორნი მკლავ-
 ვნი წყრთილთა ზედა კარისა იფენეს: ამას ვარდა
 ღმერთმან სსვა რისსვაჯა მიაგლინა უცხო თესლო
 ზედა. რამეთუ საკლამსა მათსა მუწუკები გამოა-
 ყარა, რომლებითი მწარეთ იჯანჯებოდენ, და ამი-
 თაც მრავალი კაცნი კვდებოდეს: ეგრეთვე მათს
 ყანებსა ურიცხო თავუნი ვანდებოდენ, რომელნი
 ყოველს თესულობასა მათსა ააოხრებდეს სტამდეს:
 რისსვანი ესე ასოჯელთ იხილეს რა ეჭვში შე-
 ვიდეს რამეთუ მისეწითა კილობნისათა იქმნებინ
 ესეო. ზრანვა ეგეს სსვა უცხო თესლო უხუცე-
 სთა თანა, და გამოსაჯდელად კილობანი იგი მუნით
 აღიღეს ვეთ წოდებულ ქალაქად წარიღეს. ვარსა
 მაინც და მაინც ვითარცა იხილეს რისსვანი იგი მუნ-
 ცა იქმნებინ, მუნითუცა უნდა ასკალონად წაღება. ვარ-
 სა ასკალონელნი წინ აღუდგეს ამასა, ჩვენ ყოველთა
 გაწეგვთ არა ვესურისო, ეცუოდეს: ამის გამო-
 ესრეთ თუქსა შვიდსა კილობანი იგი უცხო თესლოთა

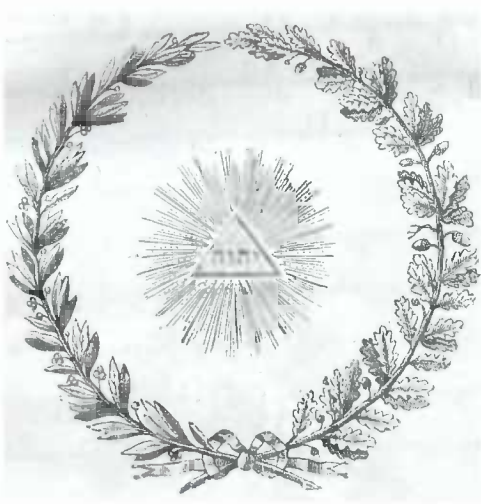
თანა დაძთენის შემდგომ, ისრასეს მრჩობლ უკან
 მოუცემა ისრაელთათვის, რათა განერონ რისხვათა ა-
 მათავან. და ამას სავანსა ზედა მათ კერპ მღუდელთა
 სწავლა მოსცეს ცალიერად არა ვაგზავნა მისი, არა-
 მედ უცხო თესლთ სუთი მთავრების სათვალავითა
 სუთი საწდომი ადგილის საჯი შექმნან ოქროსავან,
 და სუთი ოქროსავან თავუნიცა. და ესენი მას კიდო-
 ბანს შესწირონ რათა მათვან განქარდეს რისხვანი ი-
 ცი: შემდგომ ესეც დაუბარეს კელმეორ კარვად ვა-
 მოსაჯდელად და ეულის კმის საყოფელად, ნუ უბე-
 ჯაჯიყნი ესე მისენით არის, ანუ არა. და იგი კი-
 დობანი ზემოდ თქმული ოქროს რაიმეებითურთ
 აღიღონ ერთს ასალს ურემს ზედ დასდონ, და ორი
 ასალი თითო კბოს დედა ზროხები მას ურემს
 შეუბან. სბოები მათ მოაშორონ სასლში შეინა-
 სონ, და იგფერ გზას დააყენონ იეინი წარსახე-
 ლელად. და უკეთუ ნახვენ ზროხებსა მას სწორეთ
 ისრაელთ ქვეყნისაკენ წასულისა, იცოდენ რომე
 რისხვანი იგი კიდობნის მიზეზით მოხვდენილ
 არს: მათაც ვერეთ ეგებს. და უკანითვან მისდევდეს
 უმწერდეს. და იხილეს ზროხანი იგი გზის აქათ
 იქით ვაუბრუდებლად სწორეთ მივიდენ ბეთსამ-

ვის წოდებულ ისრაელთ ქალაქად. რომელ იმ-
 უამად ჰურსა მკვიდენ ივინი. და მუნ ბეთსამვისელ
 ოვსეს ეანაპი რა შევიდეს, მენი ისრაელისანი გუ-
 ლისკმის მეოფელნი სისარულით მირობდეს კი-
 ღობან ზედა. გარდმოიღეს იგი ურმითვან ურემი
 შემუსრეს დაწვეს. და ცეცსლითა მისითა ორნი
 ზროხანი იგი მოვიდეს ლევიტელნი მრთლივ და-
 საწველ ეგეს წინაშე კიღობნისა: გარნა სისარუ-
 ლი ესე მეთა ისრაელისათა საღმობითა დიდითა
 დაბოლოვდა. ვინაჟა მაშინ ორმეოც და ათი ათასი
 და სამეოც და ათი სული ღუთისაგან რისსულნი
 მოკუდეს ამიტომ რომე იტყვიან, რაჟამს კიღო-
 ბანი ესრეთ მუნ მივიდა, ისრაელთ დიდი თუ ზა-
 ცარა ზედ მიუვიდენ და თვინიერ მისი ზაცივის
 შენახვასა დაწვეს შესება კიღობნისა დახსრეკით
 შიგანისა აურ დაურიეს განიხილეს, რომელთათვის
 საქმე ესე სასციკათ აგერძალა ღმერთსა: ამისგამო
 ბეთსამვისელნიც მის კიღობნისაგან შემრწუნებუ-
 ლნი ათრთოლებულნი ეგვიტებოდეს კარიათარიმე-
 ლთა მის კიღობნის თვისთ ქალაქად წაღებასა, და
 იფგერ კარიათარიმად წარიღეს, რომელი მუნ წე-
 ლსა მრავალსა ამინადაბ მღუდლის სახლსა დეა:

ელი პღვდელი მოძღვრის შემდგომ ვითარ-
 ცა ვთქვით სამუელ წინასწარმეტყველმან დაიწყო
 ისრაელთი განმეებელობა, რომლის პირველი ღვა-
 წი ესე იყო რომე ყოველნი კერპნი და საკერპ-
 მსასურო რამენი მათიგან ახვანა განსწმიდა. და ლუ-
 თის მსახურობა განაასლა. უფროსი ერთი კიდო-
 ბნის მოქცევის შერამე: და დღეთა ამათა შინა ერთ-
 გზის სამუელ ყოველნი მენი ისრაელისანი მასე-
 ფათ წოდებულ ადგილს ერთად შემოკრიბნა. და
 ოდეს მათ უქადაგებდის და იენი ლუთისა მიმართ
 ლოცულობდეს, მაშინ უცხო თესლთა უნდათ ანაზ-
 დეულად მათ ზედ გამოხვლა ბრძოლა. ხოლო მე-
 თა ისრაელისათა ოდეს გულის კმა ეგეს ესე,
 მთავარდა გულსა მათსა თრთოლა დიდი, და ეგედ-
 რეს სამუელსა ვედრებად ლუთისა, რათა განერინ-
 ნონ კელთაგან მათსა: ხოლო სამუელ მოილო
 კრავი ერთი, და ოდეს ღმერთს შესწირა მრთლივ
 დასაწველი, ღმერთმან ზეცით იეფერი საშინელი
 კმაჲ ქუსვილისა და ტექისა გამოხვცა, ვიდრეღა
 ყოველნი უცხო თესლნი ერთმან ერთ შინა შემე-
 კველებულნი დაიწყებდეს განლცოლვასა. და მენი
 ისრაელისანი უკან გამოდგომილნი მათ მოსპობ-

დეს. და ქლაქთაცა მათსა კვალად კელთაცან მოუ-
 ლებდეს. და ამით იფიქრი შიში დაეცა ეულსა უც-
 სო თესლთასა ვიდრე რომელ დღესა სამუელისსა
 ვერლარა ბრძოდეს ისრაელთა თანა: და თვით სა-
 მუელ წინასწარმეტყველსაცა ჩვეულებად ექმნა წე-
 ლიწადში ერთ გზის ისრაელთ ქლაქთ მიმოვლა,
 მათი საჭიროების განსილვა, და სამართლის ქმნა.
 და სსვა დანაშტ ღროებასა ვაატარებდის არიმათემს
 სასლსა შინა თვისსა:

ნაწილი მეოთხე

მოთხრობა

მეუფებათა და ნეპოტა წიკნთასა ისრაელთ
 მეფეთა უამსა შემთსგევანი ვიდრე
 ცევეობადმდე მათი:

თავი პირველი:

ისრაელთა თვისთ მეფის დადგინება უნდა,
 ღმერთიუ პირველ მეფედ ისრაელებისა საუკლს
 გამოარჩევს:

ნ. მეფეთა. თ. ი: — წელი ქვეუხისა 2908:

სამუელ ოდეს მოხუცდა. განმცებელობის
 ჭვირთისა თვისაგან შესამსუბუქებლად თავის მა-
 გიერ თვისნი ორნი ძენი ოველ და აბია წოდებ-
 ულნი ისრაელთ ზედ მსაჭულად დაადგინნა: ესენი
 თავიანთი მამის კეთილ მსახურების და სიპართლის

გზისაგან გარე ყავიდეს. რომელნი ქრთამების აღე-
ბითა და სსვა უსამართლეობებითა ვრსა აწვალე-
დეს. ამის გამო ვერღა მძლებელნიცა მივიდეს
ყოველნი სამუელს შთაუარდეს და ერთპირად ეც-
ყოდეს. ვითარმედ ჩვენ მეფე ერთი დამიდგინე,
რათა ქვეყნის სსვა ნათესავებსაგით ჩვენც მეფე-
საგან ჩვენისა მმართულ ვინა შევლილ ვიყვნეთ:

ამით ერი უნდომელობასა აჩვენებდის უსაშუა-
ლოდ ღუთისაგან შევლასა თვისთა მსახურთ მიერ
(ვითარცა ვიდრე იმ ყამადმდე ქმნულ იყო.) და
სამუელს ვითარცა ესმა საქმე ესე, ფრიად შეს-
წუსნა და ჩიოდა ღუთისა მიმართ: თებრძანაჯა ღმე-
რთმან თხოვნილისა მათისა აღსრულებად, თლონდა
წინა ჰირველ მათ წინ დაუდოს მეფეთა სამართა-
ლი თუ ვითარ ჩვეულებისა მებრ ცვირთად შექ-
მნებიან მათ იგინი, და ვითარ ვითარცა ცუფე ვაუს-
დებიან: ვარნა საქმეებითაჯა ამითა თვალნი ისრა-
ელთანი არა შექმინდეს. და თვისთა სიცუფასა ზე-
და მტკიცედ სდგეს რა, მაშინ ღმერთმან კვალად
უბრძანა სამუელსა საულისა ისრაელთ მეფედ ცხო-
ბად. რომელი ესრეთ იყო: რამეთუ ბენიამინის
ნათესავსა შინა კაცი ერთი იყო კის სასელით. ამას

ეგანდა მე ერთი ახოვანი ფრიად მადლით საგსე
 ზატივეცემული ჰასაკით მალალი, იგფერად ვიდრე
 ღა ერთად ერთი იყო მრთელს ისრავლთა შორის.
 რომელი საულ ითქმოდის: მოხვდა რომე კისმან
 მან ვირები თვისი წარწემიდნა, რომლისათვის
 საულ თვის მსასურისათანა ერთისა ვაგზავნა სასე-
 დართ სამებნელად. იეინიცა ამას საგანსა ზედა ვან-
 ვიდეს ადგილნი მრავალნი მიმოვლეს, და შემდ-
 გომ ოდეს გერა ზოეს და სასო წარკვეთილნი არკი
 უკუნიქცევად იეზნეს, ანაზღათ ვასსენდა მსასუ-
 რსა მას სამუელ წინასწარმეცხეველი, რომელი იმ
 ადგილებს შინა იპოებოდა. ამის გამო ეცყოდა სა-
 ულსა, მივიდეთ მას შემკითხვით დაკარგულთ სა-
 ხედართათვის ჩვენისა. არამედ ერთი ღლით უმაღ-
 ლმერთს სამუელისათვის გამოეცხადებინა რომე
 სუალე ამ ღროს შენდამი მოვლინებად ვარ ბენი-
 ამინის ქვეყნით საულისა, რათა იგი მევედ სცხო-
 ერსა ჩემსა ზედა. ამის გამო რაჟამს იხილა იგი
 სამუელ, იცნა რამეთუ იგი არს საულ. და ვულ-
 ისა მისისა მოსასვენებლად თქმის შემდგომ ვი-
 თარმედ მოწოვნით არიან ვირები მამისა მისისა,
 შეიანერა იგი სინარულით ცაბლასზედ მიიყვანა, და

მუნ ჰატივი სჯა საულსა მისი. უფროს ყოველთა
 მალა დაჰდუნებთა, და რჩეული ლუკმების მის
 წინ მირთმევითა: და იყო დასრულებასა ჭამისა.
 სა არა უტევა მას წარსვლად, არამედ მას ღამესა.
 მუნ შეიკავა. და ღილა განთიადსა აღდგომილმან
 თავს ზეთი დაასხა მეცხეველმან, აჰა ესე რა ღმერ
 თმან მეფედ გვსო შენ ერისთავს თვისისა, რა
 თა კელთავან მტერთასა გამოიხსნა ივინი: შემდ
 გომ რაჟამს სასით მამისა თვისისა გასჯუმრებად
 იყო, მისი გამეფების ჭეშმარიტების ნიშნად, რაგ
 დენიმეჯა საქმე იწინასწარმეცხეველა სამუელ, ვი
 ნათვან არკი იგი წარსვლად იყო გზასა ზედა უნდა
 შენთხვეოდჯა ყე, და მისთანა სიჯევა დასდგა რო
 მე მერმე ვალგალა ქალაქად მივიდეს მას მოუ
 ტადოს. რომელ შვიდ ღლეს უკან თავადიჯა მუნ
 მივალს. და რა სასითაჯ იგი მოქცევად არის, გე
 რეთჯა ღუთის მიერ მას გამოუჯცადოს: ნიშნთა
 მათ ყოველთა საულსედ შესრულების შემდგომ,
 ვითარჯა ზირობა მიეჯა, მივიდა სამუელ და ერი
 ყოველი მასეფად შეკრიბა, რაჟამ მუნ მათ მეფე გა
 მოურჩიოს, ამის გამო ზირველ ისრაელთათორმეჯ
 თესლთ ზედა წილი განავდებინა, და რაჟამს წილი

ბენიამინის ნათესავ ზედა გამოხდა, მაშინ სამუელ ლუთიული გამოცხადებითა საულ დამალული ადგილითგან შეიპყრა მოიყვანა შორის ერისა დაადგინა და ჰქრქვა, აჰა კაცი იგი რომელი თქვენ ღმერთმან შეუფედ დაგიდგინა: ერმან მან სისარულით ერთ პირად შექმნა წასილი იცოცხლონ შეუფემან. და იმიერითგან ლუთიული შეგონებით იწყეს საულისა თანა შემოკრებად მლიერ და ვარვის კაცთა, და იფერ ისრაელთ ასალი შეფე დადგინდა:

თანვი მეორე:

საულ დიდი გამარჯვების ქმნის შემდგომ მრჩობლ შეფედ იცნობის:

წ. შეფეთან. იან. იბ: — წელი ქვეყნისა 2909:

საქმეთა ამათა ერთი თუქს შემდგომ ნაას ამონელთ შეფე გამოვიდა ისრაელთ ქვეყნის ერთს მსარესა იაბის წოდებულ ვალადელთ ზედა. ხოლო მათაც პირდაპირ დგომის ძალის არა შექონებულთა კაცნი მიუვლინნეს მას და ეცუოდეს, ვითარმედ ხვენ შორის შეკრულობა დაესდგათ და იფერ უწყებასა ქვეშე შენსა ვიყვნეთ: ხოლო

იგიც ესრედ მიუცებდის და ეცუოდის ჩვენ ძორის
 შეკრულობა ესრეთი იყოს რათა თქუენ კაცად კაც
 უადმან მარჩვენე თვალი მოითსაროთ: ხოლო თა
 ბისელთა ესმა რა ესე, შვიდი ღლე დროება სთ
 სოეს. და აქათ იქით ისრავლთ ქვეყანასა საქმე
 ესე აცნობეს: საულ ვითარცა ესმა უსამართლო
 საქმე იგი, აღევსნა ძალითა ღუთიუელითა. და სას
 ციკად ვაწუროძილმან მოილო თვისი ორი კარი
 ნაკვეთი ნაკვეთად შექმნნა, და ნაკვეთნი იგი ოთხ
 სავე მსარესა ისრავლთ ქვეყნებისასა წარვსაგნნა
 და ეცუოდა. რომელიც საულთან და სამუელთან
 არა მოვალს, ესრედ ნაკვეთი ნაკვეთად შეუქმონენ
 კარებსა მისსა: და საქმიითა ამითა იგფერი შიში
 შთააგდო გულსა ერისასა, ვიდრე ყოველნი ფერ
 ხსე აღდგომილნი საულთან მივიდეს. ესე ყოველნი
 ექუსას სამეოცდა ათი ათასი სულნი იყვნეს. რომ
 მელნი საულმან სამ ბანაკად შექმნნა და იგფერ
 ამონელით სედ მივიდა, წუგეცა დიდი მოსცა მათ,
 და დანაშტი განაბნია განავლცო წარწყმიდა, და ა
 ბისელნი იხსნა: და ამით საულ დიად შეუყვარდა
 ერსა და გული მათი მას სედ მიუცუა, იგოდნად
 ვიდრეღა ფერსსე აღსდგეს შეწყობა მოკვლა უნ

დათ მის კაცისა, რომელმან არა რად შემრაცხველმან საულისა, თავ გამოღებით არა მოსცეს მას კარკი, ვარსა სამუელ დაუძალა დაამშვიდობა ეოველნი : შემდგომად აღიყვანა ისრაელნი ეოველნი კალგალად მიიყვანა . და მუნ მადრიელობის ღუთისათვის საღმრთოს შეწირვითა, კელმეორ მეუფედ ცხო სამუელ საური და მასვე ადგილსა ეოველთ წინაშე სამუელ გიდრე იმ უამადმდე თვისთ მართალი განმცებელობის მოწმობა მიიღო პირისაგან ერისა, და ღუთის მათსედ ქმნულ სიკეთეთა მათ წინ მოცანით, სწურთა ივინი და შეავონა რათათვისთ მეფისათანა შეერთებულთა ღუთისაგან ეპინოდის, მცნებანი მისნი დაიცვან : ვარსა კელმეორნიძნად საქმისა ამისა რომე ისრაელებმან დიდი უსამართლოება უყვეს ღმერთსა მეფის მოთხოვითა, ილოცვიდა სამუელ . და მესეულად ცამან დაიწყო სასტიკი ქუსვილითა წვიმის ღურა . ივინად გიდრელა ერი შემრწუნებულ ვცოდე იცოდეს, და ეგედრეს სამუელსა დაცხრომიწებად მის ღუთის რისხვისა :

თავი მესამე:

საულ კვალად სძლევს უცხო თესლთა, და ურზობისათვის ღუთისა, ღუთის თვალისაგან განგარდების: იონათან თვისი მოქმედებული მსნეობითა სიკვდილისაგან განგრინების.

ა. მეფეთა, ივ. იდ: — წიდი ქვეუხისა 2911:

შემდგომად ერთი წლისა მეთა ისრაელისათა ბრძოლა მოუხვდათ ფილიშტელთა თანა. ამას საგანსა ზედა ყოველნი ერთად შეიკრიბნეს ვალცალად, და სამუელსაჲცა შვიდი ღლის მერმე მუნ ყოფნის სი-
ცევა მიეცა რათა მივიდეს ღმერთს მსსვერპლი შესწიროს, ვის გული დაუდოს ჩსუბში წარსვლისა. მიზენი იგი იყო რომე ყოველნი შემრწუნებულ იყვნეს ოდეს გაეგონა თავიანთ მტერთა ძალი დიდი. რომელნი მათზედ მოვიდოდეს ოცდა ათი ათასი გვლეებითა. ექუსი ათასი ცხენოსნებითა და აურიცხველი ჰარებითა: და იყო დღესა მეშვიდესა იხილა საულ მიუსვლელაბა სამუელისა, მის გამო ვრი დრცვინვითა ვანიბნეოდინც ყე. და თავად კელი მიყო მსსვერპლის შესწირვასა. რომელს

არღა მიუყადოს და ეგვიდეს მცერთ ზირდაზირად,
 და მსხვერპლის შეწირვის დასრულების ყამსა მიუ-
 სწრა მივიდა სამუელ, და ფრიად ვაწყრომილმან
 საულის დაუთმენელობასა და ელისაზობასა ზედა
 ჰქრევა მას, ღმერთმან შენ საქმისა მაგის შენისა-
 თვის ზირისაგან თვისისა ვანგავლო იფფერთ რა-
 შეთუ შეფობა შენი შენგან არა ვარდვიდეს შენს
 შეილს ზედ. და იფფერ დაუცევა ვამოვიდა წარ-
 გიდა: ამის სმენითა უმეცეს გული ვაუცედა ჰარსა.
 და საულისათანა ექვსას სულით ხოლო დაშთენი-
 ღთა, იფფერ იწყეს მცერთ ზირდაზირ წარსვლა:

მაშინ შემან საულისამან იონათან ვისამე კაცი-
 სათვის საქმის შეუყუობლად თვისი სატურგელის
 მცვირთველი ხოლო აღიყვანა მცერთ ზანაკსა მიე-
 ასლა. და მივიდა მთის ერთის ყელის ზირსა დგა-
 და მათგანნი ზირდაზირ მომავალნი ზედი ზედ ო-
 ცი ოდენ სული მოკლა. და ამით ღმერთმან იფ-
 ფერი შიში აღშფოთება შთავდო მცერთა შორის.
 ვიდრეღა ეგონებოდათ ზანაკი დიდი ისრაელთასა
 უკანით მდგომარე. რომლით დაიწყეს ვანბნევა
 ვაქცევა: რაყამს საულ შორით მსედგეღმან ამი-
 სამან გულის ვა ყო საქმის ვითარებაჲ საითგან

ქმნული, თვითაცა ეული დაიღო გამსწვედა (უფროსი ერთი მაშინ რაჟამს ერძან საქმისა ამის ეულის გმის მეოფელძან კელძეორ ათი ათასი კაცის ოდენთა დაიწეეს მისთანა შემოკრებად.) ამის გამო თვისი ღონის მიებისა ებრ უკან გამოუდგა. წყვეტა გვარნი მოსცა. დანაშუი განავლტა: გამარ, ჰგებასა ამასა შინა დიდსა იგი საკვირველ. იყო, რამეთუ ისრაელთი კერძოდ ეოველ ივოდენ კაცთა შორის ორთა სოლო საულ და ონათანს შეილდისარი და მსხვილი ქონდა. ამიტომ რომე უამსა უცხო თესლით ისრაელთი წედა მფლობელობისასა ესრეთი სამკედრო საომარი საჭურველნი აკერძალათ მათ თვის. ეგრეთვე რკინეული კელსაწყონიცა მათვან აღედო. რომელ ისრაელნი თვისთ ეანის სანსავ სათიბ ცელებსა და მანელებსა გასაკეთებ მოსაღესავად წარვიდოდინ უცხო თესლით ქვეყანასა, და მუნ ვაკეთებინებდინ: ბრამედ ხინებული გამარ, ჰგება ესე და სინარული ერთობ დაშხამდათ მიწესით სალმობით სავსე შემთხვევისა ერთისა. ასრე რომე საულძან მან უცხო თესლით წედა მიტრისა უამსა ფუცით აღთქმა ჰქმნა ღმერთ თანა დღესა მას ვიდრე დის მტერნი არა წარწყმიდნოს.

ვიდრე მიმწუსრადმდე პირით უწმა პარსულაბდეს.
 და არაგინ კაცმან პირსედ რამ წაიკაროს: იონა-
 თან არა უწყოდა ფუცსა ამასა მამისა თვისისასა.
 ამის გამა ფუცკარო სკათა ასლოს განვლის ყამად
 არკი ძლიერ მოძიენოდა, კელს ჰერობილი კვე-
 რთსი განირთსა მუნით თაფლი ამოილო შეჭამა.
 და მით თვალნი განესუწნა ვალონიერდა: რაჟამს
 მიწუსრ იქმსა წარებმანც მოღალუელ მოფეთქალ-
 თა ფრიად მოძიენებულთა მცერთაგან კელს ვა-
 როვინებული ცსოვარი. კბოჲ და სსეგუ. მოუთ-
 მენრობით დედა მიწასედ დაკვლა დაიწყეს და შწუ-
 ლის წინაღმდეგად სისსლში გასგრილსა ტამდეს:
 ესე ვითარცა ვულისკმა ყო საულ, დანაშთი თვის
 წინაშე მიაყვანისა და ქვასა ერთსა ზედა დაკლუ-
 ლი. იფერ გორცი სისსლისაგან განწმედილი მათ
 მოსცა სატმელად: შემდგომ მასგე ღამეს კვალად
 უნდა საულს მცერთა ზედა წარსვლა. შეჭკითსა
 ღმერთსა მღუდლის მიერ. ვარსა ვითარცა ისილა
 რამეთუ ღმერთმან არა მიუეო, ვულის კმა ყო
 ერთი რამ ცოდვა მოხდენილაო. მის გამა ბრ-
 მანა რათა კაცად კაცად ზედა წილი განიგდოს, და
 უპეთუცა მესაცა ზედა ჩემსა იონათანისა გამოხ-

დეს წილი, არა ვრიდოა მოგაკვლევინოა იცუოდის: განიდეს ჩა წილი. იონათან სედ გამოვიდა. და საულ ჭკითხა მას თუ რამე გამოქმედებოდა. მან მიუგო და ჰრქვა, ერთი ლუკმა თაფლის ჭამისათვის სუ თუ მე მოსიკვდად ვარი. საულიც უიციო იცუოდა, სე ევრეთ არს დღეს უნდა მისკუდე: მაშინ ერი აღსდგა წინ აღუდგა ამასა და იცუოდეს სუ იყოფის, ვითარ მოიკლას კაცი იგი, რომელმან ამიხეზა ისრაელსა განთავისუფლებად: და იფერ ერმან მან ცოდვა ესე თავს ისსა, ღუთისა მიმართ ღოუცვითა, და იონათან სიკვდილისა. გან განთავისუფლეს:

თანვი მეო-თხე:

საულ ამალეკელთ დასოგვითა ყოველითურთ ღუთის თვალისაგან განგარდების:

ა. შეფუთან. დე: — წელი ქვეუხისა 2930:

ამალეკელთ ცოდვათა საწყეო შეიგხო რა, ბრძანებითა ღუთისათა სამუელ წინასწარმეტყველი მივიდა და ჰრქვა საულს. რათა ამალეკელთ სედ საომრად განგიდეს, და არა ჰრიდოს ყოველნი მო-

სრას მამა კაცი, დედა კაცი ვიდრე ძუძუ შრომადმდე მათი და ჰირუცეენიცა მათი: საულმან მოსწევიდნა ამაღეკელნი. გარსა ბრძანება ღუთისა სრულებით არა აღასრულა. ვინათგან ცოცხალი შეიპყრო შეინასა ავად წოდებული მეფე მათი. და ცხოველთაგანნი მათნი და სხვა უგვეთილესნი რაიმენი შეებრალა შეინასა: ამისთვის ფრიად გაწყრა ღმერთი, და საქმეთა ამათა სამუელის მათსრობითა შესხვილა მას და ჰრქვა შემინანებიც მეფედ დადგინებაჲ საულისაჲ, რომელმან ესრედ გარდასდა ბრძანებათა ჩემთა: სამუელცა მას ღამეს ესფერ მოწყენილი წინაშე ღუთისა დავარდა. და დილას განთიადსა მივიდა მაშინ შე მოესწრო რაჟამს საულ ამაღეკელთაგან აღებულ ნაშოვართა ღმერთს საღმრთოდ შეწირვიდა. და ოდეს საულმან სამუელი იხილა, წინ მიეგება რბენითა და ჰრქვა აჲ ბრძანება ღუთისა ვითარცა მითხარ აღვასრულეცა: მაშინც სამუელ ჰკითხა მას და ჰრქვა. მაშ აბა რაჲ არს სმად იგი ცხოვართა და ზროხათა რომელ მე მესმის. მან მიუგო და ჰრქვა, მეგნი ამაღეკელთაგან მოყვანილია, რომელთ უგვეთილესთაგანნი ვრსუნდა შენსვად. რათა ღმერთს შესწირონ: სამუელ

ლუთილი შუროთ აღესებულმან შენგე სასტიკად
 ცალანძლა იყო მეფეველმან, ლუთის საინო საყო-
 ფელი უმეტესი მორხილება არს, ვირემც თუ მსს
 გერალის შეწირვა. ამის გამო ვითარცა შენ ღმე-
 რთი არა რად შერაცსე, ღმერთმანც განგადოს
 პირისაგან თვისისა. და მეუფება ემე შენი კელი-
 საგან შენისა მიგიღოს: სიჯევისა ამისაგან ეული
 საულისა ძრწოდა და თქვა. ვცოდე შოშიჯეგე მე-
 და მოვედ ერთად ვილოჯგიდეთ ლუთისა მიძარი
 სალსინებლად ცოდვათა ხემთა: ვარსა სამუელ ყუ-
 რად ღება არა მოსცა, არამედ ოდეს პირმიქცეუ-
 ლი წარსვლასე იყო. საულ უპნითგან გაუდგა და
 საფარველსა მისსა კელით შემპერობი უკან დაი-
 წეგდის არა უტვივებდის წარსვლად რა, ვაისა და
 საფრეწი კელში შერხა. ამასა სედა მიექცა სამუელ
 და კვლად ეცეოდა: ვითარმედ ღღეს ღმერთმან
 დაფრიწა და მიგიღო შენგან მეუფება ემე შენი,
 რათა გაცსა უკეთილესსა უფროს შენსა მოსცეს.
 გეც ლუთის საოქებაში სიჯევა არს, უკან არა დაბ-
 რუნდეს: შემდგომ სამუელ იხილა რა რამეთუ გერ
 მოურხების კელსა საულისასა მიიქცა მისთანა მი-
 ვიდა ლუთისა მიძარი სალოჯავად. და უნდა ავაგ

შეგე წინაჲე თვისსა მოჭეგარონ, სოლო ოდეს
 მოჭეგარეს, მაშინ აღილო კელსა მასვილი სამუ-
 ელ, და კელითა თვისითა მასვე ადილსა ჰკლა
 იგი ესრეთ მეცყველმან. ვითარცა მასვილსა შენ-
 სა იგოდენნი დედანი თვისთ შვილთაგან მოუწყვე-
 ტიეს, ესრეთვე ასლა დედაცა შენი შენგან მოს-
 წედეს: საქმეთა ამათ ზედა იმიერთგანც გული
 სამუელისა უოგლითურთ ვაცუდა, მიაჯოვა სასიღ
 თვისსა არიმათემად წარვიდა, და იფერ განცალ-
 კივებული არღარა ეჩვენებოდის საულსა:

თანგი შესუთე.

დავით მეფედ იცხების.

ბ. მეფეთა. ივ: — წელი ქვეყნისა 2934:

რაკაჲს დმერთმან საულ ჰირისა თვისისაგან
 განადლო, მას შემდგომ სამუელ წინასწარმეცყვე-
 ლის სუგეშინისცემითა, უბრძანა მას განსვლა ბეთ-
 ლემად წარსვლა, და მუნ იესეს შვილთაგანის ერ-
 თის, რომლისაგ თაგად გამოცხადებად არს მისდა.
 იგიცა საულის ადილს მეფედ ცხობს ისრაელთ
 ზედა: სოლო სამუელს საქმე ესე რომელი დაფა-

რული არკი იყო საულისაგან, ეძინოდისუა არამ-
 ცა აგნოს. და მის გამო ბრძანებითა ლუთისა მი-
 გიდა რა ბეაღეგმად, ესრეთ კმა დაყარა რომე სალ-
 მრთოს შესაწირავად ბეაღემს მისულა: ამისთვის
 რაჟამს სსგათა თანა იესე წოდებული კაცი ერთი
 იუდის გვარისაგანი შეიღებოიურო თვისითა მივი-
 და მუნ საღმრთოსადმი. უნდა სამუელს რათა იესე
 შეიღნი თვისნი თვითო თვითოდ მას წინ მიჭე-
 გაროს განსასილაგად: და წინა პირველად ვითარ-
 ცა იხილა უხუცესი ძეგ იესესი გლიაბ წოდებუ-
 ლი, იგი ეგონა სამუელს ლუთის მიერ გამოარჩე-
 ული, გარნა ღმერთი მას ეცუოდა ნუ მიჭსედავ
 შენ პირსა და ჰასაკის სიდიდესა მაგისასა. ევე არა
 არს გამოარჩეული ჩემი. კაცი კაცის პირსედ შესე-
 დგითა იფერ მსჯავრსა ყოფს, არამედ ღმერთი
 არა სედავს პირსა უკეთუ არ გულისსა: მას შემდ-
 ვომ მიჭეგარა იესე ამინადაბ, და იგიც არა ი-
 ყო. მას უკან სსგანი დახაშტნი ყოველნი შეიდ-
 ნივეც რიგით მიჭეგარა. გარნა დახედა რა სამუელ
 რამეთუ რომელიც ღმერთს ნებაგს, არცარა ერთი
 არს მათგანი. კითხა იესესა და ჰრქვა, ეგოდენნი
 არიან შეიღნი შენნი და სსგა არა? მან მიუგო და

ჭრქვა, უმრწემესოცა ერთი ჭვიებს ღავით წოდებულნი რომელი მწემს არს ცხოვართა და მათ ამოებს, მოუწოდა სამუელ ივიცა, და ისილა ესე ღავით წოდებული ერმა ერთი მოწითლო თვალთ შვენიერი. და ლუთიული გამოცხადებითა მუნვე მოილო ზეთი და დაასსა თავსა ზედა მისსა. და სცსო იგი მეფედ. და იმიერთიან აღიხუნა სულნი ლუთისა საულისაგან. გამოვიდა განშორდა, და მოვიდა ღავითის ზედა: და იყო რა საულ წირისგან ლუთისა განგარდნოლ, შევიდაცა მას შინა არა წმიდა სული, რომელი ღროთი და ღროთი მის შინა მწარეთ იჯანჯებოდის. და აღსამსუბუქებლად მცირე ერთი შეწუსებისა ამის, ებნის დამკვრელსა არკი ეძიებდეს, ზოგნეს ღავითი და მიჭევარეს საულსა, და რაჟამს მოვიდოდის მისა სული ბოროტი და ახლობლის საულსა, ღავით ებნით ცებილად მვლობელი, აცხრომებდის და განასვენებდის მას. და მას და მას შემდგომ იფეერ საყვარელ საულისა ეახ და ღავითი, ვიდრელა შექმნა იგი თვის საჭურველით მკვირთველად:

თანვი მეექუსე:

დავით ვალიათსა ჰკლავს, და მით ვოგელნი
უცხო თესლნი იძლევიან:

ა. მეფეთა. ივ: — წელი ქვეყნისა 2938.

უცხო თესლნი იგი კვლად განძლიერებულნი
ისრაელთა ზედა ჩხუბს გაჰლიდეს. საულიც მივი-
და ჰარებითა მათ ჰირდაჰირ დაიბანაკა დეა. სოლო-
ბანაკსა უცხო თესლთასა კაცი ერთი ვძირი იყო.
ვალიათ სასელით, რომელსა სიძალდე ქონდა ექ-
ვნი წერთა და ერთი მტკაველი (თითქმის ორი
კაცის სიძალდე ზედ უმეტეს) და სატურველნიცა
მისნი მის დაგვარ დიდი და საძინელი. თავზე რგალის
ჩაფსუცი ედგა. მრთელი ტანი რკინის პოლოცით
(ესე იგი ზღრსით) მოსვილი, ფარი მხარზე აღე-
ბული, და კვლსა თვისი სიდიდის ზომით მიიმე-
ერთი მუხის მწერობელი. (იფერად რამეთუ ით-
ქმის რომე რაიჯ ზედ სატურველი ეყარა ვოგე-
ლისავე სიმძიმე უმეტეს ას ოცი თყისა იყო):
ესე კჳირად თვისთ ბანაკისაგან გარე გამოსული
ჰირდაჰირ ისრაელთა ბანაკისა მოვიდოდის, და კიც-

სვითა მათი იშასდის კმითა მალლითა, ვინ სართ
 თქვენ რომელნი ზირდაპირათ ჩვენი გამოსულ სართ?
 მაინც ესრეთ ყავთ რათა უკუდუბრალოდ არ დაიხა-
 ცოთ, თქვენგანი ერთი გამოარჩიეთ რომელი მე
 ვამიდგეს, მე და იგი სოლო შევეცაკათ. უკეთუშცა
 იგი ძლევად ჩემი იყოს და მკვლელ, ჩვენ ქვეშეცა
 თქვენიმც ვიყვნეთ, აბა თუარა მე თავად იგი ვსძ-
 ლიო, თქვენ ქვეშე ჩვენსა იყვნეთ. და ამით ომი
 დაცხრეს: საულ და ყოველნი ისრაელნი საძინელი
 ვძირისა ამის სატურგელებითა თვისითა მსილგე-
 ლნი და მისი თქმულის მსმენელნი, შემრწუნე-
 ბულნი გაჩერებულ იყვნეს ორშეოც დღეს, და არა
 იცოდნენ თუ რაჲ ყონ. თუ გინდ იმ დროს საულ-
 მან აღუთქვა მას კაცსა რომელი ვაჭბედავს მის
 ზირდაპირ განსვლასა მოკვლასა მისსა, ასული თვი-
 სი მას მოსცეს, და თვით ნათესავითა თვისითა
 განათავისუფლოს. ეარნა არავინ კაცი ჰპოვა ვამ-
 ბედავი საქმისა ამისა: მათ დღეთა შინა მოხვდა
 რამეთუ იესე თვისი უმრწემესი მეჲ დავით წარ-
 გსაგნა ბანაკად ისრაელებისა, რათა მუნ მივიდეს
 თვისთ სამთ შმათა ზური წარუღოს და ნასოს თუ
 როგორ არიან? დავით მივიდა საქმე ესე ეოლია:

თისა არკი გულის კმა ყო, ფრიად გაცხარდა მას
 ზედა. რამეთუ ერთმან ურწმუნო უცხო თესლმან
 ესრეთ ყვედროს ბანაკსა ლუთისასა. და დაიწყო
 თვით ბანაკსა შინა აქათ იქით კმის დაყრა, თუ რას
 მოძცემენ მე, რათა გავიდე მის პირდაპირ და გძლიო
 იგი ძალითა ლუთისა? ელიაბ უხუცესსა მძასა მისსა
 ესე ვითარცა ესმა, დატუქსა იგი და ჰრქვა, იმიერ
 ცხოვარნი უნაცრონოდ დაეცოებიეს და რად აქ
 მოსულსარ დასათვალიერებლად მაკვილაკობასა იქმ
 და დიდ დიდს იმასიო.

შემდგომ ყურსაცა შინა საულისა შიასია ამა
 სიტყვამან, და მოუწოდა იგი წინაშე თვისსა. სო-
 ლო დავით ჰრქვა მას, ნუ სრულიად გეშინინ, მე
 მივიდე გძლიო იგიო. საულიც ეცყოდა, მეშინის.
 ვად თუ გერ შეუძლო. ვინათვან ჰერეთ ყრმა სარ,
 და იგი ყრმობიდეანგე ბრძოლასა შინა კაცი არს
 აღსრდლი: დავით მიუეო და ჰრქვა მას. მე მო-
 ნა შენი მოვასა ზედა ცხოვართასა მამისა ჩემთა-
 სა, რაჟამს ლომი ანუ დათვი ზე მოიჭრებოდის
 წარიცაცებდის, მე უკან გამოდგომილი პირითვან
 დავაჯლიდი მოვიყვანდი. და უპაუტუცა ჩემ ზედა
 აღსდებოდაცა, ქედისაგან მისისა შემპყრობელი

მოგჭკლევდი ეე. აბა ვსასოებ ეგრეთვე განმარინ
 ჩოს მე ღმერთმან კელისაგან. უცხო თესლისა ამის
 და ავსუნა მის ურწმუნოს პირისაგან ისრაელთათა
 ვის მოცემული ევედრებაჲ: მაშინ საულ თანასმა
 შეექმნა სიჯეგასა ამას ზედა. და ბრძანა თვისი
 საომარი რკინის შესამოსნი დავითს შემოსიან და
 საჭურველნიცა თვისნი მას მოსცენ, და იფეგრ გან-
 ვიდეს პირდაპირ ვოლიათისა. ვარსა დავით მიუხ-
 ვეგლობითა ესრეთი მძიმე ჩასაცმელებისა და სა-
 ჭურველებისა, განიძრო ივინი ერთ კერძოდ და-
 ცოა და კელსა ერთსა აღიღო არყანი თვისი სამ-
 წყემსო, მეორე კელს შურდული, და ქვაჯა სუთი
 უბეს შთაიწყო. და იფეგრ განვიდა ვოლიათის წინ:
 ვოლიათმან მან ვითარჯა ისილა იგი, ესრეთ წი-
 თური და ფაფუკი ემაწვილი რომელი თვინიერ საო-
 მართ საჭურველთა მის წინაშე განვიდოდის თქვა,
 ვაჭ ნუ იუ მე ძალლი ვარ რომელ ჩემსედ კვერ-
 ხსითა და ქვით მოდიხარ. მიუგო დავით და ჰრქვა
 მას. ძალღსედაც უვარესი ხარ. ეცყოდა ივიცა,
 მოგედ მოგედ მომეასლე მე რათა ვორჯი ევე შენი
 მფრინველო და მსევთ საჭმელად მივცე: დავითიცა
 ეცყოდა. შენ საჭურველებითა შენითა ჩემსედ ვა-

მოსულხარ. ხოლო მე ძალითა სასჯელისა ლუთისათა
 შენს ზედ მოვალ, და ვსასოებ რომე თავსა შენსა
 მე ღმერთი მომცემს რათამცა გკლა და თავი ეგვე
 შენი შენგან ავსვნა. და შენ და შენთან მეოფი მრ-
 თელი უცხო თესლების კორუცი ღღეს მინდა მგონ-
 გელებს და ნადირებს საჭმელად მივცე. და ამით
 იცნას ყოველმან სოფელმან რამეთუ შორის ის-
 რაელთა არს ღმერთი ჭეშმარიტი, რომელი უფარ-
 ქძალოდ ვამარჯვებინებს როდისაც თვით ნებაგს:
 და ამის თქმით მცირე ერთიჯ არკი მიახლოვდენ
 ურთი ერთსა, დაგით შეის ქვა გამოიღო შურდუ-
 ლსა შთასდგა, და ჰირდაჰირ მისისა ძლიერად სცყო-
 ცნა რა, მივიდა ქვა ეოლიათს შუბლში შეერტო-
 და მასვე ადვილს ერთობ ჰირქვე დაეცა გამოიძან-
 ტა. მაშინ ფიცხლავს განისწრაფა დაგით ზედ შეს-
 ტნა წელითეან კძალი ამოუძრო და მით თავი ეო-
 ლიათისა მოჭკუწთა: ხოლო უცხო თესლთა ამის
 კილვითა იწყეს განბნევა ლტოლვა, და ძენი ის-
 რაელისანი უკან გამოდგომილნი მრავალ მათეანსა
 მოსრევდეს. და მრთელი ბანაკიცა მათი დათრეუ-
 ნეს აღიღეს: შემდგომ დაგით ეოლიათის თავის
 და მანგილისა მისისა კელსა მწყობელი წინაშე

საულისა ახლად განვიდა. მაშინ საულმან, ვითარ-
 ცა იტყვიან ზოგნი რომე დიდხანს აქეთ დავით
 მისგან გაპორებული იეფერი დაბიური შწყემსის
 სამოსით ოდეს იხილა იგი, ვერ გაიჯნა. ამისგა-
 მო განუცვიფრებული მას ზედა ეკითხოდა. ვისი მე-
 სარ შენა? მანც მიუგო და ჰჩქვა. მე მონისა მე-
 ნისა მე ვარ რომელ ბეთლემელი იესე ითქმის.
 მაშინ ონათან კემან საულისამან სილგითა დავითის
 მსნეობისა ამის დიდისა, და სმენითა. მისი მად-
 ლიანი ნათქვამებისა, იეფერ შეიყვარა იგი და გუ-
 ლი მიუცვა მას ზედა, ვიდრეღა განიძრო სამკედ-
 რო სამოსნი და სატურველნი თვისნი და მას მო-
 სცა. და მისთანა ქმობილობის სიტყვა შეკრა:
 საულმანც იმიერიოვან არღა უცევა დავითსა წარ-
 სვლად სახიდ მამისა თვისისა, არამედ თავისთან
 აღიყვანა:

თანვი მეშვიდე:

საულის შემქურნება დაგითს ზედა:

ბ. მეფეთა. იწ. ით: — წელი ქაუხისა 2942:

დავით გამარჯვებისა ამის ქმნის შემდგომ რაჟამს საულისა თანა ბრძოლითეან მოიქცეოდინ, მაშინ ისრაელთ ერი ქლამებისაგან გამოსულნი დაიწყებდეს მილოცვასა მათ წინ მიეგებებოთა. და სისარულით წინაშე მათსა გრდომითა. დედა კაც-ნიცა იგი ფერსულ დაბმულნი ბობლანების დაკგ-ნითა იფერ სისარულით ვალობდეს და იცუოდეს. მათუღმან ათასი ჭკლა. სოლო დავით ათი ათასი: წმას საგანსა ზედა შური დიდი მიეცა საულსა და დაიწყო თქმად, სწდავ დაგითს ათი ათასი მოსცეს და მე ათასი სოლო, რამე და მოაკლდების დაგითსა, უკეთუ არ მეუფება ესე ჩემი, რომელი მასაცა მიი-ღებს: და იმიერიდგან რისსვის თვალთ კედვიდა დაგითსა, იფერად ვიდრე დღესა ერთსა თვისი ჩვეულებითი ბოროტი სულისაგან შეწყრობილმან, რაჟამს დავით წინაშე მისსა ებნითა ვალობდის, ანაზდეულად სცუოცნა მას შუბი, და უკეთუ დავით

არა ამცილებელი არ ვაქცეულ იყო, მოჭკლემდა ემ
 მასა: შემდგომ ესე საშუალო ჰაზვნა საულ დაგი-
 თის მოკვლისა. ვითარცა ვთქვით პირველ პი-
 რობისა მეზრ საულისა, რომელი დაგიითისათვის
 მოცემად იყო თვისი უსუცესი მერობ წოდებუ-
 ლი ქალისა მოკვლისათვის გოლიათისა. ვარსა
 საქმისა ამის მას მერმედცა დაგიწყებაში მიცე-
 მითა, გამოიყვანა სხვასთან დაქარწინა ივიცა.
 შემდგომ გულის კმის მეოფელმან, ვითარმედ
 თვის მეორე ქალსა მელქოლ წოდებულსა სიუ-
 გარული დაუცს დაგიოს ზედა, იზრანა მის მიერ
 შთაგდებად დაგიითისა საბრწესა შინა, რათამცა მო-
 კუდეს. ამის გამო კაცი მიუგზანა დაგიოს და გე-
 ყოდა. შენგან სხვას არას ვინოულობ. რათა შენ
 ასული ჩემი მელქოლ მიეცე, შენ სიმედ ჩემი ვა-
 ცისადო. უკეთუ არ მისგადე მომიკლა მე ასი უც-
 ხო თესლთაგანნი. და საულ ამით სასოებდის ვი-
 თარმედ დაგიო კელთა უცხო თესლთასა მიცემული
 მოკუდებისა: საქმისა ამისაგან დაგიო თუცა პირვე-
 ლად სიმდაბლით უკან დგა მეცემელი. მე არა ღირს
 ვარ სიმე მეფისა შევიქმნიო, ვარსა შემდგომ წარ-
 ვიდა სიმძნით აღასრულა თქმული საულისა, და

ცოცხლად მოქცეულმან მეღქოლ ცოლად თვისა
 შეერთო: და ვით იგფერ დლითი დღე მადლებითა
 ლუთიულითა რადგნათაჲ წინ წარგიდოდის, და სი
 ბრძნითა თვისითა და სიმსნითა ერსა შეეყვარდებო-
 დის, იგონათაჲ მოპურნება საულისა მას ზედ
 განმლიერდებოდის. რომელმანც უსადად დაიწყო
 უკან შთამოდგომად რათამცა ჰკლას იგი. ვითარცა
 დღესაცა ერთსა კვლად შეეპერო იგი ეშმაკეულსა.
 და და ვით ოდეს წინაჲე მისსა ებანსა უკრევედის,
 მან ზირველსა ვით მოინდომა შუბით ვემა კვლა
 მისი: ხოლო და ვით მის წინათგან გაქცეული წარ-
 ვიდა რა სასიდი თვისსა, საულმან უკან კაცნი მია-
 ყოლა რათა მივიდეს ლამით კარი აართვან და დი-
 ლა განთიადსა გამოსვლასა მისსასა ჰკლან იგი:
 მეღქოლ შეუცყო საქმე ესე და მას ლამესა ფა-
 რულად სარკმლითგან მირს გარდმოიყვანა და
 ვით, რათამცა წარვიდეს განეროს. და მისი გაქ-
 ცევის დროების მისაცემლად მის საწოლს ადგი-
 ლსა ქორკი ერთი დასდგა ზედ მისურა. და დილა
 განთიადსა მივიდეს რა კაცნი იგი საულისაგან მი-
 ვლენილნი, მან უჩვენა თქმითა, თუ შეუძლოთ არს
 ვერ კვლექიფების მოსვლად: საულმან მრჩობლ

უბრძანა ცხედართი მიუგანება მისი. და შემდგომ
 რაჟამს გულის ემა ეო მელქოლის მიერ ქმნული
 მაცუყარობაჲ ესე. და ესმა დაგითის გამოხვლა
 სამუელთან ნაგად ჰრამა წოდებულ ადვილს გაქ-
 ცევა. მას შემდგომცა თუეინდ სამეზის კაცნი მია-
 ყოლა, და შერშე ღონე გაწყვევთილი თაგადცა გან-
 ვიდა წარვიდა, გარნა ღმერთიან მუნც იხსნა და
 ვით:

თანვი შეერვე:

დავით საულის მიერ დგენული, მიმოვლის
 გაქცეული:

ა. მეფეთა. კ. ვა. კბ. კგ. კდ. კვ: — შუღი ქვეყნისა

2943:

საულ რაგდენადცა მცერ იუო დავითისა, მის
 წინაღმდეგად მესა მისსა ონათან გულიდგან მოყვ-
 რობა დიდი აქუნდა დავითისათანა. და ეცდებოდა ვუ-
 ლითეგანცა მამისა ამოღებას მისი მოშურნობის და
 მტრობისას: ნრამედ შემდგომ ოდეს გამოხვდა და
 იხილა რამეთუ საქმესა ამასა შევლება არა აქუს,
 მივიდა ფარულად ჰოა დავით ერთად სიციფვა შეკრეს,

და ცირილით ჰამბორის ეოფის შემდგომ ჰქრქვა მას. წარვედ თავი ვასწირე და არღარა ეხვეწო საულსაო: ამის გამო დაგიოცა არა ჰყოვნა, და ივეფერ თვინიერ სამსადისისა გზას განვიდა რა, მუის მიუიდა აქიმელიქ მლუდელთ მოძღვარსა შეემთხვია. და მას ივეფერ ახვეწა ვითარ თუ საკელმწიფო რამ საქმის გამო თავად ფარულად სადამე ადგილს წარგზავნილ არს. და მას სუთი ნაკურთისი ჰური სითხოა წაართვა თვის და თვისთანა მუოფ კაცთ საგზლად გზისა. ეგრეთვე კმალიცა ვოლიათისა რომელი ღუთისათვის შეწირულ იყო, მუნ შეინახებოდის. ზედ შეირცყა, და ივეფერ განვიდა დავით უცხო თესლთ ქვეყანასა მივიდა, ანქუს წოდებულ, კეთელთ მეფისა თანა: გარნა ადვალსაცა მას ვითარცა განცხადდა საქმე რომე, ესე იგი დავით არს, რომელს ისრაელთა შორის თვისთ ჰირდა ჰირად იგი გამარჯვება უქმნიეს, ამით შიში დიდი მიეცა ვულსა დავითისასა, ამისთვის დაიწყო მათს წინაშე ჭირვეული საქმების ქმნით ივეფერ ხვეწებდად თავისა თვისისა ვითარ თუ თვით ჭირვეული არს. რომლით მეფემან განადგო იგი თავისაგან. და თვითაც მუნით გამოხვლის განრინების მიზგეზი ჰოვნა: შემ-

დგომ მივიდა ისრაელთ საზღვარსა ასლთს მყოფს მოვაბელთ ქვეყნისასა. და მივიდეს მისთანა თვისი მამა დედა მამანი. ეგრეთვე სსვა ქვეყნისაგან ისრაელთასა გაქცეულნი კაცნი სელ სელა მუნ შეიკრიბნეს და ვითთან შეერთდეს ითხასი სულის ოდენ, რომელთ თავი და ვით განდა და მათ ზედა მკადართ უბუჯეს იყო:

საქმენი ესე ვითარცა ესმა საულისა, და გულის კმა ეო რამეთუ, აქიმელიქ მღვდელთ მოძღვარი გამოაჯგონებია და ვითსა და შესწევნია, ივიცა მოიხმო მის უფლებასა ქვეშე მყოფი მღვდლებითურთ, რომელნი სამას სუთი სულნი თუენეს ყოველნი, და მათ ზედ ფრიად გაწყრომილმან მუნგე ადგილსა თვისთ თვალთ წინაშე მათი სამღვდლო შესამოსითა ყოველნივე გაწყვეტნა. დოვეკ ასურ წოდებულ კაცის მიერ. რომელ თავად მოსულ იყო და საქმე ესე საულისათვის ეცნობინებინა. შემდგომ ამითაც გულთ საულისა არა დაწყნარდა, არამედ კაცნი მიუვლინნა მღვდელთ. ქლავქად ნომბა წოდებულსა, სად კმალი ჰკრეს ერთობ კაცსა თუ პირუცყესა იფვერ ვიდრელა, აქი მელიქის აბიასარ წოდებული ძეა ნოლო განგრი

ნა დაგიითან ვაქცეული მივიდა, და დაგიდმანც სიყვარულით მიიღო იგი მეცხეველმან, ვინათგან მიზესნითა ჩემითა, მამა შენი ყოვლითურთ სასლელითურთ თვისითა მოსწყდნენო: მას შემდგომადცა დაუწყო საულმან უკან დევნა დაგიითა, წარებით, რომელმან ზოოს რა, შეის კლას იგი. და მიზესნისა ამის გამო დაგიითცა თვისთანა მეოფე კაცებითურთ, აქათ იქით დამალვითა დაბნეულად ვიდოდის. და ღმერთი ყოველ განსაცდელთაგან მას იხსნიდის:

და არა მარტო ესე, არამედ ორ ვისისაცა იგფერ კელი წარუძართა ღმერთმან დაგიით, რამეთუ საულ დაგიით კელში შდაუარდა, გარნა დაგიით სიშეშვიდითა თვისითა და მგირის უსსენრობითა არა რაჲ მას აწყინა, რომელი ესრეთ მოსვდა: ახრე რომე ერთ ვისს მჭიდრო ვადდა წოდებულ გამოქებაბულს ვინა მალარასა შინა იმყოფებოდა და ვით, საულმან რა ვულის. ემა ყო ვითარამედ უდაბნოსა ვადდისასა არს დაგიით, სამი ათასი კაცით მუნ მივიდა შეწყრობად იგი, და პირსა მალარისა ამის მიაწია რა, წინა განგებულობითა ლუთისა, მიგან შეუსვლელად იმ ადგილებს შინა. გარდმოხვდა მო-

სგენება უნდა. და მუნ ყოველნივე მიღმა წარიღო: ხოლო საქმე იგი შიგანით დაგითის კაცთა შეიჯეეს, მოვიდეს მას უთხრეს. აჰა ესე რა დღესა ამასა ღმერთმან მტერი შენი კელსა შესა მიეცა, რათა მცა მისგნით შური იძიო: დაგით გაჭბედა გამოვიდა საულთან მოვიდა. მაშინ მრავალი დაადგნენ თავისთან მეოფი კაცნი შეის საულის მოკვლასა რათა განეროს კელისაგან მისისა, გარნა დაგით ეცა უოდა. ნუ იყოფინ ჩემდა რამეთუ მე კელი შეგასხო ღუთის ცსებულ კაცსა. ეგრეთვე არცარა მათ უცევა რაიმე აწყინოს მას. არამედ მხოლოდ საულის საფარველის კალთის წვერი მოაჭრა აღიღო. და მათგანმან არცა ერთმან კაცმან გერ შეუცყო თავისავე ადვილს მიიქცა. და შემდგომ მის საფარველის შემოჭრისათვისცა სვინიღისი დაგითისა ცემდა, რომელი ერთი რამ კიცსვის ნიშნად შეირაცსებოდის: იღეს საულ საქმის შეუცყობლად კაცებთურთ თვისითა აღსდგა წარვიდოდა მუხით, მაშინ დაგით მალარით გამოსული საულს უგანითგან უმასდა მეცეველი. უფალო მეუფეო ჩემო, რად გრწმენა შენ მათი, რომელნი შენ ეცევიან ვითარმედ მოკვლა შენი უნდა დაგითსაო. მერმე ნა

ჭერი იგი საფარველისა მას უხვეცა და ჰქრქვა. ამა
 მოისილვე აუ ვითარ ღღეს ღმერთმან თავი შენი
 მე მომცა, ვარნა მე არა რაა ვაწყინე შენ ცხებუ-
 ლსა ლუთისასა. რომლით კელვეწიფების შენ ცხო-
 ბად უცოდველობისა ჩემისა. მის გამო ღმერთს
 მივანდობ მან თავად მსჯავრი ჩვენი ეოს: სიწყ-
 ვანი ესე ვითარცა ესმა საულსა; მაშინ გუელი დაულ-
 ბილდა, და მიექცა დაგითსა ცირილით მიუგო და
 ჰქრქვა. მეო ჩემო დავით ემაე ეგე ემა შენი არს.
 შენ უფროს ჩემსა მართალ ხარ. რომელმან ეს-
 რეთი კეთილი მიყავ მე წინაღმდეგად შენდა მო-
 მართი ქმნული ბოროტისა ჩემისა. რომელი კელს
 შთაგიფარდი, ვარნა შენ არა მომკალ მე. ამისთვის
 მრწმენა რამეთუ ღმერთიუც მოგებად არს შენდა
 კეთილისა, რომელმან მეუფება ესე ჩემი მიმიღოს
 მე და შენ მიეცეს. ოღონდა ამას სოლო ვითხოვ
 შენგან მეფუტო მე, რათა შეიღნი ჩემნი არა ჰქლა
 და სასელი ჩემი ქვეყნისა ამისაგან არა აღსოცო:
 დავითმანცა ამას საგანსა ზედა შეჭფიუცა, და იგფერ
 ერთი ერთისაგან ვანეშორნეს.

ვარნა მაინც და მაინც შემდგომად მცირედისა
 უბალად დაუწყო საულ დავითს დევნა, და ზემო-

რედ თქმულობისა ებრ სხვა ეზისაც ოდეს მოვიდეს კაცნი და ეცუოდეს საულსა ვითარმედ დავით ზვენ კერძოდ არის, საულ მეესეულად სამი ათასი ჭარითა გამოვიდა უკან გაუდგა და ექელაჯის ბორცვსა წედა დაიბანაკა დეა; დავით ბანაკსა მისსა მეთვალე მიეზავნა, და გულის ემა ყო ვითარი დალაგება ყოფნა მათი რა, ღამესა ერთსა საულ და მეგდართ უხუცესი მისი აბენნერ ოთხივე მსრით ჭარებ შემორცემული დაიძინებდენ, დავით აბესსა წოდებულ თვისი ასოვანი კაცისა თანა გაჭბედა მოვიდა ბანაკსა საულისასა შევიდა, და მივიდა მას მიეასლა: მაშინ აბესსა მსილგელმან საულის შუბისამან რომელი მასთან ახლოს გამსტგალულ იყო ქვეყნად, ეცუოდა დავითსა. აჰა აწე ყამი არს, რომელ ღმერთმან მჯერი შენი კელსა შენსა მიგცა. მამ სადამე მაცადე შუბითა ამითა ერთობ ეავგტიმო იგი დედამიწაწედ: მიექცა დავით და ჰრქვა მას. არა არა. ვინა არს რომელმან კელი შეახოს ცხებულსა ლუთისასა, და შემდგომ შენდობა მოიშოვნოს. გაცადოთ თავად ღმერთმან სწურთოს იგი, და თავისი დლით მოკვდეს. შენ აღილე სოლო შუბი ევე და წელის ტურტელი და წარვიდეთ ამიერ:

და ესრეთ ვისამე კაცის უხილავად გამოვიდეს წარვიდეს პირდაპირ მთად, და მაშინ დავით ეცუოდა კმითა მალღობა აბენსერ მკედართ უსუცესსა. რასათვის კმას არ გამოიღებ ჭი აბენსერ. იგიცა წამოსუნა და დაიწყო ცქერა. მაშინ დავით ამხილა იგი მეცხეველმან, შენ ისრაელთა პორის სოლო კაცი მხნე უნდა იყო, ეგრედ დაიჯავ უფალსა შენსა მეუფესა? რამეთუ აწე კაცი ერთი შემოვიდა ბანაკსა, შენსა და უნებდა მოკვლა მეუფისა შენისა. ეგე საქმე შენი საქმე კეთილი არა არს. არამედ ცხოველ არს ღმერთი რამეთუ შენ სიკვდილის ღირს ხარ საქმისა ამისათვის. და უკეთუ არა გრწმენა ნათქვამი ჩემი, აჰა შუბი მეფისა და ჭურჭელი წყლისა რომელი მისთანა იყო: ვითარცა ესმა საულსა ჰრქვა, ემა ეგე ემაჲ შენი არს შენ ჩემო დავით: მიუეო დავით და ჰრქვა. შე მონა შენი ვარ უფალო მეუფეო ჩემო, რომელსა ესოდნად მღებნი. ვითარი საქმე არს ეგე რამეთუ მეფე ისრაელთასა ყორანსავით მათათა ზედა მიმოვლის ჩემდა შესაყრობლად: საულიცა კელმეორ მონახული ვცოდე იცუოდა, მოიქეც ჩემდამო და არას ვაფნებ შენაო ეცუოდა: გარნა დავით არა მი

ვიდა, არამედ ერთი გინჲე სთხოა რათა მივიდეს
შუბი წარილოს. და კვალად საულ დავით ზედა
კურთხევის თქმითა იგფერ ყოველნი თავ თავის აღ-
ვილს მიიქცეს:

მათ ღლეთა შინა სამუელ წინასწარმეტყველი-
ცა ფრიად მოხუცებული გარდაიცვალა და არიმათემ
სახლსა თვისსა დაეფლა. რომელმან საღმობა დიდრ
ამიწეზა მეთა ისრაელისათა:

თანვი შეეცხრე:

მოთხრობა ნაბლისა და აბიგასი. და სსვა
შემთხვევანი დავითისანი:

ბ. მეფეთან. კე. კვ. ღ: — წელი ქვეუბისან 2947:

დავით ყაჲსა განლცოლვილობისასა ოდეს ექუ-
სასი კაცით კარმელოს მთად იმყოფებოდის. მუნ
კაცი ერთი მდიდარი იყო სასელით ნაბალ ბოროცი
და ანგაჭარი. რომელსა აბიგა წოდებული ცოლი
ყვანდა ფრიად გონიერი და შვენიერი. და კაცსა
ამასა ათასობით ცხოვარნი და თხანი ყვანდა: ამა-
სთან დავით მივიდოდის მოყვრობით. და ავაზაკ-
თავან იფარვიდის საცხოვრებელსა მისსა. და კაც-

თა თვისთა არა მიუძგებდის საგნებლად ნაბალისა :
 ამის გამო მოაწია რა უამბან ცხვართა ჰარსვისა-
 მან. (რომელ ჩვეულება იყო ჭამისა სმისა და
 განცხრომისა იმდროს.) დაგიჟიან კაცნი ათნი მიუ-
 ვლინნა ნაბალსა, რათა მივიდეს მის გამო მოქა-
 ლაქობით მრავალი მოკითხვა უთხრან. და ჰრქ-
 ვან რომე, მოიხსენიოს იგი მისდა ქმნული მცვე-
 ლობაჲ გინა მფარველობაჲ. და ვითარცა შესაბამად
 ჰგონებს ივინიცა მის სინარულისაგან არა მოწყ-
 ვიჯოს, არამედ მათაც რამ უწილადოს : კაცსა მას
 ნაბალსა ვითარცა ესმა სიტყვა ესე, გაწყრომილი
 მათ ზედა ეცეოდა, ვინა არს ეგე დავით, კაცი ერ-
 თი თვისი ბავონისაგან გაქცეული მონა. რომელ
 მე ჰირისაგან კაცთა ჩემთასა ჰური მოუბებეთ,
 და ჩემს უცნობ კაცთ მივცე : ესენი ოდეს მიიქ-
 ცეს დავითის მიმართ და ნაბალის მიცემული ჰა-
 სუსი მას უამბეს, გაცეცხლდა დავით მას ზედა.
 და მუის ოთხასი სული წელ კმალ მორცემულით
 აღიყვანა გზას გამოუდგა, რათა მივიდეს ნაბალ
 თვისი ყოველი საცხოვრებელით გაწყვიჯოს მო-
 ახსროს : გარნა ნაბალის მოქმედებული ბრწყობა
 ვითარცა ეულის კმა ყო მისმან აბიგია ცოლმან,

დიად ეწეინა. და არა მოსწონდა მოქმედებული მია
 სი. და შეშინებულსა გულიც ემოწმებოდა რომე
 ამ საქმესა ზედა ცუდი ამბავი მოხვდება. ამისთ
 ვის შეესეულად ქრმისა თვისისა შეუცუობლად
 წარვიდა ორასი ჰური შექმნა. ორი გურგელი
 ღვინო. სუთი მწვარი ცხოვარი. და სხვა სატე
 შელნიცა. ესე ყოველი აღიღო მივიდა დავით მო
 კითსა. და სიმდაბლით ბრძენი და ცბილი სიუცე
 ვებით იგვერ დაამშვიდა გული დავითისა. ვიდრე
 და იგიცა შემწენარებელი მისი მირთმეული მღუ
 წნებისა გზითვან უკუნიქცა წარვიდა ადვილსავე
 თვისსა: ხოლო ქალი იგი მიიქცა რა სახიდ თვის
 სა, ისილა ქმარი თვისი დამთვრალი და სინარუ
 ლსა შინა შეოფი, გარნა არა რაა უთხრა მას მას
 ღამესა, არამედ დილა განთიადსა თვითთ თვითოდ
 უამბა მას თუ ვითარ განსაცდელისაგან განრინე
 ბულ არიან. ნაბად შეშინებული გულის თრთო
 ლისაგან ანაზღვეულად დასნეულდა და შემდგომ ათი
 დღისა მოკვდა: ვითარცა ესმა დავითს სიკვდილი
 ნაბალისა, ღმერთს მადლობა მისცა, რომელ სი
 მართლით სამართალი უყო ნაბალსა. და აბიგია ცო
 ლი მისი მიაყვანინა ცოლად თვისა შეირთო:

მას შემდგომ აედევდა დავით რამეთუ აელი-
საგან საულისა ვერ აელეწიფების განთავისუფლე-
ბად. ვინაჲცა მუდამ და მარადის მას უკან შთამოს-
დგომია, კვალად თავისთან მეოფო ექუსასი კაცე-
ბითა. თვისი ცოლებითა წარვიდა უცხო თესლო
ქვეყანად ანქუს წოდებულ ვეთელი მეფესთან მი-
ვიდა: გარსა ამ გზის დავით იგოდნად შეუყვარდა
ანქუს მეფესა, ვიდრელა სიკელაკ წოდებული ქა-
ლაქი გამოუღო მას მოსცა, რათა კაცებითურთ
თვისითა მუნ დაემკვიდროს: ხოლო დავითცა ანქუს
მეფესა ესრეთს სამსახურსა უყოფდის. რომელი
ზოგჯერ და ზოგჯერ მტერთა მისთა ზედა გასუ-
ლი ცუვედ შეიპყრობდის, და მრავალ ნაშთგარსა
აქელს გაიროვინებდის. რომლით სასელი დავითისა
დღითი დღე ნამეცნაობით განდიდებული ოთხივე
ყურე განითქმოდის:

აქ შემთხვევა ერთი სასიძწუსრო მოუხვდა
დავითსა, თუ ვინდ მერმე სიმარჯვით დაბოლოვ-
და, რომელი ესჯერ მოხვდა. ასრე რომე ოდეს
უცხო თესლთა ომი ეძალეს ისრაელთ ზედა, ვი-
თარცა შემდგომ მოთხრობად ვართ. ანქუს მეფე-
ცა უცხო თესლთა თანა ყურცემულ არკი იყო:

დავითცა თვისი კაცებითურთ თან წაიყვანა რათა
 ისრაელთ პირდაპირ წარვიდეს: ემას საეანსა ზედა
 ასქუს მეფის უხუცესთა დრჯინებითა მას აცნობეს
 ვითარმედ დავით რომელ ისრაელთაგანი არს. მა-
 თი მკრის დატყერითა ჩვენ მილალატებს კელში
 მიძკემსო: და იფფერ დავით უკუნიქცა რა, შემ-
 დგომ სამი დღისა მივიდა სიკელიაკად იხილა რა-
 მეთუ თვისნი მტერნი ამაღებელნი მუნ მისულ
 არიან. საცხოვრებელნი აუკლიათ, და ქალაქისთ-
 ვის ცეცხლი მიუცენითა მოუწვით. და მას შინა
 მყოფნი მამა კაცნი და დედა კაცნი ყოველი საც-
 ხოვრებელითურთ ცხემად შეპყრობილი წაუყვან-
 იათ: საწყალობლობა ესე არა კმა არს მაშინ, არა-
 მედ დავითის თანა მყოფ კაცთაცა კვალად თვისთ
 ცოლ შეიღწედ გულ დამწვართა, დავითს ზედ
 დააბრუნეს ცოფიანობანი თვისნი იფფერად, ვიდრე-
 ლა მისი ჩაქვავება უნდათ, როგორც თუ მიხეზი
 საქმეთა ამათა თავად ყოფილ იყოს: იმ უამად და-
 ვითცა ფრიად შეწუსებული არა უწყოდა რაჲ ყოს:
 ბოლოს ლუთისა მიმართ მიმართებითა მიიღო ბრძა-
 ნება, და იფფერ ოთხასი კაცით განვიდა მივიდა ამა-
 ლეკელნი იგი პოვნა. და დილიდგან ვიდრე მიძწუს-

რადმდე მათთან ბრძოლითა ყოველნივეცა მოსპო-
და შრთელი აკლებული რაიძებითა, დედაკაცებითა
ცოცსლივ უვნებლად უგუნქცა: ესრეთი გამარ-
ჯვებით მობრუნების მერმეცა თუეინდ ჩხუბი გა-
მოხდა დავითის კაცებ შინა. ამიჯომ რომე იმა
ოთხასთ ჩხუბში წამსვლელთ კაცთ აქათ დანაშტ
ორას კაცსა მათი ცოლშვილის გარდა სსგა არა
რაის მიცემა უნდათ თქმითა, ჩვენ მივედით ვავი-
სარჯეთ, ყოველი ნაშოვარი ჩვენ მერგება და არა
თქვენა, გარნა დავით საშუალში შესულმან შეგონა
იგინი, და სიყვარულით კაცად კაცადსა თვისი მხვე-
დრი კერძი თანასწორად განუყო: და საქმე ესე
მას მოღმაცა შჯულად გახდა ისრაელთა შორის
რათა შორის ქალაქად დაძთენილისა მცველისა და
შორის ბრძოლასა შინა წამსვლელისა თანასწორად
განიწილებოდეს ნაშოვარი:

თანვი შეტთე:

სიკედილი საულისა, და ღაგითის მას ზედა
ქმნული კეთილი სამაგიერო:

ა. შეფეთა. კწ. ღა: ბ. შეფეთა. ა. ბ: —

წელი ქვეუნიან 2948. 2949:

მათ ღლეათა შინა უცხო თესლნი ერთი გახდეს.
ჰარები ერთ ადვილს შემოიკრიბნეს, და ძალითა
დიდითა ისრაელთ ზედა ომი გაშალეს: საულმანკ
ისრაელნი ყოველნი შემოიკრიბნნა, მივიდა გელ-
ბეე წოდებულ მთასთანა მათს ჰირდანი რაიბანა-
კა. გარნა რაჟამს იხილა უცხო თესლთ ბანაკი სა-
შინელი დამზადებითა, შიში დიდი მთავარდა გულ-
სა მისსა. ამის გამო ღმერთს მიჰმართა შეჰკითხა
თუ ვითარ ყოფად არს დასასრული ბრძოლისა ამი-
სა ანუ ვინ ძლევად არს: არამედ ვითარცა იხილა
რამეთუ ღმერთმან სრულიად არა უპასუხა მას,
არცა ხილვითა, არცა წინასწარმეტყველის მიერ.
მაშინ თვითაჲ გამოვიდა ტანისსამოსნი გამოიცვა-
ლა და იფერ ფარულად ღამით მივიდა დედაკაცისა-
თანა ერთისა მოგვისა, რათა მას უჩვენოს სამუ-

ელ წინასწარმეტყველი, რომელი ორი წლით უწინ მოჰკუდარ იყო: ქალმან მას მოგვმან პირველად სიძნელის ხვევებას მერმე გამოუჩინა მას საშუელ წინასწარმეტყველი, რომელმან გულისწეროპით ჰჩქევა მას რასათვის მაშრომე ადგილითვან ხემისა შემპარ, რად მოსრულ სარ მე მეკითხვი, ვინათვან განვარდნილი სარ პირისავან ღუთისა, და მეუფება ეგე შენი აელისა შენისავან უნდა მიგედლოს მოსტეს დავითსა, რამეთუ შენ ურხ ექმენ ღმერთსა. და შენ შენთანა მეოფი ისრაელეებითურთ უნდა მიეცე აელსა უცხო თესლთასა, და სვალე შენ შენს შვილებთანა უნდა მოკუდე: ესე ვითარცა ესმა საულსა აართოლებული მუნ ქვეყნად დაეცა. მას მერმე მივიდეს მონანი მისნი ძლივს ფერსზედ დადგინეს. და მის დედაკაცის შემსადებული სატმლის ტამითა მტირე ერთი ღონე მიიღო, და იფერ ღამით კვალად განვიდა თვის ბანაკად მიიქცა:

რაჟამს დრო მოვიდა ბრძოლა დაიწყეს ისრაელნი ერთობ დამარცხდეს, და იწყეს გაქცევა, და კაცი მრავალი დაეცა. რომელთა შორის საულის. მენიჯა სამნი დაეცეს მოკუდეს, ხოლო სა-

ულ ისილა რა თავიჯა თვისი შწარეთ ისრით და
 ტრილი. ეცუოდა სასოწარკვეთილი სატურველის
 მტვირთველსა თვისსა, ისადე მასვილი ეგე შენი
 და მომკალ მე. არამჯა კელსა უცხო თესლთასა
 მიცემული მოკუდეს: გარნა სატურველის მტვი-
 რთველმან მან უკან დასევეით არა ინება ქმნად საქ-
 მისა ამის. მაშინ საულ აღილო მასვილი თვისი
 და მუცლის ზედ დანდვალებითა იგვერ დაეცა მას
 ზედ და მოკუდა: ამის სიღვით მერმეჯა სატურ-
 ველის მტვირთველი მისი ვერა მძლებელი. თა-
 ვადჯა მასვილსა ზედა თვისსა დასემულმან თავი
 მოიკლა, და იყო მოვიდეს უცხო თესლნი სისა-
 რულითა თავი ჰკვეთეს საულსა. და ქალაქითი ქა-
 ლაქათ წაღებულსა მოატარებდეს თვისი სატურვე-
 ლებითურთ ცამრებშიდ სამადლობელოდ მათი კერ-
 პებისა. და მიიჯანეს ცამარსა დაეონისსა დასდგეს.
 და საკიცხავად მძორი მისი და მეთა მისთა ბეთსან
 ქალაქის ზღუდესა ზედა დაჰკიდეს, რომელ შემდ-
 გომ იაბის ელაიადელთ ახოვანნი ღამით ფარუ-
 ლად მივიდენ მიოპარეს ევამნი მათნი. და იაბის
 ქალაქად წარიღეს დამარხეს. და მოქალაქეთაჯა
 მათ დღესა შვიდსა იელოეს მათს ზედა ვინათვან

იენიოც ბენიამინის ცომისაგან იევენეს:

გარნა დავით საქმეთა ამათა ზედა, რომლით მცერი მისა მოკვდა წარწყმდა სისარულის წილ სამეცნაფი ეულმომწვაობა გამოახინა ციროდა. და ერთი ეულდ ასაწველი ვოდებაჯ წარსთქვა საულს და იონათანს ზედა, და იაბისელთ სიკეთის დამსწავლელობა ეინა მოკეთობა ქებითა მრავლითა აქო და აკურთხნა იენი: და უფროსი ერთი უკანდელი საქმითაჯა ამითა გამოაჯსნადა თვისი კეთილი ეული საულს ზედა, რომელი ესრეთ იყო: ბრძოლისა ამის ორი დღის შემდგომ კაცი ერთი ამაღეკელი აღსწრაფებული სიკელაკად მოსული დავითს წინ ეანვიდა, ვითარ თუ ბანაკისაგან ისრაელთასა ეანრინებული მოვალს. დავითმან მას ჰკითხა როგორ მოხვდენა ისრაელთ საქმისა, საულ და იონათან რა იქმნენ? მანც მიუყო და ჰარქვა. მე ვიყავ ევლებე მთასა, სად ვიხილე საულ შუბსა თვისსა ზედა დანდვალებული, რომელს უნდოდა თავი მოეკლა. ხოლო მოქცეულმან მისილა მე რა, მომიწოდა მევედრა ზედ შედგომა რათამჯა აღრე მოკუდეს. ვგრეთ ვეყავ მეცა და სიკვდილს შემდგომ აჩა თავისა მისისა სამეფო ვვირგვინი და

მკლავთ საღვებო ავილე უფლებასა თქვენსა მოუ-
 ტანე: დავით ვითარცა ესმა ესე, ნამეტნავი სალ-
 მობითა სამოსნი თვისნი ღაიპო, და მისი სილგი-
 თა მის თანა მეოფე კაცთარცა იგფერი სალმოზა აჩ-
 ვენეს. და ვიდრე მიმწუსრადმდე მელოვარედ მეო-
 ფნი ჯიროდეს და იმარხვადეს: შემდგომ კვალად
 კაცი იგი მოუწოდა და ჰრქვა მას. შენ როგორ
 იკადნიერე არ გეშინოდა კელი შეასე კაცსა ლუ-
 თისაგან ცხებულსა და მოჭკალ. და უბრძანა შეე-
 სეულად თვის წინაშე მოკვლა მის ამაღეკელი-
 სა. და ჰრქვა, სისხლი ეგე შენი შენს თავს ზედ
 იყოს, რომელი პირითა შენითა დაისაჯე:

თანვი მენტეერთმეტე:

სასლი საულისა აბსრდების, და მეუფება
 დავითისა წარმართების:

ბ. მეფეთ. ბ. გ. დ. ე: ნ. ნეშტთ. ია: —

წელი ქვეყნის 2956:

შემდგომად საულისა, დავითი ლუთის ბრძანებით
 ყოველი კაცებითურთ თვისითა და ქალებითა უცხო-
 მესლთ სიკელიაკ ქალაქით გამოვიდა, ქვეყანასა

ისრაელთასა მიქცეული იუდის ცომის ქებრონ
 წოდებულ ქალაქად მოვიდა დამკვიდრა: სად წი-
 ნა პირველ იუდის ნათესავის უხუცესნი მივიდეს
 იგი თავად მეუფედ ცხეს, რომელ ესრეთ წელსა
 შვიდ ნახევარსა იმეფა დავით ხოლო იუდას ზედა.
 ამიჯომ რომე აბენერ ისრაელთ მკედართ უხუცეს
 კაცმან სიჯევის მეცმან, საულის სიკვდილს მერ-
 მე მეჲ მისი იებუსთ წოდებული ალიყვანა ისრა-
 ელთათ თერთმეც ნათესავს ზედა მეფედ დაადგინა
 მამის ადგილს, რომლით მარადის ბრძოლა ანღ-
 გრეულება არა მოაკლდებოდის შორის მათსა და
 შორის დავითის კაცთა. თუმც საქმე დავითისი
 დლითი დღე წარმართებითა ღუთისათა წარმოებუ-
 ლი წინ წარვიდოდის, და იმერთთა უკან სდგე-
 ბოდის. შემდგომ აბენერ ერთი რამ მიზეზის
 გამო, არკი აემალა იებუსთესა, ცდილობდაცა ყე
 მას მოღმა მეფობისაგან მისს გარდმოეცებასა. და
 ყოველ ისრაელთ დავითის კერძოდ დაბრუნებასა,
 გარნა საქმისა ამის დაწყობის ყამსა, იოაბ მკე-
 დართ უხუცესსა დავითისასა რომელს ადრით ჭა-
 ვრი შენახული ქონდა აბენერისა თვისი ასაველ
 წოდებული მმის მოკვლისათვის, აბენერ მაჯა

ყუარობით ისმო. და ერთობ ჭევემა ჭკლა: მას
 შედაცა ფრიად ეწეინა და ელოვა დავითმან და
 ევაში მისი ჰატივით დამარსენა, და იობა შედა
 ფრიად განრისხებულმან წეველა სთქვა:

ამას შემდგომ არა განგლო მრავალ ჟამმან
 იებუსთე დღესა ერთსა ორნი მკედართ უსუცესნი
 მისნი ფარულად შევიდეს მილში დაკლეს. და აღი-
 ღეს თავი მისა დავითს ძღუწნად მიუტანეს ვითარ
 თუ მიულოცევედეს: გარსა დავით მათი მადლობე-
 ლად გასდენის წილ, ვითარცა იმერთ საულის სიკ-
 ვდილის მასარობელს უყო, ამათ შედაცა სასტიკ-
 კად გაწერომილმან, რომელთ კაცი იგი უცოდვე-
 ლი იგვერ უწყალობათ მოეკლათ, ფიცსლავს
 ბრძანა ორთავე მათისაჲცა შეწყრობა მოკვლა მასვე
 ადგილსა, და სელფერსნი მათნი დაატრან წარიღონ
 დაკიდონ, და მუნ მიტანილი თავი იგი იებუსთე-
 სი ჰატივითა დიდითა საფლავს დამარსონ: საქმე-
 ბითა ამითა უმეტეს შეუყვარდა ისრაელებსა დავით:
 მის გამოცა ვითარცა ისილეს მათ რამეთუ საუ-
 ლის ნათესავისაგან სსვა მეფობის შესაშვენი კაცი
 არლა დაშთა შემფობოსტენს გარდა, რომელი იონა-
 თანის ძე იყო, და იგიც ემაწვილი ფერსითგან და-

ვარდნილი განრღვეულნი. (რომელიც შემდგომ და-
ვითიან მაშისა შინის სიყვარულისათვის თავისთან
ალიყვანა ცაბლისაგან თვისისა გამოზრდილის.) ის-
რაელთ ათწრთმეტი ვგარის უხუცესნი განვიდეს
ქებრონ ქალაქად დავითთან მივიდეს, და მისთანა
ალექმისა და ჰირაზის ქმნით თავადრ კელმეორ
მეფედ ცხეს ყოველ ისრაელთ ათორმეტ ნათესავს
ზედა:

დავით რაჟამს ყოველ ისრაელთ ზედა ვამეფ-
და, და შით უწყესცესად განძლიერდა, უნდა ჰირ-
გელაძ იერუსალიმზედ წარსვლა აღება მისი თვი-
სი შიის ზედა ცინითა, რომელი სიონ ათქმოდა,
და მაშინ ურწმუნო ებუსელთ კელს იყო: რაჟამს
ზედ მივიდა შემორცყა, შინაგან მცერთა ვაცინვითა
ესრედ უნასუხეს დავითსა მეტყველთა. შინ აქა ვერ
შემოხვიდე. ამიტომ რომე ბრძანი და მკელობელნი
შენ ჰირდაზირ გამოსულნი ეცხევიან დავით ვერ
შემოსვლად არს შქა: (ვითარცა შოენიძე სთარგ-
მნიან ეს თქმა იყოთ. ცუდ უბრალოდ ნუ ირჩება,
ვინათგან ცხე ესე ჩუხნი იფუერი აუღებელი ცი-
ხე არს, ვიდრეღა უკეთუცა მცველად დავადგინ-
ნოთ ბრძანი და მკელობელნი ჩვენნი სოლოთ, ვერ

კელეწიფების კაცსა გისამესა ძალადობით დაპყრო-
 ბა მისი): გარნა სიუცუვა ესე დავით მათ სვედ და-
 ბრუნა დაპირებითა თვისი ჭართ მთავართა მეცუ-
 ველმან. რომელიცა მიიტერას მას უცისესა წვედა აღი-
 ლოს, და მოსწევიდნოს მუნით აღსენას ბრძანნი
 იგი და მკელობელნი, იგი მკედართ უსუცესიც უე
 ჩემი იყოს: ხოლო მსნეობა ესე იოაბ მე შარუი-
 ჭისა წოდებულმან აღასრულა, რომელმან მათწვედ
 მიიტრო აღილო, და თქმულობისა ებრ დავითისა
 ჭყო. და ამით მკედართ უსუცესობაჲ თვისი მრჩობლ
 განემტკიცნა: დავითმანც მუნ ქალაქი თვისი მრჩ-
 ობლ აღაშენა. რომლის ჩინებული პალატისა სამე-
 ფოაჲსა შავციოსანი კენი სირამ ცვიეროსის მეფემ მას
 წარმოუგზავნა: შემდგომად უცხო თველ ფილიპ-
 ცელთა რაჟამს გულის კმა ეგვეს დავითის დღითი
 დღე ესრეთ განდიდება განძლიერებაჲ, ფრიად გმი-
 ნოდის, არამცა დღესა ერთსა ანაზღათ მათთვისაუც
 მოიჯალოს, მის გამო მათდა შეუწყობლად ერ-
 თობ მიუცივდენ ივინი ქვეყანასა ისრაელთასა, და
 ბეთლემის და იერუსალიმს შუა ადგილსა დაიბანა-
 კეს: დავითმან ღმერთს შეჭკითისა, და იგფერ ამით
 სვედ მივიდა რა, მაშინ ფიცხი სიცხისაგან დავითს

მოსწეურდა. და თავით თვისით იცეოდა, აწ თუ
 ერთს ვისმეს ბეთლემის კარის წინათ შეოფი ჰყურ-
 ღმულისაგან წყალი მოეცანა ჩემთვის სასმელი და
 წყურიელობა ესე ჩემი ვარდმეცარებინა: ესე ვი-
 თარცა ესმა სამთა ვგამთა თვისთ მსნე მოლაშკ-
 რეთაგანთა, მუის მირბოდეს წარვიდეს მცერთა ბა-
 ნაკი ვაანეს, შივან შევიდეს, და ჭურჭლითა ერ-
 თითა მის წყლისაგან ამოიღეს დავითს მოართევს:
 დავით ვითარცა იხილა საქმე ესე, გული აღგებო-
 და თქვა, მაშოროს მე კაცთა მავათ სისხლი შეგს-
 ვა, რომელთ სიჯოჯხლისა თვისისა განსაცდელსა
 მიცემითა მე წყალი მომიტანეს: და არა სება, არა
 მედ ღმერთს შეწირა წყალი იგი: მერმე მცერთა
 მათ ზედა მისვლითა სძლია. და იფერ საშინლად
 მისდია სდევნა, ვიდრელა სსება რამებთანა კერპნიცა
 თვისნი მუნ დაუტყვეს და იფერ ივლცოდინა:

თანვი შენთო-რმეცე:

დავით კიღობანსა ღუთისასა აღიღებს იერუსალიმად
წარიღებს:

ბ. შეფეთბ. ვ: ბ. ნეშტთბ. ივ: — წელი ქვეყნისა 2959

მას შემდგომ დავით შეწვენითა ღუთისათა სსგა
გამარჯვებანიც ეო უცხო თესლთ პირდაპირ. და
ყოველ კერძოდ საქმისა თვისისა წარმართებითა,
უნდა სამადლობად ღუთის სიკეთეთა და სასიერე-
ბათა აღებად ღუთის კიღობნისა კარითარებით, და
თვის აკლად აღშენებულს იერუსალიმის ქალაქად
მოცანად განსვენებად: ამის გამო ყოველთ ისრა-
ელთ უმფროსნი და ლევიტელნი ერთბამად შეკრე-
ბულნი იეფერ სამეოც და ათი ათასი კაცით კარითა-
რიმად წარიღეს. და სასლისაგან ამინადაბისა აღიღეს
კიღობანი იგი ურემსა ერთსა ზედა ასალსა დასდგეს.
და სინარულით ნაირ ნაირი საკრავების დაკვრით წინ
გამოძლილილნი ღუთის ქებასა იცუოდეს. და თა-
ვადი დავითცა მორთულ მოკაშმული წინათგან მო-
უძლოდეს ფერსულის დაბმითა, და იეფერ ვზას გა-
მოძღვარნი კიღობანსა მოიციანდეს: რაჟამს ქელონ

წოდებულ ადგილსა ერთს შოაწიეს, მას ურმის
 ზროხათაგან ერთმან ურიგოდ სლვითა კილობანი
 გააბრუდა, მაშინ ოზა ლევიტელი მეცა ამინადაბისა
 რომელი კილობანთან ვიღოდა, (გითარცა იცევიან
 შეშინებულმან არამცა გარდაგარდეს დაეცესო,) კე-
 ლი განირთხა კილობანი შეინაწრა. და მუნვე ღმერ-
 თმან რისსა იგი, რომელი ანაზღეულად ქვეყნად
 დაცემული მოკუდა: (რისსგა ესე ღმერთმან მას
 მოსცა იცევიან, ანუ რომე, თუენდ ოზა ლევიტე-
 ლი იყო, გარნა მღვდელი არა იყო, რომელ მათ
 ხოლო ერგებოდა უსაბულოდ მსახურება კილო-
 ბნისა ლუთისა. და ანუ რომე მღვდელთა მსარსა
 არა აღელოთ კილობანი იგი, არამედ წინაღმდეგად
 მჯულისა ურემს ზედ დაედოთ:) (რისსგა ესე სა-
 შინელი რომელ მოხვდა, ყოველნი შემრწუნდეს.
 და მას შემდგომ დავითცა შეშინდა მის კილობნის
 სამეფო ქალაქად სასლსა თვისსა წაღებასა, ამის-
 თვის იზრახა მის ადგილის ასლორეს აბედარ გე-
 თელ წოდებულ ლევიტელის სასლს დასდონ. ვი-
 დრემდის დაუეუროს საქმე სად დაბოლოვდების:
 შემდგომ სამისა თვისა გითარცა ესმა დავითხა რომ-
 ელ ღმერთმან სასლკარი აბედარისა აკუროხსა

მიხეციაჲ მის კიდობნისა, და ყოველი სიკეთით
 და სიძარჴვით აღავსო, მაშინ თავადცა გამსწვევ-
 ბულმან ინება მის კიდობნის მუნით აღება იერუ-
 სალიმად წაღება, და მუნ მისთვის საკუთრივ აღ-
 მწებულს კარავსა საკურთხეველსა შინა განსვენება:
 ამის გამო უმეცეს ჰირველისა დამზადებითა აღიღითა,
 ცალობებითა და საკრავებითა მივიდა აღიღო მუნით
 კიდობანი იგი, და იმიერითვან ლევეტელთ მღვ-
 დელთ მხართა ზედა აღცვირთული იგფერ უმე-
 ცესი ჰატვივითა იერუსალიმად მიიტანა:

ხოლო უამსა ამას მეორე გზის მის კიდობ-
 ნის წაღების დიდებისასა დაგითიჯა ბისონ მოს-
 ვილი სიხარულით წინ უვიდოდა კიდობანსა სან-
 თურის დაკვრით და თანვე ფერსულაობით თამაშო-
 ბდის. რომელი ოდეს იხილა ზემოდ სარკმელით-
 ვან მელქოლ ქალმან საულისამან, მოქმედებული
 რგი დავითისა უჩვერო რამ საქმედ გამოუჩნდა. ა-
 მისთვის დიდება იგი დასრულდა რა და დავით ხანად
 მიიქცა, მელქოლ მისი გაცინვითა წინ მიეგება და
 ეცყოდა. დღეს ვითარ ჩინებულად გამოჩნდების
 ისრავლთ. მეფე, რამეთუ იგფერ მოლხენილი თვის
 მსახურთ და მკეველთ წინაშე ერთს სახანდაოსა-

გიო სჯის და თამაშობს: მიუგო დაგიო და ჰრქვა მას. ჭე ეგრეთ არს, ლუთის წინ ვთამაშობ. კურთხეულ არს უფალი ღმერთი რომელმან მამა შენი და ძმანი შენნი ერთ კერძოდ განამო და მე წინამძღვრად გამოჩეული დამადგინა ერსა ზედა თვი სსა ისრაელთასა. ჭეშმარიტი არს ვთამაშობ ვცეკვამ ლუთის წინაშე. რომელი ესფერ შენს წინაშე მდაბალ რამედ გეჩვენები. და მკევალოთ წინაშე ვითარცა თქვი ვიდიდები: მის გამო ღმერთმანც (ვითარცა საღმრთო წერილი აჩვენებს.) სარისსა ვად მელქოს სიუცევათა ამათა სრულიად მე არა მოსცა მას:

დაგიო ოდეს კილობანი იგი იერუსალიმად წარილო და მისთვის აღშენებულს კარავსა შინა განსხგენა რა, შემდგომ დაუწყო მას ცანჯვა სვინი დისმან, თუ ვითარ შესამღებელ არს მე ფართოდ დიდებულს პალატსა შინა ვიმყოფებოდე, და კილობანი იგი ლუთისა მას მომცრო კარავსა შინა იფერ ჰეივბდეს. ამისთვის ზრახვა ჰყო ნათან წინასწარმეტყველისათანა, რათა კელი მიჰყოს, და აღუქნოს ღმერთსა მისი ღირსი დიდი დიდებული ჭმარი ერთი: ვარსა ღმერთმან ნათან წინასწარ

მეტეველი მრხობლ მიუვლინა და ჰრქვა დავითსა.
 შენ მე არა აღმიშენო ცჳძარი, არამედ მოცემად ვარ
 შენდა მე ერთი, რომელი შენს სიკვდილს მერმედ
 განვიდეს შენს ადგილსა. და ჰაცივისა ამისა მის-
 თვის მიუცემად ვარ. თვით მან ცჳძარი ჩემი აღმი-
 შენოს:

თანვი შენოსნამეცე:

სსგა გამარჯვებანი დავითისანი, და ცოდვა დიდი
 მისი, და შენანება:

ბ. შეფეთ. შ. თ. იან: — წედი ქვეუხისა 2966:

ამისა შემდგომ სსგაცა მრავალი გამარჯვებანი
 ჰყო დავით უცხო თესლთ შეფეთ ჰირდაჰირ, და
 კელთაგან მათისა ადგილნი მრავალნი მოულო. და
 ივინი რომელნი ისრავლთ სარკს ასდევინებდენ ქვე
 აღებით მათი კარკის მძღვეველ შექმნნა ივინი,
 ვითარცა ელომელნი, მოვაბელნი, ამონელნი, და
 ასურნი. და ამით ნამეტნავი განმი შეიძინა ოქრო-
 ვეცსლისა სპილენძისა დავით. რომელნი მერმე-
 ცჳძარის შენობასა სედა დასჭირდა:

შემდგომად მცირე ერთი დამყუდროებისა, დას-

ჭირდა დაეითსა კვალად ოძის გაძლა ამონელთა სე-
და. და მიხეწი ამისა იგი იყო, რამეთუ ხაას წოდ-
ებულ ამონელთა მეფესა დიად მოუგრობა დიდი
აქუნდა დაგიოთ თანა და საყვარელ დაგიოთსა იყო.
რამეს იგი დაეცა მოკვდა, მეჲ მისი ახონ წოდ-
ებული მამის ადგილს ჰდა. დაგიოთ მას დესპანი
ორი მიუგლინსა, რათამცა მივიდეს მისა მის გა-
მო მოქალაქობით მიუსამძიმრონ მამის სიკვ-
დილი და ნუგეშინის სცენ: გარნა ახონ თვისთ
მთავართ მრუდი მოცემული სწავლების ყურად
მღებელმან (რომელნი ეცუოდეს ვითარმედ და-
გიოთს კაცნი ეგე მეთვალებად გამოუგზავნია ქვეყ-
ნებად შესაო,) შეიპყრა დესპანსი იგი, და საკი-
ცხავად მათი წვერი მოწარსა, ჯანის სამოსნი
წელ ქვეით დაატრა, და იგვერ კიციხული გამოდე-
ნა: ესე ვითარცა ესმა დაგიოთსა, კაცი მიუგზანა და
ჭრქვა მათ. დასდგერიოთ იერიქოდ ვიდრემდის წვე-
რი გამოგესხასთო. და თავად ამონელთა სედა გაწ-
ყრომილმან ინება ბრძოლით მათი მოქმედებული
ყვედრების კიციხვის სამაგიეროს მიუცხა: ამის გა-
მო იოაბ ჰართ მთავარი თვისი ახონანი ჰარებითა
ამონელთა სედ გაგზანა, რომლით. მათაცა წინ და

წინ ბრძოლასა ამასა ზედა ეტყენულთა აქათ იქით-
 გან მრავალი ჭარები შემწედ თვისა მიეყვანათ :
 იოაბ თვისი ჭარის სოგადი აბესსა მკედართ უ-
 სუჯესს მოსცა, და სოგადის თვით ამუვანებულ-
 მან განვიდა მათ ჰირდაპირ, და სიმსნითა შვიდასი
 საომარი ეცლნი და ორმოცი ათასი ცხენოსანი მას
 ბრძოლასა შინა გაწევიცეს, და მათგან გამოქცეულ
 გარდარხნილნიც დაიპყრეს კარკის მძლეველ დავი-
 თისა შექმნეს : შემდგომ ამონელნი იგი წუგავთა
 ამითა გერ გამამლარნი კვალად ისურვებდეს ბრძო-
 ლის ქმნასა . დავით კვალად წარგზავნა იოაბ მკე-
 დართ უსუჯესი, რომელმან იმ გზის უფრო წუგავთა
 დიდი მოსცა მათ . და წინ ვლო რა ვიდრე მათს რაბათ-
 წოდებულ საკელმწიფო ქალაქამდევ ეწია შემორც-
 ყა, და ოდეს ასლოს იყო აღებასედ, მიუგზავნა
 ისმო დავით, რათა თავად მივიდეს სასჯელითა თვისითა,
 დაიპყრას : და იგვერ აღიღეს რა ქალაქი, მწარე
 მწარე სატანჯველებით ჰხოცეს შიგან მყოფი კაცნი,
 და ნაშოვარი მრავალი მოიპოვნეს მუნითგან . რომე-
 ლთა შორის სამეფო ევირცეინი ანუ მაჩრდილებელი
 ფრიად ხინებული რამ იყო ოქროს ერთი ცალანცი
 სიმძიმე ქონდა . (ვითარცა იცყვიან თითქმის ათ-

სუთმევი ოცა ოქრო მოვიდოდა,) მპვირფასი ქვე-
ბით მოართული. რომელი მას მოღმაცა დავითმან
აღილო თვით ისმარა :

მათ დღეთა შინა ბრძოლისა ამისასა დავით რომ-
ელი იერუსალიმს სასლსა შინა თვისსა დამყუ-
დროებით ჰდა, და დღესა ერთსა მიმწუსრის ეჟმსა
სამეფო ჰალატის ბანსედა რა მიმოვლიდა, ნასა ანას-
დათ ქალი ერთი შვენიერი რომელი იმიერ ემბანთან
ბანობდა. დავითი მისის გულისთქმავებითა აღგვწნო.
და რა გულის ემა ყო რამეთუ იგი არს ბერსაბე ცო-
ლი ურია ქვევლისა, რომელი თვისთ მკედარათ
უსუცესთავანი ერთი იყო, კაცი მიუგზანა ისმო-
თავისთან: და მისთანა ცოდვის შესრულების შემდ-
გომ, ვითარცა ესმა მის დედა კაცის მუცლად ღე-
ბა, უნდა დაფარვა კიცსულობისა ამისა ამ გვარად.
ასრე რომ სწრაფად კაცი ვაგზანა იოაბთანა და ურია
ქვევლი ისმო იერუსალიმად მიაყვანინა, ვითარ თუ
მის მიერ მის ბრძოლის ამბავის წვრილად შეცყო-
ბა უნდა: ო-დეს ურია მივიდა დავითის წინ განვიდა,
დავით ბრძოლისა მის ამბავების კითხვის მერმე,
გცეოდა მას, ტანის დაბანა განწმედასა და სასლში
წარსვლასა, მცირეოდენ მოსვენებასა: ვარსა ურია

არა წარვიდა სასიღ თვისა, არამედ ჰალატსა დავი-
 თისასა მონათა თანა დაძთა მუნ დაწვა: დავით გუ-
 ლის კმის მეოფელ ამისამან, ისმო იგი კვალად
 და ჰრქვა მას, გზითვან მოსული სარ, მივედ სას-
 ლსა შენსა ვანისვენე. მანც მიუგო და ჰრქვა, კი-
 ღობანი იგი ლუთისა და ერი ყოველი იმიერ კა-
 რავთა ქვეშე არიან. და იოანე უფალი ჩემი, და სსვა
 დანაძთი მონანიცა შენნი ველსა ვარე მეოფ არიან,
 ვითარ შესამღებელ არს ჩემდა, რათა მე მივიდე
 სასიღ ჩემსა ვტამო და ვსვა და ჩემ ცოლთან და-
 ვიძინო, სუ იყოფინ ჩემდა საქმისა მაგის ყოფად!
 მას დღესა და სსვა დღესაცა ურია იერუსალიმს
 შეინახა დავით, თავისთან ჰაჯიოსნად ატამა ასვა,
 ეგებობს სასლში წარვიდეს, ვარსა ვითარცა იხილა
 რამეთუ არაფერი ეშველა, ურია მას ღამესაცა არა
 წარვიდა სასლში დასამინავად. მაშინ დავითსა უნ-
 და მის ჰირველი მოქმედებული ცოდვის დაფარვა
 სსვა ერთი უმეტესი დიდი ცოდვითა: ამისთვის
 აღსდგა დილაზგდ რა მის ურიის თვისს ვზას ვას-
 ასტუმრებლად, წიგნი ერთი ფარული მისწერა იო-
 აბსა და მისცა მასვე წაღებად წიგნი იგი, რომე-
 ლსა შინა უბრძანებდის მის ურიის ერთი სადამე

ადგილსა ბრძოლის, მის საჯთაურთანსა დადგი-
 ნებასა და მარჯოდ დაჯთობასა მისსა, რათამცა
 მჯრისაგან დაჯრული მოკუდეს: იოაბმანცა და-
 ვითის თქმულობისა ებრ მის საწყალობელი უ-
 რის იგფერ უსამართლობით მოკვლევინების შე-
 მდგომ, ოდეს მას კაცი გაუგანა აჯნობა, დავით
 ფარისევლობით ჰირველად სასჯიკი ვულის წე-
 რომა გამოაჩინა იოაბის უმეჯრებასა ზედა, რომე-
 ლთა წინ გარბენთა იგინი განსაჯდელში მიუჯემი-
 ესთ, გარნა შემდგომ სიჯყვა გადაბრუნა და იჯ-
 ყოდა, არქუთ იოაბსა, ვული ნუ გაუჯყდება, ბრძო-
 ლის საქმე ესრეთი არს, კმალი სან აქათ და სან
 იქით გასჯრის. ამისთვის ნუ იქმნები შენ სასო-
 წარკვეთილი, არამედ ქალაქის აღებას ეჯადგო, ეჯ-
 ყოდა: ოდეს ვულის კმა ყო ბერსბემ თვისი ქმა-
 რი ურის სიკვდილი, ელოგობდა და დასრულებასა
 ელოვისსა, დავით მიიყვანა იგი დაჯთოლად შეირთო:
 გარნა საქმეთა ამათათვის ფრიად განრიძსნა
 ღმერთი დავითს ზედა, მის გამო ძეგ იგი ძრუ-
 შაობისა იშვა რა, მიუვლონა ზათან წინასწარმეჯ-
 ყველო, რომელი მივიდა განვიდა წინაშე დავითო-
 სა, და იგავითა ამითა მისი მოქმედებულნი ჯოდ-

ვანი და უმკულოებანი ყვედრა მეცხველმან: ქალა-
 ქისა ერთისა კაცი ერთი მდიდარი იყო, და ერთი ელა-
 საკი, მდიდარსა მას პრაგალნი ცხოვარნი ზროსანი
 ყვანდა, ხოლო ელასაკსა მას სსვა არა რამ ყვანდა
 უკეთუ არ კრავი ერთი ხოლო. რომელიცა თვისი
 ყოველი საცხოვრებელითა მოესყიდა, და მას დაჭკან-
 კალებდა ინასდა. იტყვრაღ ვიდრელა თვის შვილებითა
 ნა გაეზარდა იგი, და თვისი პირის პურითა და წყლი-
 თა გამოზრდიდა თავისთან უბეს დაიწვენდა: და იყო
 შემეზაური ერთი მოვიდა მდიდარს ესტუმრა. და
 კაცმან მან ანგაჭარებითა თვისითა თვის ცხოვარ-
 თაგანი და ზროსათაგანი ვერ გამოიმეცა, მივიდა
 მას ელასაკს საწყალობელს წაართვა ერთათ ერთი
 კრავი და თავის სტუმარს დაუკლა, და შეართვა
 მას საცემელად: ესე ვითარცა ესმა ღვით იფხერ
 ვაწერა ვაცეცხლდა ვიდრელა ნათან წინასწარმეც-
 ხველს ჰერეთ სიყვება არა დაესრულებინა, თავად
 წამოხუნა და თქვა, ვთიჯავ ღმერთსა კაცი იგი
 საქმისა მათის მოქმედი სივედლიის ღირს არს,
 და თანამ შებდ კეცილად გარდაუნადოს მის ურ-
 ვის პაჯროინსა: მაშინ ნათან წინასწარმეცხველიც
 მიექცა ღვითსა კადნიერებით ამხილა და ჰრქვა,

შენ სარ კაცი იგი, რომელმან საქმე ეკე ყავ. შენ
 გაცემის უფალი ღმერთი ისრაელისა. რამეთუ შე
 შენ შეუფედ გცხე ყოველ ისრაელთა ზედა, და
 ადგილსა ბატონისა შენისასა დაგადგინე. და შენ
 და მიმართ ესოდენ სიკეთეთა ქმნის შემდგომ შენ
 შიშულნი ჩემნი დაჭქელე, ურია ქეცელის ცოლი
 გამოიგაჯე, ესე არა იკმავე, არამედ თავად მორ-
 წმუნე და უცოდველი კაციცა მიეც აელსა უცხო
 თესლთასა მოაკლვედინე: ამის გამო ნუ ჭეონებ
 ვითარმედ არა გაჩევად იყო ცოდვათა ამთ ნატი-
 ყისა, არამედ ესრეთ იცოდე რამეთუ საუკუნოდ
 არა უნდა მოაკლდეს სახლსა შენსა მასვილი, და
 ცოლებსაცა შენსა მიუშვებ რათა სსვამან გააუზა-
 ტიუროს, შენ ცოდვათა ამთა მოქმედება ფარუ-
 ლად გინდოდო გცყოდა, გარნა შე ცხადად ყო-
 ველთ თვალთ წინაშე მინდა გჭყო სიციყვანი ესე
 ნიო: და ვითს ღმერთის მიერ მსილგებანი ესე ვითარ-
 ცა ესმა, ფიცხლავს თვის მოქმედებულს ზედა
 შეინანა. და სიმდაბლით გვცოდე უფალსა თქვა:
 მიუგო ნათან და ჭრქვა, ღმერთი ცოდვათა შენ-
 თასა შენდობასა მოგცემს რათამცა შენ არა მოკუ-
 დე, გარნა რისხვად ცოდვათა შენთა იგი მრუშაო-

ბით მოხილი მე შენი მოკუდეს. და თქმულობისა
 ებრ მისისა არა განვლო შრავალ ყაშმან ერმა იგი
 დასნეულდა მოკვდა: შემდგომ კურთხევითაა ლუ-
 თისათა ბერსაბე იგი კანონიერ ცოლად შეექმნა და-
 ვითას, და მისენით სოლომონ იშობა. და ღმერ-
 თმან ნათან წინასწარმეტყველის მიერ სასელი
 მისა. იედედ უწოდა რომელი საყვარელ ღუთისა
 თქმა არის: თუცა ვითარცა ვთქვით მოქმედებულ
 ცოდვათა ამათთა შენდობა მიიღო დაგით სრული,
 რომელმან ჭეშმარიტი სინანულით მოინანა, გარნა
 ჰაჯიუი ცოდვებისა დაშთა რათა გარდინადოს. ვი-
 თარცა ხილვად ვართ შემდეგ თავსა ამასა შინა:

თანვი შენთო-თხმეცე:

კელისაგან აბესალომისა დაგითის გამოვლილი
 შეწუსებანი ჰაჯიუად ცოდვათა მისთა:

ბ. შეფეთა. იგ. იდ. იე. ივ: — შადი ქვაყნისა 2974.

298. 2984:

დაგითს თვისი მათქა წოდებული ცოლისაგან
 ზარი მე ესეა. ერთი ვაჟი შეილი რომელი აბესა-
 ლომ ითქმოდა, და მეორე ქალი შეილი თამარ სა-

სელად: მას აბესალომს მიუმსგავსებელი ძვენიერებაა ერთი აქუნდა, რომლისა მსგავსი შვენიერი მრთელს ისრაელთა შორის არა მოიძეოდის კმირი და შვენიერ თმისანი, ეგრეთვე თამარ წოდებულ დასაჯა მისისა სიმშვენიერე არა ნაკლებ მისა იყო. მის გამო შორის დავითის მეთასა ამონ ზირმშომან სასტოკი ეულის თქმაებით მას ზედ თვალნი დაიდგინნა და მაცუფარობით კელს გაიროვინა რა იგი, შებილწა. და შემდგომ შემულებითა დიდითა მისი განაგდო თავისაგან. სოლო აბესალომ თამარის გამო ეულსა შინა მტრობის დამდები ამონ ზედ უკან შთა მოუდგებოდა ერთი რამ გზით მის მოკვლასა:

ამისთვის შემდგომ სამი წლისა აბესალომ წვეულება ერთი ჩინებული ეო სინარულისა იერუსალიმს ვარე დაბასა თვისსა, და მუნ თვისთ სსვა მმანებთან ამონსა შთამოუდგა ბოროტი ფიქრით რათა იგიც მივიდეს: რაჟამს ამათ ჭამეს სუჭს, და ამონსაჯა ვოგრა გაუცხელდა, მაშინ აბესალომ თვისთ მსახურთ მიერ ამონი მოკლა. და ამ მიზეზითა ეოგელნიცა განიბნეს. თავად აბესალომცა განვიდა გესურ წოდებულ უცხო თესლთ ქვეყანასა განივლცო: ამას საგანსა ზედა დავით ეუ-

ლის წუსვილი პრავალი გამოვლო, და ფრიად გან-
რისხებულ იყო აბესალომს ზედა. გარსა სამი
წლის შემდგომ იოაბ მკედართ უსუცესი მაშუა-
ლად დეა, და ერთი რამ მოხერხებული გზითა ბრ-
ძანება მიიღო დაგითისაგან, რათა წარვიდეს აბესა-
ლომი იერუსალიმად მოიყვანოს, აღობნდა მივიდეს
სასლსა შინა თვისსა ჯდეს, ზალაგსა მისული არა
გზვენებოდეს დავითსა:

აბესალომ თუწსა ორსა იგფერ სასლსა თვი-
სსა განცალკეების შემდგომ იგოდენს ეცადა ვი-
დრემდის კვლად მაშუალობით იოაბისა მივიდა მა-
მასა თვისსა შეურიგდა. და მას მოღმა ნელ ნე-
ლად დაიწყოცა საბრხის მოდგმა თვისი მამის სი-
კოცხლისა და მეფობისა მისისა, რათა რომე გარ-
დმოაგდოს იგი, და თვით მისს ადგილს ჯდეს: ა-
მის გამო წინა პირველ ეცადა გულის შემინებასა
ერისასა, ყოველ დღეს ცხენით აღრე გამოვიდოდა
მივიდოდა კარსედ, და რომელი ვინმეც მივიდოდა
მეფის წინაშე რამ სადაო საქმის სამართლის გარ-
დასატრელად, თვით აბესალომ მას წინ გაეგებე-
ბოდის, სიყვარულით ეკითხებოდის სადაურობასა,
საითგან მოსვლასა, რა საქმის გამო მოსვლასა?

და მსმენელი მისი ჩივილისაჲ, გულმოქვაობასა მისსასა გამოაჩენდის მეტყველი. ბრალი რომე მეფესა არა დაუდგენიეს კაცი ერთი იგვერი, რომელმან იღვაწოს საქმენი ესენი. სჲდ იყო თუ მეტყვენი მსაჩუღიმჯა ყოფილ ვიყავ, და საჭიროებანი ყოველთასა მეღვაწა! და უკეთუმჯა უნდოდა გისამე ერთსა ფერხსე წამოდგომა თავის დაკვრას მისი, მეის მიზნოდა აბესალომ გარდგენგეოდა ამბოროს უყოფდა მასა. მოთხი წლის ოდენ ესრეთი პირმოძინებობით და მაცუყუარობით ერის გულის თავისაკენ მიზიდვის მერმე, მამისა თვისისაგან. სიკრუით ნება ითხოა ქებრონ ქალაქად წარსვლისა აღსასრულებლად მუნ აღთქმისა თვისისა, რომელი ყამსა განგლჯოლისა ჩემისა აღუთქვი ღმერთსაო, იცუოდა: და იყო ოდეს იგვერ აბესალომ ორასი ეგამი პაცივეცემულ კაცთაგანნი აღიყვანა. ქებრონს მივიდა, მუნ თვისი მეფობის ჰაზრი გარე გამოსჯა. და იგი რომელ ესმათ რა თითქმის თითქმის ყოველი ერი ისრაელთასა ერთი ეხდეს მიაჯოეს დაფითი და იგი სჯნეს მეფედ. და მათთანა აქიჯოფელ წოდებული დაფითის მესაიდუმლოვც კაცი გონიერი მრავალისაჯ მჯოდინე დაფითისაგან

ვანყრილი აბესალოძთან მივიდა, რათა მას სწავ-
ლა მოსცეს გზა უჩვენოს. რაჟამსაცა გამოსული
წირდაწირ იერუსალიმისა დავითს სვედ მივიდოდის:

საქმენი ესე ვითარცა ესმა დავითს, ოთხივე კუ-
თსე წყალი მოუწყდა. და უკეთ ცულის კმას ეო-
ფდა რა რომელ საქმე ესე საქმე ლუთისა არს, შეგ-
ლა არა აქუს წინ დადგომისა, ამისთვის თავისა
თვისისა ლუთისათვის დამაგვედრებელმან თავისთან
მყოფ მჯირე ოდენ ჭარის წაყვანითა თაგადცა ე-
რუსალიმით განვიდა ივლცოდა დასამალავად: მა-
შინ სადოკ მღვდელთ მოძღვარმან მრთელი მღვდ-
ლებითურთ კიდობანი იგი აღიღო და უნდა დავით-
თან წარსვლა თან წაღება. ვარსა დავით უკან დაბ-
რუნებინა მეცყველმან, უკეთუ ღმერთს ღირს უ-
ყოფიეს დავით, კვალად მოქცეული ვიხილავ და-
დებასა მისსა. და თუ არა, აჰა ესე რა გელსა მის-
სა ვარ, რაგვ თვით უნებებიეს იფვერ ჰყოს: მერ-
მედ დაანდო სადოკსა მუნ ეოფნა შეიღებითურთ
თვისითა, რათა რომე რაგვ აბესალოძ ეოს, ფარუ-
ლად კაცი მიუგზავნოს მას აცნობოს. და ამათს ე-
რდა დაუნდო დავით მეგობარსაცა თვისსა ქუსსა არა-
ქელ წოდებულსა აბესალოძთან წარსვლა მასთან

ცარეულად მეგობრობის გამოჩენა, რათა აქიჯოფე-
 ლის მიუცემული სწავლაჲ გაუქმოს, და რაჲსაც უო-
 ფად არს აბესალომ შეიცუოს და მასაც შეაცუობინოს.
 დავით საქმისა ესფერ დარიგების შემდგომ ოდეს
 ტირილით და ფერსთ შიშველი ცხას გამოსული
 წარვიდოდის, ერთიჯ ნასო იმიერ წინ გარდუდგა
 მას სემე წოდებულ, კაცი ერთი საულის მონა-
 თესავეთაგანი, რომელი დავითსედ ათასი ყვედრე-
 ბის მოქმელი მას ქმებს ესროდა და კიჯსვით გუ-
 ყოდა, გამოვედ დაიკარვე მოსისსლე უშქულო
 კაცო, ვინადგან აწე ღმერთმან გკითხა შენ სისს-
 ლი სახლისა საულისა. შენ მეფობა მისი გამოი-
 ტაცე მიილე, ამისთვის ღმერთმანც მიგილო შე-
 ნგან და მოსცა შეილსა შენსა აბესალომს. და რაჲც
 სსვას უფავ, იგი შენ გადაესდა: მაშინ აბესსა იოა-
 ბის შმა შედართ უსუცესმან ვერღა დამთმობელ-
 მან ამისამან, მიექცა დავითსა და ჰრქვა. რაჲ არს
 ესე, რომელ ერთმან გაბარცულ ძაღლმან აგინოს
 ესრეთ უფალსა ჩემსა მეუფესა? მე არღარა ძალ
 მიძს დათმენად, აწ მივალ თავს გაგადგებინებო: დჲ
 ვითიჯა გაწერომით მას გუყოდა, თქუწნ რაჲ, აჯა-
 დეთ ქმნას, ვინათგან ვერეთ ნებაგს ღმერთსა,

რათა მან დავითს აგინოს წყევლოს, ვის შეუძლია
 მის პირდაპირ სიტყვის თქმა. აჰა შეილი ჩემი ჩემ-
 გან შობილი მდგენელი ჩემს მოკვლასა ცდილობს,
 მაშ სადამე რაღსა ქმნად არა არს მონათესავე საუ-
 ლისა. ამის გამო დავითსავე აცადეთ გცუოდა, რა-
 თა მე გგვერ მავინოს. შეიძლება ღმერთმან სილ-
 ვითა შეწუსებისა ამისა ჩემი გამოვლილისა ამის
 წილ კეთილი მე მომავოს: დავით ესრეთ მეც-
 ყველი სიმდაბლით კაცებითურთ თვისითა ვლიდა
 წინ წარვიდოდა. და კაცოცა იგი მუვედრებელი
 სემე მას არა მოსცილდებოდის, არამედ უკან მი-
 დგენებული კიჯსვიდა ევედრიდა და ზედ ქვასა და
 გოროსსა აყრიდა. ვიდრემდის ესე ყოველნი და-
 ღალულნი მივიდეს ადვილსა ერთსა დაცეს მო-
 სასვენებლად:

მათ დღეთა შინა აბესალომცა მეორე კერძოდ
 მოვიდა იერუსალიმად შევიდა დაიპყრა. და წინა
 პირველ სწავლებითა აქიტოფელისათა დავითის
 მუნ სახლსა დაცობული ქალნი (ესე იგი ცოლ-
 ნი) კიჯსა გააუპატიურა: მერმე აქიტოფელ მას
 გცუოდა დროებას ნუ წავრწყემდეთ, არამედ ათორ-
 მეტი ათასი სული მე შემაგების შეის დავითზედ

წარსასგლელოდ გიდრემდის ჭარები მისა დაღალ-
ული არს. მას სოლო მოგჭკლაე, და მისთანა. მყო-
ფთა მენს კერძოდ მოვიძსრობ: სწავლება ესე არკი.
ცუდი იყო დავითისათვის, ღმერთმან მოწყალე-
ბითაჯა თვისითა ესრეთ აცხრომა. ასრე რამეთუ აბე-
სალომს უნდა საქმე ესე შეჭკითხოს არაქაეღელ
ქუსსა (რომელი ვითარჯა ვთქვით დავითთან ფა-
რულად ვუღითვან მოყვარე იყო.) ვარნა მან ქუს
მან დაუძალა თქმითა. ამ გზის აქიჯოფეღ არა მო-
ეცა მენ სწავლა (წრახვა) კეთილით. და დაუწყო
მას თვალის შემინება, თუ ვითარ საცდუროანი არს
ესფერ ერთობ ზედ მიჭრა. ვინათვან მენ კარვად
უწყე ძალსა მამისა მენისასა, და მისთანა მყოფ კაცთა
ბოროტთა თუ ვითარი მკნე არიან, მაშ სადამე ჭერ,
არს სიბრძნით მოქცევა, ჰირველ ჭარების ეამ-
რავლება და მერმედ ზედ მისგლა. და შემდგომ
მათ ყოველისა შთანთქმა დამონაგება: ქუსისა ამის
თქმით უნდა აბესოლომის უკან დაეყენება დაეონე-
ბა, რათა დავითსა დროება გაქცევისა და დამზადე-
ბისა ქონდეს. მის გამო ფიჯსლავს ფარულად საქ-
მე ესე ყურსა დავითისასა მიაწვთინა: სწავლებასა.
ამასა ღმერთმან აბესოლომ დააბრძავა და ფრიად

კმა ყოფილი ვასდა ნება დართო. ვარნა აქიჯოფელ
ამით ცსადად სედვიდა დამსობასა აბესლომისასა.
ამისთვის თავად თავი აილო გამოვიდა სასიღ თვისა
წარვიდა, და სასო წარკვეთილმან თავი თვისი
ხამოირხო:

თანვი მენტხუთმეცე:

აბესლომ მოკლულ იქმნების, და დავით
კვლად აღვილსავე თვისსა მიიქცევის:

ბ. მეფეთრ. იწ. ით. კ. კა: — შუადი ქვეთნისა 2985.

აბესლომ რაჟამს ესფერ ჰყოენა, დავითს იძი-
ერ დროება მიეცა იორდანის მდინარით განგლისა-
და მრჩობლ სნათა შემკრებელმან სამ ბანაკად გან-
ჰყო. და ამათს ზედა მკედართ უხუცესად იოაბ,
აბესსან, და ეთთი ეეთელი დაადგინნა. და თვითაც
მათთან ერთად განსვლა უნდა, ვარნა სნაის მუჟა-
ნთა მათ არა უტყვევს: და ჟამსა მკედართ უხუცე-
სთა ამით გზას დაყენებისასა გულმან დავითისმან
გერა მძლებელმან დაუნდო მათ რათა აბესლომ
ჰრიდონ არა მოკლან: და რაჟამს აბესლომ ჰა-
რითაცა თვისითა მოვიდა, (რომელთ ზედა მკედართ

უსუცესად დაედგინა კაცი ერთი მსხვე ამესა წოდებული, რომელ იგიცა მონათესავე დაგითისა იყო,) და იორდანის მდინარით გამოსულმან ბრძოლა დაიწყო რა დაგითის ჭარია თანა, მას ადვილსავე ერთობ გაწყდენ თვისთავანნი ოცი ათასი. და მერმე განიბნეს ივინი შევიდეს ეფრემის წოდებულ ცეცსა შინა შთაცვივდეს, სადაცა მასვილით მოძვედართავან უმეცესი კაციც მუნ გაუფუტდა წარუწყმდა აბესალომსა: ხოლო თავად აბესალომცა ჭორსა თვისსა სედა მქედომარე ვარბოდა რა ცეცში ვაქცეული, თმანი თავისა მისისანი მოედვა ვარდაესგია მუნის რჯოვებ სედა, და ჭორი ქვეშედვან ვამოუძვრა, და თვით იეფერ დამოკიდული დამთა: საქმე ესე მოლაშქრემან ერთმან ნასა, მვის მივიდა იოაბს უაძბა. იგიცა მას ეცყოდა, რად არა მოჭკალ იგი, რათამცა მე შენთვის აწ მომეცა ორმეოცდა ათი სიკილა ვეცხლი და სმალი ერთი? კაცმან მან მიუგო და ჭრქვა მას. ათასიც თუ მოვეცავრ მაღმედებოდა მე შესებად ხელისა შეილსა სედა მეუფისა ხემისასა, რომელმან წინაშე ხვეწსა და განდო თქუწნ რათამცა აბესალომ ჭრიდოთ: მაშინ ეცყოდა იოაბცა. აწ მე მიუყრე ოუ ვითარ მოვ-

კლა იგი! და მივიდა სამი ისარი სცუოცნა კერძოდ
 გულისა აბესალომისა, სად გეამიჯა ათი იოაბის
 კაცთაგანნი ზე ეწივნეს, და მასვე ადგილსა ჰგვე
 მეს მოკლეს იგი, და დანასეთქსა ერთსა ღრმასა
 შთაადგეს სსეული მისი:

შემდგომ იოაბ დაეგარებით საყვირისა ბრძო-
 ლა აცხრომა. და კაცთა ორთა ერთი ერთის შემდ-
 გომ აქიმაას და ქუსი წოდებულთა გამოისწრაფეს
 მოვიდეს მანარობელად დაგითისა: ხოლო დაგით
 კითხა, და ოდეს მათგან გულის კმა ეო აბესალო-
 მის სიკვდილი, ფრად შესწუსნა მას ზედა. და
 მარჯოდ განცალკეებულმან ადგილსა ერთსა დაიწ-
 ეო ცირილი ელოვა და თქმა. მეო ჩემო აბესა-
 ლომ, აბესალომ მეო ჩემო, ნეტარ თუ მე მომ-
 კვდარიმჯა ვიყავ შენ ნაცვლად, აბესალომ მეო
 ჩემო:

შემდგომად გამარჯვებისა ამისა იოაბ მკედართ
 უსუჯესი ჭარითა თვისითა მოქცეული, ოდეს მო-
 ვიდა გულის კმა ეო დაგითის იეფერ სახლსა შინა
 ცალკედ განცალკეებამ, და აბესალომს ზედა ეს-
 რეთი ცირილი ეოდებამ. აღსდგა მივიდა მისა, და
 სიუყვებითა შიშითა საქმისა ამისათვის მხილე-

ბელმან, აღიყვანა ვარც გამოიყვანა იგი, რათა რო-
 მე ჰართა იგი იეფერ მხიარულად სილვითა გული
 დაიდონ მისთვის გამოვლილ შრომასა ზედა, რო-
 მელთ გული ვასცესოდით მიწესით. მოქმედებუ-
 ლისა ამის დავითისა: ვარნა ამით, და პირველზე
 მოქმედებული უწყალო და გლისაური საქმებითა
 იოაბ იეფერ ვანვარდა თვალისაგან დავითისა, ვიდ-
 რელა დავით მას ამესიასა წოდებულსა აბესალო-
 მის მკედართ უსუცესსა კაცი მიუგზანა მას აღუ-
 თქვა ვითარმედ იოაბის ადვილს ჰარის მთავრად
 ჩემი შენ დავადგენო: საქმისა ამის გულის კმის
 მუოფელ იოაბ ამესიას მოსაკლავად შთამოუდგე-
 ბოდის. ამისთვის დღესა ერთსა ფარისეგლობით
 არკი უსალმებდის ამესიასა, დანაკი მუცელსა შეს-
 ცა მოჭკლა. ვითარცა ერთ ღროს აბენნერ საულის
 მკედართ უსუცესისათვისცა ექმნა: რაჟამს საქმე
 ესრეთ დაბრუნდა, და ყოველნი ისრაელთ ნათესა-
 ვნიცა წინ მიეგებნეს დავითსა რათა იგი დიდებითა
 დიდითა ნაცოვცემულად აღიყვანონ ამიერ იორდა-
 ნის მდინარისა გამოიყვანონ, კვლად იერუსალიმად
 მიყვანებად და უახცსა თვისსა ვაყვანებად, მაშინ
 სემე ათასი სული ბენიამინის ნათესავისაგან თა-

ვისთან ამეგანებელმან აღესწრაფა წინ მიეგება და ვითსა ჰაჭვივის ცემისათვის, და მივიდა ფერსთა მისთა ვრდომილმან ეცოდე უთხრა თვისი მოქმედებული ყვედრებისა და ეინებისათვის: აბესსა სპაის მეგან მისი მხილველი იცუოდა. რაჲ არს ესე, ნუ თუ სემეჲ არ უნდა მოკუდეს, რომელს ცსებული ლუთისა უეინებიეს? დავით შემრისსეველო მისა მიექცა სემესა და ფუცვით ეცუოდა მას, ნუ გემინინ შენ რამეთუ მე არა ეკლა შენ! შემდგომ შემფიბობსთე ძეცა იონათანისა სიმდაბლით მოვიდა შენდობა ითხრა დავითისაგან, და მიზეზსა ეცუოდა, თუ რასათვის თვითანც ყამსა დავითის განგვოლვისასა მასთან არ ეოფილა. და საქმე აცნობა რამეთუ მონასა თვისსა სიბა წოდებულსა სიჯრუით მისულსა წინაშე დავითისა იგი შეუბეზლებიეს, რომლით ეოველი მემკვიდრობა საულისა თავის ზედ ვარდულიეს: ხოლო დავით საქმისა ამის გულის კმის მეოფელმან უბრძანა მემფიბობსთესა, რათა სამკვიდრებელი იგი სიბასთანა თავიანთ შორის სწორედ შუა ეანიეონ.

დავით ოდეს დიდებულად მოვიდა მრჩობლ იერუსალიმს ჯდა, მაშინ კაცმან ბენიამინის ცო-

მისაგან საბეგ სასწელით ზირდაპირად დაგითისა თა-
 ვი გამოილო, და გარდა იუდის გეარისა. სსვა და-
 ნაშთ ისრაელთ ნათესაგისაგან მრავალ კაცთაგანნი
 მასთან შეერთდეს: იოაბ და აბესსა ჭარბითა თვი-
 სითა საბეს უკან გამოუდგნენ რა, იგივე მივიდა
 აბელ წოდებულ ქალაქად შესული გამოენწყევლა.
 ესენივე ზედ მივიდნენ მის ქალაქის შემორცემით
 არკი დაქცევაზედ იეგნეს ზღუდეთა, ზემოდ ზღუ-
 დით ქალმან ერთმან ბრძენური სიტყვებით იოაბ აც-
 ხრომა რათა არა რაჲ აგნოს, და თავად მივიდა საშუა-
 ლში შესვლითა, სიტყვა გაიყვანა მის ქალაქის კაცე-
 ბთანა, და იოაბის სურვისა მებრ მის გარდადგომილ
 საბეს თავი მოჭკვეთეს და ზღუდითგან ქვეით იო-
 აბს წინ გარდუგდეს. რომლით იფეგრ ბრძოლა
 დაბოლოვდა:

ამისა შემდგომ სამ წელიწადს ოდენ სიყმი-
 ლი ერთი შთაგარდა ქვეყანასა ისრაელთასა. შეჭკი-
 თხარცა დაგით ღმერთისა, და გულის კმა ყო რამე-
 თუ მიწეზით საულისა ქმნულ არს ჯაჯიყი იგი
 სიყმილისა. ამცომ რომე საულს შეუჭერიეს უწ-
 ვეპოვის ებაონელნი წინაღმდეგად ისრაელთ ფუტ-
 ვისა, რომელ ეფუტათ ყამსა იესუსასა. ამისთვის

ისმო დავით ებაონელნი და კითსა მათ ეცეცემ-
 ლმან, რაჲ ვნებავს თქვენ ვარდვისადო? იმთაჲც
 შვიდი სული ხოლო სოსოეს საულის დანაძე შვი-
 ლთაგანნი ანუ შვილის შვილთაგანნი, რათა მოკლან:
 დავითმანც აღიყვანა საულისაგან დანაძეი ორი უწყე-
 რო შვილნი, და მისი მერობჲ წოდებულ ქალის სუ-
 თი შვილნი კელსა მათსა მოსცა, რომელნი იფუერ
 ცოცხალ ცოცხალი მსეჲი დამოკიდებული მოკ-
 ლეს, და მით სიყმილი დაცხრა:

თანვი შენთეჟუსმეცე.

ისრაელნი უმის სრვით ირისხებიან:

ბ. შეფეთნ. 23: ა. ნეშეთნ. კა: — წელი ქვეყნისა

2987:

ისრაელთა ზედა ღმერთმან ცოდვათა მათთათ-
 ვის გაწყრომილმან მიუშვა დავითსა რომ ამჴარცა-
 ვანობით მათ ეოველისა რიცხვის ცოდნა უნდო-
 დეს, რაჲჲმს თავად ეოველენით დამეუდროებუ-
 ლი ეოველთ ისრაელთა ზედა მშვიდობით მეოფი
 ფლობდის. მის გამო მკედართ უსუცესსა თვისსა
 ითაბსა უბრძანა, რათა წარვიდეს კილითგან კიდედ

მიმოვლითა, მრთელი ერის ანგარიში მას მოუტ-
 ანოს: იოაბ ამას საგანსა ზედა წინ აღუდგა მეცუ-
 ველი, უფალო ჩემო რა საჭირო არს აღრიცხვა,
 ღმერთმან ინებოს მათ შეოფთაჯა ზედა ასი იეო-
 დნიუც სსვა შეეძინოს: გარნა მაინც და მაინც და-
 ვით ამასა ზედა სასტიკად აღვსებულსა უნდა წინ
 წაყვანა თვისი სიუცებისა: მაშინ განვიდა იოაბჯა,
 უმეცეს უფროს. ცხრა თვისა მიმოვლო, მათი რი-
 ცხვის ანაწერი მოუჯანა, რომელი მოსუცებულთა,
 ემაწვილთ, და დედა კაცთ გარდა, ისრაელთ ახოვანი
 კაცნი რომელთ შეეძლოთ ბრძოლა ხოლო რვა ასი
 ათასი გამოვიდეს. და იუდის ნათესაგი სუთასი ათა-
 სი იყო. გარნა საქმისა ამის მოქმედების შემდ-
 გომ, სენილისმან დაგითისმან დაჭკრა მას ღუთის
 ჰირდაპირი საქმე გქმენო. ამისთვის მეესეულად და-
 იძასა, ვცოდე ღმერთსა, და შენდობა ითხოა: ღმერ-
 თმანც მას მეორე დღეს ვად წინასწარმეცუველი
 მას მიუვლინა რათა უოდვისა ამისათვის სამ რის-
 ხვათა ამათვანი ერთი გამოიჩინოს. ესე იგი ანუ
 სამი წელიწადი სიემილი იეოს მრთელს ქვეყანა-
 სა ისრაელთასა. ანუ სამს თუქსა ბრძოლით მოს-
 წედენა და თვით განხეულად ვილოდეს კელთავან

მცერთასა, და ანუ დღესა სამსა კმალსა ქვეშე
 ლუთისა გრდომილი, ყმის სრვა იქმნას მრთელს
 საბრძანებელსა შინა თვისსა: მაშინ დავით ფრიად
 ღმობილძან მიუგო და ჰქქვა. რომელს კერძოთაჲც
 მივიქცე, ყოველივეცა ცუდი არს. ვარნა რაჲც იუ-
 თოს, კელსა ლუთისასა გრდომა უმეცეს უმჯობეს
 არს, რომლის მოწყალება მრავალ არს, და კაცის
 კელსა არა შთავარდე. ამის გამო სამთა ამათვანი
 ყმის სურა გამოირჩია: და არა განვლო მრავალ
 ყაჰმან მყის სიკვდილძან დაიწყო. რომლით იმ
 დილითგან ვიდრე შუა დღემდე სამეოცდა ათი ათა-
 სი სული მოკვდეს: დავით ვითარცა იხილა ანგე-
 ლოზი ლუთისა ორნა ებუსელ წოდებული კაცისა.
 ერთის კალოს ზედა, რომელი ჰაერსა მდგომი კე-
 ლსა მასვილ მწყობელი რისხვასა ამასა მოსცე-
 მდის ერსა, სიმდაბლით შეგდრებელი ეცუოდის,
 უფალო, მე თავად მწყემსძან შევცოდე, მე ვარ
 მიზეზი ყოველ ბოროტთა ამათა, ცხოვართა მა-
 გათ არა რაჲ ცოდვა აქვან. ამისთვის მაგათ თავი
 დაანებე, და მე, და სახლი ჩემი ჰრისხე: აღიმრაც
 ცა ღმერთი მაშინ მათს შეწყალებასა ზედა, და
 მრჩობლ ვად წინასწარმეცხეველის მიერ დავითს

უბრძანა არა ჰყოვნოს, არამედ მას კალოსა ზედა
 მუის საკუროთხეველი აღმართოს, ზედ მსხვერპლი
 შესწიროს ღმერთსა, და მით ღმერთი შეირიგოს.
 და ვითუცა ფიცს ლავს მივიდა, მის კალოს ადგილი
 თვისი ხარებიითა და ურმებითა ორხასაგან თეთ-
 რით მოისყიდა, მუნ საკუროთხეველი აღაშენა. და
 მას ზედა ხარები იგი მრთლივ დასაწყევლად ღმე-
 რთს შეწირა. რომლით ღმერთმან ჰატიჟი იგი
 სიკვდილისა დააცხრომა: და ესე იგი ადგილი არა
 სო იცხვიან, სად მერმევს სოლომონის ჯამარი
 აღშენდა:

თანვი მეათშვიდმეტე:

დავით თვისს შემდგომ სოლომონს მეფედ
 დაადგენს, და თვით გარდაიხველებს:

გ. მეფეთ. ბ. ბ. — წელი ქვეყნისა 2990:

რათჳს დავითუცა მოხუცებაზედ იყო, შორის
 მეთა თვისთა აღონია წოდებულ უხუცესმან მამის
 სიკვდილს უწინარეს ინება მეფობის სამსადისის
 ნახვა, რათა მამის შერმე თავად ჰდეს. და ითაბ
 მკედართ უხუცესიუცა, აბიათარ მღვდელთ მოძღვა

რათს ერთად მისი ძკრის დატერითა ცდილობდენ
 წინ წაყვანასა საქმისა ამისასა. თუ ეინდ ღავითს
 ერთს ღროს სიჯევა მიეცა, რათა თვის შემდგომ
 მევედ დაჯდეს თვისი ბერსაბეცოლისაგან შობილი
 ძე სოლომონ: ხოლო დღესა ერთსა აღონიამან ამა
 მოყვარეთა თვისთა, და სხვათა მთავართა, იერუსა-
 ლიმს გარე ადგილსა ერთსა წვეულება დიდი გაუ-
 მართა რა, მაშინ ნათან წინასწარმეტყველი მივიდა
 საქმე ესე ბერსაბესა განუცხადა, და დაანდო, რათა
 მივიდეს ღავითს გაახსენოს თვისს სოლომონს
 შვილსა ზედა ქმნული დაპირებაჲ. შენ მივედ ეტ-
 ყოდა, და მეც შემდგომ ზე წამოსწრობილი ნათ-
 ქვამთა შენთა ღავამტკიცებ: მივიდა ბერსაბეცა
 წინაშე ღავითისა თაყვანისსცემდა და ეცყოდა. უფა-
 ლო ჩემო მეუფეო, უფლებამან შენმან მე ფუჯვით
 აღმითქვა შენს მერმედ გამეფებაჲ მისა ჩემისა სო-
 ლომონისაჲ, და აწე აღონია თვინიერ შენი ცხო-
 ბინებისა მეუფებს, გარნა ისრაელნი ყოველნი მო-
 ყურალ ბრძანებისა შენისა არიან, რათა პირველ
 სიკედილისა შენისა მეფე მათ უჩვენო: თუ არა,
 შენს მერმე გამოხდების აღონია, და მეც სოლომონ-
 თან ვმალ ქვეშ გამატარებს: ირ-ღეს ბერსაბე ამას

იცუოდა, მაშინ სე წაესწრა წინასწარმეტყველი-
 ცა ნათან, და თვითაც თაყვანის ცემითა დაუწყო
 ღაგითს კითხვა. უფალო მეუფეო, მართლიად უფ-
 ლებასა შენსა უთქვამს შენს მერედ აღონიას გამე-
 ფებად, ვინათვან ღღეს გაუძართავს მას ჩინებული
 წვეულება ერთი, და ყოველნი ძენი მეფისანი, და
 მკედართი უსუცესნი მუნ მიუწვევიეს, აბიათარ მღ-
 ვდელითურთ. და ყოველნი შექეფებულნი, იცო-
 ცხლოს აღონია მეუფემანო იმასიან. მხოლოდ მე
 და სალოკ მღვდელი, და ბანია მე ოვიდიასი მკე-
 დართი უსუცესი, და სოლომონ მე შენი დაგვჯოვა,
 არა მიგვიწვია: მაშინ ღაგით ბერსაბე თავისთან ის-
 მო, და მჩობლ მას ეფუცა მეტყველი. ვითარმედ
 ჩემს შემდგომ სოლომონ მე ჩემი გამეფებად არს.
 შემდგომად ფიცხლავს ბრძანა რათა სოლომონი
 აღიყვანონ სალოკ მღვდელმან, ნათან წინასწარმე-
 ტყველმან, და ბანიამან თვის სამეფო ჭორსე აღს-
 ვან, და გეჭონ წოდებულ ადგილს წარიყვანონ, და
 მუნ იგი მეფედ ცხონ ყოველ ისრაელთა სედა: ო-ღ-
 ეს ესრედ ჭევეს, და საყვირის დაყვირებითა ოთ-
 ხივ მსარეს განცხადდა სოლომონის მეფედ ცხებად,
 და ერი ყოველი პარქმნული სიხარულით იზახდენ

იჯოცსლას მეუფე სოლომონმანო, მაშინ იძიერ
 აღონიასთან მეოფნი ყოველნი შეძრწუნებულნი მი-
 შისაგან გამოვიდეს ვანივლცეს ვანბნეულნი, სო-
 ლო იჯოდაცა აღონიამ თავს გარდასავალი. და თა-
 ვადცა მირბიოდა ივლცოდა ლუთის კარავსა შეე-
 სისხსა, და მუნით არღა გამოვიდა ვარე, ვიდრემ-
 დის სოლომონ მას ჰირობა არა მოსცა არა უთხ-
 რა, უკეთუმცა დამყუდროებულ იქმნე, არა მოეკლა
 შენ. და შემდგომ იფეყრად გამოვიდა სახიდ თვისსა
 წარვიდა:

სოლო დავით დღითი დღეცა მიეახლა რა სიკ-
 ვდილსა, მოუწოდა სოლომონ, და მოსცა მას სწა-
 ვლანი კეთილნი კეთილად დასაცველად მცნებათა
 ლუთისათა, რათა მოსესის შჯულის თქმულობისა
 ებრ სჯასა სიმართლისასა ყოფდეს. რომლით ღმე-
 რთამანც აკურთხოს მეფობა მისი. შემდგომ დაა-
 ნდო რათამცა მოიხსენიოს იოაბის მოქმედებული
 უსამართლო კაცთ მკვლელობანი და სიმართლით
 თვისი ცოდნისა მებრ მათი სამაგიერო მიავოს და
 მოკლას იგი. ესრეთვე საქმე სემესიცა ინაღვლ-
 თს. მოქმედებულნი მისნი მას არ შეარჩინოს იგიც
 მოკლას: ამას გარდა ლუთის ცამრის აღმენებო-

სათვის დაუბარა სოლომონსა შეაგონა მავალითი. ცა ყოველ საქმეთასა აჩვენა, თუ რაწასით მოქცევად არს. ეგრეთვე ესრეთი საქმისათვის დიდისათვისი პირველითვან განმსადებული ოქრო ვეცხლი და სხვა ნივთიეულნი კელსა სოლომონისსა შთაბარა, ვული დაუდგა და აკურთხა იგი, და ესრეთ კეთილი მოხუცებულობით სამეოც და ათი წლისა ვარდიცვალა, წელსა ორმეოცსა მეუფების შემდგომ. და ქალაქსა იერუსალიმისასა მის მიერ აღშენებულს მართულსა დაეფლა:

დავით ერმობიდვან დაწყობილი ივოდნად საყვარელ ღუთისა იყო, რამეთუ ვარდა მეფობისა მადლიცა წინასწარმეცხველებრივი მოსცა მას ღმერთმან. რომლით თხიზა იგი საკვირველი ფსალმუნნი საქებელ სადიდებლად ღუთისა, რომელი მარად და უკუნისამდე ლოცვის წიგნად შეიქმნა ყოველ ღუთის მსახურ ერთასა: ესენი არა აკმაგა, არამედ ფუცვითაცა აღუთქვა მას ღმერთმან მესიის კორციელად შობვა ნათესავისაგან მისისა იუოს, ვითარცა აჩვენებენცა მახარებელნი.

თანვი მენტარვანმეცე:

მეუფებაჲ სოლომონისაჲჲ

გ. მეფეთა. ბ. გ. — წელი ქვეუხისა 2990:

სოლომონ ათორმეტი წლის იყო რაჟამს მე-
უფედ იჯსო და მცირე ოდენ ჟამსა. მამისა თანა
თვისისა დაუოფოს შემდგომ რაჟამს თავით თვისით
მეუფება დაიწყო, მაშინ აღონია უსუჯეს მამან
მისმან მრჩობლ მეფობის უკან შთამომდგომელ-
მან, მივიდა ბერსაბეს ეგედრა რათა მივიდეს სო-
ლომონთან სიჯეგა ვაიყვანოს აბისაკ სომხელ წო-
დებული ქალწული ქალისათვის, (რომელი დავითს
ჟამსა სიბერისასა თავისთან ყვანდა,) იგი მას ცო-
ლად აჭაგვაროს: სოლო ბერსაბე ოდეს უგუნჯრო-
ბით საქმე ესე სოლომონს ვაუძალა რათა აბისაკ
მას მოსცეს. სოლომონ ამას საგანსა ზედა ფრიად
გულისწყრობით მიუგო ბერსაბესა მეცყველმან.
რასათვის აბისაკ სომხელსა იჯევი, აბა თქვი მე-
ფობა ჩემი აღონიას მივცე, რომელ ჩემსედ უფ-
როსიჯ არს, და აბითარ მღვდელთ მომღვარსა და
იოაბ მედართ უსუჯესსა სიჯეგის მეც კაცთა შისი

მკარე უჭირავს: ამის გამო შეესეულად განაჩენი
 ვარდუჭრა მას სოლომონ, და ბანია მე ოგიდიას
 წოდებულ მკედართ უხუცესი წარგზავნა მოსაკლავად
 მის აღონიასი. და ახითარ მღვდელთ მოძღვარიც
 მღვდელთ მოძღურობისაგან ვარდმოაგდო, თვისს
 ანათოფუ დაბასა ვადენა. და ადგილსა: მისსა
 სალოკ დაადგინა: იოაბ საქმეთა ამათა მსმენელი,
 და თავსაცა თვისსა ზედა შეშინებული განისწრაფა
 ლუთის კარავსა შევიდა შეესიზნა, რათა არა
 შეიპყრან მოკლან. მასაც სოლომონ ბანია მე
 ოგიდიასი მიუგზანა, რომელმან მუნით გამოსვლა
 უთხრა. სოლო მან უარი უთხრა არ გამოვალო, აქ
 მოგუდებო. მაშინ სოლომონ უბრძანა ბანეას,
 მივიდეს იმავე ადგილსვე მოკლას იგი, ორთა მათ
 უკოდველ მკედართ უხუცესთ სისხლის მისგან
 მოთხოვითა, რომელ იოაბსა წინაღმდეგად დავითის
 ნებისა მაცუყურობით მოეკლა ივინი. და მისს
 ადგილს სოლომონ ბანია მკედართ უხუცესად
 დაადგინა ყოველ ისრაელთ ზედა: შემდგომ
 მოუწოდეს სემეი სოლომონ თვისს წინაშე, და
 მას ზედ ვალად ესე დასდვა, რათა მივიდეს იერუსალიმს
 დაემკვიდროს, ვარსა უკეთუშა იუ-

რუსალიმს ვარე ვაგიდეს, მოკუდეს: სამ წელი
 წადს ოდენ იგფერ დერა სემეჲ. შემდგომ ერთ
 გზის მოუსვდა რომე მსასურნი მისნი ისრაელთ
 ქვეყნიდგან ვანივლცეს ვეთელთ ქვეყანას მივი-
 დეს. სემეცა მათ უკან გამოდგომილი მათ შეიპ-
 ყრობდის და იერუსალიმად მოიყვანდის. მაშინ სო-
 ლომონ მოუწოდა თვის წინაშე სემეჲ, და მისი
 ურჩობა და დავითის მიმართ ქმნული უმჯულოე-
 ბანი ჰყვედრა. და უბრძანა ბანეასა მოკვლაცა მისი:
 სოლომონ თვისი მეფობის განმტკიცების შემ-
 დგომ, წინა პირველ მთავარნი და სიმრავლენი
 ერისანი აღიყვანა თავისთან ვანვიდა ვაბაონ წო-
 დებულ ადგილს წარვიდა. (რომელს იცყვიან რო-
 მე მოსესის აღშენებული კარავი მუნ იყო.) ლუ-
 თისა მიმართ აღთქმის საქმნელად. სადაცა ათასი
 მრთლად დასაწველი ეინა ეოვლად დასაწველი შე-
 სწირა დმერთსა: დმერთიცა მას ღამესა ძილსა
 შინა სოლომონს გამოუჩნდა და ჰრქვა ვითარმედ,
 რაჲც ვინდეს ითხოე ჩემგან. სოლომონ მადრიე-
 ლობის შეწირვითა ლუთისადმი მამასა თვისსა ზედა
 და თავსა თვისსა ზედა გამოჩენილ სიკეთეთათვის.
 რომელმან იგფერ ემაწვილობითვანვე იგი მეფედ

გამარხია დაადგინა ურიცხო ისრაელთ ერთა ზედა.
 სწვა არა რასა ვითხოვ შენგან ეცუოდა. მე მომცე
 ხოლო სიბრძნე რათა ესოდენსა ერსა შევლო, და
 სიძარტლით მსჯავრი მათი ვსაჩხო: სათხოვარი ესე
 ხოლომონისა იფფერ სათხო ეყო ღმერთსა, ვიდრე
 რელა მას ეცუოდა. ვინათგან შენ არცა ერძლად ცხო
 ვრება, არცა სიძლიდრე, და არცა არა მცერთა შენთა
 პირდაპირად გამარჯვება, არამედ მხოლოდ სიბრძნე
 ჩემგან ითხოე, მის გამო მიეცე შენ სიბრძნე ი-
 ვოდენი, ვიდრე პირველ შენსა კაცი იფფერო ბრძ-
 ყნი არა იუოს სოფლად მოსული, და არცა არა შემ-
 დევ შენსა მოსვლად იუოს ყე და ამას ვარდა იგი
 რომელი ჩემგან არა ითხოე, მიეცე შენ სიძლი-
 რე იფფერი, ვიდრელა შენფერ ძლიდარი კაცი მო-
 რის შეფებისა ყამსა დღეთა შენთასა არა ვინ მოი-
 ძეოდეს. და უკეთუმცა მცნებათა ჩემთა კეთილად
 დაიჯავგ; და მამისა შენისა დაგითის მართალი ვსი-
 საგან ვარე არა ვასვიდუ, ვიხვეხოც ყე შენ და მიე-
 ცე ცხოვრებაც განერძობილი: აღსდგა რა ხოლო-
 მონ დილას, გამოვიდა იერუსალიმს ქალაქად მო-
 იქცა. სად კვალადცა მრჩობლ შესწირავთი შეწირ-
 ვის შემდგომ, ფიცხლავს გამოცხადდა სიბრძნე

თვისი წინა პირველ ქმნული მსჯავრითა, რომე-
ლი ესრეთ იყო:

ორნი ქვეყნიური ქალნი წინაჲ სოლომონისა
სამართლისათვის განვიდეს. იცუოდან ამათგანი ერთი,
ვითარმედ მე, და დედაკაცი ესე სახლსა ერთსა
ვიყავე, და ჩვენს გარდა სხვა არაფინ კაცი იყო
მას სახლსა შინა. მე შეილი ვეში, შემდგომ სამი
დღისა დედა კაცმან ამანც შეილი თვისი შვა. და
იყო ღამესა ერთსა ესე შეილსა თვისსა ზედა და-
ცემული დაწოლილა რა, შეილიცა თვისი მოუკა-
ლავს. დაოდეს მე შემინა მოსულსა ფარულად ცოც-
ხალი მე ჩემი მოუწარავს წიაღითგან ჩემისა თავი-
სთან. დაუწვენია, და თვისი მკუდარი მე ჩემდა დაუ-
წვენია, აღვსდგე დილა განთიადსა მისა ჩემისა სა-
წოებლად რძისა, და ვინილე იგი მკუდარი. შემდ-
გომ უკეთ ვათენებისა დაკვირვებულმან ვსცან რა-
მეთუ ყრმა იგი ყრმა ჩემი ნაშობი არა არს: მეორე
დედაკაციცა იგი წინაღმდეგად ამისა იცუოდა. თუ
არა ეგრეთ, არამედ მკუდარი ყრმა შენი არს, და ცო-
ცხალი ჩემი არს. და ესრედ ერთი ერთის წინაღ-
მდეგად მტკობელნი ბასრობდეს: ხოლო სოლო-
მონ სხვა გზის ვერა მპოვნელმან ინება ცულის

ემის ყოფად საქმისა ამისა სიყვარულითა დედებ-
რივისათა. ამისთვის ბრძანა რათა მოიღონ მასვი-
ლი და შუა გაჭაბვეთონ ყრმა იგი ცოცხალი, და
ნასევარი ერთს, ნასევარი მეორეს მოსცენ: ესე
ვითარცა ესმა მის ცოცხალი ყრმის დედასა, ვე-
რა მძღებელმან თვისს ღვიძლს მესა ზედა, მიე-
ჭრა სოლომონს ეგვიფრა. ოღონდა ყრმა იგი არა
მოკლან, და ცოცხალი მას ქალს მისცენ. სოლო-
მონითი ქალი გელმეორ არა, იჯყოდა, ხურც ჩემი
და არცა მაგისა იყოს, არამედ შუა განიკუჭთოს:
ამ ყამს საქმე ეულისა ემა ყო სოლომონ, და ბრ-
ძანა მის ყრმის მოცემა მისდა, რომელსა სიკვილ-
ლი ყრმისა არა უნდა. რომლით მისი ღვიძლი
დედობა გამოაჩინა: და ესე სოლომონის ბრძენური
მსჯავრი ვითარცა ესმა ერსა ისრაელთასა, ყოფ-
ელთა უკვირდა ღუთის მოცემულ სიბრძნესა ზე-
და მისსა. და იმიერითგან სოლომონს დიდ გინმედ
შერაცხვიდენ, და მისგან კდემულთა ეძინოდენ:

თანვი შეათვისრანმეცე:

სოლომონ ცამარსა და პალატსა თვისსა
 აღშენებს. დედუფალი საბაისა მის სანსაგად
 მოვალს:

გ. შეფეთ. ე. ვ. შ. ი: — წელი ქვეყნისა 2993:

ვითარცა ვთქვიო ვულის წადიერებაჲ დავითისაჲ, რომელს სუროდა აღშენება ლუთისათვის შესაშენი ცამრისა ერთისა ხინებულისა, ღმერთმან სიძარჴვე მოსცა სოლომონსა რომელმან საქმიით აღასრულა: ამის გამო სოლომონ ყოველ კერძოდ რომელ დასუდროებულ იყო, და მით სიმდიდრეცა მისა დღითი დღე შეეძინებოდის, მეოთხესა წელსა თვისი მეფობისასა დაჴსადებითა დიდ დიდითა კელი მიყო აღსაშენებლად ცამრისა: და იფეროთსმეოცი ათასი ვეპი დაადგინნა მათა ჴედა მის ცამრის შენობის საჭირო ქვათა საკვეთლად, და სხვა სამეოც და ათი ათასი სულიცა დაადგინნა მათ მოკუჭთილ ქვათა საზიდველად. სოლო მოსაქმეთა ამათ ჴედა დაადგინნაცა ჴედა მხედველად სამი ათას სუთასი სული. გარდა სხვა სუროდ მოძღ-

ვართა და კალატოსთა რომელნი სირამ ცვირო-
 სის მეფესა, და ფარაო მეფეჲს ცელთ მეფესა სო-
 ლომონთან მეგობრად ყოფნითა; მისთვის წარ-
 მოვესაგნათ; და ამ სასით, უცდარო იგი შვიდ წე-
 ლიწადსედ აღშენდა. და იგფერ ჩინებული რამ იყო
 რამეთუ ამ ქვეყანასა სედა მსგავსი მისი არა მო-
 ითხრობვის, თუ სიმდიდრის გამო, რომელ შიგა-
 ნით ჰატოსან კეებით ნაშენი და ოქროით და ვეც-
 ხლით დაფერილი. და თუ სუროდ მოძღვრებითი
 სამკაულთ გამო, ყოველი საჭიროებითურთ თვი-
 სითა: ო-დეს სოლომონ ესრეთი უცდარის აღშენე-
 ზა დასრულა, და კიდობანიცა ღუთისა დიდებითა
 ღიღითა შეიჯანა მას უცდარ შინა ადგილსა თვისსა
 განსვენა, დღესა ათ ოთხმეცსა მენი ისრაელისა
 ნი ერთად შემოიკრიბნა და დღესასწაულობა დიდ
 აღასრულა. და მაშინ ოცდა ორი ათასი წროხა და
 ას ოცი ათასი ცხოვარი საღმრთო შესწირა ღმერ-
 თსა; და უამსა მის უცდარის კურთხევისა ანუ ღუ-
 თისათვის შესწირვისასა; თავად სოლომონცა მკლა-
 ვებ გაშლილი ლოცულობდა მადრიელობის მოთ-
 ხნოვითა ღუთის სიკეთეთათვის, რომელმან იგი
 ღირს ყო მის უცდარის აღშენებისა საღიდებლად

ლუთისა. და ესეც ითხოვა რომე ადვილსა მას ერ-
 მან მან რაიუც ლოცვა და ვედრება ეოს არკი, უს-
 მიხოსცა ეე ღმერთმან და ვედრება მათი აღუს-
 რულოს: და ესრეთი განგრძობილი ლოცვის ქმ-
 ნის შერძე, რათა რომ ღმერთმანც სასწაულითა
 ცსადითა გამოაჩინოს ამის თვისად შეწყენარებაჲ
 მოვიდა მაშინ ღრუბელი ერთი ნათლთანა რომელ-
 მან ცამარი იგი სრულიად აღავსო, და ზეცით. ცე-
 ცხლი გარდმოხდა და იგი შრთლად დასაწველად
 ქმნული საღმრთონი მოწვა ეანსურა. და საქმე
 ესე ვითარცა იხილა ერმან მან, შეშინებულნი პირ-
 ქვე დავარდეს დიდებას აძლევდეს ღმერთსა: შემ-
 დგომ მას ღამესცა კვალად ეჩვენა ღმერთი სო-
 ლომონს და ჰქქვა უსმინე ლოცვათა შენთა, და
 რაიუც ითხოე ცამრისა ამისათვის, ადვისრულეხ.
 და სახლად ჩემდა გრაცს მასაცა. ოღონდა ჩემი
 მოცემული შჰსულნი და მცნებანი დაიმარხო, და
 მამა შენი ღავითსავით მორწმუნებით მე შემსახ-
 ურო. მაშინ შეილით შეილამდე ცახცხა შენსა სა-
 მეფოსა განგამცვიცხე: გარნა უკეთუ შენ ანუ შენი
 შესნი ანუ ერი მიიქცევით მსახურებად კერპისა,
 თქვენ მაშინ ავსოც მოვსნობ ქვეყნებისა ამისა.

გან, და ცაძარსა მავასა ჰირისაგან ჩემისა განგადებდებ და მივატოვებ რათამცა დაიქცეს ახსრდეს.

ცაძარის დასრულების შემდგომ იწყო სოლომონ აღშენებად სამეფო პალატისა თვისისა, იგვერსაკვირველი დიდი ჩინებული ნაშენი, ვიდრეცა მხილველსა თვალს მოსტაცებდა, რომლის შიგან ყოველი ნასაქმი კენი და ფიცარნი ძვირი და პატიოსანი ლიბანის მთის ნამგ წოდებულ კეთილ მოკვეთილ იყო. მის გამოცა ვითარცა იცხვიან სახლი ლიბანის ტყისა ითქვა პალატი იგი: და ამას შინა უმეტეს უფროს ყოველი რაიმისა დიდებული თვისი სამეფო ცახცი იყო. რომელ სწილოს ძვლისაგან იყო, და ოქროს სამკაულნი მას ზედა შეცმული, აღსავლითა ექუსითა ზე აღვიდოდის, და კაცად კაცად აღსავალსა ზედა ორსავე მხრითაცა თვითო თვითო სასე ლომისა იყო აღშენებული: ამას გარდა ცალკე ერთი ფრიად დიდებული პალატიცა სოლომონ აღაშენა ფარაო მეფის ქალისათვის, რომელი ცოლად თვისა მიეყვანა. და შენობათა ამათ ყოველთა ოცს წელიწადზედ მოიწია დაასრულა: შემდგომ ზღვაზედ ნაგები ვაკეთებინა სოლომონ. და სოფერ წოდებულ ქვეყანას ვაგ-

ზაენსა, და სამს წელიწადში ერთ გზის მუნით
 მრავალი ოქრო და პატიოსანი თვალნი და სსვა
 ათასი რამ კეთილნი მოაქუნდათ სოლომონისათ-
 ვის: და ამ გვარად, სოლომონ თვისი უდიდესი
 სიბრძნის გარდა, სიმდიდრის კერძოთაც ერთად ერ-
 თი იყო, იგებრად ვიდრელა ოთხივე კუთხე ქვეყნისა
 სასელი მისა განითქვა, და მიწესითა მით მრავ-
 ზალნი უმფროსნი კაცნი მის სილგვასა ნაცრობდეს:

ამათგანი ერთი რომელ საბა წოდებულ ქვეყ-
 ნის დედუფალი იყო, თვისი ჭარბითა და ძლუჭნ
 აკიდებული აქლემებითა იერუსალიმად მოვიდა სი-
 ლვად სოლომონისა, რათა სიბრძნე მისა გამოს-
 ცადოს და ნახოს, ნუ უკვე ტემპარიცი არს რაივც
 სმენია მისთვის: ამისთვის რაჟამს ესე განვიდა
 წინაჲ სოლომონისა, და რაჲც თვით საქმენი ვი-
 ნებასა თვისსა დაედო, იგი კითხა. და მისენით აღ-
 გილობრივ ყოველისავე სიბრძნით პასუხი მიიღო.
 შემდგომ მისი პალატის დიდებული პეწობანი, მისი
 ცაბლის საზრდელნი, და ასეულთ მსახურთ რიგი და
 კანონი და ცამარში ქმნულნი საღმრთონი, და სსვა
 ყოველი რამენი იხილა რა, ტკუა შეშალა განცვი-
 ფრებული დაშთა, და მიექცა სოლომონს და ჰქრქვა.

მე შორითვან სმენითა სიბრძნისა და დიდობისა შენ-
 სა არა შიშენა, ვარსა აწე თვალითა ჩემითა მხილ-
 ველი ამას სოლო ვიცევი რამეთუ, იგი ვაცონე-
 ბუღნი ჩემნი აწინდელ თვალით ნანასწედა არცარა
 ნასვეარი ყოფილან. ნეტარელი მათ იცეოდა, რომე-
 ლნი მარადის შენთანა არიან, და შენ გმონებენ, და
 სიბრძნე შენი ესმის. კურთსეულ არს უფალი ღმე-
 რთი, რომელსა შეყვარების გამო ისრაველთა, შენ-
 ფერი კაცი მათ ზედ მეუფედ დაუდგენიეს, რათა სი-
 მართლით მართო შეგლო ივინი: შემდგომ იგი თა-
 ვისთან წაღებული ძღუწნნი სოლომონს მიართვა,
 ას ოცი ცალანდი ოქრო (რომელი ერთ მილიონ
 მარხილზედ სამეცხაფი იყო), და ჰატიოსანი თვალ-
 ნი ანდამანჯისანი. და ნაირ ნაირი ცგბილსაყნოსაფი
 ჰატივცემული საკუმეველნი: სოლომონ ძღუწნნი
 ესე მიიღო, და თავადცა მის სამაგიეროდ რაჟც მან
 სთხოა იგი მოსცა მას. შემდგომ იგფერ გამოვიდა
 დედუფალი საბაისა და ქვეყნად თვისსა მიიქცა:

თავი მეოცე.

ცოდვა სოლომონისა, და სიკვდილი მისი:

გ. შეფთა. ია: — წადი ქვეყნისა 3029:

სოლომონ წელიწადები შეისრულა რა, ნელ
 ნელა სიყვარულისაგან ლუთისა გაგრილდა, და გუ-
 ლისტქმებათა კორცთათა თავი თვისი მისცა,
 იგფერად ვიდრეა ფარაონის ქალს ვარდა, რომას
 ვარდასულ სხვაგა მრავალი ცოდვები შეერთო უც-
 ხო თესლთ კერძმსასურთაგანნი რომელ საქმე ესე
 ღმერთსა შჯულთა შინა აგერძალა ისრაელთათვის.
 შემდგომ ესფერ ურწმუნო ქალთ ნების აღსრუ-
 ლებისათვის, არა თუ მათ კერძთ ცაძარნი სოლო-
 აღუშენა, არამედ თავადცა დაიწყო მათ ცუვილი
 ღმერთების მსახურება და თვისთ ცოდვებთანა
 მათს წინაშე საღმრთოს შეწირვა: მის გამო ღმე-
 რთიც სასტიკად გაუწყრა სოლომონს, და მისი
 მოქმედებული უმადურობა ჰყვედრა, (რომელს
 მისგნით იგოდენი კეთილის მიძღვებელსა ერთ კე-
 რძოდ დაეცოვებინა, და წარსული ცრუ კერძებს უკან
 მთამოუდებოდა, და ჰრქვა მას. აჰა ესე რა რისხვად

ცოდვითა შენთასა ეგვსეთქ მივიღებ კელისაგან
 შენისა მეუფებასა შენსა, და მივსცემ კელსა მო-
 ნისა შენისასა: გარნა საქმესა ამასა სიეგარულისა-
 თვის მორწმუნე მონისა ჩემისა დაგითისა შებრა-
 ლებითა შენი ვიდრემდის ცოცხალ ხარ არა გეოფ,
 და სრულებით მეუფებასაცა შენსა ნათესავისაგან
 შენისა არა ავსენი, არამედ ცომსა ერთსა დაგიცოვებ
 შენ: შემდგომ ღმერთმან ვითარცა თქვა, განამსა-
 ღაცა საქმნელი თვისი, ვიდრემდის სოლომონს
 თვალნი არა დაესუჭა ორნი გვაძნი უცხო თესლ-
 თაგანნი ერთი ადერ წოდებული, მეორე რასონ,
 მისგან გარდადგომილნი, მცრობას უყოფდეს ის-
 რაელთა:

ამათს გარდა სხვაცა ერთი ძეა ნაბათისა იე-
 რობოამ წოდებული შორის ისრაელთასა ეფრემის
 ნათესავისაგანი, რომელი სამსასურსა შინა სოლო-
 მონისა იყო, ღმერთმან აქია სილონელი წინასწა-
 რქმეცხველი ამას მიუვლინა, რომელმან შესამოსი
 ასალი შეიმოსა იერობოამთან მოვიდა, და იგი სა-
 მოსელი დასია ათორმეტ ნატყერად შექმნნა. მერ-
 ზე ათი ნატყერი მისა იერობოამს კელს მოსცა მე-
 ცხეველმან. ესრეთ დასეგად არს ღმერთი სოლომო-

ნის მეფობისა, და გამოარიცხვად მისგან უფლობისა ათი ვგარისა, და შენდა მოცემად არს, და ორი ვგარი სოლო უნდა მესა მისსა დაუცევოს, რათა წარვიდეს იერუსალიმს მეუფებდეს. იგიუ სიყვარულისათვის დავითისა. და მიზესი საქმისა ამისა იგი არს, რამეთუ სოლომონმან უმადურობით ღმერთი ერთ კერძოდ მიაჯტა, წარვიდა სამაგელ კერპთუკან ჩამოუდგა: და შენუ ცცუოდა, უკეთუმუა ბრძანებთა ღუთისათა დაიძარსავე, ვითარცა მონამან ჩემან დავით უო, კელი ჩემი შენსედ იუოს. და შეილით შეილაძღე მეუფება სასლსა შესსა არა მოაკლდეს: საქმე ესე რაჟამს ყურსა სოლომონისასა შთაგარდა, უნდა ერობოამის შეწყობა კვლა. იგიცა შეის განიგლჯო ეგვიპტელთ მეფესთან მივიდა, და მუხით არლა მოიქცა ვიდრემდის სოლომონ არა მოკვდა რომლის მეუფებამან ორმეოცი წელიწადი ეასძლო: ძრავალნი მოძღვარნი იცყვიან რამეთუ სოლომონ ბოლოს და ბოლოს ტკუა თავში მოიკრიბნა, და მოქმედებული ცოდვანი შეინანა, და მაშინ იგი ეკლესიასცე წოდებული წიგნი დაწერა სოფლისა ამის ამაგოებასა ზედა, რომელი ესრეთ იწყობების, ამავოებან ამავოთან, უოკვდივე

ანაკო: გარნა ვინათვან საღმრთო წერილი ცოდვათა მისთა მოთხრობის შემდგომ, მოქცევასა ზედა მისსა გამოცხადებულად არას იხსენიებს, მის გამოვიდრე დღემდე ამათა ეჭვნეულებას ქვეშე შეიძლება რაცხვის ცხონება მისი ანუ დასაჩვია თუვინდ ნაწერნიცა მისნი რიგსა შინა საღმრთო წერილისა არიან:

თანვი მეოცდამეერთე:

ისრაელთა მეუფებაჲ ორად განიყოფის:

გ. მეფეთა. იბ: ბ. ნეშთა. ი: — წელი ქვეყნისა 3029.

სოლომონის სიკვდილს შემდგომ, ვითარცა იცხვიან, მისი ერთად ერთი ვაჟი შვილი რობოვამ წოდებული, რაჟამს სიკიმი ქალაქად წარვიდა, რათა ყოველთა ისრაელთა დიდ. დიდნი მუნ შემოიკრიბნონ და თავად მამის ადვილს მეფედ დაადგინონ. და შემორედ აღწერილი იერობოვამიცი მათთანა: წინა ჰირველ ისრაელთა რობოვამს ესე სათხოვარი სთხოეს მეცხეველთა. შემომსუბუქე ჩვენ მცირე ერთი მამისა მიერ შენისა დებული შვიპე მისაცემელთაგანნი, რათა შენ მეუფედ გცნობდე

და კეთილად ვეეშო შენ: ეცყოდაცა რობოვამ,
 შემდგომ სამი დღისა მოვედით, რათა მაეისა ზა-
 სუსი თქვენ მოვცე. ამის გამო მივიდა პირველ
 სოლომონის მესაიდუმლოე მოხუცებულთ შეჭკი-
 თსა საქმე ესე. ივინიჯა ერთ პირად სწავლას მო-
 სცემდეს მათი ნებოს აღსრულებისას, რათა პირ-
 ველად სიცბოებით მათთან მოიქცეს გული მათი
 შეიძინოს, და შემდგომ ვითარცა უნდა ივინი შევ-
 ლოს: ვარნა რობოვამ, მოხუცებულთა ამათ მო-
 ცემული სწავლა ეონიერი საკმარისად არა შერა-
 ცხა, არამედ მრჩობლ მოუწოდა საიდუმლო შეჭ-
 კითხა თვისთ მეგობარ ყრმათა (ბიჭ ბუჭებსა ცოლ
 ამხანაგებს). სოლო მათაც იმერთ მოხუცებულთ
 წინაღიდგედ აკითხეს, რათა ესრეთ უნასუსოს
 ერსა და ჰრქვას. იცოდეთ უმრწემესი თითი ესე
 ჩემი ყოველ თითთაგანი ამათ ჩემთა უფრო ზაცარაჲ
 მსხვილი არს მამის ჩემის წელზედ. მამამან ჩემ-
 მან თქვენ ზედ ჭვირთი მძიმე დასდო, მე მას
 ჭვირთ ზედა სხვაჲ მინდა დაუმაჯო, მამა ჩემი
 თქვენ კვერთხით (ჰოხით) გცემდა, მე თქვენი
 ცემად ვარ ეკლიანსი არენით (თოდუჲსით): რო-
 ბოვამ ღუთის მიშეებით დაბრმავდაცა, რომელმან

მოხუცებულთა მათ სწავლავ ერთ კერძოდ მიატოვა,
 და უტკუო სწავლებასა უცვინოებისასა უსმინა,
 ამისთვის სიწყევა მიუცემულ მესამე დღესა რომელ
 ესრეთ უნასუსა, მაშინ ერძან ისრაელთასამან გარ-
 დადგომილმან თავი გამოიღო, და ეცუოდეს მას
 ხვეწ ამიერიოთვან არა მაქუს წილი და კერძი სახლთან
 დავითისა, მივედ შენ შენს გვარსეგდ იმეფეო: და
 ესრედ ჰირი აღრიკეს რობოამსა ისრაელთ ათ ნა-
 თესაგმან. და ერთი გამხდარნი წარვიდეს ცალკედ
 თავიანთი. მევე დაადგინეს იგი იერობოამ მედ ნა-
 ბატისა. რომლისათვის ღმერთს ეთქვა აქია წი-
 ნასწარმეცუველის მიერ: შემდგომ რობოვამ მათ
 დასამშვიდებლად და შესამინებლად მთავარი ერთი
 აღონირამ წოდებული უკან მიაყოლა, გარნა შეველა
 არ ქონდა, არამედ მეთა ისრაელისათა იგიეცა შეიპ-
 ერეს მთააქვავეს მოკლეს. და რობოამცა შეშინე-
 ბული, გამოვიდა იერუსალიმად ივლცოდის: მას
 შემდგომ რაჟამს რობოვამ კვლად ას ოთხმოცი
 ათასი კაცი შემოკრიბნა თავის უფლებასა ქვეშე
 მყოფი იუდის და ბენიამინის ნათესავისაგან, რა-
 თა მას ათს ისრაელთ ნათესავ სედა საომრად გა-
 ნვიდეს, დაიმორჩილოს. ღმერთმან სამე სასე-

ლით წინასწარმეტყველი ერთი მას მიუვლინა ;
 რომელი ეტყოდა ვითარმედ, განყოფილებაჲ ესე
 ნებითა ღუთისა ქმნულ არს, ცუდებრადოდ ბრძო-
 ლას ნუ ეოფს : და იგვერ საქმე დაბოლოვდა,
 რამეთუ რობოვამს იუდის და ბენიამინის ნათესა-
 ვი სოლო დაშთა . და იერობოამ ქემან ნაბაჯისა-
 მან ცალკედ შეფობის ქმნა დაიწყო დანაშუც ისრა-
 ელით ათ ნათესავს ზედა : ესრეთ ისრაელით ერთი
 მთავრობა ორად არკი განიყო, ორიგესიცა მერმე
 და მერმე ერთსა და იმაგ დროებასა შინა ცალკ
 ცალკედ შეფენი სსდეს : ამის გამო ზგენუ ამათო
 ერთად აურეგლობისათვის, აწე პირველად ისრაელით
 ათი გვარის შეფეთა ზედა მოგსთსრობთ . და შემდ-
 გომ იუდის შეფეთა მოთსრობასა დაგსდებთ :

თავი მეოცდამეორე.

„ერობოვამის ისრაელთ მეფის ცოდვაჲ, და
ბოროტი შემდეგნი მისნი:

გ. მეფეთ. იბ. ივ. იდ. იე. ივ: — წელი ქვეუნი

3030.

უნდა იერობოვამ მთავრობა თვისი მტკიცედ დაიჭრას, და ეძინოდა არამცა მენი ისრაელისანი ღუთის მსახურებისათვის ქვეყანასა იუდისასა იერუსალიმის ცაძრად წარსვლითა, ნელ ნელა კელისაგან თვისისა გამოეცალონ, და უწყებასა ქვეშე მათი მთავრობისასა შევიდნ. ამის გამო თვისს სამეუფოს ორს მთავარს ადგილსა, ერთი იგი დან, მეორე ბეთელ წოდებულ ქალაქებ შინა ცაძარო ორი აღმართენა. და ორთავეთაცა შინა თვითთ თვითთ ოქროსაგან შთამოსხმული კბოჲ დასდო. და აუკრძალა ერსა თვისსა იმიერითგან იერუსალიმად არლა წარსვლად, არამედ ორთა ამათ ერთს შინა წარვიდნ და მუნ საღმრთოჲ თვისნი ღმერთს შეწირონ. ეგრეთვე ესრეთ ჰქადაგა მეფეველმან ესენი იგი ღმერთები არიან. რომელთა მენი ის-

რელიისნი ცეგეობისაგან ეგვიპტისა გამოუსსნიეს:
 ნმას გარდა მათა ზედა სსვა აღთქმასედ წარსას
 ვლელი ადგილნიც განაწესა, და ვითარცა თვით
 უნდოდა ლევიცელთ გარე სსვა მღვდელნი დაადე-
 ინნაცა ეე, იეფერად ვიდრელა ესფერი საქმებითა
 ისრაელთ დაავიწყა მათი ჭეშმარიტი ღმერთი, რო-
 მელთ იმიერთგნც დაიწყეს გამოცხადებული კერპ
 მსასურებაჲ. და მიზეზითა ამითა ლუთისაც რისს-
 განი თითქმის მარადის მათგან არა მოაკლდებოდის:

აერობოამ მეფე ესე წინა ჰირველ რაჟამს
 ბეთელ საკურთხეველსა ზედა აღსული მის თვის
 დასმულ კერპის წინაშე თავად კელითა თვისითა დი-
 დებულ საღმრთოს (მსხვერპლს) შეწირვიდა, იმი-
 ერ იუდის ქვეყნით წინასწარმცხეველი ერთი მას
 მიუგლინა ღმერთმან, რომელი მუნ მივიდა და თქვა,
 საკურთხეველო საკურთხეველო, იცხევის უფალი
 ღმერთი, რამეთუ ნათესავისაგან დავითისა გამოხდეს
 კაცი ერთი ოსია სასელით, რომელმან შენ ზედ
 საღმრთოდ შეწიროს კერპის მღვდელნი ეგე, რო-
 მელ მაგენი აწ შენსედ მსხვერპლს წირვენ: (სა-
 ქმე ესე ასობითი წელიწადებს მერმე შესრულ-
 და, რაჟამს ოსია იუდის მეფემან მის კერპების

მღუდელთ ძგალნი საფლაგთაგან ამოყარა, და მის
 საკურთხეველის დანაშუკ ქვათა ზედა მოსწვა:)
 სიცივეისა ამის ნიშნად რომელს მართალს ვიცუ-
 ვიო, იცუოდა, წინასწარმეტყველი იგი, აწე მე
 საკურთხეველი ორად განიზოს, და მას ზედა მუო-
 ფი ძირს დატვივდეს: ერობოვამ ამას საეანსა ზედა
 სასტიკი გულის წყრომითა ოდეს განირთსა კელი
 და თქვა, კაცი ეგე შეიპყართ, მასვე ადვილსა კელი
 შესმა ღაძთა. და თვის წინაშე მუოფი საკურთხევე-
 ლი იგი თქმულობისა მეზრ მის წინასწარმეტყვე-
 ლისა ორ ნაკვეთად გასდა: მაშინ იერობოვამ ეგედრა
 წინასწარმეტყველსა მას, და ლოცვითა მისითა გა-
 ნიკურნა. გარნა მაინც და მაინც ჭკუა თავს არა მოი-
 კრიბნა და არა მიაჯოა, ცოდვა ესე კერწმისა სურე-
 ბისა, რომლით ურიცხო ერისაჲ მიზესნი ცოდვისა
 გასდა: მის გამო ღმერთმან ფრიად განრისხებულმან
 მას ზედა, ჰრისსა აბია წოდებული ძეჲ მისა, რომე-
 ლი მძიმე სწეულებასა შინა შთაგარდა: მაშინ იერო-
 ბოვამ ცოლსა თვისსა სამოხის გამოცვლა უთხრა,
 რათა არავინ კაცთაგანმან იცნას იგი. და თან მღუ-
 ცნთა წაღებით განვიდეს სელოვად მივიდეს აქია
 წინასწარმეტყველისას (რომელს ერის დროს ე-

წინასწარმეტყველა მეფობისათვის თვისისა.) და
 მის ყრმის მკურნალობისათვის მას შეჭკითოსოს
 ცოლიცა იგი რაჟამს ესრეთ მოვიდა სასლსა წი-
 ნასწარმეტყველისასა შევიდა, თუენდ წინასწარ-
 მეტყველიცა იგი ნამეტყნავი სიბერისაგან თვალის
 ნათლისაგან მოკლებული გერა სედგედა, მაინც
 მეესეულად ღმერთმან მას გამოუცხადა. რომელმან
 სასწელდობ მოუწოდა ქალი იგი თავისთან, და ღუ-
 თის კერძოდ იერობოვამის მოქმედებული უმადუ-
 რობაჲ და კერპისასურებაჲ ჭევედრა მეტყველმან,
 მის გამო ღმერთმანც იგი თვისი სასლკართა და
 შეილებითა თვისითა უნდა აღსოცოს, მეფობა კე-
 ლისაგან მოუღოსო. და აწე შენ ეცუოდა, მიქ-
 ცეებასა შენსა სახიდ შენსა, მოვიკუდეს თქვენ ა-
 ბია შეილი თქვენნი. და სასლისაგან იერობოვამისა
 ამასა სოლო საფლაფი ეღირსოს თვისი კეთილ-
 მოქმედებისათვის. და დანაშუკ სსგათა ქალაქს შინა
 მომკვდართ მორნი ძალღებმან უნდა შეტკამონ, და
 ველსა ვარე მომკვდართ მორნი მფრინველთა: და
 იფგერ საქმეცა შესრულდა თქმულაბისა ებრ წი-
 ნასწარმეტყველისა:

იერობოვამ ვიდრე უკანასკნელადმდე სიბორო-

ცოთა ესრეთითა ოცდა ორ წელიწადს იმეფა, და სიკვდილს შემდგომ, თუენდ მე მისა ნაბაჯ წოდებული ადგილსა მისსა ჰდა, (რომელმან თავადცა მამის კერანმსახურობის გზა დაიტერა,) გარნა ორ წელსედ ნამეტნავი ვერ იმეფა. ამიჯომ რომე ბაასა წოდებულ მკედართ უსუცესი მას გარდაადგა, მას ბრძოლა დაუწყო მოკლა იგი, და მეფობა კელს გაიროვინა. შემდგომ თქმულობისა მებრ წინასწარმეტყველი აქიასი ყოვლადსა სასლსა იერობოგამისასა კმალი ჰკრა:

ბაასა წოდებულიცა ესე კაცი კეთილი არა იყო, რომელმანც კერანთ მსახურება კელითგან არ დაუცვია. მის გამო ღმერთმან იეუ წინასწარმეტყველის პირით ამილა იგი და დაემუქარა, ვითარმედ იერობოგამსავით ნათესავისაჯა შენისა ვაფუტებად გარო. და ვითარცა თქვა, ეგრეთცა შესრულდა. რამეთუ ოცდა სამს წელს მეუფების უკან, ოდეს მოკვდა, და მემან მისმან ელა წოდებულმან მეფობა დაიწყო, მეორე წელიწადსა მეუფებისა მისისასა თვისთ მკედართ უსუცესთაგან ერთმან ზამბური სასელით რაჟამს მეფე ესე ელა ჭამა სმაში იყო, შევიდა მოკლა. და თვით მეფობის წარუცა-

ცებით სჭლა აღსოცა ყოველი ბაასას ნათესავი კაცნი:
 ევლსა ესფერი უშქულო მოსისსლე კაცისა
 ცა მცირე, ესე იგი, დღესა შეიღსა სოლო დაძთა
 მფლობელობა. ამიჯომ რომე ამრი წოდებული
 იმერთი მედართ უსუცესი, თვისს უწეებასა ქვე-
 შე მყოფ კაცთა იმიერ მეფედ დაადგინეს. და თა-
 ვადცა წარებითა მრავლითა გამოსული ზედ მივიდა
 თერსა წოდებულ სამეფო ქალაქსა. ვითარცა ისი-
 ლა ზამბრი რამეთუ ქალაქი აღებაზედ არის და თვით
 უნდა ევლსა მტერთასა მიეცეს, ჰალაგსა თვისსა
 ცეცსლი მისცა, და იგფერად თვითაცა თვისი ყო-
 ველი რამებით შიგან გამოიწვა: ესე რომელი
 მოხვდა ერი კვალად ორად განიყო, ზოგადი ამრი-
 საკენ დგეს, და სსვა ზოგადი ვაგიდეს სსვა მე-
 ფე ერთი თამნი წოდებული უნდათ მეფეთ დაად-
 გინონ. ვარსა ბოლოს ამრიმ ვაიმარჯვა თვით მე-
 ზედ დაძთა, თერსა ქალაქი მიაჯოა წარვიდა თა-
 ზისთვის სსვა სამეფო ქალაქი აღიშენა სამარია
 სასელით: ესეც წელსა ათ ორშეცსა იერობოვამ-
 სავით კერწმსასურობით მეუფების შემდგომ მოკ-
 ვდა რა, მას შემდგომ მეფედ ჰდა მე მისა რო-
 მელ აქაბ ითქმოდა:

თავი მეოცდამესამე.

ილია წინასწარმეტყველი სიბოროტესა აქაბისასა
ამხილებს, და თავად რისხავს:

გ. მეფეთ. იზ. იმ. ით: — წელი ქვეყნის 3092:

აქაბ მეფის კერპმსახურებამან და უსჯულო-
ებამან აჭარბა თვის წინაპარ ისრაელთ მეფეთ მოქ-
მედებულსა. მისეზი იგი იყო, რამეთუ ცოლი
მისი ესაბელ წოდებული უცხო თესლთ მეფის
ქალი არკი იყო, იგიც ეე შეავონებდა მას ესრეთ
ბოროტ მოქმედებათა წინ წაყვანასა, მის გამო ფი-
ცხად მას ზედ ღმერთმან გაწერომილმანცა მიუგ-
ლინა აქაბსა წინასწარმეტყველი ილია, რომელმან
ჭრქვას, ვითარმედ ღმერთმან უნდა გარისხოს ის-
რაელთ ქვეყანა ეგალივითა რავდენსამე წელსა, იე-
ფერად ვიდრეღა სრულიად წვეთი წვიმისა არა
შთამოვარდეს. და იყო იქმნა რა თქმულობისა ებრ
ილიასი მის გამო სიყმილი დიდი იქმნა ქვეყანასა
ისრაელთასა:

მაშინ ღმერთმან უბრძანა წინასწარმეტყველსა
ილიასა თავად საღამე ადვილსა უდაბნოსასა ქორათ

წოდებულ წყალთან წარსვლად დამკვიდრებად, სა-
დაცა ყორანთა დილას საღამ მას ჯური და კორცი
უზიდონ, რომლით ცხოვრებდეს: შემდგომ რაგ-
დენსამე დროებასა წყალიცა იგი დაძრა რა, უბრ-
ძანაცა ღმერთმან კვალად ილიასა მუნით გამოხ-
ვლა სარეფთა წოდებულ სიღონელთ ქალაქად წარ-
სვლა, რათა მუნ ქალმან ერთმან ქუჭრივმან მას
ჭამადი მოსცეს: ამისთვის უამსა მის სიყმილი-
სასა ილია ამა სარეფთელ დედა კაცთანა გამოი-
კვებებოდის, ქვეყანასა უცხო თესლთასა. რო-
მელმან მის ქალის მცირე ქბილი და ზეთი სას-
წაულით იფფერ განამრავლა, ვიდრელა რაინდ ჭამ-
დეს მისგან, არა მოაკლდებოდესცა: ამას გარდა
სასწაული სხვაცა ერთი ყო ილია, რომელ მის
ქუჭრივი ქალის მეა რამ შემთხვევით დაცა მო-
კვდა, ილია ლოცვით განაუოცსლაცა იგი:

მათ ღღეთა შინა აქაბ და გზაბელ სასტიკი სიყ-
მილისაგან შეწუხებულ გაცოფიანებული, წინას-
წარმეტყველს ილიასა მოსაკლავად ეძიებდეს. რო-
მელნი იფფერ გონებდეს ვითარმედ რისხვა ესე
სიყვევითა მისითა მოსულ იყოს. ამის გამო რაჟამს
ილია გერ ჰოეს, ცოფიანებაჲ თვისი იმერთ ლუ-

თის მსახურ წინასწარმეტყველთა ზედა მიაქციეს.
 და რომელთაცა კელს გაიროგანებდეს, ჰსოცდეს,
 და მესამე წელი სიემილისა რა შესრულდა, შრ-
 ხობლ უბრძანა ღმერთი ილიასა, რათა მივიდეს
 აქაბს გამოუჩნდეს. რაჟამს მივიდა იგიუ წინამე-
 მისსა განვიდა, აქაბ გულის წყროპით ჰრქვა მას.
 მართლიად შენ მაშფოთარ ისრაელთასა ხარ. ილ-
 იამანუ უბიძრად მიუგო და ჰრქვა, ნუ იყოფინ, მე
 მაშფოთარ ისრაელთასა არა ვარ, არამედ შენ და
 სასლი მამისა შენისა არს. რომელი უფალი ღმერთი
 მიაჯოვთ, და შეუდევით ბაჰალ წოდებულ კერძთა
 შემდგომ ესრეთი სიტყვა. შეკრა აქაბისათანა, რომ-
 ე იგი უოველი თვისი კერძთ ღმელნი რვა ას-
 ორმეოცდა ათი ეგამი მოვიდეს ერთად შეიკრიბონ,
 ორი კარი ანუ ზროსა მოიყვანონ, ამათგანი ერთი
 რომელიუც თვით უნდეს აღიღონ საკვეთებად შექ-
 მნან და კმელს შეშებს ზედ დააწყონ, და მას ზედა
 მათ კერძთა თვისთა ჰსადონ, და მეორე დანაშუ-
 კარიუც ილიას დაუტეონ, თავადუცა უფალსა ღმერ-
 თსა თვისსა მას ზედ ჰსადონ. მაშინ რომელ ზე-
 დაც ცმცსლი გარდმოხდეს არკი მოსწვას, ღმერ-
 თი მისი არს ღმერთი ჭეშმარიტი: საქმესა ამასა

ერმანცა ეოველმან ნება დართო, და თქმულობისა
 მებრ მისისა კერპთ ღდგელთა წინა ჰირველ კარი
 თვისნი კმელს შექმნესედ დადგეს, და დილითგან
 ვიდრე შუადღემდე მის ეარეშე მიმოვლითა უს-
 მობდეს ბაჭალ არა ღმერთსა, და არა სადამე კმაჲ
 იყო, და არცარა რამ საქმე იქმნებოდა. ილიაცა
 მაშინ გაცინგითა მათი ეცყოდა. მლიერ უსმობდეთ,
 რათა გამოიღვიძოს შეესმეს, ვინ იცის ეგებისაც
 ეძინოს ბაჭალ ღმერთსა თქვენსა. და ესრეთ ვი-
 დრე მიმწუსრამდე ცუდუბრალოდ მასილს შემდ-
 გომ, ერთ კერძოდ დასდგერიითო მათ ეცყოდა ი-
 ლია. და თავად დაიწყო დამზადება თვისი საღმრ-
 თოსი. რომელმან საკუროთხვეველსა შინა ერთსა
 უღრმესსა კმელი შემანი დააწყო, მას ზედ კარი
 ნაკვეთებად ქმნულ დასდო. და ათორმეტი სარწ-
 ყაული წყალი ზედ დასსმეგინა. იგფერად ვიდ-
 რელა შეშები და კარცი ცურემდეს მას წყალთა
 შინა. და რაჟამს მოიწია ყამი, ცად მიმართ ჰხადა
 ილია მეცხველმან. უფალო ღმერთო აბრაჰამისა ისჯ-
 ჰაკისა და იაკობისა, შენ აცნობე ცეცხლითა ამითა,
 რამეთუ შენ ხარ ღმერთი ჭეშმარიტი ისრაელთა. აც-
 ნობე რამეთუ შე ბრძანებითა შენითა საქმე ესე გვაგ:

და იყო ვითარცა თქვა ილია მას ადგილს მეესკულად ზეცით ცეცხლი ვარდმოსდა, მოსწვა გაანაცრა მრთლივ დასაწველი იგი მის შეშებით და წელით. სოლო გრიცა ყოველი მხილველი სასწაულისა ამისა ყოველნი პირქვე ვრდომილნი იცუოდეს, მართლიად ესე არს უფალი ღმერთი ჭეშმარიტი: მაშინ უბრძანაჲ ილია ერსა მას მის ბაჭალ არა ღმერთის მღვდელთ შეწყრობაჲ, რათა არა ივლტოდეს. და ყოველნი მოსრნა: შემდგომ ილია ცვიდაცა ილია ღუთისა მიმართ წვიმისათვის. და ნიშნსა წვიმისასა არაგინ კაცთაგანი უწყოდეს, უბეთუ არ თავად სოლო. რომელი ეცყოდა აქაბ მეფესა. პირველ წვიმისა აღსდევ მეესკულად მივედ სახიდ შენსა ჭამად საჭმელისა ვიდრემდის წვიმას არა დაუბრკოლებიეს წარსვლა შენი. და იყო იეფერ, ასრე რომე ძლივს აქაბ სახიდ მივიდა, წვიმა დიდი დაუშვა: ესაბელ ვითარცა ესმა მოქმედებანი ესე ილიასნი, უფროსი ერთი გაწყვეცა ღვდელთა მათ, იეფერ სასტკად გაწერა მას ზედა, ვიდრელა კერპთა თვისთა ზედა ფუცვითა კაცი მიუვლინა ილიას მეცხეველი. სვალე მასაც იგი უუო, რაჲც მან უუო კერპთ მღვდელთა მათ:

ილია მაშინ შეშინდა, უნდა მოეფაროს. გამოვიდა და პირდაპირ იუდის ქვეყნის უდაბნოდ ივლცოდა. ვარსა ვსასა პრაგალი შეწუსების გამოვლითა მშიერ მწეურგალე, ანგელოზი ლუთისა მას სატყმელს მოუტანდა. რომელმან მით განმლიერებულმან ორმოც დღე ორმოც ღამე ქორებ წმიდა მთად მივიდა მიაწია. და მუნ მალარასა ერთსა მყოფი, ლუთისა თანა იტყოდა მდრცვინველი ისრაელთ კერპსასურებასა ამასა ზედა: შემდგომ უბრძანაჯა ღმერთმან სუვეშინის ცემითა მისა, რათა ნუ ეშინნ. არამედ კვალად ქვეყანასა ისრაელთასა მიქცეული, მივიდეს აზაელწოდებული ერთი ასურთ მეფედ სცხოვს, და ეუ მსედართ უსუცესიჯა ისრაელთ მეფედ შექმნას. და აღიღოს ელისე წინასწარმეტყველად ადგილსა თვისსა დაადგინოს, რათა ამია მიერ აქაბ და ვსაბელ თვისთ სიბოროტის ზაჯი სუი მიიღონ: ილიაჯა თქმულობისა მებრ ლუთისა მოვიდა პირველ ელისე ისმო მოწაფედ ივისა შექმნა. და შემდგომ მის მიერ იგი სსვა ორნიჯა მეფედ ცსებულ იქმნენ:

თანვი მეო-ცდამეო-თხე:

სსგა საქმენი აქაბისანი, და ბოროტად
სიკვდილი მისი:

გ. მეფეთ. კ. კა. კბ. — წელი ქვეყნისა 3103:

ასურთ მეფე ადრის მე წოდებული სსგა უც-
სო თესლთ მეფეთა თანა შეერთებული ისრაელთ
ზედა საომრად გამოვიდა, მოვიდა სამარია სამეფო
ქალაქი შემორცყა. და აქაბს დესანნი გაუგზანა მეტ-
ეველმან. რაიჯ ოქრო ვეცხლი, ცოლები და შვი-
ლები მოეძევის ყოველნივე ჩემნი არიან: ხოლო
აქაბმანცა შეშინებულმან მიუგო და ჰრქვა. მე გე-
რეთ არს ყოველი რაჯც მაქუს შენი არს: ასურთ
მეფემ კელმეორ მას მიუგზანა და ჰრქვა, თუ
რომ გერეთ არს, მაშ სადამე ზვალე კაცებსა ჩემ-
სა გამოვიგზანნი რათა ყოველი ეგე შემოკრიბონ
და მე მომართვან: აქაბ მეფე ამას საგანსა ზედა კრე-
ბა ქმნა ისრაელთ მოხუცებულთა თანა, გარნა ივინი
წინაღდგომითა უარს ეცყოდეს, ვითარმედ საქმე
ეგე არა შესაძლებელ არს. მაშინ ასურთაგა ბრძო-
ლის ქმნის დამზადება დაიწყო: მაშინ ღუთის

კერძოდ მოვიდა წინასწარმეტყველი ერთი და ჰრქვა, ნუ გეძინინ აქაბსა, არამედ წინ და წინ შენ მიგედ მათ ზედა. და იხილე თუ ვითარ მოცემად არს ღმერთი მათისა კელსა შესსა: და თქმულობისა ებრ წინასწარმეტყველისა მენი ისრაელისა და დაესხნეს რა ანაზღათ ასურთ ზედა, მათგანისა მრავალისა წყვევის შემდგომ, განაბნეს იეინი მევებითურთ მათითა, და ნაშოგაროცა მრავალი კელს გაიროვინეს:

შემდგომ ასურთა თვისთ განებასა ესრეთ დაიდგეს, ვითარმედ ისრაელი ღმერთი, მთების ღმერთი არისო, მის გამო საქმე ჩვენი მარცხათ წარვიდაო. მის შემდეგ წელს მრჩობლ ოპი გაძალეს ისრაელთა თანა აფგა წოდებულ ველსა ზედა: ვარსა მას ადგილსაჲცა ღმერთმან კვალად წინასწარმეტყველი იგი მიუვლინა აქაბსა და ჰრქვა. ვითარმედ თვით არა მათა სოლო, არამედ ველთაჲცა ღმერთი არს. და იეფერი გამარჯვება მოსცა ისრაელთა რამეთუ ერთს დღემედ ასურთა მათგანნი ასი ათასი სული გაწვივეს, და ცოცხლად დაშთენილნი თვისთ ქალაქად არკი ივლცოდეს. მათ ზედაცა დაწვა ზღუდე ქალაქისა, და სულიოცა ოც-

და შვიდი ათასი მუნ მოკვდეს: მაშინ მეფეცა ასურ-
 თასა ადგილსა ერთსა ფარულსა განლცოლოვლით,
 მთავარნი მისნი მამა მოსვილნი, და თავთა თვის-
 თა საბელ მორცყმულნი (რომელი ესე ნიშანი იყო
 დამარცხებისა,) სიმდაბლით მოვიდეს აქაბს ეგე-
 დრეს, რათა შეუნდოს მეფესა, და არა რაჲ აწყი-
 ნოს: აქაბმანც შენდობის მოცემის შერმე, ისმო-
 მეფე მათი, ზაჯივი სცა, და თავისთან ეცლსა აღ-
 სვა. შემდგომ მისთანა აღთქმის შეკრულობის
 ქმნითაცა, მეგობრობითა იფერითა განუცევა წა-
 რვიდა: გარსა მოქმედებულსა ამასა ზედა განურ-
 ისსდა ღმერთი აქაბსა, წინასწარმეტყველი ერთი
 მიუგლინა, რომელი მოვიდა ივაგითა ერთითა ეგე-
 დრა მას შრუდი დატყერილი გზაჲ, და ჰჩქვა მის
 სიკვდილის ღირსი კაცის მოუკვლევლობისა და გარ-
 დარჩენისათვის, ცხოვრებისა შენისა მიუცემად სარ-
 მის წილ. და ერისა მის წილ ერი ეგე შენი უნდა
 გაწყედეს: ვითარცა მცირე უამსა შემდგომ თქმუ-
 ლობისა მეგრ მის წინასწარმეტყველისა აღეს-
 რულა.

ამისა შემდგომ აქაბ და ესაბელ დღითი დღე
 თვისთა უმწულოების და სიბოროტის დამატებითა

ესეც ზედ დაუმატეს. ასრე რომე იყო კაცი ერთი ნაბოვთ წოდებული, რომელს ვენახი ქონდა აქაბის პალატანა. აქაბ ამის ვენახს ზედა თვალი დაიჭირა, რათა წაართვას თვის ვენახთან შეაერთოს ვაადილოს: ნაბოვთს ფერსი მიეპყინა მოცემა არა უნდოდა მეტყეველსა. სამამეულო სამკვიდრებელსა ჩემსა ვერ შეველვეო: მაშინ საქმისა ამის გზის განკვლევა იეზაბელ თავად თავს იღო რათა იღვანოს. ამის გამო ცრუ მოწმებითა ცილის წამებას აქმნევინა ნაბოვთს ზედა, და ჩაქვავებით მოაკვლევინა კაცი იგი უცოდველი, და იეფერ გამოიწავა აქაბ ვენახი მის კაცისა: არამედ უძახულოებისა ამისთვის ღმერთმან ილია წინასწარმეტყველი მიუვლინა, რათა მივიდეს აქაბს უთხრას ვითარმედ, სადაც მის უცოდველი ნაბოვთის დათხეული სისხლი ძაღლთა და ღორთა არკი სვლიანეს, იმავე ადგილსავე სისხლიცა შენი იეფერ ასვლიანონ, და ესრეველ ქალაქის აკედელსა ქვეშე კორციცა იეზაბელისა ძაღლებმა შეჭამონ. და მას შემდგომ ღმერთმან სავსებით უნდა აღსოცოს ნათესავიცა აქაბისა, ვითარცა უყო მის წინაპართ მვირის მოქმედ მეფეთა: და თქმულობისა ებრ ღუთისა არა განგლო-

პრავალმან უამსან, რისხვანი ესე ესფერ შესრულდა: ანსრე რომე სამი წლის მერსე მიუშვა ღმერთმან აქაბ, რათა წინასწარმეტყველი მიქიას ნათქვამსა არა უსმინოს, არამედ თვისთ ცრუ წინასწარმეტყველოთ სიჯეგითა კელმეორ ომი გაძალოს ასურთ ზედა, და რამად გალაიად წოდებული ქალაქი მათ წაართვას: და მას ბრძოლასა შინა აქაბ ბოროც ბოროცად დაჭრილი მოკვდა, ევლიცა საჰდამი მისი, რომელი სისხლით გასვრილი იყო და ოდეს სამარია ქალაქად მის ნაბოვთის ვენახის ადგილს მოჯანოლსა არკი რეცხავდეს, დაესვნიენ ძალღნი ლოკვა დაუწყეს სისხლსა მას: შემდგომ იეზაბელს ეწიაცა ჰაჯიეი, რომლისაჲ ადგილობრივ მოთხრობად ვართ:

თანვი მეოცდამესთეთე:

რისხვა ოქოზიასი, და ილია წინასწარმეტყველის ცაში ამაღლებამ:

დ. მეფეთ. ნ. ბ. ვ: — წელი ქვეყნისა 3107:

აქაბის ოცდა ორს წლის მეფობის და ბოროც ბოროცად სიკვდილს შემდგომ, მეფედ ჯდა მე მისა

ოქოზია წოდებული, რომელი თავადცა თვისი მამა
 დედის ბოროტი ვისისგან ვარე არა გამოვიდა. და
 უპეტეს ორი წლისა ვერა შეფედ მჰდომი ესფერ
 მოკვდა: ანრე რომე დღესა ერთსა ანაზღეულათ
 სასლის სარკმლითვან. პირს შთამოგარდნილი მწა-
 რედ დასნეულდა, მის გამო შეის კაცნი წარგზა-
 ვნსა აკკარონ ქლაქად შესაკითხავად მუნ შეოფი
 ბუსვ წოდებულ კერპისა სნეულებისათვის თვი-
 სისა, ნუ უკვე ვითარ ყოფად არს, განიკურნვის
 ანუ არა? მაშინ ბრძანებითა ღუთისათა წინასწარ-
 მესყველი ილია კაცთა ამათ წინ ვარდევარა, რომ-
 მელმან ვლანძღვითა მათი ჰრქვა მათ, სირცხვი-
 ლი თქვენთვის, როგორც თუ შორის ისრავლთა-
 სა ღმერთი არღა იყოს, რომელ თქვენ მიდისარ.
 აკკარიანად ბუსვ კერპის შესაკითხავად. არა გვრეთ
 არა ეტყოდა, არამედ ესრეთ ბრძანებს ღმერთი,
 რამეთუ შეფე ოქოზია სარცველისგან თვისისა
 გერღა აღდგომად არს ამიერთი, არამედ მუნ მწო-
 ლიერე მოკვდეს ეე: რაჟამს სოცევა ესე ესმა
 ოქოზია შეფეს და ვულის ემა ყო რამეთუ მთქ-
 მელი ამისა ილია თესბელი არს, გამოჰკიდა უკა-
 ნით. ორმეოცდა ათი იასაულნი თავიანთი მკედართ

უსუცესითურთ, რათა შეწყობილი მას მოჭედა-
 რონ. მივიდა ორმეოცდა ათის თავი, ილია ზოგა
 და ჰრქვა. ჰი ლუთის კაცო, მეფე გიბრძანებს
 მისთანა მოსვლად. ეცყოდაცა ილია, უკეთუმცა
 კაცი ვარ ლუთისა, აწე ზეცით ცეცსლი ვარდმო-
 ხდეს და შენი ორმეოცდა ათითურთ მოეწვას შეგ-
 ჭამოს. და იყო იგფერ, რამეთუ თქმულობისა მებრ
 მისისა მასვე ადგილსა ცეცსლი ვარდმოხდა, იგინი
 მოაწვა. მათს შემდგომ მრჩობლ სსვაცა ორმეოც
 და ათი წარგზავნნა მეფე, და მათთაცა ზედა გან-
 საცდელი იგი ჰირველი მოვიდა: მას შემდგომ
 ერთი ორმეოც და ათისაც თავი ორმეოცდა ათი-
 თურთ თვისითა წარგზავნნა. რომელმანც თვის წი-
 ნაპართ მაგალითის სილგითა, მოვიდა სიმდაბლით
 ილიას წინაშე მუსლ მოყრითა ეგედრა, რათა იგი
 ჰრიდოს იგფერ არა ჰრისსოს: მაშინ ილია ლუთის
 ბრძანებით თან წამოყოლილი მოვიდა მეფისა, და
 კადნიერად ჰარისპირ ამსილა მას კერპმსახურება,
 და შენ უნდა მოკვდეო ეცყოდა. და არა განვლო
 მრავალმან ჟამმან ოზია მოკვდა.

შემდგომ თვით მე არა ესვა, და ორამ წო-
 დებული ძმად მისა მეფედ ჩადა წელსა ათორმეც-

სა, თუეინდ ესეც თვისი მამა დედის ბოროტი ვსი-
საგან მუირე ერთი ვარეთ იყო, ვარსა იერობთა-
მის სოდვისაგან არა თავის უფალ იყო. ვინათგან
ართა სბოთა მათ მსახურება არა მიაჯოა:

დღესა ამისსა ღმერთმან ინება წინასწარმეც-
ეველი ილიასი ქვეყნითვან სოცსალ სოცსლის
ამაღლება, და ილიას გამოუცსადა. უნდაცა ილიას
საქმისა ამის ფარულად დამარსვა, არა ვინ კაცისა
შეცუობინებად, ვარსა ელისე ილიას მოწაფე საყ-
ვარელი არკი იყო, საქმესა ამასა ზედა ვეგჭვია-
ნებული, სადაც ილია წარვიდოდის ცალკედ არ მოს-
ცილდებოდაცა იგი მას: შემდგომ ვითარცა ისილა
ილია რამეთუ სსვა შეველა არ არის იგი მას არა
მოსცილდების, ელისე თან წარიყვანა და მივიდა
მდინარე იორდანესი სასწაულით განაბო შუა, რო-
მელსა შინა სლვითა იმიერ განვიდეს რა, მაშინ გა-
ნუცსადა ელისესა ამაღლება თვისი ქვეყნით. ამის
გამო რააჯც ვინდეს ჩემეან ითხოე რათა მივცე შენ
ეცუოდა: ეცუოდაცა ელისე. მრხობლი სული ევე
შენი ჩემსედ იუოს, (ესე იგი წინასწარმეცუეველო-
ბაა და სასწაულ მოქმედებაა მისა. ანუ ორკვეცი მა-
ლი შენიო:) მიუგო ილია და ჰრქვა. სათხოვარი

ეგე შენი ძნიალი საქმე არს, ვარნა შაინც და შაინც
 უკეთუშცა უად ამაღლება ჩემი იხილო, ეგრეთცა
 იყოს: და იყო რა სლვაჲ მათი ურთიერთისათანა
 მეტყველებითა სიტყვათა ამათა, აჰა ანაზღეულად
 ეცლი ცეცსლიერი ვაცეცსლებული ცსენებითა მო-
 ვიდა ორთა შუა შევიდენ, და წინასწარმეტყველი
 ილია აღიღეს გამოიჯაცეს და პირდაპირ ზეცად
 წარიყვანდეს: ამის სილვითა უწყო ელისე უბანი
 თქმად. მამაო ჩემო მამაო ჩემო, სად დამიტყვევს
 მიდინარ, რომელ ეცლი ისრაელათასა და შემეღე-
 ლიცა შენ იყავნ? და იფიქრ მოწყენილი ელისე-
 მან სამოსნი დაიანო: და ილიას წამოსასსამი ცუა-
 ვის კელს აღებით (რომელი ილიასა ზეითვან მას
 ზედ ვარდმოეგდო, ვითარცა იჯევიან, ნიშნად ვი-
 თარქედ სათხოვარი მისი აღასრულოს,) მოვიდა
 მანც იორდანეს მდინარესა ზედა, მისით ცემითა
 შუაზე ორად განაანო წყალი, და მრჩობლ ამიერ
 გამოვიდა:

თანვი მეოცდამეექუსე:

ელისე წინასწარმეტყველის სასწაულ
მოქმედებანი:

დ. მეფეთ. დ. ე. ვ. შ: — წელი ქვეუნიან 3109:

ელისე რააკამ ილიასაგან მოქცეული იერიქო ქალაქად მოვიდა, მის ქალაქის კაცნი მოვიდეს მისა, ჩიოდის თვისი ქვეუნიან უნაყოფიერებასა (კარდობასა) ზედა, რომელი მწარე და უსმარ წყალთაგან იქმნებოდინ. მივიდა ელისეცა მათ წყალთ სათავე ადგილსა მარლიი შთაყარა, რომლით წყალნი იერიქოსანი დაცებენ, და ქვეუნიან პოხიერ იქმნა:

ამისა შემდგომ ელისე რააკამ იერიქოთ ვაჟი მომაგალი ბეთელად წარვიდოდის, მუნ გმასა ზედა ემაწვილნი მას წინ გარდუდგეს, და გაცინგიითა მისა ეცუოდეს. გამოვედ ბელოჯო, გამოვედ ბელოჯო. სოლო ელისემანუც დასწეველა რა იგინი, მასვე ადგილსა ასლოს ცუისაგან გამოხდეს დათვი ორი მათ დაესხეს, და ნაკვეთ ნაკვეთად შექმნეს ერმანი იგი, რომელ ორმოც და ორნი სულნი იცუნეს:

დღესაცა ერთსა ქუჭრიგი ქალი ერთი კეთილ-
 მსახური მოვიდა წინაშე ელისესა. დაგარდა, და ცი-
 რილით მიუთხრობდის საწყელობასა თვისსა ვითარ-
 ზედ იგოდენ ვლახაკობასა შინა შთაგარდნილ არს,
 ვიდრეღა მოვალენი მისნი მისრულ არიან და ო-
 რისაგე შეილისაც გამოწევა წაყვანა უნდათ ვალის
 წილ თვისისა: კეთისოდაცა ელისე მას, თუ გა-
 ქუს რამ სასლსა შენსა დაშთენილი ანუ არა? ქა-
 ლიცა იგი ეტყოდა, სრულიად არა რაჲ მომეპევა,
 უკეთუ არ მცირე ჭურჭლით ზეთი ხოლო დამრ-
 ხენია: თბრძანა ელისე მას რათა წარვიდეს მომ-
 შეთავან თვისთა ცალიერი ჭურჭელნი ითხოოს
 რაოდენის შოგნაც შეუძლოს: და შეიღებითურთ
 თვისითა სასლსა თვისსა შესული, ზეთითა მით ჭუ-
 რჭელნი იგი აღავსნას: მივიდა ქალმან მან იეფერ-
 ყო, რამეთუ სასწაულითა მან მცირე ზეთმან ჭურ-
 ჭელნი მრავალი აღავსნა. და უკეთუცა უმეტეს
 მათისაგა ჭურჭელნი არკი მოეძოვნა, აღივსებო-
 დენ ეგ იეზიცა, და შემდგომ იგოდენ ზეთის გან-
 სყიდვითა, ვალს გარდარჩა:

დასჭირდა ელისესა ერთ დროს რათა მრავალ
 გზის სომნა წოდებულ ქალაქად წარვიდოდეს. და

მუნ კეთილმსახური ქალი ერთი უშვილო ბრძანებითა ქმრისა თვისისა წინასწარმეტყველსა მას სიყვარულით პატივით შეიწყენარებდის სასლსა თვრსსა: თუნდა ელისესა მის ქალის კეთილს ვუღსა მაგიერი ვარდუსადოს, და რა ღუთისაგან ითხოვა მისთვის, შვილი მას შეემინა. და ყრმა ესე აღზრდისა შემდგომ რა დაეცა ანაზღათ მოკვდა, ელისე ლოცვით განაცოცხლაცა ყრმა იგი, და ცოცხალი კელს მოსცა დედასა:

ნათს ვარდა დაღაცა სსვა სასწაულ მოქმედებანიცა ეო ელისე წინასწარმეტყველმან, რომელთ უმთავრესთაგანი ერთი იგი იყო ნეემანის კურნება: ნეემან წოდებული ესე ასურთ მეფის ჭართ მთავარ იყო, რომელი დიდ ხანს აქეთ სენითა კეთროანებისა იჯანჯებოდის. ამას ვითარცა სმენოდ და ისრავლთ ქვეყანასა შინა შეოფობაჲ სასწაულ მოქმედ წინასწარმეტყველისა ერთისაჲ, ბრძანებოთა მეფისა თვისისა, და წიგნითა თეთრი მრავალი და სსვა ძღუწნი თან წამოეღო, და მოვიდა ორამ. ისრავლთ მეფის წინაშე აღმოხნდა, წიგნი იგი მას მოსცა, რომელსა შინა იწერებოდა ვითარმედ, აჰა ესერა ნეემან მონასა ჩემსა შენ წარმოვივლენ,

რათამცა ჰკურნო ეგე კეთრისაგან: ესე ვითარცა
 ისილა ისრაელთ მეფემან მან, ეულს კანკალი მოუ-
 ვიდა შეშინდა, ვითარმედ ესე ერთი რამ ოსტატობა
 არის, რომელ ასურთ მეფე რამ მიზეზსა მას ზედ
 ეპიებს ომის გასაძლეღად. ამის გამო იტყვიდა, ნუ
 უბგე მე ღმერთი ვარ, რომელმან კაცი გვლა ანუ
 განგჰკურნო? შემდგომ საქმე ესე პირითგან პირ-
 ში ჩაგარდნილი, ყურსა ელისესსა შთაფარდა რა,
 ელისე კაცი მიუვლინა მეფესა, რომელი ეტყოდა.
 რად შეპრწყუნებული ვეშინინ? აცადე ნემანსა მა-
 გას ჩემდამო მოსვლად, რათა თაგადცა ეულის კმა
 ყოს რამეთუ ისრაელთა შორის კაცი წინასწარ-
 შეტყვევლი ჰქვიებს: ნემანცა ოდეს ცხენებითა თვი-
 სითა და ეცლებითა მოვიდა კარსა წინაშე ელისეს-
 სა, ელისე მას არა გამოუჩნდა, არამედ სხვის პი-
 რით შეუთვალა წარსვლად იორდანეს მდინარედ,
 და მუნ შეიდ გზის ბანებად, რათა განიკურნოს: ნე-
 მან ამისა მსმენელმან ელისესსა ზედა ეულმოსულ-
 მან, თქვა. მეგონა მე ვითარმედ კაცი ესე გამოხგ-
 ლად არს რათამცა კელი დამასსა მე, და ლუთისა მი-
 მართ თვისისა მლოცავი მე გამკურნევდა. ნუ თუ
 წყალნიცა ჩვენნი დამასკესი არა სჯობდეს ისრა-

ელთ მდინარე წყალთა, რომელ მე არა მივიდე მუნ არა დავიბანო, და მით განვიკურსო! ოდეს ნეემან ესრეთ ევლმოსული დაეთხოვა ელისესა, და უნდა უკუნიქცევად, მონათა მისთა მრჩობლ მაშუჲლად ქმნულთა შეგონეს იგი აღსასრულებლად სიკვებისა წინასწარმეტყველისა. ვინათგან ნათქვამი მისი მსუბუქი რამ საქმე არს, მაინც გამოსაცდელად ქმენიო, ეცუოდეს: ნეემან მაშინ მივიდა მდინარედ იორდანესა, და თქმულობისა ებრ ელისესა მუნ შეიდ ვზის შესული დაიბანა რა, კორცი მისა კორცად ჩვილი უმარწვილსა ერთისა იქცა:

და იქმნა რა სასწაული ესე, ნეემან კვალად აღსდგა ელისესთან მოვიდა. და მადრიელობით ღუთის დიდების მიმცემი, იცუოდა. აწე მრწმენა, რომეთუ ქვეყანასა ზედაც სხვა ღმერთი არა არს, ვარდა ისრაელთ ქვეყნის ღმერთისა. და თვისი განკურნებისათვის სიკეთის დამნახაობის მაჩვენებელმან, გამოიღო თავისთან წამოღებული ძღუწნნი ელისეს მოსცა, ვარნა მან სრულიად არა რისა მიღება ინება: მაშინ ნეემანცა სრული მოქცევითა ღუთის მსახური შეიქმნა, რომელმან კეთილი სარწმუნოებით ითხოა ელისესაგან ისრაელთ ქვეყნიო

საგან ორი ჰორის საპანე მიწა წარიღოს, რომელ-
მან მას ზედ როგორც თუ წმიდა ადვილსა. ზედა
მეოფმან ღმერთსა ჭეშმარიტსა ლოცვაჲ თვისი და
კეთილმსახურებაჲ შეწიროს:

გარსა შემთხვევაჲ ერთი საკვირველი მოხვდა
ყამსა ნემანისა ამის გამოსაღმების ქმნისასა. ასრე
რომე ელისესა მსახური ერთი ეგანდა ევესი სასე-
ლით. ამას ეწეინა რაჯომ ელისე ნემანისაგან არა რა
მიიღო, რომელ მან კაცმან გამოიღო სიყვარულით
აძლედაო! ამისთვის თვით უკან გამოდგომილი მი-
ვიდა ეწია ნემანსა. და მას ეცრუა მეტყველმან.
ოსტატმან ჩემმან მე შენთან გამოემეზანა. რათა მო-
ჯანილ ძღუწნათაგან შენთა გამომიღო მომჯე მე
ერთი ცალანტი გეცხლი, და ორი კელიც ტანის
სამოსი, რომელნი მინდა მივჯე ორთა ელასაკ კა-
ცთა უკანასკნელ სიელასაკესა შინა მეოფთა: ნეე-
მანც სიყვარულით ეულის წადიერებისა გამოულო
სამი ცალანდი გეცხლი ორს ცომარასა შინა შთაჲ
ურეგინა, და შესამოსნიცა იგი ერთად მსახურთ
ზურგსე მოკიდებული ევეშისა თან წააჯანა: ხო-
ლო ევეშიმან მიმწუსრისა ყამსა ესე ეოველნი
ფარულად აღიღო სასლში წააფარა დამარსა არა გიჲ

სამე კაცისადმი თქმით. და იყო ყამი რაყამს ფა-
რისეგლობით მივიდა წინაშე ელისესა რამ სამსახ-
ურის ქმნად, მიექცა ელისე მას კითხა, საითგან
მოხვალ? სოლო მან ჰრქვა. მე მონა შენი აქა ვი-
ყავ, არა სადამე წარსულ ვარიო:

მაშინ ელისე გულის წყრომით, ეგედრა მეტ-
ეგელმან. იგი თუ სული ჩემი მუნ არა იყო, რაყამს
ნეემან ვეცხლთა და სამოსელთა გამოვიღებდის
შენ მივცემდის. რათამცა მით ადგილნი ვენასნი
და პირუტყენი მოისყიდო გამდიდრდე მსახურთ
პაჯრონი ვახდე! ამის გამო შენ ვეცხვი, კეთრი
ნეემანისა შენ ზედ და შვილთა შენთა ზედა ვარდ-
მოვიდეს: და თქმულობისა მებრ ელისესი შეის
თოვლსაგით ვარე გამოაყარა კეთრმან ვემესა ზედა:

ამისა შემდგომ ასურთ მეფესა მრჩობლ ომის
გაძლა უნდა ისრაელთა თანა. და ეცდებოდის ფა-
რული კუროდ მოძღვარებითი გზებით ისრაელთ
ზედ გამოხვლასა ძლევასა, ვარნა რადენ გზისაგა
ყოფდის, არა წარემართებოდის. ამიჯომ რომე
ელისე წინასწარმეცხეველი მოქმედებასა მისსა
ცუობულობდის, ისრაელთ მეფეს გამოუცხადებ-
დის. რომელ იგიც ფხიზლად ყოფნითა, გააუქ-

მებღის მტრის დატყერილ გზასაჲ. ამას საგანსა ზე-
 და უგვირდა ასურთ მეფესა, თუ ვითარ ცუობულობს
 მეფე ისრაელებისაო: შემდგომ ოდეს უკან ჩამო-
 დგომილმან ეულის ემა ყო, რომელ მიზეზი წი-
 ნასწარმეტყველი ელისე არს, მას ზედ ჭარი ეგ-
 ზანა, რათა მივიდეს დოთაიმ ქალაქით იპურან იგი
 მას მოჭევარონ: ოდეს ჭარი ესე მოვიდეს ქა-
 ლაქი შემორცევეს, მსახური ელისესი შიშითა თრ-
 თოლითა მარბიოდა მისა და ეცყოდა, უფალო საქ-
 მე ჩვენი ვითარ ყოფად არს! ელისე მას ეული
 დაუდგა, რათა არა ეშინოდეს, ჩვენთანა მეოფნი
 უმრავლეს მათისა არიანო, ეცყოდა. და სთხოა
 ღმერთსა რათა ყრმასა მას ივალი აღესუწნას და
 დაინახოს. მანც სასწაულით იხილა მთა იგი ყოველი
 ცხენოსანი ჭარით და ცეცხლიერი ეცლებით მტე-
 რთ პირდაპირ მდგომარენი, რომელნი ჭფარვიდეს ე-
 ლისესა: შემდგომ რაჟამს მტერთ ჭარი მოვიდეს
 ელისეს მიეახლეს შესაწყობლად მისი, მან ლოც-
 ვითა თვისითა იფუერ დააბრმაგა ივინი, ვიდრელა
 ვერლა სცნობდეს ივინი მასა. და ეცყოდა ელისე,
 მოვედით წარვიყვანო მას კაცთანა, რომელს თქ-
 ვენ ეძიებთ. და იფუერ წინ გამოძლოლილმან

მოიყვანა ივინი სამარია ქალაქად. და მუნ თვალნი აღესუწნათ, და იხილეს თავნი თვისნი თვისთი მტყროთ სამეფო ქალაქსა შინა ცუგვედ მიჯემულნი. იორამ ისრაელთ მეფე საქმისა ამის მსილგებლმან შეჭკითხა ელისესა, დავსოჯო ესენი ანუ არა? ეცყოდაცა ელისე, ვითარმედ მეგენი რომელნი ელმითა შენითა არა შევიბერავს, არცარა სამართალი მივიძღვის მეათი დასოჯვისა. აბა აჭამე ასგი მათ, და თავიანთ პაჯრონსგე ვაუგსაგნე. და მანცოფეერ ყო, ასურთ მეფესგე ვაუგსაგნა:

შემდგომ არა ვანგლო მრავალ ყაჰმან ასურთ მეფემან მრხობლ მოვიდა სამარია ქალაქი შემოარცა. და იფეერ შეაწუსა, ვიდრეღა სრულიად საჭმლისა გერ მოშპოენელნი, რაჲსაც იშოენიდეს მას ჭამდეს. და იფეერ დღესა ერთსა იორამ მეფე სასაწარკვეთილი ზღუდესა ზედა მის ქალაქისასა აღმაგალი მიმოვლიდა რა, ქვემოთიან ქალმან ერთმან მესმასა მეცეველმან, მიშეყლე მეო და უამბა საქმე ერთი სსვა დედაკაცსა თქმით, დედაკაცმა ამან მითხრა მე, მოიყვანე ერმა. შენი რათამცა დღეს ვჭამდეთ, და ჩემი ხვალე შევჭამოო. ამის გამო ერმა ჩემი შეეწვიო შევჭამეთ. და მეორე დღეს რიგე რო

მე მაგის შეიღწედა მოდგა, მომაჯეუა მე დაძიძალა:
 საქმე ესე ვითარცა ესმა მეფესა, ელისეს ზედა
 გაცოფიანებული გაცეცსლდა, (ამიტომ რომე იგი
 იგოდნთ სასწაულებსა იქმსო, და შეწუხებისა ამის
 შეგლებასა არა ჰწაოვინსო) ფუტყვიდა მას თავს გა-
 ვადებინებო, და მოგჭკლავ: და ესრეთი დამუქა-
 რებითა რაჟამს მას კაცი მიუგზანა, შემდგომ თა-
 ვადცა უკან მიდევნებული მივიდა წინაშე ელისე-
 სი განვიდა, და საქმეთა ამათა ზედა იმედ გარდაწ-
 ყვეტილი იჯეოდა, ელისე მეის უნასუსა მას და
 ჰრქვა, ესრედ იჯევის უფალი, რამეთუ დღესა სვა-
 ლინდელსა აწინდელს ჟამს თუოს იგვერ უსო-
 ბაჲ, ვიდრელა ერთი ქილა წმინდა ქბილი ერთ სი-
 კილად (ესე იგი ვითარ ნახვეარ მარჩილად) გა-
 ნისყიდოს: მის მეფის მთავართაგანი ერთი მიექცა
 მაშინ ჰრქვა მას ნუ თუ ზეცით წვიმასაგით ქბილ-
 მან უნდა იწვიმოს, რაათა ეგე ნათქვამი შენი იქმ-
 ნასო. მიუგო ელისე და ჰრქვა მას. საქმე ესე შენ
 თვალითა შენითა იხილო, გარნა მუნით ვერ ტვამდე-
 და თქმულობისა ებრ ელისესი ესრეთ შესრულდა:
 ასრე რომე ოთსი ეგემი ისრაელთაგანნი მი-
 ზეწით კეთორიანებისა სამარის ქალაქსა ვარე მკვდ-

დრებდეს, ესენიცა მის საყვრიკი სიუმილისაგან
 ღონე მიწვევეცილნი აღსდგეს დილას აღრე ვაუ-
 თენებლივ მცერთ ბანაკად მივიდეს რათა უბეთუშცა
 არა მოკლან ივინი, მაინც რამ საცემელი საცხო-
 ვრებელად გელს გაიროვიზონ. და ყამსა მათს ბა-
 ნაკს შინა აღმა დაღმა მიმოვლისასა იხილეს რა-
 მეთუ არა სადა კაცი და ემა კაცისა იყო. ამიჯომ
 რომე მას ღამესა მათ შორის ღმერთსა შიში ერთი
 დიდი შთაეგდო მათთვის შესმინებითა შორით სჭა-
 თა და ცხენოსანთა მოლაშკრეთ ემისა. რომელთ
 იფერ ეგონა ვითარ თუ ძენი ისრაელისანი სსგა
 მეფეთა თანა შეერთებულნი ჩვენ ზედ მოვლენან.
 და შიშისაგან ყოველი რამის მუნ დამცობებლნი
 თავღია ფერკშიშველნი გაქცეულ იყვნეს: ამის
 გამო კეთროანთა ამათ რაყამს იფერ ყოველი სი-
 კეთით სავსე ბანაკი იგი ჰპოეს, სსდეს მუნ კარ-
 ცად ტამეს სვეს. და ოქრო გეცხლით გავსებულნი,
 მოვიდეს მცველთა სამარიის ქალაქისათა უმანსა,
 რობლეს საქმე ესე: მეფესაცა ვითარცა ესმა ჰირ-
 ველზედ ეგონა მცერთ მაჯუარობით უკან დასე-
 ვა, ვარნა შემდგომ კაცთ წარგზავნით ნიშნებით ეუ-
 ლის ემა ყო ვითარმედ იფერ ნაღველა დასეთქა.

ღნი ვაქცეულ არიან, ვიდრეღა ეზასაჯა ზედა სა-
 მოსნი თვისნი და სსვა რაიმეები დაუყრიესთ. მას
 მოღმა ქალაქიჯა ყოველი განვიდეს მცერთ ხანა-
 ვად მირბიოდეს, და ვინ ვის შეკრებას მათ და-
 ცოებულ ნაშოგრისას მოასწრობდის. და იგვერ
 ცაივსენ, ვიდრეღა თქმულობისა მებრ ელისესა
 იფქლი და ქრთილი არა რამ ფასათ განისყიდებო-
 ღის: ეგრეთვე აღრეულობასა ამასა შინა იგი ზე-
 მოღ თქმული მცირე მორწმუნე მთავარიჯა, რო-
 ჟელი თავად შეფესა ქალაქის კარსედ ზედაშს ედ-
 ველად დაედგინა დასარიცებლად ერის არეულ და-
 რეულობისა, მუნვე მის სიმრავლის შემავალ ვა-
 მაყალ ფერსთა ქვეშე დაეჯა მოკვდა, ვითარჯა ე-
 წინასწარმეტყველებინა ელისესა: ამათს ვარდა
 სსვა სასწაულნიჯა ყო წინასწარმეტყველ ელისე-
 მან იმავე თვის სიკვდილსაჯა შემდგომ, რომელი
 რაყამს ოვას მეფის დღეთა მოკვდა და დაეფლა.
 მის ერთს წელიწადს შემდგომ მეკდარი ერთი
 რომელი სასაფლაოზე დასამარხავად წარვლოთ,
 დამმარხავ კაცთა ამათ ზედა ავაზაკნი დასსმოდა.
 ხოლო მათაჯა შემინებულთა მათვან, მეკდარი იგი
 შეის საფლავსა ზედა ელისესსა არკი დაეგდოთ,
 მეკდარი იგი განჯოჯსლნა ფერსზედ დეა:

თანგი შეოცდამეშვიდე:

ეუ ნათესავსა აქაბისასა აღსოცს, თავად
 იმეფებს, და მას შემდგომ გამეფებულნი ისრაელთ
 მეფენი:

დ. მეფეთა. თ. ი. იბ. ივ. იდა: — წელი ქვეყნისა

3120:

ბეთა ისრაელისათა მჩხობლ ასურთა თანა ოდეს
 მი გაძალეს, და ორამ მეფე ბრძოლასა ამასა შინა
 დაჭრილი რაჟამს ესრაილ წოდებულ ქალაქად მოი-
 ეგანეს მუნ მისთვის წამლის საქმნელად, მაშინ
 ბრძანებითა ღუთისათა ელისე თვის მოწაფეთაგანი
 ერთი რამოვთ ვალაიად წარვსაგნა, რათა მუნ ეუ
 წოდებულ მთავარი ისრაელთ ზედა მეფედ ცხოს,
 და დიდნანს აქეთ სახლსა ზედა აქაბისა ღუთის და
 მუქარებული რისხვა აღსრულდეს: ეუცა იგი გა-
 ლდა რა მეფედ მუის ჭარების შემოკრებითა გამო-
 ვიდა ესრაილ ქალაქად იორამ მეფეს ზედ მივიდა-
 იორამს გაქცევა უნდა, სილოთ ეუ უკანით წაეწია
 ისარი ერთი სცეოცნა მოკლა იგი მასვე ადგილსა:
 და მძორი მისი ნაბოვთის გენასთან (რომელი

იმ ადგილებშიდ იყო) დაადებინა. და ამით სიტყვა ილია წინასწარმეტყველისა აღესრულა: შემდეგ მოიქცა ეუ, ეზრავლ ქალაქად შესვლად იყო რა, ისილა ეზაბელ მორთულ მოკმაწული ფერუძარი. ლო ცხებული ვალამაწებული, იეფერ თვისი ჰალაჯის სარკმელსა მეოფი, მას სიტყვებს ესროლა და მეტყველი. მშვიდობით ზამბრი ბაცონის მკვლელო, ვითარ თუ ეუსაცა ზამბრისაგით ბაცონი თვისი მოუკლავს, და შეფობა მისი თავად მოუტაცნია, ვითარცა ზემოთ ვთქვით: თებრძანაცა ეუ ეზაბელთან მეოფე ორთა საქურისთა მათ შეწყობად იგი ძირს ვარდმოედებად. და ოდეს ვარდმოედეს, იეფერ ნაკვეთ ნაკვეთად შეიმუსრა, და ფერსთა ქვეშე ცხენებისა ვრდომილი ვაიზერენა კორცი იეზაბელისა, ვიდრელა დასაფლავებისათვის ძლივს თავის თხემი და კელის თითები ჰოეს სოლო. ვითარცა ჰაჯიყიჯა ესე ვთქვა ღმერთსა პირითა წინასწარმეტყველი ილიასი. მას შემდეგ იპყრა ეუ სხვა დანაშთ სამეოცდა ათი შეიღნიჯა აქაბისანი ვაწყვეჯინა. ვერეთვე ერთი რამ ვსით. ვცრუა, ყოველი ბაჰალ კერპის ღდელნი მის ჯამარსა შინა შემოაკრებინა ერთად, შეიპყრა ყოველ-

სავე კმალი ჰკრა, და მეელი ბაჭალისა მოწვა, ცხ-
 მარი მისა დაამსო, ფეხის ადგილად გააკეთა: ხო-
 ლო ღმერთმანც ეუ მეფისა ამის მოქმედებულ^ნ
 შურის ძიების სასყიდლად, მოსცა ვიდრე ოთხ თაო-
 ბადმდე მისი შვილის შვილნი მევედ სსდეს: თუ-
 გინდ ეუ საქმე ესრეთი საქებური ჰყო, რომელ-
 მან აქაბის კერწმასსური ნათესავი სავსებით აღ-
 ვნა ქვეყნით აღილო. ვარნა თაგადცა ნაბაჯის მის
 იერობოამის ცოდვისაგან არა უკან დეა, მისი დას-
 შული ებოების მსახურებაჲ არა აღილო. მის გა-
 მოცა ღმერთმან მის ზაჯიუად კელ მეორ ასურთ
 მევე აწაელ ისრაელთ სედა გამოიყვანა, რომელ-
 მან კელთაგან მათისა ადგილი მრავალი მიულო და
 ცანჴა ივინი:

ოცდა რვა წელს მეფობის შემდგომ ეუ მოკ-
 ვდა რა, მას შემდგომ მეჲ მისი ოაქაჲ წოდებუ-
 ლი წელსა ათ შვიდმეტსა ჴდა. რომელმანც კერ-
 ზათმსახურებაჲ იგი ერობოვამისა არა აღილო. და მი-
 სესითა მით ღმერთმან პენი ისრაილისანი ვანაგ-
 დოცა პირისაგან თვისისა, რომელთ ღონე მოაკ-
 ლო, და ასურნი მოვიდეს ქვეყნები მათი დაიწყ-
 რეს: ოაქაჲს შემდგომ მეფობა მიილო ოას შემან.

მისმან. მაშინ წინასწარმეტყველი ელისე რომელ
 სნეული სიკვდილს ზედ ასლავს იყო, მივიდა მისა
 ოას მეფე, და დაიწყო მის წინაშე ცირილით თქ-
 მად, შენ მოკვდები, ვარსა რა ეშველება ისრაელ-
 თა? თუბრძანა მას ელისე, შვილდისარი კელს აღი-
 ღოს, და კელისა თვისისა კელსა მისსა ზედა მდე-
 ბელმან ჰრქვა, სარკელითვან ვარე ჰირდაპირ ასუ-
 რთ ქვეყნისა დაუპარჴვე სჯეოცნე, რათა ესე ნო-
 შნად იეოს ასურთ ვაწყვეტისა: მეფეცა იგი ეს-
 რეთ სამ გზის სროლას შემდეგმ შედგა რა, მაშინ
 ელისე შესწუსნა, ბრალი ბრალი იჯეოდა, რამე-
 თუ სამეზოს სოლო ვაწყვეტად სარ ასურთა, თუ
 არა, უკეთუმცა სუთ ანუ ექუს გზის გესროლა, საგ-
 სებით აღსოცდი მათა: და თქმულობისა ებრ ელი-
 სესი ოასმანცა სამ გზის ასურთ ჰირდაპირად ვა-
 პარჴგებითა ყამსა მამისა თვისისა ისრაელთ წარწ-
 ყმედული ქალაქნი მრხობლ უკან დაიბრუნა: შემ-
 დგომ ამასია წოდებულ იუდის ნათესავის მეფე-
 მანცა, რაყამს ამპარცავნებით ომი ვაძალა ისრა-
 ელთ ზედა, ოვას იგიცა სძლია, თავადი ბრძოლასა
 შინა შეიპყრა, ვიდრე იერუსალიმადმდე მივიდა, და
 მუნით ნაშოვარი მრავალი აღიღო სამარხად მო-

ცანა: ესეც წელსა ათარმეცსა შეუფების შემდგომ მოკვდა რა, ადგილსა მისსა მეა თვისი შეორე ერობოამ წოდებული ჯდა, რომლის მეფობას მან ორშეოც და ერთ წელს გასწია: მას შემდგომ მეა მისი საქარია სასელით ჯდა. ესეც ეუ მეფის ნათესავის უკანასკნელი იყო, რომელმან თუქსსა ექუსსა სოლო იმეფა:

ოთხნივეცა ესენი ჰირველი ერობოამ მეფის კერამსასურების გზას დაადგეს რა, მის გამო რისსე ვაცა იგი ღუთისა მათგან არა მოაკლდა. იფერად ვიდრეღა მას უკანდელს საქარიას ზედ აღსდგა სილლუმ წოდებული ერთი, და მოკლა იგი, და თავად ადგილსა მისსა მეფედ ჯდა ერთი. თვის ღდეს: შემდგომ სილლუმს ზედაცა გამოხდა ერთი უმეტეს კაცი ძლიერი მანამ სასელით, და სილუმის მოკვლეღმან თავად აღიღო მეუფე ჰაე: ამანც თერსა წოდებულ ისრაელთ ქალაქთა განი ერთი რომელი მას წინ აღუდგა, რაჟამს ზედ მივიღა აღიღო რა, უწყალოებანი მრავალი იმოქმედა მუნ: მასუკან მძიმე მძიმე გარდასასადნი დასდო ისრაელთ ერს ზედა, და წარიღო ფუა წოდებულ ასურისტანის მეფეს მოსცა იგი, რათა თავ

ვითვან მოიცილოს განგრიბოს კელისაგან მისისა, და მკარე მისი დაიჭიროს: მანამ ესეცა წელსა ათსა კერპმსახურებით შეუფების შემდგომ მოკვდა რა, მე მისი გამოხდა ფაქვე წოდებული, და იყო შეუფებაცა მისა წელსა ათსა რა, თვისთ უსუცესთაგანნი ერთი, რომელ ფაქვე მე როგმელისა ითქმოდა, სსვა ძლიერთ კაცთა თანა სიუცვის შემკრითა გამოხდა მეფე ჰკლა, და მთავრობამ თვით წარიტაცა: ესეც თვისთ წინაპართაგან ნაკლები არა იყო კერპ მსახურობის და სსვა უმჯულოებათა კერძოდ, ამისთვის დღეთა ამისათა მოვიდა თავლათ ფალასარ წოდებული ასურისტანის მეფე დიდი, და ისრაელთ მრავალი ადგილნი წაართვა დაიპყრა. და მათგანნი მრავალი დაატყვევა ასურისტანად წაასხნა:

შემდგომ ფაქეს მეფობის მეოცდა მესამე წელსა, გამოხდა სსვა ერთი ოვსეე მე ელასი წოდებული, რომელმან ფაქვე მოკლა, და თვით წარიტაცა მეფობამ. და იყო ესე ისრაელთ მეფეთა დასასრული: ამიჯომ რომე ოვსეე ესე მეფე თავად ხარკის მძლეველ ასურისტანის მეფისა არკო იყო. სიუცვა მერა ეგვიპტელთ მეფისათანა რათა

მას შეეწიოს და მეორისა მის უწყებისა ქვეშე-
 დგან გამოვიდეს: მის გამო ოვსეს მეფობის შემ-
 გიდგ წელსა მოვიდა სალმანასარ ასურესტანის მე-
 ფე, და წელსა სამსა სამარია ქალაქის შემოარტ-
 ემის შემდგომ, შევიდა აღილო. და ყოველ ისრა-
 ელით ათისაგე ნათესავის ქვეყნებისაჲ დაპყრობი-
 თა; ოვსეე მეფე შებორკილებულ შეკრული ის-
 რაელთა თანა ასურისტანად უყვედ წარიყვანა: და
 მათს ნაცვლად ასურესტანით და სსჯა ქვეყნებით-
 გან აქათ იქითგან კაცნი შემოკრიბნა მოიყვანნა კერ-
 მოებსა სამარიისასა გარდმოასახლა. რომელ ესენი
 შემდგომ ცალკე ერთ რამ ნათესავსავით ქმნულნი
 სამარიტელნი ითქვნენ: პირველსედ კაცნი ესე
 კერპმსახურნი რომ მივიდეს მუნ, ღმერთმან მათ-
 ჴედ რისხვად გაუგზავნა ესე, რამეთუ ლომნი მათ-
 ჴედ მისულნი კაცსა მრავალს კლემდენ: ხოლო
 იგინიც ესრეთ აცნობებდეს ასორდან მეფესა საქ-
 მესა მას, ვითარმედ მის ქვეყნის ღუთის შჴუ-
 ლის უმცოდინარებითა ირისხებიან: მაშინ მეფე-
 მანც ისრაელით შეპყრობილ უყვედ წაყვანილ მღ-
 ვდელთაგანი ერთი მათ წარუგზავნა, რომელი მო-
 ვიდა ბეთელ ქალაქად ჯდა, და შჴულთა მოსესებ-

რისა მათ ასწავებდა: სამარიტელთაჲცა მათ იგი შეიწინარეს, ვარსა კერპთ მსახურებასაჲცა თვისნი კელითვან არა დაუტყვევეს. ასრე რომე ლუთისავანც ეშინოდის, და კერპმსახურებასაჲცა თვისთა ყოფილიან:

და ამ გვარად დაბლოვდა ისრაელთ ათი ნათესავის მეფობა, რომელმან ორას ორმოც და ათ წელს ოდენ ვასძლო. ჰირველისა მის ერობოთა მისავან დაწყობილი ვიდრე უკანასკნელ ოვსვე წოდებულისა ამისამდე, რომელი მეათცხრამევე მეფე იქმნა: ნმათ ყოველთ ისრაელთ მეფეთა ერთი ერთსედე ვარესად ვაბოროტებით და კერპმსახურების ქმნით, თვისთ უწყებასა ქვეშე მეოფი ვრიცა იგი თვისთ ბოროტი მავალითითა ჭკუიდან ვამოიყვანეს. ივოდნად ვიდრელა ცოდვით მათთა საწყევოს შევსებითა, ღმერთმანც მათ კელითვან მეფობა წაართვა, და ჰირისავან თვისისა ვანავდო ივინი, რათა წარვიდეს ცუვედ მოხად შეგქმნეს მეფეთა და ნათესავთა მათ, რომელთ კერპთ მსახურებას უკან. შთამოდვომილნი არა მოსცილდებოდეს, და სრულიად არა უსმენდეს ივოდენს წაველათა წმიდა წინასწარმეცყველთასა. რომელ-

თა ღმერთი ერთი ერთის შემდგომ მათ მიუკლგნ-
და, რათა მათი ისმინონ მოიქცენ: თუეინდ ნათე-
სავსაცა შინა იუდასსა არა მოაკლდეს კერპსასუ-
რებანი და ბოროტი მეფენი, ვარსა მოიძეოდან ეგ-
კეთილნიცა, რომელთ ღუთის მსახურებაჲ აელი-
დგან არა მოაჯოცს. რომლისათვის მთავრობამან
მათმან მჯირე ერთი ნამეჯნავი ვასწია. ვითარცა
აწე მოქცევად ვართ მათ ზედა, რათამცა მოვთს,
როთ საქმენი მათნი:

თანგი მეოცდამეერვე:

მეფენი იუდის ნათესავისანი, რომლამითაცა
დაწყებლი ვიდრე ორამადმდე:

გ. მეფეთა. იბ. იე. კბ: დ. მეფეთა. გ: ბ. ხეშეთა.
იბ. ივ: — წელი ქვეყნისა 3030:

ისრავლთ ათი ნათესავი (ცინა ვგარი) ვანიუ-
ვნეს რა, ვითარცა ვთქვით ზემოდ, იუდის და ბე-
ნიამინის ნათესავსა ზედა ხოლო მეფედ დაძთა რომ-
ბრამ მეჲ სოლომონისა, რომელი ორმოც და ერ-
თი წლის კაცი იყო:

ა. მან პირველზედ წელსა სამსა ღუთის მსა-

სურებით კეთილად ვაჯარა, ვარნა მას შემდგომ
 შედგამითა თვისი მამის ბოროტი მავალითისა,
 ესა გამოიჯვალა. ასრე რომე ცჳძარი ლუთისა ერთ
 კერძოდ მიაჯო და ადვილნი კერძთასა აღაშენა მთა-
 თა სედა და ცჳეებ შინა. რომელმან ამით თვის
 უწყებასა ქვეშე შეოფი ერიცა იგი იუდისა ჭკუ-
 ისაგან გამოიყვანა: მის გამო ღმერთმანც ფრიად
 ცანროსნებულმან რობოამ მეფის მესუთე წელი-
 წადს მიუშვა სუსაკიმ მეგვიანველთ მეფესა, რომ
 მელი ურიცხო ჭარებით მოვიდა, და მისს ქვეყნებ
 შინა შესულმან, გიდრე იერუსალიმადმდე მოაწია.
 და ცჳძრის და სამეფო პალატის ყოველი ოქროს
 და ვერცხლის ნივთეულნი შეკრიბნა წარიღო, და
 მათ სედა ვარდასანადნიცა მძიმე დასდო: ამას საგან-
 სა სედა მკირე ოდენ თავს მოეგო რობოამ და უსუ-
 ცესნიცა მისნი, რომელთ ცხადად იხილეს რისსეა
 ლუთიული. რომელ სამიას წინასწარმეცხეველმან
 მათ წინ დაუდგინა დაკვირვა, და ამით ღმერთმანც
 აცხრომა პაციყი იგი. რამეთუ მცერძმან მან მია-
 ჯოა იგინი და ადვილსავე თვისსა წარვიდა: ვარ-
 ნა მაინც და მაინც რობოამ მრჩობლ მოქცეულ-
 მან ესასა თვისსა პირველსა ბოროტსა, შეუდგა

მას ვიდრე სიკვდილადმდე თვისისა, რომელი წელსა ათვიდმეტსა მეუფების შემდგომ მოკვდა, და ქალაქსა იერუსალიმისასა დაეცლა:

ბ. აბიას გინა აბიუ რობოამის ოჯცა რვა შვილთა შორის მამის უმეტეს საყვარელმან მემან თვის შემდგომ იმეფა, რომლისაჯ სიბოროტე კერძმსახურების გამო, კერძმსახურობისაგან მამისა თვისისა ფრიად ნაკლები არა იქმნებოდა: და ვინათგან მარადის მტრობა და წინაღმდეგობა დაშთენილ იყო შორის იუდისა, და შორის ისრაელის ათი ნათესავისა მიხეზით მის რობოამის ყამის განყრილობისა, მის გამო შორის აბიასა ამის, და შორის ისრაელთ ერობთამ მეფისა მრჩობლ ბრძოლა ერთი დიდი გაიძალა: აბიას კერძოდ იუდის ჭარები ოთხასსიათასი იყვნენ, და ეერობთამის კერძოდ ისრაელთ ჭარები იყვნენ რვა ასი ათასი: რაჟამს ბრძოლის დაწყობად იყვნენ, მაშინ აბიას ლუთის მსახურების კერძოს მპყრობელმან განვიდა ისრაელთ უხმო სიტყვებითა შესაგონებელითა, რათა კვალად მოქცეულნი მოვიდეს უწყებასა ქვეშე დავითის მეფობისასა შევიდეს, და ღმერთსა ჭეშმარიტსა უძარსა შინა თვისსა მსახურებდეს: კვალად ეტყოდა ამასაჯა,

მართლიად თუენდ აწე თქუწნ უპრავლეს ჩვენსა
 ხართ, ვარსა შწე თქვენი ერობოამის აღშენებუ-
 ლი გბოსაცან ცრუ ღმერთები არიან, და ჩვენთანა
 ჭეშმარიტი უფალი ღმერთი არს, და ვითარ შე-
 საძლებელ არს გამარჯვება თქვენი, რომელნი ღუ-
 თის პირდაპირ გამოსულნი ეგვერ ბრძვიით! სიჯ-
 ყვასა ამას ოდეს იცუოდა აბიას, იმიერ ერობოამ
 ბანაკი თვისი ივეერ დაარიგა რამეთუ ისრავლთ უკა-
 ნით მოუარეს, ჭარები იუდისა შუაში აღიღეს: მა-
 შინ აბიასმანც ჭარებითურთ თვისითა ფრიად იწ-
 როებასა ვრდომილმან იწყო ღუთისა მიმართ და-
 ღადება შეწვენის თხოვნა. და ივეერ მწარეთ ერ-
 თი ერთისათანა ბრძალითა, მღვდელნიცა ღუთისა
 მიმართ ლოცუვითა არკი საუფირთ აუვირებდეს, ის-
 წრაფაცა ღმერთმან შეწვენად იუდის ბანაკისა. სად
 ისრავლთაცანი ხუთასი ათასი სული გაწყვიცეს:
 (რომელ ერთი შებშითა ქვეყნის დაარსების აქეთ
 არ ვაგონილა ჭერეთ ესრეთი წყვეცა.) და და-
 ნაშც სამასი ათასსაცა უკან გამოუდგეს განავლცეს
 განაბნიეს. და წინ წარსულთა ისრავლთ ქვეყნე-
 ბისაცან პრავალი ადგილნი აღიღეს: ღმერთმან სა-
 ქმე ესე ჰყო საჩვენებლად თვისი ყოვლისმანყოფი-

ბელი ძლიერებისა, ვარსა ვერცარა ამით შეიძინს
 გული აბიასი, რათა მიატუოს კერძმსახურება და
 მოიქცეს ღუთისა მიმართ, ამის გამო ღმერთმანც
 ღირსად არა შერაცხა იგი, რათა უმეცეს სამი წლი
 სა იმეფოს:

გ. ასა, მე იბიასი მის შემდგომ მეფედ ჰდა.
 რომელმან პირველსედ მრავალი საქებური და ღუ
 თის მსახურებრივი საქმენი იმოქმედა. და ესადა
 სრულებით აღსვნასა კერძმსახურებისასა საკელმწი
 ფობისაგან თვისისა, ივოდნად ვიდრეღა არა ჰრიდა
 ცა დედა თვისი მათა წოდებული, რომელი კერძ
 მსახურებასა შინა მტკიცედ ღვა, და დედუფლობი
 თვან ეარდმოადღო იგი: მას ასამან უმეცეს მამი
 სა თვისისა ჰარი განიძრავლა. რომელს იუდის ნა
 თესავისაგან სოლო სამასი ათასი უვანდა, და ბე
 ნიამინის ნათესავისაგან ორას სამოცი ათასი, ეო
 გელნივე მსნედ მებრძოლვე მოლაშქრენი: ვარეჭ
 ეთონიელთ მეფე ასაზედ მოვიდა ათასი ათასითა
 (ესე იგი ერთი მილიონი ჰართა) და სამასი სამ
 სედრო ეცლებითა. ასა მოთხოვნით ღუთის შე
 წევნისა განვიდაცა მის პირდაპირ, და ერთობ ღი
 დი წყვეტის მოცემითა ააოხრა განაბნია ივინი. და

სსვა პრავალ ნაშოართ ეარდა შეიდასი ზროხა და
რვა ათასი ცხოვარი მათეან კელს გაიროვინა. რო-
მელმან გამარჯვებისა ამისათვის სამადლობოდ ღუ-
თისა მოიყვანა ივინი ჯამარსა შინა საღმრთოდ შე-
წირა: შემდგომ სწავლებითა აზარია წინასწარმეტ-
ყველისა ერი ერთ ადგილ შემოკრიბა ასა, მრჩობლ
აღიქმა და ჰირობა უყო ღმერთსა სავსებით ახვ-
ნად გაწმედად თვისი საკელმწიფოისა და საბძანებ-
ელისაგან ყოველი კერძმსახურებრივი საქმებისა,
რათა ღმერთსა ხოლო მსახურონ: ასა ესრეთი კე-
თილი საქმების ქმნის შერმე, თვის მეფობის უ-
კანასკნელ წელთა ნელ ნელად შეკვლილმან იწ-
ყო შრუდ ეზაზედ სლვაჲ, ჰირველად რომე რაჲამს
შორის თვისსა და შორის ბაასა წოდებულ ისრა-
ელთ მეფისა ომი გაიძალა ღმერთს. არა მიძართა
ვითარცა ჰირველ გზის, არამედ კმარებით კაცებ-
რივი კერძისა ოქრო ვეცხლი შემოკრიბნა. ვერ-
თვე გამოიჯანაჯა რამ ნივთიეული ჯამრისაგან ას-
ურთ მეფეს წარუგზავნა, რათა ამის შერიო მდ-
გომარე შეეწვადის, და ესფერი მცირე შორწმუ-
ნებისათვის შისისა წინასწარმეტყველი ანანია ოდეს
მას სწურთვიდის, ასა მას ზედ გაწერომილმან

შეიპყრა წინასწარმეტყველი იგი საპერობილედ მისცა. და ერთა შორის საქმისა ამის წინაღმდეგად მოქმედნიცა მოაკვლევინა: მეორედ რაჟამს ასა უამსა სიბერისა თვისისასა ფერხის ცვივილითა ერთითა სასტიკითა დაეცა სარეცელსა, ნაცვლად ღუთისადმი მიმართვისა, მეურსალთ შთაუარდა სასოება თვისი მათს ზედ დასდო, რომელთაგერა რაჟ უშველეს რა, მოკვდაცა თვისი მეფობის მეორემოცდა მეერთ წელსა. თუეინდ დიდებითაცა და დიდითა დამარხეს იგი:

დ. ასას მე ოასათაჲ კეთილმსახურმან იმეფამის შემდგომ. რომელმან უფროს მამისა თვისისა ნამეტნავი მოღვაწება და წადიერება გამოაჩინა ღუთის მსახურების და სიძარათლის კერძო, და ღვიცვლთ მღვდლებითურთ კაცნიცა მთავარნი წარგზავნნა აქათ იქით თვის უწყებასა ქვეშე მეოფრთელს ქალაქებსა და დაბნებსა (სოფლებსა). რათა მივიდეს და შჰუღნი ღუთიულნი კეთილად ასწაონ ერსა: მის გამო ღმერთმანც აკურთსნა ეე მეფობაცა მისა. რამეთუ მათ დღეთა შინა თვისთა იუდის ქვეყნის ყოველი საქმე მარჯვედ წარმოებდის. ვიდრელა ათერთმეტი ას. სამოცი ათასი (ესე

იგი ერთი მილიონი და ას სამოცი ათასი) მებრძოლვე ჭარი ყვანდა, და ცისები თვისნი და ქალაქნი იფერ გამაგრებული, ვიდრეღა მის თანა მესასღვრე უცხო თესლოთ მთავრობათა მისგან ეპილოდის კარკსაც მოსცემდეს.

და ესფერ განდიდნა გამდიდრდა თასაფაც რა, აქაბ ისრაელთ მეფესაც ასურთ პირდაპირად არკიოძი ქონდა, ვეფრა თასაფაც მეფესა მასთან ყოფნაჲ. მანც უარი არა უთხრა, თლონდა უნდოდა წინასწარმეტყველის მიერ ლუთის ნების შეცუობა: აქაბ საქმესა ამასა ზედა თვისთ ცრუ წინასწარმეტყველოთ ზედა უმეტესად დარწმუნებულმან, რომ მელნი გამარჯვებას იცუოდენ, ვირემც მიქია ჭემპარიც წინასწარმეტყველსა ზედა, რომელიც დამარცხებას მის ბრძოლისასა წინასწარმეტყველებდა, იგოდნად შეაგანა თსაფაც, ვიდრემდის თავისთან ბრძოლად გამოიყვანდის მასაც: ვარნა ბრძოლასა ამას შინა რაჟამს დამარცხდენ და ბოროტად მოკვდა აქაბ, ძლივს თსაფაც თავი მოიხრინა იერუსალიმად მიიქცა. და ამის გამო მსიღებაცა შიძიესმა იფუ წინასწარმეტყველსაგან, რომელი ეცუოდა. შენ რასათვის ლუთის სამაგელ კაცისათანა

მოყვრობა ქმენ და სიყვებასა მისსა უსმინე? მარ-
 თლიად საქმისა ამის რისსვას იპოვიდი, უკეთუ-
 ცა ღმერთსა არა დაეზოგე შენ ჰირვანდელთ კეთილ-
 მოქმედებათათვის შენით იცუოდ: ამას საგანსა ზე-
 და ოსაფაც შენანებული იღვაწემდისცა მთავრობასა
 შინა თვისსასა განმრავლებასა ლუთის მსახურობი-
 სასა, და კეთილად დაცვასა შჩულოთა ლუთიულთასა:
 ამისა შემდგომ ამონელნი და მოაბელნი და სსვა-
 უცხო თესლნი ერთად შეერთებულნი ოსაფაც ზედა
 ჩსუბს გაჰლიდეს. ოსაფაც ლოცვით და მარსულო-
 ბით შეწევნა ლუთისა ითხოა მათ ჰირდაჰირ განვიდა.
 მის გამო ჩვერეთ ომის დაუწყობლად ბანაკსა შინა
 მტერთასა ღმერთმან იგუგერი შიში ერთი აღშფოთე-
 ბა შთაადლო, რამეთუ თითქმის ერთი ერთი თავათ-
 გაწევიცეს, და იგოდენი ნაშოარი დაუცევეს მუნ
 ვიდრეღა ძლივს სამ დღესე გამოზიდეს იერუსა-
 ლიმად მოიჯანეს: და ესფერ სიძსნით წელსა ოც-
 და სუთსა შეუფების შემდგომ მოკვდა ოსაფაც:
 ვითარცა ვთქვით, თუ ვინდ ესრეთი კეთილი შეფც
 იყო ოსაფაც. ვარნა ნაკლებულებასა ამასა შინა შთა-
 ვარდაცა, რამეთუ აქების მე ოქოზიასთან შეგობრო-
 ბის ქმნის ვარდა, მსახურობაცა ქმნა. ვინათვან და

მის ქალი ეზაბელისა ცოლად მოჰგვარა შვილსა თვისსა. ამისთვის რისხვაცა ესე ღუთისა მის ზედ მოვიდა, რამეთუ რაჟამს ოქოზიასთან ერთად ამხანაკობითა ნაგები წარვესვენათ, რათა მივიდეს სოფფერისაგან ოქრო აღიღონ მოუგანონ, ნაგები გზასა ზედა შეიმუსრნენ:

ე. ორამ ჰირშმო მეც ოსაფაცისა, რომელი მამისა თვისისა მეფობისა ჟამს აქეთ სამეფო საქმეთა შინა იყო, შემდგომ სიკვდილისაგა მისა, რაჟამს თავის უფლად მეფობა დაიწყო, თვისი დანაშტო ექუსი მძანი, რომელნი თვისთ მამისაგან აქათიქით ქალაქთა ზედა მთავრად დადგინებულ იყვნეს, შეიწყრა მოკლა. და ბოროტი სწავლებითა თვისი გოდოლია წოდებული ცოლისა, რომელი აქაბის და ეზაბელის ქალი იყო, დაუცევა კეთილშესახურების გზაჲ მამისა თვისისა, და მრჩობლ კერაშსახურება შეიყვანა ქვეყანასა იუდისსა ისრაელისაგით: მის გამო რისხვამანცა ღუთიულმან არა ჰყოვნა მალე მას ეწია. ვინათგან მის უწყებასა ქვეშე მყოფი სარკის მომცემი ნათესავნი მას გარდადგნენ. და სსვათა თანა შეერთებულნი მოვიდეს ქვეყნად თვისსა შევიდეს, განმარცხეს წარიტაცეს და

ყოველნი მისნი ცოლნი და შვილნი სოცნი მოკ-
 ლეს, სოცნი დაჯეგევეს წაასეს, იგფერ ააოს-
 რეს ვიდრელა უმრწემესი მეო აქოზია წოდებუ-
 ლი სოლო დედისა თანა თვისისა დაშთა: შეძგომ
 თაგადი იორამ შწარედ დასნეულდა მუცელ გეთი-
 ლითა, და მცირე ეამსა შინა დაეცა მოკვდაცა. რო-
 მელ ორშეოცი წლის ვაჟ კაცი იყო. რომელმან
 ძლიერს წელსა რგასა იმეფა:

თავი მეოცდამეექვსე:

მეფენი იუდის ნათესავისანი ოქოზიასაგან
 დაწეებული ვიდრე აქაშამდე:

დ. მეფეთან. იბ. იდ. იე. ივ: ბ. ნეშტთან. კბ. კვ:

— წელი ქვეყნისა 3120:

ვ. ოქოზია ოცდა ორი წლის იყო რაჟამს
 მამა მოუკვდა და მის ადგილს თაგად მეფედ ჰდა:
 მანც ყოვლითურთ აქაბის ნათესავის კერამსახუ-
 რებანი, და ისრაველთ ქვეყანასა მეოფი უმჯულო-
 ებანი მთავრობასა შინა იუდასასა შეიყვანა თვისი
 გოდოლია წოდებული დედის სწავლებითა: მის
 გამო უმეცეს ერთი წლისა ვერლა მეფედ მჰდარა:

მან მიიღო ლუთისაგან ღირსი პატრიქი თვისი. რო-
 მელი არკი ორამ მეფესთან ჩაოებოდა მისი ავად-
 მყოფობის სანახაგად მისული, მასთან ერთად მოკ-
 ლაჯა იგი იეუ მეფემან, რაჟამს ბრძანებითა ლუ-
 თისათა გამოხდა და მრთელ ჩათესავს აქაბისას
 კმალი ჰკრა: გოდოლიამანც ვითარცა იხილა რა-
 მეთუ მოკვდა ოქოზია, ფიცხლავს დაახოცვინა ყო-
 ველი დანაშკი შემკვიდრენი მეფობისა. და თავად
 ჰდა იპყრა მეფობა იუდასი: მაშინ ოვსაბეთ დამან
 ოქოზიასამან სსვა დედისაგან შობილმან, რომელი
 ოვიადა მღვდელთმომღერის ცოლი იყო, ოქო-
 ზიას შეილთაგანი ერთი უმრწემესი ოვას წოდე-
 ბული რომელი ერთი წლის ემაწვილი იყო გარ-
 დაარჩინა დამალა, და ოვიადა მღვდელთმომღვარს
 მოსცა, რათა ფარულად გოდოლიასი აღიყვანოს
 თავისთან უცმარს შინა შეინახოს:

8. შემდგომ ოვას ესე რაჟამს აღიზარდა შვი-
 ღი წლისა ვახდა, ოვიადა მღვდელთ მოძღვარმან
 საიდუმლოდ აცნობა ყოველთ სამეფოსა შინა მყოფ
 ხინებულ კაცთა და მკედართ უსუჯესთა. და შაბათ-
 სა ერთსა დღესასწაულობის დღისასა, იხმო ესე
 ყოველნი ერთად უცმარად მიიყვანნა, და მუნ წინაშე

მათსა გვირგვინოსანი შეფედ ცხოვრებას, საღვთო
 ველთავეცა სისარულით ცაშის ცემით შეიწყნარეს
 და იცოცხლოს შეუფემანო, იცუოდეს: გოდოლით
 რომელმან საქმე ესე არა იცოდა, ვითარცა ესმ
 ერის ერთი ერთს შინა შემტკბელებამ, თავად ცაცხ
 ბითაცა თვისითა ცაძრად მივიდა. და რაჟამს იხი
 ლა შეფე ცახცხა მჭლომარე, და მისთანა მთავარ
 ნი და ერი ყოველი, რომელნი განცხრომით და საყ
 ვირთ დაფვირებით კურთხევასა სადგიდიან, ცაცხო
 ფიანებულმან დაიპო სამოსი თვისი და იცუოდა, ესე
 ვითარი მსაკურობა არს მოქმედებული თქვენით?
 მაშინ ერსა მას მუნვე უნდა შეწყნარება მოკვლა
 მისი, ვარსა იფიადა მღვდელთ მოძღვარმან არა უ
 ცემა შეწყველმან. ვაიყვანეთ ვარე ცაძრისა, გოდო
 ლია და მუნ მოჭკალთ თვისი შესაიდუმლოები
 თურთ, და იფვირ მოკლეს: მას შემდგომ იფიადა
 მღვდელთ მოძღვარმან. შეფესა ახალსა და მთავარ
 თა აღთქმა ზირობა აქმნიენა რათა საკერწმისსურო
 რაჟამები საშუალოთვან აღიღონ და ღუთიული მჭუ
 ლნი კეთილად დაიწყან. ამისთვის მუის მივიდეს
 დაამსეს ცაძარი ბაჭალ კერწისა, რომელი გოდო
 ლიას აღვიგებინა. და მრთელი ქვეყნა იუდისა.

კერპებისაგან და საკერპმსასურო რამეთაგან განწ-
 მიდეს განასუფთავეს. შემდგომ განასლებისათვის
 ცა ლუთის ცაძირის კელი მიჰყო ოვას, და ვითარ-
 ცა საჭირო იყო აღაძენაცა იგი განაწყო, და ეს-
 ფერ ლუთის მსასურებით და სიძარტლით კეთილ-
 ლად ვიდოდის ოვას მეფე ვიდრემდის იოვიადა
 მღვდელთმომღვარი ცოცხალ იყო, და სწავლუ-
 ბებითა მისითა განიხალსებოდის, ვარნა იყო სიკ-
 ვდილი ოვიადა მღვდელთ მოძღურისა. და თავად-
 ცა ნელნელად თვისთა უხუცესთა მრუდ დარიგება-
 თა მსმენელმან მიაჯოა ღმერთი და კერპმსასურება
 დაიწყო: საქმესა ამასა ზედა თუ გინდ იოვას მრავალ
 გზის იწურთა წინასწარმეტყველთაგან, ვარნა არა
 ხოლო ვერა რა ისარგებლა, არამედ ოვიადა მღვ-
 დელთ მოძღურის მეჯუა აზარია, რომელი ლუთის
 მიერ მივლენილი სჯოვასა შინა ცაძირისა მას სწუ-
 რთვიდა მეტყველი, ვითარმედ ეფუერა მოქმედ-
 ბითა საქმე უოველი დაგემარცხებისო, იოვას იე-
 ფერ გაწერა მას ზედა; ვიდრელა მამისა მისისა
 თვისსა ზედა ქმნული სიკეთების დავიწყებაში მო-
 ცემითა მუნვე ჩაქვაგებისა მოკლა იგი. რომელ
 იგიცა სიკვდილის უამსა ესრეთ ეცყოდა თავად

ღმერთმან გიეოს შენ სამართალი შენითა: მის გ-
მოუცა შემდეგ წელსა მიუშვა ღმერთმან ასურთა,
რომელნი მტირე ჭარითა იოვასსჯედ მოვიდენ, და
გაწყევლით მრავალი მისი ჭარისა, განძი სახელ-
მწიფო განძარცვეს აიკლეს, და იგფერ უაჟნიქცეს
თავთავიანთ ადგილსგე: შემდგომ თვით იოვასსჯა,
რომელი საქმისა ამის გამო გუღვატეხილი ავათ-
მყოფი იწვა. მაშინ რავდენიმე მის მონათავანნი ერთი
შექმნილნი ჭავრის ამოსაყრელად მის უცოდველი
აზარია წინასწარმეტყველის მოკვლევინებისათვის,
მივიდეს თავისავე ცხედარს შინა დაკლეს. რომელ
მან წელსა ორშეოცსა იმეფა:

წ. ამასია მე იოვასისა ოცდახუთი წლისა
რაჟამს მაშის შემდგომ მეუფედ ჰდა, კაცნი იგი
მკვლელნი მაშისა თვისისანი შეიპყრა მოკლა. და თა-
გადცა პირველსჯედ კეთილმსახურება აჩვენა: ამა-
საჯ უნდა მჩხობლ დამონაგება იედომელთა, რო-
მელნი აჟმსა იორამ მეფისასა გარდადგომილ იფე-
ნეს, და თვისი სამასი ათასი ჭარების საქმარისად
არა შემრავსველმან, იპყრაცა სასყიდლითა ისრაე-
ლთაგან ასი ათასი ჭარები მოუცემით ასი უღანდი
გეცხლისა. რათა ოთხასი ათასითა მათს ზედ მივი-

დეს: რაჟამს ამასია ესჯერ განეშადებოდის ბრძოლას წარსასვლელად, მიუვიდა მას ლუთის მიერ მივალენილი წინასწარმეტყველი ერთი, რომელი ეცუოდა. უკეთუ ვინდეს გაიპარჱო, ჭარი ევე ისრაკლთა უკან დააბრუნე, ვინათვან ღმერთი არა არს მათთანა: ეცუოდარჯა ამასია. სუ უკვე ცუდად ვამიაროს მარცმულ ვეცსლმან ჩემმან? ეცუოდა წინასწარმეტყველიცა, სუ ვეშინინ, ღმერთი მოცემად არს შენდა. სსვა უმეტესისა: მაშინ თავად ეპირსილა, მიაჯარჯა ერთი კერძოდ ისრაკლთა ჭარებო იგი. და ჭარებით თვისითა სოლო ედომელთ სედ მივიდა, მათვანნი ათი ათასი მოსწყევიდნა, და ათი ათასი ცუგედ შეპყრობილნიცა მწარე მწარე საცანჯველით ჰკლა: გარნა ვამარჯვებამან ამან ცუდი კარი ვანულო მას. ვინაცა ედომელი კერპნი აღილო იერუსალიმს წარილო, და ლუთის დამცოლებელმან მსასურება მათი დაიწყო: შემდგომი ოდეს ლუთის კერძოდ წინასწარმეტყველი იგი მივიდა სწურთა იგი მეტყველმან, ვითარმედ შენ ვითარ მსასურებ ღმერთებსა მაგას, რომელი ვერ შეუძლეს ვანრინებად ერისა თვისისა ეელისთვან შენისა, და ვინათვან საქმე ევე ევე შენ, მის გამო

ზოგნად სარ ლუთისაგან ზატიჟისაჯა შენი. სოლოამა
 სია მას ზედ გაწერომილმან გამოდგენა იგი ზირისა-
 გან თვისისა, და ჰრქვა. უკეთუ მცა ამიერიითვან მეცუ-
 ოდე სიჯეგასა გერეთსა, იჯოდე მოკვლად შენი გარ-
 შემდგომ რისხვა იგი ლუთისა ამასიას ზედა ესფერ
 მოვიდა, რამეთუ ოდეს გაამწარჯვანებულმან და ძალ-
 სა თვისსა ზედა დანდობილმან ომი გაძალა ოვას
 ისრაელთ მეფის ზირდაზირად, მას ბრძოლასაჯა შინა
 იფერ ბორჯად დამარჯსდა, ვიდრეღა თავად შექ-
 ყრობილიმც ყე იქმნა. და ისრაელნი ვიდრე იე-
 რუსალიმადმდე მივიდეს აღიღეს, მის ქალაქის
 ზღუდენი დაარღვიეს, და ყოველი ოქრო გვესლი
 აიკლეს წარიღეს: ესე არა კმა იყო. შემდგომ
 ჰარები ამასიასი მას გარდაადგეს. და იყო თავა-
 დისაჯა განვლჯოლა ლაქის ქალაქად რათა მიე-
 უაროს. გარნა უკანითვან მიდგენებულთა მივიდეს
 მუნ მოკლეს იგი, და შემდგომ კორცი მისა აღი-
 ღეს მუნით იერუსალიმად მოჯანილი დამარჯსეს.
 რომელმან მრთლივ წელსა ოჯდა ცხრასა იმევა:
 თ. ო-სია ვინა აზარია მე ამასიასა ათექუსმეტ
 წლის იყო რაჟამს მამის შემდგომ მეფედ დაადგი-
 ნეს: ესეც ზირველს წელთა კეთილმსახურებით

და ლუთის მსასურებით შეველიდა მთაგრობასა თვისსა. რომლისათვის საქმე წარემართებოდის, და პირდაპირად უცხო თესლოთ მეფეთასა გამარჯვებათაჲსა ჰყოფდის. და ქვეყნებსა თვისსა შესძინაჲცა კეთილი მრავალი. და სამკედრო საქმენი იგვერ განასწორა რიგში შთაავდო, ქალაქთა ზღუდენი განაახლა გამაგრა, ვიდრელა სხვა ყოველთ მთაგრობათა მისგან გძინოდის: არამედ შემდგომად ბედნიერებითა ესფერიითა მეუფობისა, ნელ ნელად გული მისა იგვერ განდიდნა გამპარჯავანდაცა ვიდრელა უნდაცა სამდგდელთ საქმებ შინა გარეგა: მისგამოდღესაცა ერთსა რაჟამს ტაძარსა შინა ლუთისა ბურგალის კელს მანურობით საკურთხეველსა ზედა აღმავალი მღუდელსაგით საკუმეველს უკმევიდის, მღვდელთ მომღვარიაზარია სხვა მღუდლებითურთ განვიდა მის წინაშე და მხილებით გცუოდა მას. საქმე ეგე საქმე შენი არა არს, არამედ აჭარონის ნათესავ მღუდელთათვის ხოლო მიუცემულ არს საკუმეველის შეწირვა ლუთის წინაშე. ამისთვის დაფიქრდი არამცა მავით ლუთის სათხო საქმის ყოფის წილ, განარისხო იგი: ხოლო ოზია მეფეცა სასტიკად განურისხნარა მღვდელთ მომღვარსა, მყის ანაზღათ რისხვა

ლუთისა. ზე ეწია, სად ბოროტ ბოროტად კორცი მისა კეთროან იქმნა. რომლის სილგით მეესეულად მიაჯოა ცამრით ვარე გამოვიდა. და მას მოღმა სახლსა თვისსა განცალკეებულ იფერ კეთროანად დაშთა ვიდრე სიკვდილამდე თვისისა. რომელმან წელსა ორმეოც და ათ ორმეცსა იმეფა. და იმ უამითგან მე თვისი ოათამ წოდებული დაადგინა რათამცა ერსა შევლოს:

ი. ოათამ ოცდა სუთი წლის იყო რაჟამს მამის სიკვდილს შემდგომ თავის უფლად მეუფება დაიწყო. წელსა ათ ექუსმეცსა ლუთის მსახურებით და მეუღროებით შევლო თვისს მთავრობაჲ. და თავადცა მრავალი შენობანი ყო ქვეყანასა შინა თვისსა: შემდგომ რამ მიზეზითა ერთითა ამონელთ. მასთან ოდეს ომი გაშალეს, დაამარცხა ივინი და სარკის მსლეგელ თვისად შექმნნა. რომელნი წლითი წლით ას ცალანდ ვეცხლსა, ათას საწყაულ იფქლსა, და ათი ათას საწყაულ ქრთილსა მოუცხანდა მას ამონელთ მეფე: იუდას მთავრობასა ზედა უნდა გამოხვლა როგომელას მე ფაკეე წოდებულსა ისრაელთ მეფესა რასონ ასურთ მეფისათანა, გარნა ჰერგეთ დაუწყებლად ბრძოლისა ოათამ მოკვდა, და იერუსალიმს დაეფლა:

ინ. აქვს შემან ოათამისამან შემდგომად მამისა
 თვისისა, მიიღო რა მეფობაჲ. ლუთის. რისხვისა
 გან უშიშრობითა, რომელიც ვითარცა ვთქვით ცოდ-
 ვათათვის ერისა მის ახლოს იყო მოხვლად. და
 ერიცა იგი მისი სუნის მიძღები შიშსა თრთოლა-
 სა იყო. (რომელ მის დროების იესაია წინასწარ
 მეცხველმან მათდა სანუგებოდ იწინასწარმეცხვე-
 ლა მათი უკანდელი განთავისუფლებაჲ და დამხო-
 ბაჲ მცერთა მათთაჲ), მაინც და მაინც მან არა ყუ-
 რად მღებელმან მჩიობლ კერპმსახურება შეიყვანა
 მთაგრობასა შინა თვისსა მიხედვითა ისრაელთ მე-
 ფეთ მაგალითისა. და იგოდნად ებოროტდა, ვიდ-
 რელა სხვა უცხო თესლთ კერპმსახურებაჲთ
 შეიღებსაცა თვისსა კერპთ წინაშე დაწვილსა საღ-
 მრთოდ იქმონდა: მის გამო ღმერთმანც მას ზედ
 სასტიკად განრისხებულმან მიუშვა, რათა პირველად
 რასონ ასურთ მეფე მოვიდეს. რომელმან მათი ეგა-
 რიანად წყვეტის შემდგომ მრავალიც ცხვედ შენ-
 ყრობილი დამასკედ წაასხა: მას შემდგომ მოვი-
 და ფაქე მე როგველისა ისრაელთ მეფე, რომელ-
 მანც წყვეტა იფერი მოსცა მათ, ვიდრელა ერის
 დღესე იუდის მკრით ას ოცი ათასი სული გაწყ-

დეს. და სამასი ათასიუც მათი ცოლები შეილუბო
 ისრაელთ ცუგედ შეიპერეს სსგა ნაშოგართა. თანა
 აღიღეს სამარიად წაასხეს: თუეინდ შემდგომ იუ-
 დედ წინასწარმეცუგეელის სწავლის მსმენელთა, შე-
 იწყალეს იეინო. და მათი საჭიროების ზრუნვითა
 თუფერ უკან დააბრუნეს საწყალობელი ცუგენი იეი-
 ნი: გარნა ამითაუც რაჟამს აქაჲ თვისი დატყერილი
 ბოროტი ვსისაგან არა უკან დგა, მაშინ ღმერთმან
 მრჩობლ ასურთა მეფე სსგა უცხო თესლთა თანა მას
 ჴედ გამოიყვანა, რომელნი მოვიდეს იუდას ქვე-
 უნებისაგან მრავალი ადგილნი აღიღეს: მაშინ აქაჲს
 ღონე ვაწყვეცილმან შემოკრიბნა განძი თვისი და
 ცამრისა თავლათ ფალასარ წოდებულ ასურესტა-
 ნის მეფეს ვაუეზავნა: რათა თავად მოვიდეს ის-
 სნას იგი კელთაგან მათისა, გარნა იფფერობითაუცა
 შეგელა არა მოეცა. ამიტომ რომე თავლათფალასარ
 დანაშთ მეფეთა მათ პლევის შემდგომ, მრჩობლ
 აქაჲს ჴედაუც მოვიდა, და მისი და მთავართა მის-
 თა დანაშტი ყოველი თეთრი წაართვა წარილო, და
 იგი კარკის მოძუემი თვისისა შექმნა: აქაჲს ყო-
 ველ უბადრუკებთა ამათ მსილგელსა არა ეშველა
 რა, თავსა არა მოეგო, არამედ თვისს კერპთმსა-

ხურებასა შინა მტკიცედ მდგომი შემცთარი იჯყო-
 და. რომე ღმერთები ასურისტანისანი უძლიერეს
 ხემსა უოფილ არიან რომელთ მე მძლიეს, მის გა-
 მო მეც ამიერთ ღმერთთა მათ გმსასურებ, მათ
 შეგწირავ საღმრთოსა რათამცა მეც შემეწიონ:
 და დამსკეს კერპთ საკურთხეველის მაგალითთ
 მუნ არკი ესილა, იგვერი აღაშენებინა იერუსალიმს
 ცმარსა შინა ღუთისასა, და მის ზედა საღმრთოს
 შეწირვიდა თვითაცა. შემდგომად საქმესა ვიდრე
 იქამომდე მიაწევინა, რამეთუ კარნიცა ღუთის ცამ-
 რისანი საგსებით დაახშობინა. და უღმრთოებითა
 ესგვრითა წელსა ათექუსმეცსა იმეფა აქაჲ და ივა-
 ფერ მოკვდა:

თანგი შეოცდამენტე.

მოთსრობა ეზეკია მეფისა, და მის შემდეგ სსლომი
იუდის ნათესავის მეფეთა ვიდრე
უკანასკნელადმდე:

გ. მეფეთ. იმჟ. ით. კ. კა: ბ. ნეშტთ. კთ. ღ. ღან:

— წილი ქვეუხისა 3278:

ინ. შემდგომად აქაზისა მეფობა მიილო ეზეკია მეძან მისძან, რომელი ოცდა სუთი წლის იყო: ამასსავით კეთილმსახური მეფე და ღუთის მოძი-
ში არა იყო მრთელს იუდის ეგარის მეფეთა მო-
რის. რომელი სჰდა თუარა მამისა თვისისაგან და
მას ზედ უწინ მეფეთაგან შეეგანებული კერანი ყო-
ველნი და საკერპმსახურო საქმენი მოსწო აღილო.
ცაძრის კარი ღუთისა მრჩობლ განალო, პირველ-
სავით გასწიდა შეამკო ცაძარი, და მღვდელნი და
ლევიტელნი თავიანთ რიგსა კანონსა დაადგინნა, რა-
თა უკლებლად მსხვერპლნი და შესაწირაგნი იქმ-
ნებოდიან, ვითარცა დაეთას და სოლომონს განესა-
ზღვრა. და ღუთიული დღესასწაულნი თავიანთ დრო-
ზედ აღსრულდებოდეს: ეგრეთვე თვისი გამეფე-

ბის ჰირველსა წელსა ისრაელთ ქვეყანასა ეოველ-
 სა ოთხსავე მსრით წიენით კაცნი წარგზავნნა, და
 შეეონებით დანაშტ ისრაელთ ნათესავთაგან კაცნი-
 ცა შრაგალნი შემოკრიბნნა იერუსალიმს მოიყვანა,
 და მათ თან ერთად იეფერ დიდებული ჰასექის
 დღესასწაული აღასრულნა, გიდრელა სოლომონს
 აქეთ იეფერი დიდება ლუთის მსახურებისა ცამარ
 შინა არა ქმნულ იყო. სად ორი ათასი ზროხა და
 ათშვიდმეტი ათასი ცხოვარი ღმერთს საღმრთოდ
 დაუკლეს: და ღღესა ათოთხმეტსა დღესასწაულ-
 ბისა ამისა ვაძღების შემდგომ, ერმან მან თვის
 სავე ადვილს მიქცეულმან, იმიერითგან კერპთ აღე-
 ბა დაიწყო. და სრული ლუთის მსახურნი შეიქმნ-
 ნეს: მის გამო ღმერთი საქმესა იეზეკია მეფისა-
 ზა წარუძარებდისცა, რომელმან ეამსა მამისა თვი-
 სისა წარწყმედული ადგილნი შრხობლ კელთაგან
 უცხო თესლთასა მიუღო. და დაიწყო განდიდება
 განძლიერება თვისი მთავრობის საზღვრისა:

და ამ სახით ოდეს ასურესტანის მეფის კარკის
 მოცემაცა არა უნდოდა, რომელი ვითარცა ვთქვით
 თვისი მამის ღროს აქეთ დაედო მათ ზედა. მი-
 ზეზისა მის გამო მისი მეფობის მეთოთხმეტე წე-

ლსა, სენექერიმ შეფე ასურისტანისა ძალითა დი-
 დითა იესეკიას ზედა საომრად გამოვიდა, და თან
 და თან ქალაქების აღებით წინ წამოსული, ლაქის
 წოდებულ ქალაქად მოაწია რა, შეშინდა იესეკია,
 არამცა მოვიდეს იერუსალიმიც აღილოსო, მის გა-
 მო შრავალი ცალანდი ოქრო ვეცხლი მოიპოვნა
 შეჭკრიბნა მას ვაუეზავნა, რათამცა მისთანა ზაფ-
 ეოს გაიჯალოს: გარნა სენექერიმ მისი არა საკ-
 მარისად შემრაცკველმან, მაინც და მაინც ამჟარ-
 ცვანებით რაფსაკ წოდებული თვისი დიდი კარის
 მთავარი მიუეღინა, რათა მივიდეს ეცყოდეს ეზე-
 კიასა, ვითარმედ სხვა შეეღება არ არის, უბეოთ
 არ ქალაქისა მავის ბჭენი მე განმიღოს რათა მო-
 ვიდე უვნებლად არჯარა ერთი ვისამესი მშვიდო-
 ბიანობით შივან შემოვიდე: მივიდა რაფსაკ, და მის
 ქალაქის ზღუდის წინაშე მდგომარემან ერსა ეო-
 ზელსა უწყეო ზახილით თქმად მისედგითა ჰირსა
 ჩესეკიასსა, ნუ თუ სასოებით ღმერთსა ზედა თქ-
 ვენსა, რომელმან ვისსნას თქვენ კელისაგან ჩე-
 მისა. სადა არს, ეცყოდა, ნუ უკვე შეუძლეს წი-
 ნაღმდეგობაჲ ჩემი იგოდენ ქვეყნების ღმერთებმან,
 რომელ მე ძალითა ჩემითა ვძლე ეოველითა დავიმო-

ნაგე, და შერშე ღმერთთან თქვენთან იხსნას იერუ-
 სალიში კელისაგან ჩემისა: ვითარცა ესმა გზეგია
 შეფეს სიჯეგანი ესე გმობისანი, შემრწუნებულ-
 მან დაიპო სამოსი თვისი, აღიღო მამა ერთი შეი-
 მოსა, და იგფერ სიმდაბლით აღდგა ცამრად ღუ-
 თისა მივიდა. და დაუწყო ღმერთს ვედრება, რათა
 შეეღება საქმისა ამისა თავად ინაღვლოს განუზო-
 ქელი მოწყალებითა თვისითა. ვერეთვე კაცნი მი-
 უგლინნა წინასწარმეტყველსა იესაიასა მეტყველ-
 მან. აჰ ესე არს დღე იგი ურვისა და სალმობისა.
 ჩვენ საჭიროება მაქუს ლოცვისა შენისა, რათა
 ღმერთთან უსმინოს რაფსაკის გმობითი სიჯეგათა,
 და ჩვენ შემიწყალოს: წინასწარმეტყველმან იე-
 საიმანც კაცნი იგი შრხოზლ გზეგას მიმართ დააბ-
 რუნა, რათა მას ეჯეოდეს, ვითარმედ გული ვაი-
 მაეროს, ნუ ეშინინ. ვინათგან ღმერთი არს მის ჰირ-
 დანირ მდგომი, რამეთუ სენექერიმ ვერცა იერუ-
 სალიმად შემოვალს, და ვერცარა მოსული შემორ-
 ცავს, არამედ ეგედრებულ კიცხული უპუნიქცე-
 ვის საითგანც მოვიდა: და შრავალი არს ჰყოვნა,
 იგფერ იყო თქმულობისა მებრ მის წინასწარმე-
 ტყველისა. ვინათგან მის შემდეგ ღამესა ანგელო-

ზი ერთი მიაგლინა ღმერთმან ბანაკად სენექერი-
მისა, რომელმან მასვე აღვილსა ასოთხმოც და
სუთი ათასი სული მოკლა მოსრნა: ხოლო სენე-
ქერიმ დილას ადრე აღდგომილმან ვითარცა იხი-
ლა საქმე ესე, თავადცა თავლია ფერსმიშველი და-
ნაშტიოურთ განივლცო ნინვედ ქვეყანასა თვისსა
წარვიდა. სადაცა არა განვლო შრავალ ყამან ორთა
მეთა მისთა რამ მიზეზისა გამო ერთისა მოკლეს
იგი, და თავად სასომსეთოდ განივლცეს:

შემდგომ ვითარცა იცყვიან, მის შეწუსებისა-
გან დიდისა შიშიე ერთი სნეულება მოუვიდა ესე-
კიასა, იეფერ შიშიე, ვიდრელა მივიდა რა მისა წი-
ნასწარმეცყველი იესაი სილვად მისი, ჰრქვა მას.
ჰქმენ ანდერში შენი, ვინაჯა მოკუდები და ვერ გა-
ნერინები: მას ყამს იეზეკიამანც ცირილით მიჰ-
მართა ღმერთსა, რათა შეიწყალოს იგი. ღმერთ-
მანცა განმეორებით მიუვლინა მას იესაი წინას-
წარმეცყველი, რომელი მივიდა ეცყოდა მას ღუ-
თის მიერ. ლოცვანი შენნი შევისმინე, მის გა-
მოჯა მიეცე შენ სიმრთელე იეფერი, ვიდრე
შემდგომ სამი დღისა შეუძლო ფერსზედ აღდ-
გომილმან ცაძრად წარსვლა: ეგრეთვე ამას გა-

რდა აღუთქვავსა ესეკიას წელსა ათსუთმეცხასა
 ცხოვრებად. და ყოვლითურთ განრინებად თვისი
 და იერუსალიმის ქალაქისა კელისაგან სენექერიმი-
 სა. შემდგომ ნათქვამთა ამათ ჭეშმარიტების ნიშ-
 ნათცა მისცა მას წინასწარმეტყველ ესაიან. რა-
 თა აქაზის წოდებული მზის დროს მახვევებელის-
 გინა საათის აჩრდილი სასწაულითა ათი აღსაყალი
 უკან შეიძრას: და ესეკია იგფერ თქმულობისა
 ებრ სრულებით განპრთელდა რა, სამადლობოდ
 ღუთისა იგი კურთხევა თნიშა რომელი იწყობების.
 მე ვსთქუფ ამდღებანა (ახვანან): მაშინ მეფემანც ბა-
 ბილოანთა რომელი ესეკიას მოყვარე იყო მისი სას-
 წაულით განკურნებაჲ ვითარცა ესმა, დესპანებით მას
 წიგნი მილოცვისა გამოუგზანა და თან პლუწნსიცა:
 ესეკია სიყვარულითა მრავლითა მიიღო დესპანსი
 იყინი. და საქადულით გაიძალა მათს წინაშე და რაიჯ
 დიდობა სიმდიდრე მოეძეოდა მათ უხვენა: გარნა
 საქმე ესე არა სათხო ეყო ღმერთსა. რომლისა-
 თვის მიუვლინა წინასწარმეტყველი იესაია, რომ-
 მელმან მოვიდა ღუთის კერძოდ ამხილა იგი ღმ-
 რსა, იცოდე ღღესა ერთსა ეგე ყოველი ნახვე-
 ვებელი რაიმენი შენნი ბაბილოანად წარსვლად არი-

ან, საღ შვილნი შენნი და შვილის შვილნიცა შენნი
 ბაბილონთ მეფისა შონებად არიან: ესეკეიაცა ამა
 დასოგვის გამო ემადლა ღმერთსა, რომე იგი უბად-
 რუკებანი თავის სიკაცსლექში არა უნდა ეოფილ იყო:
 და ესფერი კეთილმსახურებით წელსა ოცდა ცხ-
 რასა მეუფების შემდგომ მოკუდა იესეკია, და ქა-
 ლაქსა იერუსალიმისასა დიდებით დაეფლა:

ივ. შემდგომ ესეკიასა მეფედ ჯდა მანასე მე-
 თვისი, რომელი ათორმეტი წლის ემაწვილი იყუ-
 ნენ. ვარსა ეოფა ქცევა სრულიად არა მსგავს იყო მა-
 მის კეთილ მსახურებისა. მის გამო მიიღო რა მე-
 ლობელობაჲ, შეცვალა გსაჲ მამისა თვისისა დებუ-
 ლი. და მრზობლ კერწმსახურებასა ზედა მიაქცია
 ერი. და კერწმსახურებაჲ იფერი გამართა, ვიდრეღა
 უცხოთა ვესლთაჲცა შორის კერწი არა დაშთა რომელი
 არა აღიღო და არა ამსახურა ერი. ეგრეთვე ცა-
 მარსაჲცა შინა ლუთისა, კერწი დასდგა და შები-
 ლწა ჯამარი და საკერწო ეასადა. და თვისთ შვი-
 ლთაგანთაჲცა კერწებსა მას საღმრთოდ დაკლულსა
 შეწირვიდა სსვა კერწმსახურთსაგით. ეგრეთვე
 მიეცა თავი თვისი მოფეებრივს და სსვა ესფერ
 ნაირ ნაირ ცუდ და ბოროტ საქმეებისაიყის: ნმო-

თაჲ არა კმაგებული, თვისთ მოქადაგე მასწავლებელთა, რათა უკან ღმრს კელი აჭყაროს ესფერს უმჯულოებასა შეწყრობილსა კლემდაჲცა, რომლით იეფერ მრავალი უცოდველი კაცის სისხლსა შევიდა, რომელთა შორის იცყვიან ერთიჲ წინასწარმცყველი იესაი იყოთ, რომელი თავისი წურთავისათვის შუა ვაახერსვინა ხის კერხითა და იეფერ მწარედ მოკლა: მანასესა ამის მოქმედებულ უმჯულობათა აჭარბეს თვისთ წინაპართ იუდის და ისრაელთ ბოროტ მეფების მოქმედებულს უმჯულოებათა. რომლებით იეფერ განარისხნა ღმერთი, ვიდრელა სრული განაჩენი ქმნა თქმითა. ვითარცა მეფობა ისრაელთასა სრულებით დაგებულთ ავხოცე, ესრეთვე სრულებით მინდა მთავრობაჲცა იუდასი ავხოცო: გარნა მაინც და მაინც განუზომელი წყალობითა თვისითა ინება რათა მანასე შენანების მავალითი მრთელი ქვეყნისა იყოთ, მიუშვა ასურესტანის მეფესა მოსგლა აღება იერუსალიმისა. და მანასეს ბაბილოანად წარყვანა რკინის საკრეველებით, შეკრულისა. საღ საწყრობილესა მას შინა მოსცა მას ღმერთმან მადლი. რათა იცნას მოქმედებანი თვისნი. და ღუთისა მიმართ

მლაღადებელმან თქვას, შევცოდე და მოინანოს. და შენანებულმან ვითარცა დამავედრებენ ჩვენ, იგი მონანებითი ლოცვა თქვას, რომელი დაიწყობების. უფალო-ყოვლის მპყრობედლო უფალო-ღმერთო მამათა ჩუღნით: შეძგომად ესფერ გულითვან, მოქცევისა მანასესი, შეიწყალაჯა იგი ღმერთმან, რომელმან მის ცუფეობისაგან გამოიხსნა და მჩხოზლ შიქცია ზირგელ მეფობასა თვისსა. რომელ თავადმანჯა მას მოღმა ლუთის წინაშე მომდაბლებულმან აღიხუჭა სავსებით თვისნი აღმართულნი კერანი და საკერაჲსასურრო საქმენი. და ბრძანა ზირგელსაგით ლუთის მსასურებად. და დანაშტი ცსოვრებისა თვისისა ლუთის მსასურებასა შინა გაცარებით წელსა ორშეოჯ და ათხუთმეჯს მეუფების შემდგომ მშვიდობით მოკვდა:

იდ. ამონ მე მანასესი ოჯდა ორი წლისა მეფედ ჯდა შემდგომ მამისა თვისისა. ამანჯ მამისა თვისისა ზირგელს გზას შეუღდა, მჩხოზლ კერაჲმსასურება შეიყვანა, გარნა არა მიმხედველმან სინანულსა ზედა მისსა, მაგალითი კეთილი არა მიიღო: ღმერთმან მის გამო რისხაჯა იგი, რამეთუ მისი მეფობის შეათორმეჯე წელსა მივიდეს მო-

ნანი მისნი, შეიპყრეს იგი სასლსა და მოკლეს, რათა მის საცვლად სხვა მეფე დასვან:

იე. შემდგომ ერი ერთი ეასდა, მეფის მკვლელნი ჰკლეს. და ოსია წოდებული მეფე ამონისა (რომელი რვა წლის უცოდველი ერძა იყო,) აღიყვანეს მეფედ დააჩდინეს: ოსიასა ამას როემელ ფრიად კეთილ მსახურ არკი იყო, უნდაცა თვისი მამის აღმართული კერძნი, და მის უწინაჲს რეს დანაშკი საკერძმსახურო რადმენი აღსვენას ქვეყნისაგან იუდასი ეასსწმიდოს. ეგრეთვე მრთელს ის რაელთ ქვეყნებისაგან, სადაც აელი მიუწვდებოდა კერძნი და საკურთხეველნი მათნი დაამსო, ვითარცა სამას სამეოცი წლის ოდენ აღრით ეთქვა წინასწარმეტყველსა ისრაელთ მეფისათვის იერობოჲმისა: მას შემდგომ ოსია რაჟამს აელი მიყო ღუთის ჯდარსა შემკობად ეანსლებად მისი, მას ჯდარ შინა მღვდელნი არკი სწმედდენ ასწორებდენ, იმასობაში წიენიცა ერთი შჰჰულისა მველთაგან დანაშკი იწოეს. ვითარცა რომ ზოენი იჯევიან, მოსე წინასწარმეტყველის აელით დაწერილი, და წიენი ესე ოდეს მეფის წინ მიიჯანეს წაიკითხეს, და ადგილსა მას ეწიეს, სად ღუ-

თის შესულთა არა დაძმარსველთა პაციუებს უწერდა, მაშინ მეფემან მან მოსსენებით თვისთა მამა პანათა მოქმედებისა, რომელთა რა და რა უმოქმედებიეს ღუთის პირდაპირად, რომლით იგოდნად ღმერთი ვანურისსებიეს, ნამეცხნავი სიმწუხრისა. ვან იპყრა სამოსნი თვისნი დიანა. და მეის კაცნი მოავლინნა, რათა მივიდეს წინასწარმეტყველსა ერთსა კითხონ თუ როგორ უნდა იქმნეს საქმე მათი? კაცნიცა იგი მივიდეს ოლღან წოდებულ წინასწარმეტყველა ქალისა მიმართ. რომელმან ღუთის კერძოდ მათ ესრედ ჰქრქვა. ვითარმედ ყოველნი რისსვანი წიგნსა მას შინა დაწერილნი მოსვლად არიან, ვარსა მეფისა მის კეთილ მსახურებისათვის ღმერთმან იგი შეიწყალოს, რომელმან ვიდრე სიკვდილადმდე თვისისა მშვიდობით იცხოვროს, რათა მოსასვლელნი ვაჟ ვაგლასი უბადრუკებანი მან არ ნახოს: იუ-სია მეფე მსმენელმან სიტყვისა ამისამან მთავარნი ყოველნი თავისთან შემოიკრიბნა. და იფფერ ერთბამად ერიცა ერთად ცამრად მივიდეს. საღ მრჩობლ სიტყვანი იგი მის წიგნისანი მათს წინ წაკითხვის შემდგომ აღტქმა და პირობა ქმნნეს, რათა იმიერთვან მცხებანი ღუ-

თისანი ყოველითა გულისა დაიპარსონ. და ყოვე-
 ლი საქმენი კერპთასანი აღიღონ თავიანთგან, და
 მოაწმუნებოთა ღმერთსა ხოლო ემსახურონ: ეს-
 რეთი მცნებათა დასჯითა გასწორდა ერი ყოველი
 ოსია მეფის კეთილი მაგალითის შარადის თვალ-
 წინ ქონებითა: ეგრეთვე ამას ვარდგობისა დიდ-
 ბული ერთი პასექიცა ვინა დღესასწაულთა ქმნა
 ნანდგილი მოსესებრივი შუკლის თქმულობისა
 ებრ, იფგერ დიდებული, ვიდრეღა მსგავსი მისი
 თვისთა წინაპართ არცა ერთსა მეფესა ექმნა, რომ-
 მელმან ოცდა ათი ათასი უსოვარი და თხაჲ, და სამი
 ათასი ზროხსა საღმრთო დაკლა მაძინ. და კიდო-
 ბანიცა ლუთისა დიდებითა დიდითა აღიღო თავი-
 სავე ადგილს უძარსა შინა განსვენა: ამა ყო-
 ველთ კეთილთა ქმნისა ოსიასსა შემდგომ, მისი
 მეფობის მეოცდა ათერთმეტი წლისსა იხება ღმე-
 რთმან სოფლისა ამისაგან გაყვანა მისი, რათა ერ-
 ზედ მოსასვლელი რისხვანი მან არ ნახოს, ვი-
 თარცა დამუქარებოდა შრავალ გზის. მის გამო-
 მიუძგა რათა თავით თვისით ომი გამალოს ნექაო-
 წოდებულ ეგვიპტელთ მეფის პირდაპირად. რომ-
 მელი ასურესტანზედ გამოსული საომრად მივი-

დადა: ბრძოლასა ამასა შინა ოსია მეფე შწარეთ
 დაიჭრა ისრითა ერთითა იგვერად, ვიდრე იერუ-
 სალიმად მიეგანადმდე მოკვდაცა. და სიკუდილისა-
 თვის შინისა ელოვასა დიდსა შევიდა ერი, და დი-
 დებულად წარიღეს სამარედ თვისსა დამარსეს. და
 წინასწარმეტყველმანცა იერემია მას ზედ ვოდება
 ერთი წართქვა თნიზა:

ივ. შემდგომ ოზიასა ერმან მან შის ქეთაგა-
 ნი ერთი ოაქას წოდებული ოცდა სამი წლისა თვის
 მეფედ დაადგინეს. რომელმან კეთილ მსახურება
 მაშისა თვისისა მიაჯოა, შის უწინდელ ბოროტ
 მეფეთა შეუდგა: შის გამო შეამოკლაცა ღმერთ-
 მან მეუობა შისა. ასრე რომე შემდგომად სამი
 თვისა რაჟამს ზემოდ სსენებული ნექაო ეგვიპ-
 ტელთა მეფე ასურთა ბრძოლისაგან მოიქცა, იერუ-
 სალიმად მოსულმან ოაქას მეფე ცანსციოთვან ვარ-
 დმოადგო, და საკრველითა ჭაჭეთასა შეკრული
 აღილო თავისთან ეგვიპტედ წარიყვანა, და მუნ მო-
 კვდა. და ადგილსა შისსა მეფედ დაადგინა უხუცესი
 მჟაჟ შისი ოცდა ხუთი წლისა ელიაკიმ წოდებუ-
 ლი. რომელმან თავად სახელი გამოუცვალა ო-
 ვაკიმ დაარქვა, და მას ზედ მიიმე ვარდასახადნი.

დასდგა რათა წლითი წლით მას გარდუსდიდეს :

იწ. ელიაკიმ ეინა ოვაკიმ წოდებულიცა ესე. არა თუ თვისი მამის ოსიას მსგავსი არა გამოვიდა სოლო, არამედ იმერთ მმსგედაც ვარესი. ბოროტი ესა დაიჭირა, თუ ეინდ მრავალ ვზის წურთვიდა მას წინასწარმეტყველი იგი ერემია, ვარსა ვერა რასა სარგებლებდის: ამისთვის შემდგომ ოთხი წლისა ნაბუგოდონოსორ ბაბილონათ მეფე იერუსალიმად მოვიდა აღილო. და მეფე ოვაკიმ დაბორკილებული იპყრო ბაბილონად წარიყვანა. და მჯირედ ეამსა თავისთან დაკავების. მერმე მშიმე გარდასასადნი ზედ დასდო და იგფერ გამოისტუმრა: ოვაკიმც პირველზედ გარდუსდი. და გარდასასადთა ამათ. ვარსა ოდეს თავი გამოილო ვარდაადგა ნაბუგოდონოსორსა, მაშინ კელე მეორ მოვიდეს მას ზედა ბაბილოანნი და ქალდეველნი და განერძობილად ბრძოლის ქმნითა, ბოლოს იერუსალიმ აღილეს. შემედეს განძარცვეს. და მეფეცა ოვაკიმ ათერთმეტ წელს მეუფების შემდგომ ბოროტ ბოროტად მოკლეს:

იწ. შემდგომ მეფედ ჩადა ძეა მისა ექონია, რომელი ოვაკიმცა ითქმოდა, ათრვამეცი წლისა,

ბოროტობაცა ამისა თვისი. მამის ბოროტობას ქვე-
 შე არა დაშთებოდის. მის გამო არა განგლო მრ-
 ვალ უამან, შეძღვომ სამისა თვისა კვალად მოვი-
 დასაბუგოდონოსორ იერუსალიმ შემორცყა აღილო-
 და მრთელი ქლაქის და ცამრის ოქროს და ვეც-
 სლის აკლებფთა, ეგრეთცა მეფე თვისი ყოველი
 პალატის კაცებითურთ და მთავრებითურთ და ათა-
 სობითთა ცეგებითა გამოსსა იერუსალიმით ბაბი-
 ლონად წაასსა. და მუნ დანაშტთა ზედა მეფედ და-
 დენა თვისს უწყებასა ქვეშე სედეკია წოდებული
 მის ზემოდ თქმული ოსია მეფის უმრწემესი მე-
 ოცდა ერთი წლისა:

ით. სედეკიისა ამის ბოროტობამან და უმრწე-
 ლობამან ატარბა თვისთ მმათა მოქმედებულთ უღ-
 მრთოებათა. რომელმან ბოროტი მავალითითა თვი-
 სითა ერთობ მოთსარა უფლებასა თვისსა ქვეშე
 მეოფი დანაშტი ერიცა, რომელნი კერამსსურ-
 თაენ ნაკლებნი არა იევენეს, და სრულიად წინას-
 წარმეცეველთ ქადეებათა არა ყურად იღებდეს,
 არამედ ვასცინოდინმცა წინასწარმეცეველთა. მის
 გამო მიუშვა ღმერთმან, რათა პირდაპირად თავი-
 ანთი ფუცვისა კელმეორ ვარდაადენს საბუგოდო-

ნოსორ მეფესა, და მის მიერ იმიერთგანც სავსე-
 ბით ერთობ აღსოცოს აღსენას იუდის ნათესავის
 დანაპტი მთავრობაცა ესე, ვითარცა აღრით უყო-
 ისრავლთ ათს ნათესავსა: და იყო ვარდადგომა ამათი
 რა, მოვიდაცა ნაბუგოდონოსორ კელმეორ ჰარე-
 ბითა აუარებელითა ჰურიასჯანად. და წინა ჰირველ
 დამარცხება მისცა ეგვიპტელთა, რომელნი შესაწე-
 ვნელად ჰურითა მოსულ იყვნეს. შემდგომ მივი-
 და იერუსალიმს ზედ, და წელსა ორსა სასტიკად
 მორჯყემის უკან ძალისა დიდის დაყრითა ზღუდის
 ერთი მხარე დააწვინა ქალაქში შევიდა: მაშინ და-
 მით მის ქალაქის კაცნი გაქცევა ზედ იუუნეს ვინ
 ვის ვასწრობდის, რომელთა თანა მეფეცა სე-
 დეკია ქალაქით ვარე გამოძვრა უნდა გაქცევა. ქა-
 ლდეველთა იგი იჯნეს. და უკან გამოდგომილთა
 იანურეს ნაბუგოდონოსორს მოჰგვარეს. ნაბუგო-
 დონოსორ მისი მოქმედებული ორიულობაცა მას
 ჰყვედრა. და მუნ მიაყვანინა შვილნი მისნი და მე-
 საიდუმლოენი და მთავარნი მისნი, და მის თვალთ
 წინა მოაკვლევინა იენი. შემდგომ ორნივეცა
 ოვალნი მისნი დაათსრევინა, და მებორკილებული
 იგვერ ბაბილონს წარიყვანა:

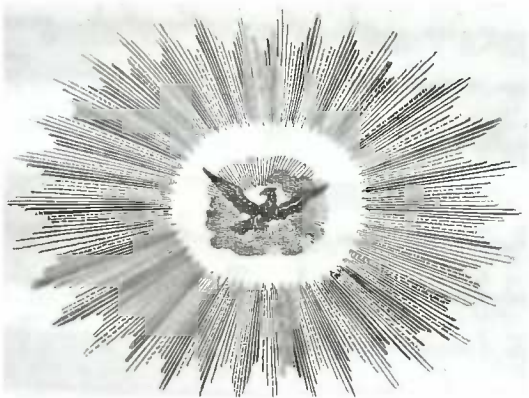
შეძგომ ნაბუზარდან შერკლმეთ მთავარი წოდებული ნაბუგოდონოსორის უსუცესთავანი ერთი იერუსალიმად მოვიდა ჯამარი ლუთისა განძარცვა, და პალატოცა შეფისა. ყოველი რამ აღილო. და ცეცსლი მისცა მოსწვა პალატი. და ზღუდენი მის ქალაქისანიცა სამირკველით დაარღვია. და შრთელი დიდ დიდნი და მქონიერი კაცნი იაყრა ცევეთ წაასსა ბაბილონსა. და იფვერ ელასაგნი და არა რად გამოსადგვი კაცნი და ქვეყნის მოქმედნი ელესნი მუნ დაშთეს. და მას დანაშთ ერსა ზედა ბრძანებით ნაბუგოდონოსორისათა, ჭურით ნათესავისაგან მთავარი ერთი დაადგინა ეოდოლია წოდებული მე აქიკამისა, რომელი მასეფად ჰდა: ამაზე მტირე ოდენ ყამად მშვიდობიანობით შეგლო, ვიდრემდის სსვა კაცი ერთი იუდას საბუგოდონოსორისაგანი მე ნათანისა ისმაელ წოდებული, მივიდა მაცყუარობით ეოდოლია იგი მოკლა თვისთანა შეერთებულ ჭურიებითურთ. და შეძგომ რაყამს მუნით გამოსული ივლცოდის ნაბოგართან წაღებითა, კარგის მე წოდებული ერთი იონათან მას უკან გამოუდგა ჰართ. რომელ მანცა ნაბოგარნი იგი დაყრა ძლივს თავი მოიჩინა ამო.

ნელთ მეფესთან მივიდა, რომლის შეგონებით ვი-
დოლია მოეკლა: შემდგომ წოდებულ იონათან ესე,
რომელმან იგი დანაშაუნი ჰქურიანი თავისთან შემო-
იკრიბნა და ივით მთავრობას უყოფდა მათ, გულ-
საყა მისსა შიში მიეცა, არამცა ქალდეველნი მრ-
ხოზლ მას ზედაც მოვიდეს. მისგამო თუცა კითხა
იერემია წინასწარმეტყველსა, და მისენითაც ბრ-
ძანებით ღუთისა ესმა, რომელი ეცყოდა. ნუ ე-
შინინ და ნურცარა ადგილითვან შეიმგრიო, ვარნა
მანუც სიკცეგასა იერემიასსა არა უსძინა. არამედ
ერი ყოველი თან წაუვანილი ეგვიპტედ განივლ-
ცო, სად შემდგომ ღმერთმან ჰატიყი მათი მოსცა:

ესფერ მრთელი ისრაველთ მეფობა საულისა-
ვან დაწყობილი სუთას რვა წელს გამლგების შემ-
დგომ. და სამას ოთხმეოც და რვა წელს ათი ნა-
თესავის მთავრობის გაყოფის აქეთ. და ას ოცდა
ათოთხმეც წელს მათი მეფობის აღსენის შემდ-
გომ საესებით დაბოლოვდაცა მეფობა იუდასი. ვი-
თარცა მრავალ ვნის ღმერთი დამუქარებოდა ჰი-
რითა წინასწარმეტყველთასა (და უფროსი ერთი
წინასწარმეტყველი ერემიას მიერ) მათი ცოდმე-
ბის და უმჯულოებაების ეგედრებითურთ მეცევე-

ლი, რომ უკეთესა არა მოიქცევიან, დამსობად
 ვარ მათი სავსებით, და მივცემად კელსა უცხო თე-
 სლთასა ცხვედ. ვითაარცა იქმნა: მას შემდგომ
 სამეოცდა ათი წლის პერმედ თუ ვინდ მრჩობლ
 შეიწყალა ღმერთმან ივინი, რათა თვისთ ქვეყნად
 მოიქცეს. ვარნა მარადის უფლებასა ქვეყნ სსვი-
 სასა ივენეს და იმიერთი იგი თვისი ზირველი თა-
 ვისუფლებაჲ კელს ვერლა გაიროვინეს. ვითარცა
 რიგით თავის ადგილს მოთხრობად ვართ: აწე ა-
 მისა შემდგომ შესაბამად გამოხნდების რათა სა-
 ცალკეო ვვამთ კუთხილი მოთხრობანი დავდვათ,
 რაჲელი ისრაელთ და იუდას მეფობის, ანუ შემ-
 დგომ მათი ცხვეობის უამს მოხვდენილ არიან:

ნაწილი მეხუთე

მოთხრობა საცალკეო გვამთა, რომელნი
ისრაელი მეფობის, ანუ შეძგომ
ცეცეობის უამსა ეოფილ არიან:

თანვი პირთჳდი:

მოთხრობა ცობიანისი:

წელი ქვეუნიან 3290:

ცობითი ისრაელიცელი იყო ნეფთალიმის ნა-
თესავისაგან, ქალაქისაგან თეზბუე წოდებულია,
უამსა ისრაელთ ათი ნათესავის კერძთმსასურებისა-
სა, რომელ თავად მარადის ღუთის მსასურებით
და კეთილ მსასურებით ცხოვრებული, მის იერო-
ბოამის დადგინებულ სბოთა არა ჰმსასურებდის.
არამედ შედგომით მოსესის შჯულისა, ეოგელს
დღესასწაულის დღესა ღუთიულსა ეამოსული

ქვეყანასა იუდასსა განიგლიდის იერუსალიმს ცამ-
რად მივიდოდის. სადაც აღთქმასა თვისსა და ლო-
ცუასა აღასრულებდის: რაჟამს ისრაელთ ნათესა-
ვი ათა ცემეგდ წაასსა სალმანასარ ასურესტანის მე-
ფემან, მათთან წარყვანილ იქმნა ცობითაჲცა ნინვედ.
სადაც თვისი ანხა წოდებული ცოლითურთ და ერ-
თად ერთი ცობია შეილითა მათ კერპთ მსახურ-
თაჲცა შინა კეთილმსახურება თვისი არა დაუცევა.
და ცემეგთა თვისთ ნათესაგთასა შემწეობასა მრავალსა
უყოფდა: მის გამო აკურთხნაჲცა იგი ღმერთმან, რომ-
მელ იგვერ საყვარელ შეექმნა სალმანასარ მეფე-
სა, ვიდრელა მხედ თვისსა შექმნნა იგი. და გან-
თავისუფლა ცობით, რათა სადაცა უნდეს წარსე-
ლა, ვიდოდეს: შემდგომ სალმანასარისა რაჟამს
სენექერიმ მეფედ ეაცდა. და იესეკიას ბრძოლი-
საგან, (ვითარცა ზემოდ ვთქვით.) დამარცხებუ-
ლი არკი მოიქცა, თვის უწყებასაჲცა ქვეშე შეოფ-
ისრაელთათანა ფიცხი მტრობით მოქცეული, მრ-
ვალ კაცთაჲცა შეიპყრობდის ყე და ჰკლემდის: ხო-
ლო ცობით ღამით ფარულად მივიდოდის მკვდარ-
თა მათ დამარხვიდის. მის გამო მეფეს უნდა მოგ-
ვლაჲცა ცობითასი. და იგიც განიგლცო პირისაგან.

მისისა და მიეფარა. ამისთვის საცხოვრებელი ეო-
 ველი ცობითასი სასელმწიფოდ აიკლეს: და იყო
 მოკვლა სენექერიმისა, ცობია კვალად სასიღ თვი-
 სსა მიიქცა. რომელი თვისს კეთილმსახურებითი
 საქმებსა პირველსა არა დაუცვივებდის ეოფდის:
 ვითარცა დღესაცა ერთსა დიდებულად ცაბლა ვა-
 მართული თვისთ მონათესავეთა თანა ემსადებოდა
 რა ჭამასა საჭმლისასა, ეულმან მისმან გერა მს-
 ლებელმან ძეგ თვისი ცობია წარგზავნა, რათა წა-
 რვიდეს მიმოვლოს ისრაელთ ნათესავისაგან ვლა-
 საკი და დაგრდომილი უკეთუცა პოვნოს, მოიყ-
 ვანოს სუფრასედ მათთან. მივიდა ცობია, და ფი-
 ცხლავს მოქცეულმან მიუთხრო მამასა, ვითარძედ
 ისრაელთაგანი ერთი მოკლული ფოლორცსა შინა
 დაცემულ არს: ცობით ამისა მსმენელმან, მიაჯოა
 საჭმელი იგი თვისი და მეესეულად მივიდა მკვ-
 დარი იგი აღილო სასლში წარილო დამალა. და
 შემდგომ ღამით კაცისა ვისამე შეუცუობლად იგიც
 დამარხა. და ღამესა მას მოსესის შჯულის თქ-
 მულობისა მებრ, შებილწულად შერაცხვითა, სას-
 ლში არა შევიდა დასამინებლად, არამედ გარე გე-
 დლისა ძირსა დაღალული ეულადმა დაცა, და თვალ

ღია ყოფით მუნ არკი ეძინა, სეჰოდ პერცსალნი
 რომელნი კილედენ, კილი იგი ცფილცფილი ცო-
 ბითას თვალეზშიდ დაეცა და თვალნი დაუბრძავა
 იგფერად, ვიდრელა ვალების ჰეელა არღა მიეცა:
 გარნა ცობით ჰეწუხებასაჯა ამას, რომელი მხო-
 ბილი სიყვარულის მიზეზით მიზეზებოდა მას,
 საკვირველი მოთმინებით ვასწეგდა, და ღმერთს
 დიდებას აძლევდა, უფროსი ერთი რაჟამს მას ჰემ
 დგომ ვლახაკობაც ზედ დაერთო, და იგფერ და
 ვლახაკდა ვიდრელა ცოლის ჯელის ჰემსეგარი იყო,
 რომელ იგიც ლიჯრას ართევდა და მით სახლს
 ინახდა: ხოლო უბადრუკებასა ამასა შინა გეონა
 ცობითას სიკვდილიცა თვისი მოახლოებულ არს
 უნდა მოკვდეს, მოუწოდა ერთად ერთი ძეგ თვი-
 სი ცობია თვისა შიმართ, და კეთილ წურთვათა
 მისდა მოცემით, და ანდერძის ქმნით, ჰქრქეა მას
 წარსვლა ქვეყანასა მიდთასა რათა მუნ ვაბაელ წო-
 დებულ კაცისა ერთისათვის ერთ ღროს მისესხე-
 ბული ათი ქანქარი თეთრი აართვას მას მოუჯანოს.
 რომლის კელთწერილიცა გამოუღო მას მოსჯა:
 ცობიაცა მემეზაურობისა ამის ამხანაგის მოსაშოგ-
 ნელად გამოვიდა რა გარე, ფიცხლავს ახალგაზდა

ერთი წინ დაუსვდა ნასა შემეშაურის სასიათა, რომელი რაფაელ ანგელოზი იყო, ლუთის მიერ მის მიმართ მივლენილი. რომელ მანცა ისმო იგი მასა თვისსა მოჭეყარა: ცობით ანგელოზის თქმულობისა ებრ მეონებელმან ვითარ თუ იგი მე არს ახანასი მოყვარისა თვისისა, სიხარულით ცობია მას დაავედრა, რათა იგი ქვეყანასა მიდთასა წარიყვანოს. და სიუცევა დასდვა მისთანა მიცემად მისდა სასუილად ერთი დრაჭკანი დღეში და სატემლიცა მისი. და შემდგომად საქმისა ამის აღსრულებისა და ცოცხლობით უკუნიქცევისა, ჰირობა დაუდვა მას სხვა რამისაც მიცემად. და იფერკურთხევიდა ივინი ენამეზავრა:

და იყო სლვასა შინა ამათსა მიწევნა მდინარისა ეფრაჯისასა, და ცობია მივიდა ჰირსა მდინარისასა რათამცა დაიბანოს მცირე ერთი მოსასვენებლად. და აჰა ანაზდგულად იმიერ თევზი ერთი დიდი მორბიოდა მას სედა. მაშინ რაფაელ ანგელოზმან მან ჰჩქვა მას. ნუ გეშინინ იანყარ გემვარე გამოიყვანე! მანც კმელსე გამოიყვანა. და სწავლებისა ებრ ანგელოზისა მის თევზის გულღვიპლი, და ნაღველა გამოულო ერთ კერძოდ დადო,

შეინასა, და თევზი შეწვეს შეტამეს: მას შემდ-
 გომ რაჟამს ეკბათან წოდებულ ქვეყანასა მიდთა-
 სა ეწინენ, მიექცა ანგელოზი და ჰრქვა ცობიასა.
 მივიდეთ ამას ღამესა აქ სასლსა ჰრაგუელისასა
 ღავისაგანით, რომელი კაცი უცხო არ არის, არა-
 მედ მონათესავე შენი არს. რომელს ერთად ერ-
 თი სარა ასული ყფანს, ჰკვიანს რომელ შენ ვე-
 გენის მისი ცოლად შენდა აყვანა, უკეთუმცა გინ-
 დეს, მე ვეცუეო მამასა მისსა მასთან საქმეს მო-
 გარიგებ: ეცუოდა მას ცობია. მე შეშინინ, რამე-
 თუ შესენიეს მე ქალისა მისთვის, რომელი კაც-
 სა შეიღსა აუყვანიეს, და შეიღნიგეცა იგი მას ზირ-
 გელს ღამესა ქორწინებისასა არა წმიდა სულსა
 ერთსა მოსულსა მოუკლავს. მე მამა დედისა ჩე-
 მისა ერთათ ერთი ვარ, და უკეთუმცა მეც ვერცა
 შემემთსვას, ბრალი მოუვა მშობელთა ჩემთა: ან-
 გელოზმან მან კვლად გული დაუდგა ერმასა მას.
 რათა არა ეშინოდის, და ასწავა მას, თუ ვითარ გან-
 რინებად არს განსაცდელისა ამისაგან. დაუბარა რა-
 თა ღამესა მას მკირე ოდენ ცეცხლი თან იქო-
 ნიოს, და მის თევზის გულდგიძლი და ნაღველა
 მას ზედ დასდოს ახლოლოს. და სქალთან ერთად

ილოცონ ღმერთს ეგვიპტოს. და სუნისაგან მისი-
 სა ეშმაკი იგი განგლტოლილი წარწყმდების, და
 კურთხევითა ლუთისათა ერთი ერთს შეჭბერდებით,
 შეილთ ჰაჯრონი ვახდებით, ქალი ესე შენთვის
 სოლო შეუნახავს ღმერთსაო ეცყოდა: შემდგომ
 ებატანად რაეუელის სახლსა მივიდენ რა, რაფა-
 ელ ანგელოზი ვითარცა ეთქვა მაშუალად დეა, რც-
 ყოდა მის ქალის მშობელთა თანა. რომელთაცა ფრო-
 ად უსაროდის ამას საენსა ზედა, რამეთუ ასულისა
 თვისისა მიცემად არიან თავიანთ მონათესავე ცო-
 ბიასთვის: და პირობის შეკვრითა რაჟამს ქორ-
 წინება დაიწყეს, მაშინ ღამესა მას ცობიაც თქ-
 მულობისა ებრ ანგელოზისა მოიქცა, და საქმე
 მარჯვეთ წარვიდა რა, ყოველთაცა ლუთისადმი დი-
 დების და მადლობის მიცემითა სისარულმან ქორ-
 წილისამან ათოთსმეც დღეს ვასწია: და მათ დღე-
 თა შინა მივიდა ანგელოზი იგი, და რა მიზეზისა-
 თვისაც ვზას წამოსულ იყვნეს, ვაბაგლთან მეო-
 ფი თეთრიც აღილო მოიჯანა. და იგფერ ცობი-
 სთან ერთად აღიყვანა რძალიცა მისი რამეებითურთ
 და ეამოვიდა, რათა კვალად ნინგედ მოიქცეს. სად
 ცობითსაცა ცოლთან ერთად თვალი ვზასედ დაშ-

თენოდათ, მას მიელოდნენ, ეული უწუსდათ ეპი-
 ნოდათ ყრმისა მის იგვერ შეეოვნებისათვის, არა-
 მცა რამ განსაცდელი დაემართათ: და იყო მოას-
 ლოება მათი ნინვე ქალაქად, და ანგელოზი იგი
 ცობიასთან ერთად წინ წარმოსულნი სასლში მოვი-
 დენ, მაშინ ცობია თქმულობისა ებრ ანგელოზისა
 გამოილო ნადგელა იგი თევზისა შენასული, სცხო-
 თვალთა შამისათა, და მით შეესეულად განიკურნა
 ცობით თვალნი აღესუწნნა. და თვით სისარული-
 თა დიდითა ეელს შემოექნა საეგარგელს მესა თვი-
 სსა მადლობის შეწირვითა ლუაისა. უფროსი ერ-
 თი რაჟამს ესმოდა ცობიასთვის თუ ვითარ ჟამსა
 მის შემგზაურობისასა ღმერთმან იწყალა იგი და
 საქმე ყოველი წარემართა. და თვით ნათესავისა-
 გან თვისისა სასლში რძალი მოჭეგარა. მის გამო-
 თავად ცობით დღესაცა შეიდსა ეელმეორ სინა-
 რულთ ქორწილისა ქმნა: შემდგომ ცობით მისა-
 თანა თვისისა ზრახვა ჰყო, რათა მის მოცანილი
 თეთრის ზოგადი (ესე იგი ნახევარი) გზის მახვე-
 ნებელ გაბუკსა ამასა სასყიდლად მოსცენ, რომ-
 მელმან მათ ესფერ ემსახურა, და მისი დაბრძავე-
 ბულთ თვალთ აღხილვის მიზეზი გახდა: მის გა-

მო რაჟამს იგი იხმეს მიიყვანეს, და უნდათ მის-
 თვის სასყიდლად მოცემა მის თეთრის სოცადი-
 სა, მაშინ მანც განცხადებულად ჰქცეა მათ, ვი-
 თარმედ თავადი იგი რაფაელ ანგელოზი არს: ესე
 ვითარცა ესმათ, შიში დიდი დაეცა გულსა მათსა და
 ფრიად შეშფოთდეს. სოლო იგიცა მათ ეცუოდა.
 ნუ ეეშინისთ, არამედ ღმერთს დიდება ეცით, რო-
 მელმან მისედგით თქვენ მოქმედებულ მოწყალე-
 ბათა და სსვა კეთილ მოქმედებათა მე მოძავლინა
 შეწევნად თქვენდა. და აწე მოიწია ყამი რათამცა
 მრჩობლ მივიქცე მოძავლინებელისა ჩემისა მი-
 მართ. და იგფერ მათ თვალთ წინაშე უხილაგ იქ-
 შნა ანგელოზი იგი. მაშინ ცობით ღუთისადმი დი-
 დების შეწირველმან კურთსევა ერთი თხიზა.
 რომელსა შინა მადრიელობას უყოფს ქმნულ სა-
 ხიერებათათვის, და წინასწარმეცუველებს ისრა-
 ელთ თავიანთ ცუვეობისაგან მოქცევასა, და იე-
 რუსალიმის კელმეორ აღშენებასა: მას შემდგომ
 ცობით კეთილი მოსუცებულობითა იცხოვრა ვი-
 დრემდის ას ორმეოც და ათი წლისა შეიქმნა. და
 ყამსა სიკვდილისასა ცობიას მიმართ საკვირველ
 სწავლათა ანდერძის ქმნითა სული იგფერ დაავე-

დრა: ცობიაცა იგი შამის დაგედრებისა ებრ, შამა და ანა დედა თვისისა ნინვე ქალაქსა დამარხვის შემდგომ, სარა ცალითურთ თვისითა გამოვიდა ეგბაცხანად თვისს სიმამრთან მივიდა, სადაც სიმამრი და სიდგერი თავად დამარხა, და ყოველი საცხოვრებელიცა მათი თვით დაიმკვიდრა. და სწავლებაებითა შამისა თვისისათა მარადის კეთილი ცხოვრებითა, თავადცა კურთხევითა ღუთიულითა მოხუცებული ვარდაიცვალაცა ას იცდა შვიდი წლისა:

თავი მეორე:

მოთხრობა იგდითისა:

წელი ქვეყნისა 334 ოდენ:

ნაბუგოდონოსორ ასურესტანის მეფემან ოდეს სძლია არფაქსად წოდებულს მეფესა დიდსა მიდთასა, (ესე იგი ქურთებისასა) ამით უმეცესად ვაგოსლებული ცხვირ ვადიდებული ვაშპარცავანდა, რომელს იმიერით უნდა დაჰყოფიდა მრთელი ქვეყნისა. და ღმერთსავით ყოველთაგან თავგანისცემულ ყოფა: ამის გამო გამოარჩია თვისთ მკედართ უსუცესთა შორის უჩესტეს მკნე და ძლიერი მკედართ უსუცესი ერთი ჰოლგეფრნე სასე-

ლით, და კელსა მისსა მოსცა ას ოცი ათასი ქვე-
 ითი ჭარი და ერთი იგოდენი ცხენოსანიცა, და ვი-
 დრე სადამდეცა არკი ეწიოს, ყოველნივე უფლე-
 ბასა ქვეშე თვისსა დაიმონაოს. და წინა აღდგო-
 მიცა თვისი არა ჰრიდოს, არამედ მოსწყვიდნოს
 ააონროს გააფუჭოს: ჰოლეფერნე ესე დამზადე-
 ბითა დიდითა ესრეთითა ნინგე ქალაქით გამოვიდა,
 წინ დამხდომი მთავრობაების და ნათესავების უწ-
 ყალოდ წყვეტითა, თარეპითა, და თვისს უფლებასა
 ქვეშე აღებითა მოვიდა მოაწია ასლოს ჰურიასცა-
 ნისა, და მუნ დაყოვნებული დაიბანაკა ერთი თვის
 ოდენ, რათა ჭარს საზრდელი დაუმზადოს: ხო-
 ლო ჰურიათა რაჟამს ესე გულის ჯმა ყვეს და ინი-
 ლეს რამეთუ ამიერიოც რივი მათზედ მიდეს, მი-
 ში დიდ შიეცა მათ, უფროსი ერთი იგიც ესმა,
 რამეთუ ოლეფერნე ყოველ ადგილთაგან კერპებს
 არა ღმერთებს იღებს, და მათ წილ ნაბუგოდო-
 ნოსორს ამსახურებინებს. მის გამო ყოვლითა გუ-
 ლითა, მარსვითა და ლოცვითა ღმერთს მიმართეს,
 რათა უამარი თვისი, ნათესავითურთ მათითა გა-
 მოიხსნას კელისაგან მძლავრისა ამის. და თავად-
 ცა რაოდენი ღონის მიება აქუნდათ თავიანთი საზ-

ღვრის ციხენი ჭარების დაყენებით შეიმაგრეს. ამ დროს ბეჯილვა წოდებული ქალაქი ერთი ჭურიათასა იყო მცერთ ბანაკის წინაშე, რომელი კარსავით ჭურიასტანისა იყო, ესეც უკეთ გამოაგრებული ჰირდაპირ უდგა.

ოლეფერნე ვაცეცხლდა ოდეს სამზადისი ესე ჭურიათასა გულის ემაყო, და მის ადგილის მთავარნი ისმო თავისთან შეკრიბნნა და განსვიფრებული ეკითხოდა მიზეზსა მეცუველი. ისრაელ წოდებულ მცირე ნათესავი ესე თვისთ რომელს საქმესა ზედა მსასოებელნი იკადნიერებენ წინაღმდეგობასა ჩემსა? მაშინ აქიორ წოდებულ ამონელთ მთავართი მთავარმან უწყო მას თქმად, თუ ვინ არიან ჭურიანი ესე, და ვითარი პლიერი ღმერთი ყფანან, რამეთუ ვიდრემდის მის მოცემულ მჭულთა დაიმარხვენ, ვერა ვისამე კაცსა ძალუც ძლევად მათი. მის გამო მათი შთამოდგომის დრო არ არისო, ეცყოდა, ვინათვან კეთილად ემოწილვებან თავიანთ ღმერთსა. ვაცადოთ ვიდრემდის შესკოდებდენ, მასთან შეკოდებით აიძლებოდენ, და მაშინ საქმე ვინაღვლოთ. არამცა აწე მათ ზედ გამოსულნი ეანვიკუსოთ ევედრებულიო: ესე ვი-

თარჯა ესმა ჰოლფერნეს, სასტიკად ეაწერა აქიორსა ზედა, თუ რასათვის არა რათ შერაცს-
 ვითა ძალისა ნაბუგოდონოსორისა იგვერ ვლის-
 ზობით წინაღმდეგად თქვა. ამის გამო პატიყად
 ამის თქმულობისა ბრძანა აელ ფერსთ შეკვრას
 წაყვანა აქიორისა და ბეჯილვის ცისის ძირს და-
 ვდება. და ოდეს მოვალ არკი ქალაქში შევალ,
 მაშინ შენც მათთან რისხვასა სრულსა მიიღებო-
 ეცყოდა: მაშინ ისრავლთ მცველნი ამისა, მსილ-
 ველნი ცისით გამოხდენ ზე მოიჭრეს, და აქიორ
 აღილეს ქალაქში შეიყვანეს. მანც თვითვეულად
 მიუთხრა ყოველსა, თუ რა მიზეზისათვის ოლე-
 ფერნემან მას ეგრეთ უყო. და ვითარ იგი განემ-
 ზადების მუნ მისვლასა გაწყვეტსა მათსა: ერძან
 მან ამისა მსმენელმან იწყო შეშინება, და ლუთისა
 მიმართ ვედრება, რათა მიმსედველმან აძარცვა-
 ნებასა ზედა მისსა იგინი შეიწყალოს. უფროსი
 ერთი მას შემდგომ ოდეს ისილეს ოლეფერნე
 თვისი ყოველი აუარებელი ჭარბითაც მოსული
 და ცისის გარეშე შემორცემული, რომელმან მის
 ქალაქის წყალიც მოწყვიტა: და დღესა ოცდა
 ათათსმეტსა გასწია ქალაქისა ამის შემორცემა-

მან. როძლით სიმწეურგალისაგან ღონე მიწევე-
ცილნი მის ქალაქის უსუცესთა ზრასგა ეგეს ვი-
თარძედ, ვიდრე სუთ დღედმდე უკეთუ მცერ-
თმან არა მოჰსედოს მათ და არა შეიწყალოს, ვა-
ულან კარებიცა მცერს ჩაბარონ ქალაქი იგი:

ბეცილვა ქალაქსა ამასა შინა ჰქვიებდა მდიდარი
ქუჭრივი ქალი ერთი შმაონის სათესავისაგან ივ-
ლით წოდებული, სასით ფრიად შეგნიერი. და
იფერ საკვირველად საბატო, ღუთის მოძიძი,
და სათნოების მექონი, ვიდრელა თვისი მანასე
წოდებული ქმრის სიკვდილს შემდეგ არღა ინ-
ება აელმეორ ქვეყნიერებაჲ, არამედ განჯალკმე-
ბული ჯდა სასლსა თვისსა. და მარსვითა ღოც-
ვითა იფერ სიწმიდით ცხოვრებდა: ივლითს ვი-
თარჯა ესმა და გულის კმა ეო საქმენი ესე, და
გითარჯა იცევიან ღუთისაგან განათლებულმან, მო-
უწოდა თვისა მიმართ მთავარნი მის ქალაქისანი,
და ამხილნა იენი მცირე მორწმუნებითი სიწყ-
ვისა მისთვის, როძელი ეთქვათ, ვითარძედ ვი-
დრე სუთ დღედმდე უკეთუ ღმერთმან არა მიწყა-
ლოს ჩვენ, ქალაქი აელსა მცერთასა მიფცეთო:
შემდეგომ სსგა სწავლებებითა და მაცალითებით

შეგონა „ვინი რათა არა იუვენეს სასო წარკვე-
 თილ წყალობისაგან ღუთისა, და ეცუოდა შათ.
 თქვენ ხოლო ნუ დასცხრებით ლოცვისაგან, ვი-
 ნათეან ვსასოებ რამეთუ სუთს დღესედ ჩემ მიერ
 ღმერთმან ვიუოს თქვენ შეგვლება კეთილი და ვიხ-
 სნას თქვენ. ვარსა თქუენს ნუ შთამომიდგეთ ვუ-
 ლის კმის ყოფად თუ რაჲსა ქმნად ვარი შე, და
 იგდით წარვიდა იგფერ ადვილსა თვისსა სალოცა-
 ვად და ძამა მოსვილი და თავს ნაკარ ვარდაყრი-
 ლი ნიშნად საკანუხოსი და შენანებისა დაფარდა
 წინაჲ ღუთისა, და ლოცვითა და ვედრებითა სო-
 ხოვდა ღმერთსა შეწყალებასა ერისა თვისისასა,
 და თვისდა ძალის მოცემასა, რათა ვითარცა მიუ-
 ცემიეს ნათელი მის საქმის ქმნისა, ეგრეცა საქ-
 მესა მას სიმარჯვით აღასრულებინებდეს: შემდ-
 ვომ აღდგა დაიბანა ვაქმდა, თმანი დაიწნა ვაის-
 წორა, და ვამოილო ხინებული სამოსელნი თვის-
 ნი შეიმოსა, თავითეან ვიდრე ფერსადმდე მოირ-
 თო. და იცუერ მორთულ მოკაზმული თავისთან
 აღიყვანა მკევალი, და ევლსა მისსა მოსცა ტურ-
 ტელი სატმლისა თვისისა, და იგფერ ბეჯილვა
 ქალაქით ვარე ვამოვიდა:

ო-ღეს მტირე ერთი წინ წარვიდეს, მეის ზე
 მიცვიგდენ იასაულნი ოლეფერნესანი, ვანცვიფრე-
 ბულნი ვითარმედ ივფერ ქალსა რა საქმე აქუს
 სიმ ადვილებს შინა! აღიღეს იგი ოლეფერნეს მი-
 ჭკვარეს: ო-ლეფერნემან მან ვითარცა ივლით იხი-
 ლა, ჭკუა შეშალა, გულით მიზიდულმან შეგნი-
 ერებასა მისსა ზედა. და ჭკითხა მას სადაურობა,
 საითგან მოსვლა. ხოლო ივლით ბრძენური სახით
 ცუბილი მოძვრა მიძვრით (რათა გული მისი ნა-
 შეცნავად მიიზიდოს და იგი მოაწყუოს). მიუგო
 და ჭრქვა მას, უფალო ჩემო ვინილე რამეთუ ღმერ-
 თა ნათესავსა ჩვენსა ზედა ვანრისსებულ არს, და
 ამისთვის ღუთის პირისაგან ვანგარდნილი ბოროც
 ბოროცად კელსა მცერთასა მიცემად არს ნათე-
 სავი იგი ჩვენი, მის გამო გამოვიქეც შენთან მო-
 ვედ მსველად შენდა ყოფნისათვის: არამედ უწ-
 ყოდოცა ამასა, რამეთუ მე ღუთის მსახური ვარ.
 ამისთვის ვახოვ ნება მომცე მე რათა არა ვინ
 კაცი შემესოს ოღეს ღამით მარტოდ ბანაკით ვა-
 რე გამოხულმან ლოცვანი ჩემნი ვანცალკევებუ-
 ლად აღვასრულო, და მოვიქცეოდე. და მე ივფერ
 ღუთისაგან ჩემისა ყამის გულის კმის მეოფელმან.

თვინიერ ვაწყვეტის ჭარისაგან შენისა არცა ერთი
 კაცისა, ავილო იერუსალიმს შინა მიგიყვანო: სმენი-
 თა სიწყევათა ამათ, გული ოლეფერნესი უმეცეს
 აღვებული ვაუცფა ივდიოს ზედა. და მრწმუნე-
 ბელმან მის ყოველ ნათქვამებისა ბრძანა მისი შივან
 მისთანა შეყვანებდა. და დაუბარა რომე თვისი ჰა-
 ჯიოსანი სატყმლებისაგან და ჩინებული ღვინისაგან
 მას მოსცენ. ვარსა ივდიო ლოცვიდა მეცხეველი
 ვითარმედ, მე სატყმელთა თქვენთა ვერ შეგვსები,
 და მის გამო სატყმელი ჩემი მე მომიტანია, უკე-
 თუძკა მიბრძანებ იქიდვან მე გვტამ: და ესრეთ
 დღესა სამსა და ღამესა სამსა ივდიო ოლეფერნე-
 სთან ვაჯგარა, და თქმულობისა ებრ ღამით მარ-
 ცოდ ბანაკით ვარე გამოსული წინაშე ღუთისა დაგ-
 რდომილი ილოცვიდა, რათა რა საქმისათვისაჯ
 არკი მოსულა, წარემართოსჯა საქმე იგი: მეო-
 თსე ღამესა უნდა ოლეფერნეს დიდებული ერთი
 წვეულება უფოს მკედართ უსუცესთა თვისთა.
 ივდიითჯ მუნ ისმეს, რომელი მორთულ მოკმა-
 ზული მოვიდა ჰდა, და თავად ტყამდაჯა თავისთან
 თან მიტანილ სატყმლებისაგან. მაშინ ოლეფერნე
 რავდენ გზის მისედვიდა ივდიოსა, ივოდნად გუ-

ლის თქმანი მისნი უმეცეს აღიძრებოდინ, და თავისა თვისისა წამრწყემდელი ღვინის სმას აღუ-
 მაჯებდის დაკვირებითა: რაჟამს ტამა დასრულდა,
 ყოველი კაცი გამოვიდეს თავ თავის ადგილს წა-
 რვიდეს, ივლით და ოლეფერნე სოლო მუნ დაძ-
 თეს. ოლეფერნე ღუთიული მოწყალებითა დასუ-
 ლბებული დაცა დაიმინაჯა სარეცელსა თვისსა,
 შეუსებლად ივლითისა. და ოდეს ღრმა მიღში იყო
 ოლეფერნე, მაშინ თქვა ივლით, აჰა აწე არს უა-
 მი. და მივიდა მისთანა კმალი მისა ისადა, კელი-
 თა ერთითა თმანი მისნი იპყრა მეცხველმან, უფა-
 ლო ღმერთო შენ მე შემეწიეო. და კელითა მეო-
 რითა ორ გზის ცემითა თავი ოლეფერნესი ვააგ-
 დებინა. და იფერ აღილო ვარე გამოვიდა მკე-
 ვალსა თვისსა მოსჯა, რათა მას ტურტელსა მი-
 ნა თვისსა შთასდოს: და იფერ უნახავად ვისა
 მე კაცისა (რომელ ყოველთა დაღალულთა ეძი-
 ნა), ღამით ხანაკისაგან მათთასა გამოსული, ბე-
 ტილვის ზღუდეს ქვეშ ეწია რა, დაუწყო სისა-
 რულით მცველთა მათ ზახილი და თქმად. ვან-
 მიღეთ მე აწე კარნი, რამეთუ ამიერით ღმერთო
 ხვენთანა არს: მცველნიცა იგი მუის მირბიოდეს

და განულებდეს, და იგი რა ესმათ, უოველნი მუნ მოვიდეს ლამარებითა და სანთლებითა მიცვივდეს სანასაგად თუ რაა არს? გამოულოცა, ივლით და მათ უჩვენა მეცხეველმან, აჰა თავი ოლეფერნესა, რომელი ამპარტავანებითა ღმერთსა ჩვენსა ავინებდის. რომელმან ჩემფერ ქალსა ერთსა მოსცა მალი, რომელ მე კელითა ჩემითა მოვჭკლა იგი: ერთცა იგი ღმერთს დიდებას აძლევიდის. და სისარულისაგან არა იცოდეს ვითარი მადრიელობა უეოს ივლითსა, რომელმან თავი თვისი ესფერ განსაცდელთა მისცა გამოხსნისათვის მათი: მუნ მოუწოდოცა ივლით იგი ზემოდ სსენებული აქიორ მთავარი ამონელთასა. რომელ მისულმან ვითარცა ესმა საქმენი ესე და იხილა თავი ოლეფერნესა, განცვიფრებულმან ჭკუა დააბნია. და ფერთა ივლითისათა ვრდომილი ქებას ეცუოდა მას. და მიხეზითა მით მოიქცა თავადიცა ღუთის მსასური ვასდა:

შემდგომ განთენა რა, თქმულობისა ებრ ივლითისა პირველ აღსდგეს თავი იგი ოლეფერნესა თვისთა ციხესეგ დაკიდეს. შემდგომ ვარე გამოიჭრეს მივიდეს ბანაკსა ზედა მცერთასა: ხოლო

მათ საქმისა ამის მსილგებლთა მეესეულად მივი-
 დეს კმის მიუცემად ოლეფერნესსა, რათა გამოსუ-
 ლნი საჭიროებისა ებრ მათ ჰირდაჩირ ბრძოდენს
 ო-დეს შევიდეს ადგილსა მას სად ემინა ოლეფერ-
 ნესსა, და იხილეს იგიუცა თავ მოკვეთილი სისს-
 ლში ვადღვრილი ქვეყნად დაცემული, შეიტყეს
 საქმე, და შექმნეს ვაჟს დაურა თავთა თვისთა,
 რომელ ერთმან ისრაელის ქალმან ესრეთ კიცხოს
 შეარცხვინოს ივინი. რომლისაგან შემფოთებუ-
 ლთა ყოველი რამ მუნ მიატოვეს, და ვაბნეულნი
 ივლტოდინან: მაშინ მენიუცა ისრაელისანი უკან ვა-
 მოდგომილნი კაცსა მრავალსა მათგანთასა დჰა-
 სოცდეს. და ყოველი რაჟც მოემეოდათ აიკლეს,
 იფერად ვიდრელა დღესა ოცდა ათსა ვასწია ამა
 ყოველ მცერთ ბანაკის ნაშობართ ზიდგამან ქალაქ
 შინა. და კარავი ოლეფერნესი თვისი ყოველი ოქ-
 როს და ვეცხლის ნივთეულებითა გამოუღეს ივ-
 დითს მთართვეს, რომელი მანც შემდგომ ცამარ-
 სა იერუსალიმისასა შეწირა: და მისაგებლად ივ-
 დითისა ამის მოქმედებული მცნებობის მადრიე-
 ლობისა, ოთხსავე მხრით ყოველ ქალაქთ მთა-
 ვართავანნი მამა კაცნი და დედა კაცნი მოვიდო-

ლიან, სანასაგად ივლითისა და მისალოცაგად: ევ-
რეთვე იერუსალიმით მოვიდა მღვდელთ მოძლ-
გარიცა იოვაკიმ, და კურთსევათა მის ზედ იცყო-
და. ივლითმანც თვისი მოქმედებული სიმსნე და
ვამარჯვება ესე ღმერთს შესწირა. და შესაგონებე-
ლი ქებაცა ერთი წართქვა ყოვლის მწყობლო-
ბასა ზედა ღუთიულსა: და ესრეთი სისარულისა
თუშსა სამსა ვაძლებიხს შემდგომ, ივლით კვალად
წირველი ვსისა თვისისა ჰყრობით მივიდა სასიღ
თვისსა განჯალბებული ჰდა. და აფერ კეთი-
ლი საქციელითა ცხოვრებდა ვიდრე ას სუთ წლად-
მდე, და მუნ ბეჯილგა ქალაქად დაეფლა ქმრისა
თანა თვისისა:

თანვი მესამე.

მოთხრობა ესთერისა:

წელი ქვეუხისა 3448:

დიდ და ძლიერ არჯაქსარ ვინა არჯაშე სპარსთ
მეფემან, თვისი მეუფების მესამე წელსა რაჟამს ხი-
ნებული ვამარჯვება ქმნა, რომელმან ას ოცდა შვიდი
სამთავრობო ინდოეთის ადგილისაგან თვით დაიპყრა,

უნდა წვეულება ერთი დიდი სისარულითა უყოს
 მთავართა თვისთა სისის წოდებულ სამეფო ქალა-
 ქსა შინა, რომელმან ექუს თუჴს ოდენ ვასწია.
 მას შემდგომ ეგრეთვე სასით დღესაცა ექუსსა
 ხამო კაცთ უყო: წვეულებანი ესე იგოდნად დი-
 დებული და ყოველ კერძოდ საკვირველ იყო, გი-
 დრელა არ ვაგონილა ამის მსგავსი ქვეყანაზედ
 ქმნილ იყოს. და არა მამა კაცთა სოლო, არამედ
 შის ებრ მეორე კერძოდ ცალკედ წვეულება უყოცა
 ასთინე დედუფალსა და მრთელს დიდ დიდთ კაცთ
 ცოლებსა: განცხრომათა ამთ უკანასკნელსა დღე-
 სა არცაჲმე მეფე ნამეტნაგად განმსიარულებულმან
 მოუწოდა ასთინე დედუფალი, რათა ამიერ გამო-
 სულმან თვისთ მთავართ და ყოველ კაცთ წინაჲმე
 გამოჩენილმან აჩვენოს შვენეირებაჲ თვისი: რა-
 ყამს ასთინე დედუფალმან არა ინება დამორჩილე-
 ბად მეფისა და მოსგლად, ფრიად გაწყრა მას ჴე-
 და. ამისთვის ჴრასნეა ყო თვისთ უსუტესთა თანა
 მეტყველმან, ვითარჲედ უკეთუმცა საქმე ესე უ-
 რისსაგად დაუტვითო, დედაკაცნი ყოველნი ამისაგან
 ბოროტი მავალითის მიძლენი ქმართა თვისთა არა
 რათ შერაცხვითა ფერს ქვეშ აღიღებენ, მის ვა-

შო ასთანე დედუფლობისაგან შირს შთამოაცდო
 ვანადლო. და იყო ბრძანება შრთელს საბრძანებე-
 ლსა შინა სწარსთასა, რათა ქალწული შვენიერი
 ქალნი შეიკრიბნონ, და მათგანი სსვა ერთი ასთი-
 ნეს ნაცვლად დედუფლად აღმოჩნეულ იქმნას:

მათ ღღეთა შინა სისის ქალაქსა ჭურია ერთი
 ჭეივბა მურთქე ეინა მარდოსე სასელით ნათესა-
 ვისაგან ბენიამინისა, რომელი ნაბუეოდონოსორის
 დროების ცყვეთ შისულთაგანი იყო. ესე თვისი
 მამის შმის ქალსა ეინა ბიძას ქალსა ესთერ წო-
 დებულსა, რომელი თბლად დამთენილ იყო, ემაწ-
 ვილობის აქეთ თვისთანა აყვანილს ინასევედა. ეს-
 თერ ესე ფრიად შვენიერ არკი იყო, არცაშე მე-
 ფისათვის გამოსარჩევ ქალებ შინა აღიყვანეს: რა-
 უამს მოვიდა დრო და ქალწული ქალნი ივი წა-
 რადგინნეს წინაშე შეფისა, მათ შორის ესთერ სა-
 თნო ეყო მეფესა, და დედუფლად თვისსა გამო-
 იჩნია ასთინეს წილ. და შის გამო დიდებული სა-
 კელმწიფო ქორწინებამ ქმნა: ხოლო ესთერ მარ-
 დოსეს სწავლის დამარსველმან ჰირველსედ არა
 გამოაცხადა ვეაროვნებამ თუ რა ვგარი არს. არა-
 შედ ფარულად შინაგან ღუთის სამსასურსა კელი-

საგან არა დაუცემებდის. ვითარცა იქმოდაცა იფერ მურთქე (მარდოსე) რომელი თავადიცა სამეფო პალატის თანამდებობასა შინა იყო: მათ ღლეოა შინა მოხვდა ესეცა, რამეთუ ორთა სატურისთა ერთი რამ მიხეწით მტრობა დაიდგეს მეფისა ვუღსა შინა თვისსა, და პირობა შეკრგეს მეფის მოკვლისა. სოლო მარდოსე ესე ვითარცა ვუღის კმაჴყო, ფარულად აცნობა ესთერ დედუფალსა. მეფემანც მის მიერ ვუღისკმის ყოფითა, იპყრა დააკიდვინა სატურისნი ივინი, და ბრძანა მის მარდოსეს მოქმედებული მორწმუნებისა ამის ყურნალში ვაჯარება:

სოლო შორის არტაქსარ მეფის მთავართასა უმთავრესი ერთი იყო ჴამან სასელით, კაცი ამპარტავანი და გოროზი, რომელმან წინაჴე მეფისა ნამეტნავი პირის პოვნითა ბრძანება გამოატანინა, რათა ყოველთა პალატის კაცთა მეფის შემდგომ იგი იცნან, და მას თაყვანის სცემდეს. და ყოველნი დამორჩილებულნიცა იფერ უყოფდეს. და მურთქე იყო სოლო, რომელსა არა უნდა თავის მოდრეკა თაყვანისცემა ჴამანისა: ჴამან ამას საგანსა შედა იგოდნად აიწვა ვაჯოფიანდა, ვიდრელა მტრობა

მისი უნდა მრთელ ჭურიათაგან გამოიღოს შური
 იმიოხ. და ვინათგან იცოდა მურთქეს ჭურიობაჲ,
 მის გამო იფეგრ აცნობა შეფესა, ვითარმედ ნათე-
 სავი ესე ჭურიათასა ერთი რამ მაჯეუარი მაშფოთარი
 და მავნებელი ნათესავი არს, და ჰერ არს ჩვენგან
 აღნიშვნონ, რათა სწარსთი მთავრობამან მშვიდობა
 მოიძონოსო: ამის გამო ვამაჯემინა საჯელმწი-
 ფო ბრძანება, რათა ჭურიათა აღარ თვის ათსამეცსა
 მრთელს სწარსეთის მთავრობასა შინა შეოფ ჭურია-
 თა რომელს ქალაქსაჲ შინა იპოებოდენ შამა კაცი,
 დედა კაცი, მოსუცებული თუ ერძაჲ, ყოველსავე
 მას დღესა კმალი ჭკრან. და ყოველი მონაგები მათი
 საჯელმწიფო საუნჯეში შეიტანონ: და წიგნი ესე
 ბრძანებისა პირველ მუნ სამეფო ქალაქსა შინა
 წაკითხულ იქმნა, და მას შემდგომ ყოველგნით
 ვაიგზავნნა, რათა დღესა მას აღნიშნულსა ყოვე-
 ლნი მზად იყენეს: ხოლო ჭურიათა მათ ვითარცა
 ესმა საქმე ესე, ნამეტნავი სასო წარკვეთილობი-
 სავან არა იცოდეს რაჲ ყონ, თუ არ მარსეთია და
 ლოცვითა ღმერთს ეგედრებოდეს გამოსსნასა საჯ-
 თურისა მისეან:

ხოლო მურთქე ამისა მსმენელმანც ჭკუა დაა-

ზნია, ამისთვის დაიპო სამოსნი თვისნი საკგეთ საკ-
 გეთად შექმნა, და მამა მოსვილმან თავს საცარი
 დაიყარა. და იფერ ფოლორცთა შინა აქათ იქით
 გრდომილი იმასდა მეცხველი; თუ რაჲ უსერო უქ-
 მნიეს ნათესავსა ჩემსა რომელ ესრეთ ცუდ უბრა-
 ლოდ წარწყმედად არს: შემდგომ სატურისისა
 მიერ ერთისა აცნობა შიგან ესთერსა მეცხველმან.
 მომისსენიე მე და ნათესავი შენი, და შეფესთან
 სიწყვა გაიფანე, რათა განგერინოთ განსაცდელისა
 ამისაგან: ესთერმანც ჰასუსი გაუგზანა, მე არა
 შემძლებელ ვარ შავის ქმნად, ვითარცა შენც უწ-
 ყი შესული, გინათგან უკეთუმცა მოუწოდებლად
 მეფისა გინჲ მის წინაჲ განვიდეს, მოკუდების
 ყე. და მიწესისა ამის გამო არცარა მე მივსულ
 ვარ შეფესთანა ოცდა ათი დღე არისო, ეცყოდა:
 მურთქე აელმეორ მიუგზანა და ჰრქვა მას, ესთერ,
 ნუ გვონია შენ განთავისუფლებულ იყო განსაცდე-
 ლისა ამისაგან არამედ უკეთუმცა შენ უსრუნველად
 იყოფო ამასედ, იცოდე შემძლე არს ღმერთი
 ჩვენ ყოველნივე მისსნას, და შენ მონათესავები-
 თურთ შენითა გრისხოს, რომელს კელითგან გა-
 მოგივა საქმისა ამის შევლებისთვის სარჩელი, და

არა ჰყოფ: ესე ვითარცა ესმა ესთერსა შეძლოთდა,
 და შეწუსებულმან არა იცოდა რომელ კერძოდ მიი-
 ქცეს, რაჲ ეიოს, თუ არ კაცი მიუეღინა მურთქეს, და
 ეცუოდა წარსვლასა მის სისის ქალაქის ჰურიათა
 ერთად მოეყანას შეკრებასა რათა სამ დღე და სამ
 ღამე მასთან იმარსვიდენ და ილოცვიდენ, რათა მოს-
 ცეს მას ღმერთმან ძალი შემლება მეფის წინაშე
 განსვლისა, თუცაღა ამით ცვაგრებასა ჩემსა რამ
 შეგებელობაჲ შემოსვგოდისმცა, ეცუოდა: მის გა-
 მო თავად ესთერ მაშინ განიმარცვა დიდებული სა-
 მოსელნი თვისნი, და მამა შეიმოსა. აღილო განიშორა
 თავისგან ერბონი ცვბილ საყნოსელნი და საკუმევე-
 ლნი, და ნაცარი და სკორე გარდიყარა თავსა ნიშნად
 საკანისა. და იფეგრ დაგრდომილი წინაშე ღუთისა,
 სიმდაბლით ილოცვიდა და ეგედრებოდა. რათა მო-
 ცემით მისდა ნათლისა, უჩვენოს ესაჲ რა სასით
 მოქცევისა:

და ესფერ ღღეს სამსა შენანებით ლოცვის
 შემდგომ, მესამე ღღეს. განიშრო მამანი ჩვი, და
 თავისი დიდებული სამოსით მოსვილ მორთუელმან,
 აღიყვანა თავისთან შიმონგარი ორი და იფეგრ ვა-
 ბედვით მივიდა მეფის წინ განვიდა: გარსა რაჲჲმს

ჰირის სასე მეფისა გაწყრომილსაგით ისილა, რო-
 ძელი მოუწოდებლად მის წინაშე ვასულ არს,
 ესთერ ვულშემოყვარა სამეცხაგი შიშისაგან, და
 არკი დაცემად იყო, მაშინ ღმერთმან ვული მე-
 ფისა აღძრა, რომელი ფიცსლავს წამოსცხა ცახ-
 ცისაგან მოვიდა იანურა აღიყვანა იგი. და სიტყვე-
 ბითა ცუბილითა ვულის ძღებელი მას ვცყოდა,
 ნუ ვეშინის ესთერ დედუფალო, მე ვითარცა შამა
 შენი შემრაცსე, და იფერ კადნიერად იცყოდე
 ჩემიანა. ამის თქმით სკიბჯრა იგი ოქრომასა მოი-
 ლო ზედ დასლო: ესთერ ამით მჯირე ერთი ვამ-
 სნეგდა, ვარსა თქმასა შინა კვალად ვულის თრთო-
 ლა მიეცა რა ვულშემოყვარა. დევსნიეს ზედ მე-
 ფე მსახურებითურთ თვისითა იანურეს აღიყვანეს.
 და ჰრქვა მეფემან. დედუფალო ესთერ, რამ არს
 სათხოვარი შენი მითხარ მე? იცოდე რამეთუ უ-
 კეთუმცა ზოვადი სამეფოცა ჩემი ითხოო, მიეცე
 შენ: მაშინ აღალო ჰირიცა ესთერ და მოასხენა.
 სათხოვარი ჩემი ესე არს რამეთუ დღეს მე ცაბლა
 ერთი ვანმომსადებიეს, და ვთხოვ უფლებისა თა-
 ნა თქვენისა აღიყვანო ამანცა და მობრძმანდე სუ-
 ფრასა ზედა ჩემსა: მეფეცა იგი ვცყოდა, დიალ

კეთილი. და მოუწოდა ამანი, და იგვერ ერთად
 მას ღღეს აღსდგეს ესთერის განმსადებულ ცაბ-
 ლას მივიდეს. რაჟამს ჭამეს სვეს, მისობლ მე-
 ფე ეცუოდა ესთერსა, ითხოე ჩემგან რაიუ ვინდეს
 რათა ვიყო შენ. ეცუოდაცა ესთერ. ვითხოვ სუა-
 ლე კვლად მობრძანდეთ ამანთან ერთად ჩემს სუ-
 ფრასედ: საქმესა ამასა ზედა ამან ფრიად ვანც-
 სროპილიოცა, ოდეს გამოვიდა და სასით მიიქცე-
 ოდა, ერთი რამ შემოსეგვეთ იხილა მურთქე ჰირ-
 დაპირ მომაგალი, რომელმან მას თაყვანი არა მის-
 ცა, კელმეორ აღიძრა მის ზედა მრისსაობასა.
 შემდგომ სასლსა მისული სისარულით მიუთსრო-
 ბდა დიდებასა და ჰაჯივსა თვისსა ცოლსა და მოუ-
 ვარეთა თვისთა წინაშე, და ქადინით ეცუოდაცა
 ამასა. ვითარმედ დედუფალმან ესთერ ცაბლა ვაუ-
 მართა მეფესა, და მისთანა ვარდა ჩემსა არაგინ
 კაცთაგანი მიიწვია. ვარნა ესე უოველნი არაფრად
 მინსს მე, ოდეს ვსედავ მას მურთქესა, რომელ
 უბრალო ჰურია ერთი მეფის ჰალაჯად შესული არა
 რად მრაცსს მე: ივინიუც ეცუოდეს მას. ეგე საქ-
 მე ერთი მხიადი არა არს, არამედ აღამართვინე მე-
 ლი ერთი ორმეოცდა ათი წყრთა მაღალი. სვალე

მივედ ბრძანება აღილე მეფისაგან, და იეფერ იბ-
 ყარ მურთქე მას ზედ დააკიდებინეო. სიტყვა ესე
 სათნო საყოფელ ექმნა ამანსა. ამისთვის მეესეუ-
 ლად ბრძანა მის თქმული ძელის დამსადებამ: გა-
 რსა შენ უმსირე საქმესა ღუთისასა. რამეთუ მას
 დამესა მეფესა ესთერის სუფრისაგან მიქცეულსა
 სრულიად ძილი არა მოუვიდა, არამედ აღდგა, მდა
 და უნდა რათა შემთხვეული საქმების მოსახსენე-
 ბელი წიგნნი გინა ყურნალნი იკითხონ: და რა-
 ყმას კითხულობდენ და მოაწიეს ადგილსა მას რა,
 სადაცა დაწერილ იყო, რამეთუ ორთა სატყუარისთა
 უნდოდა მოკვლა მეფისა, და მურთქე ერთგულო-
 ბით განუცხადა მეფესა განზრახვა მათი, მაშინ მიე-
 ქცა მეფე კითხა, თუ მის სამაგიერო რა სასყი-
 დელი უყავთ ჩვენ მურთქესა? მასსურნიცა ეცყო-
 დეს, არა რაჲ სასყიდელიო: შემდგომ მეფე ამას
 საგანსა ზედა თავით თვისით განმზრახველი დილას
 ადრე აღსდგა და იკითხა. გინა არს გარე მოძაგა-
 ლი? (ამან მის ზემოდ თქმულობისა ებრ დილას
 ადრე აღდგომილი კარსა მეფისა მოსულ იყო ბრძა-
 ნების მისაღებლად მურთქეს დასწობისა.) ხოლო
 მონათა გარე მიმსგდველთა მოახსენეს მეფესა მო-

სვლა ამანისა: მეფემან შიგან მოუწოდა ამან. და კითხა მას მეცხეველმან, შითსარ მე, უბკითუცა მინდეს გამდიდრება ვისამე კაცისა, ვითარ თანა მამს მე რათა უყო მას? ამაზეა ფიქრობდა, ვითარმედ გარდა ჩემისა რომლის გამდიდრებად არს მეფე? და მიუგოდა ჰრქვა. შესაშვენ არს კაცი იგი ვასამდიდრებელი შეიმოსოს სამოსლითა სამეფოსითა, და აღსვანცხენსა მეფისასა. შემდგომ კელსა მეფის ფრიად საყვარლისასა მოსცენ იგი, რომელმან აღიყვანოს ქალაქი მრთელი მოაჯაროს. და წინაშე მისსა ქადაგო ემობდეს მეცხეველი, ესრეთ ევოს კაცსა მას, რომლის გამდიდრება მეფეს ნებაგს: ნათქვამი ესე ამანისა ფრიად სათნო ეყოცა მეფესა და ჰრქვა, მივედ ნათქვამნი ევე შესნი ეოველნივე მურთქეს უყავ. რომელს ერთი დროს ერთეულობა ესრეთი უჩვენებდეს ჩვენდამო: და ამ სასით ამანცა სიყვებითა თვისითა ვაბჟული, მუის დამორჩილა მეფესა. მივიდა საქმენი იგი მურთქეს უყო. და ამას საგანსა ზედა ვულ ვაცხესილი დაღონებული იგფერ სასით მიიქცა: შემდგომ მოვიდა ყამი მივიდა მეფე სუფრასედ ესთერ დედუფლისა, მუნ მეფემან მან ჭამისა სმის მერმე, კვლად კითხა ესთერსა,

რამ არს სათხოვარი შენი მითხარ მე? იტოდე უკეთუშცა თხოვად იყო ზოგადი მეუფობისაჲცა ჩემი, მიქცე შენ: მაშინ ესთერ გამსწებებულმან საქმე ვაუშისლა და მოასსენა, უფალო ჩემო მეუფეო, ვითხოვ შენგან სიჯარჯსლესა ჩემსა ხოლო და ნათესავისა ჩემისასა, რომელ მათა მსაკვარ და მატყუარ ამანსა მრუდად უცნობინებიეს შენთვის, და უნდა ჩვენ ყოველისაგე ვაწუგეო და ქვეყნისა ამისაგან აღსვან: მეფე ამისა მსმენელმან ფრიად განრიხსნა, მიატოა სუფრა გარე გამოვიდა. მაშინ ამანსჲ მარტოდ დაძინილი აღსდგა თრთოლით ფერსთა ესთერისათა დაემხო, და ეგედრებოდა შებრალებასა თავისა თვისისასა: ამას ზედ მრჩობლ მობრუნდა მეფე და იგი იხილა რა, გულმოსულობისაგან გაცეცხლდა. ვინათგან ეგონა რომე იძულებულყოფს დედუფალსაო, ამის ყამო მეესეულად ბრძანა შეწყობა წაყვანა მისი და დაკიდვა მას მეღსა ზედა, რომელი ერთი დღით უწინ მას მურთქესთვის დაემზადებინა: და დღესა მას მონაგები ყოველი ამანისა გამოიჯანა მეფემან ესთერს უძლუწნა. გვრთვე ეულის კმის შეოფელმან მონათესაობისაჲცა შორის ესთერისა, და შორის მურ-

თქესა, კელექსიფებუცა იგი ამანისა მურთქესედ გარ-
 დილა. და ფიცსლავს ჭურიათა მათ სედა გამოცემუ-
 ლი განახენის პირდაპირად კელქეორ სსვა ეპისკო-
 ლე ვაკეთა, იგი პირველი ნათქვამნი უკან დაიბრუნსა,
 და მის წინაღმდეგად ბრძანება გამოსცა რომე ჭუ-
 რიებმან ადარ თვის ათსამეცსა დღესა მას, რომელსა
 შინა იგინი უნდა გაწევევთ იყვნეს ამანის განსას-
 ლურილობისა მებრ, მცერნი თვისნი მათ გაწევიც-
 ონ. და იეფერ სისის სამეფო ქალაქსა შინა სოლო-
 დღესა მას სუთასი სული მოკლეს. და ამანის ათ
 შვილთა თანა ასობითი სულნი ჭურიათა მცერთა-
 განიცა დაჭკიდეს. და ყოველს სამთავრობოსა შინა
 სპარსთასა აქათ იქით მიწესისა ამის გამო ათასო-
 ბით დასოცეს: შემდგომ ღუთის სამადლობოდ გან-
 თავისუფლებისათვის ამისა დღესასწაულიცა განა-
 წესეს ჭურიათა ათათსამეცსა ადარ თუშსასა. რომ-
 ელს გიდრე დღევანდლადმდე დაიმარსვენ, და ენი-
 თა მათითა ფურომ ემასიან, რომელ წილის განგ-
 დება თქმა არს. ამიგომ რომე ამან მას დღესა
 წილის განგდებითა გამოილა განსასლურა, რათა
 ჭურიათა გაწედეს. გარსა მათ მოწყალებითა ღუ-
 თისათა დღესა მას მცერნი თვისნი გაწევევინეს:

თავი მეოთხე:

მოთხრობა წინასწარმეტყველთა.

იესანი . ვ : ერემიან . ნ . ლწ : იეგვიან . ნ . ლწ : —

წელი ქვეუხის 3248 • 3390 • 3410 :

საღმრთო წერილსა შინა მრავალი წინასწარმეტყველნი მოისხენებთან რომელ მათგანნი ზოგნი იე ჩვენს რიგისად საშუალები მომიღიეს. გარნა საცალკეო წიგნით წინასწარმეტყველობის დამწერი, გარდა მოსე წინასწარმეტყველისა, რომელმან საღმრთო წერილის მოთხრობა თავითგან ვიდრე თვისს უმადმდე თავათ დაწერა. და სამუელ წინასწარმეტყველმან, რომელ მანს ვითარცა იუგვიან, მსაჩულო უპითგან დაწეობილი ვიდრე სიკვდილადმდე თვისისა მოსგდენილი მოთხრობანი დაწერა. დანაპტი ათექუსმეტი სოლო არიან, რამეთუ დაწერილი მათი წმიდა წერილად შეირაცხნეს. მოთხნი ამათგანნი, ესე იგი. ესაია, ერემია, ესეკიელ, დანიელ, მათი საწინასწარმეტყველო ნაწერის მრავლობისათვის დიდ წინასწარმეტყველ იუქენ. სოლო იმერთი ათორმეტი, რომელთ სა-

წინასწარმეტყველო ნაწერი შემოკლებით არს, მკირე წინასწარმეტყველი ითქვნენ: აწე ჰერ არს რათა ამათ შედგა შემოკლებული სასიით ცნობა მოვცეთ. და მათი დაწერილი ჩინებული მოთხრობანიცა ქვემოდ ამისა დავდეთ:

იესაია წინასწარმეტყველ ამოვსის ქემან იუდას ნათესავის მთავრობასა შინა უამითვან ოზია მეფისა დაიწყო წინასწარმეტყველება თვისი, და ვიდრე უამადმდე ეწეკია მეფისა ვასწია, რომელი დიდათ შეეწია შას ღუთის გამო. ვითარცა ადგილობრივ გვიოქვამს: იესაია წინასწარმეტყველის მესიისათვის დაწერილი წინასწარმეტყველებანი იფერ ადგილობრივ გამოცხადებულ ცხადნი არიან, უფროსი ერთი საკვირველი შობვა მისი და კიცხული სიკუდილი, ვიდრელა გვეონებოდეს რომე მასარებელსავით ქმნულს თვალით ნანახს და ვათაგებულს მოსთხრობსო: ამის განსილულს სილგათა შორის უმთავრესი სილგა იგი იყო, რომელმან დასაბამსა წინასწარმეტყველობისა თვისისასა ღმერთი იხილა უამარსა შინა მალალს დიდებულს საუდარსა მჰდომარე. და უამარი იგი შრთლივ ანგელოზებითა. ნათლოანითა სავსე. სად სერაბინნი ვა-

რეჲ ლუთისა მორცემულნი ექუს ექუსი ფრთებითა ლუთისაგან შეშინებულნი ფრთებითა ორითა ჰირს დაიბურგიდენ, და ფრთებითა ორითა ფერსთა დაიბურგიდეს, და სსგა ფრთებითაჲ ორითა ფრინგიდეს, და დას დასად სასილითა იჯყოდეს. წმიდნ ზრს, წმიდნ ზრს, წმიდნ ზრს უფნდი ღმერთი სბანოთ. სავე ზრინნ ცანი დნ ქვეუნნ დიდებით შენით. და სმი საგან ამათისა ცამარი იგი ყოველი საშინელებით იპროდა: ამისა მსილგელ წინასწარმეტყველმან მან, ოაგად შეშინებულიჲ ვან შე იჯყოდა, რა მეთუ შე საწყალობელი წინაშე თვალთა ჩემთა ვსედაგ ღმერთსა მლიერებისასა, და ესრეთ შეკრული ვდგავარ, მიხეცით რამეთუ ბილწ ჰირის კაცი ვარი შე, და შორის ბილწ ჰირი ერისა ვვიტებ: მაშინ სერაბინთაგან ერთმან აღილო მარწყუსითა ნაკვერცხალი საკურთხეველისაგან და მიუასლა ჰირსა წინასწარმეტყველისასა მეცხველმან. აჰა ესერა ესე იყოს შენდა შესებითა ვამწმედელ შენი ცოდვათაგან შენთა და უშქულოებათა: შემდგომ ესმა იესაიას, რომელს ღმერთი ეკითხოდა მეცხველი ვინ უაგე მიუვლინო ერისა მიმარო ჩემისა საქადებლად? სოლო იგუა ეცყოდა. აჰა

ესე რა გარი შე, შე შიმაგლინე. მაშინ ღმერთმან
 იგი შიავლინა, რათა მივიდეს ისრაელთა ჭქადაგოს.
 და შრავალ წელსა ქადაგების შემდგომ, ვითარცა
 გთქვით შემორგდ ბრძანებითა მანასე მეფისათა ვა-
 სერსებით გარდაიცვალა:

იერემია წინასწარმეტყველი ძეა ქელკისა ღე-
 ვიჯელი სამღვდლო ნათესავისაგან ანათოთ ქალაქსა
 იშობა. რომელი სამოსა შინავე დედისა ღმერთმან
 განწმიდნა წინასწარმეტყველად თვისსა. აღმოიჩინა.
 ამის გამო ყრობიდანვე წინასწარმეტყვე-
 ლობა დაიწყო ოზია იუდის მეფის ყმითგან ვიდრე
 სავსებით დამსობადმდე ჭურიათა შთავრობისა. იე-
 რემიას ღმერთმან სილგანი შრავალი უხვეენსა. რო-
 ძლით აჯუობინებდა ჭურიათა უკანასკნელ ასლოს
 მოსასვლელ დამსობასა, რომელთა შორის სილა-
 ვაცა ერთი ესე იყო. რამეთუ ზეცას საჩრდილოს
 კერძოდ ქვაბი ერთი ცეცხლსა ზედა მდგარი
 აღითა სასტიკითა დულდა. და ამით აცნობა ღმე-
 რთმან, ვითარმედ იპერძოდგან ურიათა ზედა პა-
 ტიუად ცოდვითათვის მათსა ვაგზავნად არს ქალ-
 დეველებისა: იერემია უმეტეს უფროს ყოველ
 წინასწარმეტყველთა თვისს ნათესავის უმწულო-

ებათა და უბადრუკებთა ზედა სწუსდა იტანჯებოდა
 და და სტიროდა. რომელმან შემდეგმ სასო წარკ-
 ვეთილობითა იგი შესაბრალისი ვოდებაცა წართ-
 ქვა მათ ზედა. რომელი დაიწყოების. ვითარ და
 ჯდა მარტოი, ქნლქი განმზრვლებული ერითა და სხვაც
 ხოლო უამსა იერუსალიმის მორცყემისასა იერემია
 ესრეთი დამწვარი ვინა აღვსებული ვულით ღუთი-
 საგან ჰირსა თვისსა დებულ სიტყვათა და მსილებათა
 უქადაგებდის რა ჰურიათა, ივინი მოქცევის და შენა-
 ნების წილ მოიძულებდეს ფრიად და სდგენიდეს მას,
 და ამით არა კმა ყოფილთა ჰირობაც შეკრეს რათამცა
 იანურან მოკლან იგი. ვითარ თუ იგი იეფერი ქადაგე-
 ბაებითა ველსა ერისასა მოასუსტებს, რათა მცრის
 ჰირდაჰირად ვერ შეუძლონ მკნედ ბრძოლას: მის
 ვამო რაჟამს შეიანურეს იგი სდგეია მეფის წინა-
 შე მიიყვანეს, მეფემან მან იცოდება და არა რამს
 წყენა მისი უნდა. ვარნა მათ მძლავრობითა აღიღეს
 იერემია მოსისსლე კაცთ მღვიმესა მთაადეს რა-
 თა წარვიდეს მოკუდეს. და მუნ მოკვდებოდისცა,
 უკეთუ აბამელიქ წოდებულ ეთოპიელ მთაგარსა
 შეის საშუალში შესულსა არა ეცნობინებინა მე-
 ფისათვის, ვითარმედ უამსა შეწუსებისა ამისასა

ესრეთი წმიდა წინასწარმეტყველი კაცი წგენდა სა-
ჭირო არისა თქმითა, და იეფერ ამოიყვანა იერე-
მია მღვიმესაგან. რომელი მას მოღმა ვიდრე იერ-
უსალიმის აღებადმდე სანერობილედ დაჰთა: შემ-
დგომ რაჟამს ნაბუსარდან მერკლმეთ მთავარი მო-
ვიდა ჭურიანი იგი დაატყვევა ბაბილონად წაასსა,
იერემიასან სთხოა მას რათა თავადი თვის ბარუქ
წოდებულ მოწაფისა თანა (რომელ იეიცა წინას-
წარმეტყველებას უოფდა კელსა ქვეშე იერემიას-
სა) ორნივე იერუსალიმს დაჭყოფდეს: გარნა მას
შემდგომ რაჟამს ონათან წოდებულ კარეს ქემან
დაიწყო მფლობელობაჲ დანაძუ ჭურიათა ზედა, და
ნაბუგოდონოსორისაგან შეშინებულმან ერი უოვე-
ლი დანაძთი აღიყვანა ვანიგლუო ეგვიპტედ, მაშინ
თან წარიყვანაჲცა იერემია. და მუნ ეგვიპტედ იტ-
ყვიან რომე ჭურიათა ვერა მძღებელთა მის ნათ-
ქვამ ქადეგებაებისა, ბოლოს ქვის დაკრებით მას
ზედა მოკლეს წმიდა წინასწარმეტყველი იგი:

წინასწარმეტყველი იესეკიელ მე ბუზასა
ლევიტელი მღვდელი იყო. რომელ ნაბუგოდონ-
ოსორ ოდეს მოვიდა ოგაკიმ ეინა ექონია მეფე
იერუსალიმით იანერა ბაბილონს წარიყვანა, მივი-

დაც იესეკიელ სსვა ცხვეთა თანა ჰურიათასა ერ-
 თად მუნ, სადაც ყოველი წინასწარმეტყველებანი
 და სილვანი ლუთიულნი მას გამოეცხადეს: სილვა
 იგი ჰირველი ღმერთმან იესეკიელს ამ სასიით ახ-
 ვენა. რამეთუ რაჟამს ერთ გზის თავადი ქობარ
 მდინარესთან დგა, ისილა ანაზდეულად ჰაერში ღრუ-
 ბელთა შორის ეცლი ერთი დიდი სამინელი, ყო-
 ველ კერძოდ თვლებით საესე. რომელსაცა ცხო-
 ველნი ოთხნი სიდედენ მიაქუნდათ. და ოთხ
 ცხოველთაგანსა ერთსა სასე კაცისა აქუნდა, მე-
 რეს ლომისა, მესამეს სროსისა, და მეოთხეს არ-
 წივისა. და ამათ ყოველთა ოთხ ოთხი ჰირი ეინა
 ჰირის სასე ჰქონდა, და ოთხ ოთხი ფრთენი, რომე-
 ლნი ორითა კორცს დაიფარვიდეს და მეორე ორით
 ფრინვედეს. და ესენი იგფერ მნათობ იყვნეს ბრწ-
 ყინავდეს, ვიდრელა თვალის გამართვასა კაცი ვერ
 შეუძლებდეს, ვეგონებოდეს მესის ნაწერწყალნი
 მათვან გამოდისო: და ამათ სედა ცაჲ ფრიად მო-
 წმენდილი და მნათობად გაძლილი, შუა ადგილს
 მისა ისილა კაცი ერთი ფრიად დიდებული საყდარსა
 მკლდომარე, და ოთხ კუთხიე მეურველად მშვილდ
 (ცისსარცეელასავით) მარაგანდებით მორცეპული,

თავადი შიგან ვითარცა მსე მნათობდა: ხილგითა
 ამითა, ვითარცა იცუვიან ზოენი. ინება ღმერთმან
 ჭურითათაივის ჩვენება, ვითარმედ მათი აღშენებუ-
 ლი ცამრის და მუნ ადგილს მდებარე ქერაბინთ
 საჭირიოება თავადსა არა აქუს, რომელ ივინი თვი-
 სთა ცამარ ზედა ქადინებით წინასწარმცუველოთ
 წინაღმდეგად იცუოდეს ვითარმედ, ვიდრემდის
 ცამარი ჩვენი იერუსალიმისა მდგარ არს, ვერ მალ
 უც მცერსა ჩვენდა მოახლებად. რომელ არა ეს-
 რეთ, არამედ ყოველს ადგილს უშეცეს უფროს
 მისისაჯა დიდებულად და საკვირველის სასით თა-
 ვადი იმსახურების თვისთა დაბადებულთაიან. და
 უკეთუცა არა უნდესთ ცოდვითაიან მოქცევა, არა
 ჭირდოსც ყე ცამარი იგი და მისცეს აელსა ნა-
 ბუგოდანოხოროისასა, რომელი თუეინდ ბუნებით
 ცატი არს, ვარნა ღმერთი მიცემად არს მისდა იე-
 ფერი ძალისა, ვიდრელა ლომსავით ღონიერ იყ-
 იოს, არწივსავით თყალ ხილულ ფიცსად მკედ-
 გელი, და ზროსასავით შემუხსრავ დამფხვნელი,
 რომელმან იეფერ სამირკელით დაამსიოს ივინი თა-
 ვიანთ ცამრითურთ: ვარნა იესეკიელ იხილა რა
 სილვა ესე, შემრწუნებული პირქვე დაეცა. მაძინ

კმაჲ ერთი ესმა, რომელი ეცეოდა. ქეო კაცისაო, აღსდგე ფერსზე დასდგერ რათამცა თქმული ჩემი გესმოდეს. და იფერ დაიწყო ღმერთმან მისთანა ჩივილი ისრაელთ მოქმედებულს უმადურობასა ზედა. და უბრძანა მისვლად და მათ მიმართ ქადაგებად. რათა მრუდი გზის დამტოვებელნი მიიქცეოდინ ლუთისა მიმართ: შემდგომ ჰირდაჰირ მისა კელი განირიხა, რომელსა წიენი ერთი ეპყრა მას მოსცემდის და უბრძანებდის ჰირთან მიჯანას შეჭმას. და მის წიენის შიენით, ვარეთ ზედა ეოდება და ვაჲ დაწერილ იყო. წინასწარმეტყველსაჲცა მას იფერ ეჩვენა, ვითარჲ შედ წიენისა მის ჭამითა ჰირი ეაუტება. და ღმერთმან უბრძანა მით ავსებულსა მივიდეს ჭედაგოს: ეწევიელ წინასწარმეტყველმან მან, ისრაელთ ცოდვანი და უშქულოებანი ჭევედრა ამილა, და მათს ზედ მოსული და მოსასვლელი უბადრუკებანი მრავალი იგაგებითა და მაგალითებითა უქადაგა. და შემდგომად ამისა ეანუცხადაჲცა მას ღმერთმან ისრაელთ სასინარულო სილგაჲცა ერთი, რათა ცეგობითა მით მათითა სრულიად არა სასილწარკვეთილ იყვნეს. და ესრეთ იყო: დღესა ერთსა წარიყვანა ღმერთმან იესევიელ ველსა ერთს

სა, და ოთხივე კუთხე მიმოაჯარა, და ისილა გელი
 იგი რომელ სავსე იყო კმელი მგლებითა მკუდართა.
 სა, და ეცყოდა მუნ ესეკიელსა თქვას უბრძანოსა.
 რათა კაცად კაცადი მგალნი კაცისანი შეიძრან თავ
 თავიანთ ადგილს მოსულნი ძარღვით შეიკრან, კო-
 რცი შეისხან, და ცუგემან შემორცყას იგინი:
 რაჟამს თქმულობისა ებრ იფერ სრული კო-
 რცი იქმნენ, კვლად უბრძანა მას ღმერთმან
 რათა თქვას და ოთხივე კერძოდ ქარმან დაჭქრო-
 ლოს მათ. და ქართა მით კორცნი იგი განცოც-
 ხლნეს, და ყოველნი ფერსზე დადგეს. იფერ რა-
 მეთუ გელი იგი ყოველი ურიცხო კაცით აღი-
 სო: და ამით დაამცვიცა ღმერთმან ისრაელთა მი-
 ძართ ქმნული დაპირებაჲ. რომელ დღესა ერთსა
 გამოხსნად არს მათი ოთხივე კუთხე ადგილთა ცუ-
 გეობისაგან და ადგილსა ერთსა მოუგანად მკუდართ
 მკუდრებით აღდგომასაგით: ამას ვარდა ღმერთ-
 მან ესეკიელ წინასწარმეცუგეულსა სილგათა მო-
 რის იერუსალიმის ცაძრის ასალი სასე ერთი უჩ-
 გენა. რათა ვითარცა იცუგებან მეთა ისრაელისათა
 ცუგეობისაგან მოქცევის ყამსა მასსაგით მიჩობლ
 ცაძარი ღუთისა აღაშენონ:

თანვი. მეხუთე,

მოთხრობა დანიელ წინასწარმეტყველისჲ:

დანი. ბ: იდ. ბ: — წელი ქვეყნისა 3398 • 3401 :

რაჲჲჲს ნახუგოდონოსორ ბაბილონთ მეფე მო-
ვიდა იერუსალიმ აღილო, და მას შინა მცხოვრებნი
ცხვედ წაასსა ბაბილონად წარიყვანა თვის მთავარ-
თავანსა ერთსა ასფანგს წოდებულსა დაავედრა, რათა
ჭურიათა მათ ცხვეებისაგანნი მადლიანი ტყვეანი და
ფიქრმასვილი ყრმანი გამოარზიოს, და წარსაგებო-
თა საკელშიფოითა აღიყვანოს იეინი შეინახოს,
და თვისი ენა ქალდეველი და სსვა სწავლანი ას-
წაოს: შორის გამოარზეულთა ამათსა იყვნეს დანი-
ელ იუდას სამეფო ნათესავისაგან, და მისნი სამნი
მოყვასნი, ანანია, ასარია, და მისაელ. რომელთა
სასელი ასფანგს გამოუცვალა. დანიელს სასელად
ბაღდასარ დაარქვა, და იმერთი სედრაკ, მისაკ, და
აბედნაგოფ: მეფესა მას დაენდო ყრმათა ამათ საჭ-
მელი მოსცემოდა ცაბლისაგან თვისისა ჰაჯიოსანი
საჭმელნი და სასმელნი. გარნა დანიელ და სამნი
მოყვასნი მისნი მოსესის შჲჲჲლის დამარსველნი

ევედრსენ ზედამხედველსა, რათა მარცვლეული
 ხოლო მათ საჭმელად მოსცეს, და მარცივი წყ-
 ლი სასმელად. ხოლო იგი პირველსედ არა მიუძ-
 ვებდის საქმესა ამასა ზედა შექინებული, არამცა
 ყრმანი ივინი ივეერ მოსუსტდეს, და შემდგომ თა-
 ვად მეფისაგან ევედრება ესმას, არამედ მერმე და
 მერმე გამოცდით ისილა, რამეთუ ითხნი იგი ივ-
 ვერ შეუდაბნოელსაგით მარცვლეულის ჭამითა
 უმეტეს უფროს იმერთ ყრმათასა (რომელნი მე-
 ფის დიდებულ საჭმელთაგან ჭამდეს) ზრთან და
 მსუქან ივენეს: რაჟამს ყრმათა ამათა სწავლის
 ყამი შესრულდა, და გამოცდისა და სილვისათვის
 წინაშე მეფისა განვიდეს რა, დანიელ და სამნი მოყ-
 ვასნი მისნი უმეტეს ყოველთა ბრძენ და მეცნიერ
 გამოჩნდეს. ასრე რომე რაისაჲც ეკითხოდა მეფე,
 ყოველს საქმესედ მიუგებდეს ადგილობრივ. უფ-
 როსი ერთი დანიელ ივეერად, ვიდრეღა ყოველთ
 ბაბილოანთ მკითხავებსა განუკვირდებოდის, და რა-
 იც მათ არა იცოდის იგი იცოდის გამოუთარგმ-
 ნიდის:

წინასწარმეტყველი ესე დანიელ, ვითარცა იც-
 ყვან ათორმეტი წლის ყრმა იყო, რომელმან სი-

ბრძნითა თვისითა კეთილმსახური ქალი სუსანა სი-
 კვდილისაგან იხსნა, რომელ საქმე ესრედ იყო:
 ბაბილონად მისულ დამკვიდრებულ ჭურიათა ცხვე-
 თაგანი კაცი ერთი იყო ოვაკიმ სასელად. რომე-
 ლსა სუსანა სასელით ფრიად შეგნიერი ერთი ცო-
 ლი ეგანდა, და მუნ სასლსა ამისასა საჭიროო უა-
 მსა ჭურიათა მოსუცებულნი მივიდოდნან თავიანთ
 შორის რამ მსჯავრის საქმნელად. და მათ მოსუ-
 ცებულთ მსაჩუღთაგანთ ორთა ვძირად წარსვლა მო-
 სვლით სასლსა ოვაკიმისასა, სუსანას თვალი გარდაჭ-
 კიდეს, და ეძიებდეს მარჯვე დროსა შესასრულებ-
 ლად თავიანთი ბოროტი გულისთქმისა: ამისთვის
 დღეს ერთსა სუსანა სიჯსისაგან დიდისა შეწუსე-
 ბული გამოვიდა მცილსა თვისსა მივიდა, რათა მუნ
 ეძიებდეს შინა შევიდეს ცანი დაიბანოს, და რაჟამს
 მკვებლნი თვისნი წარგზავნნა მოსაჯანად სანო-
 ნისა, და თავადი მარჯოდ დაძთა. მაშინ ორნი მსა-
 ჩუენი ესე, რომელნი უკან მიდგენებულნი მის
 მცილის ერთ კერძოდ დამალულ იყვნეს, მოვიდეს
 თავს წამოადგეს სუსანასა, და აიძულებდეს რათა
 მცა აღუსრულოს ნება მათი ბოროტია. აბა თუ არა
 ცილის წამებით მიეცემთ შენ; ვითარმედ ერთს ვი-

სამეს ზედა შევიწყართ, რომელთანა უკიდვას იქმ
 მოდაო, ეცუოდეს: საქმე ესე რომელი იხილა სუ-
 სან იცუოდა, აჰ რომელ კერძოთაც მივიქცე, ხემ-
 თვის უკდ არს! ვინაცა საქმისა მაგის მოქმედება
 სიკვდილის ოდნად მიმანია, და უკეთუძე არა
 ვყო, ვერ განრინებად ვარ კელთავან თქვენთანა.
 ვარნა მაინც და მაინც უმეცესად გამოვირჩევ არა
 ქმნად ბოროტისა მაგის და მივეცევი კელსა თქ-
 ვენსა, ვირემც თუ ვცოდო წინაშე ლუთისა. ამას
 იცუოდა, და შეიქმოდა ზასილსა: მაშინ მათაც შექ-
 მნეს ეგირილი. და ოდეს კაცნი მიუცვივდეს მუნ,
 ეცუოდეს მათ მოსუცებულნი ივინი, ვითარმედ ყა-
 მსა მტილსა ამასა მიმოვლისასა ვინილეთ სუსანა,
 რომელი ჭაბუკისა თანა ერთისა უკიდვას იქმოდა.
 და იყო ზედ წასწრება ხვენი, ჭაბუკმან მან დაუ-
 ცევა განივლცო: და იგვერ ცილის წამებითა დღე-
 სა მეორესა სამართალში ვაიყვანეს რა უკიდველი
 სუსანა, რომელი ვინმეც მას ცნობდის, უკვირდა.
 რამეთუ ესვერ საქმესა არა ვინ კაცი მოვლოდის
 სუსანასანგან, ვარნა შემდგომ რწმუნებითა ორთა
 მათ მოსუცებულთ წამებასა, ვანახენი ჰქმნეს მო-
 სესის მკურლისა მებრ მოკვლას მისი: მაშინ სუ-

სან დაიწყო სახელი და თქმა, ჰი ღმერთო საუკუნოებისაო, შენ ყოველივე დაფარული საქმენი უწინარეს ქმნისა უწყი. უწყეცა ამასა, რამეთუ ესენი სიჯრუით წამებენ ჩემ ზედა. და იფერ უსჯულოებისათვის მოგუადები, რომელი არა მიმოქმედებოეს: თესინაცა ღმერთმან ლოცვასა სუსანასსა: ამისთვის იყო რა სასიკვდილოდ წარყვანა მისა, სულმან წმიდამან გზასა ზედა მოსცა ნათელი დანიელსა, რომელმან შორის ერისა შექმნა სახელი კითხა ძალითა და თქმა. უბრალომცა ვარ შესვლად სისსლსა მაგისსა: რაჟამს ესმა ესე ვრსა ყოველსა შედეგს, და ეკითხოდეს თუ რაისა იცგვის? სოლო მან ჰრქვა, იფერ უეუხურ იქმენით რამეთუ ვაუცებლად საქმისა სასიკვდილოთ საჩეთ უჯოდველი ვეე? მოიქეცით მრხოზლ ჰყავთ მსჯავრი: მაშინ მობრუნდა ერი ყოველი. და დანიელ აღიღეს შუა ჯდვილს დააჰდინეს. და მას ევედრეს რათა თავადმან მსჯავრი ესე კელმეორ ყოს. მანც იხმო ორნი ბორიოცი მსაჰყულნი იგი, და თვითთა თვითოდ გამოკითხვით, სიჯრუე მათი და სიბოროტე ცხადად გამოაჩინა. და იფერ იხსნა სიკვდილისაგან უჯოდველი სუსანა, და მის ნაცვლად.

მოკლეს ორნი იგი მოსუცებული მსაჩუღნი. რო-
 ძლით სახელი დანიელისა ფრიად განიოქვა შორის
 ჭურიათა, და დღითი დღე განდიდებითა წინაჲე ბა-
 ბილოანთასა დიდ სასელოან იყო. უფროსი ერთი
 მაშინ, ოდეს სილვანი ეინა ზმანებანი ნაბუეოდო-
 ნოსორისანი გამოუთარგმნა ვითარცა აწე მოთს-
 რობად ვართ:

ერთ ვისს ნაბუეოდონოსორ მეფემან მიღში
 სიზმარი ნასა. და შემდგომ გამოღვიძებისა შიში-
 საგან მისისა აღშფოთებულმან საგსებით ვერ გა-
 მოიჯანა შეაფიწყდა სილული ზმანება იგი. ამის-
 თვის ბრძანა მეესეულად მოწოდებად ბაბილოანთ
 ყოველი მკითსაგთა და მეცნიერთა, რათა მოვიდეს
 მას ეცუოდეს თუ რაჲ უკვე იყო ზმანება? და თა-
 რემანიცა მისა უამბონ: ხოლო რაჲჲამს ამათ ვერ
 შეუძლეს ცოდნად, ფრიად განრისხნა მათ ზედა
 ნაბუეოდონოსორ. და ბრძანა მრთელ ბაბილოანთ
 მკითსაგ მეცნიერთ გაწევეცა: საქმე ესე ყურსა
 დანიელისასა და სამთა მოყვასთა მისთასა მიაწია,
 რომელ სამნივეცა იგი მკითსაგთა მათ შორის შეი-
 რაცხოდინ. მაშინ დანიელ ერთი დღე დროება სთ-
 ხოა, რათა აცადონ მას, და თავადმან ზმანება იგი მეფეს

უთხრას. მის გამო, მას ღამეს ღმერთს მიმართა
 ვეგდრა გამოცხადებად საქმე ესე მისთვის. და ღი-
 ლას აღრე გამოვიდა მეფის წინ მივიდა, და სთ-
 სოვა, რათა აცხრომოს ცუდ უბრალოდ არა ჰკლან
 მკითხაგნი იგი. ამიტომ რომე ვცუოდა, არა ვი-
 ხამე ადამის ჯომის კაცსა ძალ უძს. ცოდნად საქ-
 მისა მაგის რომელს შენ ეკითხვი, უკეთუშცა ღმე-
 რთმან ზეგარდამო მას არა გამოუცხადოს, ვითარ-
 ცა მე გამომიცხადა რათა ვითხრა შენ: ჴმანებასა
 შინა შენსა ვცუოდა, შეფეო, შენ იხილე ძეგლი
 ერთი ღიდი წინაშე შენსა მღვთმარე სასითა საძი-
 ნელითა. თავი რომლისა ოქროსაგან იყო. კელნო
 გული ვინა მკერდი და ფრთენი ვეცხლისაგან, წე-
 ლიდგან ვიდრე ბარკლებადმდე რვალისაგან. მუხლნი
 რკინისაგან. და ფერხნი ზოგადი რკინისაგან და ზოგ-
 დი მიწისაგან. და კედგასა ამისასა იხილე ერთიუ
 რამეთუ იმიერ მთისაგან ლოდი ერთი მზველევხილი
 წამოვიდა ვცა ფერხთა მისთა, და ძეგლი იგი ვარდ-
 მოაგდო შემუსრა ვამცვერა. შემდგომ მცვერსაცა
 მას ქარმან დაჰქროლა წარილო, და ლოდი იგი ალო-
 რძინებული ერთ ღიდ მთად იქცა, იგოდნად დიდად,
 ვიდრელა ქვეყანა ვოგელი დაიჭირა: შემდგომ თარ-

ემანსაჲცა ზმანებისა ამისასა ეცუოდა დანიელ. მის
 მეგლის ოქროს თავი შენ ვნიშნავს, რომელ მე-
 ფეთ მეფე სარ. შენს შემდგომ გამოხდენად არს
 სამეფო ერთი სსვამა უმდაბლეს შენსა, რომელ ო-
 ვი გეცხლი აჩვენებს. მას შემდგომ გამოხდესცა
 სსვა ერთი უმეტეს უძლურ. და მას შემდგომ
 გამოხდეს მეოთხე, რომელსა რკინა აჩვენებს რო-
 მელი იმერთთ დამსობად არს ძალითა თვისი-
 თა. ვარნა მისი ზოგადი მიწისაგან ყოფნამა, უძ-
 ლურებასაჲცა მისსა აჩვენებს: შემდგომ ამისსა ყა-
 მსა ღმერთმან გამოიყვანოს სსვა ერთი ახალი მე-
 ფობამა, რომელმან ყოველნი მეფენი დაამსოს უფ-
 ლებასა ქვეშე თვისისა აღიღოს. ვითარცა ლოდ-
 მან მან ყოველნი შემუსრნსა. თავად სოლო ყო-
 გელი ქვეყანა დაიპყრა აღავსნა. და თავადმან სოლო
 უკუნისამდე ჭეიოს: (უკანდელი თქმული მეფობა
 ესე თუ ვინდ ზოგი შეცუობა უნდა ჭრომაელთა-
 თვის, ვარნა ყოველს კერძოდ უმეტეს შესაბამად
 სთარგმნიან მოძღვარნი ებკლესიისანი მეუფებასა
 ზედა მესიისასა სულიერად შეცუობით საქმისა ამო-
 სა:)

ნაბუგოდონოხორ ვითარცა ესმა ესე მუხ

აღსდგა დანიელს წინ ვრდომილმან თაყვანის სცა,
 და ბრძანა რათა მას საკუმეველი და საღმრთო შეწი-
 რონ. და ეცყოდა მას ვითარმედ, აწე ეულის კმა
 ვეგავ რამეთუ ღმერთი თქუჴნი არს ყოველი ღმერთ-
 ების ღმერთი და მეუფეთა მეუფე. რომელ თავადმან
 სოლო უწყის ყოველი საქმენი დაფარულნი რომე-
 ღმან გამოვიცხადაცა შენ საქმე ესე: და მიზეზისა
 ამის გამო მეფემან მან დანიელ მრავალ სახუქართ
 მოცემის შემდგომ იგი მთავრად დაადგინა ბაბილო-
 ანთ უსუცესთა და ყოველ მკითხავთა ჴედა: დანიელ
 ცა მეფისაგან ითხოა, რათა სამნი მოყვასნი თვისნი
 ანანია, აზარია, და მისაელ წინ წარდგენილნი სამე-
 ფო საქმეზედ დაადგინნოს:

თავი მეექუსე:

მოთხრობა სამთა ყრმათა:

დანიელ. გ: — წელი ქვეუხისა 3434:

ნახუგოდონოსორ თვისა მეფობის მეათრეამე-
 ცე წელსა ოქროსაგან მეგლი ერთი გინა კერაი აღ-
 შენებინა, სამოცი წყრთა სიგრძე, და ექუსი წყრთა
 სიგრძე. და მოილო ესე აღმართა ღერრსა წოდე-

ბულ გელსა ზედა ბაბილოანთ ქვეყნისა: შემდგომ
 ოთხსავე მსრით თვისს საბრძანებელსა შინა ეკ-
 მოსცა ბრძანება, რათა ეოველნი დიდ დიდნი და მთა-
 ვარნი და უმთავრესნი კაცნი მოვიდეს მუნ შეიკ-
 რიბნნოს, და დიდთა დიდებითა თაყვანის სცემდეს
 მეელსა ამას. ვერეთვე ასლოს მეელისაჲცა შინა თო-
 რნე ერთი აღაშენებინა ურხთათვის, რამეთუ რომელ-
 საჲც არა უნდა დამორჩილება და თაყვანის ცემა, შე-
 ვარდეს იგი მას ცეცხლსა აღვსებულსა: და იყო
 თქმულობისა მებრ შის მეფისა, მოვიდეს ეოველ-
 ნი. და ნაირ ნაირ სამეიკების გინა საკრავების დაკ-
 ვრითა დიდებისა ამის აღმასრულებელნი, ეოველ-
 ნი თაყვანის სცემდესცა მეელსა მას. ვარნა საქ-
 მესა ამას ურხ ექმნეს დანიელის მოყვასნი სამნი
 ანანია, აზარია, მისაელ, არა მოვიდეს თაყვანის ცე-
 მად. მის გამო ნაბუგოდონოსორ ეულისემის მეო-
 ველმან ამისამან მათ ზედ გაწყრომილმან წინაშე
 თვისსა მიაყვანინა ივინი, და ჰკითხა მათ, ნუ უბგე
 თქუწნ სარით მართლიად, რომელნი არა მოხვედით თა-
 ვანის ცემად მეელისა ამის ზემისა? შემდგომასწავა
 ავანა, რათა მოვიდეს თაყვანის სცემდეს, აბა თუ არა
 ეცყოდა, იცოდეთ შევარდებით თქვენ ცეცხლსა მას.

სად მაშინ ისილოთ, რამეთუ რომელი ღმერთი მოსვლად არს და განზინებად თქვენი კელისაგან ჩემისა? ხოლო ივინი უშიშრად კადნიერად მას ეგუოდეს. მეუფეო, ამას საგანსა ზედა არა შემკუანს ჩვენ შენდა ზასუსის ეებად. არამედ მრჩობლ შენ გეცხვიო რამეთუ ჩვენ კერპსა მაგას შენსა არა გმსახურებ, ჩვენ ხოლო ღმერთი ჩვენი შეავს ზეცას, მას გმსახურებთ, რომელსა ძალ უცს განმარონოს ჩვენ ჯეცხლისაგან მაგის შენისა, და მისს ნასმუკა ჩვენ კელთაგან შენთა: რაჟამს სიჯეჯანთ ესე ესმა ნაბუგოდანოსორ, ეულის წყრომითა დითა ვაცოფიანებულმან მათ ზედა, შეის ბრძანა აღვსებად ჯეცხლისა მის ზომას ვარე. და შეგრდომად მათი მას შინა, რათა მივიდეს მოიწვენეს განაცრდეს: და აღსრულებასა მეფის ბრძანებისა, სამნი ჭაბუკნი ესე იაყრეს შეგრეს სამოსლითურთ მათითა შეგრდომად ჯეცხლსა მას სამინელსა, რომლის ჯეცხლის თან და თან აღვსებითა აღი მისა ორმეოცდა ოცნა წყრთა მალა აღვიდოდის, რომელი ვარემე შეოფ კაცთა დასწვემდის შეჭამდის: და იყო რა შეგრდომა ყრმათა მათ სამთა, ანეელოზი ერთი მაშინ მიუგლინა ღმერ

თმან მათ. რომელი მოვიდა დაიჯდა ივინი მის ცე-
 ცხლისაგან იფერ, ვიდრელა არცა ერთი რამ მოე-
 ცუსა მათ. და ნიაგი ერთი გრილი დაჭქროდისმცა
 მას თორნესა შინა, რომელი მათ აგრილებდა, და
 სიჯსისაგან არა სწუსდებოდეს. და ივინი მის ან-
 გელოზისა თანა ერთად მას ცეცხლსა შინა მიმო-
 ვლილი სინარულით აკურთსებდეს ღმერთსა და
 ჭმადლობდეს, და ადვილსა მას ახარია თვისთ მო-
 ევასთა თანა კურთსევასა მას იჯყოდის, რომელ
 დაიწყობვის: კურთხეულ ხარ შენ უფლო ღმერთო მან-
 შთან ჩვენთანო. ებთუდ ხარ და დიდებულ სხელი შენი უ-
 კუნისამდე: ვმანი ესე და კურთსევანი რაჟამს აჯნო-
 ბეს შევსა, გამოისწრაფა იგიც მოვიდა სილვად
 მისა. და განცვიფრებული ეკითხოდა, ვითარი არს
 საქმე ესე, რამეთუ ჩვენ სამნი სულნი სოლო მე-
 გრულნი შთაგადეთ ცეცხლსა ამას შინა, სოლო
 მე აწ კაცსა ოთხსა ვხედავ, რომელნი კადნიერ
 მუედროებით ვლენან ცეცხლსა ამასა შინა. და მე-
 ოთხე იგი მსგავს მისა ლუთისა არისო, იჯყოდა.
 (რამეთუ ვითარცა იჯყვიან იგი მეოთხე თვისთ
 კერპთა შვილთაგანი ერთი ეგონა.) შემდგომ მი-
 ვიდა თორნის ჰირსა და შექმნა წასილი. სედრაკი

მისაკ აბედნაკო მონანო ლუთისა მალლისანო, ცა-
 მოვედით ვარე მოვედით: და იყო გამოსვლა მათი
 მუნით, მოვიდეს ყოველნი ზედ დაესესეს, და ისი-
 ლეს რამეთუ სავსებით არა თუ ხოლო უცესლსა
 მას არა რაჲ ეგნო მათთვის, არამედ არცარა შესე-
 ბოდაცა სამოსელთა მათსა და არა შეეცუსა: მა-
 მინ ნაბუეოდონოსორ მხილველმან სასწაულისა
 დიდისა ამისამან, თავად განცვიფრებული დაძთა.
 და დაიწყო ქება დიდება ლუთისა მეცხველმან. მარ-
 თლიად უდიდეს უფროს ყოველი ღმერთებისა იგი
 ღმერთი არს, რომელს კელეწიფება ესრეთი აქუს.
 და ამიერითვის იცყოდა, რომელი წინაღმდეგად
 მისსა იცყვის, მოგვლაცა იგი: და მისეწითა ამი-
 თა ანანიას, აზარიას, და მისაელსა უმეცეს პირვე-
 ლისა ჰატივი და კელეწიფება მოსცა:

თანვი მეშვიდე:

დანეღ წინასწარმეტყველის სსვა მოთსრობანი:

დანეღ. დ. ე. ვ. ზ. შ. იდ: — წედი ქვეყნის

3434. 3444. 3449:

საქმეთა ამათ შემდგომ ნახუეოდონოსორ მე-
 უემან მრჩობლ სსვა მოაგრობათა ჰირდაჰირ გამარ-
 სგებითა და აქათ იქითგან მრავალ ნაშოვართა კელს
 გაროვინებით, ბაბილონ ქალაქი მით გარდანამეტად
 ვანამდიდრა რა, ეულიცა მისი ზომას ვარე განდიდნა
 გამარტავანდა: და მაშინ ვსმანსა ესისმრა კვა-
 ლად. რომელ ქვეყნის შუა ადგილსა კე ერთი დანე-
 რგილი დეა, იფერ დიდი, ვიდრელა სიმაღლე მისა
 ცად ეწეოდის, და სივრცე ოთსსაგ მკარესა ქვე-
 ყნისსა მიეფინებოდის, ფურცელნი ამისანი ფრიად
 ბატოხსანნი და სავსენი მასზედ. და ნაყოფი იგო-
 დენ მრავალ იყო, ვიდრე ყოველსავე გამაგებოდის
 საჭმელად, და აჩრდილსა ქვეშე მისსასა მკვიდ-
 რობდეს ნადირნი ყოველნი, და რტოთა მისთა სე-
 და სსდეს მურიხველნი ყოველნი, და მისენით ვა-
 მოიზრდებოდინ ყოველნი ცხოველნი: მას შემდ-

ვამ იხილა რამეთუ ანგელოზი ერთი სეცით ვარ-
 დამოსდა, რომელი იცუდა, მოჭკუჭთეთ აჲ ეგე,
 დააკვივნეთ ფურცელნი მისნი, და ნაყოფნი მისნი
 განაბინნეთ, შივანიო და ვარედვან მისსასა ე-
 მოვიდეს ნადირნი და მფრინველნი. და დაუცე-
 ვეთ ძირი მისი სოლო ქმეყანასა სედა რკინის და
 რვალის ჭკვებით შეკრული. რათა წარვიდეს გე-
 ლსა ვარე შორის თივათა ნადირთა თანა ცხოვრე-
 ბდეს, ვული კაცებრივი მისგან აღისენას და მის
 წილ ვული შეკვისა მას მიეცეს, ვადრე შეიდ უა-
 მადმდე: ნაბუგოდონოსორ ზმანებასა ამას სედა
 ფრიად შემფოთდა, მის ვამო მკითხავნი ყოველ-
 ნი იხმო რათა ვულის კმა ყოს, თუ რაჲ უბბე ი-
 ყოს ესე? და ვერცარა ერთმან მათგანმან შეუძლო
 ვამოთარგმნად ზმანებისა ამის ვიდრემდის არა მო-
 ვიდა დანიელ, და მიუთხრო თვითო თვითოდ მას
 ესრეთ მეცხეველმან. აჲ იგი დიდი და ძალაღი შენ
 ხარ მეუფეო, რომელი იგოდნად ეანდიდდი ელო-
 ნიერდი, ვიდრელა უფლება ეგე შენი ყოველ ქმე-
 ყანასა სედა მოეფინა. და ანგელოზი იგი რომელი
 მოვიდა თქვა, მოჭკუჭთეთ მოაოსრეთ აჲ ეგე. ი-
 ცოდე უფალო ხემო მეუფეო, რამეთუ ღმერთმან

შენსეც იეფერ განახენი ქმნა ვიდრეღა კაცთაგან
 გამოდგენილი უსიკეთო პირუცყეთა თანა ველსა გა-
 რე ეოფნად სარ. სად ვითარცა გარი ბაღასსა მო-
 ვდე შვიდ წელს ოდენ. ვიდრე ვულის ემა ეო,
 ვითარმედ თავად ღმერთი არს მფლობელი სამე-
 ფოთა ზედა კაცებრივსა ამასა, და თავადსა ვისთ-
 ვისაუ მოცემა უნდეს, მას მოსცეს: და იგი რო-
 მელი თქვა ვითარმედ, ძირი სალო დაუცევეთ,
 ჩიჰნავს რამეთუ ღუთის მლიერების შენ ვულის
 კმის ეოფის შემდგომ, მეფობა ევე შენი მრ-
 ხობლ კელსავე შესსა მოვიბრუნდეს. ამის გა-
 მო ზი მეუფეო, სწავლებასა ამას მიეცემ შენ,
 ეცადე ცოდვანი ევე შენნი და უმჯულოებანი ელა-
 საკთ მოწყალების მოცემით განსმინო. ვინათგან
 შესაძლებელ არს ღმერთმან სილგითა ესფერ ბე-
 თილ მოქმედებათა შესთა ცოდვანი ევე შენნი გილ-
 ხინოს.

არა განგლო მრავალ ეამძან ეოგელი თქმუ-
 ლნი ესე დანიელისანი მოიწია მოვიდა. რამეთუ
 შემდგომ ერთი წლისა დღესა ერთსა რაჟამს მეფე
 ესე ნაბუკოდონოხორ ბაღაცსა ზედა თვისსა აღ-
 მაგალი, ბაბილონ ქალაქის თვალთერებით და მის.

ზედ განმსიარულებით მიმოვლიდა და ამპარჯაგანებით იცუოდა, ესე იგი ბაბილოან არა არს, რომელი დიდებისა და ზაჯივისა ჩემისათვის აღვაძენე. მაშინ მასვე აღვილსა ჰერეთ სიცივეა არა და ესრულებინა, ერთიუკ ზეგარდამო ემად მოუვიდა რომელი იცუოდა მას. შენ ვეცუვი ნაბუგოდანოსორ მეუფეო, მეუფება ევე შენი შენვან აღებულ არის. ვამოვედ კაცთაგან და მივედ ნადირთა და ზირუცევათა თანა დამკვიდრეო. და მასვე წამსა ნაბუგოდანოსორ ქვეყნად დავცა. ვითარცა იცუვიან ერთი კარად ვარდიქცა, რომელი წარიყვანეს სხვა ზირუცევათა თანა დააბეს და მათთან თივას ჭამდა: და იგვერ წელსა შეიდსა ყოფნის შემდგომ ფიქრი მოუვიდა თავს მოვეო, იცნა შემლება ლუთისა, და თავისუფლებითი კელეწიფებაჲ მისა. მისე გამოცა ღმერთიან მრჩიბლ სახესა ზედა თვისსა ზირველსა მიაქცია იგი, რომელი მოვიდა და კვლად მეფედ ჰდა:

ნაბუგოდანოსორსა ამას ძეჲ ერთი ესვა, ანუ მის მე ვოქვათ ბაღდასარ სახელით, რომელი მის შემდგომ მეფეთ ბაბილოანთასა ჰდა. ამან ერთი ვისის წვეულება ერთი დიდი ვაჟმართა თვის დიდ-

დიდ შთაგართა ათას ოდენ კაცსა. სად ჭკამდეს და
 სუმიდეს რა, ბრძანა ბაღდასარ მეფემან რათა მი-
 ვიდეს ჭურჭელნი იგი ოქროსა და ვეცსლისა,
 რომელნი ერთ დროს ნაბუგოდონოსორსა იერუ-
 სალიმის ცაძრით გამოეცაჳა, მუნ მიიჯანონ სუფ-
 რასედ და მათითაჳ სვან: რაჟამს ჭურჭლებითაჳა
 ამითა ლუთისათვის შეწირულითა მეფე განსია-
 რულებული შთაგართა თანა ცოლებითურთ თვისი-
 თა და ხასაკებითა განცსრომით თავიანთ კერპთ სად-
 ლეგრძელოსა სვემდეს. და მოსსენებაჳ ჭეშმარი-
 ტი ლუთისაჳ სრულიად ფიქრსა მათსა არა ვანიგ-
 ლიდეს. მაშინ ანაზდათ ამათ თვისთ პირდაპირ ისი-
 ლეს, რამეთუ კელი ერთი გამოხდა, და წინაშე
 სანთლის ნათლისა კედელს ზედა რამ სიტყვანი და-
 წერა: და სილგითა ამითა შემრწუნებული მეფე
 თრთოდა შიშისაგან. და ფიცსლავს მუნ მოუწოდა
 ყოველნი მოგუნი და მწიგნობარნი ბაბილოანთასა-
 ნი, და აღუთქვა მათ ვითარმედ, რომელი ვინმე
 ნაწერსა ამას წაიკითხავს, ჰატიგსა დიდსა უყოუ
 მას, ვიდრე მესამე ნაწილსა მეფობისა ჩემისასა
 მას მოგსცემო იტყოდა. ვარსა არა ვინ კაცი იპო-
 ვა, რომელმან ნაწერი იგი წაიკითხა. სად დარ-

ჩეს თარემანი მისი. რომლით ერთი ერთ შინა იგვერ შემტკველდებოდეს: ხოლო აღმყოფებასა ამასა შინა ანაზღათ გაასსენდა დედუფალსა, და მოასსენა მეფესა დანიელ ისმონ, რომელს ყაჟსა ნაბუეოდანოსორისასა მრავალი ესრეთი საიდუმლოანი სიტყვანი უთარემნიეს: რაჟამს მოუწოდეს იგი, მოვიდა დანიელ, მეფემან მან ჰაჯივისცემითა მრავლითა მიიღო მასთანა იჯყოდა, და იმერთა მიმართ ქმნულ დაპირებათაჲცა მას ეცყოდა, ოღონდა ნაწერი იგი წაიკითხოს მას უთარემნოს: თუასუსაჲცა დანიელ მას და ჰრქვა. ძღუწნნი ეგე შენივე იუოს და ჰაჯივი ეგე სსვას უყავ, მე ნაწერსა მავას უფასურად წაგიკითხავ შენ ვითარემნიო ეცყოდა. და მეფესა მას ეგედრა უმადურებაჲ იგი ღუთის პირდაპირად ქმნული, რომელ ვერ გაწურთვითა რისსეგებითა მით მამასა თვისსა ზედა მოხულითა თავადცა მოუღიეს წმიდა ჭურჭელნორ ღუთის ცაძრისანი შეუბილწავს: შემდგომ მიიქცა ნაწერს მისედა და თქვა. ესრეთ დაწერილი არს, მანე. თეგელ. ფარეს: მანე თქმა არის რომე, აღრიცხსა ღმერთმან დღენი მეფობისა შენისანი, და დაბოლოა: თეგელ, აღიწონე სასწაორითა, და ნაკ-

ლები გამოხვედ: ფარეს, ორად განიყო მეფობა ე-
ვე შენი, სოფელი მიდთ მიეცა, სოფელი სპარსთა:
წმას საგანსა ზედა ბრძანა შეის მეფემან დანიელს
კაბა ხააჯვან, ოქროს ჭაჭვი უელს გარდაადონ.
და წინათვან ქადგი კობდემ ვითარმედ დანიელ
მთავარი ეასდა მესამე ნაწილსა ზედა მეფობისა:
ვარსა დანიელის მოცემულ თარემნობამან არა მრ-
ვალი ჰყოვნა, არამედ მეესეულად აღესრულა. ას-
რე რომე დარეჰ მეფე მიდთასა, რომელი მისულ
იყო ბაბილონ შემოერჯუა, მასვე ღამესა ქალაქ-
ში შევიდა და ბაღდასარ მოკლა, და მეფობაჲცა მისა
თავად აღიღო:

დანიელ მეფისაჲცა ამის დარეისა ფრიად საყ-
ვარელ იყო სიბრძნითა და მორწმუნებითა თვისი-
თა. იგოდნად ვიდრელა იგი მეფეს თვისთ მთავა-
რთა მთავრად დაედგინა, და მიზესითა ამითა ყო-
ველნი მთავარნი მოჰურნე მისა იეგნეს უკან შთა-
მოდგომილნი, რათა რამ ნაკლებულობის მას შინა
წოვნითა, მეფეს თვალითვან გამოუედონ. და ამი-
სთვის ამ ცნით უნდათ შთამოედება მისი, რამეთუ
მეფესა მას ბრძანება ესრეთი გამოაჯემინეს, რომე
არა კაცმან დღესა ოჯდა ათსა არა რად სათსლოარი ითა.

ხოლს, არცა კაცისაგან და არცაღა ლუთისაგან, არა-
 მედ სათნოარი მეფისაგან სოლო იყოს. და რომელ-
 იც ამის წინაღმდეგად მოიქცეს, იგი მღვიმესა ლო-
 მთასა შთაგარდეს: ბრძანებასა ამას დანიელ ყურად
 ლება არა მოსცა, არამედ ვითარცა ჩვეულება ქონდა
 დღეში სამ ეზის სასლსა თვისსა წარვიდოდის, და
 ქორსა აღსული სარკმელთ წინაჲე რომელი ჰირდა-
 ჰირ უმსერდა იერუსალიმსა ლუთისა მიმართ ლოც-
 ვასა თვისსა იქმოდან: სოლო მცერთა დანიელისათა
 ესე ვითარცა ეულის კმა ყვეს, მუის მივიდეს მეფეს
 აცნობეს მეცხეველთა, აჲა ესე რა დანიელ ბრძანე-
 ბასა შენსა არა დემორჩილათ: თუცა მეფემან მან
 მრავალს ეცადა განრინებად დანიელისა ნაცოიისა
 ამისაგან, ვარნა ბოლოს ღონე გაწყვეტილმან ბრ-
 ძანება მოსცა იგი მღვიმესა ლომთასა შთაადონ.
 და მას ესრეთ ჰრქვა, შენ რომელ ღმერთსა შე-
 ნსა მარადის ჰმსასურებდი, იგივე ეცხსნის შენ.
 და ესრეთ იღეს მიიყვანეს დანიელ მუნ შთაადდეს
 რა, ლოდი ერთი დიდი ჰირსა მის მღვიმისასა მია-
 გორეს, და ბეჭდითა მეფისათა დაჰბეჭდეს, რათა
 არავინ კაცმან ეცხსნას გამოიყვანოს: სოლო და-
 მესა მას მეფემან სიმწუსრისაგან არა რაჲ ჭმა

და ვერც დაიძინა, მის გამო დილას ადრე მივიდა
 ლოდი გარდაგორებისა მღვიმის პირისაგან, და
 ისილა რამეთუ დანიელ შრთლივ ცოცხალი დიდგ-
 ხას მისცემდის ღმერთსა უვნებლად დასცვისთავის
 თავისა თვისისა ლომთა მათგან. ამას ზედა ფრიად
 უხაროდა მეფესა, და ფიცხლავ ამოაყვანინა და-
 ნიელ მღვიმისა მისგან, და ბრძანა მის წილ მტე-
 რთა მისთა ცოლ შელიითურთ მათითა მათყრა მღ-
 ვიმესა მას. რომელ ესენი ჰყრეთ ძირს არა წე-
 ვნიონი, მიცვივდენ მათ ზედა ლომნი იგი და დაფ-
 რიწეს შეტამეს: და ესრეთ შეწეგნითა ლუთისა-
 თა კელეწიფებასა მას შინა თვისსა დაძთა დანიელ
 ყოველსა ყაჟსა დარეის მეუფებისასა. და მას შემ-
 დგომ ყაჟსაჲცა კვიროსისასა, რომელ სწარსთ მეფე
 არკი იყო, სიკვდილსაჲცა შემდგომ დარეისა მო-
 ვიდა მეფობაჲცა ბაბილოანთასა თავად მიიღო:

კვიროს მეფისა ამის ყაჟსა ვაბილოანთა კერპი
 ერთი ბელ წოდებული ევანდათ. რომელსა დიდის
 პატივით მსახურებდენ ივინი. ეგრეთ ვიდრეღა ყო-
 ველ დღეს დაებათ მისთავის ათორმეცი ქილა წმიდა
 ქილი დღეში, ორმეოცი ცხოვარი და ექუსი ვედრა
 ღვინო: მეფე იგი მსახურებდისჲცა რა კერპსა ამას,

მის გამო დღეს ერთსა კითხა დანიელს თუ რასათვის
 შენ არა ჭმსასურებ ბელ ღმერთსა ჩვენსა. მიუგო
 დანიელ და ჰრქვა, მე კელითა გაცისათა ქმნულს
 კერასა არა გმსასურებ, არამედ ცხოველსა ღმერ-
 თსა შემოქმედსა ცისა და ქვეყნისასა გმსასურებ.
 მაშინ მიექცა მეფე და ჰრქვა მას, ვითარ ეგონია,
 ნუთუ ბელ არა არს ღმერთი ცხოველი? გერ სე-
 დავ ყოველ დღეს რაოდენს ჭამს და სუამს? ეც-
 ყოდაცა დანიელ მას გაცინებით, ნუ სცეუგდები მეუ-
 ჳეო, მავ ბელი შენი შინაგან მიწა არს და გა-
 რეთი რგალისაგან ქმნული არს. სრულებით მავ
 არა ჭამს და არცარა სსვამს. საქმესა ამასა ზედა
 მეფემან მან ეულისწყრომით შაუწოდა მის კერ-
 ზის მღღელნი და ჰრქვა მათ, უკეთუცა არა მეც-
 ყვით მე, თუ ვინ ჭამს საჭმელთა მათ, თქუწნ
 დავსოცო. ვარნა უკეთუ ცხადად მიჩვენათ რომ
 ყოველ საჭმლებსა მას ბელი ჭამს, დანიელ მო-
 ვალა, რომელმან ესრეთ აცინა ბელსა მას. ეც-
 ყოდა დანიელცა, მეყავნ მე სიტყვისაებრ შენისა:
 ამის თქმით გამოვიდეს მეფე დანიელისა თანა მო-
 ვიდეს ცაძრად ბელისა. სად მღღელნიცა მისულნი
 ეცყოდეს მეფესა, აჰა ესე რა ჩვენ ვარე ვაგალ,

და შესეუფეო დაუდგ წინ ბელსა სატყმელნი და
 ღვინო. კარნი დაასქე ბეჭდითა შესითა დაბეჭდე.
 შემდგომ მოვიდეთ დილას ვნასოთ, უკეთუ სატ-
 მელნი ეგე ბელს არა შეეჭამოს, მაშინ ჩვენ მოვ-
 კუდეთ. აბა თუ შეეჭამოს, მოკუდეს დანიელ,
 რომელმან ჩვენ ზედა ეგფერი სიჯრუის სიჯეგანი
 თქვა: კერპის ღდელთა მათ ამას საეანსა ზედა არა
 რამ შიში აქუნდა უშიშრად იყვნეს, გინათვან სა-
 კურთხეველს ქვეშედან გზა ერთი ფარული გაე-
 კეთა. რომელნი მარადის მუნით შემავალნი მუნ
 მდებარე სატყმელთა შეშტამდეს: ესენი ოდეს გა-
 რე გამოვიდეს, და შეემან თქმულობისა ებრ სა-
 ტმელნი ივინი ბელს წინ დაუდგა, მაშინ დანიელ,
 ნაცარი მოაჯანსა, და ფარულად სსვათასა შეფის
 თვალთ წინაშე მრთელი ტაძრის ადგილსა მოაფ-
 ქვევინა. და იფერ გარე გამოვიდეს კარი დაასქეს
 და ბეჭდითა შეფისათა დაჭბეჭდეს წავიდეს: მას
 ღამეს კერპის ღდელნიცა რომელნი სამეოჯ და ათ
 სულ იყვნეს, თვისთა ჩვეულებისა ებრ ცოლ შეი-
 ლითურთ თვისითა ზემოდ თქმულ იგურდიფი გზით
 შევიდეს ტაძრად, და იგი ყოველი სატმელი შეს-
 ვეს შეჭამეს გამოვიდეს წარვიდეს: დილა განთი-

აღსა დანიელ აღიფანა მეფემან კარსა ცამრისასა მოვიდა. და დანიელსა უზგენებდის ბეჭედსა მას რომელი შრთლად უგნებლად იყო. მაშინ აღაღეს კარი და ისილა რამეთუ სატემელნი იგი სრულებით შეტემულნი იფენეს არკი, სისარულით წასილი შექმნა მეფემან, დიდ სარ შენ ჭი ბელ, რამეთუ სიჯარუე შენ შორის სრულიად არა ყოფილა. მაშინ დანიელ გაცინვით იპყრა მეფე რათა შიგან არა შევიდეს და ჭრქვა მას. ერთი თვალი შეავლე დედაძიწასა და ნასე თუ რავდენნი ნაფერსარნი არიან აქა: მეფეცა იგი დაკვირვებული იცუოდა, კაცებისა, ქალებისა და ყმაწვილების ნაფერსარნი მოხანან აქა. და ესრეთ შეიჯყო მღვდელთა მათ მოქმედებული მაცუუარობა. და შემდგომ გსაცა იგი იგურდიგი და ფარული ნასა რა, ფრიად გაწყრომილმან მათ სედა ბრძანა მოსწობა მათი ცოლებითა და შვილებითურთ მათითა, და კერნიცა იგი ბელისა გელსა დანიელისსა მოსცა, რათაშცა შემუსროს და და ცამარიცა მისა დაამსოს:

მათ ღვდელთა შინა ბაბილონელნი გეძანასა ერთსა საშინელსა ინასვიდენ, რომლისაგან ყოველთა ეშინოდან და ვითარცა ღმერთი მას ჭმასსურებდეს:

ხოლო საქმე ბილ კერპისა რომელი ესრეთ მოს-
 ვდა რა, მიექცა მეფე დანიელსა და ჰრქვა ვითარ-
 მედ. ვეძანისათვისცა ამისა ვერ მალ ვიც თქმად
 რომე რვალისაგან ქმნული არს, აჰა ესე ცხოველ
 არს, ჭმს და სუამს, ამის გამო შენც ზგენთან
 თაყვანი ფც ამს: მიუგო დანიელ და ჰრქვა მას, მე
 ღმერთსა ზემსა ვეთაყვანები, რომელი ცხოველ
 და უბედავ ღმერთი არს. და უბეტუცა მე ნებას
 მომცემდე ვეძანას მას მე მოვჭკლავ წინაჲმ შესსა
 მოუხმარებლად მახვილისა ანუ კვერთხისა. მოს-
 ცა მეფემანცა ბრძანება რა, დანიელმან მცირე რამ
 ერბო, და ფისი (წივითი) მოიღო, აურია მათ შო-
 რის ქონი და ბალანი გუნდათ შეჭქმნა შეაგმნა,
 და ჰირსა ვეძანისა გარდუგდო, რომელმან შე-
 ჭამა რა, მესსეულად გასქდა მუნვე ვეძანი ივი.
 და დანიელ ჰყვედრა მათ მეცყველმან, მიჰსედეთ
 თუ რაჲსა ჰმსახურებდით: ნაბილოანელნი ამას
 საგანსა წედა ფრიად განცოფდეს, და მეფესა წინ
 აღუდგებოდეს და იცუოდეს, მეფე გაურიავდა,
 რამეთუ ბილ დაჰსო, ვეძანი მოკლა და მღდელ-
 ნი მოსწო, მის გამო მივიდეს მეფესთანა და-
 ნიელ გამოიჯავცეს წარიყვანეს მღვიმესა ლომ-

თასა შთააგდეს. სად ლომი ჰეიღი ჰეიგებდის, რო-
 მელთ ხვეულება იყო დღე ყოველ კორცსა ორი
 კაციასა და ცხოვარს, ორსა მათ მოსცემდეს.
 გარნა რაჟამს დანიელ მათ წინ მიუგდეს, მაშინ არა
 რამ საჭმელი მოსცეს რათა დამხეულთა მესსეუ-
 ლად მოკლან შეჭამონ იგი: მას დღესა ამბაკომ
 წინასწარმეტყველსა, რომელი ჰურიასტანს იყო,
 შეჭამადი მოესარმა, შიგან ჰურიც ხაფეუშა და
 ჰურტელსა ერთსა დებული ენაში მიაქუნდა მუ-
 შაკთ საჭმელად. და ეზასა სედა მას ანგელოზნი
 შეემთხვა, რომელი ეცყოდა, მან საჭმელი დანი-
 ელს მიუტანე ბაბილონს, რომელი მღვიმესა ლო-
 მთასა არისო: ამბაკომ ეცყოდაცა მას. უფალო მე
 არა მისილავს ოდესმე ბაბილონ, და მღვიმესა მას
 არა უწყვი სადა არს? მაშინ ანგელოზმან მან იპყრა
 იგი თმისაგან მისისა სე. აღილო და იგი მის ბა-
 ბილონს მიიყვანა მღვიმედ ლომთასა შთამოიყვან-
 ნა, და ეკლსა მეოფი საჭმლისა მის მუნ დანიე-
 ლისათვის მოსემის შემდგომ იმავე წამს მჩხობლ
 ამბაკომ მოიყვანა თვისავე ადგილსა: დანიელ იგ-
 ფერ დღესა ექუსსა მას მღვიმესა შინა დაყოფის
 შემდგომ, დღესა მეშვიდესა რაჟამს მეფე მივიდა:

მღვიმეს ჰირსა. რათა თანა მწუსარე დანიელ ზე-
და იეოს, მიჰსედა და იხილა მუნ დანიელ ცოცსა-
ლი ჰქდა რა, გამშრალი დაძთა. და შექმნა ზასილი
თქმითა. დიდ ხარ შენ უფალო ღმერთო დანიე-
ლისაო, მართლიად შენს ვარდა სხვა ღმერთი არა
არს. და ბრძანა მეყსეულად ამოყვანება მისი. რო-
მელი აღმოიყვანეს და მის ნაცვლად მტერნი მის-
ნი შევარდეს, რომელნი შთაცვიბდეს რა წინაშე
მკაცთა მათ ნაკვეთ ნაკვეთად შეიქმნნეს.

დანიელ წინასწარმეტყველსა ღმერთმან პრა-
ვალ საიდუმლოთან სილგათა ვარდა, მოსვლაცა მე-
სიისა მტკიცე დროებით გამოუცხადა, რომელ ესე
რამეს ერთ ვისის თვისი ნათესავის ცუდეობასა
ზედა მოწყენილი მარსულობით ილოცვიდა ღუ-
თისა მიძართ, და ვითარცა იცყვიან, მის იერემია
წინასწარმეტყველის ნათქვამსა ზედა ეანიზრას-
ვიდა, თუ როდის უბვე შესრულებად არს ჰურიათა
ცუდეობის სამეოცდა ათი წელი? რომელ ღმერ-
თსა ზომა ესე დაუცს. ანაზდათ ვაბრიელ ანგელო-
ზი მას გამოუჩნდა, და სიყვარულიანი მოკითხვით
ეცყოდა, დანიელ კაცო სანაცრელო, ისმინა ღმე-
რთმან ლოცვისა შენისა, ამისთვის მოვედ რათა

გაცნობა იგი სათხოვარი შენი რომელს თხოულობს,
 და იგუგერ დაუწყო მას ადგილობრივ მითხრობად
 მესიის მოსვლასა, და სიკვდილსა, ზედა მისსა,
 რომელ ვიდრე იმ უამადმდე სამეოც და ათი მეშვი-
 დე უნდა იყო სო. რომელი კაცად კაცადი მეშვიდისა
 მის საღმრთო წერილის რიგით და სიჯეგით შეიდ
 წელად შეცუობით, იქმს ოთხას ოთხმეოცდა ათ
 წელსა. ვითარცა ჭემპარიცებით იმავე დროს აღ-
 ესრულა: მის გამო შემდგომ მომავალ ურწმუნო
 ჭურიათა წინაღმდეგად სიჯეგისა ამის წინასწარმეტ-
 ყველებრივისა სსგა გზის მოუშოგნელობითა დაიწ-
 ყეს ცრუ ცუდიმადი მიზგზებით დანიელ წინასწარ-
 მეტყველის რიგსა გარე წინასწარმეტყველთას, შე-
 რაცსვა. ვითარ თუ ერთი წმიდა მომთხრობი არისო
 იჯეგიან, რომელმან თვის უამს მოსვდენილი სა-
 ქმენი დაწერაო:

თანვი შეერვე

ათორმეჯნი წინასწარმეტყველნი:

ვითარუა ვთქვით შემოდ, ვარდა ოთხთ დიდ
 წინასწარმეტყველთა, ათორმეჯი საწინასწარმეტყ-
 ველობის დამწერნიც იქმნენ, რომელნი თვისთ
 მკირე ნაწერისათვის, მკირე წინასწარმეტყველ-
 თთქუწენ. და ესენიც იმერთთ წინასწარმეტყველთ.
 დროთა შინა გამოცხადებითა ლუთიულითა წინას-
 წარმეტყველებდეს შორის ისრაელთასა. და ბრძა-
 ნებითა ლუთისათა შრავლისაგან მკირე ნაწერსედ.
 ვარდიცანეს წინასწარმეტყველებანი თვისნი. და
 სახელნი მათნი ესენი არიან, ოსე, ამოს, მიქია,
 იოველია, აბდიჰ, იონა, ნაუმ, ამბაკომ, სოფონია,
 ანგია, ზაქარია, მალაქია: ამათგანი ვინათგან იონა
 წინასწარმეტყველის ნინველთ ქადაგების მოთხ-
 რობა საღმრთოა წერილსა შინა ადგილობრივ გრძ-
 ლად დაწერილი არს, (რომელში ყოველი წინას-
 წარმეტყველებაჲ მისა შეიჯმის,) ამის გამო აწე-
 მას მოვსთხრობთ:

თანვი შეეცხრე:

მოთხრობა იონა წინასწარმეტყველისა:

წელი ქვეყნისა 3197 ოდენ:

იონა ამათიას მეჲ, რომელი უამსა ისრაელთ
მეფის მეორე ერობოამისსა წინასწარმეტყველებ-
დის. უბრძანა მას ღმერთმან განსვლად ნინეგად წო-
დებულ ქალაქად დიდსა უცხო თესლთ სამეფო-
სასა მისვლად, და მუნ მათ მიმართ ქადაგებად,
რათა უოდგათიან თვისთა მოქცეულნი შეინანებ-
დეს და არა ირისხოზ ღუთისიან და ქალაქი მა-
თი მათ ზედ არა დაამსოხ: იონა წინასწარმეტყ-
ველი ესფერ ანალი სახის ბრძანებასა ზედა ღუ-
თისასა განკვირვებული, რომელსა თავადი ისრა-
ელთაგან ვარე უცხო თესლთა მიმართ ქადაგებად
მიაგლენს. ესრეთვე ამისაუკა მზრახველი ვითარ-
მედ ღმერთი მოწყალე არს, და უკეთუმცა მათ
შეინანონ, არა ვანრისხვად არს მათი. და მაშინ
თვით ცრუ წინასწარმეტყველად უნდა გამოჩნდეს
ნინეგელთ წინაშე, ამის გამო (ვითარცა იტყვიან
აღმფოთებული ესრეთ ეჭობდა რომე გამოცხა-

დგა ლუთისა ისრაელთ ქვეყანასა შინა სოლო იქ-
 შნების, და უკეთუ ვარე მისსა ვავიდეს, განსაუ-
 დელისა ამისაგან განერინების,) ვანივლუო იოანე
 ქალაქად მივიდა. და მუნით ნავსა შევიდა, რათა
 თარსის წოდებულ შორ ქვეყანასა უცხო თესლ-
 თასა მივიდეს ღმერთს დაეძალოს: გარნა ოდეს
 ნავსა შესული მცირე ოდენ ზღვით წინ წარვი-
 დოდის, ანაზდათ ღმერთმან იეფერ სასტიკი ბორ-
 ბალი ეინა ქარიშხალი ამოიყვანა ზღვასა მას ში-
 ნა, ვიდრელა ღელვისა მისგან ნავი იგი შეიმუხ-
 რებოდის. მის გამო შენაგენი იგი ყოველნი ათრ-
 თალებულნი ღმერთებსა თვისსა მწეთ სადგილი-
 ან. და ცვირთთა მათთა ზღვად გარდაჭერიდდეს,
 რათა შემსუბუქებულნი განერინონ: მაშინ წინას-
 წარმეცხველსაჲ იონასა შიშისაგან ანუ სამეცხავი
 საღმობისაგან ნავის ერთ კერძოდ განცალკეებუ-
 ლსა დაწოლილი ემინა სვრინეგდა რა, მივიდა ნავის
 მთავარი ყვედრებიჲ იგი გამოაღვიძა და ჰრქვა,
 რაჲ არს ეგე, რომელ უნაღვლეჲად მწოლარე
 სვრინაჲ? აღსდგე შენც ილოცვიდე ლუთისა მიმართ
 შესისა, ვინაჲცა შესაძლებელ არს მან ჩვენ მისმ-
 ღნოს და განმარინოს განსაუცდელისაგან ამისა: და

ესრეთ ოდეს შეველა არა იყო. სღვა იგი არა დაჯ-
 სრებოდის დღევისაგან, იჯყოდეს მენაგენი იგი,
 არამცა ჩვენ შორის ვისმეს დაფარული ცოდვისა-
 თვის რისსეა ესე ჩვენსედ მოვიდა, მის გამო სრ-
 ხვა ეგეს რათა სააგიანთ შორის წილი განიგდონ,
 რომლის მიერ გულის კმა უონ, თუ ვისათვის არს
 ესე? და რაჟამს წილი განიგდეს და წილი იონას
 სედ გამოვიდა, ეკითხოდენ მას. თუ ვინ ხარ შენ
 ანუ რა საქმე გაქუს, და სად მისვალ? მაშინ განუ-
 ცხადა იონამან და ჰრქვა მათ ვითარმედ, მე მო-
 ხა ვარ ლუთისა, რომელმან თავად შექმნა. სღვა
 და კმელეთი, და ვინებე რათამცა ვივლცოდე მე
 კელისაგან მისსა, რომლისათვის რისსეასა ამასა
 თქვენც ჩემთან გამოვლით: ხოლო ივინი ლონე
 მიწევეცილნი რომელთ არა იჯოდენ თუ რაჟ უონ.
 იონა მათ ჰრქვა, ამიღეთ მე სღვას ვარდამადეთ
 რათა განეროთ დღევისა მისგან. ვარხა მენაგენი
 იგი მაინც და მაინც შეიბრალებდეს მას და ეცდ-
 ბოდენ ნავის კმელეთის. კერძოდ დაბრუნებასა,
 შემდგომ რაჟამს სსვა ლონის მიება სრულიად არ-
 და დაშთა, პირველ ღმერთს ეგედრებოდეს, რათა
 საქმე იგი ცოდვად არა მიითვალოს. და თქმულთ

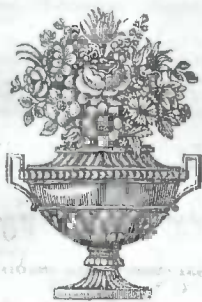
ბისა ებრ იონასა ოდეს იაერეს იგი შლვას გარდა
 დაადეს მეესეულად ქარი დაჯსრა შლვა დამეუ
 დროვდა. სოლო კაცთაჲ. მათ. სასწაულისა ამის
 სილგითა ღმერთს დიდება მისცეს და საღმრთო
 შეწირეს. მაშინ ღმერთმან შლვასა მას შინა თეგ-
 ში ერთი დიდი წარგზავნა, რომელი მოვიდა იონა
 წინასწარმეტყველი შთანთქა. და სამ დღე სამ ღა-
 მეს მუცელსა შინა მისსა გოჯსალი დაჭეო იონა.
 და თვისი მოქმედებული ცოდვის შენდობის თხო-
 ვითა. ღოჯვასა მას იცეოდა, რომელი დაიწყო-
 ბების: ღადად ვებჯ ტირსნ შინნ ჩემსნ უფდისნ შიმნრფ
 დუთისნ ჩემისნ:

შემდგომ ბრძანებითა ლუთისა თეგში იგი გა-
 მოვიდა გმელსა, და მუნ გოჯსალ გოჯსალი გა-
 რე. გამოარწყია წინასწარმეტყველი იგი იონა რა,
 მრხობლ უბრძანა მას ღმერთმან ვითარცა ზირველ
 ეთქვა, მივიდეს ნინევედ ქალაქად ჭქადაკოს. მაშინ
 დაემოარხილაჲ იონა ღმერთსა მივიდა ნინევედა, რომ-
 ელი ქალაქი იგვერ დიდი იყო. ვიდრეღა სამი
 დღე მოუნდებოდა პრთლივ მიმოვლასა. და დღესა
 ზირველსა ნინეველთა მათ ქადაგებისა მისისა მს-
 მუნელთა, რომელი. იზასდა ვითარქმედ ღმერთ-

მან ზატიყად ცოდვითა მათთასა შემდგომ სამი-
 სა ღლისა ქალაქი თაგსა მათსა ზედა უნდა დააქ-
 ციოს, შეის რწმენა ნათქვამი. მის წინასწარმეტყ-
 ვეველისა. და დაიწყეს თქმა ვცოდე და შენანე-
 ბად: ეგრეთვე მეფემან მან გულის კმის მეოფე-
 ლმან ამისამან განიჯარჯვა სამოსნი თვისნი, მამა
 შეიმოსა, ნაცარსე ჰდა, და გამოსცა ბრძანება რათა
 დიდთა თუ მცირეთა ვიდრე უსიტყო ზირუცევება-
 დმდე ეოველთა მამა შემოსვილთა იმარსონ შეი-
 ნანონ. და ესრეთ ნინველთა მართალი გულითა ცო-
 დვითა თვისთა ზედა შეინანეს რა, აღმრესცა ღმერ-
 თი შეწყალებასა ზედა, რომელმან შეწყალებითა
 ცოდვანი მათნი შეუნდო და თქმული რისსებაჲ არა
 მიუგლინა: ამას საეანსა ზედა ფრიად ეწყინებოდა.
 წინასწარმეტყველსა იონასა, რომელი ცრუ მოლა-
 ზარაკედ აღმოხნდა წინაშე მათსა. მის გამო დაი-
 წყო ჩივილი ღუთისა მიმართ მეტყველმან. აჰა-
 ესე იყო მისეზი რომელ მე გივლცოდი და არა.
 მიხდოდა აქ მოსვლად ქადაგებად, რამეთუ ვუწყე-
 დი მოწყალებასა შენსა რომელ მოწყალე სახიერ
 სულგრძელი ხარ ღმერთი, და შემანებელთა შენ-
 დობას ცოდვითასა მოჰმადლაგ. ამისთვის ვითხოვ

მიიღე სული ჩემი რათამცა მოგკუდე ეცყოდა: და
 ესფერ მოწყენილმან აღილო. თავი გამოვიდა ნინევი
 ქალაქის ჰირდაჰირ ადგილი ერთი გაიკეთა და მუნ
 სჰდა. რათა მუნით სედვიდეს თუ, ნუ უბეე მაინც
 და მაინც ვითარ ყოფად არს საბოლოო მის ქალა-
 ქისა, მოვალს იგი რისსეა ანუ არა: და მუნ აღ-
 მოუცენაცა ღმერთმან ნეტეი ერთი აყიროსი, რომ-
 მელი მეესეულად აღორძინდა და ფურცლებითა
 თვისითა აჩრდილებდა იონას სედა და იფარვიდა
 მის სასტეკი სიჯსისაგან მზისა. რომელსა სედა
 თვითაცა ფრიად უხაროდას: ვარსა ესფერ მოსგე-
 ნებით დღესა ერთსა დაყოფის შემდგომ მეორე
 დღეს დილა განთიადსა უბრძანა ღმერთმან მაცლ-
 სა ერთსა, რომელი მივიდა ძირი მის აყიროსა მოს-
 ჭრა. შემდგომ ამოსელისა მზისასა დაჭქროლაცა
 სედ ცფილ ქარმან და ეცმა აყირო იგი. მაშინ
 იონა მის მზის ფიჯსი სიჯსისაგან ფრიად შეწუ-
 სებულმან მრჩობლ ჩივილი დაიწყო. ღუთისა მი-
 მართ და თქვა, უმჯობეს იყო რათა მოძკედარი-
 მცა ვიყავ ვირემც ცოცხალი, და დასსნილ ვიყავ
 შეწუსებისა ამისაგან: მაშინ მიექცა ღმერთი და
 წუროვითა მისი ეცყოდა, მენ მაგდენად გული ეც-

წვის და სწუსსარ მავა ერთი აყიროსათვის, რომელი შრომითა შენიდა არა დაგინერგავს აღვისრდიეს, არამედ თავით თვისით ღამესა ერთსა აღმოცენებულ არს და მეორე ღამეს შემსმარ არს. მაშ სადამე ვითარ ვინდოდჳ რომელ მე არა შემეწეალა იფფერ ქალაქი იგი დიდი ნინგე, და შეესეულად დამემსო. სად უმეტეს ას ოცი ათასი სულისა იფენეს, უცოდველნი ერმანი მისნი სოლო. რომელთ არა იცოდენ კეთილი და ბოროტი ვარდა მათი ურიცხო უსიჯყო პირუტყვებისა.

66 წილი მეექვსე

მოთხრობა ეზდრასა, და მაკაბაელთა
წიგნთასა. ჭურიათა ცუგეობისაგან
მოქცევის შემდგომ შემთხვევულნი
საქმენი:

თანვი პირუტყლი:

ჭურიანი ცუგეობისაგან ბაბილოანთასა მიიქცევიან:

ა. ეზდრა. ბ. გ. ბ. ეზდრა. ა: გ. ეზდრა. ბ:

წელი ქვეუბის 3468 - 3489:

რამაჲს საწყეო ლუთის პრისხველობისა შეი-
გსო, რომელს სამეოცდა ათი წელიწადი დროება
ვანესაზღვრა ისრაელთ ცუგეობისა ამისა. აღძრა
ეული კვიროს წოდებული სპარსთ მეფისა, რომ-
ელმან უამს ბაბილოანთ ზედა მეფედ ვასდენი-
სასა ბრძანება გამოსცა, რათა თვის მთავრობასა
შინა შეოფნი ჭურიანი ეოველი მონაგებიითურთ მა-

ათათა განვიდეს იერუსალიმად მიიქცეს, და მუნ
 მისულთა მრჩობლ ცაძარი ღუთისა აღაშენონ: მის
 გამო რაოდენი ოქროს და ვეცხლის ჭურჭელნი
 იყვნეს შევლად ნაბუგოდონოსორის მიერ იერუ-
 სალიმით გამოცაცებული წამოღებული ბაბილო-
 ნად, გამოულთ ყოველივე კვიროს ჭურიათა მოს-
 ცა, რათა თავისავე ადვილს მიაქციონ. და ამას
 გარდა ბრძანებაცა მოსცა ვითარმედ მის ცაძრის
 აღშენებისათვის რაოდენი თეთრი გინა ნიგთი სა-
 ჭირო იქმნების, საუნჯისაგან საკელმწიფოჲსა მო-
 ეცეს:

ამისთვის პირველად ბრძანებასა ამას ზედა ორ-
 მეოცდა ათი ათასის ოდენ ჭურიათა თვისთ წინამ-
 პლვრად ყოლვითა ზორაბაბელ სალათიელიან წო-
 დებულიისა რომელი იექონია იუდას მეფის მის მე-
 იყო. და ისუ ოსედეკიანთისა, რომელი მათ ღლე-
 თა შინა მღვდელთ მოძღვარ ჭურიათა იყო. გამო-
 ვიდენ იერუსალიმად მოვიდენ. და წინა პირველ
 მცირე ერთი განახლება ქალაქისა დაიწყეს, შემ-
 დგომ მუის კელი მიუგეს აღშენებასა ცაძრისასა:
 გარნა მათ ღლეთა შინა შენობათა ამათა არა იწარ-
 მოეს, მისგზი იგი იყო, ვინათგან მუნ მათზე ას-

ლო მეოფე სამარიტელთა ნათესავი, რომელნი მტერნი ჰურიათასა არკი იუვენეს, მისწერეს საქმე აურის მის მეფის მთავართა თანა. რომლით იეფერ ჰეოვნა შენობამან, ვიდრემდის კვიროსის შემდგომ სსგა მეფე დაჰდა. რომლის დღესაცა სამარიტელთა ამათ სრული ბრძანებაც გამოაჯიანეს რათა სრულებით დაჯსრეს შენობა მის ცაძრისა. და იეფერ წელსა ათხუთმეტსა ოდეს სავსებით დაჯსრომებული დაშთა ვიდრე დარე მეფის მეორე წლადე, რომელმან უჩობლ ბრძანება გამოსჯა ცაძრის და იერუსალიმის ქალაქის ზღუდეთა აღშენებისა. და ბრძანებაჲ თავის უფლებისა ამისაჲ ამ სასით იყო:

დარეჲ მეფემან წვეულება ერთი დიდი ჩინებული უყო მთავართა თვისთა, და განჯსრომისა ამისა შემდგომ, ოდეს გამოვიდა სენაკად თვისსა მივიდა მჯირე ერთი მოსვენებად დასაძინებლად, მაშინ მის მეფის სამთა სენაკის ზედა მსედგელთა, ესე იგი უსაშუალოდ მისთანა მსახურთა, რომელ ამათვანი ერთი ზორაბაბელ იყო. (შესაძლებელ არს კელმეორ ჰურიასჯანით მოქცეულ მოსული მეფის თანამდებობასა შინა შესულ იყო,) ერ-

თად ზრასგა ეგეს, ვითარმედ კაცად კაცადმან ცალკე
 ცალკედ რამ სიტყვანი ბრძენური დაწერონ, და რო-
 მლის სიტყვაჲცა უმეტეს სათნო ეგოს მეფესა,
 მან სახუქარნი დიდ დიდი მიიღოს და დიდობასა
 ეწიოს, იეფერად ვიდრეღა მეფის ჩამო იგი იყოს.
 და წინა პირველ მოყვარედ მეფისა აღირაცხოს.
 და ესფერ სამთაგეთაჲცა მათ ეტყენულებანი თვი-
 სნი დაწერეს, და წიგნნი მათნი დაბეჭდილნი სარ-
 თაულსა ქვეშე მეფისა დადგეს: ნმათგანი პირვე-
 ლი იგი სწერდა, ვითარმედ უმეტეს უფროს ყოველ
 რაიმეთა ძლიერი ღვინო არს. მეორე სწერდა ყო-
 ველსა ზედა ძლიერი მძლეველი მეფე არს. და მე-
 სამე იგი რომელ ზორაბაბელ იყო, დაეწერა, ვითა-
 რმედ უმეტეს ყოველთასა მძლეველ ძლიერნი დე-
 და კაცნი არიან. და ამათზედ უმეტეს მძლეველიცა
 ტეშმარიცება არს: მეფემან მან რაჟამს გამოიღვიძა,
 და წიგნნი იგი ნასა წაიკითხა. ისმო წინაშე თვის-
 სა ყოველნი უსუცესნი და მთავარნი, და მათს წი-
 ნაშე უბრძანა სამთა ამათა, რათა კაცად კაცადმან ნა-
 წერი თვისი მიზესებით დაამტკიცოს აჩვენოს: რა-
 ჟამს ესენი აღსდგეს ურთი ერთისა თანა იცყოდეს
 თვისთ დაწერილ მოძღვარებასა, ზედა, ყოველთა

ერთბამად სათნო ეყო ნათქვამი შორაბაბელისა, და აწეეს წასილი ვითარმედ ღიდ არს ტემპარიცება, და უმეცეს ყოველთასა იგი არს მმლკველ და ძლიერი: და რა ესე ესრეთ იქმნა, ეცყოდა მეფე შორაბაბელსა, ითხოვ ჩემენ რაჲც ვინდესჲ. რომელ უმეცეს დაწერილთა თქვენთა სსვა რამესაცა მიცემ, ვინათვან უფროს ყოველთასა ბრძენ სარ შენ: მაშინ შორაბაბელს სსვა არა რაჲ უნდა, თუ არ შენობა იერუსალიმის უცამრისა, რომელი კვიროს მეფის აქეთ დაუსრომილი იყო, მისი აღშენების ბრძანება უნდა: მეფემანც შეის ბრძანება გამოსცა ითხოვსავე მსრით მისწერა რათა საკელმწიფო საუნჯისაგან რაჲც ესაჭიროების მოსცენ აღსაშენებლად იერუსალიმს შინა ღუთის უცამრისა: და თაგად შორაბაბელ მბაგრად მდგარმან ჰურიათა ნათესავ შენ და ოთხს წელიწადს შენ საქმე თავს გაიჯანა უცამრის შენება დაასრულა, და შემდგომ სინარულით მრავალი საღმრთოთა შეწირვითა, შეწირეს იგი ღმერთსა: მას შემდგომ ეზდრა მღვდელიცა ბრძანებითა არცაშეს მეფისათ: რომელი დარეჰს შემდგომ სწდა მხვიდა იერუსალიმად, და ჰურიათა წინაშე (რომელნი ღუთის მსახურების სისაგან მო-

სუესტებულ იევენეს,) მრჩობლ შკულნი მოსესო-
სანი წაიკითსა მათ ასწავა: ეგრეთვე ყამსა არცაჲე
მეფისა ამისასა ნეემია წოდებულ ჭურიათა მთავა-
რთაგანი ერთი, რომელი მეფესა მსასურებლის, და
ფრიად საყვარელ მისა შექმნილ იყო, მანც მრ-
ჩობლ ბრძანება მიიღო მეფისაგან და თავადიცა მიი-
ქცა იერუსალიმად მის ქალაქის ზღუდენი აღაშ-
ენებინა: თუეინდ ამას ზედაცა მოშურნებითა სა-
მარიტელთ მთავარნი სანაბალაჯ და ტუბია წოდე-
ბულნი უკან შთამაუდგებოდიან მრავალ გზის წინა-
შე მეფისა მრუდად შეტყობინებითა საქმისა დასა-
ცხრომლებლად შენობისა, ვარსა ვერა რაჲ საქმის
ქმნად შეუძლეს, არამედ იგფერ შეწევნითა ლუ-
თისათა მცირე ყამსა შინა აღასრულა ნეემიას, და
საქმენიცა სამოქალაქო რიგით განაწყო, ვითარცა
ესდრას მღვდელმანც ლუთიულ შკულთ საქმენო:
და ესფერ იერუსალიმ და სხვა ჭურიასტთანის ქა-
ლაქებისაცა თან და თან გაშენებითა ჭურიანი იგი მრ-
ჩობლ აქათ იქითგან მუნ მოვიდეს შეიკრიბნეს იუ-
დას და ბენიამინის ნათესავს გარდა, ეგრეთვე დანაშთ
ნათესავთაგანნიცა, რომელნი სალმანასარ მეფეს აქეთ
სხვა მთავრობაებს შინა განბნეულ იევენეს:

თავი მეორე.

იერუსალიმის მრჩობლ აღშენებას შემდეგ.
 ჭურიათა ნათესავის შემთხვევანი:

ა. მკანბ. ა. გ. მკანბ. ა. ბ. გ. —

წელი ქვეყნის 3684. 3727.

ღურიათა ცეცეობისაგან მოქცევისაჲცა შემდეგ, ვარდა მღვდელთ მოძღვრისა თვისთა ნათესავისაგან სსგა თავის უფალი მეფე ანუ მთავარი არა ეგანდა. არამედ იეფერ უწყებასა ქვეშე სწარსთ მთავრობისა დაძთენ ორას ოც ანუ ოცდა ათ წელს ოდენ, რაოდენიც ვასძლო სწარსთ მთავრობამან. ვიდრემდის ვამოსდა ალექსანდრე დიდი, რომელმან სწარსნი ჰგეგმა, და ქვეყანა ყოველი დაიწერა: შემდეგომ ალექსანდრეს სიკვდილისა ოთხნატყრად არკი ვანიყო მთავრობაჲ მისა, ჭურიათაჲნი პტოლომეოს (რომელ სოცერუცა ითქმოდა.) შესგდა, რომელი ეგვიპტელთ მეფე ვასდა. დღენი ამისანი და თვისთა ორთა შემდეგ მეფისანი ჭურიათაჲნი მუუდროებით ვაატარეს:

ვარსა მათს შემდეგომ პტოლომეოს ფილიპატორ

ანტოქეს დამარცხების შემდგომ რაყამს იერუსა-
 ლიმაღ მოვიდა, ჭურთათა სიყვარულით შეიწყნარეს
 იგი. და თვითაც სისარულით ცაძარს შინა. საღმრ-
 თოს შეწირვის შერმე, სომას ვარდასვლით წაქე-
 ჴსებითა უნდაცა შესვლად სიწმიდე, სიწმიდეთა, საღ-
 მღვდელთ მოძღვრის ვარდა არა ვისამე კაცთაგანსა
 ძალ ედგა შესვლად: ამას საგანსა ჴედა წინ აღუდ-
 ვებოდეს ჭურთანი იგი, ვარნა არა ეძველა რა. ამი-
 სთვის ოდეს შიგან შევიდა, ზოგნაცა ლუთისაგან ზა-
 ციუი გლიხაზობისა თვისისა, რომელს. მასვე აღ-
 გილსა მოუვიდა თრთოლა ერთი, და აქათ. იქით
 ცემითა დაკეთროანებული დაცა ქვეყნად გამოი-
 შანცა. ვიდრემდის ასწრაფებდეს მონანი. მისნი,
 შეიწყნარებდეს ვარე გამოთარეგდეს. საღ. მრავალ
 ყამს შერმე ძლივს ფიქრსედ მოვიდა თავს მოეცო-
 და იყო მიქცევა ამისა ქვეყნად თვისსა, რომელ-
 მან შენანების წილ ჴავრი დაიღო ვულსა ჭური-
 ათა ჴედა. და ბრძანება გამოსცა რომე ეოველ ჭუ-
 რითა თვის სამეფოსა შინა შეოფთა დაუცეფნ სარ-
 წმუნობაჲ თვისი, კერას მსახურონ. და რომელიც
 ურხ ექმნეს ბრძანებასა ამას, იგი შეიწყნარნ დაბო-
 რკილებული აღექსანდრია ქალაქად მიიყვანონ: ჭუ-

რიანი მრავალნი შეიპყრეს მიწვესითა ამითა თუ მა-
 მა კაცთ, თუ დედა კაცი, ერმა თუ მოხუცებული,
 არა ვისამე შოგვიდეს. და ბრძანებისა მებრ მეფისა
 შეკრიბეს ესენი მოიყვანეს ადგილსა ურთსა დიდსა
 დააყენეს, სად სუთასის ოდენი სწილოები შეამზადეს
 რათა ვაცოფიანებულნი ამთ სედ მიუტვიან, და იე-
 ფერ მათვან ვასრესილნი საჯანჯვლით მოკლან სა-
 წყალობელნი ივინი: რაჟამს დამზადებასა საქმისა
 ამისასა იქმოდეს, ერთ კერძოდ ჭურჩანი იგი წინაშე
 ლუთისა გრდომილი წასილითა უჩიროდესცა შეგდ-
 რებელნი, რათა შეწყალებითა მათი განარინოს. ივინი
 განსაცდელისაგან ამისა: მაშინ ანაზდათ ანგელოზ-
 ნი ორნი სეცით გარდმოსდეს და მტერთა შორის
 იეფერ შიში ერთი დიდი და აღშოთება შთამა-
 ვდეს, ვიდრელა სწილონი იგი ერთი ერთ შინა შემ-
 ცბეველებულნი დაიწყებდეს თვისთა პატრონთ სე-
 რენასა კვლასა: და მაშინ ვულოცა მეფისა ღმერ-
 თმან დააღბილა, რომელმან შეიკოდავა ჭურჩანი
 იგი საწყალობელნი, და ბრძანა განცეგება მათი
 გარსა ესე არა აკმაფა, არამედ უბრძანაჯა დაღაჯა
 ადგილსა მას, სად უნდა იგი შესაბრალისი სისს-
 ლის ღურჯ-მომხეტად იყო, სამეფო თვირით სუ-

ფრის გამართვა. რათამცა დღესა შვიდსა ჭამითა სმო-
თა ისარებდეს ჭურიათა იგი განთავისუფლებისათვის
მათი: შემდგომ მათი გზის საჭიროების მოსრუნველ
მან, იგვერ ააჭივითა დიდითა გამოისტუმრა ყოველი
კაცი თავ თავის აღვილსა საითვანც მიეყვანინებინა:

ამისა შემდგომ სიყვარული ნამეტყნავი იქონია
აჯლოძეოს ჭურიათა ზედა. და ჭურიათცა იგი მო-
რწმუნებით დაძთეს უწყებასა, ქვეშე მისსა. ვიდ-
რემდის სიკვდილს მერმე მისსა მოვიდა ანჯიოქე
წოდებული დიდი მეფე ასურათსა, რომელმან ქვე
აღებითა ეგვიპტელთ მეფობისა, იუფლა ყე ჭურიათ-
ცანსაცა ზედა. რომელ ესეცა სიყვარულითა დი-
დითა და მოყვრობითა მოეჭყრობოდა ჭურიათა, იე-
ოდნად ვიდრელა წლიური ჰამაგირიც დაუბა ცამა-
რსა საღმრთოებისათვის: სიკვდილსა შემდგომ ა-
მისსა შემანცა მისმან სელევიკო ფილონატორ წო-
დებულმან პირველზედ გზა მამისა. თვისისა, იანყ-
რა ჭურიათა თანა მოყვრობით მოქცეულმან: ხოლო
ჭურიათცა იგი მათ დღეთა შინა ფრიად მყუდრო-
ებით და კეთილ დარჩევებით ვიდოდინ ონია წო-
დებულ კეთილმსახურ და ეონიერ მღვდელთ მოძ-
ღვრის განმგებლობასა ქვეშე:

თანგი მესამე

რისსეა ელიოდორესი:

ბ. შავან. დ: — წელი ქვეუნიან 3828:

უამსა სელეგიკოსა ამისასა მეუდროებაჲ ჰურია
 თასაჲ აურ დაურია სიმონ წოდებულ მთავარმა ჰუ-
 რიამან ერთმან, რომელი ურიგობისათვის თვისისა
 იქმნა მსილებულ ონია მღვდელთ მოძღვრის მი-
 ერ. და მიზეზითა მით მღვდელთ მოძღვარსა ზე-
 და ჰაგრის შემსახველმან, მივიდა ანოლონის ყუ-
 რსა შააწვეთა ვასტა (რომელი იმ კერძითა ზედა
 შედგელი შედართ უსუცესი იყო,) ვითარმედ ტა-
 მარსა იერუსალიმისასა აუარებელი საუნჴე შემსაუ-
 ლი არისო, უკეთუ მეფისათვის საჭირო იყოს,
 ძალ უც მუნით გამოცანაო, ეცუოდა: მეფემან მან
 სელეგიკოს ვითარცა ცულის კმა ყო საქმე ესე,
 შეის მიაგლინა იერუსალიმს თვისთ მთავართაგანი
 ერთი ელიოდორო წოდებული, რათა მივიდეს ვან-
 ში იგი აღიღოს მას მოუცანოს: მივიდა რა ელიო-
 დორე, და ვანში ესე ითხოა, ონია მღვდელთ მოძ-
 ჳვარი წინ წარმოდგა და ჰრქვა. ზე ტეშმაროტი არს

რამეთუ რაიქასტი ქანქარი ვეცხლი და ორასი ქან-
ქარი ოქროსაქუს ვარსა ესენი ქუჭრიეთა და ო-
ბოლთა არჳან, რომელთა ცამრის მოწმუნესელთა
მოუცემის რომლითა ვცხოვრობ საწყალობელთა
მათა და ვამოცავება მადესა უსამართლობა დიდი
იქნების: ელიოდორე ყურად ღებოდა მოსცა მე-
ცეველმან, ჰერ არს ბრძანება მეუისა წინ წარ-
ვიდესოდა ვანბი ებე მას მიუვიდეს. მისგამო დღე
ვანსა მღერა, რათა თავთა ცამრად შესულმან კელ-
ითა თვისითა აღიღოს მუნითა გამოიჯანოს. და იე-
ფერ აღნიშნულს დღესა ელიოდორე შევიდა ცამ-
რად რა, მღვდელი მოძღვარი ყოველი მღვდლე-
ბითურთ თვისითა, და მრთელი ქალაქი ერთი ერთ
შინა შემკაველებული იწყებდეს ტირილსა და
გვედრებოდეს ღმერთსა რათა თავად იწრუნოს.
შველა საქმისა ამისა, მებრალეებით საწყალობელ
ქუჭრიეთა და ობოლთა: თსმინა ღმერთმან გვედრე-
ბასა მათსა. ამისთვის მასვე ადვილსა ცამარ შინა
ელიოდორე კაცებიურთ თვისიდა მოსუსტებულ
დასულებული დავეს ქბეყნად გამაიშანსეს. და
ანახდეულად ერთს ხინებულს ცსენიანს კაცთან
ერთად შენიერნი ჭაბუკნი ორნი (რომელნი ან-

ველოზნი იუენეს) მოვიდეს ზედ ღაცსსეს ელი-
 ოდორესა, და ბოროტ ბოროტად (მწარედ) ცემით
 მისი სიკვდილის კარს მიიყვანეს, რომელიცა მით
 შეუდარსავით ვრდომილი ვერა რასა იერძობდის,
 სუნთქი სოლო შერხინოდა. და იფერ აღიღეს ცამ-
 რით ვარც გამოიჯანეს, მაჰინ ელიოდორესთან შეო-
 ფნი ფერსსა ონია მღვდელთ მთავრისასა დავარდეს,
 რათა მათთვის ხლოცვიდეს განსაკურნებლად მა-
 თაჲ მღვდელთ მოძღვარიცა იგი მისთვის ლუ-
 თისა მიმართ მსხვერპლს შეწირვიდა რა, ყაჰსა
 მის საღმრთოს შეწირვისასა მჩხობლი ვარდმოს-
 დეს მოვიდეს დიდებული ჭაბუკნი იგი და ეცუო-
 დეს ელიოდორესა. მივედ მადლი მოასსენე ო-
 ნია მღვდელთ მოძღვარსა, რომლის ლოცვითა
 ღმერთმან სოცოცსლე შენი შენ მოემადლა. და
 შენ გამოგზილი აჯციუი ევე შენი მივედ მიუთ-
 სარ ყოველთაჲ და ჭქადავე შემლება ლუთისა, და
 იფერ უსილაგ იქმნეს.

ელიოდორესცა მაჰინ განკურნებული გამოვი-
 და, რომელმან თავადცა საღმრთო შეწირვინა ლუ-
 თისათვის. და მადრიელაბით სასუქარი მრავალი
 მოსცა ონია მღვდელთ მოძღვარსა. და მოქცეუ-

ლი მოვიდა მეფესთანა. და ვისაც შეემთავებოდის
 არკი, მიუთხრობდის ყვე სამსახურთა ამათა: გარნა
 საქმე ესე არა ჰქმნება მეფესა. რომლისათვის
 რაჟამს უნდა მრზობლ სსვთ ვინმე კაცისა ერთისა
 წარგზავნა, მაშინ ელიადორე დამწვარი გულით
 ეცუოდა მას. რომელ ვინმესა მტრად შენდა ჰყო-
 ნებ, ანუ წინაღმდეგად შენსა. რამ ბრალი დიდი
 უქმნიეს, და შენც ვარისსვთ. მისა ვინდეს, იგი
 ამ საქმის გამო. მიავლინე იერუსალიმად. და მა-
 შინ ნასავთ. თუ ვითარა მწარე მწარედ ცემულ და-
 ცვრეული დაბრუნდების, აღიზნა სული არა ამო-
 სდების. ცოცხლად დაშთების. რომლით ცხადი
 არს ეცუოდა. რამეთუ მალი ღუთიული მას ცაძა-
 რსა შინა ჰყიებს. და რომელ ვინმესა შესება მი-
 სი უნდა, მწარედ ირისსვთის.

თავი მეო-თხე.

შვიდობა ჭურიათასა აირ ღაირევის უკამსა

ანჯიოქესსა:

ბ. შავანა. დ. ე. ვ. — წელი შავებისა 3829. 3836.

სელევიკეს სიკვდილს შემდგომ ანჯიოქე ეპი-
ფანს ანუ ხინებულ წოდებულ მამან მეფობა. წა-
რიტაცა, რომელი ურიად მეფე იყო ჭურიათა უკუ-
ლისა: მაშინ ასონ ონია მღვდელთ მოძღვრის მამა,
მივიდა ნამეტნავი გარდასახადი თეთრი აღუთქვა მე-
ფესა, და სიტყვა მისცა მას, რათა შორის ჭურია-
თასა საგერანძმასურო რაიმენი შეიყვანოს, ნელ ნე-
ლად იეზი კერანძმასურებასა ზედა შიქციოს. და
ეფერ მღვდელთ მოძღვარებაჲ ონიას კელისაგან
თავად აღილო გამოიტაცა: გარნა მან ბოროტ ასონ-
მან წელსა სამსა თქმულობისა მებრ თვისისა ჭუ-
რიათა კეთილდარიეების და ღუთის მსახურების აო-
სრებას შემდგომ, რაჟამს მენელაოზ წოდებულ
ერთის მიერ თვისი საწლო გარდასახადი ანჯიოქე
მეფეს წარუგზავნა. მივიდა მენელაოზ ველი მე-
ფისა თავად მიიმსრო, და ასონის მოცემულ წლი-

ურ ვარდასასდას თვით მოუმატა, და მოვიდა კე-
 ლისაგან ასონისა მღვდელთა მთავრობაჲ გამოიჯა-
 ტა. შემდგომს მერველთაგან მან გიფარჯა ისილა
 რამეთუ ვერ პალ უც ივოდენა მეფისაფის დანი-
 რებულთ ვარდასასსთის შეესება, ფარქლად კელი
 მიჭყო ტაძრის ნივთეულობასა ვეცხლისასა, რო-
 მელთაგანი მრავალი ანდრონიკოსა ქრიამათ მისცა,
 (რომელ მეფის დიდა მთავართაგანი ერთი იყო,)
 და მრავალიც განსეიდა შემდგომ გითარჯს გულის
 კმა ყო გითარმედ თვისთა მოქმედებულთ მპარაობა
 ესე თნია მღვდელთა მოძღვარმან ვარე გამოიჯანა,
 კელითა ანდრონიკოსისათა შეიპყრა უწყლობით
 და კვლევინა წმიდა მღვდელთა მოძღვარი იგი: სხა
 ლა ერი იგი ფრიად შესწუნსა ანდრონიკოს მოქმე-
 დებულ უძქულუფებასა ამასა ზედა, და მის გამო რა-
 ყაშს მივიდეს მეფისა მძმართ ინივლეს, და აცნობეს
 უწყლობლობაჲ ესე, რეცა იგვერს აღიძრა შეწყ-
 ლებასა ზედა, ვიდრელა გული მისა აღივსო მის უც-
 ლდელ კაცსა ზედა, და შეესეულად ბრძანა ცნებარ-
 ტვა ანდრონიკოსსა სამოსლისაგან კელეწსებრიფ-
 ისა. და იგვერს კაცსულთ მრთელს ქალქსა შე-
 მოჯარების შემდგომ წარყვინა მისი და ვარჯას კე-

თა ადგილსავე მას „სად იხია მღვდელთ მოძღ-
ვარი მოუკლავს:“

მათ დღეთა შინა ლევისამაქო შიდა, მენცლათ-
სი, რომელ მენცლათს, ესე მეფისათანა, მივიდოდა
რა, თვის ჩაცვლად, იერუსალიმს მღვდელთ მოძ-
ღურად დაედგან, და მისთვის დაევედრებინა. რა-
თა უამრის ვეცსლეულნი ზელ ზელად განძარცურს
მას გაუცხანოს სილთა ერძან, მან საქმიან, ამის
ეულის სმის მეოთხელმან იყო ფერსზე აღდგომა
და უნდა გარდმოედება მისი: ღვევისამაქოსცა მათ
ზედ სამი ათასი სული გამოიყვანა, და ორსავე
მკრით ერთი ერთ შინა შემკველებულნი ერთ-
მანერთ შინა მრავალ კაცსა ჰხოცდეს. და აღრეუ-
ლებათა შინა მისეწით თუ ვინღ ჰურიათა კერძოდ
მენცლათს დაბესლებულ იქმნა წინაჲმე მეფისა.
გარნა თვით მის მეფის მეგობრისა ერთისათვის
თეთრის დაძირებია, მის მიერ საქმე იგვერ და-
ბრუნა ვიდრელა თვის მაგიერ დაბესლებულნი იგი
ბრალიერნი გამოიყვანა და მოკლულ იქმნენ, ხო-
ლოც მისი იერუსალიმის საწელობისა ამისასა,
ღმერთისანც სვეარდამო ნიძანა, მოსცა მოხედენილ
და მოხასგულელ უხადრუკებათა გამოცხადებთ. ვი-

საჯა დღესა ორმოცსა, ცხენოსანი კაცსა ჰაერში
 მოხანდენ საომარ საქურველთ კელსა მანკანტონი.
 რომელი ერთი ერთისათანა ბრძოდენ იგვერად,
 ვიდრეღა ისმოდისჯა ემაჲ მათი, და ერი იგი შე-
 შინებული ეგვერებოდეს ღმერთსა კეთილსედ აღ-
 სრულებასა მის ნახვეწებელ ნიშნებისასა.

ამისა შემდგომ ანჯიოქე მეფემან ეგვიპტელთ
 სედა ომი გაძალა. რომელი მივიდა რა საომრად,
 მკირე ოდენ ჰყოვნა მუნ. და იერუსალიმის ამიერ
 კერძობესა სიჯრუიჲ ემა ემოხდა სიკვეთლი მე-
 ფისა. და ამას საეანსა სედა ჰურიანი იგი სენარულს
 ეამოაჩნდეს რა, იმიერ ასოან რომელი ამონელთ
 ქვეყანას ეაქცეული იყო; მისი მოვიდა ათასი კა-
 ცით იერუსალიმს შევიდა მრჩობლ მღვდელთ მო-
 მღურობის კელს ეასაროვინებლად, მენელაოზ
 მუნით ეაქცია და თავად იყო მფლობელობაჲ.
 და ნათესავისა თვისისათვის მამობის ქმნის წილ,
 მერჯლმესავით არაგისამე კაცის მხოვეელი უწ-
 ვალოდ ჰსოცდა; გარნა მრავალჲ ვერ ეასძლო.
 რამეთუ შეიჯყო რა ანჯიოქე მეფე ცოცხალი არი-
 სო, მრჩობლ ეანვიდა უსნივლჯო. და ადგილითი
 ადგილსა ეანვლჯოლილი მიმოვლით: ყოველთ სა-

კულგელ შეიქმნა, და შემდგომ იფუერ უცხო ქვე-
 ყნებ შინა ბოროტად მოკვდა; ანციოქე რაჟამს ჭუ-
 რიათა შორის მოსუდენილნი ესე შეიყუო, გაეჭ-
 ვიანებული ვითარმედ ჩემგან ვარდადგომა უნდათო,
 ეგვიპტელთ დამარცხების შემდგომ მეცსაგით ვა-
 ცოფიანებული ყოველი წარებითა თვისითა იერუ-
 სალიმ წედ მოვიდა, და ქალაქსა შევიდა, რა, ბრ-
 მანა სრულიად არცა ერთი ჰრიდონ, არამედ რომე-
 ლიუც კელს გაიროვინონ მოსწონ. და იფუერ დღესა
 სამსა სოლო თთხმეოცი ათასი სული მოსწყედეს,
 და ორშეოცი ათასიუცა იაყრეს ვითარცა ცევე ვან-
 სეიდეს:

შემდგომ ესოდენით ვერ განძლაცა. არამედ
 ღალატობითა მენგლოთისათა კელიუც მიყო ცამა-
 რსა, გლისნობით ცამრად შევიდა, და ყოველნი
 ნივთეულნი ოქროსანი და ვეცხლისანი სსვა შე-
 ნასულ რაიმეთა თანა ათას შეიდასი ქანქარის ო-
 დენ შეკრიბნა ანციოქე. აღილო და სამეფო ქა-
 ლაქსა თვისსა წარილო. და იერუსალიმს, დანაძთ
 ჭურიათა წედა ფილიპე სახელით ფრვიველი კაცი
 ერთი ბოროტი ბარბაროსი მთავრად დაადგინა, რათა
 შეუბრალეზლად ცანჭოს ჭურიანი იგი: მას შემდ-

ცომ აბალონიე წოდებული მეგდართ უსუცეს, ერ-
 თი ოცი ათასითა ჭურიათა სედაგე საგნა, რომელი
 მივიღეს სამეფო გარდასასადნი მათგან შემოკრიბ-
 ნოს, და კაცნი ჰასაკ მიწევილნი, რომელნი მეგ-
 დობას შეუძლებენ მოსწყვიდნოს. და მათი დანაშე-
 ცოლშიელნი უყვედ განსიყდნოს. აბალონიე პირ-
 ველ მოსვლასედ სიყვარულით მოეწყრა ჭურიათა
 დაცდით ვიდრე შაბათ ღღემდე. და მაშინ უშიშ-
 რად ყოფნითა ვითარმედ ჭურიანი იგი წმიდათ შე-
 ნასვისათვის შაბათისა ვერ შეუძლებენ წინაღმდე-
 გობასა, ანაღათ სედ დაესსა, და შუაგულნი მათ-
 განნი მოსწყვიდნა: შემდგომ არა განგლო მრავალ
 უამჟან ანციოქე მეფემან მთავარიუცა ერთი მოსუცე
 ბული წარგსაგნა ჭურიასტანად ათენობიე სახელით,
 რათა რაგ უნდეს იგი ყოს. ჭურიანი ყოველნი
 სკულსა კერამსასურებრივსა მოაქციოს, აღილოს
 მსხვერპლის შეწირვა, შაბათის დამარსვა, და ცა-
 ძარი ღუთისა საკერპოდ გასადოს. იფეგრად ვიდ-
 რელა სახელი ჭურიისა არღა ისმოდესოცეყოღა:
 მოვიდაცა იგი ფიცხელობითა იფეგრათა იწყო მე-
 ფის ბრძანების წინ წარყვანა. და რომელნი მინამე-
 ურხობითა წინ აღუდგებოდის ბრძანებასა მას, ყო

ვლითურთ დაუსოფეკლად მოჭკლევედის: მის გამო
 ვითარცა ესმა ვითარმედ დედაკაცთა ორთა მათ დღე-
 თა შინა თვისთ ახალ ნაშობ ერმათა თვის მოხეს
 შჩულისა ებრ წინადაუცვეთიეს, ესენი შეაპერო-
 ბინა და ემაწვილნი იგი მუქუთა მათ ზედა ქვე
 დამოკიდებული იეფერ შიშველ გიცსულად შრთე-
 ლი ქალაქის შემოცარების შემდგომ ზღუდესაგან
 მალისა ქვეით გარდმოაგდებინა. და კვალად
 სსგა ამგვარ უწყალო საცანჯველებითა ჰსოცდა
 რომელი სარწმუნობასა თვისსა ჰურიობისასა უა-
 რს არა ეოფდის: და მიზეზითა ამითა კაცნი მრავ-
 აღნი განვიდეს აქათ იქით უბირ უდაბურ ადგილ-
 თა შინა ივლცოდეს. რათა მუნ ფარულად ღუ-
 თის მსასურებაჲ თვისი დაიმარსონ:

თავი მეხუთე:

წამებულება ელიაზარ მოხუცებულისა, და
შვიდთა მათა მკანბელთა დედითურთ თვისითა:

ბ. მკანბ. ვ. 8: — წელი ქვეყნისა 3837:

ესა სასტიკი ღვინულობისა ამისასა მღვდელ-
ლიცა ერთი შეიპყრეს ელიაზარ სასელით, რომელი
წელიწად შესრულებული მადლით სავსე, და ლუთის
მოშიში მეცნიერი მოძღვარი იყო. ჰირსა ამისსა
ხანგალს (*il morso*) გაუყრიდეს იგვერ მძლავრო-
ბით ჰირს გაუღებდეს, და კარცსა ღორისასა ჩას-
ცენდეს, რათა წინაღმდეგობით შჭულისა ტყამდეს,
გარნა იგი ყოვლითა ძალითა თვისითა წინ აღუდ-
გებოდის მეცხველი. უფროსი ერთი სიკვდილი მნე-
ბავს, ვირემც წინაღმდეგად შჭულისა მოქცევა-
და ნებიერად მირბიოდა მივიდოდა ადგილსა საჯა-
ნჭველისასა: და იყო წარყვანება რა მისი ადგილსა
საჯანჭველისასა, წამყვანთა შორის კაცნი ნაცნობნი
მისნი შებრალებითა მას ზედა, ფარულად სწავლას
მისცემდეს შეგონებდეს მას, ვითარმედ შენ ხოლო
მიეცეთ სსვა კარცი რომელსა ტყამდე, ოღონდა მით

ივერ ახვენებდე მორხილობასა შეფისასა ვითარ
 თუ ლარის კორცსა სჭამ, რათა მაინც მოგვეყუ-
 ბითა ამით განერო სიკვდილისაგან: ვარსა ელიაზარ
 იცყოდა. ნუ იყოფინ! რამეთუ საქმე ევე მე არა მშ-
 ვენის, რომელმან ფარისევლობით და ორგულებით
 სენილისისა ჩემისა სუფთად შენახვისათვის, კაცნი
 ჭაბუკნი დაგაბრკოლო, რომელთი შემდგომ თქვან,
 მიჰსდევთ ელიაზარ ოთხმეოცდა ათი წლის მო-
 სუცებულსა სიკვდილის კარს მიწევნილსა; ვითარ
 ვერ დამთმენელი წარვიდა უცხო თესლი ვას-
 ღაო. და ამით ვიყო ბოროტი მაგალითი მათი,
 და უამსა მოსუცებულებისა ამის ჩემისასა სასელი
 ესე ჩემი ცუდი ჩემ შემდგომ დაუტეო: თუკეთუ-
 ცა იცყოდა. უარისყოფითა ჩემითა წელიწადიცა
 ივადენი ჩემთვის მოეცათ, რათამცა მოსვენებით
 გიცნოვრე რაოდენიც მიცნოვრიეს, მაინც და მაინც
 ლუთის კელისაგან ვერ მალ მიმს სადამე ადვილსა
 ვივლტოდე ვერცა უამსა ცნოვრებისა ჩემისასა, და
 ვერცარა ჩემს სიკვდილს შემდგომ. მამ სადამე
 უმწობეს იგი არს, ვითარცა შემვენის სიბერესა
 ჩემსა, ივერ სიმხნით სოფლისა ამისაგან განვი-
 დე, და მაგალითი კეთილი დაუტეო ჭაბუკთა. რა-

თა მათაც ჩემდგერ უბიძრად წმიდა სარწმუნოების
 სათვის სისსლი დათსიონ მოკუდენ: ანის თქმით,
 მოსცა თავი თვისი სიყვარულითა კელთა გამტანქ-
 ველთასა. და შემდგომ აქმსა სულის დავედრების
 სასა თქვა სულთქმითა. უფალო ღმერთო ჩემო,
 შენ ყოველივე უწყო. კედავცა ამასა რამეთუ შე
 შემეძლო ვანთავისუფლება სიკვდილისაგან, ვარ-
 ნა შემინებული მსჯავრისაგან სიძართლისა შენისა
 კორციითა ჩემითა მწარე მწარედ ვაჯანჯვი, და
 სულითა ჩემითა დავითმენ სიყვარულითა. და იც-
 ფერ სული დავედრა:

მათ ღლეთა შინა სსვა შეიღნი მძანი თვისთ
 დედისათანა ერთად, შეიპყრეს წინაშე მეფისა მიი-
 ყვანეს. და რაჟამს მათს სარწმუნოებასა ზედა ამათ
 კითხვა დაუწყეს, წინ წარდგა უსუცესი მძაე მა-
 თი და ჰრქვა. რად უბრალოდ მთამოდგომი-
 ლი ჩვენ სიყვებასა მეკითხვით, ჩვენ მზად ვარ
 დათსეგად სისსლისა ჩვენისა, ვირემც დაჯობად
 მჭულთა ჩვენთა სამამეულოსათა: ანის საგანსა ზე-
 და ფრიად ვანრისსებულმან მეფემან, ბრძანა მოკ-
 ვეოა ენისა მისისა და თანგე ფერსთა და კელთა მისთა
 თითების წვერებისა, და თავის ცვაივც ვარდაუყავე-

ბული ჰირსედ გარდმოუბრუნონ. შემდგომ საჯანჯგელთა ამათა ვითარცა იხილა რომ ყრმა იგი ჰერეთ ცოცხალ არს, ბრძანა ცეცსლსედ დაესნა მისი და შეწვა: ხოლო იმერთი მმანი დედისა თანა თვისთასა საძინელ საჯანჯგელთა ამათ მსილველნი ერთი ერთის გულის დადებით იცუოდეს, ჩვენც მოგუდით სიძსნითა ესფერთა, და სადიდებლად ლუთისა ვისსნათ სასელი ჩვენი და სულნი ჩვენნი: მის შემდგომ წარმოადგინეს წინ მეორე მამა. ამისაც თავის ტყავი თმითურთ გარდაატყავეს ჰირსედ ჩამობურეს, და ეცუოდეს. დაემორჩილე ჭამე ჯორცი ლარისა, ვიდრემდის ნაკვეთ ნაკვეთად არა შექმნილ არს ჯორცი ეგე შენი ყოველი. გარნა იგიცა დაშეარებული სდგა შჳულსა თვისსა ზედა, და საჯანჯგელითა მით გარდაიჯვალა. და ჟამსა სულის მიცემისასა ჰრქვა მეფესა მას, ჰი ამჳარჯვანობოროზო, შენ ჩვენ ცხოვრებისა ამისაგან მომწყვეტ, გარნა იცოდე, რამეთუ მრთელი სოფლისა ამის მეუფე ღმერთი ჩვენ მკუდრებით აღმადგენს ცხოვრებასა საუკუნოსა, რომელ ჩვენ აწე შჳულისა თვის მისისა მოგუდებით: მას შემდგომ მოუწოდეს მესამე მამა. და ამისაც ოდეს უნის გარე

გამოყოფა უნდათ, შეის თვით გამოულო. და იგვერ
 უშიშრად გამოიწოდება კელნი რათა მოჭკვეთონ,
 რომლის სილუგითა უკვირდება მეფესა მის ერმის
 გულადობასა სედა: მის სიკვდილს შემდგომ ქსა-
 საცა მეოთხესა იგივე საცანსველი მისცეს. რომ
 მელმან სიკვდილის უამს ჰქრება მეფესა. ნეტარე-
 ლიმცა ვარ ჩვენ, რომელნი მრჩობლ მკვდრეთით
 აღდგომის სასოებითა ვანვიყრებით წარვალთ სო-
 ფლისა ამისაგან, ვირემც თუ შენ, რომელი ცხო-
 ველ ხარ, და მოწყვეტილი ხარ მის აღდგომისა-
 გან: რა უამს მესუთე მის მას შემდგომ ცანსვა
 დაიწყეს, პირდაპირ მეფისა მიმხედველი მას ეც-
 ყოდა, შენ რომელ მოსაკვდავი გაცი ხარ, გელე-
 წიფებითა შენითა კაცებრივითა რაჲც ვინდეს უო-
 ფად ყოფ, ვარხა ნუ ჰგონებ შენ ამით ვითარმედ
 ნათესავიცა ჩვენი ლუთის პირისაგან სრულებით
 ვანგარდნილი საწყალობლად იყოს და მთენილ. ა-
 ცადე მტირე ერთი და ისილაგ შემლებასა დიდსა
 ლუთისასა, თუ ვითარ გაცანსვად არს შენი ნათესა
 ვითურთ შენითა! უამსა მეექუსისაცა იმაგ საცანს-
 ველით სიკვდილისასა, მიექცა ჰქრება მეფესა. მით
 მოცველებული ნუ ვამპარცავანდები, რომელ

ესოდეს საქმის ქმნა ჩვენდა შეუძელ. ჩვენ ლუ-
თის წინაღმდეგად შეცოდების გამო საჯანჯველთა
ამათა ვავსწევთ. ამისთვის არა არს განსაკვირვებელი,
არამედ შესცა რომელი ლუთის ჰირდაჰირად გამოხ-
ული ბრძვი, არ ევეიანოს რომელ ვერ მიღებდა ი-
ყო რისხვისაჲ მაგისა და ურისხავად მორხე: უამსა
ამათს წამებულობისასა ნეტარელი დედა მათი მათ-
თან მდგომარე ენითა მათითა, რომელი სხვათა არა
ეუურობდა, კაცად კაცადსა ვუღს დაუდების შე-
გონების რათა სიმსხით დაითმინონ საჯანჯველნი
ჩინი სადიდებლად ლუთისა: შემდგომ რივი ოდეს
შეშვიდე მძაზვდ მოვიდა, რომელი ყოველთაგან
უმრწემეს იყო. მეფემან მან საქმე ესე სირცხ-
ვილად თვისად შერაცხა, რამეთუ ამათგანი ერთი
მაინც თვის მოცემულთ საჯანჯველებითა ვერ შე-
უძლო დაბრუნება, მის გამო უმრწემესსა ამასა
მრავალი დაადგა უკან შთამოდგომითა, მიიყვანა თ-
ვისთან ცკბილ ცკბილი სიყვებითა შეიგონა იგი,
და დიდ დიდ საჩუქართ მოცემა და დიდობაჲ მას
აღუთქვა, ოღონდა დაბრუნდეს თვისი სამამეულად
შჩულისაგან. გარსა შემდგომ ვითარცა ისილა რა-
მეთუ ამრიგობითაც არა ეშველა რა, მის ერძის ფი-

ქრის გამოცვლისათვის. ისმო დედა მისა, მას მოსცა რათა მან გაწურთნოს იგი: დედასცა მისსა ზირველსედ ლაპარაკი არა უნდა, გარნა ოდეს მრავალი დააყინდა მეფე, მაშინ იგი წინაღმდეგად მოსსა ეცყოდა შეგონებითაცა ერძისა მის. შემო ბრალე მე მეო ჩემო საყვარელო, და მოისსენიე რამეთუ ცხრა თვეს მიტვიროთისარ საშოსა ჩემსა, და წელსა სამსა წიაღსა შინა ჩემსა რძითა ჩემითა გამოზრდილი დამიცვისარ, ჰასაკსა მაგასა მიმიწვევსარ. აბა ენასო შეილო. განიცადე ცად რამეთუ ღმერთი შემწე შენი არს, არამცა შეგაშინოს შენ უწყალო მერკლმემან მაგან. შეიწყარ ესაჲ იგი ძმათა შენთასა, სიკვდილი უმეტეს უმკობესად მიითვალე, გირემც თუ ცხოვრება სოფლისა ამისა, რომელ იმიერ ყამსა ღუთის მოწყალეებისასა შენც ძმათა თანა შენთა მრჩობლ ერთად მივილო შეგიწყნარო: მაშინ ჰგერეთ სიცივა არა დაესრულებინა დედასა, ერძამან მან ნამეტნავად გამსნებულმან შექმნა წასილი, რაის მოელით? რად ჰყოფნიო? მე ბრძანებასა მეფისასა არა ვემორჩილები, არამედ მორჩილი მკუთთა ჩვენთასა ვარი მე, რომელი მოსესის მიერ ღმერთს მოუ-

ცემიეს. შემდგომ მეფისა მიმართ მიქცეული ეც-
 ყოდა. ში უწმიდურო კაცო უმჯულო, რომელ
 მონათა ღუთისათა ესფერ სჯანჯავ, იჯოდე გერ
 განრინებად სარ მსჯავრისაგან მისისა მართალისა.
 და ამარჯვენობისა და უწყალობლობისა შენისა
 ღირსი რისხვის გამოვლის უამსა გულის კმას
 ყოფ რამეთუ იგი თავადი არს ჭეშმარიტი ღმერ-
 თი სოლო. დაღაცა ამასაც უწყოდე რამეთუ შე
 მათა თანა ჩემთა სამამეულო მჯულისათვის ჩვე-
 ნისა კორცთა და ცხოვრებათა ჩვენთა საჯანჯველთა
 ამათთადმი მოცემით, ღმერთს ვსასოებით რომ
 მან მომცეს ჩვენ ამისა წილ ცხოვრება საუკუნო.
 და ამით ულხინოსჯა ცოდვანი ყოველსა ნათესა-
 გსა ჩვენსა: რომლის სმენითა უმჯესცესად გან-
 ცოდდა რა მეფე უმრწემესსა ამას ზედა, მის გა-
 მო უმეტესი საჯანჯველების მიუცემინებითა მოა-
 ევლენა იგიცა მასვე ადგილსა: შემდგომ ყოველ-
 ლთასა მათ შვიდთ ნეტარელთ გულმამაც ყრმათა
 დედაცა მსნე და ბედნიერი, რომელი თვითთაეულ
 შვილისათანა მეოფე, თავად წამებულიმცა იქმნე-
 ბოდა გულითა, და თვითთა თვითთად მათ კელ-
 სა ღუთისასა შეწირვიდა. თავადმანც არა ჭყოფნა,

რომელ იმავ საცანსველებით მათ მიეწია, რათა მათთან ერთად დაიმშვენოს ღუთის განმსადებულნი კეთილნი:

თანვი მეექუსე:

მაკათია მღვდლისა და მეია მისთა კეთილ-
მსახურებაჲ, და მსნეობანი მათნი:

ა. შაკან. ბ: — წელი ქვეუნიან 3837:

სასტიკ დევნულებათა ეამს ანჯიოქესასა, სასელაიანი და წმიდად მეცოცხლე მღვდელი ერთი იეროიერუსალიმს მაკათია სასელით, რომელსა სუთნი ჰასაკ წევნულნი მცნე მენი ესეა. ერთისა სასელი იოანე, მეორისა შჰაონ, მესამესი იუდა შაკაბე, მეოთხისა ელიაზარ აორან, მესუთისა ონათან: მღუჯდელმან მან სილგითა მრთელი ჰურიასტანის ესრეთთა საწყლობათა, უფროსი ერთი იერუსალიმისა, ვერღა მძლებელმან აღიყვანა მენი თვისნი წარვიდა მოვდიომ წოდებულ ქალაქსა განჯალკედა და მუნ მათთან უნუეეშინისცემოდ ელოებდეს და სჯიროდეს თვისთა ნათესავთ საწყალობელს ცუვეობასა სედა. თუ ვითარ ცამარი ღუთისა შები-

ლწულ არს, და წმიდა ჭურჭელნი მისნი განძარ-
 ცულ არიან! და საქმეთა ამათ გამო სამეცხვავი გუ-
 ლმწესარობისაგან სამოსთ დააობილნი მამას შეი-
 მოსდეს: მათ ღლეთა შინა ანჯიოქე მეფის მიერ
 წარგზავნილი კაცნი მოვდიომ ქალაქადცა მოვიდეს,
 სად ჭურიათა აიძულებდეს რათა კერძსა მსასურონ-
 და მრავალ კაცთა შეძინებულთა ემორჩილეს კე-
 რძმსასურ შეიქმნეს. გარსა მატათია უშიშრად კა-
 დნიერად მათ მიუგო და ჰრქვა. უკეთუცა ნათე-
 საგნიცა მრთელი ქვეყნისანი დამორჩილებად იფე-
 ნეს ბრძანებასა მეფისასა, და მიატოონცა ყოველ
 ისრაელთა თვისნი შჭული, ესრეთ იცოდეთ, მე და
 მენი ჩემნი და მჰანი ჩემნი სამამეულო შჭულსა
 ჩვენსა არა დაუტეგებთ კერძსა არა ვმსასურებთ: ი-
 დეს იგი ამას იცუოდა. ისილა მატათია იმიერ უა-
 რისმეოფელი ჭურია ერთი მოძავლო, რომელი
 მოვიდა მუნ ადგილსა წინაჲე თვისსა საღმრთოს
 შესაწირავად კერძისა. მაშინ მატათია სასციკი ლუ-
 თიული შურის ძიებისაგან აღვსებულმან ვერღა
 გასძლო წგ მიიტრა, და იმეგარი ჰადუროი უტერო,
 გიდრელა მასვე ადგილს კერძის წინაჲე მოკლა ი-
 გი: და მასვე ადგილსა მოკლა ყე კაციცა იგი მე-

ფის მიერ მივლენილი, რომელი მუნ მოსული მას შეაგონებდის, მივიდა კერძი იგი დამსო, და დაიწყო კითხა მალლითა წასილი, ვისაც უნდა სამაშეულო ღუთის შესულის მოსარჩლობაჲ და დამარსგაჲ მისა, მე შემომიდგეს! და იფერ უოველი რამ მუნ დაუცევა და თავადი შეილებითურთ თვისითა ქალაქით ვარე გამოსულნი მათსა ერთსა წარვიდეს ცანცალკევედეს. რომლის მიხედვითა მრავალი ღუთის მსახური კაცნი თვისიანებით გამოვიდეს მასთან მივიდეს, და ერთად მუნ მათსა შედა გამოქვაბულთა შინა აულებელ ადგილთა დაემკვიდრნეს: ხოლო მცერთა საქმე ესე ვითარცა ვულის კმა ევებს, შაბათ ღღეს გამოვიდეს მათ შედ მოვიდეს, და შეაგონებდეს, რათა მოიქცნენ ბრძანებასა მეფისასა დაემორჩილონ: შემდგომ ოდეს იხილეს რამეთუ მიზეზით შაბათი ღღისა არა ვინ ჰურიათავანი მათ უპირდაპირებს, მაშინ კადნიერად მათ შედ მიიჭრეს და მათვანი ათასი სული მოსწყვიდნეს: ამა საქმესა შედა ფრიად შესწუხნა მაცათია, ამის გამო შემოჰკრიბნა ზრახვა ჰყო, რათა იმიერით უკეთუქცა შაბათობით მცერნი მათშედ მოვლენას, არღა იფულისცანჴონ, არამედ ღუთი-

ული შჳსულისათვის ბრძოდენ: ამისა შემდგომ სსუა
 ჰჳურიანოცა მოვიდეს მაჯათიასთან შეერთდეს, და
 იგოდნად განმრავლდეს ვიდრეღა მღუბად შეერ-
 თებულნი და გამოსულნი ბრძოდენ კერპთმსასურთა
 თანა, კერპთათვის შეწირულ ადგილთა ააოსრებდეს
 დაამსობდეს, უარის შეოფელთა სწევეცდეს, და
 შჳსულთა ღუთიულთასა შენახვინებდეს: შემდგომ
 მკნეობათა ამათ მოქმედებისა, ვითარცა ისილა მა-
 ჯათია რამეთუ დღითი დღე სიკვდილიცა მისა მო-
 სლოვდების, ისმო წინაშე თვისსა მენი თვისნი,
 და სწავლებებითა კეთილითა შეაგონა ივინი რა-
 თა მცერთაგან არა ეშინოდეს, ღუთის მსასურ-
 ებას მრჩობლ განამჯვიცებდეს, და შმაონ მმისა
 მათისა მთავრად მათი და მამის ადგილს დადგინე-
 ბით, და იუდა მაკაბეცა მათდა მკედარით უსუცესად
 მოცემითა, ესფერ თვისი მამებრივი კურთხევის
 მათდა მოცემითა სული დაავედრა:

თანვი მეშვიდე.

იუდა მაკაბეს მსწობანი:

ბ. მანკან . გ . ბ . მანკან . ტ . თ : — წელი ქვეყნისა 3838 :

იუდა მაკაბე მამის სიკვდილს შემდგომ რაყამს მკედართ უსუცესობა ეელში აღილა, ეცადა თვისი ჭარის განმრავლებასა. და მათ გამოარჩეგდა თან წაიყვანდა სოლო, რომელნი მარადის შჭულსა შინა ღუთისასა მტკიცედ დაშთენილ იყვნეს: პირველ-ზედ ექვსი ათას ოდენ კაცით პირდაპირ ანოლონისა განვიდა, რომელი მომატებული ჭარებითა მას ზედ მოსულ იყო. და იუდა ღუთიული შეწეგნითა იეფერ ძლია იგი, ვიდრეღა ანოლონ შეიპყრა ეელითა თვისითა მოკლა. და სხვა მრავალ ნაშოგართ გარდა ემალი ანოლონისა რომელი მას შეაძრო, მას შერ-მეცა თაგად დაიწყო ემარება მისა: გამარჯვებითა ამითა სასელი იუდასი არკი განითქვა განდიდნა ოთ-სსაგ კუთსეს მოეფინა, ნრენ ეინა სერონ წოდებული დიდი მკედართ უსუცესი ასურისტანის კერძობსი მრხოზლ ჭარებითა ნამეცნავითა იუდას ზედ გამოვიდა. სოლო ჭარსა იუდასსა მსილგელსა თვი

სი მცირედობისასა, ეძინოდა ჰირდაჰირად დადგო-
 მისა. გარნა იუდა შემავიწმინდებელი მათი რათა არა
 ეძინოდეს ღუთისა მიმართ შესისწულთა, იგფერ
 მსნეობით ზედ მიიჭრა, და რვა ასი სულის მოაწ-
 ყვეციოთა ბანაკი მცერთასა განაბნინა განავლცო-
 მაშინ ანჯიოქე მეფესა იუდას მოქმედებულ გამარ-
 ჭვებათა მსმენელსა ფრიად ეწყინებოდა, რომ-
 ლისათვის განიზრახდა ყოველი სამთავრობოსაცან-
 თვისისა მრჩობლ შემოკრებას ჭარებისას, და თა-
 ვად ყოველითა ძალითა თვისითა მას ზედ მოსვლა-
 სსა, რათა აღსოცოს გააფუტოს ნათესავი ჰური-
 თასა, გარნა იდეს იხილა რამეთუ საქმისა ამის
 წინ წასაყვანად საკმაო თეთრი არა აქუს საუნჯე-
 სსა შინა თვისსა. მის გამო უნდა ჰირველ სწარსთ
 ქვეყანას წარსვლა დაკვრა მუნით თეთრის გამო-
 ცანა, ამისთვის ყაჰსა წარსვლისასა, ადგილსა თვი-
 სსა ლივისას სასელით მთავარი ერთი დაუცვეა,
 მას დაავედრა საქმენი ბრძოლისა ამისანი. და მე-
 ცა თვისი ანჯიოქე წოდებული კელსა მისსა შთა-
 ბარა რათა მან დაიუცვას აღზარდოს: ლივისასმანც
 განზრახვის ქმნით ფილიპესთანა, რომელი იერუ-
 სალიმის ქალაქის მთავარი იყო, (გითარცა ვთქ-

ვით სემორედ,) ჭურიათა პარდაპირ ბრძოლისა ამისათვის სამი ევამი მკედართ უსუცესად გამო-
 არხია, ესე იგი პეტლომეო, ნიკანორ და ეორდიას.
 და კელსა ამათსა მოსცა ორმეოცი ათასი ქვეითი
 ჭარი, და შვიდი ათასი ცხენოსანი. რათა მივიდეს
 მრთელთ ქვეყანა ჭურიასჯანისა მოაოხრონ და ჭუ-
 რიანი იგი საგსებით მოსწონ, ვითარცა ერასა ან-
 ტოქე მეფესა: საქმისა ამის გამარჯვებასა ზედა
 იგვერ უმეტო იყო ნიკანორ, რამეთუ ვაჭარნი ეს-
 მო მათთან სიყვება შეეკრა, რომე ბრძოლასა ამას
 შინა ცუვედ შეწყრობილი ჭურიანი ოთხმეოცდა
 ათი კაცი ერთ ქანქარად მათ მისყიდოს, და ეგონა
 რამეთუ ფასითა ჭურიათა ცუვეებისა ამისათა სო-
 ლო ჰრომაელთ სახელმწიფო წლიური გარდასა-
 ნადი ასი ვინა ორასი ქანქარი გარდისდებისო:

იუდა მაკაბესთან მეოფე ჭარები, რომელნი
 ექმნი ათასის ოდენ სოლო იყვნეს, რაჟამს სამსა-
 დისი მცერთასა ეულის კმა ეგეს, შიში დიდი მიე-
 ცა ეულსა მათსა: გარსა იუდა მსნეობით უწყო
 მათ გამსნეება წინ მოჯანთ იგოდენ დიდ დიდ
 სასწაულთა, რომელნი ღმერთის ამა და ამდროს
 მამა ნაპისათვის მათისა უქმნიეს კელთაგან მცე-

რათსა გამოხსნისათვის: შეძგომ ყოველ ჰურია-
 თა ლოცვისა და მარსულობის დანდობითა, რათა
 ღმერთმან კეთილი აღსასრული მოსცეს ბრძო-
 ლასა ამასა, ჰარები რიგზედ განაწყო, და შეწვე-
 ნითა ლუთისათა იფერი გამარჯვება ჰქმნა, რამე-
 თუ მას ბრძოლასა შინა ჰურიათა ცხრა ათასი სუ-
 ლი მტერთაგანნი მოსწყვიდნეს, და დანაშტთაგან-
 ნიცა რომელნი აქათ იქით გარბოდეს სამი ათასის
 ოდენ გაწყვიტეს. და ნიკანორ მათი ამპარტავანი
 შეკდართ უსუცესი გლახაკის სამოსლით მოსვი-
 ლი, რამცა ცნობილი შეწყრობილ იქმნეს, იგიც
 იფერ გიჯსულად ანციოქედ განივლტო: ამას გა-
 რდა ჰურიათა ბანაკისაგან მტერთასა გვარიანი ნაშო-
 ვარიც კელს ვაიროვინეს. და ვაჭარნი იგი რო-
 მელნი თქმულობისა მებრ ნიკანორასი მრავალი
 თეთრით მოსულ იყვნეს ჰურიათა ტყეების მოს-
 ასედავად, შეიპყრესცა ივინი და თეთრი კელთა-
 გან მიუღეს. და ნაშოვართ, ამათგანი ბრძანებითა
 იუდისათა მოლაშქრეთ მსგედრ წილს გარდა უს-
 ვად გლახაკთა და ობოლთაც დაურიგეს: მას შემ-
 დგომ იუდა კვალად გამარჯვებაცა სსვაჲ ქმნა ნი-
 რდაპირად იმერთ ორთა შეკდართ უსუცესთა ცი-

მოთესი და ბაქიდასა, ოუცი ათასიცა მათი ქსარები-
საცან გაწყვიცა, და იპოვნაცა მათგან ნაძოგარი
პრავალი:

ღივისიას რომელი ანჯიოქე მეფის ადგილს დე-
სილგითა იუდა მაკაბეს გამარჯვებათა უნდა თვი-
თაც გამოხვლა პირდაპირად მისსა და გამოცდა მა-
ლისა მისისა. ამისთვის შემდგომ ერთი წლისა
სამეოცი ათას ქვეითი ჰარიითა და სუთი ათასი ცხე-
ნოსნითა ჰურიასტანად მოვიდა: იუდაცა ათერთმე-
ცი ათასითა სოლო მის პირდაპირ განვიდა. და
ლოცვითა ყოველი იმედისა თვისისა ღმერთსე
დებითა ოდეს ბრძოლას შეეხნენ, ერთობ სუთი
ათასი სული გაწყვიცეს მცერთაგანნი. და მით ბა-
ნაკი ყოველი განახნის განავლცეს: და ესრეთ
საქმე ჰურიათასა რომელ წარემართებოდა რომლით
თითქმის ყოველნი უცხო თესლნი ჰურიასტანით
გამოდენეს ვაქციეს, მას შემდგომ იუდა მაკაბე-
ცა, რომელი ყოველ ჰურიათა მთავარი შექმნილ იყო
იერუსალიმად მივიდა, რომელი წელსა სამსა კე-
რანმსასურ უცხო თესლთ. კელსა მიცემულ იყო.
და ყოველ კერათ და საკერანმსასურო რაიმეთა ნი-
შანნი აღიღო მუნით დაამსო, და კელი მიჭყო ცა-

პრის განსწმედასა განასლებასა: მას შინა ყოველნი
 ჭურჭელნი მრჩობლ შექმნსა, და მღუდელნი გა-
 მორჩეულნი რიგსა კანონსა დაადეინსა. და გამარ-
 ჭვებისათვის ამისა სამადლობოდ ღუთისა შეი-
 დი დღე დღესასწაულობა განაწესა, რომელი ჭუ-
 რიათა ყოველთა სისარულით გარდისადეს აღასრუ-
 ლეს: სოლო ესრეთი გამარჯვებაების სილგითა ჭუ-
 რიათასა მათი შესასღვრე კერპმსასურ ნათესაგ-
 ნი, მრჩობლ მცრობას დაუწყებდეს პირდაპირად
 ჭურიათასა, სოლო იუდამან ცხადი ღუთის შეწე-
 გნითა მათ ყოველთა სძლო იფფერად, ვიდრელა
 ერთ გზისაჲ მოითსრობვის, ვითარმედ სუთი დი-
 დებული ცხენოსანი ჭაბუკნი ზეცით გარდმოსდო-
 მილნი მას ბრძოლასა შინა გამოხნდეს, რომელნი
 ზუდას საშუალში აღებითა იფარვიდეს, და მცერ-
 თა ზედა ისრის სროლითა მათ აბრძაგებდეს. რო-
 მლით შემფოთებულნი ერთი ერთ შინა შემცხვი-
 ლდებოდეს და იფფერ დამარცხდებოდეს:

თანვი მეერვე:

ანჯიოქე მეფის ჩაკედიმა. და მას შემდგომ
 მკდომ მეფეთა ბრძოლამა ჩირდაჩირად
 ჭურიათასა :

ბ. მკანბ. თ. ი. იბ. იბ. — წელი ქვეყნისა 3840 :

ანჯიოქე მეფის გონებასა გამოსახული საქმე
 სწარსეთისა რომელი არა წარემართა, და მუნით
 კიჯსული უკუნ იქცა რა და ბაბილონის კერძობად
 მოაწია, მუნ ესმა ჭურიათაგან დამარცხებამა დვისთ
 მკედართ უხუცესთამა, და იუდა მაკაბეს ჭურიასტა-
 ნის დანერობამა, ამას საგანსა ზედა ჭურიად ენჯიოქე-
 ბულსა უნდა იმიერთგან თავად წარებითა თვისითა
 ჭურიათა ზედა გამოსვლა და არა გისამესი დასო-
 ევა. არამედ უნდა ყოველსავე ემალი ჭურას, და
 ქალაქი იერუსალიმისა სამირკველიდგან დაამოს-
 ირდეს ვსას გამოდგა, და ეცლსა თვისსა მკდო-
 მარე ანქარებული ცეცხლსავით გაწვევინებდის,
 რათა ერთი დღით საათით აღრე მიეწიოს აღსას-
 რულვებლად უმკულოებაებისა გონებასა შინა თვი-
 სსა დებულისა, მაშინ მოიწია ყე რისხვამანჯა ღუ-

თისამან მას ზედა ასრე რომე ანაზღეულად ეცლისა-
 გან პირს ვარდმოვარდნილს შეემუსრა დაეფსენა ეო-
 გელი ძვალი და ლბილი. და შიგნეულად ნაწლევსაჲ
 მისსა ეგნო დაიწყელუნეს. და თან და თან იგფერად
 შელნა შიგნეული მისი, ვიდრელა ოთხსაგე მკრიო,
 მატლნი ვარე ცვიოდეს, და საშინელი სიძურალი-
 საგან ვერა ვისამე კაცსა შეეძლო მისთან მოსლე-
 ბად: ანციოქე ესფერ კარსა სიკვდილისასა იყო
 რა წევნულ, მაშინ თავს მოეგო გულის კმა ეო,
 რამეთუ რისსეგასა ამასა უცოდველ ჭურიათა ზედა
 მოქმედებულ უწყალობაებისათვის გამოვლის.
 მის გამო იწყო ქმნად ჰირობაებისა ვითარმედ, უ-
 კეთუმცა განმრთელდებოდეს ჭურიათა მათ ეოვე-
 ლივე რამ უკან დაუბრუნოს, ჯამარი იგი წარსა-
 გებითა თვისითა ჰირველსაგით ეოველ კერძოდ
 მორთოს, და თავადიცა ჭურია გახდეს, და შემ-
 ლება ლუთისა დიდი ეოველ საღამე ჭქადავოს: ვარსა
 ლუთის მოწყალების საწყეოს აღვსებითა, მართა-
 ლი სამართალითა თვისითა ჰირისაგან თვისისა გა-
 ნამია განაგდო, რათა წარვიდეს იგფერ ბოროტ ბო-
 როტად ჩაკვდეს უცხო ქვეყანასა შინა:

ლივისიას ვითარცა ესმა სიკვდილი ანციოქესი,

შეის შეჲ მისა ანტოიქე წოდებული მამის ადგილს
სასელმწიფო უსჯეს გაიყვანა, და მას ზედა სასე-
ლად დასდგა ენაჯორ გინა ორამო, ესე იგი აწნა-
ური მამისაგან შობილი. და თავად ლივისიას შინის-
ტარი მისა ვაუსდა: ესეც ვსასა მამისასა შეუდგა
ჭურითა პირდაპირად მჯრობის გამოჩენითა, მის
გამო შრხობლ ომი ვაძალა მათ ზედა, ვარსა იუ-
და მაკაბეს ქმნულ გამარჯვებათაგან ძლეულმან.
(რომელ ამასა შემოკლებულად დაუტყვებთ არა
ენგავრცელებთ.) ზაგ ჰყო მათთანა: ამისა შემ-
დგომ არა ენგლო შრავალ ყაჲმან დემეტრიე ბი-
მა შეილა მისა შოვიდა ანტოიქე ქალაქად შევიდა,
და შოაკვლევისა მეფე ესე ანტოიქე ლვისიას ში-
ნისტარიცა მისა შისტანა. და თვით დაიპყრა მთავ-
რობაჲ მისა:

მაშინ აღკიძოს წოდებული ჰურია ერთი რი-
მელს პირველ აღრეულობის ყაჲსა მღვდელთ ში-
ძღვრობა ექმნა, და შემდგომ ყაჲსა კეთილდარი-
ებისასა ვარდმოვარდნილი მუნით გამოდენილი
იყო, შეესეულად მივიდა მეფეს ესრეთ აცნობა
ვითარმედ, ვიდრემდის იუდა მაკაბე უოცხალი არის
იჯოდე არცა მთავრობა ევე შენი ჰურიასტანს ზე-

და უძიპრად არს. და ვერცარა ნათესავი ჩვენი მეუ-
 ღროდ მოსვენებულად იქმნებოი გვეოდა: ამის
 ნათქვამსა ზედა სსვანიც მოწმობას იქმოდეს. მე-
 ფე შეგიწვივის, რომელმან აღკიმოს ჭურია ბა-
 ქიდ წოდებულ ერთ მედართ უსუცესთან ერთად
 გამოგზავნა იერუსალიმად, რათა მივიდეს საქმენი
 ესე ჭურიათასანი დაარიგონ. არამედ რაჟამს ესენი
 მივიდეს, მაცუყარობით არა მცირედნი გაცნი იუ-
 დას მოყვარეთაგანნი შეიპყრეს მოკლეს, და იუ-
 დასაც უკან შთამოუდგეს და ისილეს რამეთუ იუ-
 და მშებითურთ თვისითა მათს ზირდაპირად ჩსუბის
 დამსადებას ირჴებოი, მაშინ თავი დაანებეს მეფისა
 მიძართ უკუნ იქცეს, და მრჩობლ იუდას ზედ იუ-
 ფერ შეგიწვივის გააწეროიეს მეფე, ვიდრელა
 მანც მათს ნაცვლად ნიკანორ წოდებული მთავარი
 ერთი ჩინებული მიაგლინა ჴარებითა სამეცნავითა,
 რათა მივიდეს იუდა შეიპყრას, ჴარი მისი განაბ-
 ნიოს განაქარვიოს. და ჭურია იგი აღკიმოს. მღუ-
 დელთ მოძღვრად ჭურიასტანისა დაადგინოს: რა-
 ჟამს ნიკანორ მივიდა ისილა იუდა ჴარიითა თვი-
 სითა მსად მდგომარე თვის ზირდაპირად, და იცო-
 დაჯა ახოანობაჲ მისაჲ, ვერ ცაბედა მასთან ბრძო-

ლად, არამედ იხება მშვიდობიანობით საქმისა ამის
 დაბოლოება: გარსა იუდა მარადის ფსიზელობისა
 თვისისა მოსმარებითა, არამცა რამ მაჯყუარობით
 საქმე რამე დაწყოსო, უცევეს იერუსალიმად შე-
 სვლა ნიკანორსა. რომელი მოვიდა იეფერ სასტიკი
 სიეგარულიანი მეგობრობით მოეწერო იუდასა, ვი-
 დრელა მასთან მსახლობაც გამართა. რომლით აღ-
 კიმო ჭურია იგი ეჭვებულებასა მიცემული ჭეო-
 ნებდა ვითარმედ ფიქრი ნიკანორისა სრულებით
 შეიცვალაო, მის გამო შეესეულად მივიდა მეფეს
 შეაბესლა: მეფემან მან ფრიად გაწეროძილმან,
 მოსწერა ნიკანორსა მეცყეველმან, მეგობრობა ეგე
 თქვენი არა სათნო საყოფელ ჩემდა არს, არამედ
 ვითარცა ვიბრძანე აელ ფერს გაკრული იუდა შე
 გამოძიგზავნაო. საქმისა ამის გულის კმის მყო-
 ფელ იუდამან თავი მოარიდა დაიძალა: ნიკანორცა
 ყოველი სახით უკან შთამოუდგა შეწყრობად იგი.
 მის გამო მივიდა იერუსალიმის ტაძრის ძღუდელთა
 დაადგა და ეცეოდა, უკეთუცა იუდა თქვენ შევი-
 ნასავს, გამოშვარეთ შე აელს მოძეცით. და აე-
 ლისა ლუთის ტაძარ სედ ცემითა ეცეოდა, თუ არა
 ტაძარსა ამასა საფუძვლით გარდმობრუნებულსა სა-

კერპოდ აღვაშენებო: ხოლო მღუდელნი ამის სმენითა შეშინებულნი უამრად შევიდეს, და უირილით ღმერთს ეგვიდებოდეს რათა დაიჯვას უამარი თვისი, და მისი თქმული ეგობაჲ მას არ შეარჩინოს: ნიკანორცა იმიერით ვაცოფიანებული არა ვისამე კაცსა შეიბრალებდა, არამედ ჰურიათა წვალებას დაიწყებდა:

მათ ღღეთა შინა იერუსალიმს ჰარაქს წოდებული ლუთის მსახური ერთი და გონიერი სასელოანი მოსუცებული ჰყვიებდა, ნიკანორ ამისა უკან შთამოდგომილმან სუთასის ოდენ იასაულნი მას ზედ ეგვსანა რათა უოცსალი შეიპყრან მას მოჰგვარონ. ვარნა მან უმეცეს სიკვდილი არჩია სიმსნით ვირემც თუ შთავარდნა მის კერპმსახურის კელსა. ამისთვის ოდეს შეპყრობად მისი იქმნნენ, მაშინ თავად ღონე მოკვეთილმან კელითა თვისითა მასვილი შეიჯა მუცელი გაიპო: და იფფერ თავი თვისი ზღუდისაგან გარდმოიგდო მირს, სად ჰერეთ არა მომკუდარმან იფფერ სისსლში ვადღვრილი ფერსზე წამოდგა და ნაწლებნი კელს აღილო და პირდაპირ უად მიმართ აღამალლა აჩვენა და თქვა. უფალო შენც ესრეთ მას შიამე. და იფფერ დაეცა სული დააგედრა:

შემდგომ ნიკანორ ეულის კმის მეოფელმან
 იუდა მაკაბესათვის, რომელს სამარიის კერძოდ
 ჰარები შემოეკრიბნა მსაღ იყო, დაუჯდა ვიდრე
 შაბათამდე, და დღესა მას შაბათისასა უნდა ყოფ-
 ლითა ძალითა თვისითა ზედ დასსმა, რომლის
 ჰართა შორის იყენესცა ჰურიანი. და ევედრებო-
 დეს მას რათა დღესა მას თავი დაანებოს, შაბათი
 წმიდად დაიმარსონ ვითარცა ღმერთს უბრძანებდეს.
 ვარნა ნიკანორ შერისსეითა მათი გმობას იცუოდეს
 ლუთის აირდანირად მეტყველი, ღმერთმან ზეცას
 ბრძანება ქმნას, სოლო ქვეყანასა ზედა რომელიც
 ძლიერ არს, იგი ბრძანებს საჭურველის აღებას
 ბრძოლასა: იუდა მაკაბეცა იმიერ ჰარსა თვისსა
 შეგონებით გამსწვედის რა, მაშინ გამოუჯდა
 მას ღმერთმან ხილვა ერთი, რომლის თვის კაც-
 თათვის მოთხრობითა უმეტესად განძლიერდენ:
 და ესე იყო ხილვა: ასრე რომე იხილა იხია
 წმიდა მღვდელი მოძღვარი თვისი ძადლით საგსე
 შეგნიერი სახით გამოჩენილი. რომელი კელ ვაშ-
 ლილი ჰურიათათვის ილოცვიდა. და ხვეწებით სსვა
 ერთი დიდებული მოხუცებულისა იმიერ მდგომი-
 სა, ეცუადა ვითარმედ, ესე არს წინასწარმეტყველი

იერემია. რომელი მობილის სიყვარულითა მადის თქვენთვის ღმერთს ეგვიდრება. და ამის თქმით იერემია ცმალსა ერთსა ოქროთ მოტედილსა კელსა იუდასსა მოსცემს და ეცყვის, მიიღე ლუთისაგან მონიჭებული წმიდა კმალი ესე. და ამით ყოველნი მცერნი შენნი აღხოცე: შემდგომ რაჲჲს ნიკანორთან ზირის ზირ მოვიდენ, სად ჰურიანი იგი მცირედნი იუვენს თუცა, ვარსა შეგონებით იუდა შედართ უსუცესისა და გამსნებითა, და ყოვლითურთ ღუთის შესისვნითა იფფერ მამაცობით ომი ჰქმნეს. რამეთუ ერთს შებმასედ ოცდაათსუთმეტი ათასი სული მცერთავანისა მოსრნეს, ნიკანორცა მათ თანა. და დანაშთი განაბნინეს: შემდგომ განცსრომით ღმერთს აკურთსებდეს. და უბრძანა იუდა მოკვეთად თაგი და მარჯვენე მკლავი ნიკანორისა. მოჰკვეთეს რა, აღიღო თან წარიღო იერუსალიმად და ყოველთა უხვენა, და ენა მისი მავინებელი გამოულა ნაკვეთ ნაკვეთად შექმნნა მფრინველთ წინ დაუყარა, და კელი იგი რომელი ცამარსედ დაეკრა დამუქარებოდა საფუძვლიდგან დაგამსაბო, ცამრის წინ დაკიდეს: შემდგომ დღეცა ესე გამარჯვებისა დიდ დღესასწაულად განაწესეს სამადლობად ღუთისა:

თანვი შეეცხრე.

იუდა მაკაბეს შემდგომ ონათან ადგილსა მისსა
დაიპყრობს:

ან. მკანბე. ④. თ. ი: — წელი ქვეყნისა 3843:

შემდგომ ნიკანორის დამარცხებისა, ქვეყანა
ჭურიასტანისა მცირე ოდენ ყოფსა დამშვიდდა, მის
გამო იუდამანუც დრო იწოა ჰრომაელთა მიმართ დეს-
პანის მივლენისა, რათა დიდ ხანს აქეთ თავიანთ შო-
რის ქმნული პირობა და შერიგებამ მრჩობლ გა-
ნამტვიცონ: გარნა დემეტრე მეფემან მან ნიკანო-
რის სიკვდილს შემდგომ ელმეორ ბაქიდ ალკი-
მოსისათანა ოცი ათასი ქვეითი ჭარითა და ორი
ათასი უცენოსნითა იუდას ზედ გამოგზანა: იუდის
ჭარები მაშინ რომელ სამი ათასი სოლო იეგნეს,
რაცემს მტერთ მრავლობამ იხილეს, ვეულ ვაგე-
ხილნი სასო წარკვეთილ იქმნეს, და მრავალნი
მათვან გაყრილნი განიბნესცა, და რვა ასი უცენო-
სნითა კოლო დაშთა იუდა, და ესენიცა მას შეა-
გონებდის ვითარმედ ამ გზის ვინათვან ესრეთ მცო-
რედნი ვართ დაშთენილი, უკან ვდგეთ ვიდრემდის

მრხობლ ჭარს შემოვიკრებდეთ: მიუგო იუდა და
 ჰქრევა მათ, ნუ იყოფინ ჩემდა რამეთუ მე ზირი
 ვადრიკო ვივლცოდე მტერთაგან ჩემთა. არამედ
 უბეთუძცა ყამი ჩვენი მოწევნულ იუოს, მოგვეუ-
 დეცა ჩვენ სიმსნითა გამოსსნისათვის მშათა ჩვენ-
 თასა: და ამის თქმით შევარდა მტერთა შორის რვა
 ასითა მით. და დილითაგან ვიდრე მიძწუსნადმდე იგ-
 ფერ მსნეობით ბრძოდა, ვიდრეღა მის ბანაკის მარ-
 ჭვენე მკარე ჰქეგმა დამარცხა, გარსა შემდგომ მათ
 უკან შთამოუდგებოდეს რა, მარცხენე მკრის ჭა-
 რები მოვიდეს იგი თვისიანებითურთ საშუალში
 აღიღეს. და მაშინ ლუთის იგფერ დარიცებითა დაეცა
 მუნ იუდაცა, და დანაშთი ჭარი ივლცოდეს განიბ-
 ნეს: შემდგომ შმაღნ და ონათან მშანი მისნი მო-
 ვიდეს ეგამი იუდასი მუნით აღიღეს წარიღეს თვი-
 სთ სამამეულო საფლავსა დამარსეს, და ელოვა
 დიდი ქმნეს მის ზედა ისრაელთა: იუდას სიკვ-
 დილს შემდგომ ჰურიათი იგი უნაჯრობოდ დაშთეს
 რა, შეწუსებასა მრავალსა გამოვლიდეს აელისა-
 გან ბაქიდისა. მის გამო ონათან მშაჲ მისა თვისთ
 მღვდელთ მოძღვრად და წინამძღვრად დაადგინეს:
 ბაქიდ უკან შთამოდგომილსა უნდა შეპყრობად იგი.

და მოკვლად, ეარსა იონათან ჭარების შემოკრე-
 ბით თან წაყვანიო ადელსა ერთსა უდაბურსა გან-
 ცალკევედა, ბაქიდ ზედ მივიდა. და შაბათ ღღეს არკი
 ომი გაუშალა, გამოვიდაცა მის ზირდანიოდ იო-
 ნათან, და იეფერ მსნეობით ბრძოდა მისთანა, ვი-
 ღრელა ათასი სული მათ ჭართავანნი ბაქადისანი
 ცაწევიცა და იგი იეფერ ვაქცია: აშას ვარდა და-
 ღაცა სსვა დროს ბაქიდ იონათანის მცერთავან შე-
 ვისვიზებული მის თანა ბრძოლით ოდეს ძღვეულ
 იქმნა, მას მოღმა გკუამ გაუჭრა რომე სიმსნეცა
 იონათანისა სიმსნეზედ იუდასი ქვეშ არ დარჩება.
 ამისთვის ონათანის თსოვილ შერიგებასა ბაქიდ
 სიწყების მოცემითა, ჭურთასტანით გამოსული ან-
 ციოქ ქალაქად მიიქცა, უფროსი ერთი მუნ დემეტრ
 მეფეცა შეწუსებასა შინა დიდსა იყო აღექსანდრ
 ენიფან წოდებულის გამო, რომელმან ახალი მე-
 ფობა დაამტკიცა მის საზღვართანა: აშას საგანსა
 ზედა მცირე ერთი მოსგენება აზვნა ონათან, და
 მაქმას ქალაქსა მჭდომარე შევლიდა ერსა, ამიჯომ
 რომე ცისე იერუსალიმისა ჭერეთ კელსა დემე-
 ტრე მეფის ჭართასა იყო:

თავი მეათე:

სსვთა მოთხრობანი იონათან მღუდელთ
მოძღურისანი :

6. მკვან. ი. იან. იბ. — წელი ქვეუხისა 3843 :

სიმსნე იონათანისა ოთხსაგ კუთხეს. ვანიტქვა
რა, ორნი მეფენი ესე ჰურიასტანის თანა მესასე
ღურენი დემეტრ და ალექსანდრე, რომელნი ერთ
თი ერთის წინაღმდეგ უოფნითა, ურთი ერთის გე
ლისაგან უდილობდეს თავიანთ კერძოდ მიმსრო
ბასა იონათანისასა, ვინათგან იცოდნენ რამეთუ შემ
წეობა მისა მათ ფრიად ვაღონიერებდა: გარნა
იონათან სიბრძნით ორთაგესაცა თანასწორ შერაც
სვიდა, თუ ვინდ ვასსენებით დემეტრეს ჰურიათა
წინაღმდეგად ქმულ უმჯულოებათა, იგოდნად არა
ერწმუნებოდა მის მეგობრობითს დაწირებათა, არა
მედ უმეტეს რწმუნება ალექსანდრესს ვედა. აქუ
ნდა. რომელმან იგი მღვდელთ მოძღურად ცნო
ბითა, ვგირვეინი ოქროსი და მოწეული შესამოსი
მას წარმოუგზანა, რომელ ესე ნიშანი იყო სიყ
ვარულისა დიდისა და მოყვრობისა: შემდგომ დე

მეცრემანცა საქმისა ამის მსმენელმან თუ გინდ
მჩხობლ წიენი მოყვრობისა მოსწერა ჭურიათა,
რომლით პირდებოდა მათ თავისუფლებასა მრავა-
ლსა, ეარნა მაინც და მაინც ჭურიათა მისი არა ჭაწ-
მენა, არამედ მტვიცედ სდგეს ალექსანდრესთან:

ამისა შემდგომ ალექსანდრე საომრად გამო-
ვიდა დემეტრეს წედა და მსწეობით მისი ძლევითა
მოკლა დემეტრე, და რაჟამს სამთავრობო მისი
ყოვლითურთ გელს გაიროვიანა, უხდაცა დამოყ-
ვრებად ჰჯლოძეო ეგვიპტელთ მეფისა თანა, ცო-
ლად თვისა შერთობით ქალი შვილისა მისისა კლეო-
პატრა წოდებულისა: რაჟამს სამეფო ქორწი-
ლებისა ამის მიწესითა ორნი მეფენი იგი ერთად
იყვნეს ჰჯლოძეიდ ქალაქ შინა, იონათანცა ალექ-
სანდრე მეფის მიერ მიწვეული ძღუწნებითა დიდ
დიდითა ქორწილსა მას მივიდა, სად ალექსანდრე
უმეტესად ჰაჯივი სცა მას, და მჩხობლ მოწვეული
კაბის ხაჯმეგითა ეანამდიდრა იგი. და სრულიად
ყურად ღება არა მოსცა იონათანის მჯერთა, რო-
მელნი მისულ იყვნეს მახეზღრობას მისსასა იქ
მოდეს. და იგჳერ დიდებულად გამოვიდა კვალად
იერუსალიმად მიიქცა: ალექსანდრე მეფე ესე შემ-

დეოშ მკორედი უამისა სელ სელად მოუძღურებითა
 და თავისა თვისისა განცხრომასა გინა ლსინსა შინა
 მიცემითა, იმიერ მკუდარი დემეტრე მეფის მე
 უსუცესი დემეტრ ნიკანორ წოდებული, გამოხდა
 სამთავრობო შამისა თვისისა მწიობლ კელს გაი-
 როვინა, და მოვიდა ანჯიოქ ქალაქად ჰდა: მანჯ
 ჰავრის ეულს შენახვით იონათანს ზედა, თუ რა-
 სათვის შამისაგან თვისისა განყრილმან მკარე ალე-
 ქსანდრესი დიჭირაო? მის გამო ანალონიოს წო-
 დებული ერთი მკედართ უსუცესად დაადვინა, და
 რვა ათასი ქვეითი ჰარით, და სამი ათასი ცხენო-
 სნით ჰურიასტანად იონათანს ზედ ვავზანა: ამის
 შირდაშირ გამოხდა იონათან თვის შმაონ შმასთან
 ერთად ათი ათასი ჰარითა, და იფვერ სიმსნით იბ-
 რმოლა, ვიდრელა რვა ათასი კაცი შათეანი ვაწევი-
 ტა, და დავონ კერპის ტამარი, რომელსა შინა ვაქ-
 ცეულთაგანი შესულ იეგნეს, თავზედ ვარდასწვა,
 და შათეან შრავალი ნაშოვარის ალებითა იფვერ იე-
 რუსალიმად მოიქცა: საქმისა ამისათვის ნამეტნავად
 განცხრომილ ალექსანდრე მეფემან, კვალად იონათა-
 ნსა ნიშნად მეფობისა ძღუწნი გამოუგზანა, და აღ-
 ვილი კელეწიფებისა მისისა განავრტო: მას შე-

მდგომ არა ეახლო. შრავალ უამის ალექსანდრე მოკლეს, და მოკვდაცა ზღლომეო ეგვიპტელთ მეფე, რომელს მაკუყარობით შესულსა წარეტაცა სამთავრობო ალექსანდრესი, და თვისი კლეოპატრა ქალი შვილი მისთვის წეერთმია დემეტრე მეფისთვის მოეტაცა: ამის გამო შემდგომ მათ ორთავეს სიკვდილისა უმეტეს განძლიერდა დემეტრე, და ყოველი სამეუფო მამისა თვისისა დაიპყრო, და იმა ზემოდ თქმულ ბრძოლას შემდგომ თვითაც დაიწყო მოყვრობის ქმნად იონათანისა თანა, იონათან დალაცა იმიერთ მისი მთავრად ცნობითა შრავალი ძღუწნებით მივიდა წინ მიეგება, რომელ მანც მისი პრხობლ ზაჯივისცემითა წერილი ჰუროათა თავისუფლობისა მოსცა:

მათ დღეთა შინა ცრიფონ სასელით სწაისძეუანს ერთსა, უნდა მოკვდარი ალექსანდრე მეფის მეფე ანტიოქე წოდებული ადგილსა მამისასა მეფედ გაიყვანოს. მის გამო ოდეს დემეტრესედ საჩხუბრად გამოვიდა, ონათან თხოვნისა ებრ დიმიტრისა სამი ათასი ისრაელის ჭარები მას შემწედ გაუგზანა, რომელნი მივიდეს მხნელობით ათი ათასი სული მტერთაგანნი გაწყვიტეს, და დემეტრე

მეფე გამოისსნეს კელთაგან მათსა: გარნა დემე-
 ტრესა რაიჯ აღეთქვა სიკეთისა ამის სამაგიეროს
 გარდახდა ჰურიათათვის, განთავისუფლების შემ-
 დგომ სიცივისაგან უკან დგა არღა შეასრულა. მის
 გამოცა პაციუიჯ მიიღო, რამეთუ ყოველმან მის
 ჭარებმან მიაჯოეს იგი, ცრიფონსა მას შეუდგენს,
 შეუერთდენ, და გაქცევითა მისი, ანციოქე მე-
 უედ იჯნეს მის ნაცვლად: მანჯ ოდეს ცახცხედ
 განვიდა პირობა და შეკრულობა განამტკიცნსა იო-
 ნათანისა თანა, და მისი ჰურიათა მღვდელთ მომ-
 ღვრად მცნობელმან სამეფო მღუჭნნი მას გაუგზა-
 ნა. და შმაჯცა მისა შმაონ მკედართ უსუცესად და-
 დენა: შემდგომ ორთავე შმათაჯცა ამათ მსწეობანი
 მრავალი ყვეს, რათა ანციოქე მეფე თვისთ მცერთ-
 კელთაგან დაიჯვან. რომელთაგანი ერთიჯ ცრიბონ
 იყო, რომელს მოკვლა ანციოქესი უნდა, რათა მის
 ადგილს იგი გამეფდეს. გარნა გიფარჯა იხილა ო-
 ნათანი ორმეოცი ათასი კაცითა მლიერათ მდგო-
 მარე, შეეშინა მის ჰირდაპირ ომის გაშლისა: ამის
 გამო მაჯყუარებით მოყვრობა გამოაჩინა იონათა-
 ნისა თანა. და იგვერ ჭარების მისგან განშორებით
 ათასი კაცის ოდენ სოლოო თან წაყვანითა იონათან

ოდეს ჰგლომაის ქალაქად შევიდა, ცრიფონ კარნი
 სედ დასშობინა. და იგფერ შეიპყრეს იგი შეკრეს,
 და მისთანა შეოფ კაცთა ყოველსავე კმალი ჰკრეს,
 და მას შემდეგომ ცრიბონ კვალად ჰარების შემო-
 კრებითა განემსადა ჰურიასტან სედ წამოასვლასა:

თანვი მეათერთმეფე:

შმაონ ადგილსა იონათანისასა გაგალს:

ა. მკვან. იგ. იდ. იე. ივ: — წელი ჰეუენისა 3860. 3869:

იონათან რაყამს ესფერ მოცევილებული შეპ-
 ყრობილ იქმნა, ჰურიასტანსა იგფერ კმა დაიყარა
 რომე მოკვდაო. ამისთვის ფრიად მოწყენილი და
 თითქმის იმედ ვარდაწყვეცილნი იყვნეს ჰურიანი
 იგი: მაშინ შმაონ, (რომელი ვითარცა ვთქვით
 მაგათიას შეილთა შორის უსუცესი იგი იყო.) ჰუ-
 რიანი მოუწოდა, ნუგეშინისმცემელმან მათ გული
 დაუდგა და ჰქქვა, მეც მშათა ჩემთასაგით ღუთის
 შკულისა და ნათესაგისა ჩვენისა თავისუფლებისა-
 თვის მსად ვარ თაგი გამიწირავს: ხოლო ერსაცა
 ფრიად უსაროდის ამას სედა. და იგი იონათანის
 ნაცვლად წინამძღურად თვისთა აღმოიჩინეს: შემ-

დგომ ცრიბონ რაკუას ჰურიათა სედა მოვიდა და
 ისილა შმაონცა მკეღართ უსუცესად გამსდარი, რო-
 მელს გვარიანად ხსუბის სამსადისი უქმნიეს, მა-
 შინ თვითაჯა მაცუყუარობით საქმე გამოცვალა, შმა-
 ონს დესანნი მიუვლინა მეცუველმან ვითარმედ,
 იონათანს ასი ქანქარი ვეცსლი მოსაჯემი ქონდა
 საკელმწიფო განმისა, მის ეამო ჩემთან შეწყრო-
 ბილი დაკავებული არს, ამისთვის უკეთუ გინდ-
 ესთ ეამოსსნა, თეთრი ესე ეამოგსაგნეთ, და ორ-
 ნიცა მენი მისნი მომეცით მე შეველად რათა იგი
 ეამოუცეო: შმაონ თუ გინდ გულის ემა ეო ბო-
 როცი ფიქრი მისა, გარნა მაინც და მაინც თქმუ-
 ლობისა ებრ მისისა იგი თეთრი ეაუგსანა და მე-
 ნიცა მისნი. ვინათვან ფიქრობდა არამცა შემდგომ
 ჰურიათავან თავის წყენა შექმთსვეს, რომელთ მე-
 რმე თქვან რომე, ანგაჭარებით თეთრი არა მისცა,
 და იგი საჭირო კაცი წარწყმიდაო: გარნა ცრიბონ
 მიღებისა შემდგომ ამა რაიმებისა, არა თუ იონათან,
 არა განათავისუფლა, არამედ იწყრა მოაკვლევინა-
 ცა, და თავათ განვიდა თავისავე ადგილს მიიქცა:
 შმაონ ამისა მსმენელმან, კაცნი ეავსაგნა მუნით ა-
 ღილო გვაძი იონათანისა მოვდიიმ ქალაქად მოატანინა

თვისი შამის და იმერთ შმათა საფლავსა დამარსა,
 და საფლავთა შათ სედა ჩინებული ქვის შენობა
 აღაშენა. რათა მოსსენებაჲ შათი დაუვიწყებლად
 დაძთეს: იმიერითგან შმაონს ცრიბონი მოსმაგდა,
 რომელმან იონათანისა მიმართ ქმნული უწყალო-
 ბლობის გარდა. მივიდა ფარულად ანჯიოქე მეფე
 მოაკვლევინა, და თავად მეფობა მისი გამოიჯიჯა:
 და ამისაჲ ვულის კმის მეოფელ შმაონ, გითარ-
 მედ იმიერ დემეტრ მეფე მრჩობლ შთავრობასა
 თვისსა გააღონიერებსო, თავადმანსუ დესანნი მას
 მიუვლინა ძლუჭნებითა და მისგან თავის უფლე-
 ბანი მრავალნი მოუშაგნა ჭურითა:

ამას საგანსა სედა ზაშტანსს შშვიდობიანობით
 გაატარა შმაონ კვლევნიებაჲ თვისი, ვიდრემდის
 რომე ანჯიოქე წოდებული ერთი საკელმწიფო-
 ციამისაგან, რომელი დასაბამში მოყვრობას აჩვე-
 ნებდა შმაონსა, შემდგომ რაჟამს გამოვიდა ცრი-
 ბონ დამარცხსა, და სამეფო მისა ყოველივე და-
 ზერა, დაიწყო შმაონისათანა შცრობით წარსვლა:
 შმაონის წარგზავნილი ძლუჭნნი და მისთვის შე-
 საწევნელად გავზავნილი ორი ათასი ჭარები კი-
 ცსვით უკან დაუბრუნსა თავს დაახალა: შემდგომ

ათენობითა მოყვარე თვისი შმაინს მიუგსანა მეტ-
 ეველმან. თქვენ რომელ სამამეულო ქალაქნი ჩვე-
 მნი ესოდენ წელს მპლავრობით დაგიპურისთ,
 და იგოდენი ადგილნი მოგიონსრებიესთ, მომეცით
 მე მათი ფასი, ამათს ვარდა ესოდენ უამს საკვლ-
 შიფთა გამცდარი დანაშცი ვარდასახანდისა მომე-
 ცით. და უკეთუცა მოცემა არა გინდესთ, ძალითა
 თქვენსედ აღვსდგები: შმაონ დალაჯა უშიძრად მი-
 უეო და ჰრქვა მას ვითარმედ, ჩვენ ქვეყნა უც-
 სოახს არა გამომიტაცნიეს, არამედ ჩვენი სამამეუ-
 ლო ქვეყნები კელთავან მტერთასა მომიღიეს,
 მხოლოდ იანვე და ვასარა ქალაქებისათვის რო-
 მელ თქვენ ას ქანქარს თხოულობთ, მიგცემთ
 თეთრსა მისსა: ვასუხი ესე ვითარცა ესმა ანცი-
 იქე მეფესა, ფრიად განრისხნა. მის გამო კენდე-
 ბიას წოდებულ სპაისმეფანი ერთი ჰარებიითა მრ-
 გლითა ჰურიასტანად გამოგსანა: შმაონ დალაჯა მა-
 შინ ოცი ათასი ჰარი მოსცა კელსა ორთა მეთა-
 თვისთასა, რომელუ ამათვანი ერთი იუდა ითქმოდა
 და მეორე ოჭან, და მათ გულო დაუდგა შეავონა,
 რათა იმიფრით ივინი ჰურიათა ნათესავის მტერთ
 ზირდაპირ განვიდეს საომრად, ვინათვან თავადი

მოსუცებული იყო: და იგფერ ეანგიდეს რა ესე-
ნი, შეწევნითა ლუთისათა წყევცა დიდი მოსცეს
მცერნი დაამარცხეს, და ოჰან გაქცეულთ უკან გა-
მოდგომითა მიიყვანა აზოგვოს კერძოებსა ცი-
სესა ერთსა მიაწევნინა შეიყვანა, და მის ცინის
მათ ზედ გამოწვითა სულიცა ორი ათასი მუნ
მოკლა, და სიმსნითა ესრეთითა ჭურთხანად მი-
იტყა:

მათ დღეთა შინა ჰცლომეო აბუბბენც წოდე-
ბული ერთი იყო რომელი შმაონის სიძე ყოფილ
იყო, და კერძოებსა იერიქოსასა მთაგრად დად-
გენილ იყო მანც შმაონის სამთაგრობოსა ზედა
ფგალის დატერით, ერთ გზის შმაონ იმ კერძოე-
ბის სანასაგად არკი მივიდა, დოვქ წოდებულ ქა-
ლაქ შინა ჰცლომეოზ მაცუყარობით იგი სუფრა-
ზედ მიიწვია, და მისი ორი შეილიცა მისთანა მა-
ცათი და იუდა, სად სისარულით ტამისა სმის შემ-
დგომ, ჰცლომეოზ თვისი კაცებიურთ განშადე-
ბულმან ანაზდეულად ზე დაესხა, შმაონ შეილებ-
ითურთ და მსასურებიურთ მოკლა: შემდგომ საქ-
მე ესე ანციოქე მეფეს შეის აცნობა რათა შესა-
წევნელი ჭარი მას გაუეზანოს რომე ჭურთხანად

დაიპყრან, და მაკაბელთი კელისაგან დააცალონ, და
 გაზარა ქალაქადცა კაცნი ვაგზავნა. შმაონის იმერით
 ოჭან შვილისაჲ მუნ შესაყრობ მოსაკლავად. ვარნა
 ოჭან საქმეთა ამათ პირველ ვულის კმის უოფელ-
 მან მიმავალნი კაცნი იგი კელს გაიროვიანა მოკლა,
 და თვისი შამის ადგილს თავადი განვიდა მღვდელთ
 მოძღვარი ვასდა:

სქ დაბოლოვდების მაკაბელთ წიენი, და ჭუ-
 რიათა უოფელი მოთხრობაჲ. რომელი მველი აღთ-
 ქმის წიენთა შინა მოითხრობვის: არამედ შესა-
 ზამად გამოჩნდების რათა აქიდვან დაწყობილი ვი-
 დრე შობადმდე უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი,
 ესე იგი, დანაშუტი ას ოცდა ათერთმეტი წლის უა-
 მის მთავარი შემთხვევანი ჭურიათა ნათესავისანი
 შემოკლებულად მოვთხროთ. რომლით ვანუწყ-
 ვებულად მოგვიდების მველი. აღთქმის მოთხრობა
 ასალს აღთქმასთანა:

თანგი მეათორ-რმეტე:

შემინებულ ჭურიათა მოთხრობისაგან, ვიდრე
შობადმდე ქრისტესი:

მო-თხრო-ბის ადწერიდობისაგან იოვანისი:

— წელი ქვეუნიან 3869: და უწინაჲს ქრისტესი 131:

ბეა შთანისა ოჲან რომელ ურკანოსცა იწო-
და, ვითარცა იტყვიან ურკანია სამთაგრობოსა ერთი
გამარჯვების ქმნის მიხეცით ამანც ზღლომეო-
ზის ძლევის შემდგომ დაიწყო მრთელი ჭურიას-
ჯანის თავად დაპურობა ნაცვლად მამისა თვისისა:
თუ გინდ მას შემდგომ ანციოქე მტერთა თვის-
თაგან დამუდროებულმან მრჩობლ მოვიდა ყოვ-
ლითა ძალითა. იერუსალიმ შემორცყო, გარნა მს-
ნეობით მახსუბარმან ოჲანმან საქმეს ვიდრე იქა-
შობდე მიაწევინა, ვიდრელა თითქმის ღონის მო-
წყვეტითა მისა ზავ ჭყო ამასთანა: შემდგომ ან-
ციოქე ესე იგოდნად დაუმოყვრდა ოჲანსა, და მს-
ნეობის გამო იფუერ დიდად რაცხვიდა მას, ვიდ-
რელა სწარსთ ზირდაპირ საომრად ეანსვლისა ყა-
მსა თან წაიგანაცა ოჲან მარებიუერთ თვისითა,

სად მრავალი გამარჯვებანი ყო: გარსა შემდგომ
 საქმისა ანჯიოქესა მარცხად წარსვლითა რაჟამს
 თავადმან თავი მოიკლა, და მიხესითა მით წარები
 მისა განიბნეს, მაშინ ოჴან დიდებულად ჴურიას-
 ცხანად მიიქცა, და ყოვლითურთ თავისუფლების
 მოპოვნითა, სასლგარი ჴურიასცხანისა განაგრცო-
 მრჩობლ, და ყოველი მისთანა მეოფე მოწვრილო-
 გვარები სიმსხით უწყებასა ქვეშე თვისსა აღილო:
 ო-ლონდა ესეც მოითსრობვის ვითარმედ, მათ
 დღეთა შინა ჴურიათა შორის სადუბეველის და ფა-
 რისეველის განკეთქილობანი მოფენილ არკი ია
 ყო, ოჴან მერმე და მერმე თავი თვისი სადუბე-
 ველთ მკარედ აჩვენა, რომლით კეთილი სასელი
 მაკაბელთასა მოთსარა. და ამით თავადი შვილები-
 თურთ თვისითა ჴურიათა სამულგელიც ყე შექმნა:

ო-ჴანის სუთ ძეთა შორის არისცობულონ წო-
 დებულმან მაშის საგდლოს შემდგომ მიილო კე-
 ლეწიფებაჲ, და თავსა თვისსა ჴურიასცხანის შეფედ-
 იცყოდა: და მტკიცედ დაცვისათვის სასელისა ამის
 დედა თვისი რომელი უკან შთამოდგომილი იყო
 კელეწიფებისა ამისა, მოჴკლა. და სამნი მჴანი სა-
 ჴურობილესა შინა დანწყვდევინა, და იმერთი მჴაჲ

ანციგონოს წოდებული, რომელი მოყვასად (მე-
მწედ) მეფობისა თვისისა ყვანდა, ერთ გზის ო-
მისაგან გამარჯვებული მოიქცეოდის რა, მას სე-
დაც არისტობულო ეჭვნეულების მიღებითა თუ
მასაც მეფობის წარცვება უნდაო, მისგამო უწ-
ყლობით დააკვლევინაჯა იგი: გარნა მსკავრმან-
ჯა ღუთისამან მრავალი არა ჰყოენა მალე ესია. გი-
ნათვან უმეტეს ერთი წლისა არა გასძლო კელე-
წიფებამან მისმან, არამედ ვითარჯა მოგვითხრო-
ბენ, სადაჯა სისხლი უცოდველი მშისა თვისისა
დაათხვეინა, მუნვე თავით თვისით იგოდენ სისხ-
ლმან იღინა მისგან, ვიდრეღა მოსჩობილი დაეჯა
სული ამონდა:

ცოლსა არისტობულოსსა მეფ არა ყვანდა, მე-
მდგომ თვისი ქრმის სიკვდილისა მასლებთავანი
ერთი აღექსანდრე ანეოს წოდებული საპურობი-
ლით გამოაყვანინა, და მისთან დაქორწინებულმან
პირველი ქმრის ადვილს იგიც მეფედ გამოირჩია:
მანც რაჟამს კელემწიფება კელს ვაიროვინა თუ-
გინდ სამკედრო სიმსნითა სასლგარი ჰურიასჯა-
ნისა ფრიად განადიდა განაგრჯო, გარნა ურიგობი-
თა თვისითა, უფროსი ერთი უწყალო მეუწყალე

ბლობითა ფრიად სამაგელ ჭურიათასა გასდა იგოდნად, გიდრელა ფარულად სდევნიდეს უკან შთამოდგომილნი მოკვლად მისა: ალექსანდრე ამისა ვულის კმის ყოფითა უჩესტესად განსოფდა, და ვითარცა იცევიან ეძვს წელიწადს შინა ორმეოცდაათი ათას სულს თავი მოჭკვეთა, და ერთ გზისაჯრგა ასი სული ჭურიათა დიდ დიდთაგანნი, რომელნი მისი მოქმედებულ მძლავრობისა ამის არა კმაყოფილნი ჰირის ჰირ ეცეოდეს მას, შეაჯერობინა იეინი, და თვით ჭამასეც მჰდარი სისარულით ჭამისა სმისა უამსა ერთობ ჰგარს აცმევიანა ესენი. და ამის არა კმავებითა მათ საწყალობელთ ცოლშვილნი მოაყვანინა მათ თვალთ წინ დააკვლევინა: მეფე ესე ალექსანდრე მერმე და მერმე თავისა თვისისა ზომას გარე ლოთობაში მიცემითა და მიზეზითა მით წელსა სამსა სნეულების გამოვლის შემდგომ თვისი კელეწიფობის მეოცდა მეშვიდე წელს ხაკვდა. თუ ვინდ თვისს შემდგომ მე ორი დაუცევა ერთი ურკანოს და მეორე არისცობულოს წოდებული. გარსა ესენი რომელ ჰერეთ ემაწვილნი იევენეს, მემკვიდრობაჲ მეფობისაჲ თვისს ალექსანდრა წოდებულ ცოლს დაავედრა, რომელ მანც

მღვდელთ. მოძღურობაჲ ურკანოსს მოსცა, და სა-
მეუფო განმეგებლობასა სოლო თავად იქმნადა,
ფარისეველთ წინ წამოწევითა, და მათი თვის წყუ-
რვად დატვირთა. ვინათგან ვითარცა იცუვიან მათ
დღეთა შინა ფარისეველთა ამათ სიცუფა ფრიად
გამკვეთი იყო:

აღექსანდრა დედუფალი იგი რომელ სალო-
მეც ითქმნადა, თვით წელსა ცხრასა ჭკუით და
მშვიდობით შეგლის მერმე ოდეს მოკვდა, საგსე-
ბით კელსა ურკანესსა დაშთა კელეწიფება. გარნა
ურკანე კაცი ერთი სუსტი უღონო არკი იყო, და
არისტობულოს შმაჲ თვისი მის წინაღმდეგად მუ-
სარე სისხლისა და გლისანი, (რომელს თვისი დე-
დის აქეთ თავი გამოეღო ურჩობითა) ურკანეს ზედა
საომრად გამოვიდა, და ურკანე რომელმან გერ-
შეუძლო ჰირდანირობად, დამარცხებულ დამდაბლ-
ებული მივიდა შერიგება ითხოა მძისაგან: არის-
ტობულოს დალაგა ამ ჰირობით მასთან ზავ ყო,
რომე სამეფო და მღვდელთ მოძღურებითი კელ-
ეწიფებაჲ თავად ყოს, და ურკანეს მივიდეს ყო-
ვლისაგან კელაყრილი მოსგენებით სასლში ჯდეს:
ესრეთ სამ წელს ოდენ მშვიდობიანობით ყოფნის

მერმე, ანთიპაცროს იედომელ ეინა ასკალონელ
 კაცმან ერთმან მდიდარმან ურკანეს შეაგისეისა.
 რომელი მივიდა არეცა არაბიელთ მეფეს შთაუა-
 რდა, რათა სამართალი უფოს უსარსლოდეს. არე-
 ცას მეფეცა წარებით არისცობულოს ზედ მოვი-
 და, და არისცობულოს გააქცია და თავად დაიწყო
 მფლობელობა ჭურთასტან ზედ, ვიდრემდის სკავ-
 როს წოდებულ ერთმან ჭრომაელთ მეგდართ უ-
 სუცესმან არისცობულოსაგან ოთხასი ქანქარი აღ-
 ლო, არეცას თვალი დაუშინა, რომელი ირუსალი-
 მით გამოვიდა წარვიდა, და მრჩობლ არისცობუ-
 ლოს ურკანეს ზედ მიიტყრა შეიდი ათასი კაცი გა-
 უწყვიტა, და იგჳერ თავად აღილო მთავრობა:

გარნა მათ დღეთა შინა ზომანე ჭრომაელთ მეგ-
 დართ უსუცესი დიდი ასურესტანის კერძოთა ყო-
 ფნიოთა, (რომელი ტიგრან რომესთ მეფეს ჭრო-
 მაელთა თანა ზაგ ყოფიოთა მათთვის დაეცოვებინა,
 რომლით მრთელი ჭურთასტანი ჭრომაელთ უწყე-
 ბასა ქვეშე გავლილ იყო.) ორთა შათა ამათა ურ-
 კანეს და არისცობულოს ძლუწნებითა დესნანი გაუ-
 ვსაგნეს ზომანესა, და ეგედრებოდეს რათა მან მათ
 სამართალი ვადუტრას სიმართლე აჩვენოს: ჰომ

ჰეცა ოდეს წარსვლად იყო ჰურიასტანად რათა სა-
 ქმე ესე განისილოს, არისცობულოს თავსა თვი-
 სსა ზედა შიშის ქონვითა დაიწყო გამაგრება ცო-
 სებისა და ჩსუბის სამზადისის ქმნა: გარნა საქმე
 ესე მისთვის ცუდი იყო, ამიტომ რომე მივი-
 დაცა ზომანე მტრობით, იერუსალიმი დაჰკრა აღი-
 ლო. და ურკანეს მჩხობლ მღვდელთ მოძღ-
 ვრად და მეფედ დაადგინა, და ჰურიანი იგი ჰრო-
 შაელთ ცარკის მმღვევლად შექმნნა, და გარდა-
 სხსადთა ამათთა ზედა მდგომრად ანთინაცროსის
 დადგინებით, არისცობულოზ შვილებითურთ თვი-
 სითა შეკრული აღიყვანა თავისთან რათა იგვერ
 გამარჯვებულად ჰრომად მიიქცეს: ხოლო მეძ-
 ვსაურობასა მას შინა აღექსანდრე წოდებული
 არისცობულოზ შვილთაგანი ერთი გელისაგან მი-
 სისა გამოქცეული ჰურიასტანს მოვიდა, და თავის-
 თან ჰაშტა ჰარის შეკრებითა რადგენიმე ცისე აღი-
 ლო დაიწყო ჰროშაელთაგან გარდადგომილმან მფ-
 ლობელობად. წამოვიდაცა მას ზედ ჰროშაელთ
 ვაბიანოს მკედართ უსუცესი, სძლია იგინი ვანაბ-
 ნინა, და აღექსანდრე ვაქცია: შემდგომად რვა წლი-
 სა არისცობულოზ დაღაცა იმერთ ანციგონოს წო-

დებული შეილითურთ ჰრომის საპყრობილით გა-
მოქცეული ჰურიასცანად მოვიდა, და რაჟამს აღე-
ქსანდრე შეილისა თანა სამსაღისს ყოფდა მრჩო-
ბლ განდგომილობისათვის, ჰრომაელთ იგი შეიპყ-
რეს და თვისი ორი შეილითა კვალად ჰრომს გაგზა-
ვნეს: მას შემდგომ თუ გინდ ბრძანებითაჲცა ულიოს
კესარისა განერიხნეს, გარნა თვით არისცობულოზ
არღა უკუნ იქცა, არამედ მუნ ზომანეს მოყვარეთა-
გან მოწამლული მოკვდა, და აღექსანდრეც ანჯიო-
ქედ მოსული მუნ შეპყრობილ იქმნა და მოკლულ:

მათ დღეთა შინა ულიოს კეისარი მცერი ზომ-
ანესი ასურისცანის კერძოებს ყოფნითა, თუ გინდ
ანჯიგონოს მეა არისცობულოსი, მივიდა ცირი-
ლით ფერსსა მისსა დაგარდა, და თვისი შამის და
შმის სიკვდილის წინ დადებით, (რომელნი მისი
მკრის დატყერისათვის სოლო ზომანეს მეგობართა-
გან მოკლულ იქმნნეს,) თვით უნდა ჰურიასცანის
კელეწიფების მიღება, გარნა ვერა რამ საქმის
გარიგება შეიძლო. ვინათგან ანთინაჯროს, (რო-
მელი ურკანოსისათანა ფრიად დამოყვრებულ იყო,
ერთად ვითარცა შმანი შევლიდეს ჰურიასცანსა,)
იფვერ თვალსა ულიოსასა შესულ იყო, ვიდრეღა

უღიოს კესარმან მრჩობლ განამტაცა კელეჩიყე-
ბაჲ მათი: შემდგომ ანთიპატროს სელ სელად გან-
მგებელობის თანამდებობასა შინა შემოიყვანა ძენი
თვისნი ორნი, ერთის სასელი ფესაელ წოდებუ-
ლი რომელი იერუსალიმს დაადგინა, და მეორისა
ჭეროდე ვალილიის კერძობესა: ი-რთავეთა ამათ
თვისთ განმგებელობასა შინა მრავალ სიბრძნეთა და
მსხეობათა ჩვენებით საუფარელ ყოველთასა განდეს,
უფროსი ერთი ჭეროდე იუფერად, ვიდრელა სასელი
ურკანესი ხალხო იყო, და განმგებელობასა ყოვე-
ლსა ანთიპატრო შვილებითურთ თვისითა განაცე-
ბდის, ვიდრემდის იგიუ სსვა ერთისაგან მოწამ-
ლული მოკვდა. და მას შემდგომ ჭეროდემ და-
ლაჲ უმეტესად ზირის ზოვნითა ჭრომაელთაგან,
დაიწყო თავით თვისით მეფესაგით განმგებელობა
მოაგრობისა თვისისა:

მაშინ ანტიგონოსჲ ვითარჲ ვსთქვით ოდეს
ისილა რამეთუ ჭრომაელთ ვედრებითა ვერა რამ
საქმის ვარიგება შეიძლო, მიიქცა ბასაფრან წო-
დებულ სომესთ მკედართ უსუცესსა დიდსა მიმა-
რთა, (რომელ იგი ციერან მეფესა მრჩობლ მზა-
რითა მრავლითა ჭრომაელთ ზირდაზირად ეაკესაგნა)

და აღუთქვა მას გითარმედ, უკეთუმცა ურკანეს
 ადგილს თავად იერუსალიმის მღვდელთ მოძღუ-
 რად და შევედ დაადგენს, მოსცეს მას ათასი ქან-
 ქარი ოქრო და ხუთასიუ შვენიერი ქალხი: ხოლო
 ურკანეს და ფსაველ გითარცა იხილეს ძალი დიდი
 ბასაფრანისა, რომელმან ჭარების მოსყიდვით გე-
 ლსა მკედართ უსუცესისასა მოძცემმან მათზედ გა-
 მოგზავნა, გერლარა წინ აღუდგეს, არამედ სიუ-
 ვარულით მიიღეს ივინი მათთან შავ ყოფითა. ვარნა
 წეროდე უმეტეს მეცნ იქმნა, რომელმან შეის შე-
 მოკრიბნა სასლგეულები თვისი მივიდა ცისესა ერ-
 თსა აუღებელსა, და შემდგომ მუნით გამოხული
 მარცოდ ჰრომს ვაიქცა: შემდგომ ოდეს ურკანეს
 და ფსაველ იფერ მოცეუებულნი გამოვიდენ ბა-
 საბრან მკედართ უსუცესთან მივიდენ რათა საქმე
 მათი იზრუნოს, მაშინ ორნივეცა ბასაფრან შეკრა
 კელსა ანთიგონესსა, მოსცა: ანთიგონესმანც ფი-
 ცსლავს ურკანეს ყურნი დაატრევიან, ანუ გითარ-
 ცა იცევიან თავად გაცოფიანებულმან კბილებით
 ზედ მიფარდა მოაელიჴათ, ამიტომ რომე უკეთუ
 ერთი რამ ასოთავანი დააკლდეს, ვერ კელმწიფე-
 ბის მღვდელთ მოძღვრად ყოფობათ, გითარცა შქუ-

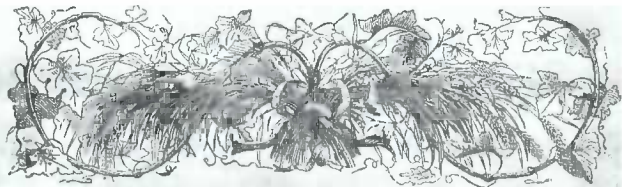
ლი მოსესი დაუბლის, ვითარმედ ესფერი საკლები კაცი მღვდელთ მოძღვრად არ იქმნას: ფასა-ელცა საწყობილედ მიცემული კელებ ვაკრული რომ იყო, სასო წარკვეთილობისაგან თავისა თავისისა ნებითა თვისით ქვასედ ცემითა თავი მოიკლა, მის გამო ბასაბრან იფეგრ ანთიგონესის იერუსალიმს მეფედ და მღვდელთ მოძღვრად დადგინებით, ურკანე შეწყობილი სსვა ჭურიათა ცუგებთან აღიუფანა სასომეთოდ ცივრან მეფეს მიჰგვარა: შემდგომ რამე დროსი ურკანეს ესეთუეინდ ცუგეობისაგან მოიქცა, ვარსა მღვდელთ მოძღურობა ვერღარა ქმნა:

ხოლო ჭეროდე ვითარცა ვთქვით მივიდა რა ჭრომად, საქმენი ესე მიუთხრა. სად ანტონინე ინაცოსის მიერ, (რომელი ზირველში თვის და თვისი მამისა ფრიად მეგობარი იყო,) ჭრომელთი მრავალი გარდასასადი დაჰპირდა, რომლით მრთელი ჭურიასტანის მეფობა თავად მიიღო, და ჰარებითა ჭრომელებისა მოიქცა ანთიგონეს. სედ მოვიდა: ხოლო ანთიგონეს დაღაცა სომესთ დანაშტი ჰარის ზურგად თვისისა ყოღვითა სამ წელს ოდენ იფეგრ ზირდაპირ დაუდგა ჭეროდესა, რომე

ვერა დააკლორა მას, ვარსა შემდგომ ოდეს მო-
ვიდა ანჯონინე ჰრომაელთ მკედართ უსუცესი დი-
ლი, და სოსიო წოდებული მკედართ უსუცესი სედ
წარმოგზანა, სუთ თუშს ოდენ შემორცემის შემ-
დგომ იერუსალიმი აღილო. წეროდე მუნ მეფედ
დაადგინა, და ანჯიგონე მკერული ანჯიოქ ქალაქად
ანჯონინეს გაუგზანა. რომელმან სურვისა მებრ
წეროდესი მუნ კიცსულად თავი მოაკუჭთინა: ან-
თიგონე ესე სულ უკანასკნელი მთავარი იყო მაკა-
ბელთ წოდებულ ლევიტელი სამღვდლო ცომი-
საგან. და მას შემდგომ კვალადღა ჰურიათა ნათესა-
ვისაგან თავიანთ მთავრად არღვიან ჰდა. ვინათგან
ქრისტეს მესიის მოსვლის ყამიცა მოსულ მოა-
სლოებულ იყო, რომელი თავადი იყო ტემპარიტი
მეფე და მღვდელთ მთავარი. რომელი ამას აქეთ
ოცდა ათ სამეცტი წლის შემდგომ იშვა, ვითარცა
იაკობ მამა მთავარსა ეწინასწარმეცხეველა, რო-
მელი იცხევის დაბადების. მთ. 10. არა მოაკლ-
დეს მთავარი იუდასგან, და წინამძღვარი წყვილ-
თაგან მისთა, ვიდრემდის მოვიდეს რომლისა დამა-
რსულ არს, და იგი არს მოლოდებთა წარმართთა:

ქრისტოვარო კაცთა მხსნელო ,
იესოვ უოვლად სრუვარელო :

მოთხრობა

სატმრთო-წერილისა

ასალი აღთქმისა

ნაწილი პირუჭლი

მოთხრობა ცხოვრებისა იესოსი
ქრისტესი უფლისა ჩუჭნისა,
შემოკრებილი ოთხო მასარებელთაგან

თავი პირუჭლი:

ანგელოზთ მთავარი ებრიელი ასარებს საქარასა,
და ქალწულს მარიამსა:

ლუკან. 1: — წელი ქვეყნისა. 3999: ქრისტესი. 0:

რამეს აღივსნეს ღღენი ღუთისაგან განსაზღ-
ღურილნი, რათა მოავლინოს მაცხოვარი სოფლი-
სა მესია, ვითარცა პირითა წინასწარმეტყველისა-
თა მრავალ ეზის აღეთქვა ინება ღმერთმან უწი-

ნარეს მესიის მოვლენისა მოვლინებად წინამსრ-
 ბოლისა მისისა ამ სახით: ანრე რომე ყამსა ზე-
 მოდ თქმული ჭეროდე მეფისასა ვითარ მის ოცდა
 მეათსუთმეცე წელსა, ჭურისჯანსა მღვდელი ერ-
 თი ჭეიბდის სასელად ზაქარია, რომელს ელისა-
 ბედ წოდებული ცოლი ჭყვანდა. ორნივეცა ესენი
 წმიდა და მართალნი ბერწ იყვნეს, რომელთ ვიდრე
 მათი მოხუცებულობის ყამადმდე შეილი არა მოს-
 ცემოდა: ზაქარია ესე ერთ გზის იერუსალიმის
 ცაძრის საკურთხეველსა შემაგალი წინაშე ღუთისა
 უკმეგდა რა საკუმეველსა, ანელოზი მას გამოუ-
 ხნდა და ჭრქვა. სუ გეშინინ ზაქარია, რამეთუ ლო-
 ცვანი შენნი ისინა ღმერთმან, და ელისაბეთ ცო-
 ღმან შენმან შენ გიშობოს მე, და სასელი მისა
 იოანე უწოდო (რომელი მადლსა ღუთისასა ნიშ-
 ნავს,) და მე იგი მიზეზი სისარულისა შენი, და
 სსება მრავალ კაცთა ყოფად არს, და ღუთის ფრიად
 საყვარელ ყოფნითა, ჰერედლა მუცელსა დედისასა
 აღვსებად არს მადლითა სული წმიდისათა, რომე-
 ღმან ისრაელთაგანნი მრავალი კაცნი მოაქციოს
 უფლისა მიმართ ღუთისა მათისა, და წინაშე მისსა
 სლფითა, ილია წინასწარმეტყველსაგით, პურის

მიებითი ქადაქებითა გული ერისა მისთანა შე-
 თვისოს: ეგრეთვე უბრძანაჲცა ესე ანგელოზმან
 მან ერმისა მის ლუთისათვის შეწირულ ყოფნისა
 გამო გაფრთხილებად რათამჲცა არა სუას მან ლვინო
 და თაფლუჭი: ზაქარიას ვითარჲცა ესმა ესე, ეჭვ-
 ნეული ეცყოდა, ვითარ შესამღებელ არს ევე, რა-
 შეთუ შე მოსუცებული ვარ, და ცოლიცა ჩემი დრო
 გარდავლილი? ეცყოდა დაღაჲცა მას ანგელოზი ვი-
 თარმედ, შე ვარ გაბრიელ ანგელოზი, რომელი
 ღმერთმან მოძავლინა რათამჲცა ეასარო შენ საქმე
 ესე, ვარნა შენ რომელსა ნათქვამი ჩემი არა ერწ-
 მენა, მის გამო აჲა შენდა ზაჯიჲად იყოს რათა და-
 შთე უცყუჭდ ვინა უენოდ ვიდრემდის დღესა მას
 ნათქვამი ესე ჩემი ყამსა თვისსა აღესრულოს: და
 თქმულობისა ებრ მის ანგელოზისა შეესეულად მა-
 სვე ადგილსა დუმნა ზაქარია ენა შეკრული. შემ-
 დგომ რაჲყამს გამოვიდა სახიდ თვისსა მივიდა,
 მუცლად ილო ქლისაბეთ შემდგომად რავდენსამე
 დღესა, და იგიცა მიწეზის ვულის კმის მყოფე-
 ლი, ემადლებოდის ღმერთსა, რომელმან მადლი
 ესე მას უყო:

წმისა მერმედ შემდგომ თუჭსა სუთისა გამოსა

გლისა მრხობლ ზეცით მოაგლისა ღმერთიან ცაბ-
 რიელ ანგელოზი გალილიის ქალაქსა ერთსა ნაზარეთ
 წოდებულსა, სად მკვიდრებდა მარიამ ქალწული,
 (რომელი მითხოვილ იყო იოსებ მართალსა, რო-
 მელ იეოცა მასსავით ცომისაგან წინასწარმცხველ
 დავითის იეო.) და რა მოვიდა მარიამ ქალწულ-
 ისა ანგელოზი იგი, მოაკითხა ქალწული მარიამი,
 და ჰრქვა. გინაროდენ მიმადღებულო გინა მადლით სავსეო,
 თუფლი შენთან: ხოლო მარიამ ქალწულმან ვითარცა
 ისილა ანგელოზი იგი, და ესმა სიტყვა ესე, შეპრ-
 წუნებულმან დაიწყო თავით თვისით განსრახვად,
 თუ ვითარმე არს მოკითხვა ესე? მიექცა დაღაჯა ან-
 გელოზი და ჰრქვა მას. ნუ გეშინინ მარიამ, რა-
 მეთუ იგოდნად საყვარელ ღუთისა სარი შენ, გი-
 დრელა აჰა მუცლად ილო და შეა მე და უწოდო
 სახელი მისი იესო, (რომელი ნიშნავს მაცხოვარ-
 რსა გინა მსსნელსა,) რომელი დიდ იეოს და მე
 მალლისა ეწოდოს. და მისცეს მას ღმერთიან სა-
 ედარი დავითისა მამისა თვისისა, და მეუფებდეს
 სახლსა ზედა იაკობისსა, ესე იგი, ნათესავსა ზედა
 ისრაელთასა უკუნითი უკუნისამდე: მაშინ მიექცა
 ქალწული მარიამ ანგელოზსა მას და ჰრქვა. გი-

თარ შეეოს მე საქმე ეგე, რამეთუ მე მამა კაცი
 არა გიცი: მიუგო ანგელოზს მან და ჰქრქვა. სუ-
 ლი წმიდა მოვიდეს შენ ზედა და ძალი ძალლისა
 ეფარვიდეს შენ, ვინათგან მე იგი წმიდა რომელი
 შენგან შობად არს, მედ ღუთისად იწოდოს. და უწ-
 ყოდე ამასჯე ეცეოდა, რამეთუ ელისაბეთ ნაოესა.
 გიცა შენი რომელი ბერწ ითქმოდა, იგიც მიდგო-
 მილ არს ყამსა სიბერიისა მისისა აჰა შეეძგეს თვე
 არს, რამეთუ არა შეუძლებელ არს წინაშე ღუთისა
 ყოველი საქმე: მაშინ ჰქრქვა მარიაჲ. აჰა მეგვალი
 უფლისა ვარი მე, შეყავნ მე სიციფისა ებრ შენი-
 სა. და ესე ვითარჯა სთქვა, მუცლად ილა ქრისტე
 უფალი ხუშნი ყოვლად წმიდა საშოსა შინა თვისსა,
 და იგფერ ანგელოზი მისგან წარვიდა:

თანვი მეორე:

ქალწული მარიაჲ მისედვად ვინა მისალოცვად
 ელისაბეთისა მივალს, და ელისაბეთ იოანე
 ნათლის მცემელს შობს:

ღუთკან პირუტყდი:

შემდგომ კარებისა, გამოვალს მარიაჲ ქალწუ-
 ლი მისაზედავად ვინა მოსაკითხველად ელისაბე-

თისა მივალს. და იყო შესვლა მისს სახლსა და მოკითხვა მისი მარიაჲსაგან, კრთებოდა, ესე იგი, იმროდა ყრმა იგი მუცელსა ელისაბეთისასა ექუსითვის მუცლად ღებული. და მაშინ ელისაბეთ მეუბეულად გულის ცმა ჰყო სულითა წმიდითა, თუ ვითარი მადლითა აღესილი არს მისთანა მიმსგვლელი! მის გამო მოუწოდა ქალწულს მარიაჲს და ჰქვია. კუთრთხუფდ ხარ შენ დედანთ შორის, და კუთრთხუფდ არს ნაყოფი მუცლისა შენისა. ესე ვითარი ჰატივი დიდი არს ჩემი, რამეთუ დედა ღუთისა ჩემისა აღსდგეს ჩემდა მოვიდეს. და საქმიითა ამით გვყოფილობს, რამეთუ ცმაჲ ესე მოკითხვისა შენისა მესმა მე რა, კრთებოდა ყრმა ესე მუცელსა შინა ჩემსა სისარულისაგან. და ნეტარ არს კაცი იგი რომელსა ჰქრქმენა საიდუმლონი ღუთისა მიერ გამოცხადებულნი, რომელ აღსრულებად არს თავის დროს: ხოლო მარიაჲ ქალწულმანც მაშინ მადრიელობით და ღუთისადმი დიდების მიცემით დაიწყო კურთხევა იგი საიდუმლოანი და თქვა, ადიდებს. სუფი ჩემი უფანდს, და სს. და იგვერ ელისაბეთისა თანა დადგა სამ თვე, და კვლად მიიქცა სახით თავისსა: რაჟამს აღივსნეს ღღენი ელისაბეთისანი, შეა

ყრმა. და მონათესავენი მისნი მისთანა შემოკრე-
 ბულნი ფრიად განცხრებოდეს და ღმერთს დიდე-
 ხასა ამღებდეს: და ღღესა შეერგესა შჴულისა ებრ
 მოსესისა, ყამსა ყრმისა მის წინადაცვეთისასა უნ-
 დათ უწოდონ სასელი მამისა მისისა შაქარია. სო-
 ლო დედა მისა არა, ეცყოდა, არამედ იოანე ეწო-
 დოს. სსგათა არა უნდათ, მეცყეველთა ვითარმედ,
 ნათესაეთა შორის თქვენთასა სასელი ევე არა არს,
 ნუ იყოფინ. შემდგომ წამის ყოფით მამს შეჭ-
 კითსეს თუ რა ნებაეს. მანც ვერ შემძლებელმან
 ჰირით თქმად, ოდეს ფიცარი კელს აღილო დაი-
 წყო წერად ვითარმედ, იოანე არს სასელი მაგი-
 სა. მაშინ ფიცსლავს განესხნა ენა შაქარიასა, და
 თავადი აღვსილი სულითა წმიდითა იწეებდის წი-
 ნასწარმეცყეველებით თქმად კურთხევასა მას. კუ-
 რთხეულ არს უფნდი ღმერთი ისრანელისა. და სს: საქ-
 მენი ესე სასწაულიანი მის ოთხსავე მკარეს გა-
 ნითქვა რა, მსმენელნი ამისანი შემრწუნდებოდიან
 განცვიფრებულნი და განკვირვებულნი ურთი ერ-
 თსა ეცყოდიან, ვითარ უბევ კაცად დიდად ყოფად
 არს ყრმა ესე, რომელსა ზედა მადლი ღუთისა მჴ-
 რადის ჭეიებს! იოანე დალაჯა იფვერ სიწმიდით

აღსრდილი წარვიდა უდაბნოდ და განცალკეებულ
 ღია ვიძრე მოსვლადმდე ყამისა, რომელ შე-
 მდგომ შიავლინა იგი ღმერთმან ქადაგებად ისრა-
 ელთა შორის:

თავი მესამე:

შობვა იესოსი ქრისტესი:

მნათს. ა: ლუკან. ბ: — წელი ქვეყნისა 4000:

ქრისტესი 1:

მარიამ ქალწული ოდეს ელისაბეათისაგან გამო-
 ვიდა სასლსა თვისსა ნაზარეთად მიიქცა, იოსებ და-
 ნიშნული მისი გარეშე ნიშნებისაგან მისთასა კედვი-
 და რა მას მიდგომილად, და საქმის უმცოდინარო-
 ბით, თუ იგი სული წმიდის მიერ არს, ფრიად აღშ-
 ფოთებულ იყო მას ზედა. გარსა თავადი კეთილი
 და მართალი გაცი არკი იყო, არა უნდაცა ყე მო-
 სესის შჭულის თქმულობისა მებრ საქმის გარე
 გამოცანით კიცხვა მისი, არამედ განისრასვიდა
 სიცივის ვინა მის გამოუღებლად განცემებასა
 მისსა: ოდეს იოსებ საქმისა ამის გონებასა გა-
 მოსასვითა ემინა, ანგელოზი ლუთისა მას გამო-

უხნდა და ჰრქვა. იოსებ მეო დავითისაო, ნუ გე-
 შინის შენსგად მარიამისა რძლისა შენისა შენ-
 თან, რამეთუ მუცლად ღება მაგისა სულისა მიერ
 წმიდისა არს. მის გამო მისგან შობილსა ერმასა
 სასელი იესო უწოდო, რომელმან იხსნას ერი
 თვისი ცოდვათაგან მათთა, და აღესრულოს თქმუ-
 ლი იგი ღუთისა პირითა იესაია წინასწარმეტყვე-
 ლისათა, ვითარქედ. ^{ნა}ნა ქანდწუღმან მუცლად იდოს
 და შვანს ბე, და უწოდონ სხელი მისი ემმანუელ, რომე-
 ლი იფარებნის, ჩვენთან დმერთი: სიციყვასა ამას ზედა
 იოსებ გამოიღვიძა რა, გულისთაჲ დასუყდროებუ-
 ლმან ჰყო თქმულობისა ებრ ანგელოზისა მის, და
 მიიყვანა მარიამ ქალწული, და ცხოვდებოდა მის-
 თანა მარადის სიწმიდითა:

• რაჟამს აღივსნეს ღღენი იესოს შობვისანი,
 რომელი ყოფად იყო თქმულობისა შებრ წინას-
 წარმეტყველისა ქალაქსა ბეთლემისასა. იფერ დაჲ
 რიგა ღმერთმან, რამეთუ მის ჟამის ჰრომაელთა აგ-
 გისტოს კეისარმან ბრძანება გამოსცა აღწერად კა-
 ტად კატადის უწყებასა ქვეშე თვისსა მეოფ კატო-
 სასელებისა ნათესავითურთ და ქალაქებითურთ მა-
 თიად: ამის გამო იოსებცა აღიყვანა ქალწული მა-

რამ გამოვიდა ნასარეთით, ვინათვან იეინიჯ და ვით წინასწარმეცხეველის ცომისაევან იევენეს, რომელი ბეთლემელი იყო. და იყო მუნ მიწვევნი ქალწული მარიამისა, და მოიწია ყაჰმანჯ შობისა მისისამან, და შეა მეჲ ჰირშო. და შეასვია სასვეველითა და გერ ჰოვნით მუნ საევანესა მას აკენისა ანუ სსვა შესაფერი ადვილისა, მიაწვინა იგი ბავასა:

და ღამესა მას იესოს შობვისასა, მათ კერძოთა მწყემსნი იევენეს ველსა ვარე მფხნიველნი ცხოვართა თვისთა დაიჯვიდეს. მაშინ ამათ გამოუჩნდა ანგელოზი ლუთისა ნათლოანებითა დიდითა, და შეშინდეს ფრიად: ხოლო ანგელოზი იგი ეცხოდა მათ, ნუ ეეშინისტ! მე მოვედ აჰა ესე რა ვასარებ თქვენ სისარულსა დიდსა, რომელი ქვეყნისათვისცა ყოველისა სასისარულთა საქმე არს. იცოდეთ რამეთუ ბეთლემის ქალაქსა დავითისასა დღეს იშობა მაცხოვარი თქვენი, რომელი არს ცხებული უფალი, ეინა ქრისტე ღმერთი. და ესე იეოს სასწაულად თქვენდა, რათა ცნათ იგი თქვენ. მივედით და ჰპოოთ ყრმა იგი შესვეული კოხიხსა მწოლარე ბავასა: ამის თქმით დალაცა ანაზდეულად სსვა ურიცხო ანგელოზნი მის თანა გამოჩნდეს,

და დაიწეს კურთსევა ღუთისა მეცხველთა. დიდებან მადნდთნ შინა დმეროსან, დან ქვეყნანსან ზედან მშვიდობან კანტონ შორის სანთხოვან: შემდგომ ოდეს ასდეს ცად და უსილაგ იქმნეს ანგელოზნი იგი, მუის ვამოვიდეს მწყემსნი იგინი ბეთლემად მოვიდეს. და მუნ მოძიებით რაჟამს ჰოეს მარია და იოსებ, და ანგელოზის თქმულობისა ებრ ერმა იგი ბაცასა მწოლარე, მადრიელობით დიდებას მისცემდეს ღმერთსა. და რომელსა ვისმესა ესმოდა საქმენი ესე მწყემსთაგან, უოველთა უკვირდით: ამისა შემდგომ და იყო მეერვესა დღესა აღსრულებით მოსესის შჯულისა წინა დაუცვითეს ერმასა ამას, და თქმულობისა ებრ ანგელოზისა, ვითარცა პირველ ეთქვა ანგელოზსა მას, სასელი მისი უწოდეს იესო:

თარვი მეოთხე:

სამნი მოგუნი მოვალს თაყვანის ცემად იესოსა,
და მისესითა მით წეროდე ყრმათა
ბეთლემისათა მოსწყევტს:

მართეს. ბ:

ჟამსა იესოს შობისასა სამნი მოგუნი, ვინა ვითარცა იცუვიან გარსკულავთ მტკრეველნი მეფენი ქვეყნებისაგან აღმოხველისა ერთად შეკრებულნი იერუსალიმად მოვიდეს, და ამას იმას ეკითხოდეს მეტყველნი ვითარმედ, სადა არს იგი ასლად შობილი მეფე ჰურიათა, რამეთუ ჩვენ ქვეყანასა ჩვენსა გარსკულავი მისი ვისილეთ, რომელი მას მიხვენებდის, და მის გამო თაყვანისცემად მისი მოვედით? წეროდეს (რომელს მეფობა ჰურიასტანისა თავად მმლაგრობით გამოეცანა,) ვითარცა ესმა სიცივეა ესე, ფრიად შეშინებული შეშფოთდა, და ყოველნი ერუსალიმელნიც მისთანა. მის გამო მოუწოდა წეროდემ ყოველი მღვდელთ მომღვარნი და მწიგნობარნი ჰურიათასანი, და გამოიკითხემდა მათგან ვითარმედ, ქრისტე იგი ვინა მოსასვლელი

მესია, სად უკვებ მოხად არს? ხალხო მათ ჰქრქვებს
 ვითარმედ. ქალაქსა ბეთლემისასა, ვითარცა წერილ
 არს მიქია წინასწარმეტყველის მიერ: მაშინ ზე-
 როდღე ფარულად მოუწადა სამნი მოგუნი იგი, და
 ადგილობრივ ვარსკულავის გამოჩინების საქმის
 მათგან გულის ჯმის ყოფის შემდგომ, განუცევა
 იგინი რათა მივიდეს ბეთლემად. და დაუბარა მათ რომ
 შეიძღეს იპოონ შობილი ყრმა ესე, აცნობონ მასაც
 ადგილი მისი, და თვითაც მივიდეს თაყვანის სუ-
 მად მისა: იძღეს მოგუნი ესე ზეროდესაგან გამო-
 ვიდეს, ვარსკულავი იგი კვალად მათდა ჩვენებითა
 წინაუძღოდა მათ, და ვიდრე ბეთლემადმდე მიიყვან-
 ნა იგინი, და მივიდა დაადგა ადგილსა მას სადა იყო,
 ყრმა იგი იესო, და მათ იფხერ უჩვენა იგი: შე-
 ვიდნენცა ესენი რა, იხილეს იესო ყრმა დედისა
 თვისისათანა. და სინარულითა დიდითა დავარდეს წი-
 ნაშე მისსა და თაყვანი სცეს, და აღაღეს საუნჯენი
 თვისნი და შესწირეს ოქრო, ვუნდრუკი, და მუ-
 რი: და ღამესა მას მოგუთა მათ ანგელოზისაგან
 გულის ჯმის ყოფითა ბოროტი ჰაზრისა ზეროდესა,
 არღარა მიიქცეს მისა, არამედ სსება გზით წარვი-
 დეს სახით თვისა:

წეროდე ვითარცა ისილა რამეთუ მოგუნი არ-
 ლა მიიქცეს მისა, ფრიად განრისხნა. და შეშინე-
 ბულმან არამცა ერმა იგი ბეთლემს შობილი გა-
 მოხდეს დღესა ერთსა მეფობა თვისი კელითვან
 წაართვას, მის გამო წარესაგნა მოლაძქრენი და
 მოაწეგმუნა ყოველი ბეთლემის და მის გარეშე
 მყოფ ადგილთ წურილი ერმანი ორი წლის ქვე-
 ით, რათა მოკვდესცა იესო მათ შორის: გარნა
 მოუწყუვდა წეროდე. ამიტომ რომე წინდა წინ იო-
 სებს ანგელოზისაგან უნობითა წეროდეს ბოროტი
 ფიქრისა, აღეყვანა იესო დედისა თვისისა თანა ქა-
 ლაქად ეგვიპტისა გაქცია. და მუნ დაჰყო, ვიდ-
 რე სიკვდილადმდე წეროდესა. და შემდგომ სიკვ-
 დილისა მისა კვალად გამოუხნდა ანგელოზი, და ჰრ-
 ქვა იოსებს. აღდგე აღიყვანე ერმა ეგე, და დედა
 მავისა, და მივედ ქვეყანასა ისრაელიისასა. რამეთუ
 მოკვდნენ რომელნი ეძიებდნენ ერმასა მავას: ალდგა
 იოსებცა და ოდეს მოვიდა, და ისილა არქელაოს ძე
 წეროდესა მეუფედის, (რომლის სიბოროტეცა ნაკ-
 ლებ მამისა არა იყო,) შეშინდა კვალად იერუსა-
 ლიმად ანუ ბეთლემად მისვლად, არამედ წინამ-
 დგარებითა ანგელოზისათა კერძოებსა გალილიი:

სასა ნაზარეთა ქალაქად მივიდა დაემკვიდრა, რომელი არქეელაიოსის შმისა თვისისა ანდიას წეროდე წოდებულისა კელეწიფებასა ქვეშე იყო:

თანვი მესხეთე:

იესოს ცამრად მიეგანებაჲ, და ათორმეტი წლისა ცამარსა შინა ჰოგნაჲ:

ლუკანს. ბ: — წელი მკეუზის 12:

პირველ მოგუთ მოსგლისა, ანუ (გითარცა სსგანი იცეფიან) მცირე ოდენ შემდგომ მათი მოსგლისა, უწინარეს ვაწეგეტისა ერმათა ბეთლემისათა, რაჟამს იესო ერმა ორმეოცი დღისა ვასდა, თქმულობისა ებრ მოსეს შჯულისა თან წაიტანეს ორთა გურიცთა ანუ ორთა ცრედთა მართუნი. და მიიეგანეს იესო ცამრად იერუსალიმისა რათა ღმერთს შეწიროს: მაშინ იერუსალიმს იყო კაცი ერთი წმიდა და მართალი მოსუცებული სიმონ სასელით, რომელი მოელოდა მოსგლასა მესიისასა, და სულსაჲცა წმიდასა განეცხადებინა მისთვის ვიფარმედ, ვიდრე იგი არა ისილოს, თაგადი არა მოკვდეს: სიმონ ბერიცა იგი მაშინ გამოცხადებითა

ღუთისათა მოვიდა ცამრად, და სისარულით მიირქვა
 იესო ერმა, და მადრიელობით ღუთისა იცუოდა. აწ
 განუცხვე უფალო, მონა შენი სიცივისა ებრ შე-
 ნისა შშვილობით. რამეთუ იხილეს თვალია ჩემთა
 მაცხოვარება შენი. ნათელი გამოუბრწყინდა წარ-
 მართთა, და დიდება ისრაელსა ერსა შენსა: შემდ-
 გომ მიექცა მარიამ ქალწულსა, და წინასწარმე-
 ცხველებით მას ეცუოდა. აჰა ესე რა ესე ისრაელთა
 მრავალი დაცემად და მრავალი მაცხოვარებად არს,
 და უოფად არს ამას ზედა წინაღმდეგობა მრავალი,
 გიდრელა სულსაჯა შენსა ეანგლოს მასვილმან მო-
 ლესილმან საქმეთა ამათთვის. (ვითარჯა შემდგომ
 მოხვდა ჟამსა ვნებათა ქრისტესათა:) მაშინ ანსა
 წინასწარმეცხველსა რომელი წელსა შეიღსა ქმ-
 რისა თანა თვისისა-ცხოვრებისა შემდგომ, წელსა
 ოთხმეოც და ოთხსა ქუჩრეგ იყო, და დღე და
 დამ მარსულობით და ლოცვით არა განეპორებოდა
 ცამრისაგან. იგიცა ღუთისათვის დიდების მიცე-
 მითა, უწყებდის მათ ქადაგებად ვითარმედ, იესო
 მესია არს, რომელნიცა იმედით მოელოდეს მას:
 და იგებრ შესრულებასა შემდგომ ქრულის თქ-
 მულებისა მებრ, აღიყვანეს იესო კვალად ქალაქ

ქად თვისსა ნაწარეთად მიიქცეს; და იესოც მადლითა
თა ლუთიულობითა დღითი დღე აღორძინდებოდა და
აღიწრდებოდა, და სიბრძნით განმლიერდებოდა:

იოსებს და მარიამ ქალწულსა ჩვეულება აქუ
ნდითა წელიწადში ერთ გზის ყაჟსა ჰასექისასა იე-
რუსალიმს უძარად აღთქმისათვის მიუვიდოდეს. ერთ
გზისაჲც ოდეს იესო ათორმეტი წლის იყო, ესრედ
აღთქმისათვის წარვიდეს მიუვიდეს. და მუნით მო-
ბრუნდეს რა, იქმნა თუ როგორ, თვინიერ ცოდნი-
სა მათისა დაშთა იესო იერუსალიმად: ივინიცა
ჭეონებდეს ვითარმედ სხვა შემეცნაურთა თანა ერ-
თად მოვალს, მის გამო ჰირველ არა ინაღვლეს.
შემდგომ ერთი დღის გზის გამოვლისა, რაჟამს
აქათ იქით ეპიეს და ვერა ჰპოეს, კვლად იერუსა-
ლიმად მიიქცეს, და მუნ სამს დღეს აღმა დაღმა
სლვის და მიების შემდგომ, ჰპოეს უძარასა მო-
ნა, რომელი შორის მოძღვართა მჟღომარე ასწა-
გებდა მათ სასუფეველისათვის, იფერ ვიდრელა
ყოველთა მსმენელთა უკვირდა მოძღვარება ივი
მისი, რომელი სიბრძნით და მადლით სავსე სას-
ითა იწყებდა მათთან: მაშინ ქალწული მარიამ გან-
კვირებულთი მიექცა მას და ჰჩქვა. შეილო, ესე

ვითარი საქმე მიყავ ჩვენ, რომელნი ვიდრე აქამოდ
 მდე მწუსარედ უკან შთამოდგომილნი შენ გეცებ-
 დით! ეცოდარცა იესო, მე რასათვის სსვა სადა-
 მე მეცებდით? ნუ თუ არა იცით, რამეთუ ჭერ არს
 ჩემდა ეოფნად სასლსა მამისა ჩემისასა? შემდგომ
 მუნით გამოსული მოვიდა მათთანა ნაზარეთად, და
 იყო მოჩილ მათდა. და დღითი დღე იგფერ უმეცეს
 აღორძინებული ჰასაკითა და სიბრძნითა, და აღვსი-
 ლი ლუთიული მადლებითა, კაცთაჲცა საყვარელ იყო:

თანვი შეექუსე:

ნათლის ღება იესოსი, და ეშაკისაგან გამოცდა:

მათეს. გ. ლ. დუჲანს. გ. ლ. — წედი ქრისტესი 30:

ოდეს მოიწია ყამი იესო ქრისტეს ქვეყანა-
 სა წედა გამოცნადებისა. იოანე ნათლის მცემელი
 რომელი ვიდრე იმ ყამადმდე უდაბნოსა შინა ჰგი-
 ებდის, ბრძანებითა ლუთისათა მოვიდა მდინარეს-
 თან იორდანესი, და დაიწყო ქადგებად ერისა შენა-
 ნებასგდ მეცყველმან, შეინანეთ რამეთუ მოასლო-
 ებულ არს სასუფეველი ლუთისა: მას ყამს იოანე
 ნათლის მცემელისა თანა რომელიცა მივიდოდის და

ქადაგებასა მისსასა მოისმენდის, და შენანებული
 სინანულითა უოდვითა თვისთა აღვიარებდის, იოანე
 მათ ნათელ ცემდის ნიშნად შენანებისა; შემდგომ
 ვითარცა ისილა ერძან ეოველმან ცსოვრება მი-
 სი კეთილი და წმიდა მეცოცსლობად, გულის კმა-
 ყვეს ვითარმედ იოანე ნათლის მცემელი ღუთის
 მიერ მოვლენილი არს. ეგრეთვე ეტობდესცა მას
 ზედა, ვითარმედ იგი თავადი მესია იყოს: ემას საგან-
 სა ზედა რაჟამს იმერთ ჭურიათაცა მღვდელნი მიუ-
 ვლინნეს მას, კითხემდეს, თუ შენ ხარ მესია? მი-
 უგო იოანე ნათლის მცემელმან და ჰრქვა, მე არა
 ვარ მესია, არამედ წინა მსობოლი მისა ვარ, ვით-
 არცა უთქვამს იესაია წინასწარმეტყველსა ჩემთ-
 ვის, ემად დადღებინს უდნბოსნ. რომელი წინაშე
 მესიისა გამოსული მოვალ განსწრფელებად და
 განმსადებად ვსათა, რომელ შემდგომ ჩემსა მო-
 სვლად არს იგიცა. რომლისა არა ღირს ვარ მო-
 ნებად განკნად. ემლთა მისთასა, მე ხოლო წყლით
 ნათელს ვცემ თქვენ ნიშნად შენანებისა. ვარსა მან
 ნათელი ვცეს სულითა წმიდითა რომელმან ვით-
 არცა ცეცსლმან დასწვას უოდვანი თქვენნი: იო-
 ანე ოდეს ქადაგებათა ამათა ეოფდის, და ნათელსა

ცემდის, იესოცა აუცდა ათი წლის ოდენ ქმსული
 სასარეთით მდინარედ იორდანესა მოვიდა სათლის
 ღებად, სალო იოანემ ვითარცა თავადი იგი ისა-
 ლა თქვა, სუ იყოფინ ჩემდა, რამეთუ მე თანა მაც
 შენ მიერ სათელ ვილო, და შენ ჩემდა მოხვალ
 რათა მე სათელ ვცე შენ! მიუგო იესო და ჰრქვა
 მას. აუადე აწე, რამეთუ ესრეთ მშენის ჩვენ შე-
 ვებად ყოველი სიძარღვე, და მერმე აუცდა. და
 ოდეს სათელი ილო იესომ, და წელით ვარე ვა-
 მოძგალი ილოცვიდა, ანასდასა უაე ეანისუნა სათე-
 ლი დიდი გამობრწყინდა, და სული წმიდაე გრედის
 სასით ვარდმოხდა იესოს სედა, და მოვიდაცა კმა
 ზეცით გამო, რომელი იცყოდა, შენ სარ მე ჩემი
 საყვარელი შენთან ვისათნოე:

შემდგომ სათლის ღებისა წარვიდა იესო ეან-
 ცალკევედა უდაბნოდ. და მუნ ორმოც დღე და ორ-
 მოც ღამე იძარსა და შემდგომ რა შეემშა, მამან
 მოვიდა მისა ეშმაკი, გამოხვდიდა თავადსა, და ეც-
 ყოდა. უკეთუ მე ღმრთისა სარ შენა, რქუ ქვათა
 ამათა, რათამცა ჰურად იქმნეს: მიუგო იესო და
 ჰრქვა, წერილ არს რამეთუ არა ცხოვდებოდეს
 კაცი ჰურითა სალო, არამედ ღუთის მიერ მოცე-

მული ყოველი მცნებაებითა; შემდგომ ეშპაკმან
 აღიყვანა იესო და წარიყვანა იერუსალიმს და ცა-
 პრის მალალს გოდოლსა ზედა დაადგინა და ჰქრქვა
 მას, უკეთუ მე ლუთის ხარ ვარდაიგდე თავი შე-
 ნი. ამიერ ქვეით, რამეთუ წერილ არს (ფსალმუ-
 ნსა შინა) ვითარმედ ღმერთსა შენთვის უბრძანე-
 ბიეს რათა ანგელოზთა კელი ვიპყრას არამცა ფე-
 რსნი წარსცე ქვათა; მიუგო იესო და ჰქრქვა მას,
 წერილ არს რამეთუ არა სადა გამოსცადო უფალი
 ღმერთი შენი: მას შემდგომ აღიყვანა იესო ეშ-
 პაკმან მთასა ერთსა მალალსა დაადგინა, სიღვან უჩ-
 ვენა ყოველი სოფლისა ამის მეუფებანი დიდება
 და ზაჯიგი, და ჰქრქვა მას. ესე ყოველი მიეცე შენ
 უკეთუ დაგარდე და თაყვანის მცემდე მე: მაშინ
 მიექცა იესო და ჰქრქვა მას, წარგედ ჩემვან ეშპა-
 კო, წერილ არს რამეთუ უფალსა ღმერთსა შენსა თა-
 ყვანის სცე და მას მხოლოდ მსახურებდე: შემდგომ
 გამოცდათა ამათა მოვიდეს იესოსთან ანგელოზნი,
 და ცაბლის გაწყობით მისდა მსახურებდის მას: და
 ოდეს გამოვიდა მუნით, მოიქცა იესო რათა ქვეყანასა
 გამოეცხადოს. და კვალად ვანგლასა იორდანეს მდი-
 ნარისა თანა, რაჟამს იხილა იგი იოანე ნათლის მცე-

მელმან, (რომელი მუნ მდგომარე მარადის ჭქა-
დაცებდა ქრისტეს ქვეყანასგდ მოხვლასა ზედა, და
თვისთაჲსა კაცთაჲსა აუგანითა მოწაფედ თვისა შექ-
მნსა ივინი.) უხვენს იესო მოწაფეთა, და ჭრქვა.
ესე არს ქრისტე კრაგი ღუთისა, რომელს თქ-
ვენ ვიქადაგებ, რომელმან აღისვას უოდგანი სო-
ფლისანი: ესე ვითარცა ესმათ მათ, მის მოწაფე-
თაგანი ორნი გამოვიდეს იესოს შეუდგეს, და მას
შემდგომ სხვანცა შეუდგებოდენ იესოსა და მო-
წაფე მისი იქმნებოდენ:

თავი მეშვიდე:

კანა ვალილიელთ ქორწილი, და მას შემდგომ
შემთხვეულნი საქმენი ქრისტესნი:

იონანეს . ბ . გ :

კანავალილია წოდებულ ქალაქსა ერთსა ქო-
რწილი იყო, სად დიდა იესოსი ქალწული მარიამ
შექორწილეთაგანი ერთი იყო. მიიწვიესცა მუნ
იესო, რომელი მივიდა მოწაფებითურთ თვისითა.
რათჲს მას ქორწილსა შინა ღვინო მოაკლდათ.
არღა დაძთა, მივიდა ქალწული მარიამ ჭრქვა იე-
სოს, ღვინო არა აქუსთ: მიუგო იესო და ჭრქვა.

ხემდა რაჲ, რამეთუ არღარა მოწეგნილ არს ეამო
 ხემი: გარნა ქალწულ მარიამჲს უცოდნით ფიქრისა
 იესოსი, დაუნდო მსახურთა ვითარმედ, რაიუ ჰქრქ
 ვას მათ იესო იეფერ ეონ: და სახლსა მას ქორ-
 წილისასა იევენენ ექვსი ქვის საწყაულნი, რომელ
 კაცად კაცადნი აღიღებდეს ორმოც ეინა სამოც
 რეის ოდენ რასმესა: უბრძანა იესო აღვსებად მათი
 ზირისანი წყლით, და ხვეწებად მერიქიფესა: ხო-
 ლო მათუც იეფერ ზირისანი წყლით აღავსეს და
 მერიქიფეს მოუცანეს, რომელჲს ოდეს ეემო ისი-
 ლა ჰაციოსანი ღვინისა მის, და არა იუოდა სადა-
 ურობა, (გარნა მსახურთა იუოდეს რომელ წყა-
 ღი თავად შთაასხეს,) მიექცა სიძესა და ჰქრქვა,
 ნუ თუ არა იუცი ხვეწულება რამეთუ ეოველჲს კაც-
 მან კეთილი ღვინო ზირველ წარმოსდგის, და ო-
 დეს დათვრებიან, მაშინ უქსეროსაცა. ხოლო მენ-
 ამის წინაღმდეგად ვიდრე აქამომდე რად დამარხე
 ღვინო ეემ კეთილი? ხოლო იესო სასწყაულითა
 ამით ზირველ განუცხადა დიდობა თვისი კაცთა
 მათ, და ამით მოწაფეთაცა მისთა უმეცესადღა ჰქრ-
 წუნსა მისი:

წმისა შექმდომ ეამოვიდა იესო ღვლით და მოწა-

ფებითურთ თვისითა კაპერსაუმაღ მოვიდა, და მუნ-
 თუა რავდენსამე დღეს შემდგომ მიხვსით პასექი-
 სა იერუსალიმად წავიდა: რაჟამს შევიდა ცამრად
 ისილა მუნ რამეთუ საცხოვარსა, ცხოვარსა, ცრ-
 ედსა განსეიდვიდეს და მეკერძენი ვინა ზარაფ-
 ნი მსსდარნი ვაჭრობასა იქმოდეს, მაშინ იესო
 შექმნა პოლტი საბლისა, და მათზედ გაწყრომი-
 ლმან დაუწყო ცემა მათ, და ცაბლანი მეკერძე-
 თა დაუმყო, და გამოასსა ივინი ვარე მეცხეველ-
 მან, წარვედით ამიერ წარილეთ დაჭკარვეთ, და
 სასლსა მამისა ჩემისასა ნუ ყოფთ სასლად ვაჭ-
 რობისა: მაშინ ჭურიანი იგი მიექცეს მას და გუ-
 ყოდეს, რომლითა სასწაულითა შეიძლებს ჩვენ და-
 მიძტკიცო ვითარმედ, შენ მე საქმის მოქმედების
 სამართალი ვაქუნდეს? გეყოდაჲ იესო ივაგითა.
 (როგორც თუ გეყოდეს, ესე იყოს ნიშანი ვინა სა-
 სწაული,) დაარღვიეთ გეყოდა, ცამარი ეგე, და ნა-
 სეთ თუ მე ვითარ სამდღესედ კვალად აღვადგე-
 ნო: გეყოდეს ჭურიანიცა ვითარმედ, არმეოცდა
 ექუს წელსედ აღშენდა ცამარი ესე, და შენ ვი-
 თარ აღშენებად სარ ამისა სამ დღესედ, და იე-
 ფერ ვერა გულის კმა ეგეს, რამეთუ იესო კორ-

ცისა თვისისა ტაძრის მიმსგავსებით ესე სიტყვა
 თქვა, ვითარცა მოწაფეთაჲცა იესოს სიკვდილს შემ-
 დგომ და სამი დღის მკვდრეთით აღდგომისა, სიტ-
 ყვა ესე გაისხენიეს, და ნათქვამი მისა გულის კმა-
 ეგეს რამეთუ ჭეშმარიტი ყოფილ არს: ხოლო ჟა-
 მსა ჰასექისა ამის შრავალ კაცთა ისილეს რა იე-
 სოს ქმნულნი სასწაულნი, ჰრწმენა მისა, გარნა
 იესოსა მათი არა ჰრწმენა, რომელმან კარგად უ-
 წყოდა უმჯობესებაჲ კაცებრივი:

ამ დროს რწმუნებულთაგანნი ერთიჲ ნიკოდი-
 მოს იყო, რომელ ფარისეველთ მხარეთა მოთვარ-
 იყო, და სსება ჰურიათაგან დაფარულად ღამით მო-
 ვიდა იესოსთან, რათა ჭეშმარიტი სარწმუნოების
 საქმე შეეტყოს. და ისწავა იესოს მიერ რამეთუ
 ვერა ვისამე კაცსა ცელქიფების წარსვლად ზეცის
 სუფევასა ვიდრემდის ნათლის ღებით შრხობლ არა
 იშვას სული მისი. და ამას გარდა ისწავა საიდუ-
 პლო ქრისტეს განჯორციელებისა, და გულის კმა-
 ყო რამეთუ ღუთის სიყვარულის ზომა იქამომდე
 ეწია, ვიდრელა არა ზოგა მეჲ თვისი მხოლოდ
 შობილი სიყვარულისათვის მათისა მოხცა, რათა
 ჰგვარს ეცვას და მოკვდეს. და რომელსა მისი ჰრ-

წმენეს ცსონდეს, და რომელსა არა ჰქონეს,
დაისაჯოს: შემდგომ იერუსალიმით იორდანეს კე-
რძოდ მიიქცა იესო, და თავადმანც მოწაფეთა თანა
თვისთა დაიწყო ქადაგებად და სათლისცემად: ამას
საგანსა ზედა იოანე სათლის მცემელის მოწაფეთა
მოძურნების გამოჩენითა, ოდეს მივიდეს თვისთ
მოდგარსა შესხივლეს, იოანემან მან წურთვის
მოცემით მათ უჩვენა ვითარმედ, იესო ჭეშმარი-
ტი მესია არს. და მე მოწაფე მისა გარ ვითარცა
მე თქვენ ვიქადაგებდი. მამ სადამე აწე მოიწია
ჟამმან რათა იგი აღორძიდეს განდიდნეს, და მე შე-
სუსტებული შემეცირდე: იეფერ დაარვიცა ღმე-
რთმან რამეთუ ამისა შემდგომ არა განვლო მრ-
ვალ ჟამმან, იოანე სათლის მცემელი ვაწურთვი-
სათვის წეროდესი შეპყრობილი საპყრობილედ
შევიდა:

თავი მეორე.

სამარიტელი დედაკაცის მოთხრობა. და მეფისაგან
შთამომავალი ერმის განკურნება.

იონეს. გ: ლუკან. დ: —— წედი ქრისტესი 31:

ვითარცა ესა იესოსა შეწყობა იონე ნათ-
ლის მცემლისა, და იცოდა ფარისეველთ მოძურ-
ნობაჲ თვისს ჰირდაჰირად, უნდა მათ კერძოთაგან
განშორებად მრჩობლ ვალილიად წარსვლა. სოლო-
გზასა ზედა სამარიტელთ ქვეყნისაგან განვლისა-
სა, ახლოს შუა დღისა, დაძრომილი მივიდა ჰი-
რსა ჰურდმულისა ერთის ჰდა მკირე ერთი მო-
სასვენებლად: მაშინ სამარია ქალაქით ქალი ერთი
მოვიდა მის ჰურდმულისაგან წყლის ამოსაღებ-
ლად. სოლო იესო მას სასმელი წყალი არკი სთ-
ხოა, ნელ ნელად მათ შორის სიტყვა გაიძალა მე-
სიის ქვეყანასა ზედა მოსვლისა, და საქმემ ვიდრე
იქამოდე მიაწია ვიდრელა მოიქცა დედაკაცი იგი
ჰრწმენა იესოსი, და მეესეულად განისწრაფა ქა-
ლაქად და ჰქადაგა მეცხეველმან ვითარმედ. ესფერ-
კაცი ერთი წინასწარმეცხეველი მოსულ არს, და

ეცუობა ქრისტე არისო: ო-დეს ქალი იგი იესო-
 სიან წარვიდა, ისილეს მოწაფეთა მისთა რამეთუ
 იესოს პურის ჭამა დაგიწყებია და არა რაის ჭამა
 უნდა, ვაისსენეს რათამცა ჭამდეს. სოლო იესომ
 მიუგო და ჰრქვა მათ. მე მაქუს ჭამადი, რომე-
 ლი თქვენ არა იცით: სოლო ივინი ურთი ერთსა
 გვითხოდეს, თუ ვინ უკვე მოსცა მას ჭამადი?
 მაშინ ეცუოდაცა იესო, იგი არს ჭამადი ჩემი, რა-
 თა გუო ნება მომავლინებელისა ჩემისა და საქ-
 მენი მისნი აღვასრულო: ო-დეს ივინი ამას იც-
 უოდეს. აჰა ესე რა ისილეს დედაკაცი იგი იმიერ
 მომავალი არა მცირედი კაცებითურთ რომელი მო-
 ვიდა იესოსთანა, და კაცთაცა მათ ჰრქმენა იესო-
 სი. შემდგომ მაგედრებელთა აღიყვანეს იესო წა-
 რიყვანეს და ღღესა ორსა მათთან დაჰყო. და კვა-
 ლად იესოს ქადაგებათა სმენითა სსეა მრავალ კა-
 ცთა სამარიტელთაგანთაცა ჰრქმენა იფეგრად, ვი-
 დრელა მას დედაკაცსა ეცუოდეს ვითარმედ, ამი-
 ერთთ არა თუ სიტყვისა შენისათვის ჩვენ მრქ-
 მენა, არამედ ყურითა ჩვენითა ჩვენ შესა, და გუ-
 ლის კმა გვაეთ, ვითარმედ ესე არს ჭეშმარიტი მს-
 სნელი ყოვლადისა სოფლისა ამის:

და რაჟამს გამოვიდა მუნით იესო მოვიდა ცი-
ლილიად, და ქლაქსა თვისსა ნაზარეთად მივიდა. და
მაშინ მოუხვდა იცყვიან იესოსა შესვლა ჰურიანთა
კრებასა შინა, და იესაია წინასწარმეცყველის წი-
გნის წაკითხვა ვითარჲედ. სუდი უფდისა ჩემ ზედა
და რაჟამს იესომ სიტყვა ესე თავსა თვისსა ზედა
თარგმნა, და ბრძობაჲ და უმძღურობაჲ ჰურიანთასაჲ
ეგედრა, ივოდნად შური იქონიეს და გაწერეს იე-
სოს ზედა, ვიდრელა იპურეს იგი ქლაქსა გარე
პთის წვერზედ აღიყვანეს, რათა იმიერ ქვეით ვა-
რდმოუცეოს მოკლას. ვარნა იესო სასწაულით მხ-
ათვან გარე გამოვიდა განერიხა.

შემდგომ კვალად ოდეს კანკალილიად მი-
ვიდა, მუნ იყო გაცი ერთი სამეფო ცომისაგან
რომიელს ვითარცა ესმა იესოს მუნ მისვლამ, მო-
უხვდა მას და ეგედრებოდა, რათა მისთანა კანერნა-
უმად წარსულმან მე მისი განჰკურნოს, რომელი
სიკვდილზედ იყო. სოლი იესომ მიუგო და ჰრქვა
მას, ვიდრემდის არა იხილოთ სასწაული, არა ვრწ-
მენა? ვარნა იგი აღასწრაფებდის ეე და ეცუოდის,
უფალო იხსრადე, ვიდრე არა მოძკვდარ არს მე ჩე-
მი: ეცუოდაცა იესო წარვედ მე შენი ცოცხალი

არს: ჰრწმენაჲცა კაცსა, და ოდეს ვსას გამოვიდა
 წარსასვლელად, იხილა მონანი თვისნი მოძავალნი,
 რომელნი მოვიდეს წინ მიეგებეს, და ასარეს მას
 ვითარმედ, მე შენი უოცხალი არს. ხოლო მამა-
 ცა გეითხოდა მათ მეცყეველი ვითარმედ, რომელ-
 სა უამსა განიკურნა? ჰრქმევს მათ, ვუძინ მეშვი-
 დე უამსა დაუცევა იგი მკურვალებამან: მაძინ თა-
 ვადმანც ვულის ემა უო, ვითარმედ ოდეს იესომ
 თქვა რა რომელ მე შენი უოცხალი არს, მასვე
 წამსა იმიერ ურმა იგი განკურნული არს. ამის
 თვის საქმესა ამას უედა, თავადიჲცა სასლგულით-
 ურთ თვისითა მოიქცა ჰრწმენა იესო: ამისა შემ-
 დგომ ოდეს იესო კანკრნაუმად მივიდა, მუნცა ქა-
 დგებიტურთ მრავალნი სნეულნი და ეშმაკეულნი
 განჰკურნა, რომლით სასელი იესოსი ოთხნივე კუ-
 თხეს განითქვა.

თანვი შეეცხრე.

სასწაულთა მოციქულნი თევზს ინადირებენ;
 ღელვა ზღვისა დაცხრება. და ეშმაკეულნი
 გერგესელთან, განიკურნებიან:

ღუჟანს. ე: მათეს. Թ: მარკეს. 12.

ერთ გზის იესო დაბასა შინა გალილიისასა
 გენესარეთ წოდებულ მცირე ზღვასთან ღვა, სად
 სიმრავლისაგან ერისა შეწუსებულმან იხილა ნავი
 ბარი. განმზადებული მეთევზეთასა, რომელთაგანი
 ერთი სიმონ ჰეცრესა იყო, და მეორე იაკობის და
 იოანეს ზებედის ძეთა. შევიდა იესო ნავსა სიმონ
 ჰეცრესსა, და მუნით უწყო ერსა ქადაგებად: რა-
 უამს ქადაგება დასრულდა, ჰრქვა იესომ სიმონსა,
 რათა სწორად ზღვისა გაშალოს სათხეველი ვარ-
 დაადოს შეწყრობად თევზისა. ხოლო სიმონ ჰე-
 ცრე დრცვინვიდა მეცხველი. უფალო პრთელსა
 ღამესა ვიპროძეთ, და ვერა რაჲ შევიპყროთ. ვარსა
 აწე ბრძანებასა შენსა ვემორჩილოთ. და იფგერ
 რაჲამს სათხეველი იგი ვარდუცხვეს, ვაივსო იე-
 ოდენი თევზებითა, ვიდრელა უკეთუმცა მეორე სა-

ვი არა მოხვედებოდა არა შესწეოდა, სათსეველი იგი დაფრწილი ნაკვეთ ნაკვეთად შეიქმნებოდა. და ერთი გამოწვევითა შით, ნავიჯა იგი თევზებით იფერ ვაივსო, ვიდრეღა მცირე ოდენ დაშთა დანთქმად იყენეს: ხოლო სიმონ ჰეცრე ხილვითა სასწაულისა ამისა, შეძინებული მოვიდა დავარდა ფერხთა იესოსთა და ჰრქვა. უფალო, შორს წარგედ ძემგან, რამეთუ კაცი ერთი ცოდვილი ვარი შევერეთვე ეძინოდაცა მის თანა მეოფ იაკობ და იოანეს: ეცუოდაცა იესო. ნუ ეეძინინ, რამეთუ ამიერთვან კელოვნება შენი თევზის წილ კაცთა მონადირება იუოს წასაყვანად სუფევასა შინა: და შემდგომ ნავი იგი კმელით კერძო ვასწიეს, და ყოველ რაიმეთა მუნ დაცობითა, აღისწრაფეს და იესოს შეუდგეს, და იმიერთ არღა მიხედეს მონადირობასა მას:

ამისა შემდგომ არა ვანგლო მრავალმან ყამმან, დღესაცა ერთსა უნდა იესოს მოწაფებითურთ თვისითა ნავით მის ვალილიის ზღვს იმიერ მსარეს ვანგლად ქვეყანასა ვერვესელთასა. და ოდეს ნავად შემავალთა იწყეს ვაშლა წარსვლა: იესოს ერთს კერძოთ თავის სართაულსედ დებთა ეძინა:

მამის ანაზღეულად ამოსდა ქარი ერთი დიდი, რომელმან იგფერ ააღელა ზღვაჲ, ვიდრელა ეგონათ ნავი იგი დანთქმასედ არისო: ამის სილგითა გულო მოწაფეთასა შიშისაგან ათრთოლებული, მოუსდეს იესოსა გააღვიმებდეს მეცყეველნი, მოძღვარო მოძღვარო, აჰა ესე რა წავრწყმდებით, აღსდევ მისსენ ხუჭნ: გამოიღვიძა იესომ და ჰრქვა მათ. რად გეშინისთ მჯირე შორწმუნენო ეგრეთ? და აღსდგა და შერისსნა ქარსა და ზღვასა, და მეცყეულად იქმნა დაუუდება დიდი: ხოლო ნავსა მას შინა მეოფე ყოველთა ოდეს იხილეს სასწაული ესე, შეშინებულთა იწყეს ურთი ერთის ცქერა და აქმა ვითარმედ, ვითარი ვინმე არს ესე! რომლის ბრძანებასა ერთობ ესრეთ ემორჩილებიან ქარი და ზღვა: რაჟამს იმიერ კერძოდ ემელსედ ქვეყანასა ვერგესელთასა განვიდეს, იხილეს ერთიჯ პირდაპირ საფლავთაგან ორნი განცოფებული, ეშმაკეულნი მოძაგალნი, რომელნი იგფერ საოცარ რამ იყენეს, ვიდრელა ვისამე კაცთაგანსა ვერ კელეწიფებოდა განვლად მას გზასა ზედა. რომელნი შიშველნი მუხ ადგილთა მკვიდრებდეს, სად დღე და ღამ ყვირილითა ქებებითა იცემდეს თავთა თვი-

სთა, და არა ვისამე კაცსა შეეძლო შეპყრობა მათი, და ჩატყვებით შეგვრა: სოლო ეშმაკეულთა ამათ ვითარცა შორითგან იხილეს იესო მოძავაღლი, მორბიოდეს მოვიდეს დაგარდეს წინაშე მისსა, და წასილით იცყოდეს. იესო ძეო ლუთისაო, რასაქმე ჩვენ მაქუს შენთანა? რომელ უდროოთ მოსული ეგვანჩავ ჩვენ: იგი იყო მიზეზი, რამეთუ იესო უბრძანებდა ეშმაკთა მათგან გამოსვლასა: კითხა იესომ, და ჰრქვა მათ. რაჲ არს სასელი თქვენი? სოლო ივინი იცყოდეს, ჩვენ ლევეონ ვიწოდებით, (რომელი აჩვენებს სიძრავლესა ეშმაკთა, ერთად შეკრებულ მათ შინა შესულსა:) და იყო გამოსვლის ყამსა მათსა, ეგედრეს იესოსა, რათა ივინი არა ჩოჩოხეთსა ვაგზავნოს, არამედ რადგან მათ კერძობესა ღორნი მოვდეს, უბრძანოს მათ ღორთა მათ შინა შესვლა. უბრძანაჲცა იესომ მათ შინა შესვლა: მაშინ ეშმაკნი ესე მათ კაცთაგან გამოსულნი შევიდენ რა ღორთა შინა, ღორნი იგი, რომელნი ორი ათას ოდენ იყვნეს, იგვერ ეშმაკეულნი შეიქმნნეს, ვიდრეღა მაღალ ადგილთაგან ვარდიდეს თაფნი თვისნი ზღვასა, და ყოველნივე დაიხჩნეს. სოლო მწყემსნიცა ღორთასა შეშინე-

ბულნი განივლცეს ქალაქად მივიდეს, და მიუთხ-
რეს საქმენი ესე: ხოლო კაცნი მის ქალაქისანი
რაჟამს მოვიდეს, და იხილეს ეშმაკეულთაგანი ერ-
თი და შკვიანებული წინაშე იესოსა მჰდომარე,
ფრიად უბვირდა მოხვდენილს სასწაულსა ზედა-
და შეშინებულთა ძალისაგან იესოსა, ევედრეს გა-
ნსვლა თავისავე ადგილს წარსვლა: რაჟამს იესო
შევიდა ნავსა წარსასვლელად, ეშმაკეული განკუ-
რნვილიცა ესე, არა განეშორებოდა მისგან, არამედ
უნდოდა მასთან წარსვლა. გარნა იესო არა უცევა,
არამედ ეცეოდა, მიიქეცს სასლსა შენსა, მივედ და
მიუთხარ შენდა მომართ ქმნული მოწყალება ღუ-
თისაჲ:

თანვი შეატე:

განკურნება განრღვეულისა: მოწოდება მათე
მოციქულისა: განკურნება აიროს ასულისა, და
სისსლ მადენელი დედაკაცისა:

ღუჟანს. ე: მათეს. თ: მარკეს. ბ:

რაჟამს იესო გერგესელთაგან გამოსული გა-
ლილიად მიიქცა. და ქალაქსა კანერნაუმისასა დღე-

სა ერთსა სახლსა შინა ჰქადაგებდის წინაშე მოძღვარ-
თა და მწიგნობართა ჰურიათასა, რომელნი ოთხსავე
კერძოდ მისთანა შეკრებულ იყვნეს სმენად ქადაგე-
ბისა, მაშინ კაცთა ოთხთა განრღვეული ერთი აღიღეს
ცხედართურთ მისითა, და ჰნებევდათ მიჯნა მისი
წინაშე იესოსი, რათა გაჰკურნოს იგი: ვარნა ვითარა-
ცა ისილეს ამათ, რომელ სიმრავლისაგან იგოდე-
ნი ერისა ვერ ავლენიან კარით შეუვანება მის
განრღვეულისა, ერთი რამ ნაირობით სადაც ღვა იე-
სო, აღვიდეს მის ადგილის ერდოსა, და არღვიეს
სართული სახლისა მის, და მუნით გარდმოჰკიდეს
იგი ცხედართა თვისითა წინაშე იესოსსა: ხოლო
იესო სილგითა სარწმუნოებისა მათისა, მიექცა
განრღვეულსა მას, და ჰრქვა. შეილო მოგეტყვნეს
შენ ცოდვანი შენნი: და ვითარცა ესმათ ესე მის-
თანა მეოფე მწიგნობართა, იწყეს გონებასა შინა
თვისთა განსწად იესოსი ვითარმედ, ემობას იტყუ-
ვის ესეო. ვის ძალ უძს მიტევებად ცოდვისა, უ-
კეთუ არ ღმერთსა მხოლოდო: ხოლო იესო გუ-
ლის ემა ჰყო განწრახვა მათი ბოროტნი, და ჰრქ-
ვა მათ. რაჲს წრახავთ გულსა შინა თქვენსა? რო-
მელი უადვილეს არს, თქმად განრღვეულისა, მივე

ცვენეს შენ ცოდვანი შენნი ანუ თუ თქმად, აღს-
დგე ალილე ცხედარი შენი და წარვედ? ამასაც
უწყოდეთ ვითარმედ გელეწიფება აქუს მესა კა-
ციასა ქვეყანასა ზედა მიუცეგებად ცოდვათა. ამი-
სთვის შენ ვეცევი (ჭრქვა ვანოღვეულსა მას),
აღსდგე ალილე ცხედარი შენი და წარვედ: ესე
ვითარცა სთქვა იესომ, მეესეულად აღსდგა ვან-
ოღვეული იგი, ალილო სარეცელი თვისი, და ლუ-
თისათვის დიდების მიუცემითა ვიდოდა სასით თვი-
სსა: და ხილვითა სასწაულისა. ამისა უკვირდა ყო-
ველს მსილველსა, და ივინიცა აღიდებდეს ღმერ-
თსა, და იცუოდეს ვითარმედ არა ოდესმე საქმე ეს-
ფერი ჩვენ მისილავს:

მას შემდგომ გამოვიდა იესო სასლისა მის-
გან, და კერძოდ სამეზვერე სასლისა განმგელ-
მან ქადაგებითა, ისილა კაცი ერთი მათე სასლით
მეზვერე, რომელი მეზვერებასა ჭყოფდის. და
ჭრქვა მას იესო. მოვედ და შემოამიდეგ მე. მა-
ნც ყოველივე საქმე სამეზვერო დაუცევა, და
შეუდგა იესოსა: შემდგომ მათემ აღიყვანა იესო
სასლსა შინა თვისსა წარიყვანა, და წარჩინებული
ტაბლა ვაუძართა იესოსა მოწაფეთა მისთა თანა,

და ცაბლასა ამასა ზედა სსეა მისი მოყვარე მეზ-
ვერენიუა მიწვეულიმც იევენეს: ხოლო ჭურიათა
შორის ელოვნებასა მეზვერობისასა არკი ცუდი
სასელი ქონდა, და უწმიდურად და უბეჭულოდ შე-
რაცხვიდეს მეზვერეთა, მის გამო ვითარცა ესმა
ფარისეველთა და მწიგნობართა საქმე ესე, იწყეს
იესოს ზედ და მოწაფეთა მისთა ზედა დრცვიზვა,
თუ რასათვის მეზვერეთა და ცოდვილთა თანა სს-
დეს? მიუგო იესო და ჭრქვა ვითარმედ, არა ესა
ჭიროების მკურნალი ცხოველთა ვინა გორცის სი-
მრთელის შექონთა, არამედ სწეულთა. მეცა არა
მოვედ მოწოდებად მართალთა, არამედ ცოდვილ-
თა, რათა ივინი მოუწოდო შენანებასა ზედა: ამას
საგანსა ზედა სიციყვაცა ერთი გამოხდა ვითარმედ,
მოწაფენი იოანე ნათლის მცემელისანი, და ფარი-
სეველთანი მრავალსა იმარსვენ და ლოცულობენ
განგრძობილად, და მოწაფენი იესოსანი ჭამა სმა-
სა შეუდგებიან: ხოლო იესო სიციყვისა ამის იგა-
ვით ნასუხის ეების შემდგომ ეცყოდა, მოვალს
ყამი, რომელსა შინა მოწაფენიუა ჩემნი ეგვერ იმა-
რსვიდეს და ილოცვიდეს:

ოდესღა იესო ამას იცყოდა, ჭურიათაგანი ერ-

თი მთავარი აიროს სასელით მოვიდა და ფერხთა იესოსთა ვრდომილი ეგედრებოდა მას მხოლოდ მხოლოდი ასულისა თვისისათვის ათორმეტი წლისა, რომელი კარსა სიკვდილისა მიწევნილ იყო, რათა მუის მისულმან კელი დასსას მას ზედა და დანჭკურნოს: ხოლო იესო მოწაფებითურთ თვისითა გამოვიდა და მისდევდა რა მას, ვსასა ზედა შორის სიმრავლისა ერისასა. შემოვიდა ქალი ერთი სისხლმადენარი, (რომელ საწყალობელი წელსა ათორმეტსა სნეულებითა ამით იჯანჯებოდა, და ყოველი მონაგებისა თვისისა მკურნალთათვის ვარდაგებითა, შევლება მის ჭირისა ვერა სადამე ესილა, არამედ განმრავლებოდაცა.) და სმენითა იესოს მიერ ქმნულ მკურნალებათა, მივიდა და კეთილი სარწმუნოებით ნელად უკან კერძოდ სამოსელსა იესოსასა შეესო, და შეესეულად მიიღო სრული სიმრთელე: მაშინ იესო ყოვლისა მგუწყებელობითა თვისითა საქმისა ამის გულის კმის შეოფელმან, მიექცა ერსა, და ჰრქვა. ვინ შემესო მე? ხოლო მოწაფენი მისნი ეცუოდეს. ჰსედავ მოძღვარო, სიმრავლესა ესოდენი ერისასა! რომელთაგან შევიწროებული იმყოფები და იცევი თუ, ვინ მო-

შეასლა მეო? ეცუოდა დაღაჯა იესო, ვუწუო რა
 მეთუ რამ საჯალკეო სახით ერთი ვინმე შემესა
 მე, და ძალი (სასწაული) ჩემგან გამოვიდაო და
 კვალად დაიწყო ოთხსავე კუთხე მისედვად, რათა
 მოქმედი საქმისა ამისა იპოოს: მაძინ ვითარცა
 იხილა ქალმან მან, ვითარმედ მოქმედებულა საქ-
 მე მისი არღა დაიფარვის, ფარულად მოქმედებისათ-
 ვის შიშით და თრთოლით მოვიდა თავით თვისით.
 ფერხთა იესოსთა დაგარდა, და თვითვეულად მიუ-
 თხრა, თუ ვითარ შესებასა მისსასა მუის განიკუ-
 რნა! ჰრქვა იესომ, გამხნევი ასულო, სარწმუ-
 ნობემან შენმან გაცხოვნა შენ, წარვედ მშვიდო-
 ბითა: და ოდეს ამას იცუოდა იესო, იმიერ სახ-
 ლისაგან აიროს მთაფრისა, ზე მოუსწრეს კაცთა,
 და ეცუოდეს მამასა: მოკვდა ასული შენი, და ნუ-
 ღარა დააპრომებ მოძღვარსა: ხოლო ვითარცა ეს-
 მა ესე იესოს, მიექცა ვული დაუღო მთაფარსა
 მას, და ჰრქვა. ნუ გეძინინ გამხნევი, უკეთუ-
 ცა გრწმენა, იგი ცხოველიმც იყოს: და ესრედ
 იყო მიწევნა იესოსი სახლსა მისსა, და იხილა
 სიმრავლე მუნ შეკრებული მომტირალეებითურთ
 ყვირილი და წივილი, (ვითარცა ჩვეულბა არს

ჭურიათა რომელნი მკვდარსედ იქმონენ.) და ჰრ-
 ქვა მათ, რასათვის შეშფოთებულნი სჯიროთ?
 ასული ეგე არა მომკვდარ არს, არამედ სძინავს;
 ხოლო იგინი ეკიცსვიდეს თქმულსა მას მისსა
 ვინადგან დაემტვიცა ვონებასა თვისსა სიკვდილი
 მისი: შემდგომ იესომ აღიყვანა სამხი მოწაფენი
 თვისნი მხოლოდ, და მამა დედა მის ქალისა, და
 მივიდა მიეასლა მკვდარსა მას, უწყრა კელი და
 ჰრქვა, ასულო შენ ეგუყვი აღსდეგ! და ამის თქ-
 მით მყის განცოცხლნა ასული იგი და წამოსცნა
 აღსდეგა და იყო სლგაჲ: ხოლო იესო სასწაუ-
 ლისა ამის მტვიცედ ჩვენებისათვის, უბრძანებდაცა
 მშობელთა რათა მოსცენ ასულსა მას ჭამადი და
 ჭამდეს. და მუნით ეამოსვლასა შემდგომ, სხვა
 მკურნალობანიცა ჰყო იესო, რომელიცა უქმნა ბრ-
 მათა, და ეშმაკეულთა:

თანვი მეათერთმეცე.

კურნებაჲ პრობადიკის განრღვეულისა, და კაცისა
 მის კელ შესმობილისა, და სხვა კაცთა
 ჭირიანთასა:

იოანეს . ე : მათეს . იბ : ლუკას . ივ :

ერთ გზისაჲც დღესასწაულსა პასექისასა მი-
 ვიდა იესო იერუსალიმად, სად ემბაზი ერთი იყო
 პრობადიკე გინა ბეთესდა წოდებული . ემბაზისა
 ამოსათანა ხაირ ხაირი სენიანნი იყვნეს, მოუცდიდეს
 მოსვლასა ანგელოზისასა, და რაჟამს მივიდოდის
 ანგელოზი იგი ლუთისა, და ჟამსა მისგან მის წყლის
 ანღვრევისასა, რომელიჲც ჰირველ მუნ შთავარდ-
 ბოდის, იგი მხოლოდის რულებით განიკურნებოდის,
 ვითარი ჭირის შექონევც გინდა ყოფილ იყი : სო-
 ლო იესომ ადვილსა ამას იხილა კაცი ერთი, რომ-
 ელი ოცდა ათრვამევც წელს აქეთ იფერ სნეუ-
 ლად იყო დაშთენილ, მოუსდა ამას და ჭკითსა .
 ენებაჲს ტანმრთელებაჲ? მიუგო მანც და ჰრქვა
 უფალო, არა გინა შეავს რომელმან თავის დრო-
 ჴედ მიპყრას და შთამადოჲს მე ემბაზს შინა, სო-

ლო მე ვიდრემდის შევიძრა, მარადის სსვა შთა-
 მსწრობს: მაშინ ჰქვია მას რა იესომ, აღსდგე აღ-
 დე სარეცელი შენი და წარვედ, შეესეულად გან-
 მრთელდა კაცი იგი, და აღილო ცხედარი თვისი
 გამოვიდა და ვიდოდა. ეარნა დღე იგი რომელ შა-
 ბათი არკი იყო, ჰურიათა ვითარცა ისილეს ესე,
 ფრიად განრისხნეს მას კაცსა ზედა, და გეყოდეს.
 რასათვის დღესა შაბათსა, რომელი უკულისაგან
 დაძლილი არს ცხედარსა მავს შენ ზიდავ? ხო-
 ლო მან მიუგო და ჰქვია. რომელმან მე განმკუ-
 რნა, მან ესრედ ქმნა მითხრა: ჰურიანი იგი ეკი-
 თხოდეს, თუ ვინ არს კაცი იგი, რომელმან შენ
 გეფერ ვითხრა? ხოლო კაცმან მან განკურნებუ-
 ლმან არა იცოდა, თუ ვინა არს? ამიტომ რომე
 იესო ჰკურნა რა იგი, ადგილისა მისგან წარვიდა
 მიეფარა. ეარნა შემდგომ კაცსა ამასა შეემთხვა
 იესო ცამარ შინა, და ჰქვია მას. აჰა ესე რა ვა-
 ნიკურნე, და ამიერით არღარა სჯოდეგდე, რათა
 არა უმეტეს ბოროტ გექმნეს შენ: მან კაცმანცა
 მას შემდგომ მივიდა ჰურიათა მიუთხრა, ვითარ-
 მედ მკურნავი თავადი იესო იყო. მის გამო ჰუ-
 რიათაცა იწყეს დევნა იესოსი, რომელსა შაბათ

დღეს ესრეთი საქმე უმოქმედებია: ხოლო იესომ მიუგო მათ, და ჰქრევა. ვითარცა მამა ჩემი მარადის მოქმედებს, მისთანა მეც ვიქმი: და საქმისა ამის გამო უმეცვს ეანჯოფდებოდეს ჰურიანი და ეპიებდეს მოკვლას იესოსა. რომელსა არა თუ შაბათი დღე არა დაუძარსავს მხოლოდ არამედ შამად თვისად იჯყვისცა ღმერთსა, და ამით თავსა თვისსა ღმერთს გაუთანასწორებს: მაშინ იესომანსც მოძღვარებითა განერძობილითა დაუმტკიცა ჰურიათა მათ ესე მას ზედ მიღებული ცოხნი მათი, ვითარმედ თავადი მამა ღმერთის იანასწორი მეღუთისა არს:

ამისა შემდგომ ერთ ცზისაც იესო მოწაფებითურთ თვისითა განიგლიდა რა შაბათს დღეს ყანობილითა შინა, შეემშიათ მოწაფეთა, და ყანებისა მისგან ქრთილისა ანუ იფქლის თავ თავების მოწყმეცით, და მუჟე შინა მოფუზნეცით დაიწყეს ჭამა: ამას ზედაცა ოდეს ფარისეველთა დაიწყეს დრჯგინვა, თუ შაბათ დღეს ესენი წმიდად არა ინახვენ მუშაობენო. იესომ დავით წინასწარმეცყმეღლისა და ძღველთ მაგალითებითა დაადუმა იგინი: გარნა იგინი რომელ ბრძანი იყვნეს, უფროსი ერთი ფა-

რისეველნი, კვალად მეორე შაბათს ოდეს იესო
 შორის შესაკრებელსა შათსა ჰქადაგებდის, მუნ გა-
 ციჯა ერთი იყო ერსა შინა რომლის მარჯვენე
 კელი შესმობილ იყო. და რადგან უნდათ იესოს
 სედ ძვირის თქმა, გამოცდით მას ეკითხოდეს მე-
 ტყველნი. ნუ უბგე, დღესა შაბათსა ჯერ არს ქმნა
 მკურნალობისა? ხოლო იესომ გულის კმის მეო-
 ჟელძან შათი ბოროტი ფიქრისა, კაცი იგი გელ
 შესმობილი მოუწოდა წინაჲე თვისსა დაადგინა, და
 მიექცა შათ კითხა. ნუ თუ, დღესა შაბათსა საქ-
 მისა კეთილისა ქმნა ჯერ არს, ანუ თუ ბოროტის
 მოქმედებად, სულისა ერთისა ცხოვრების განრი-
 ნება, ანუ თუ დატყვება მისი წარწყმედად, რო-
 მელი უმჯობეს არს? ეკითხოდა დაღაცა ამასა.
 უბეტუ თქმენგანსა ერთსა ცხოვარი ერთი ჰყავდეს,
 და იგი დღესა შაბათსა წარვიდეს ჯურღმულსა
 შთავარდეს. ნუ თუ არა მივიდეს შეწყურობად და
 მუნით ამოყვანებად მის ცხოვარისა? მაშ აბა კაცი
 რომელი ფრიად უმჯობეს ცხოვარისა არს, ნუ თუ
 არა ჯერ არს დღესა შაბათსა განკურნებაჲ მისაჲ
 და ნათქვამებითა ამითა იესომ კვალად დაადუმა რა
 იგინი, უბრძანა მას კაცსა რათა განირთხას კელი,

და იგიცა შეესეულად განიკურნა, და განირთხა კელი, რომელი შეორე კელსავით განმრთელებულ იყო:

მსგავსად ამისა კვლად სსვა ეზისაჲ, ოდეს იესო შაბათ დღეს ჭქადაგებდის შესაკრებელსა მათსა, შორის ერისა მის დედა კაცი ერთი ჭვიებდა, რომელ ათრვამეცი წელი იყო ეშმაკი მას შინა შესულ იყო. და წელის განბრუდებით შეპყრობილ იყო, რომელსა ვერ ძალ ედვა ზე ასილვად განსკდად: ხოლო იესომ ქალი ესე მოუწოდა წინაშე თვისსა, და კელისა მას ზედ დასხმიოთა ჭრქვა მას. დედაკაცი, შენც განთავისუფლებული ხარ სნეულობისაგან შენისა. და ამის თქმით მუის განიკურნა საწყალობელი იგი წელში გასწორდა. და აღიდებდა ღმერთსა: ხოლო მთავარმან მის შესაკრებელისამან რაჟამს იხილა ესე, მოქმედებულსა ზედა იესოსასა გაწყრომილმან შერისსნა ერი, და ჭრქვა. კვირემიდ ექვსი დღე საქმის ქმნისათვის არის, იმ დღებშიდ მოვედით და განიკურნენით, და არა თუ შაბათს დღეს: იესომანც პირი დაუყო მას და დაადუმა იგი ესფერ ვითარმედ. შაბათ დღეს უჩულოი აძლევს, რათა კაცად კაცადმან პირუტყვი თვი-

სი ასსნას ბოსელისაგან, მიიყვანოს წყალი ასვას. მამა სადაძე ქალი ესე, რომელი აბრაჰამ მამა მთა-ურის შვილთაგანი არს, რომელი წელსა ათ რვა მეცსა ეშმაკისაგან შეკრული იყო, სუ თუ საჭირო არა იყო შაბათს დღეს ასსნა განცეგება ამისა?

თანვი შენთო-რმეცე.

გამორჩევა ათორმეცთა მოციქულთა: და განკურნება კეთროანისა, და მონისა მის ასისტაგისა:

ლუკან. ვ: მათეს. ე. მ:

ერთ გზის აღვიდა იესო მთასა, რათა მარჯოდ ილოცვიდეს, და პრთელი ღამისა მუნ ლოცვაშიდ გათვეის შემდგომ, დილა განთიადსა გარდამოსდა, და მოუწოდა მორწმუნენი თვისნი, და მათგანი ათ-ორმეცნი პირნი გამოირჩია და მოციქულებად თვისსად უწოდა მათ. რათა მარადის მისთანა იპოებოდეს, და უამსა საჭიროებისასა მიავლინოს იგინი აქათ. იქით ქადაგებად და გაკურნებად. და სასე-ლები ამათი ითქმოდინ. ა. სიმონ, რომელს სა-სელი გამოუცვალა პეტრე უწოდა: ბ. იაკობ: გ.

იოანე მასარებელი. ესენი ორნი მჰანი მენი ზებე-
 დისნი იუვენეს, და სასელნიცა ამათნი იესომ გამო-
 უცვალა ბანერეგეს უწოდა, რომელ თქმა არის მენი
 ქუსვილისანი: დ. ანდრია, მჰაე სიმონ. ზეჯრესი:
 ე. ფილიპე: ვ. ბართლომე: ზ. მათე მესვერე,
 რომელი მასარებელი ეახდა: წ. თომა: თ. იაკობ
 უმრწემეს წოდებული მე აღფესა: ი. თადეოს,
 რომელი იუდაცა ითქმოდან: ია სიმონ კანანელი ანუ
 მოძურნე: იბ. იუდა ისკარიოტელი, რომელმან შე-
 მდგომ ეახდა იესო: მოციქულთა ამათ გამოარჩე-
 ვის შემდგომ, იესომ საცალკეო სწავლანი მათ
 მოსცა. და მაშინ რაჟამს ერიცა მოვიდა ზედ და-
 გსსა, სჰდა და იგი განგრძობილი ქადაგება მათ
 ჰრქვა, დაწყობილი ცხრა ნეტარებისაგან: და შემ-
 დგომ მთით გარდმოსვლისა, წინ მიეგება იესოს
 კაცი ერთი კეთროანი, რომელი თაყვანის ცემით
 ეცეოდა. უფალო უკეთუშცა გინდეს ძალ გიძს გან-
 კურნებად ჩემი: ხოლო იესო სთქვა რა, მნებაგს
 რათა განიკურნო. მეესეულად კეთრისაგან განკურ-
 ნებული განწმდა. და შემდგომ უბრძანა მას იე-
 სომ აქათ იქით გმის გამოუღებლად, მოსესის
 შჰულის თქმულობისა ებრ, მივიდეს თავი თვისი

მღვდელს უჩვენოს. და ნიშნად მკურნალობისა ამისა, ღმერთს საღმრთო შესწიროს:

ამის შემდგომ იესო რაჟამს კანერსაჲს ქალაქად მივიდა, მუნ ასისტავი ერთი იყო, რომლის ერთად ერთი ზაციოსანი და საყვარელი მონა სსეულობითა დიდითა მწოლარე სიკვდილზედ იყო. ესეც არკი უცხო თესლი იყო, ვერ ვაბედაცა თავით თვისით იესოს მიმართ მისგლა, და ამისთვის ჰურიათავანსი ზაცივეცემულნი კაცნი მიუგზავნა, რათა მივიდეს ევედრონ იესოსა, და მოვიდეს განკურნებად მისი: აღსდგა იესო და წარვიდა. და რაჟამს მიასლებად იყო სასლსა მისსა, ასის თავმან მან თვისნი მოყვარენი იესოს წინ მიავება სავედრებლად, რათა არა იპრომოს, ვიდრე სასლადმდე მისსა მისგლისათვის, ვინათვან ავით თავსა თვისსა უღირსად ჰრაცხვიდა ზაცივისა ამისასა, ეგონად ვიდრეღა ვერ იკადრაცა თვით იესოს წინ მიეება გამოჩენა: ვარსა მაინც და მაინც მერმედ ვითარცა ეულის ემა ჰყო, ვითარმედ იესო არა ეუზად მღებელი წინ მოვალს, მაშინ ასის თავი იგი მიიბიოდა რომელი წინ მიეება რა იესოსა, სიმდაბლით დაუწყო მას თქმად უფალო, ნუ იპრო-

მებ ჩემდა მოსვლად, რამეთუ მე არა ღირს ვარ
 რათა შემოსვიდე სართულსა ქვეშე ჩემსა, არამედ
 თქმა ერთი შენი მსოლად კმა არს განსაკურნებ-
 ლად კაცისა ჩემისა: ამისა სმენითა. ფრიად გან-
 კვირვება გამოაჩინა მას ზედ იესომან. და მიე-
 ქვა მისთანა მეოფე ერსა, და ჰქქვა. ამინ გეცუვი
 თქვენ, რამეთუ არცაღა ისრაელთა შორის ვპოე
 ესოდენი სარწმუნოებაჲ. ამისთვის გეცუვი თქვენ,
 რამეთუ მრავალნი მოვიდეს აღმოსავლით და დასა-
 ვლით, და იხანით ჩდეს სასუფეველსა უათასა, აბ-
 რაჰამისა, ისაკისა, და იაკობისათანა. და ძენი სუ-
 ფევისანი განვიდეს გარესკნელსა ბნელსა, სად იყოს
 უცირილი და ღრტყენა კბილთა: და ჰქქვა ასისტა-
 ვსა მას. წარვედ, და ვითარცა გრწმენა გეუოს
 შენ. და განიკურნა სსეული იგი:

თავი მეათსამეტე:

ვანცოცსლება ნაინ ქალაქის მკუდრისა: მოქცევა
ქალისა ცოდვილისა: ივაგი თესლის
მოესგეგლისა:

ღუჟანს. ზ: მათეს. ია: მარკეს. გ:

შემდგომი მეორე დღესა გამოვიდა იესო. მო-
წაფებითურთ თვისითა წარსვლად ნაინ ქალაქად. და
რაჟამს მივასლნეს მის ქალაქის კარსა, იხილეს
ვითარმედ მუნით მკუდარი ერთი გამოაქუნდათ, რომ
მელი მხოლოდ მხოლოდი მე იყო (ენა დედის
ერთა) ქალისა ერთისა ქუჭრივისა. და ერთი მრავ-
ალი მისდევდა მას: რაჟამს იხილა იესო ცირი-
ლი დედისა, შეეწყალაჯა იგი. და მივიდა საკაცეს
მივასლა, და ჰქრქვა დედასა. ნუ სჯირი. და რომ
მელთა მიაქუნდათ მკუდარი იგი, შედგნენ, და ჰქრ-
ქვა იესო მკვდარსა მას. ჯახუკო შენ ვაჟი.
აღსდევ. და შეესეულად აღსდვა მკვდარი იგი სჯ-
და, და დაიწყო თქმად. და მოსჯა იგი დედასა: და
შიში დიდი მიეცა ყოველსა და აღიდებდეს ღმერთსა
და იცუოდეს. წინასწარმეტყველი დიდი აღმდგარ

არს ჩვენ შორის, და მოხედნა ღმერთმან ერსა თვისსა წყალობითა:

ხოლო საქმე ესე ოთხივე კუთხე შორის ჭურისაგანისა მოეფინა. და საწყობილესაგა შინა მივიდეს იოანე ნათლის მცემელს მიუთხრეს ვითარმედ იესო ესფერ დიდ დიდო სასწაულ მოქმედებათა ეოფს. ხოლო მანც დასამტკიცებლად ქრისტეს სარწმუნოებასა ზედა მოწაფეთა თვისთა, მათგანი ორნი მიაგლინნა იესოსადმი, რათამცა კითხონ ვითარმედ. შენ სარ მოსასვლელი მესია? ანუ თუ სხვას მოგელოდეთ, მაშინ იესო წინაშე მათსა სწეულთ, ბრძაო, და ეშმაკეულთ. განკურნებითა, ეჯუდა მათ. წარგედით უთხართ იოანესა რაჲც თქვენ იხილეთ: და იმიერიდგან დაუწყეო ერსა იესო იოანე ნათლის მცემელსა ზედა დიდებულად ქებანის თქმა, ვითარმედ იგფერი დიდი წინასწარმეტყველი არა მოსულ არს ქვეყანასა ზედა. და ვაჲ მოსცა ჭურითა, რომელნი ესფერი კაცის ქადაგებითა არა შეიძრნენ, ცოდვათაგან თვისთა არა მოიქცნენ:

ამისა შემდგომ დღესა ერთსა ფარისეველთაგან ერთმან სიძონ სასელით იესო სასლსა შინა

თვისსა ჭამასგდ მიიწვია. და იესო ოდეს უბლასა
 მისსა ინახით ჰდა, მას ქალაქსა შინა დედაკაცი ე-
 რთი უსადი უოდგილი იყო. რომელმან ვითარცა
 ვულის კმა ჰყო მუნ ყოფნა იესოსი, აღიღო თვი-
 სთანა ნაჯიოსანი უბილსუნოანი ერბო, მოვიდა
 ფერსთა იესოსათა დავარდა, და იფერად სვიროდა,
 ვიდრელა ურემლებითა თვისითა ფერსთა იესოსათა
 ასველებდა, და თითა თავისათა სწმედდა წარჰსო-
 ცდა და ფერსთა მისთა ამბორებითა სცხემდა ერ-
 ბოითა მით: სიმონ ფარისეველმან ვითარცა ესე
 იხილა, თავით თვისით გონებასა შინა იყუოდა ვი-
 თარმედ. უკეთუმცა იესო წინასწარმეცხეველი ყო-
 ჳილ იყო, ვულის კმას ყოფდა, ვითარმედ მაც დე-
 და კაცი უოდგილი არს, რომელიცა მას შეესების:
 ხოლო იესო მისი აზრის გასამართლების ვულის
 კმის მეოფელმან, ჰრქვა მას. სიმონ, კითხვად
 ვარ შენდა სიტყვა ერთი. კაცსა ერთსა ორი თა-
 ხამდები ყვანდა, ერთსა ემართა მისი სუთასი დრა-
 ჰკანი, და მეორეს ორმეოცდა ათი. ხოლო მან ვი-
 თარცა იხილა შეუძლებლობა მათი, რომელთ ვერ
 ძალ უძსთ ვალის ვარდასდა, ორთავესაცა მიუცხენა
 თანამდებნი (ვალნი) მათნი. აწე შენ რაჲსა იყუვი

ართა ამათთვის? ამათვანი რომელი უმეტესად შეი-
 ყვარებს კაცსა მას ვალის მომცეველებსა? მიუ-
 ცო სიმონ და ჰრქვა. მე ესრეთ ვგონებ რომე,
 იგი უფრო შეიყვარებს რომელსაც მრავალი ემა-
 რთა ვალი: ჰრქვა იესომ. ჭეშმარიტი არს სჯა-
 ეგე შენი. და შემდგომ დედაკაცისადმი მიქცეუ-
 ლი, კვლად ეცუოდა სიმონსა. ჰსედავ დედაკა-
 ცსა ამასა რაჲ ეო. მე მოვედ სახლსა შენსა, და
 შენ (ვითარცა ჩვეულება არს სჯუმრის მოყვარ-
 თბისა,) წყლით ფერსნი ჩემნი არა დამბანე, ვარ-
 ნა ამან ცრემლებითა თვისითა შეასველა ფერსნი
 ჩემნი, და თმით წარსოცნა. შენ ამბორი ერთი სიუ-
 ვარულისა არა მეც მე, და ესე ვიდრე აქამოდღე
 არა დასცხრა ჰამბორებისაგან ფერსთა ჩემთა. შენ
 ზეთითა არა სცხე თაფი ჩემი, და ამან მცხო მე
 ზეთითა უცბილ სუნოანითა. ამისთვის ამას ეცუ-
 ევი შენ, რათა შენდობა მოეცეს იგოდენთ მოქ-
 მედებულთ ცოდვთა თვისთა. რამეთუ ფრიად შე-
 მიყვარნა მე: შემდგომ მიქცეული დედაკაცისად-
 მი, ეცუოდა. მივეცევნოს შენ ყოველნი ცოდვანი
 შენნი: ამას ოდეს იცუოდა. აწეეს მუნ კვლად
 სხვათა გონებასა შინა თვისთა გასამართლებად თუ

გინა არს იესო, რომელ ცოდვასა კაცისასა მიუ-
ცემებს: მაშინ კვლად ეცუოდაცა იესო დედაკა-
ცსა მას. სარწმუნოებამან შენმან ვაცხოვნა შენ,
აღსდევ წარვედ სასიით შენსა მშვიდობით:

ამისა შემდგომ იესო ქალაქებსა და დაბნებსა
მიმოვლითა და ნაირ ნაირი იგავების თქმითა ერსა
უქადაგებდის რა, იგავიცა ესე ჰქრქვა მათ ვითარ-
მედ. ოდეს მთესველი ერთი ავარაკსა თვისსა სთუ-
სემდა, მის თესლის ნაწილთაგანი ნაწილი ერთი
დაეცა ვზასა ზედა, რომელი დაითრგუნა, და მო-
ვიდეს მფრინველთა შეჭამეს. ხოლო სსეა ნაწი-
ლი დაეცა ადგილსა ქვანარსა, სად უქონველობი-
სათვის ძირისა აღმოხსენდა რა, მზის სიჯსისა-
გან ვანკმა. სსეა ნაწილი დაეცა შორის ეკალთა,
სად აღმოხსენდა რა, მოისხო და ნაყოფი არა მო-
სცა: ხოლო ნაწილი იგი რომელიცა დაეცა ქვე-
ყანასა კეთილსა პოსიერსა, აღმოხსენებული აღო-
რძინდა და ნაყოფი მოსცა უსეად. ეგრედ ვიდრე-
და ამათგანთა ზოგთა ერთის წილ ოცდა ათი, ზო-
გთა სამოცი, და ზოგთაცა ასი მოხსენს: ხოლო
იგავი ესე მოწაფეთა მისთა არეი კარვად ვერ ვუ-
ლისკმა ეგეს, შემდგომ კვლად ეკითხოდეს ეე.

და იესო გამოუთარგმნიდაცა მათ მეცხველი. თე-
 სლი, სიჯგუფა ლუთისა არს. გზა იგი სად დაგარ-
 და თესლი, მსმენელთა ერთი ნაწილი არს. სად
 მოვალს მეესეულად ეშმაკი და გონებისაგან მათისა
 გამოულებს სიჯგუფასა ლუთისასა, არამცა ჰქრწმენს
 მათ და უხონდეს: ქვიანი ადგილი იგინი არიან,
 რომელთ ლუთის სიჯგუფა ოდეს ესმისთ, თუ გინდ
 პირველშიდ ერთობ სისარულით შეიწყნარებენ.
 გარნა ძირის გაუდგემლობით მკირეოდენ. ყაძისა
 ჰქრწმენა. და შემდგომ მოვალნ რა მათ ზედა გან-
 საცდელი ანუ შეწუსება, დამლეულნი დაეცემიან:
 ეკალთა ძირის ვრდომილი თესლი მათ ნიშნავს,
 რომელნი თუ გინდ ლუთის სიჯგუფას მოისმენენ, გარ-
 ნა ქვეყნის ვართობილობით, ანუ სიმდიდრით, და
 ანუ სსვა საქმებით მოხნობილნი, არა მოსცე-
 მენ ნაყოფსა: ხოლო ქვეყანასა კეთილსა დაცემუ-
 ლი თესლი იმათ აჩვენებს, რომელნიც გულისთა კე-
 თილითა ლუთის სიჯგუფას შეიწყნარებენ, დაიძარს-
 ვენ, და მოთმინებით ნაყოფს მოსცემენ. ერთის-
 თვის ასსა, ანუ სამოცსა, ანუ ოცდა ათისა.

თანვი მეათო-თხმეტე.

თავის კუჭთა იოანე ნათლის მცემლისა: იესოს
სუთი ჰურით, და შვიდი ჰურით ათასობითი
კაცთა განძღობაჲ. და ზღვასა ზედა გამოჩინებაჲ:

შათეს. იგ: შარკეს. ვ: ღუჟანს. თ: იოანეს: — წელი

ქრისტესი ვჴ:

წეროდე მეოთხედის მთავარ წოდებულს, ჰუ-
რიასტანის მეფესა დიდ ხანს აქეთ იოანე ნათლის
მცემელი შეპყრობილი მიეცა საპყრობილედ. მი-
ზესი იგი იყო, რამეთუ იოანე ამხილებდა სწურ-
თნიდა მას მისი დასაბრკოლებელი უწმიდურობი-
სათვის, რომელს თვისი მშის ცოლი ჰქროდია.
წოდებული თავად გამოეცა: საქმისა ამის გამო-
თუ ვინდ უნდა წეროდეს მოკვლა იოანე ნათლის
მცემელისა, გარნა ეძინოდა ერისაგან. ვინათგან
ყოველთ იოანე დიდ წინასწარმეტყველად ეგანდა.
და თავად წეროდესაჲ სწამდა იგი წმიდად და მარ-
თალ კაცად. გარნა მაინც და მაინც რაჟამს მოვიდა
დღე იგი წეროდეს შობისა. რომელ დღეს წე-
როდემან მთავართა თვისთა სჴამეფო წვეულობა გაუ-

მართა, და წინაჲე მათსა ასულმან ჭეროდისამან
 ოდეს გამოვიდა ითამაშა, წეროდეს იგოდნად სათ-
 ნო ეყო თამაშობა ამისა, ვიდრეღა ეფუცა ქალსა
 მას, და ჭრქვა ვითარმედ. რაჲ სასუქარიცა ვინდეს
 მივცე შენ, თუ ვინდ ვინდესცა ზოგადი სამეფოსი
 ჩემი: ხოლო ქალი იგი რომელ საქმესა ამას ზე-
 და ჰირველ დედისაგან თვისისა გაწურთვილ იყო,
 კელსა ლამბაქისა მწყობრმან ითხოა წეროდესგან,
 რათა თავი იოანე ნათლის მცემლისა მას ზედ დე-
 ბული მას მოსცეს: წეროდემ ჰირველ ზედ საქ-
 მისა ამის სიძნელე აჩვენა. გარსა შემდგომ თვი-
 სი ფიცის მიწესად მოუცანით, მიაგლინა საწყრო-
 ბილესა შინა მოაკვეთინა. და სურვისა მებრ ქა-
 ლისა მის მოიღეს ლამბაქ ზედა დებული თავი იგი
 მას მოსცეს. მანცა წარულთ დედასა თვისსა ჭე-
 როდისა მოსცა: შემდგომ მოწაფეთა იოანე ნათ-
 ლის მცემლისათა მივიდეს ეგამი მისა აღიღეს
 დამარსეს. და მოვიდეს საქმესა ამასა იესოს მიუ-
 თხრობდეს:

მაშინ იესომ მსმენელმან წეროდეს მოქმედე-
 ბული სიბოროტისა. რომელმან იცოდაცა ვითარ-
 მედ მისთვისაც შეუცვებია, და უკან შთამოდგომი-

ლი ეპიებს, თუ გინ უკვე იეოს იესო? თავადიც
 გამოვიდა საბრძანებელი ადგილისაგან წეროდესი,
 და მოწაფეებითურთ ნაგსა შესული ბეთსაიდად მი-
 გიდა: ხოლო ვითარცა ვულის კმა ეო ერმან, ოთ-
 სივ კუთხით დაესეს იესოს სედა. და თავადიც
 მათთან ერთად უდაბნო მათსა ერთსა აღვიდა, და
 მუნ უქადაგებდა მათ. და სწეულთა მათსა განჭკუ-
 რნევედა: რაჟამს ესრედ განერმობილად ჭადაგებ-
 და, და მოიწიაჯა ყამმან ჯურის ჭამისამან, იესო
 აღიძრა მოწყალებასა სედა ერი შეეწყალა. და ეა
 მომცდელი ფილიპესი ეკითხოდა მას ვითარმედ
 საითგან მოსეიდად ვართ ჯურისა ესოდენ კაცთ სა-
 ჭმელად. ხოლო ეცყოდაჯა იგი. ორასი დრაჭკანის
 ჯური არა ემა არს ამათთვის, თუძე თვითო თვი-
 თო ლუკმაცა მიიღონ: შემდგომად ამისა ოდეს
 განგლო დალაჯა მცირე ყამი, ეცყოდეს მოციქუ-
 ლნი იესოსა. აჭა ესერა შემსუხრდა. განუჯეგე ერი-
 ესე, რათა კაცად კაცადმან წარგიდეს თავ თავის
 ადგილს ჯური ჭამონ: ჰრქვა მათ იესომ. არა უხმს.
 მაგათ წარსვლა, თქვენ ეცით მაგათ ჭამადი: ჰრ-
 ქვა ანდრია, ჩვენ აქა არა რამ მეცულების, უკეთუ
 არ რომე აქუს მხოლოდ ჭაბუკსა ერთსა აქა სუთა

ზური ქრთილისა, და ორი თევზი. გარნა რაჲმე
 ევოს იგი ივოდენ კაცთა? ჰრქვა იესო. მოიღეთ
 იგი აქა, და მოიღეს. და უბრძანა ერისა მის დასს-
 ღუნება თივასა ზედა დას დასად ას ასი და ორმო-
 ცდა ათ ათი. და აღილო კელსა იგი სუთი ზური
 და ორი თევზი აკურთხნა, განცენა, და მოსცა მო-
 წაფეთა რათა ერსა დაუეონ, რომელნი სუთი ათა-
 სის ოდენ იეგნეს გარდა დედათა და ყრმათა სად
 ყოველნივე კარვად განმღეს რა, შემდგომ უბრ-
 ძანა იესომ მოწაფეთა შეკრებად ნემუჯ ნამუსრა-
 ვთა, რათა არა წარწყმდეს. და შემოკრიბნეს ა-
 ღაესნეს ათორმეტი ვოდორი. ეგრეთვე თევზ-
 თაგანცა მრავალი: ხოლო ერმან მან სასწაუ-
 ლისა ამის დიდის მსილგებლმან, სიყვარული
 ფრიადი იქონია იესოს ზედა და იწყეს თქმად
 ვითარმედ, ესე ჭეშმარიტი მესია არს. და იე-
 ფერ სრახვა ჰეგეს თავიანთ შორის, რათა აღიყვან-
 ნონ იგი, და მეფედ თვისა დაადგინონ: გარნა იე-
 სო საქმისა ამის ეულის კმის მეოფელი, მიეფა-
 რა, და გამოვიდა მარტოდ კვალად მთად, განცალ-
 კებდა ლოცვად, და უბრძანა მოწაფეთა რათა ივინი
 ნავით იმიერ ზღუსა ვიდოდენ, ვიდრემდის თავა-

დღეა კმელოთ სლვით მათ მისდევდეს: რაჟამს
 მოწაფენი იგი ნაგად შემაგალნი მუცირე ერთი წინ
 წარვიდეს და ღამეც ზე წამოესწრო, შეიპყრა იგი-
 ნი ქარმან ერთმან სასტიკმან, და იფფერ ღელვით
 გილოდენ რა, ერთიუც იხილეს იმიერ ზღვასა ზე-
 და აღელვებულსა იესო მავალი და პირდაპირად
 თვისთა მომავალი: მაშინ ესენი შემფოთებული
 იწყებდეს ზახილსა. სოლო იესო იმიერ უწოდა
 მათ, და ჰქჳვა. მე ვარ, გამსწვდიოთ ნუ გეპინი-
 სთ: მაშინ პეცრე წამოსცხა, და ჰქჳვა. უფალო,
 უკეთუ შენ ხარ, მიბრძანე მე წყალთა ზედა სლ-
 ვით შენთან მოსვლა. და რაჟამს უბრძანა იესო,
 მოვედ, შენს ვარდვიდა პეცრე ნავით წყალსა, და
 ზღვასა ზედა სლვითა იესოსადმი მივასლა რა, მა-
 შინ დიდ დიდ ღელვათაიან შიში დიდი დავცა გუ-
 ლსა პეცრესსა და რა ვითარ დანთქმად იყო, შე-
 ქმნა ზახილი თქმითა, უფალო მისხენ მე. სოლო
 იესომ მეყსეულად განირთსა კელი და უპყრა მე-
 ცუველმან. მუცირე მორწმუნეო, რასათვის ვაეც-
 ვიანდი? შემდგომ იესო შევიდა მათთან ნავსა რა,
 იქმნა დაუუდება დიდი. და მუნ ნავსა მყოფთა სას-
 წაული ესე ვითარცა იხილეს, ყოველნი წინაშე

მისსა გრდომილნი თაყვანის სკემდეს მას, და ეც-
ყოდეს. მართლიად შენ მე ლუთისა ხარ:

სხვა ერთ გზისაჲ იესომ იგვერ ადვილსა უ-
დაბნოსა ერთსა შეკრებულს სიმრავლესა ერისასა
დღესა სამსა უცხრომელად მათდა ქადაგების შემ-
დგომ, ვითარცა იხილა ივინი მშიერნი, რომელთ
არა რაჲ აქუნდათ საჭმელი, შეეწყალა. ამისთვის
რაჲც მოწაფეთა მოემოდა, შეიდი პურიოთ და მცო-
რედი თევზითა ოთხნი ათასი სული განამლო, ვარ-
და დედათა და ერმათა. და მუნცა შეიდი სამბილი
სავსე მის პურის ნამუსრავთაგან ვარდარჩა:

თანვი შენთხუთმეცე:

ქანანელი დედაკაცის ასულის კურნებაჲ:

მართეს. იე: მარკეს. ივ:

ერთ გზის იესო თვის მოშურნე მცერთაგან
მცირე თავის მოსარიდებლად, გამოვიდა ჰურიას-
ჯანით ჯგიროს სიღონ წოდებული უცხო თესლთ
კერძობად მივიდა: მუნ წინ გაეგება მას უცხო
თესლის დედაკაცი ერთი ქანანელი, და მისადმი
მლაღადებელი ევედრებოდა, და ეცყოდა. უფალო

მეო დაგიითისაო, შემიწყაღე მე, რამეთუ ასული
 ჩემი სულისაგან არა წმიდისა შეწყობილი იგვე-
 მების: ხოლო იესო პირველად არა მიმსედგელი
 პირსა მისსა, არა რაჲ მიუგო: შემდგომ რაჲჲს
 მოწაფენი იესოს ეგვდრეს, და ეცუოდეს. ვანუ-
 ცხვე ესე, რამეთუ ჩვენ შემდგომ ღალადებს: მა-
 შინ ჰქრება მათ იესომ. მე არა სადა მოვივლინე-
 უბეთუ არ წარწყმედულთ ცხოვართათვის ისრაე-
 ლთა: მოუსგდა კვალად ქალი იგი იესოსა, თაყვა-
 ნის სცემდა და ეცუოდა. შემეწიე მე უფალო: იესო
 გვალად მიუგო, და ჰქრება მას. აცადე პირველ ერ-
 მანი განძღეს. არა შესაბამ არს, რათა ერმათა წი-
 ნათიან ჯური აღიხენას, და ძალთ გარდგედოს:
 იეიცა ეცუოდა. ზე უფალო ჭეშმარიტ არს ნათ-
 ქვაში ევე შენი. არამედ ძალღნიცა გამოიზრდე-
 ბიან ნამუსრავთაგან უფლისა ცაბლისაგან გარდმო-
 ცვინებულისა: მაშინ ჰქრება მას იესომ. ჰი დედა-
 კაცო, დიდ არს სარწმუნოება შენი. ამისთვის ეე-
 ქმნეს შენ ვითარცა ეინდა. და ამის თქმით, ვა-
 ნიკურსა ასული იგი მისი ეშმაკეული:

შემდგომ ადგილსა მას მოჰგვარეს იესოსა კა-
 ცი ერთი ერუ და ძნიად მეჯიველი, რათა განჰკუ-

რწოს. განჰკურნაჯა იესომ კაცი იგი. და ამცნო
 მას რომელ სურავისამე უთხრობდეს, რათა ფარი-
 სველთ მოჰურნებამ უმეტეს არა აღემატოს მის
 ზედა. გარნა რაოდენსაჯ იგი ამცნებდა მათ, განკუ-
 რვნილნი უმეტესადლა გამოვიდოდეს და ჰქადაგე-
 ბდეს სასწაულთა მათ: ამისა შემდგომ რაჟამს
 კვლად ქმეყანასა ისრაელთასა ბეთსაიდა წოდებუ-
 ლსა მოვიდა იესო, მუნ მოჰვეარეს მას ბრმა ერ-
 თი, და განჰკურნაჯა იგი აღუსილნა თვალნი. და
 იძიერიითგან უწყეო იესომ მოწაფეთა თვისთა ნელ
 ნელად გამსილება. თუ ვითარ თავადი გამოვლად
 არს საცანჯველთა მრავალთა მწიგნობართა და მღ-
 ვდელთ მოძღვართაგან ჰურიათასა, და მოკვლად არს
 მათგან. გარნა შემდგომ სამი დღისა მკვდრეთით
 უნდა აღსდგეს:

თანვი მენტექუსმეტე.

ფერისცვალება იესოსა: განკურნება სამთვარეოს
 მქონისა ერთისა: ერმათა წურილთა სიმდაბლის
 მაგალითის ყოფობაჲ:

მნთეს. იმ: მარკეს. თ: ლუკას. თ: — წელი ქვეყნისნ 33:

შემდგომად ამისა საქმეთა აღიყვანა იესომ სა-
 მნი მოწაფენი მხოლოდ ჰეცრე, იაკობ, და იოანე,
 და აღვიდა მათსა ერთსა მალასა, (რომელ
 მთაბორ მთა არისო, იჯეფიან.) და რაჟამს მუნ
 ილოცვიდა, მათ წინაშე იესომ ფერი იცვალა იგ-
 ფერად, ვიდრელა ჰირის სასე მისა ვითარცა მსე
 ბრწყინებდა, და სამოსელნი მისნი იქმნნენ სანე-
 ტაქ, ვითარცა თოვლი: და იყო მოვიდეს იესო-
 სთან გამოხნდეს ორნი კაცნი დიდებულნი, რომელ-
 ნი მოსე წინასწარმეტყველი, და ილია წინა-
 სწარმეტყველი იყვნენ. და ამით იწყეს იესოს.
 თანა თქმად მის სატანჯველსა და სიკვდილს ზე-
 და, რომელი ზერუსალიმს შინა ყოფად იყო: მა-
 შინ მოწაფეთა მისთა ეძინა რა, ოდეს გამოიღ-
 ვიძეს და საქმე ესე იხილეს, განჰკვირდეს და

ვანჭკრთეს: შემდგომ რაჟამს მოსე და ილია მუ-
 ნითვან უსილაგ იქმნეს, ზეცრე განკვირვებულ
 აღძვრათებული არა იცოდა რასა იცუოდა, და დაი-
 წუა ვედრებად იესოსი მეცხეველმან. უფალო, კე-
 თილ არს ჩვენდა აქ ყოფნა, უკეთუ ვნებავს სამი
 ცალგარი შევექმნათ, ერთი შენ, ერთი მოსესა,
 და ერთი ილიასა: და ოდეს იგი ამას იცუოდა.
 აჰა მოვიდა მათ ზედა ღრუბელი ერთი ნათლოანი
 და აჩრდილებდა მათ, და იყო ემა იმა ღრუბლით
 გამო, რომელი იცუადა. ეგე არს საყვარელი მე
 ჩემი, რომელი მე სათნო ვეავ, მაგისი იმინეთ:
 ხოლო მოწაფეთა მათ ვითარცა ესმა ემაჲ ესე,
 ფრიად შეეშინა, და მასვე აღვილსა ზირქვე დავა-
 რდეს: შემდგომ აღადგინა იგინი იესომ გაამხნო,
 და ამცნო მათ, რათა არავის უთხრობდენ სილვასა
 ამას, ვიდრემდის მე კაცისა მედრეთით აღსდგეს:

და ოდეს გარდამოვიდოდა იესო მთისა მისგან
 იხილა სიმრავლე ერისა შეკრებული იმერთ მო-
 წაფეთა თანა თვისთა, რომელნი ერთი ერთ შინა
 შემტკბელებულნი იცუოდეს, და ზასრობდეს. ხო-
 ლო იესომ ოდეს მიზგზი ჰკითხა, მაშინ მოუხდა
 ერთი მათგანი იესოსა, და წინაშე მისსა გრდომი-

ლი, ეცუადა. მოძღვარ მივის მე ერთათ ერთი
 მე, რომელი ფრიად ბორბად შეუწყურია არა წმიდა
 სულსა და აქათ იქით ცეცხლი თუ იყოს, ასუ წყა-
 ლი, შთადეგებს, და პირსედ ქაფ ამოხეთქილსა
 ფრიად სტანჩავს საწყალობელსა მას. მეცა აღვი-
 ევანე მოგჭეგარე იგი მოწაფეთა შენტა რათა გან-
 ჭკურნონ, გარნა ვერ შეუძლეს: მაშინ შეჭრისსნა
 იესომ კაცი იგი, და ჭრქვა. ჰი ნათესაო ურწმუ-
 ნო! ვიდრემდის ვიყო მე თქვენთანა, და ვითმობ-
 დე! მომეგარეთ მე იგი აქა, და მოჭეგარეს: ხო-
 ლო ეშმაკეულმან მან ვითარცა იხილა იესო, უფ-
 როსლა განცოფდა, და ქვეყნად დატეპითა თვისი
 ქაფს ადენდა პირითვან: ხოლო იესო მიმსედგელი
 სარწმუნოებასა მამისასა შეეწყალაჯა იგი, და ჭრ-
 ქვა. არა წმიდა სულო, შენ ვიბრძანებ გამოვედ
 მანდედგან, და ამიერით არლა შესვიდე მაგას ში-
 ნა: მაშინ მეესეულად ეგირილითა დიდითა იფგერ
 სასტიკად სტანჩა ეშმაკმან ყრმა იგი და მკვდარ-
 სავით დასჯა ქვეყნად, ვიდრელა მსილგველნი იტ-
 ყოდეს ვითარმედ მოკვდა საწყალობელი იგიო.
 გარნა იესომ უწყურა კელი აღადგინა, და განმრთე
 ლებული მოსჯა მამასა რომლისათვის ყოველთა

უკვირდათ სასწაულსა ამას ზედა დიდსა: შემდგომ
 რაჟამს მოწაფენი სახიდ მიიქცეს, მუნ ჯალკედ
 იესოს ეკითხოდეს ვითარმედ. ხვეწ რასათვის ვერ
 შეუძელით განკურნებად ეშმაკეულისა ამის? მი-
 უგო იესომანჯა, და ჰრქვა. მცირე მორწმუნე-
 ბისათვის თქვენისა იქმნა. ამინ ეცხუვი თქვენ,
 რამეთუ უბეთუ გაქუნდესთ სარწმუნოება მდოც-
 ვის მარცვლის ოდენ, და ჰრქვათ თქვენს პირდა-
 პირ მეოფ მათსა მაგას ვითარმედ, აღმოიფხარ წა-
 რგედ და დაენერგე იქით, სარწმუნოებითა აღვის-
 რულდეს ნათქვამი თქვენი, და არა რაჲ შეუძლე-
 ბელი საქმე წინაშე თქვენსა არა ეყუოს: გარნა
 უწყოდეთუა ამასა, ვითარმედ ესე ვითარი ეშმაკი
 მსოლოდ ლოცვითა და მარხვით გამოვალს:

ამისა შემდგომ, ერთ გზის ოდეს იესო გი-
 ღოდა გზასა, გამოხდა მოწაფეთა შორის შტობა
 ერთი. (ვითარჯა მათ გონი ესე აქუნდათ.) ვითარ-
 მედ, ოდეს იესო მეუფედ ჰდეს, მათგანი რომე-
 ლი უკვე პირველ დიდ იუოს? და ესფერ მეცხ-
 ველბით მიაწიეს რა სახლსა, ჰკითხა მათ იესომ,
 და ჰრქვა. რაჲსა ბჭობდით გზასედ? მოწაფენი
 იგი სირცხვილეულნი ვერა რასა მიუკებდეს მამის.

და შეიძგომ კვალად ეკითხოვდეს იესოსა შეკრებულნი. ვინ უბბე იუოს ჩვენგანი დიდ სასუფიველსა ცათასა: მიუეო იესომ, და ჰრქვა მათ. რომელ ვისამე თქვენგანსა უნდეს დიდ და ჰირველ ეოფნა, იგი იუოს უკანასკნელ ეოველთა, და მონა ეოველთა: და საქმისა ამის ჩვენება მაგალითითაც უნდა იესოს. და ამის გამო მოუწოდა თავისთან მცირე ჰასაკის ყრმა ყრფი, მიირქვა იგი, და ჰრქვა. ამის გეყვი (ესე იგი ჰემპარიცს გეყვი) თქვენ, უბბეთ არა მოიქცეთ გონისაგან მაგის თქვენისა, და არა იქმნეთ უცოდველი და მდაბალი ვითარცა მცირე ყრმა ესე, ვერ შესვიდეთ სასუფიველსა ცათასა:

სსვა გზისაჯა მოჰგვარეს იესოს ყრმანი წყრილნი, რათამჯა კელი დაასხას მათ ზედა, და ილოცვიდეს. და საქმესა ამას ზედა მოწაფენი უძლიდეს და განდევნიდეს მათ, არამჯა ეწეინებოდეს იესოსაო. გარნა იესომ ჰრქვა მათ, უბბეთ ჩემდა მოსვლად და ნუ აყენებთ. ვითარ გვონიეს? რამეთუ მაგფერთათვის არს სასუფიველი ღუთისაო, და იგფერ მიირქვა იგინი აკურთხნა:

თანვი მეათევიდმეცე:

იგაგნი თანამდებისა და სამარიცელისა. და
კურნებაჲ ათ კეთროანთა:

მანთეს. იწ: ლუკანს. ი. ივ:

იესო ერთ გზის ქმებრივ მსილებასა ზედა
ქადაგებოთა, ეცყოდა. ვითარმედ უკეთუცა შეგ-
ცოდოს ქმამან შენმან შეიდ გზის, და შეიდ გზი-
საც მოიქცეს შენდამი შეინანოს, შეუნდე მას:
სიცუებასა ამას ზედა ჰეცრეს ვაეცვიანებულსა უნ-
და გულის კმის ეოფად ვითარმედ. ნუ უბევე შეი-
დს სათვალავს ზედა ამასა დამოკიდებულ არს შენ-
დობის მოცემა? და ეკითხოდა იესოს რა მასედ.
მიუეო იესომ და ჰქრევა. არა თუ შეიდ გზის მსო-
ლოდ, არამედ შეიდ გზის სამოცდა ათიუც თუ იყო-
სო. ესე იგი თვინიერ სათვალავისა, რაოდენ გზი-
საც რომ მოსგდესო. და სიცუება ესე დაამტკიცა
იგაგიოთა ამითა, და ჰქრევა. მეფესა ვინმესა უნდა
ანგარიშის ქმნა თვისთა მონათა ზედა გასულისა.
და იყო ამათვანი ერთი რომელი თანამდებ ქმნილ
იყო მეფისა ათი ათასი ქანქარი. ამას ოდეს გერ

შეეძლო ესოდენი თეთრის გარდასდა მეფისათვის, ზრძანა მეფემან მან განსყიდვად იგი ცოლშვილისა თანა თვისისა, და ყოველი მონაგებისა მისისა, რათა თანამდები მისი იფუერ გარდესადოს: მაშინ მოვალე მონა ესე ფერსთა მეფისათა გრდომილი ლოცვიდა მას, რათა სულგრძელ მისდა იყოს (ესე იგი მცირე ერთი ღროება მისცეს) გარდასდად გალისა. შეეწყალაჲ იგი მეფესა, და მიუტყვეა მას თანამდები (ესე იგი ვალი იგი აჩუქა) და გაანთავისუფლა იგი: და იყო განთავისუფლება ამისა რა, გამოვიდა თვის მოყვასთაგანსა ერთსა შეემთხვა, რომელს ღრაჰკანი ასი მისი ემართა. მივიდა იაყრა მოვალე იგი თვისი და ახობდა მას მეტყველი. გარდმისადე ვალი ჩემიო: ხოლო საწყალობელიცა იგი ფერსთა მისთა გრდომილი მას ლოცვიდა, და ეცყოდა. სულგრძელ იქმენ ჩემდა, და მოგაგო შენო. ვარნა იგი არა უსმენდა, რომლისათვის წარიყვანა იგი მისცა საწყრობილესა რათა ვალი გარდუსადოს: თწყალობლობა ესე ვითარცა იხილეს მონათა მეფისათა, ფრიად შესწყუსნეს მას საწყალობელ კაცს ზედა, და მოვიდეს მეფეს მიუთსრეს მოქმედებული მისი. მან მეფემან მჩხ-

ობლ მოუწოდა იგი თვისადმი, და მას ზედ ფრიად
 გაწყრომილი ეცყოდა. ჰი მოხაო ბოროტო, მე
 მიმსედველმან გედრებისა შენისამან შევიწყალე
 შენ, და ყოველნი თანამდებნი შენნი მოვიტყვენ
 რამეთუ შევედრებოდი. ნუ თუ არა ჰერ იყო შე-
 ნდა მიღებად ჩემგან მაგალითისა შესაწყალებლად
 მოყვასისა შენისა? და იგფერ მჩხობლ შეიპყრა
 მისცა იგი მერკლმეთა, რათა არა უცგონ მას,
 ვიდრემდის თანამდებსა ყოველსა ვარდუხდიდეს:
 შემდგომ იგაგისა ამისაგან ესე ნაყოფი გამოი-
 ლო იესომ, და ჰქრქვა მით. ამაგნაირადცა ვიყოს
 თქვენ მამამან ჩემმან ზეცოიერმან, უკეთუ ვუ-
 ლით არა მიუცგეთ თქვენც მასა თქვენსა შე-
 ცოდებულნი:

სხვა გზისაჯ შჯულის მეცნიერ მოძღვარმან
 ერთმან გამოცდით იესოსი, ჰკითხა მას მეცყველ-
 მან. რად ვყო, რათა ცხოვრება საუკუნო დავიპკ-
 ვიდრო? მიუეო მას იესომ, და ჰქრქვა. რად არს
 დაწერილი შჯულსა შინა? მიუეო მან, და ჰქრქვა.
 შეიუვარე უფადი დმერთი შენი ყოვლითა გუფითა შენითა
 და სხვ. და მოყვანსი შენი ვითარცა თნვი შენი: ეც-
 ყოდა იესოცა კეთილად მომიგე, მაგას ჰყოფდე და

სცსონდე: იგიცა ოდეს აპარტაგანებით და დაქ-
 ღინებით ახვენებდა, ვითარემდ იგვერ მიუოფიე-
 სო, ეცუოდა. სსვა მოუვას ჩემდა ვინ იპოებოდეს?
 მაშინ იესო მსილებით მისი, მიუთხრებდა ივავსა
 ამას, და ეცუოდა. ჰურია ერთი იერუსალიმით მი-
 ვიდოდა რა იერიქო ქალაქად, დაესსნეს მას ზედა
 ავასაკნი, და შემდგომად განმარცვისა მისისა ყო-
 ველი მონაგებისაგან, სწყულუესცა იგი. და ეზასა
 ზედა მკვდარსავით დაუცვევს განაგდეს და წარვი-
 დენ: მოხუდა რომელ მას ეზასა ზედა მლუდელი
 ვინმე ვარდმოვიდოდა. და იხილა რა საწყალობე-
 ლი იგი, თანა წარსდა (ესე იგი, არა იღვაწა მი-
 სთვის:) და ეგრეთვე ლევიტელი მასვე ადგილსა.
 მივიდა, იხილა იგი, და თანა წარსდა: მერმე სა-
 მარიტელი ერთი მოვიდა მასვე ადგილსა და იხი-
 ლა რა იგი, შეეწყალა. და მოვიდა მისა, შეუსვია
 წყლული იგი, დაასხა ზეთი და ლვინო. და აღს-
 ვა იგი კარაულსა თვისსა, და მოიყვანა ყოველთასა
 მას სადგურსა. და იღვაწა იგი: და სუალისაგან
 გამორაგიდოდა, ორი დრაჰმანი მისცა ყოველთა
 სადგურის მოღვაწესა მას, და ჰრქვა. იღვაწე ეგვი,
 და სსვა თუ რამე წარავო უმეტესი, მორავიდე

მივცე შენ: იგავისა ამის მოთხრობის შემდგომ,
 მიექცა თავადი ქსულის მეცნიერსა მას გკითხო-
 და, და იცუოდა. აწე შენ ვინ უბვე ამათ სამთა-
 ვანი გეონიეს მოყვას მის საწყალობელი კაცისა?
 ხოლო მან სთქვა. იგი, რომელმან ჰყო ესრეთი
 საქმენი მოწყალებისანი მის თანა: ჰრქვა მას იე-
 სომ. ვიდოდე და ჰყოფდე შენცა ვერვე: ერთ-
 გვის იესო ოდეს ვანივლიდა შორის ვალილიისა.
 და სამარიისა, ვსასა ზედა შეემთხვნიეს მას ათნი-
 კეთროანნი. და შორით მდგომარენი ლაღებდეს
 მისა მიმართ, და იცუოდეს. იესოვ მოძღვარო,
 შემიწყალენ ჩვენ: ჰრქვა მათ იესომ. წარვედით
 და აჩვენეთ თავნი თქვენნი მღუდელსა: რაჟამს ეს-
 ენი გამოვიდეს წარსვლად, მესსეულად ვოველ-
 ნივე ვანიკურნეს: და ამათვანი ერთი, რომელი
 ჰურია არა იყო, არამედ სამარიუცელი. ოდეს ვანი-
 კურნა, აღიდებდა ღმერთსა. და ფიცხლავს მოქცე-
 ული მოვიდა ფერკთა იესოსთა დაფარდა, და მად-
 ლი მოახსენა: იგი ოდეს იხილა იესომ, იცუოდა,
 არა უბვე ათნი ჰირნი იყვნეს ვანიკურნვილთა? მამ
 სადა არიან უსრანი იგი? რომელნი არა მოიქცენ
 მადლობის შემწირვად ღუთისა, უკეთუ არ უცხო-

თესლი ვაჟი ესე მსოლოდ. მერმე ეცუოდა მას.
ვილოდე, სარწმუნოებაჲს შენჲს ვაცხოვნა შენ.

თავი მეათრვაშედე.

სამეოცდა ათორმეტნი მოწაფენი: მართა და
მარიამი, შობითვან დაყოლებული ბრძის
ვანკურნებაჲ: იესოს ღუთაებისა ცხადად
ქადაგებაჲ:

ღუჟანს. ი: იოანეს. თ. ი:

ვარდა ათ ორმეტო მოციქულთასა, მოწაფენი-
ცა სამეოცდა ათორმეტნი გამოარჩია იესომ. და
ვაწურთვითა მათი, თუ ვითარ მოქცევად არიან ე-
რისათანა. ორ ორსა მიავლენდა ამიერ იმიერ ჰუ-
რიასჯანის ქალაქებად, რათა უწინარეს თვისსა მი-
ვიდნენ ჰქადაგონ: და იყო მოწაფეთა აღსრულება
ბრძანებისა იესოსი და მოქცევა მისდამი, სინაჟუ-
ლით მიუთხრობდეს და ეცუოდეს იესოსა. უფა-
ლო, არა წმიდა სულნიცა (ემშავნი) ჩვენ შემო-
რჩილებიან სასელითა შენითა: ეცუოდა მათ იესო.
თქვენ სუ ვიკვირნ მაგას ზედა, ვინათვან ვაქუსთ
თქვენ ჩემ მიერ მოცემული კელეწიებაჲ მათი

ქვეშე ფერსთა თქვენთა დათრეუნისა. არამედ ამას
 ზედ უმეტეს გისაროდეს, რამეთუ სასელები თქ-
 ვენნი აღწერილ არიან სასუფეველსა უათასა: მა-
 შინ გულიცა იესოსი საცალკეო სისარულით აღ-
 სილი, განიცადა ცად მიმართ, და სთქვა. ვმადლობ
 შენ, მამო უფლო უცისა და ქვეყნისაო, რომელ-
 მან დაჭყარნე საიდუმლო ესე ბრძენთაგან და მეც-
 ნიერთაგან, და გამოუცხადე უგუხურ ყრმთა: ერთ
 გზის ბეთანია წოდებულს დაბად მივიდა იესო, და
 მუნ მართამ და მარიამმან დათა ლაზარესათა ისმეს
 იესო სახლსა თვისთა. მართა მსწრაფლ განისწ-
 რათა მივიდა დამზადებად ჭამადისა, და მარიამ მკ-
 ლომარე წინაშე იესოსა ისმენდა სიტყვათა მისთა:
 მართა ამისა მსილველმან მოვიდა იესოსა, და მდრ-
 ცვინველი ეცყოდა. ჰყვად, რამეთუ დამან ჩემმან
 მარცოდ დამიცევა მე რომელ ვირჩებია არქუ მას
 აღსდგეს შემეწიოს მე: მიუეო იესომ, და ჰრქვა.
 მართა მართა, შენ საქმესა მრავალსა უკან შთაძო-
 დგომილ ვართობილი ცუდ უბრალოდ იტანჯვი,
 ვინაცა აქა მცირედიცა კმა არს. ვარნა მარიამის
 გამოარჩეული ნაწილი უფროს შენსა არს, რომე-
 ლი მისთანა მარადის ჰყიებს:

ამისა შეძგომ ერთი გზის დღესა შაბათსა იესო იერუსალიმად მივიდოდა რა, შექმთსგია გზასს ზედა კაცი ერთი მოსოველი თრიგ თვალით ბრძა: ხოლო მოწაფეთა მისთა ესე ვითარცა იხილეს, კითხეს იესოსა მის ბრძობის ბრალი მეტყველთა. მოძღვარ, ვისი ბრალი არს, მამა დედისა მისისა, ანუ თუ თვისი უოდვა? რომელი ესფერ ბრძაჲ იშვა იგი: ეცყოდა იესოცა. არა ვისამე კაცისა, არამედ იეფერ მიუძვიეს ღმერთსა, რათა მეტყვე განკურნებითა მავისა უმეტეს იდიდოს ღმერთსა: და ამის თქმით მივიდა მისა იესო. ჰხერყევა ქვეყნად, რომლით უკლასი შექმნა, და აღიღო სჯსო თვალთა მის ბრძისათა. და უბრძანა მისგლად წყაროსა სელოამ წოდებულსა და დაბანად: მივიდა ბრძაჲ იგი, და დაიბანა რა, თვალნი აღეხილნეს: ხოლო მოქმეთა (ესე იგი მეზობელთა) და ნაცნობთა ბრძისა ამისათა, ოდეს იხილეს იგი, უკვირდათ. და მის ზედ ეჭვნეულნი იცუოდეს, ნუ უკვე კაცი ესე იგი არს, ანუ არა! მერმედ შეკითხვითა მისი ეულის კმა ყვეს, რამეთუ იესოს მიერ არს იგი განკურნვილი: ხოლო ფარისეველთა საქმისა ამის მსმენელთა იწყეს დრჯვინვა იესოს ზე-

და ვითარმედ, დღესა შაბათსა განჰკურნავსო. და შეძგომ კურნებისა ამის დამტკიცებისა, მიჩობლ მოუწოდეს კაცი იგი წინაჲ თვისსა, და ეცუოდეს მას. ეც დიდება ღმერთსა რომელმან შენ გაუარსა. ვინათვან იესო კაცი ვინმე არს ცოდვილი, ვითარ კელქწიფების მას კურნება შენი: სთქვა კაცმან მან. მე ცოდვილ ყოფვა მისი არა ვიცი, არამედ ესე მსოლოდ ვიცი. რამეთუ მე ბრმა ვიყავი, და მან განმკურნა, რომელი აწ ვსედავა კბალად ვუწყითვა ამასა, რამეთუ ღმერთი ლოცვასა კაცისა ცოდვილისასა არა უსმენს, უკეთუ არ ლოცვას წმიდათა და მართალთ კაცთასა. და საქმეცა ესფერი ვიდრე აქამომდე არა ვაცონილ არს რომე ერთი ვისამე შობიდეანგე ბრმად შობილის თვალი: ახილგულ იყოს ოდესმე. და ამისთვის კაცი იგი უკეთუ ღუთისაგან მოსული არა ყოფილიყო, გერ შეიძლებდა ამის ქმნასა: ხოლო ფარისეველთა მათ ფრიად ეწყინებოდათ სიცუვანი ესენი, და შერისხ ვითა მისი, ეცუოდეს მას. შენ ყოვლითურთ ცოდვათა შინა შობილ ხარ, და აწ წინაჲ ჩვენსა მდგომარე ჩვენ მიმოდგრებ. და იგფერ კიცხული განაძიეს იგი თვისთაგან: შერმე შეემთხვია იესო.

კაცსა მას, და განუცხადა რამეთუ თავადი არს მე
 ლუთისა. მან კაცმანცა სიყვარულით თავეანის სცა
 იესოსა, და მოქცეულსა ჰრწმენა მისი:

ერთ გზის ექმსა ზამთრისასა ცაძრის ენკენი-
 ობის ღღესასწაულის ღღესა, მუნ სცოასა შინა
 ვიდოდა რა იესო, ჰურიანი იგი ზედ ღაესსნეს, და
 უწევს მას თქმად. ვიდრემდის ჩვენი ეტგნეულო-
 ბაშიდ შთადგებითა სულს ამომართმევ, მითხარ
 ჩვენ განცხადებულად უკეთუ შენ ქრისტე ხარ ვინა
 შესია, რათა ვიცოდეთ: მიუგო იესომ და ჰრქვა.
 ვითხარ თქვენ, და ჩემი არა გრწმენა თქვენ. საქ-
 მეთა იგოდენთა რომელთა ვიქმ მე სასელითა მა-
 მისა ჩემისათა, ივინი ჩემთვის სწამებენ, სოლო
 თქვენ არა ენებაგთ რწმენა, ამიჯომ რომე თქვენ
 არა ხართ ცხოვართაგან ჩემთა: ცხოვარნი ჩემნი
 კმისა ჩემისასა ისმენენ, მეც ვსცნობ მათ. ივინი
 მე შემომიდგებიან და მეცა მივცემ მათ ცხოვრე-
 ბასა საუკუნოსა, რომელნი უკუნითი უკუნისამდე
 არა წარწყმდენ. და გერავინ ივინი კელისაგან ჩე-
 მისა წარიცაცნნეს. ვინათგან მამა ჩემი რომელსა
 ესენი ჩემთვის მოუცემიეს უფროს ყოველთასა
 არს, და სრულიად გერა ვისამესა კელეწიობის

წარვაცემა მათი კელისაგანცა მამისა ჩემისათა, და
ამასაც უწყოდეთ, ვითარმედ. მე და მამა ჩემი ერთ
ვართ: ესე ვითარცა ესმა ჭურიათა, შეესეულად
კელს აღიღეს ქვები, რათამცა დაჭკრიბეს მას: მი-
უეო იესომ და ჭრქვა მათ. მრავალი საქმე კეთი-
ლი ვიხვეწე თქვენ რომლისა მათეანისა საქმისათ-
ვისა ქვასა დამკრებთ მე? მიუეგეს ჭურიათა, და
ჭრქვეს მას. კეთილისა საქმისათვის ქვასა არა
დაგკრებთ შენ, არამედ ემობისათვის, რამეთუ შენ
კაცი ხარ, და თავსა შენსა ღმერთად ჭყოფ: ხო-
ლო იესომ იფფერად პირი დაუეო მათ საღმრთო
წერილის სიტყვებითა, და აჩვენა ვითარმედ. თავა-
დი მამა ღმერთისა ჭეშმარიტი მე ღმერთი არის.
ვიდრე რომელ ჭურიათა შეპყრობა მისი ჰნებევ-
დათ, უკეთუ იესო მათეან არა განშორებულ იყო
და მოეფარა თავი:

თანგი შენთცხრამეცე.

იგაგი უძლებიხს შეილისა:

ლუკანს. იე:

ფარისეველნი და რაბბინნი ჰურიათანი ოდეს სე-
დვიდეს იესოსა, რომელ შემოკრებულთ თვისთანა
მეზვერეთა და ცოდვილთ კაცთა უქადაგებდის მათ,
დრჯვინვიდეს მის ზედა, თუ რასათვის ესფერ კაცთა
თანა იქცევის? ხოლო იესომანც იგაგითა ამით მი-
უგო და ჰრქვა მათ. უკეთუ თქვენგანსა ერთსა ედვას
ასი ცხოვარი და ამათეანი მხოლოდი ერთი წარუწყ-
მდეს, არა უბეგ დაუცეგოს მთასა ზედა ოთხმოც
და ათცხრამეცი ცხოვარი იგი, და გამოვიდეს მო-
ძიებად ცხოვარისა მის წარწყმედულისა, ვიდრე-
მდის ჰოოს? და ჰოოს რა, დაისუას იგი მკარსსა
სინარულით, და მოვიდეს მოძმეთა და მოყვარეთა
თვისთა ასარებდეს და ეცყოდეს. ჩემთანა ვისარ-
ხდესთ ჰოვნისათვის ცხოვარისა მის, რომელი
წავრწყმიდე: ესრეთ იყოს სინარული ცათა შინა
ერთისა ცოდვილისათვის რომელმან მოიქცეს და
შეინანოს რა:

მეგრე ეცუოდა კვალად ივანესაჲს. კაცსა
 ვისამე ესვა ორი მე. ამათეანთან უმრწემესთან,
 თხოვა მამისაგან და აღილო თვისი მსვედრი სამ-
 კვირებელი, და დამტოვებელი მამისა აღსდგა წა-
 რვიდა შორს სადამე სოფლად და მუნ წარავო ვა-
 ნახნია ყოველი საცხოვრებელი თვისი, რამეთუ
 ცხოვრებდა იგი არაწმიდებითა: შემდგომად რად-
 ვან იქმნაჲს სიემილი დიდი ქვეყანასა მას, იფფერ
 უკანასკნელად დაგლასაკდა იგი, ვიდრელა ღონე ვა-
 წყვეტილი, მივიდა შეუდგა მოქალაქესა ერთსა, და
 იქმნა მსახური მისი, და მანჲს დაადგინა იგი მოგ-
 ნად ღორთა: და გული ეცუოდა განმლებად მუც-
 ლისა იმა რამეთუაგან, რომელსაჲსა ჭამდეს ღორნი,
 ვარნა იმასაჲს არავინ მისცემდა მას: და მოეგო რა-
 თაგსა თვისსა, სთქვა. რაოდენთა სასყიდლით დად-
 ენილთა მამისა ჩემისათა ჰმაცხო ზური, და მე აქა
 სიემილითა წავრწმედები: აღვდსე და წარვიდე
 მამისა ჩემისა, და ვჭრე მას. მამაო ვცოდე უად
 მიმართ და წინაშე შენსა, და არღარა ღირს ვარ
 შე წოდებად შედ შენდა არამედ მყავ მე ერთი მუ-
 შაკთა შენთაგანი, რაჲჲს იფფერ გამოვიდა და მა-
 მისა თვისისადმი მოვიდა, მამამანჲს მან შორით

ისილა იგი და შეეწყალა. აღსდგა და მიიბრუნა, და დაეარდა ქედსა მისსა და ამბორს უყოფდა მას, და ჰქრქვა მას შემან. მამაო, ვსცოდე ცად მიმართ და წინაშე შენსა, არღარა ღირს ვარ მე წოდებად მედ შენდა: ჰქრქვა მამამან მონათა თვისთა. გამოიღეთ სამოსელი იგი პირველი და შემოსეთ მას, და ბეჭედი შეაყვით კელსა, და გამოიღეთ ფერსთა მისთა. და მოიბით სურაკი იგი ჭამებული, და ჭკალთ, და ვჭამოთ, და ვინარებდეთ. ვინაცა მე ესე ჩემი მოძვედარი იყო და ვანცოცხლდა, წარწყმედულ იყო და იზოვა: ხოლო ვანცხრომას ამას ოდეს ვოფდეს, მაძინ მედ მისი უსუცესი ველსა ვარე შეოფი მიიქცეოდა სასით თვისსა, და რაყამს შორით ესმა კმა სისარულისა და ვანცხრომისა, თავით თვისით უკვირდა საქმის უმცოდინარებითა. მერმედ ვულის კმის ვოფით ვითარმედ, უძლები მისა თვისისა მოქცევისათვის არს იგი სისარული, ფრიად ვაწყრომილსა არღა უნდა შესგლად სასლსა: გამოვიდა მამა და ლოცვიდა მას. ხოლო მანცა მიუეო მამასა, და ჰქრქვა. ესოდენი წელი არს რომელ შენ ვემონე, და არა სადა ვარდავსედ ბრძანებათა შენთა. ვარსა მე არა მოძვეც თიკანი

ერთი, რათამცა მეგობართა ჩემთა თანა ვისარე. და
 ოდეს მოვიდა მე იგი პენი, რომელმან შეჭამა სა-
 ცხოვრებელი პენი შემავთა თანა, დაუკალ მას ზუ-
 არაკი იგი ჭამებული (ესე იგი მსუქანი): მიუგო
 მამამანცა, და ჰჩქვა. შეილო შენ მარადის ჩემთანა
 ხარ, და ჩემი საცხოვრებელი ყოველივე პენი არს,
 ვარსა სისარულისაცა ამის ქმნა მმისა შენისათვის.
 ჰგერ არს, რომელი მომკვდარი იყო და განსჯულ-
 ხლნა, წარწყმედული იყო და იპოვა:

თავი მეოცე:

ივანე მესა და უწყლო მდიდრისა:

დუკანს. ივ:

ამისა შემდგომ ეცყოდა იესო მოწაფეთა
 თვისთა ივანესა ამას: გაცხა ერთსა მდიდარსა მნე
 ერთი ესგა. რომელსა ზედა ესმა ვითარმედ, მო-
 ნავეებსა თვისსა წარავებს განაბნევსო: მოუწო-
 და იგი და ჰჩქვა მას. რაჲ არს ესე რომელი მე-
 სმის შენთვის? მომეც მე სიჯევა (ესე იგი ან-
 ვარიში) სამნოესა შენისა, რამეთუ არღარა გე-
 ლეექიფების ამიერიდგან მნეობად: ხოლო მნემან

მან სთქვა გულსა შინა თვისსა. რაჲ გეო? რამე-
 თუ უფალი ჩემი მიმიღებს სამოსსა ჩემსა. სა-
 ქმედ არა ძალ მიმს, თხოვნად მრცხვენის. უწყი
 რაჲ გეო, რათა რაჲჲმს ვარდავდე მნეობისაგან,
 შემიწყნარონ მე სასლთა მათთა: და მოუწოდა კა-
 ცად კაცადსა თანამდებსა უფლისა თვისისასა, და
 ჰქრქვა ჰირგელსა მას. რაოდენი თანა გამს უფლისა
 ჩემისა? და მან თქვა ასი საწნესელი ზეთისა: და
 ჰქრქვა მას. მიიღე კელით წერილი შენი, და და-
 მხედ აღრე და დაწერე ერეასისი (ესე იგი ორმო-
 ცდა ათი): მერმე სსუას ჰქრქვა. შენ რაოდენი თანა
 გაც? სოლო მან სთქვა. ასი სათოელი იფქლისა:
 ჰქრქვა მასაც. მიიღე კელით წერილი შენი, და
 დაწერე ოთხმოცთო: სოლო მისგან ქმნული საქ-
 მე ესე ოდეს გულის-გმაჰყო უფალმან მისმან,
 აქო უსამართლო მნე იგი, რომელ ჭკუით საქმე
 თვისი იღვაწა: და შემდგომ იგავისა ამისაგან ნა-
 ყოფი ესე გამოიღო იესომ, და ჰქრქვა. სოფლისა
 ამის კეთილებითა რაჲმებითა, რომელნი სიცრუის
 მამონა ითქმიან, ვიდრემდის ესენი თქვენს გელ-
 შიდ არიან, შეიძინეთ თქვენთვის მეგობარნი. რო-
 მელ შემდგომ ამათი თქვენი კელისაგან წარსგ-

ლისა, შევეწიონ ივინი თქვენ რათა სასუფეველსა
წარსვიდეთ,

ამისა შემდგომ სსუა ივაგიცა ერთი ჭრქვა მათ
იესომ. იყო კაცი ვინმე მდიდარი, რომელი იმოსე-
ბოდა მოწულთა და ბისონითა. და დღე უოველ
ცაბლასა ზედა ისარებდა იგი შეებითა დიდითა: კა-
ცისა ამის კარის ასლორეს იმყოფებოდა დაგრდო-
მილი ვლასაკი ერთი სასელით ლაზარე, მრთელი
ცანით დაწულული, და მდიდრისა მის ცაბ-
ლისაგან ვარდმოცვინებულთა ნამუსრავთა მონაცრე
იყო, არამედ მისისაც მიმცემი არა ვინ იყო მის-
და. და ძალნიცა მოვიდოდნენ და ჭლოძნიდნენ
საწყლობელისა ამის წელულთა მათ: და ოდეს
მოკუდა ვლასაკი ესე, აღიყვანეს იგი ანგელოზ-
თა და წარიყვანეს წიაღსა აბრაამისასა. არა ვანგ-
ლო შემდგომ მრავალმან ყამმან, მოკვდა მდი-
დარიცა იგი და დაეფლა. და წარსულმან ჰოჰო-
ხეთსა, საცანსველსა შინა აღიხილნა თუალნი. და
ისილა შორიდგან ვითარმედ. მამა აბრაამსა აღუ-
ყვანია ლაზარე მკლავთა თვისთა ზედა და ჭეიებს
იგი ვანსვენებულად. ამისთვის უწოდა მას და ჭრ-
ქვა მეცხველმან. მამაო აბრაამ, შემეწყალე მე,

და მიაგლინე ლაზარე, რომელმან დააწიას მწუჭ-
 რგალი თითისა თვისისა წყალშიდ და განძიერო-
 ლოს მაინცა ენა ჩემი, რამეთუ აღითა ცეცხლისა
 ამისათა ფრიად მწარედ გიჯანჯვიო: მიუეო აბრაჰა-
 მანცა, და ჰრქვა. შეილო მოიხსენიე შენი სო-
 ფელსა ზედა სიკოცხლის ყაშსა ქონგილნი სიკე-
 თენა, და ლაზარესიცა მუნ ქონგილნი საჯანჯვე-
 ლნი. ამისთვის ლაზარე აწ განსგენებული კარო-
 ბს აქ, და შენ მანდა იჯანჯვი. ამის გარდაცა, ჩუ-
 წნსა და თქუწნს შორის ნასეთქი დიდი დამტკიცე-
 ბულ არს, და ერთსა მეორის თანა ვერ ძალ უმსო
 მისულა: ჰრქვა მანცა, მაშ აბა ვევედრები შენ მა-
 შო, მიაგლინე ლაზარე სახლსა მამისა ჩემისასა,
 გინადგან მივის მე მუნ სსუა სუთნი მშანი, რათა
 მისულმან მიუთხრას მათ და უქადაკოს საქმენი
 ესენი, რათა რომ არ იქმნას მოგიდგენ ივინიუც სა-
 ჯანჯველსა ამასა შინა: მიუეო აბრაამანც და ჰრ-
 ქვა, მათ აქუსთ თავიანთ თან მოსესი და სსუათა
 წინასწარმეცეველთა წიენნი, ივინი იკითხონ და
 მათ უსძინონ: მანცა განმეორებით მიუეო მას, და
 ჰრქვა. ეგრეთ არა არს ში მამო აბრაამ, არამედ
 უბოთუ მკუდართაენი ვინმე აღდგეს და მივიდეს

მათთან, მას ეჟმს ივინი შეინანებენ: ჰრქუა აბრაამან
 მანსა უკეთუ მოსესა და სსუათა წინასწარმეტყველთა
 არა უსმენენ, მკუდართაგანსა თუ ვინმე აღსდგეს,
 არცაღა მისსას შეისმენენ:

თანვი მეოცდამეერთე:

მსაჩულისა და ფარისეველის, და მეზვერის
 ივანის:

ლუკას . იმ :

სსუა გზისაჲ ეცუოდა კვალად იესო ივანსა
 ერთსა საქმესა მას ზედა, თუ ვითარ არა უნდა ეწე-
 ინებოდეს კაცსა ლოცუა, არამედ მარადის ჰერ
 არს ლოცუად, ვითარცაღა სთქვა: მსაჩული ვინმე
 იყო ქალაქსა ერთსა რომელსაჲცა ლუთისაგან არა
 ეშინოდა და კაცთაგანსა არა ჰრცხებოდა: და ქერი-
 ვიცა ვინმე იყო იმაჲ ქალაქსა შინა, რომელი დაუც
 სრომელად მოვიდოდა და ეგედრებოდა მსაჩულსა
 მას, მეცუველი . მისაჲცე მისამართლე, და მოდა-
 ვისა ჩემისა ამის კელისაგან განმარინე მე: მსა-
 ჩულმანსა სამართლისა ამის არა მკორედ ხანს შე-
 ვიანების შემდგომ, შებეზრებულმან მისგან გა-

ნიზრასა თავისთავათ და სთქუა. ღალა თუ მე კაცო ერთი ვარ რომელსა ლუთისაგან არა მეშინის და კაცთაგანცა არა მრცხვენის, მაინც ქვრივისა ამის თავიდგან მოცილებისათვის, ვუსაჩუ მას, რათა არა მარადის მოყიდოდეს და მაწყინებდეს მეო: შემდგომ იესომ იგაგისა ამისაგან ესე ნაყოფი გამოიღო, და სთქვა: უკეთუ ერთმან უსამართლო მსაჩულმან ესრეთ ჰყო, მაშა სადამე ვითარ არა უსმინოს ღმერთმან და არა ესარჩლოს მონათა თვისთა, რომელნი ღლე და ღამ მიჰმართვენ მას და ეგვიდრებიან:

ამისა შემდგომ სთქვა იესომ სხვა იგაგიცა ერთი მათ ზედა, რომელნი ამპარტავნებით იქადნიან, ვითარმედ თვით მართალ არიან, და სხვიებს შეურაცხყოფენ, და სთქვა. კაცნი ორნი აღვიდოდეს ლოცვად ტაძარსა, ერთი ფარისეველი, (რომელი კეთილ მსასურად შეირაცხებოდის ჰურიათა შორის) და მეორე მესვერე ვინა მებაჟე (რომელი იმ უამად ცოდვილად ითვლებოდის:) ფარისეველი იგი წარდგა, და ესრედ ილოცვიდა. ღმერთო, გმადლობ შენ, რამეთუ არა ვარ მე ვითარცა სხვანი კაცნი მტაცებელ, ცრუ, ანუ შემრეპე, ვითარცა

არს ესე მეზვერე: არამედ ორ გზის კვირქიდ
ვიმარსავ, და ათეულსა შეგსწირავ ღმერთსა ეო-
ვლისა მონაგებისაგან ჩემისა: ხოლო მეზვერე
იგი შორს დგა, და ვერ იკადრებდა თვალთაჲსა შე
ახილვად, არამედ იცემდა შკერდსა, და იცუოდა.
ღმერთო, მილხინე მე უოდვილსა ამას: შემდგო-
მად იგავისა ამის თქმისა. ეცუოდა, იესო. ამინ
გეტყვი თქვენ. რამეთუ მეზვერე ესე ფრიად გან-
მართლებულად გარდმოვიდა ტაძრით, ვირემც თუ
ფარისეველი იგი. რამეთუ რომელმანც აღიმაღ-
ლოს თავი თვისი, იგი დამდაბლდეს. და რომელ-
მან დაიმაბლოს თავი თვისი, იგი აღმაღლდესო:

თანვი მეოცდამეორე:

შესვლა სასუფეველსა შინა კაცისა მდიდარისა
ქნელი არს. და იგავი მუშაკთა:

მნათეს. ით. კ: მნჯკო-ვის. ით.

იესო ერთ გზის მოწაფეთა თანა თვისთა ვი-
დოდა რა, გზასა ზედა კაცი ერთი ჭებუკი მდიდა-
რი, მოეგება მოვიდა წინ დაუხოქა მას, და ჭკი-
თხვიდა: მოძღვარო კეთილო, რაჲ კეთილი გჭეო:

რათა დავიპკვიდრო სასუფეველი უათა? მიუეო იე-
 სომ და ჭრქვა მას. რაჲსა მკითხავ მე კეთილსა?
 სუ თუ არა იუცი ვითარმედ ერთი არს კეთილი,
 რომელ არს ღმერთი? ამისთვის უკეთუ ვნებაგს
 დაიპკვიდრო საუკუნო ცხოვრება, დაიმარსე მცხე-
 ბანი მისნი: სოლო ეცეოდაცა იგი, რომელნი მც-
 ხებანი? ჭრქვა იესომ. აჰა ესენი, არა კაცი ჰკლა,
 არა იძრუძო, არა იხარო, და სხვაუ: მიუეო ჭ-
 ბუკმან მან და ჭრქვა. მე ვოველნივე ყრმობით
 ვანგე ჩემისა დამიმარსავს. აჟ რაჲ მაკლია მე? მა-
 შინ იესომ სიყვარული ერთი იქონია კაცისა მის
 შიმართ, და ჭრქვა მას. ერთი რამ საქმეც შენ ვა-
 კლია, უკეთუ გინდეს სრულ ყოფეა, წარგედ განს-
 ყიდე მონაგები შენი ყოველი, და აღებული ფასა
 მათი მიეც ვლასაკთა, რათა საუნჯე შენი იყოს
 ზეცას, და მოგედ შემომიდგე მე: სოცევა ესე ვი-
 თარცა ესმა ჭაბუკსა მას, შეწუსებულმან თავი
 დამოჰკიდა, და იწყო აღდგომა მისებან წარსვლან,
 ვინათებან ფრიად მდიდარი იყო მაშინ მიექცა იე-
 სოცა მოწაფეთა თვისთა, და ჭრქვა. ჰხედავთ შენი-
 ლნო, თუ ვითარ მნელი არს შესვლა სასუფევე-
 ლსა შინა კაცისა მის მდიდარისა, რომელსაც მო-

ნაცებისათანა თვისისა ეულის შეერთებით სასოება
 თვისი მას ზედ დაუმს. რომლისათვის უადვილეს
 არს განვლად აქლემისა კურელსა შინა ნემსისასა,
 ვირემც შესვლა კაცისა მდიდრისა სასუფეველსა
 ღუთისასა: ხოლო მოწაფენი მისნი ფრიად ვანჭკ-
 ვირდნენ სიციფასა ამასა ზედა, და იწყეს თქმა ურ-
 თიერთისა თანა, ვითარმედ, მამ აბა ვის უბვე გე-
 ლეწიფების ცსონება! მიჭსედა იესომ მათ და ჰქრ-
 ქვა. კაცთ წინაშე საქმე ევე შეუძლებელ არს, არა-
 მედ წინაშე ღუთისა ეოველივე საქმე შესაძლებე-
 ლი არს: მაშინ მიექცა პეტრეცა იესოს და ჰქრქვა.
 აბა ესე რა ჩვენ ღუცხვეთ ეოველი რამე და შემო-
 გიდექით შენ, და რაჲ უბვე შეეოს ჩვენ? მიუგო-
 იესომან და ჰქრქვა მათ: ამინ ეცხვეთ თქუწნ. რა-
 შეთუ შეორედ მოსვლასა მას ჩემსა სოფლად, რა-
 უამს დიდებით დავსჯდე საყდარსა ეანსჯად, თქვენ-
 ცა რომელნი შე შემომიდექით, უნდა დასჯდეთ ჩემ-
 თან ათორმეტთა საყდართა, ეანჭსჯად ათორმეტ-
 თა ცომთა ისრაელისათა: და ეოველმან რომელ-
 მანც დაუცვეოს სახლი ანუ ქმანი, ანუ დანი, ანუ
 მამა ანუ დედა, ანუ შეილნი, ანუ აგარაკნი სახელისა
 ჩემისათვის, ას-წილად მიიღოს, და ცსოგრება საუ-

კუნო დაიპკვიდროსო: შემდგომ ესეც სოქვა ვი-
თარმედ. დღესა მას ბოლონდელი სამარალისა მის
მრავალნი კაცნი რომელნიც აწ განდიდებული წინ
წარმომდგარ არიან, უკეთუ არა აქვან მათ კეთილ
მოქმედებასი, უკან განგარდებიან. და უკან განვა-
რდნილნი იგი წინ წარმოდგებიან კეთილ მოქმე-
დებებითა თვისითა:

შემდგომ საქმესა ამასა ზედა იგავსაჲცა ერთსა
ეცუოდა, და ჰქქვა: მსგავს არს სასუფიველი ცა-
თა კაცისა სასლის უფალისა, რომელი დილით აღ-
რე გამოვიდა დადგინებად მუშაკთა ვენახისა თვი-
სისათვის. და აღუთქვა სასუიდელი, თვითთუელ-
სა მათი თვითთ დრაჰკანი დღესა შინა, და წარაგ-
ლინნა ივინი ვენახსა თვისსა: შემდგომ გამოვიდა
კვალად მესამე ყამსა, და ჰპოვნნა სსუანი მდგო-
მარენი უქმად, და ჰქქვა მათაჲც. წარვედით თქუ-
ცნუა ვენახსა ჩემსა, და რაჲცა ჰერ არს მოცე
თქუცნ: ივინიუა წარვიდნენ. და მერმე კვალად
განსულმან მეექუსესა და მეცსრესა ყამსა, ჰყო-
ამავ ნაირად: ამის მერმედ საღამოს ჰირსედ ყა-
მსა მეათ-ერთმეცესა განვიდა. და ჰპოვნა სსუანიუა
მდგომარენი უქმად. და ჰქქვა მათაჲც რაჲსათვის

სდგასართ აქა მრთელს დღეს თქვენ უქმად? მი-
უგეს მათ, და ჰქრქვეს, ვითარმედ არაგინ ვგიპურა
ჩუქს მუშაკად. ჰქრქუა მათაც. წარვედით თქუქსნა
ვენასსა ჩემსა, და რაჯცა ჰგერ იყოხს მიილოთ: და
ვითარცა მწუხსრ იქმნა. ჰქრქვა სასლის უფალმან მან
გზოს-მომღუარსა თვისსა. მოუწოდე წინაშე შენ-
სა მუშაკთა მათ, და მიეცე მათ სასყიდელი, დაწ-
ყობით უკანასკნელითგან ვიდრე პირველთამდე:
მოგიდნენ მეთ-ერთმეცე ყამის მუშაკნი იგინი, და
მიიღეს თვითომ თვითო დრაჰკანი: შემდგომ მო-
გიდნენ პირველნი მუშაკნი იგინიცა მეონებელნი
ვითარმედ უმეტესს მიიღებენ, და ოდეს ისილეს
ვითარმედ მათაც თვითო დრაჰკანი მოსცა, დაწყეს
დრჯგინგა სასლის უფალსა. ზედა მეცყველთა, ვი-
თარმედ. ბოლონდელთა მათ მსოლოდ ერთი ყამი
იმუშაკეს და სწორად ჩვენდა მიეცე მათ სასყიდელი,
რომელთა მრთელს დღეშიდ ვისარჰეთო: მანცა
მიუგო ერთსა მათგანსა და ჰქრქუა, მოყვასო, რაჯ-
სა ვაგნებ შენა? ახუ არა ერთ დრაჰკანად შემირი-
ვდი მე? მიიღე შენი და წადი. სუ თუ არა მაქუს
მე ავლემწიფება თეთრსა ზედა ჩემსა, რაჯცა მინ-
დეს ქმნად? და რაჯსათვის გმურს ჩემგან მათ მი-

მართ ქმნული კეთილის ეოფგაო? ესრეთ იყუნენ
წინანი უკანა, და უკანანი წინა. რამეთუ მრავალნი
არიან მოწოდებულნი, ვარსა მათგანნი მკირედნი
არიან რჩეულნი:

თანვი მეოცდამესამე:

აღდგომა ღაზარესი მეგობრისა ქრისტესი:

იონნეს. იან: — წელი ქრისტესი 33:

ღაზარე წოდებული კაცი ერთი იყო მეგობარი
იესოსი, რომელს ორი დაი ჰყვანდა მარიამ
და მართა, რომელნი ერთად ცხოვრებდენ დაბასა
ბეთანია წოდებულსა: ღაზარე ესე რაჟამს დასნე-
ულებული დაეცა, დათა მისთა კაცი მიუგლისეს
იესოსა, ვითარმედ ღაზარე საეგარელი შენი სხეულ
არს: მაშინ იესო ვარე ჰურიასტანისასა პორს სა-
დამე ადგილს განცალკევებულ იყო კელთავან მო-
პურსე ჰურიათასა, რომელთა უნდათ ქვა დაჭკრი-
ბონ (ესე იგი) ჩაქვაგება მისი: და ვითარცა ესმა
ესე იესოსა დღეცა ორი მუნ დაჭყო. და შემდგომ
ეცყოდა მოწაფეთა ოგისთა, აღვსდგეო კვალად წა-
ვიდეთ ჰურიასტანად: ხოლო მოწაფენი მისნი წინ-

აღუდგებოდეს მეტყველნი, არა კმა არს, ვითარ-
 მედ ჰურიათა უნდოდათ ქვის დაკრება (ხაქვაგება
 შენი, და აწ კვალად მისვალ! ეტყოდარცა მათ იე-
 სო ივავით ვითარმედ. ლაშარესა შეგობარსა ჩვე-
 ნსა დაუძინავს, და მივალ განღვიმებად მისა. სო-
 ლო მათარცა ვერა რაისა ეულის კმის მეოფელთა
 უკვირდით სიტყვასა ზედა მისსა: შემდგომ ჰქრქვა
 მათ განცხადებულად იესომ, ვითარმედ ლაშარე
 მოკუდა. ვარსა მე მისარის რამეთუ საჩქუნობა
 თქვენი ამით უმეცესდლა დამტკიცებად არს ჩე-
 მსა ზედა: და იფერ რაჟამს მოაწია მოვიდა იესო
 ბეთანიად, ლაშარე ოთსი დღის მკუდარი საფლა-
 ვსა იდგა: მართამ ვითარცა ეულის კმა ჰყო რო-
 მელ იესო მოვალს, მიეგება მას. სოლო მართამ
 სასლსა შინა ჰსჯდა, და ჰქრქვა მართამ იესოს. უ-
 ფალო, უკეთუქცა აქა ყოფილ იყავ, არა მოკუდე-
 ბოდა ქმა იგი ჩემი: არამედ აწცა უწყო კვალად
 ვითარმედ რადცა ჰსთხოვო ღმერთსა, მოვცეს შენ
 ღმერთმან: ჰქრქვა მას იესომ. ნუ გეძინის აღჰს-
 დგების ქმა შენი: და მას ჟამს უწყო ლაშარაკი
 იესომ მართასა, ჩაანვდინა იგი, და მტკიცედ არჩ-
 მუნებინა მას ვითარმედ თვით ქრისტე მე ლუთისა

არს: და შეძგომ ოდეს წარვიდა მართა დისა თვი
 სხსა მარიაჲსა იესოსთან მოსაწოდებლად, მაჲინ
 ყოველნი მასთან შეიფხვი შელოვარე შევობარნი
 მისნი ჰურიანიცა მოვიდნენ მისითურთ იესოსთან,
 და ყოველნივე შეუდარსა მას ზედა სტიროდნენ:
 იესოცა აღიძრა ფრიად შეწყალებასეც, და ჰკითხა
 მათ თუ, სად არს საფლავი მისი? და მივიდა რა
 საფლავთან, იქყო გრემლოვანება იესომანცა, და
 უბრძანა რათა საფლავსეც დებული ლოდი იგი ვარ-
 დაგორონ: მაჲინ მართა მიექცა იესოს, და ჰჩქ-
 ვა. უფალო, ვითარ იქმნების? რამეთუ ოთხი დღი-
 სა არს შეუდარი, და შეეროლებულიო. მიუვი-
 იესომ და ჰჩქვა მას. ნუ თუ არა ვარქუ შენ, ვი-
 თარმედ უბეთუ ვექმნების სარწმუნოება, სასწაუ-
 ლსა ლუთისასა იხილავ? შეძგომად აალებინა რა
 ლოდი იგი საფლავისაგან, ილოცა მამა ღმერთისა
 მიმართ, და კმითა მალლითა უწოდა შეცხველმან.
 ლაზარე აღსდევ გამოვედ ვარე, და მას ჟამს მსწ-
 რაფელ შეუდარი იგი, რომელი გელით და ფერსით
 შეერული იყო სასვეველით და დაბურვილი სუდრი-
 თა, განცოცხლდა ფერსსეც დადგრა. და იესომ უბრ-
 ძანა რათა განსხნან იგი და უცხვონ რათა ვიდოდეს:

ხოლო საქმისა ამის მსილგებელთაგანთა შრავალ-
 თა ჰქრქმენა იესოსი, და ზოგნიმე მათგანიცა წა-
 რვიდეს და უთხრეს ფარისეველთა მათ, რომელნი
 ფრიად მტერნი იესოსნი იყვნეს: ამისთვის შეკ-
 რიბეს მღვდელთ მთავარნი და ფარისეველნი ჰყვეს
 კრებულება, და შურიტ დაბრძავებულთა, ესე მი-
 სესად მოიჯანეს ვითარმედ. უკეთუ დაუჯეოთ ეს-
 რეთ იესო, სასწაულებითა თვისითა ყოველსა ერსა
 თაგისაკენ მიაქცევეს მორწმუნედ შეიქმს. და მას
 ჟამს ჰრომაელნი მოვლენ და ჩვენ საფუძვლით და-
 ეგამსობენო: ამისთვის კაიაფა მღვდელთ მთავარმა
 სცა ზრასვა მისცა მეჯეველმან, ვითარმედ. უმჯო-
 ბეს არს, რათა კაცი ერთი მოკუდეს, გირემც თუ ყო-
 ველი ნათესავი წარჰსწყმდესო: და იფერ დაამ-
 ცკიცეს თაგინთ შორის სიჯევა რათა შეიპყრან
 იესო და მოკლან: ამის სმენით, კვლად მოეფა-
 რაცა იესო, და წარვიდა მჯირე ოდენ ჟამსა ეფრა-
 იმ წოდებულს დაბასა ერთსა დაჰყო:

თანვი მეოცდამეოთხე.

მოქცევა ზაქესი. იგაგი აზნაურისა, და პარიაძის
მიერ იესოს ნელსაცხებელით ცხება:

მათეს. კ. კვ: ღუჳანს. ით: მარკეს. იდ:

რადჳაჲს მოიწია ჟამიანს. ჰასექის დღესასწაუ-
ლისამან. გამოვიდა მუნით იესო, რათა კვალად
აღვიდეს იერუსალიმად. და გზასა ზედა გამოუც-
სადა მოწაფეთა თვისთა, ვითარმედ ჟამსა დღესას-
წაულისა ამისასა მისთვის წინასწარმეტყველთა მი-
ერ დაწერილნი იერუსალიმს შინა აღსრულებად
არიან, რათა სჯანჴონ იგი, და ჴვარს აჯგან მო-
ჴკლან, და თავადიცა შემდგომ სამი დღისა მკუდ-
რებით აღსდგეს: მაშინ იაკობ და იოანე მენი ზე-
ბედესნი, და დედა მათი (რომელი მონათესავე იე-
სოსა იყო,) ითხოვედეს იესოსაგან (ვითარცა მათ
ვინა აქუნდათ,) ვითარმედ თავადი ოდეს მეუფედ
ჴსჴდეს, წინ წარდგენილ ჴყოს იეინი: ხოლო იესომ
სწურთინა იეინი, და ჴრქვა. მეუფება ჩემი არა არს
მსგავსად მეფეთა ამის სოფლისათა, რომელი ამჳა-
რცაგნებით და დიდობისჴგან მთამოდგომით იქმნას,

არამედ სიმაბლითა და მოთმინებით: ვითარცა სსვა დროსაც სთქვა იესომ ყოველთათვის ვითარმედ. უბეთუ ვისმეს უნდეს შედგომად ჩემდა, უარ ჰყოთ თავი თვისი, და აღიღოს ჰგარი თვისი მარადის, და შემოიძღვეს მე. რამე იხარებლოს კაცმან უბეთუ სოფელი ყოველი შეიძინოს, და სული თვისი წარჩემიდოს? და ანუ რამე მისცეს კაცმან სასსრად სულისა თვისისა? რამეთუ მოსვლად არს მე კაცისა ღიდებითა მამისა თვისისა, ანეელოწებითურთ თვისით, და მას ყამს მიაგოს თვითოეულსა საქმეთა ებრ მათთა: და კვლად რომ: შევედით ვიწრო კართ. რამეთუ ფართო არს კარი, და ვრცელი ვსა, რომელი წარიყვანს წარწყმედად. და მრავალნი არიან რომელნი შევლენ მის მიერ: რამეთუ ვიწრო არს კარი, და მჭიდრო ვსა, რომელი წარიყვანს ცხოვრებად, და მცირედნი არიან რომელნი ჰპაიებენ მას:

შემდგომ იესო იერიქო ქალაქად მოესვლა რა, ვსასა სვდა მათხოველი ბრძაერთი ვანჭკურსა თვალნი აღუსილნა: ხოლო ქალაქსა ამასა კაცი ერთი ფრიად მდიდარი მეზვერეთა მთავარი იყო საქე სასელით, რომელსა სასელი იესოსი ვაეგონა, და ფრიად ჰსუ-

რდა სილვა მისი. მის გამო ოდეს იესო იგრიქოდ
 მივიდა, და ვიდოდა სიმრავლითური მისთანა შეკ-
 რებულითა, რომელნი მას მისდევდეს, ზაქე ესე
 რომელი მცირე ჭასაკითა იყო, ვერ უძლო სილვა
 იესოსი სიმრავლისაგან ერისა. და წარჭბიოდა წი-
 ნა, და აჭკა ლელუსულელსა, რათა მუნით ისი-
 ლოს იესო. რამეთუ მიერ წარსულად იყო: და
 მოვიდა რა ადვილსა მას მიჭსედა იესომ, და ჭრ-
 ქვა მას. ზაქე ისწრაფე და გარდამოჭკედ, რამეთუ
 დღეს სასლსა შინა შენსა ჰერ არს ჩემი ყოფა:
 და ისწრაფა და გარდამოჭკადა. და შეიყვანა იგი სი-
 ხარულით: და ისილა რა ესე ერმან დრცვინვიდა.
 და იტყოდა ვითარმედ ცოდვილისა კაცისა თანა
 შევიდა დადგომად: ხოლო ზაქე წარსდგა და ჭრ-
 ქვა უფალსა. აჰა უფალო ზოგი ნაყოფთა ჩემთა
 მიგჭკე ელსაკითა. და უბეთუ ვისმე ცილი დაგჭ-
 სდე მივაგო ოთხი წილი: მას ყამს თქვა იესომა-
 ნცა დღეს იქმნა ცხოვრება სასლისა ამის, რამე-
 თუ ესეცა შვილი აბრაჰამისი არს. რამეთუ მოვი-
 და ძე კაცისა მოძიებად და ცხოვრებად წარწყმე-
 დულისა: და ვითარცა ესმოდა ესე ერსა მას, შე-
 ჭსძინა და სოქვა ივაგი ერთი, თვისი იერუსალიმს

წარსვლასა ზედა, რომელ განაცხადოს მეუფებამ
 თვისი, და ჰქრქვა. კაცი ვინმე ახსნაური წარვიდა
 შორსა სოფელსა მიღებად თავისა თვისისა მეუ-
 ფებისა და მოქცევად: და მოუწოდა მონათა თვი-
 სთა, და მისცა მათ ათ ათი მხამ, და ჰქრქვა მათ.
 ვაჭრობდით ამას ვიდრემდე მოვიდეთ: ხოლო მო-
 ქალაქეთა მისთა ვინადგან არა უფვარდათ იგი, მიაგ-
 ლინნეს მოციქულნი შემდგომად მისა, და ჰქრქუ-
 ეს. არა გუნებავს თავისი მეუფებამ ჩუენ ზედა:
 და იყო მოქცევასა მას მისსა, მორაქუნდა მეუ-
 ფებამ თვისი. და ბრძანა მოწოდება მათ მონათა,
 რომელთადმი მიეცა გვესლი იგი რათა უწოდეს
 თუ, რა იგი ივაჭრეს? და მოვიდა პირველი იგი
 და ჰქრქვა. უფალო შენმან გვესლმან მხამ ათი სსუა
 შეჭსმინა: ჰქრქუა მას. კეთილ სასიერო მონათ,
 რამეთუ მცირესა ზედა სარწმუნო იქმენ, იყავ შენ
 მთავარი ათთა ზედა ქალაქთა: და მოვიდა მეორე
 იგი, და ჰქრქუა. უფალო, გვესლმან შენმან მხამ
 სსუა სუთი ჰყო: ჰქრქუა მასაც შენცა იყავ მთავა-
 რი სუთთა ზედა ქალაქთა: და მესამე იგი მოვი-
 და, და ჰქრქუა. უფალო, აჰა გვესლი შენი, რომ-
 ელი მაქუნდა დაკრძალული სუცარასა. რამეთუ

შეშეშინა, ვითარმედ კაცი სარ სასტიკი, მოილი
 სადა არა დასდვი, და მოიმიკი სადა არა დაჭსოესი:
 ჰრქვა მას. ზირისა შენისაგან ვჭსაჴო შენ მოსაო
 ბოროცო, იცოდი რამეთუ შე კაცი ვარ სასტიკი,
 მოვილი სადა არა დავეჭსდვი, და მოვიმიკი სადა არა
 დავეჭსოესი, და რამესათვის არა მიეც ვეცსლი ჩემი
 შეკერმესა, რათა შე აწ მოსულსა სარგებლითურთ
 მიმელო მისგან: და ჰრქვა წინაშე მდგომელთა
 მათ. მოუღეთ ვეცსლი იგი, და მიეცით რომელსა
 იგი აქუს ათი სასწორი (მნაჲ) ვეცსლი: გვეყვი
 თქვენ. ვითარმედ ყოველსა რომელსა აქუნდეს
 მიეცეს, სოლო რომელსა არა აქუნდეს, და რო-
 მელდა იგი აქუნდეს მოელაჲს მისგან: სოლო მტე-
 რნი იგი ჩემნი, რომელთა არა უნდა შეუფება ჩე-
 მი მათ ზედა, მომეუარენით შე აქა, და მოჭსწყ-
 ვიდენით წინაშე ჩემსა:

ამისა შემდგომ იესო იერიქოად გამომაგალი
 აღვიდოდა რა იერუსალიმად, და კვლადლა ვსასა
 ზედა გამოივლიდა ბეთანიად, მუნ სვიმონ კეთრო-
 ვან წოდებულმან ერთან მიიწვია იგი ცაბლასა
 ზედა, და ცაბლასა ამასა, ვითარცა იტყვიან, ჰმსა-
 სურებდა მართა, და მმაცა მისი ლაზარე, რომე-

ლი მცირე ოდენ აღრით აღედგინა იესოსა, იგიცა
 იყო შეინასეთაგანი ერთი მუნ: მაშინ მოუხდა მა-
 რიამ და ლაზარესი და მართასი, რომელსა აქუნდა
 ალაბასტრი ნელსაცსებელისა მრავალ სასყიდლი-
 სა, და ფერსნი იესოსნი დაჭბანა, და წარჭსოცა თმ-
 ხითა თვისითა, და შეჭმუსრა ალაბასტრი იგი, და
 დაასსა თავსა მისსა ნელსაცსებელი იგი, და სცხო-
 ფერსნი მისნი ნელსაცსებელითა შით ჰაჯიოსსითა.
 და სასლი იგი ყოველი აღიგსო სურნელებითა
 კეთილითა: და იუენეს ვინმენი მუნ, რომელნი
 დრუგანვიდეს ურთიერთარს და იცუოდეს. რასათ-
 ვის იქმნა წარწყმედა ნელსაცსებელისა ამის, რა-
 მეთუ შესაძლებელ იყო განსყიდვა ამისა უფროს
 სამასისა დრაჭკანისა, და მიცემა ელასაკათა. და ჰრი-
 სსვიდეს მას: შორის მოწაფეთა იესოსათა უმეტეს
 უფროს სხვათასა ეწყინებოდა იუდასა საქმე ესე.
 ვინათგან ფასის საცავსა იესოსასა, (რომელ ელა-
 საკათათვის თეთრს მოჭკრებდენ), თავად ინასევდა,
 და იქითგანცა ოდესაც უნდოდა მას იპარვიდა:
 ხოლო იესო ჰრქვა მათ: აცადეთ მაგას. რასა შრო-
 მასა შემთხუჭვით, რამეთუ საქმე კეთილი ქმნა
 ჩემთანა. რამეთუ ელასაკნი მარადის თქვენთანა

არიან, და უკეთუ გინდესთ ქალ ციხსთ კეთილის
 ყოფა მათდა. სოლო მე არა მარადის თქუწნთანა
 ვარ :

თანგი მეოცდამეხუთე :

„ესო დიდებულად წარვალს იერუსალიმს, და მუხ
 კვალად სასწაულთა ჭყოფს :

მნთეს . კან : მნრკეს . იან : ლუკან . ით :

ანისა შემდგომ, ვითარცა იცხვიან, დღესა კვი-
 რიაკესა გამოვიდა იესო ბეთანიით რათა იერუსა-
 ლიმს წარვიდეს. და მთის პირსა მას ზეთის სი-
 ლისა მიაწია რა, მიაგლინნა თვისთ მოწაფეთაგანნი
 თრნი, და ჰჩქვა მათ. წარვედით დაბასა მაცას, რო-
 მელ არს წინაჲ თქვენსა, და შეესეულად ჰპოოთ
 გირი დაბმული, კიცვითურთ მისით რომელსა ზე-
 და ჰერედ არავინ ჰდომილ არს, აღჰსენით და
 მომეუარეთ. მე იგი. და უკეთუ გინმე ერქუას რა-
 ძმე, თქუწნ არქეთ ვითარმედ. უფალსა თვისსა
 უკან ეგენი, და შეესეულად მოავლინნეს იგინი :
 ესე ყოველი იქმნა, რათა აღესრულოს სიტყვა
 იგი ზაქარია წინასწარმეტყველისა რომელი ჰსთა

ქუა: არქუი ასულსა სიონისასა, აჰა ესერა მეუფე შენი მოვალს შენდა მშვიდი, და შე ჰქნის იგი გირსა. და კიცვსა ნამოხსა კარაულისასა: ხოლო მოწაფენი იგი წარვიდეს და ჰყუფს ეგრეთ, ვითარცა უბრძანა მათ იესომ. და მოჰყუარეს გირი იგი და კიცვი მისთანა, და დაასხეს მათ ზედა სამოსნი თვისნი და ვითარცა იცუვიან, იესო ერთ სანს ზირველსა და ერთ სანს მეორესა ზედა მკდომი, წამოვიდნეს ყოველნი ერთად იერუსალიმისაკენ: მას ჟამს ერძან იერუსალიმისამან რა ისმინა ვითარმედ. იესო მოვალს! ყოველნივე გამოვეცხნენ იესოსა, რომელთა კელშიდ ეწყრათ დანაკისკუდის, და ზეთის სილის შტონი, და ეგრედ დიდის სინარულით და შებებით წინ გამოძღომილთა. მეუფესაგებ მოჰყავდათ იესო: და კვალად უძრავლესი იგი ერი დაუფენდა სამოსელსა მათსა გზასა, და სსუანი მოჰკაფდეს რუტოებსა სეთაგან და დაუფენდეს გზასა ზედა. და ერი იგი რომელი წინა უვიდოდა მას და რომელი უკან შეუდგა, და დადებდეს მოწაფე-ბითურთ იესოსი სინარულითა და იცუოდეს. ოსანნა მესა დაგითისასა, კურთსეულ არს მომავალი სასელითა უფლისამთა.

ოსანსა რომელი სარ მალათა შინა: და ვითარცა
 შევიდა იესო იერუსალიმად შეიპრა ქალაქი იგი
 ყოველი, და იცუოდეს. ვინა არს ესე! სოლო ერი
 იგი ეცუოდა. ესე არს წინასწარმეტყველი იესო
 ნასარეთით ვალილქასათ: მას ჟამს ფარისეველთა
 აღესილთა შურიით, ოდეს ესმოდათ კურთხევის სი-
 ცუდანი ესენი ეცუოდეს. მას მოძღვარო შეჭრის-
 სენ მათ, რათა ნუ დაღაღებენ ესრედ. სოლო იე-
 სომ მიუგო, და ჰრქუა მათ. გეტყვი თქუწნ,
 ვითარმედ უკეთუ ესენი ჰსდუმდენ, ქუანი იწყებენ
 დაღაღებასა: და ვითარცა მიეახლა, იესო იერუსა-
 ლიმის ქალაქსა, და შესედა მას, იცირა მას ზე-
 და, და სთქვა. ვითარმედ მაინც აწ ჭკუა მოგე-
 რიფა თავშიდ შენ და გამოფხიზლებულ იყავ. სო-
 ლო თუ არა, უწყოდე ვითარმედ. მოვლენან დღენი
 შენ ზედა, და მოგადგან შენ მტერთა შენთა ლამ-
 ქარი, და ვარე მოგადგენ, და ფერგდ საფუძვლით
 დაგაქციონ შენ ვიდრელა არა დაშთეს ქუა ქუასა
 ზედა შენ შორის. ამისთვის რამეთუ არა გულის
 კმა ჰქავ შენ ჟამი მოწყალებისა ღუთისა, რათა
 მისდამი მოქცეულ იყავი: და ვითარცა შევიდა
 იესო ჯამარსა მას. ვითარცა სხვა გზის, აწცა

„წყო გამოხსმად მსყიდველთა მათ და მომსყიდ-
 ველთა, და ჰქრქუა მათ. წერილ არს სასლი ხეში
 სასლ სალოცველ არს. სოლო თქვენ ჰყავით იგი
 ქუაბ ავასკთა: და მოუსდეს ცამარსა მას შინა
 ბრძანი და მკელობელნი, და განჰკურნა ივინი. და
 მიმწუსრისა უამად გამოვიდა ქალაქით მოწაფეებითუ-
 რთ თვისით, და მივიდა ბეთანიად და იქცეოდა მუნ:
 და განთიად მოვიდოდა რა იესო ქალაქად, შე-
 ეშხია. და ისილა ლელვი ერთი გვასა ზედა და
 მოვიდა მისა. და არა რა ჰნაოცა მას შინა გარსა
 ფურცელი მსოლოდ, და ჰქრქუა მას. ნულარა იყო-
 ფინ ნაყოფი შენგან საუკუნოდ. და განჰსმა ლელ-
 ვი იგი მეესეულად (რომელი იქმნა მავალითი
 ჰურიათა სინაგოვისა): ვითარცა ისილეს მოწაფე-
 თა მათ, დაუბვირდა, და იცყოდეს ვითარმედ. ვი-
 თარ მეესეულად განჰკმა ლელვი იგი! მიუგო იე-
 სომ და ჰქრქუა მათ. ამინ გეცევი თქუწნ, უბეოუ
 გაქუნდესთ სარწმუნოება და არა შეორეულდეთ,
 არა მსოლოდ ლელვისა ამის ჰყოთ, არამედ ჰქრქუათ
 თუ მთასა ამას, აღიფსუარ ამიერ. და მთავარდი ზლუ-
 ასა, იეოს ვერეთ: და ყოველსა რაოდენსა ითსოვ-
 დეთ ლოცვასა შინა, სარწმუნოებით ვეყოს თქუწნ.

თანვი შეოცდამეექუსე

იესო კვალად ივაგებით სწურთავს და პირ
დაუყოფს ჭურიათა:

მათეს. კა: ლუკანს. კა:

შემდგომ ორისა დღისა რაჟამს იესო კვალად
ცამრად მოვიდა, ნაირ ნაირი დაკითხვებითა მღვ-
დელთ მთავართა და მწიგნობართა დაიწეეს ეამო-
ცდა მისი. ხოლო იესომანც ივაგებითა ესრეთითა
ამსილა იეინი, და ჭრქვა: ვაცსა ვისმეს ორი მე-
ესუა, და ჭრქვა პირველსა მას. წარვედ შეილო-
დღეს ვენასსა მუშაობად. ჭრქვა მანცა, ჭე წარ-
ვიდე, და არა წარვიდა: და ვითარცა იხილა რო-
შელ იგი არა წარვიდა, მიექცა მეორესა, და ეც-
ყოდა მას წარსვლასა: ხოლო მანცა პირველშიდ
მიუგო, და ჭრქვა: არა მნებაგს წარსვლა. გარნა
მერმედ შეინანა, და წარვიდა მოქმედებად ვენასი-
სა: შემდგომ ივაგისა ამის თქმისა, ჭკითსა მათ
იესომ, და ჭრქვა. ორთა ამათეანმან რომელმან ჭყო-
ნება მამისა? ეცუოდეს იეინიცა, შემდგომმან: ჭრ-
ქვა მათ იესომანც. ამინ ეეცუეო თქვენ, ამავე ნა:

ირად შესვერენი და შეძენი თქვენ ვარეთ დავჯო-
 ებენ, და თვით წინ წავასწრობენ თქვენა სასუ-
 ფველსა უთასა: შემდგომ ამისა ჰქრება იესომ
 მათ. სსვა ივაგიცა ესე ისმინეთ: კაცი ვინმე იყო
 სასლისა უფალი, რომელმან დაასხა ვენახი, და
 აღუდგე ვარე-მოსდუა მას. ჰქმნა მას შინა საწნე-
 სელი, აღაშენა ვადალი, და მისცა იგი მოქმე-
 დთა ვინა მუშაკთა საქმედ, და წარვიდა შორს სო-
 ფლად: და რაჟამს მოიწია ყამმან ნაყოფთა, მიუ-
 გლინნა მონანი მისნი მოქმედთა მათ მოღებად ნა-
 ყოფისა მისისა: და შეიპყრეს მოქმედთა მათ მო-
 ნანი იგი მისნი, რომელნიმე სჯანსეს, რომელ-
 ნიმე მოსწყვიდნეს, და რომელთამე ქუა დაჰკრი-
 ბეს: კვალად წარავლინნა სსვანი მონანი უმრავ-
 ლესნი პირველთასა. და მათაც ვერეთვე უყვებს:
 ხოლო უკანასკნელად მიუგლინა მათ მხოლოდმო-
 ბლი მე თვისი საყვარელი, და სთქუა. შესოლო-
 თუ იკდემონ მისაგან ჩემისა: ხოლო ქუჭყანის მო-
 ქმედთა მათ ვითარცა ისილეს მე იგი მისი, სთ-
 ქუჭს ვუღსა მათსა. ესე არს შემკვიდრე, მოვე-
 დით მოვჰკლათ იგი, და დავიპყრათ სამკვიდრებე-
 ლი მისი: და შეიპყრეს იგი, და ვანიყვანეს ვა-

რეჲე გენასისა მის, და მოჰკლეს: ეცეოდა იესო. რაჲჲს უკუჲ მოვიდეს უფალი საგენასისა მის, რაჲჲ მე უყოს ქუჲყნისა მოქმედთა მათ? ჰრქუჲს მას მსმენელთა. ბოროტნი იგი ბოროტად წარჰსწყმიდნეს, და გენასი იგი მიჰსცეს სსუათა ქვეყანის მოქმედთა, რომელთა მოჰსცენ მას ნაყოფი ყამისა თვისსა: შემდგომ ვითარცა ვულის კმა ეგებს მღვდელთ მთაგართა და ფარისეველთა ფიქრი ძალა იგავისა ამის, რომელი მათს სინაგოგასა ჴგდა იყო, ნუ იყოფინ, ჰრქევეს მას. ღმერთმან ნუ ინებოს რომ ვერედ იქმნასო:

ჰრქეჲ მათ იესომ კვალად იგავიცა ესე: ემსგავსა სასუფეველი ღუთისა კაცსა მეუფესა, რომელმან ინება ქმნად ქორწილი მისა თვისისა: და წარავლინსა მონანი თვისნი მოწოდებად ჩინებულთა მათ ქორწილსა მას, და რა ისილა რომელ არა ინებებს მოსვლად: კვალად წარავლინსა სსუანი მონანი, და ჰრქეჲ. არქუო ჩინებულთა მათ, აჰა ესე რა ჴური ტაბლა ჩემი მჴა მიყოფიეს, სუარაკები და უსსები ჩემი დაკლულ არიან, და ყოველივეცა მჴა არს, მოვედით ქორწილსა ამას: ხოლო მათ მაინც უდებ ჰყუჲს, და განხეულნი

წარვიდეს ყოველნი რომელიმე თვისსა ავარაკსა, რომელიმე საგატროსა თვისსა: ხოლო სხვათა შეიპყრნეს მონანი იგი მისნი ავინეს, და მოჰსწყვიდნეს: ხოლო მეუფე იგი ეანროსსნა ესმარა ესე. და მიაგლინა მსედარნი თვისნი, და მოჰსრნა კაცის მკულელნი ივინი, და ქალაქი იგი მათიუცა მოჰსწუა ცეცსლითა: მაშინ ჰქრქუა მონათა თვისთა. ქორწილი ესე მზა იყო, ხოლო ხინგბულნი იგი არა ღირს იქმნეს მისა. წარვედით მებოძირთა ეზათასა, და რაოდენიუცა ჰპოგოთ მოუწოდეთ ქორწილსა ამას: და ვანვიდეს მონანი იგი მისნი ეზათა ზედა, და შეჰქრბნეს ყოველი რაოდენი ჰპოგს ბორბოცი და კეთილი, და აღივსო ქორწილი იგი შეინაკითა: ხოლო შევიდა რა მეუფე იგი სილვად შეინაკეთა მათ, ისილა მუნ კაცი რომელსა არა ემოსა სამოსელი საქორწინე, და ჰქრქუა მას მოყვასო ვითარ შემოსუშდ აქა, რამეთუ არა ემოსიეს სამოსელი საქორწინე? ხოლო იგი ჰსდუმნა ვერ იძლო ჰასუხის ეგებად: მაშინ ჰქრქუა მეუფემან მან მსასურთა თვისთა. შეუკარნით მაგას კვლნი და ფერცნი, და ვანადგო ევეზნელსა მას ვარესკნელსა, მუნ იუოს ცირილი და

ღრჭენა კბილთა: რამეთუ მრავალ არიან ჩინებულნი ვინა მოწოდებულნი. ვარსა მათვანი მცირენი არიან რჩეულნი:

მაშინ წარვიდეს ფარისეველნი იგი და სრასა ვაჭევეს ერთად, რათა სიტყვითა საფრევე უვონ მას და მით საკეისრო საქმესეგ ბრალიერად ვაჭოიყვანათ იგი, და შეაწყრობინონ. ამისთვის მაჭყუარობით მიუვლინეს მას მოწაფენი თვისნი იროდიანთა თანა, და ჰრქევეს. მოძღვარ ვიცით რამეთუ ჭეშმარიტ სარ, და ვსასა ლუთისასა ჭეშმარიტად ასწავებ, და არა თუალ აღებ ზირსა ვაჭისასა (ესე იგი ზირმოძინებობას არა იქმ): ნწ მითხარ ჩუწნ, ჰერ არს მიტემა ჩვენი სარკისა ჰრომის კეისრისადმი ანუ არა? ვულისკმა ჰეოიესომ უკეთურებაჲ მათი, და ჰრქეუა. რასა ვამომცდით მე ორეულნო, მიხუწნეთ მე დრაჰკანი იგი სარკისა! ხოლო მათ მოართვეს მას დრაჰკანი ერთი: ჰრქეუა მათ იესომ, ვისი არს საჯი ესე ანუ სედა წერილი? ჰრქევეს მას, ჰრომის კეისრისა. მაშინ ჰრქეუა მათ იესომ. მიეცით კეისრისა კეისარსა. და ღმრთისა ღმერთსა: და ესმა რა ესე ვაუბერდათ. და დაუტევეს იგი და წარვიდეს:

ამის შემდგომ მიაუხდეს მას საღუბეველი, რომელი იცოდეს, ვითარმედ არა არს აღდგომა მკუდართა კითხეს მას გამოცდიო და ჰქრეგეს: მოძღუარ მოსე წინასწარმეტყველმან ესრეთ ჰსთქუა ვითარმედ. უბეთუ ვინმე მოკუდეს, და არა ესუას შვილი, დაქორწინდეს მჟა მისი ცოლისა თანა მისისა. და აღუდგინენ შვილი მჟასა თვისსა: აწ იუუნეს უკუჲ ჩვენ შორის შვიდნი მჟანი, და ზირველმან შეირთო, და მოკუდა, და არა დაშთა ძეა, და დაუცევა ცოლი თვისი მჟასა თვისსა: ეგრეთვე შეორემან, და მესამემან, ვიდრე მეშვიდედმდე, და შვიდნივე მჟანიცა მოკუდენ და არა დაუცევეს ძეა. და შემდგომ ამათსა მოკუდაცა ქალი ესე: აწ უბევე აღდგომასა მას ბოლო განსჯის დღეს, ვისა შვიდთა მათეანისა იყოს იგი ცოლად, რამეთუ ყოველთა ცოლად ეგანდა იგი? მიუგო იესომ, და ჰქრეუა მათ. შემცდარნი სართ, და ამისთვის არა იცითი წიგნი, და არცა ძალი ღუთისა რამეთუ კაცნი სოფლისა ამასანი კი დაქორწინდებიან, ვარსა რომელიც ღირსი შეიქმნების მერმის სოფელსა მას წარსვლისა, მუნ დაქორწინება არა არს, და არცა სიკვდილი, არამედ ყოველნივე მს

ვაგსად ასეელოზთა მენი ღუთისანი შეიქმნებთან :
 ხოლო აღდგომისათვის მკუდართასა, არა აღმოცი-
 კითსავსა თქმული იგი ღუთისა მიერი წიგნსა მო-
 სესასა, რომელსა იცევის. მე ვარ ღმერთი აბრა-
 ჰამისი, და ღმერთი ისაკისი, და ღმერთი იაკობი-
 სი. ვინაით უბეტუ ესენი არა ყოფილ იყუნეს სუ-
 ლით ცხოველნი, ესრედ არა იცეოდა ღმერთი, რა-
 შეოუ იგი არა თუ მკუდართა და არა რამად ქცეუ-
 ლთა, არამედ ცხოველთა ღმერთი არს :

თანვი მეოცდამეშვიდე :

იესოს უკანასკნელნი მოძღვარებანი, და ივანის :

მარკეს . იბ : ლუკას . კან : მათეს . კე :

ბოლო დროებშიდ ერთი გზის სდგა იესო ზირ-
 დაზირ ცამრის ფასის საცავსა ჰსედგოდა ვითარ ერთი
 იგი დაჰსდებდა რვალსა (ფულსა) ფასის საცავ-
 სა მას. და მრავალთა მდიდართა დაჰსდუწს ფრი-
 აღ : და მოვიდა ერთი ქურიგი ვლასაკი, და დაჰს-
 სნა ორნი წულილნი, რომელ არს კოდრანცე :
 და მოუწოდა იესომ მოწაფეთა თვისთა, და ჰირ-
 ქვა მათ. ამინ ვეცხვი თქვენ, რამეთუ ქურიგმან

ამან ელასაკმან, უფროს ყოველთასა დაჰსდუა ფა-
სის-საცავსა ამას: რამეთუ ყოველთა სამეცხავე-
საგან მათისა დაჰსდუქს. სოლო ამან საკლულოგა-
ნებისაგან თვისისა ყოველი რაცა აქუნდა დაჰსდუა
საცხოვრებელი თვისი:

შემდგომ რაჟამს იესო მიერ უძამრით ვარე ე-
მოვიდოდა, მოწაფენი მისნი უძამრისა მის დიდე-
ბულს შენობასა ზედა განკვირვებულნი დაიწებ-
დეს ჩვენებად მისა: სოლო იესომ მიუგო მათ, და
ჰქრქუა. თქვენ რომელ აწ ეგფერ ჰსედავთ მაგასა,
მოვალს ყამი იგი რომელსა შინა ქუა ქუასა ზე-
და მაგისა არა დაუცვონ: ამისა შემდგომ ოდეს
წარვიდეს და მათსა მას ზეთის სილთასა სსდეს,
რომელი უძამრის პირდაპირ იყო. იესო კვალად
საქმესა ამასა ზედა განგრძობილად იცყოდა. თუ
ვითარ ბრძოლითა საშინელითა იერუსალიმი დაქ-
ცევად არს. და მოწამუნეთა მისთა ვითარნი ჭი-
რნი უნდა გამოვლონ. და თუ ვითარ დასრულ-
ებასა მას სოფლისა ამისასა შემტყვევებაჲ ურთი
ერთისა ეფოს კაცთა. და თუ თავადი ვითარ დიდებო-
თა დიდითა მოსვლად არს განსჯად ყოველთა დღესა
მას ბოლო სამართლისასა:

შემდეგ სიტყვათა ამათა ეცყოდა იესო იგა-
 კსაცა ამასა და ჰრქვა: ემსგავსოს სასუფიველი
 ცათა ათთა მათ ქალწულთა, რომელთა აღისუნეს
 ლამპარნი თვისნი კელსა, და განვიდეს მიგებებად
 სიძისა: ხუთნი მათგანნი იყუნეს ბრძენნი, და სუ-
 თნი სულელნი: ხოლო სულელთა აღიღეს რა კე-
 ლსა აღთებულნი ლამპარნი, არღა იზრახეს მათ-
 თან მიღებად კვალად სსვა ზეთისაცა, ვარსა ბრ-
 ძენთა თვისთ ლამპართა თანა სსვა ჭურჭლითაცა
 ზეთი წარიღეს: და დაყოვნებასა მას სიძისას, მიე-
 რულა ყოველთა და დაიძინეს: ხოლო შუალამეს-
 ოდენ ღაღადება იყო ვითარმედ აჰა ესე რა სიძე მო-
 ვალს, გამოვედით მიგებებად მისა! მაშინ აღჰს-
 დგეს ყოველნი იგი ქალწულნი. და იწყეს განმ-
 შადება ლამპართა მათთა: ხოლო სულელნი იგი
 ეცყოდეს ბრძენთა მათ, მეცით ჩუქს ზეთისაგან
 თქუქსნისა, რამეთუ ლამპარნი ჩუქსნი დაჰპრცები-
 ან: მიუგეს ბრძენთა მათ, და ჰრქუქს. ნუ უგუჭ
 ვერ ემა ვგვიოს ჩვენ და თქვენ, არამედ უფრო-
 სლა წარვედით სავატროდ, და იყიდეთ თავისა თქ-
 ვენისა: და ვითარცა წარვიდეს ივინი სყიდუად.
 მაგიდეს სიძე იგი, და განმშადებულნი ივინი

შევიდეს სიმისა თანა ქორწილსა მას, და დაეცა
 შა კარი: შემდგომად მათსა მოვიდეს იგი სულე-
 ლნი ქალწულნიცა, და იცუოდეს. უფალო უფალო,
 განვიღე ჩვენ: ხოლო მან მიუგო, და ჰქრქუა მათ.
 ამინ ეცუვი თქვენ, არა გიცი თქუქს: შემდგომ
 ჰქრქვა მათ იესომ. მამ აბა: იღვიპებდით უკუ და
 მარადის მსად იუვენით, რამეთუ არა იცით ღლე
 იგი, არცა ყამი, რომელსა შინა მე კაცისა მოვი-
 დეს:

ამისა შემდგომ ეცუოდა იესო მასცა, თუ ვი-
 თარ დიდებითა დიდითა მოსვლად არს თავადი ღლე-
 სა მას დიდისა სამართლისასა ყოველი ანგელოზე-
 ბითურთ თვისითა. და ვითარ მჴდომარემან საყ-
 დარსა დიდებისასა, ყოველნი კაცნი სოფლისა ამი-
 სანი წინაშე მისსა შეკრებულნი განჰყოს ორ და-
 სად, რამეთუ მართალნი იგი დაადგინნონ ანგელო-
 ზთა მარჴვენით კერძო, და ცოდვილნი მარცხენით
 კერძო: ხოლო მართალთა მათს წინაშე დებით კე-
 თილ მოქმედებისა მათისა ჰქრქუას. მოვედით კუ-
 რთხეულნო მამისა ჩემისაგან, შევედით და დაიმ-
 შეგნეთ სასუფეველი უათასა. რომელი განმსადე-
 ბულ არს თქვენთვის: ევრეთვე სასით მერიის

მოქმედ ცოდვილთაჲცა ეგვიდრებით სიბოროტისა მათისა ჰქრქუას მათ, წარვიდით ჩემგან წყეულნიო ცეცხლსა საუკუნესა, რომელი განმსადებულ არს ეშმაკთათვის, და მსასურთა მათთათვის: და მაშინ ივინი წარვიდეს საუკუნო სატანჰველსა. და მართალნი საუკუნო ცხოვრებასა შინაო: შემდგომ ქადაგებათა ამით თქმისა, იესომ გამოუცხადა მოწაფეთა თვისთა, ვითარმედ შემდგომად ორისა დღისა ჯანსექის დღესასწაული ვნება იეოს, და მე კაცისა მიეცეს ჰუარცმად:

თანვი მეოცდამეერვე:

ვაჯცმა იესოსი, და ბოლონდელი სერობა:

მართეს. კვ: მარკეს. იგ: ლუკანს. კბ: იოანეს. იგ:

თქნინარეს ორი დღისა უცომობისა იესო ზემოდ თქმულ სიტყვათა ამათა ერს უქადაგებდა რა: მაშინ ჰქურიათა მღვდელთ მთავართა და მწიგნობართა კაიაფა მღუდელთ მთავრისადმი შეკრებულთა ზრახვა ჰყვეს, რათა იესო ერთი რამ სასიით შეიპყრან მოჰკლან. ვარსა იცუოდენცა ამასა, ვითარმედ არა ჰყონ ესე დღეთა ამით შორის დღე-

სასწაულისა, რათა ერსა შინა შეფოთი აღრეულება
 არა იქმნასო: მაშინ შორის მოწაფეთა იესოსთა იუდა
 რომელ ისკარიოტელი ითქმოდა, შევიდა მას შინა
 ეშმაკი, რომელი წარვიდა და ეცყოდა მათ. რაჲ
 ენებავსთ მოცემად ხემდა, რათა მივცე თქვენ ე-
 სო? ხოლო მათაც სისარულითა დიდითა აღუთქ-
 ვეს მას მოცემად ოცდაათი ვეცსლი (გინა სო-
 ლთა,) უკეთუმცა საქმესა ამას თავს გაიჯანდა:
 ხოლო იუდა იმიერთგან ემიებდა მარჯვე დროსა,
 რათა თვინიერ ერის ფერჯსედ აყენებისა იესო გე-
 ლსა მათსა მისცეს:

თქინარეს უცომობის ერთისა დღისა, მოწა-
 ფენი იესოსანი ეახსენებით მისა ეკითხოდეს იე-
 სოსა ვითარმედ. სად ენებავს წარვიდეთ მოვიმ-
 ზადოთ სატყმელი კრავი ჰასექებრივი? ხოლო იე-
 სო რომელ იმ უამად იპოებოდა მთასა ზეთის სი-
 ღისასა, მიაგლინნა მოციქულნი პეტრე და იოანე სა-
 ღვაწებლად საქმისა ამის, და ჰქრქუა მათ. წარვე-
 დით იერუსალიმად, და შესვლასა თქვენსა ქალა-
 ქად შევემთხვიოს თქვენ კაცი ერთი, რომელსა
 ლაგნით წყალი ზე ედვას, შეუდევით მას, ვი-
 დრელა შევიდეს, და არქუთ სახლისა უფალსა მას,

ვითარმედ მოძღვარი იცუვის. სადა არს საგანე
 ჩემი, სადა იგი ზასექი მოწაფეოა ჩემთა თანა ვჰს-
 ტამო? და მან გიხვეწოს თქვენ ქორი ღიდი და
 მორთული, მუნ მზა მიყავთ ჩუქს: და გამოვი-
 დეს მოწაფენი მისნი და მოვიდეს ქალაქად, და
 ჰპოვეს ეგრეთ, ვითარცა ჰრქუა მათ იესომ და
 მოამზადეს იგი: და ვითარცა მწუხრ იყო, მოვი-
 და იესო მათ ათორმეტთა თანა, და ვითარ ინასით
 ჰსსდეს და ჰსტამდეს, ჰრქუა მათ. ეულისასიჯ-
 ევითა ეული-მიოქმიდა ზასექისა ამის ტამად თქ-
 უწნ თანა, ვიდრე ვნებადმდე ჩემი. და ოდეს სტა-
 მდეს, ჰრქუა მათ იესომ. ამის გეცხვი თქვენ, ვი-
 თარმედ ერთმან თქუწნგანმან მიმცეს მე: და იც-
 ინი შესწუხნეს ფრიად, და დაიწეეს კაცად კა-
 ცადმან მათმან სიცუვად, ნუ უკუწ მეგარ უფალო:
 სოლო თავადმან მიუგო, და ჰრქვა მათ. რომელ-
 მან შთამოყოს ჩემთანა კელი ზინაკსა ამას, ამან
 მიმცეს მე. მესამე კაცისა წარგალს, ვითარცა წე-
 რილ არს მისთვის, სოლო ვაჲ კაცისა მის, რო-
 მლისა მიერ მე კაცისა მიეცეს. უმჯობეს იყო
 მისა არა თუქცა შობილ იყო კაცი იგი: მიუგო
 იუდამ რომელმანცა მიჰსცა იგი, და ჰსთქუა, ნუ

უკუშ მე ვარ მოძღვარ? ჰრქუა მას იესომ. შენ
 ჰსთქუ: და ვითარცა ჭამდეს ივინი, მოილო იესომ
 ბური, აკურთსა, და ჰმადლობდა, და განჰსტყესა, და
 მიჰსცა მოწაფეთა თვისთა, და ჰრქუა მათ. მიი-
 ლეთ და ჰსტამეთ ესე არს ვორცი ჩემი. და
 შემდგომ თქვენცა ჰყოფდეთ ამისა მოსახსენებლად
 ჩემი: და მოილო სასუმელი აკურთსა, და ჰმადლო-
 ბდა, და მიჰსცა მათ, და ჰსთქუა. ჰსუთ ამისაგან
 ყოველთა, ესე არს სისხლი ჩემი ასლისა აღთქ-
 მისა მრავალთათვის დასათხეველი (დასაღვრელი)
 მისატყვებლად ცოდვათა: და ამით იესომ საიდ-
 უმლო წმიდისა წირვისა განამტკიცა:

და აღსდგა სერობისა მისგან, და დაჰსდგა სა-
 მოსელი თვისი, და მოილო არდაგი და მოირცყა
 იგი: და მოილო წყალი და შთაასსა საბანელსა მას,
 და იწყო ბანად ფერკთა მოწაფეთა თვისთა, და წარჰ-
 სოცდა არდაგითა მით, რომელი მოერცყა: და მო-
 ვიდა რა სიმონ პეტრესა, ჰრქუა მას პეტრე. უფა-
 ლო, შენ დამბანა ფერკთა ჩემთა! მიუეო იესომ,
 და ჰრქუა. რომელსა მე ვიქმ, არა იცი აწ, სო-
 ლო ჰსცნა ამისა შემდგომად: ჰრქუა მას პეტრემ.
 სუ იყოფინ, არა დამბანნე ფერკნი ჩემნი უკუნისამ.

დე! ჰრქუა მას იესომ. უკეთუ არა დაგებანე ფერ-
 ცნი, არა გაქუნდეს ნაწილი ჩემთანა: ჰრქვა მას.
 სიმონ ჰეცრემ. რადგანც ვერედ არს უფალო, ნუ
 მსოლოდ ფერცი ჩემნი, არამედ კელნიცა და თავიცა
 ჩემი დაძებანე: ჰრქუა მას იესომ, განბანილსა მას
 არა უკმს. ვარნა ფერცი მსოლოდ დაბანად, რათა
 მით ყოვლითურთ განწმედილ იყოს: და ოდეს დაჰ-
 ბანნა ფერცი მათნი მოილო სამოსელი თვისი, და
 ინახითჲდა. და მერმე ჰრქვა მათ. უწყითა რა ესე
 ვიყავ თქვენ? თქუჴს მხადით მე მოძღვარ და უ-
 ფალო. და კეთილად ჰსთქუთ, რამეთუ ვარ. უკე-
 თუ მე დაგებანე ფერცი, უფალმან და მოძღუარ-
 მან, და თქუჴსც თანა ვაძსო ურთიერთთა დაბანად
 ფერცთა. რამეთუ სახე მივეც თქვენ, რათა ვითა-
 რცა ესე მე ვიყავ თქვენ, ივრეთვე თქვენცა ჰყო-
 ფდეთ:

ამისა შემდგომად იესო მჯირე ერთიცა ლანა-
 რაკის მერმედ ეცყოდა კვალად, ვითარმედ ერთ-
 მან თქვენგანმან მიმცეს მე: ხოლო მოწაფენი იგი
 კვალად იწყებდეს სიუცვასა ამას ზედა აღმულოთე-
 ბასა. და მუნ იესოსთან ინახით ჯდომასა იოანე
 საყვარელი მოწაფისა მისისასა, ამიერ ჰეცრე წა-

ეს უყოფდა მას, რათა ჰკითხოს მას თუ ვინ უბოძე
 იეოს მიმცემელი მისი? ხოლო მიუგო იესომ, და
 ჰრქვა მას ვითარმედ. რომელსა დაუღობო ლუკამ და
 მივჭსცე, იგი არს. და ეანიწოდა მოსცა იუდასა.
 და მაშინ ეშაკმანცა ეუღსა შინა იუდასსა უფრო-
 სლა განამკვიცნა სენი ანუაჰარებისა, და სიმძულ-
 ვარე იესოსი: მის გამო ეცუოდაცა მას იესო-
 რააცა ვეუღების უოფად, ჰყავ მეხსეულად. ვარ-
 ნა თქმულებისა ამის აზრი ვერ ეუღის კმა ჰყვეს
 სსებათა, არამედ რომელთამე იგვერ ეგონა. ვითარ-
 მედ ფასის საცავი მათი რომელ იუდას ებარა, ვი-
 თარ თუ იესომ ამით ამცნო მას, ვითარმედ მათ ღლე-
 თა ღღესასწაულისათა რააც საჭირო არს იყიდოს,
 ანუ თუ, წარვედ ვლახაკნი იღვაწეო, ეგონათ: ვარ-
 ნა იუდა სიცუვისა ამის სმენითა მუის გამოვიდა
 მუნით ვარე, და მირბიოდა მივიდა იგვერ ღამით
 მცერთა თანა იესოსთა, რათა საქმე ეცემისაჲ იღ-
 ვაწოს, ვითარცა ზრახვა ეყო მათთანა: ხოლო თა-
 ვადიცა შემდგომ წარსვლისა მისისა, განემზადა
 წარსვლად მთასა მას ზეთის ხილისასა მოწაფე-
 ბითურთ თვისითა: და მაშინ მოწაფეთა თვისი ბო-
 ლნდელი სიყვარულით სანდერძი უქმნა იესომ. რო-

შელშიდ მრხოზლ და მრხოზლ ამცნო ლუთის ღბ
 მოეგასის სიეგარული მეცყველმან. მცნებასა ასა-
 ლსა მოეცემ თქვენ, რათა იეგარებოდით ურთიე-
 რთარს, ვითარცა მე თქვენ შევიეგარე, რათა თქვე-
 ნცა შეიეგაროთ ერთმანერთი: ამითი სცნან ყოვე-
 ლთა, ვითარმედ თქვენ მოწადენი ჩემნი ხართ, უ-
 კეთუ შეიეგარებთ ერთმან ერთსა: უკეთუ ვიეგარ
 მე, მცნებანი ჩემნი დაიძარსეთ: რომელსა აქუს
 მცნებანი ჩემნი და დაიჯვამს მათ, იგი არს, რო-
 მელსაც ვუეგარ მე. და რომელსა ვუეგარ მე, შე-
 ეგარებულ იქმნას იგი მამისა ჩემისაგან. და მეცა
 შევიეგარო იგი, და ვაჩვენო თაგი ჩემი მას: უ-
 კეთუ ვისმეს ვუეგარ მე, სიჯეგანი ჩემნი დაიძა-
 რსოს: უკეთუ სდგრეთ ჩემ შორის, და სიჯეგა-
 თა ჩემთა ჰეიონ თქვენშიდ, რაჯცა ინებოთ ითხო-
 ვოთ, და ვექმნას თქვენ: მჯკიცეთ სდგერთ სიე-
 გარულსა შინა ჩემსა. და სსვაც: და მერმედ ეც-
 ყოდა მათ იესო. თქვენ ყოველნი ამას ღამესა და-
 ტეგებად ხართ ჩემი: ამას ზედა შეის მიექცა ჰე-
 ტრე, და ჰქრქვა. უკეთუმცა ყოველთა შენ დაგი-
 ცეონ, მე არასადა დაგიცეგებ, არამედ შენთან მსად
 ვარ საჩყრობილედ შესვლად და მოგჰკუდცაო.

მიუგო იესომ და ჰრქვა მას. რაჲს შეცუვი ჩემ-
თვის სიკვდილსა, ამინ ეცუვი შენ, რამეთუ ამას
ღამეს ვიდრე ქათმისა (მამლისა) კობადმდე ორ
გზის, შენ უარ მყო მე სამ გზის: არამედ ჰეც-
რე დამცვიცებული სიჯეგასა ზედა თვისსა ეცუო-
და. სიკვდილიცა თუ შეწიოს, მე არა სადა უარ
გყო შენ: და ეგრევე სასით იჯეოდეს სსვანი მო-
წაფენიცა:

თანვი მეოცდამეექსრე.

ლოცვა იესოსი წალკოცსა შინა, შეწყობა,
დასჯა, და უარის ეოფა ჰეცრესი:

მათეს . ივ : მარკეს . იღ : ლუკანს . კბ : იოანეს . იშ :

შემდგომად საქმეთა ამათ გამოვიდა იესო ღამით
მოწაფებითურთ თვისიდა წარსვლად მათსა ზეთის
სილისასა, და კედრონ წოდებულ ღელესაგან, ო-
მიერ კერძოდ განივლიდა რა, მუნ ეეთსემან წო-
დებულ დაბასა დაუცევა მოწაფენი. და მათგანი სა-
მნი მხოლოდ, ესე იგი, ჰეცრე, იაკობ, და იოანე
ალიყანა, და მცირე ერთი წინ წარსვლითა შევი-
და წალკოცსა ერთსა, და მიექცა ჰრქვა მათ. შე-

წუსებულ არს სული ჩემი, ვიდრე სიკუდილად-
 დე. თქუენ დაჰსდევრიოთ აქა და იფხიზლებდეთ ჩე-
 მთანა: და თავადი მცირე ერთი წინ წარსვლით გან-
 შორებული დაეცა ჰირქვე, და მამისა მიმართ ზე-
 ციერისა დაიდგინნა მუსლნი, და ილოცვიდა მეტ-
 უველი. მამაო, უკეთუ შესაძლებელ არს თანა წარ-
 მკედინ ჩემგან სასუმელი ესე, სოლო არა ვითა-
 რცა მე მნებავს, არამედ ვითარცა შენ. და მაშინ
 ნამეტნავი ურვისაგან შეწუსებისაგან იწყო ღვრად
 სისხლის ოფლისა. და გარდამოსდა მუნ ზეცით
 ანგელოზი ერთი, და მივიდა მისა, რათა სუვემი-
 ნის ჰსცეს მას: და აღჰსდვა მოვიდა და ისილა
 სამნი მოწაფენი იენი სასტიკი მწუსარებისაგან
 მძინარენი, და ჰრქუა მათ. აღსდექით და ილოც-
 ვიდით, რათა არა შესვიდეთ განსაცდელსა: და
 თვით კვალად განმეორებით წარვიდა ლოცვად:
 შემდგომ მოვიდა და ისილა კვალად იენი მძი-
 ნარენი, რამეთუ იუუნეს თვალნი მათნი დამძიმე-
 ბულ, და ეხადვიძნა: და კვალად წარვიდა და
 ილოცა: და მოვიდა რა შესამედ ჰრქუა დაიმინეთ
 ამიერიოთ და განისვენეთ, რა ესე რა მოასლოებულ
 არს ყამი, და მე ეაცისა მიეცემის ცელთა ცოდ-

გელთასა. მას აბა აღსდევით მივეცებოთ მათ, აჰა ესერა მოიწია მიმცემელი ჩემი:

და ზიდრე იგი ამას იცუოდა. აჰა ესე რა იუდა ერთი იგი ათორმეტთაგანი მოვიდა, და მისთანა ერთი მრავალი მსედრებითურთ მასგილებითა და წათებითა: ხოლო მიმცემელსა მას მისსა მიეცა ნომანი მათთვის, და ეთქვა. რომელსა მე ამბორს უყუო, იგი არს, შეინჯართ იგი: და მეესეულად მოუსდა რა იესოს, ჰრქუა. ეისაროდენ მოძლუარო, და ამბორს უყუო მას: ხოლო იესომ ჰრქუა მას. მოყვასო, რასათვის მოსრულ ხარ? იუდა, ამბორებით ვასცემ მესა კაცისასა: შემდგომად იესოსიძრავლისა მის წინაშე ვასული სდვა, და ეკითხოდა მათ თუ. ვის ეძიებთ? ეცუოდეს ივინი. იესო ნაზარეველსა ვეძიებთ: ხოლო იესომ ჰრქვა რა მათ ვითარმედ, მე ვარ. ყოველნი იგი იუდასთანა ერთად უკუნიქცეს, და ქვეყნად მიწად დაეცეს: ამის შემდგომ კვლად ეკითხოდა მათ იესო თუ. ვის ეძიებთ? ეცუოდეს დალაჯა ივინი. იესო ნაზარეველსა: მიუგო იესომ, და ჰრქვა მათ. ვარქუ თქვენ ვითარმედ, მე ვარ. და თუ მე მხოლოდსა ვეძიებთ, ვანუგვეთ მოწაფენი ესე ჩემნი,

რათა წარვიდენ: და მაშინ რაჟამ იესომ ესგუ-
რად თავი დაანება, იპერეს იგი, და შეჭკრეს. ვა-
რნა მოწაფეთა მისთა რა ვეღარ დაითმინეს საქმე
ესე, იწყეს წინა აღდგომად, და ითხოვდეს იესო-
საგან ნებასა, რათა ჰსცენ მათ მასვილით, და აღ-
შფოთებასა ამას შინა მეუხსეულად ისადა ჰვეჯრემ
მასვილი, და ჰსცა მოჭკვეთა მარჯვენე ყური მღუ-
დელთ-მოძღვრის მსასურთაგანსა ერთსა, მალქო-
წოდებულსა: ხოლო მსწრაფლ მოუხვდა იესო და
განჭკურნა ყური მისი, და ჰრქუა ჰვეჯრეს. ჩააგე
მასვილი გეე ქარქაშსა შინა. ნუ თუ არა ვსუა სკ-
სუმელი ესე ვნებისა, რომელი მომცა მე მამამან
ჩემმან ზეციერმან? ვითარ ჰგონებ! ნუ თუ ვერ გე-
ლმეწიფების ვედრებად მაშისა ჩემისა, რათა მომი-
ვლინნოს აწ მე უმეტეს უფროს სამეოცდა ათთ ათ-
ასთ ანგელოზთა, რომელ მისსნას მე კელთაგან
ამათსა, ვარნა მაშინ არღარა აღსრულდებოდნენ თქ-
მულნი იგი წინასწარმეტყველთანი, რომელთ უთ-
ქვავსთ რომელ ესრეთ ჰერ არს ყოფვად:

შემდგომ იგფერად შეპურობილი. შეკრული იე-
სო პირველ ანსა მღვდელთ მოძღვართან მიიყვა-
ნეს, რომელმან დაუწყუა იესოსა კითხვა პიება თვე

სთ მოწაფეთა შეკრებასა, და თქმულთ ქადაგებათა
 ზედა: მიუგო იესომ, და ჰკრეკა მას. მე დაფარუ-
 ლად არა რაჲ მითქუამს, არამედ ჩემი ნათქვამნი
 ქადაგებანი ყოველთა უსმენიეს, მე რაჲსა შეით-
 ხავ? ჰკითხე მსმენელთა მათ: აჲს ოდეს გეყო-
 და იესო, მაშინ მღვდელთ-მომღვრის მსახურთა-
 განმან ერთმან ყურიძალს ჰსცა იესოსა მეცხევე-
 ლმან. ეგრეთ მიუგება მღვდელთ-მომღვარსა? ე-
 ცუოდაცა მას იესო. უკეთუ რამ მრუდი სიუცევა
 ვსთქუ, მითხარ მე, რაჲ არს? ხოლო უკეთუ ნა-
 თქვამი ჩემი ჰგეშმარიც არს, რასათვის მცემ მე?
 და შემდგომ გამოიყვანეს იესო მუხითცა და კაი-
 აფა მღუდელთ მთავრის წინაშე მიიყვანეს, სად
 მღუდელნი ყოველნი და მწიგნობარნი ერთად შეკ-
 რებულ იყუნეს სამართლის საქმენლად იესოს ზედა.
 და ემიებდეს ესენი ურუ მოწამეთა, რათა მით იე-
 სო ბრალიერი გამოიყვანონ, და მოჰკლან. გარნა
 ძლივს ორი კაცი იპოვეს, რომელნიცა წამებდეს
 მისთვის ამას; რომელ ჩვენ ვგესმს პირისაგან ა-
 მისა, რომელი იცუოდა, ვითარმედ ძალ მიძს მე
 დარღვევად ღუთის უაძრისა, და სამს დღეზედ მრ-
 ხობლ აღმენებად. გარნა მაინც მაინც თქმულიცა

იგი მოწამეთა ამათ არა მსგავს იყო ურთი ერთ-
ისა: მაშინ აღსდგა მღვდელთ მთავარი იგი სდგა,
და ეცყოდა იესოსა. რასათვის არა რასა მიუგება
შენ? სოლო იესომ სდუმნა, და სრულიად არა რაა
მიუგო: მაშინ მღვდელთ მოძღვარი იგი კვალად
ეცყოდა იესოს. გაფუცებ შენ ღმერთსა ცხოვე-
ლსა, რათა მარქუა მე თუ, შენ ხარა ქრისტე მე-
ლუთისა? მას უამს ჰქრქუა მას იესომ, შენ ჰსთ-
ქუ. სოლო ეცყვი თქვენ. ვითარმედ ბოლო სა-
მართლის დღესა მისილოთ მე ღთიულითა ძლიე-
რებითა ჩემითა მოძავალი ღრუბელთა ზედა ცი-
სათა: მაშინ მღვდელთ მთავარმან მან დაიწო სა,
მოხელი თვისი, და ჰსთქვა ვითარმედ, ჰქემო. აწ
უგუწ რასალა გვისმან მოწამენი, აჰა ესერა გვეს-
მა ეძობა მავისი. მაშ რაა ენებაგს თქვენ? სო-
ლო მათ მიუგეს, და ჰქრქვეს. თანამდებ არს სი-
კვდილისა. და დაიწეეს მაშინ მსწრაფლ განკი-
ცხვა მისი, ჰქევედრიდეს, და ჰწერწევიდეს ზირსა
მისსა, და გურთითა ჰსცემდეს თავსა მისსა. რომე-
ლნიმეცა ეურიძალსა ჰსცემდეს, და სხუანი დაჰბუ-
რებდეს ზირსა მისსა ჰსცემდეს მასა და ეცყოდეს
ვატინგით მისი ვვიწინასწარმეცყვილე ჩვენ ქრ-

სცე, ვინ არს რომელმან გცა შენ? ნუ ღროს ჰე-
 ცრე რომელიცა იესოსთან თან წამოყოლილი სას-
 ლსა მღუდელთ მოძღვრისასა მოსრულ იყო, ოდეს
 ვარეთ მსახურთა თანა სჰდა ცეცხლსედ და ცფე-
 ბოდა, მუნ მოუხვდა მას მსევალი ერთი მღუდელთ
 მოძღურისა, მიჰსედა მას, და ჰრქვა. შენც იესო
 ნაზარეველთან იყავ! სოლო ჰეცრემანც წინაშე
 ყოველთა უარი ჰყო, და თქვა. მე მას ვერა ვი-
 ცნობ, არა ვიცი რასა შენ იცევი. და მეხსეუ-
 ლად პირველად ქათამან იყიგლა: და ვითარცა
 გამოვიდა იგი ვარემე ბტეთა, ისილა იგი სსუა
 დედაკაცმანცა ერთმან, და ჰრქვა მუნ მდგომარეთა
 მათ. ესეცა იყო იესოსთანა ნაზარეველისა. და იგი-
 ნიცა მოქცეულნი გკითხოდეს მას რა ამასედ, ჰე-
 ცრემ უარ ჰყო ფიცით, და ჰსთქვა. ვითარმედ არა
 ვიცი კაცი იგი: და შემდგომ მკირედისა მღუდ-
 ელთ მთავრის მონათაგანმან ერთმან, რომელიც იმა
 უურ მოკვეთილი მალქოს ნათესავი იყო, ოდეს
 ისილა ჰეცრე, ჰრქვა მას. შენ ის არა ხარ, რო-
 მელიც მე მცილსა მას შინა ვისილვე იესოსთან?
 და ამ სიტყვასედ მოუხვდეს კვალად სსეგანიცა მუნ
 მდგომარენი იგი ჰეცრესა და ჰრქუეს მას. შენც

მათგანი სარ რამეთუ გალილეო სარ პენ, ვითა-
 რცა სიცივეა და ენაცა პენი გამოცაინებს პენ: მა-
 შინ პეტრემ მესამე ეზის იყო პეჩვენებით ფი-
 ცი, და თქმა ვითარმედ. ვერ ვიჯნობ მე კაცსა მას
 არა ვიცი. და მეესეულად ქათამან მამალმან მეორედ
 იუივლა: მაშინ იესო რომელ საცანჴველთა შინა
 იყო იმიერ, გარდმოსედა პეტრესა. და გარდმო-
 სედიოთა ამითა, გასსენდა პეტრესა თქმული სიცი-
 ვეა იგი იესოსი, და შეის თავს მოეგო რა, შეინანა
 ფრიად, და მუნით გამოსულმან გარეთ, დაიყო
 ცირილი მწარედ და ელოვა თვისს მოქმედებულს
 უარის ეოფეასა ზედა:

თანვი მეოცდამეტაე:

იესოს პილატეს სასამართლოშიდ წარადგენ
 და ცანჴვის შემდგომ მისი, ჴვარსცმად
 გასამართლებენ:

მათეს. კვ: მარკეს. იე: ლუკას. კვ: იონანეს. ით:

იესოს იფერ ცანჴვის შემდგომ კუთ შაბათს
 ღამესა მას, ჴარასკევეს ღღეს ღილას აღრე კვა-
 ღად ერთად შეიკრიბნეს ეოველნი მღვდელთა მო-

მღვარსა და მწიგნობარნი, და წრასგა ჭყვეს შეუ-
 ყოვნებლად მოკვლა მისი: გარსა ჭურიათა მათ ვი-
 ნადგან არა აქუნდათ კელწიფებაჲ მისი მოკვლი-
 სა თავით თვისით, აღიეგანეს იესო, და ზილაჯეს
 შიჭვეარეს, რომელი ჰრომაელთაგან მსაჭულად
 იყო დადგინებული იერუსალიმსა ზედა: მაშინ ვი-
 თარჯა იხილა იუდაშან რომელ იესო სასიკვდილოდ
 განისაჭა, შეინანა. და უკან მოსჯა მღვდელთ მთა-
 ვართა მათ ვეცხლი იგი მათგან მიღებული, და ჰრ-
 ქვა. ვჭსჯოდე, რამეთუ სისხლშიდ შევედ ესფე-
 რი მართალი კაცისა. ხოლო მათაჲ ჰრქვეს მას.
 ხვენდა რაჲ, შენ იხილე. იუდაშანჯა დაბნია ვეც-
 ხლი იგი უძარსა მას შინა, და განემორა წარვი-
 და და სასო წარკვეთილობისაგან თავი დაირხო:
 ხოლო მღვდელთ მთავართა მოიღეს ვეცხლი იგი,
 და სიქვეს. არა ჰერ არს ესე დადებად სიწმიდე-
 სა, რამეთუ სასყიდელი სისხლისა არს. და წრას-
 სუა ჭყვეს, და მოისყიდეს მით ავარაკი იგი მე-
 კცისა, საფლაგად უცხოთა. ამისთვის ეწოდა ავა-
 რაკსა მას ავარაკი სისხლისა:

წუ მოვიდეთ, რამეთუ რაჲამს იესო მიიყვანეს
 მათ წინაშე ზილაჯესა, იწყეს ცილის წამებითა

მის ზედ თქმა. ვითარქედ კაცო ესე აუთონებს ნათესავსა ჩვენსა, და აყენებს არა მიუცემად ჭრომაელთ კეისრის დებული კარკისა, და თავსა თვისსა ქრისტედ ვინა მესიად იტყვის, და მეუფად ხოლო აილატემანცა ცალკედ მოუწოდა იესოს, და ჭკითხვიდა მას მეცხეველი. შენ ხარა მეფე ჭყურიათა? მიუგო მას იესომ, და ჭრქვა. გვრეთ არს, ვითარცა სთქვი, ვარსა. მეუფება ჩემი ამის სოფლისაგან არა არს. უკეთუცა ამის სოფლისაგან ყოფილ იყო, მსაკურნი ჩემნი არა მიუცევიდეს შთადგებად კელთა ჭყურიათასა ამათ. არამედ მე სოფლად მოსრულ ვარ რათა ჭეშმარიტებად ვჭქადავო: ხოლო აილატემ გამოიყვანა კვლად იესო წინაშე ჭყურიათა მათ, და ჭრქვა. მე ვერა რასა ბრალსა ვაბოებ კაცსა ამასა შინა, რათა დავსაჯო ესე სასიკვდილოდ: მაშინ ივინი უფროსლა განცოფებულნი იწყებდეს იესოს ზედა ნაირ ნაირი სიტყვის თქმას: ხოლო იესო ყოვლითურთ არა რასა პასუხსა მიუგებდის, გვრეთ ვიდრელა უკვირდა აილატესა, თუ ვითარ იესო პირსა არა აღაღებს საჩვენებლად უცოდველობისა თვისისა! შემდგომ თქმულობისაგან მათისა ვითარცა ვულის კმა ჭყო აი-

ლატემ, რომე იესო ვალილეელი არს, რომელ ამით კელწიფებასა ქვეზე წეროდესა შთაფარდებოდის, იესო წეროდეს ვაუგსაგნა: ხოლო სილგასა შედა იესოსსა ფრიად უხაროდა წეროდესა, რამეთუ აღრითვე ქსენოდა იესოსთვის, და ჰნებვდა იესოსგან სილგა რამ სასწაულისა. და ამის გამო უწყია იესოს შრავალი რამის გამოკითხვა: გარნა იესომ ოდეს სრულიად არა რაჲ პასუსი მიუგო, მისთვის ჰკიცხა იესო წეროდემანც, და ვაწინგითა მისი, მოასსა მას სამოსელი სწეცაკი, და კვალად პილატესავე ვაუგსაგნა, რათა მივიდეს მან უფოს სამართალი იესოსა:

მაშინ პილატემ შემწამებელთა იესოსათა ცხადად მიუგო, და ჰრქვა. მომჭევარეთ მე თქვენ ესე, ვითარცა კაცი ერთი მაშფოთარი, გარნა, ვითარცა იხილეთ თქვენცა მე წინაზე თქვენსა ვავასმართლებე, და ვერა რაჲ ბრალი ვნოვე ამას შინა. ვითა არცა კვალად წეროდემანცა იხილა, და ვერცარა მან სიკვდილის ღირსი რამ ბრალი ჰპოვა. მაშასადამე მოვედით მცირე ერთი პატიჟი მივჭსცეთ ამას და ვანუგეთ, ვითარცა ჩვეულებაცა ვაქუს თქვენ ვანუგებებისა ვისამე დაცემებულისა ამა

დღესასწაულსა შინა პასექისასა, აბა გუჯგვით რა-
 თა ესე იესო ქრისტე წოდებული იყოს განსვენ-
 ბული იგი: მათ ღრთა შინა იყო საწყრობილესა
 ვინმე ძვირის მოქმედი კაცის მკუთვლი ავან-
 კი ერთი იესუ ბარაბა სასელით, და ამისთვის ჰი-
 ლაჯემ ოდეს სიტყვა ესე წინ დაუდგა მღვდელთ
 მოძღვართა და მოხუცებულთა მათ ერისათა, იგი-
 ნი შეაგონებდეს ერსა გამოთხოვას ბარაბასასა,
 და მოკვლას იესოსასა. და ამის გამო ყოველნი
 იგი ერთ ჰირად შესძახიდეს ჰილაჯეს მეცხეველ-
 ნი. მოვევითვე ჩვენ ბარაბა, და იესო ჰგარს აჯ-
 ვი: ამას სედა ოდეს უმფრო უკეთ ვულის კმა-
 ჰყო ჰილაჯემ უკოდველობად იესოსი, და ბოროცი
 შური მათი, და რა უნდოდა განსვენება იესოსი საქმე
 შეაყოვნა, და კვალად ვეითხოდა მათ მეცხეველი. მაშ
 რა უკვე უყო მეუფესა თქვენსა ჰურიათასა? მათაც
 შესძახეს ვითარმედ, ჰგარს აჯუ, უცხევე რათა
 ჰგარს ეცვას: ჰრქვა ჰილაჯემანცა რასათვის? რად
 ბოროცი უქმნია? მე ამას შინა სასიკვდილენ ბრა-
 ლსა ვერა რასა გჰპოვებ: ხოლო ივინი ყოველნივე
 უმეტესლა განსწოდებულნი დაღებდეს, და იჯ-
 ყოდეს. აღილე, აღილე, და ჰგარს აჯუ ევე: მა-

შინ ზილატემ მომთხოველმან წელისა, წინაჲ
 მათსა კელი დაიბანა, და ჰსთქუა. უბრალომცა ვარ-
 შე სისხლისა ამისაგან მართლისა, თქვენ უწყით-
 და ამასედ ოდესაც მიუეო და ჰრქვა მას ყოველმან
 ერმან, ვითარმედ. სისხლი მაგისა ჩვენ ზედ იეოს,
 და შეილთა ზედა ჩვენთაო. მაშინ ზილატემ მის-
 ცა იესო კელთა იასაულთასა, რათა სჯანჯონ იგი-
 სოლო იასაულთა მათ პირველად ფრიად უწყალოდ
 და მწარედ შოლციით სცემეს იესო. და შემდგომ-
 მად განმარტვეს იგი რა სამოსისაგან, შეჭსთხზეს
 ვირგვინი ეკლთაგან, და დაადგეს თაგსა მისსა,
 და სამოსელი მოწყული გინა წითელი შეჭმოსეს
 მას, და კელსაცა მოსცეს ლერწამი ერთი და ეგრედ
 დააქდინეს რა მოვიდოდინ მისა, და ეცუოდინ მას
 ეცინებით მისი. ვისაროდენ მეუფეო ჰურიათაო, და
 ჰსცემდენ ყურიძალსა, და ჰწერწყვიდეს პირსა მის-
 სა, და მოუღებდეს კელისაგან ლერწამსა, და სცე-
 მდეს თაგსა მისსა: შემდგომად ამისა ზილატემ ეს-
 ფერი შესაბრალოსი სახითა გამოიყვანა კვლად იე-
 სო წინაჲ ჰურიათა მათ, და ჰრქვა. ჰჯანით, ვი-
 თარმედ შე ამასა შინა ვერცა ერთი ბრალი ვაოვე,
 აჰა კაცი იგიო: და ვითარცა იხილეს იგი მღვ-

დელთ მთავართა მათ და ჭმისსურთა, ლაღად ჭეუ-
 მს და ჭსთქვეს. ჭურს აცუ ჭურს აცუ ევე: ჭრ-
 ქუა მათ ზილატემ. მიიფანეთ ევე თქუშნ, და ჭუ-
 არს აცუთ, რამეთუ მე მაგისტანა ბრალს არა რასა
 გჭაოებ: მიუგეს ჭურიათა და ჭრქვეს მას. ჩვენ ჭს-
 ჭული გვაქუს; და ჭს,ჭულისა ჩვენისა ებრ თანა
 ამს სიკვდილი, რამეთუ თავი თვისი მედ ღუთისა
 ჭყო: ვითარცა ესმა სიჯევა ესე ზილატესა; უფ-
 როს შეეშინა: და შევიდა კვალად მუნვე ტაძრად,
 და ჭრქვა იესოს. ვინა სარ შენ? სოლო იესომ
 სიჯევა არა მიუგო მას: ჭრქვა მას ზილატემ. მე
 არასა მეჯეგია, ანუ არა უწეთა, რამეთუ აელაწი-
 ფება მაქუს ჭურაჯად შენდა, და აელაწიფება მა-
 ქუს განჯეგებად შენდა! ჭრქუა მას იესომ. არა
 ვაქუს აელაწიფება ჩემი არცა ერთი, უკეთუცა
 არა მოჯემულ იყო შენდა ზეგარდამო, ამისთვის
 მიმჯემელსა ჩემსა შენდა უდიდესი ცოდვა აქუს:
 ამას ზედ უმეჯეს დაჭაბინა რა გულის ტანჯვამ სვი-
 ნილისმან ზილატესა, უნდა განჯეგება მისი. სოლო
 ჭურიათი იგი ლაღადგბდეს, და იჯეოდეს. უკეთუ
 ევე განუჯეო, არა სარ მოყვარე კეისრისა. რა-
 მეთუ ყოველი რომელი მეუფად იჯევის თავსა

თვისსა, სიცივას უგებნ კეისარსა: ხოლო ზილა-
 ცეს რა ესმა სიცივა ესე, გამოიყვანა იესო ვარე,
 და ჰკრქუა ჰურიათა მათ. აჰა მეუფე თქვენნი: ხო-
 ლო ივინი ღალადებდეს და იტყოდეს. აღილე აღი-
 ლე და ჰჟუარს აჯუ ევე. ჰკრქვა მათ ზილა-ცემ. მე-
 უფე თქუწნი მე ჰგვარს ვაცუა! მიუგეს მღუდელით
 მთავართა მათ, და ჰკრქვეს. არა ევივის ჩვენ მეუფე
 გარნა კეისარი: შემდგომ ვითარცა სსგა საშუალი
 ვერლარა ჰპაოვნა ზილა-ცემან თვითცა გარდუტკრა გა-
 ნახენი ღღესა მას ჰარასკევესა, ჰურიათა უცომობის
 ჰასექის ღღესასწაულის შუადლისა ოდენ ჟამსა.
 და მისცა იგი კელთა მათსა, რათა წარიყვანონ ჰგ-
 არს აჯვან იესო ნებისა ებრ მათისა. და იესუ ჰა-
 რაბბა ავასაკი იგი განათავისუფლონ:

თავი მეო-ცდამეტერთმეტე:

ჰჟუარსცმა იესოსი, და დამარსუა:

მათეს. კზ: მარკეს. იე: ლუკას. კგ: იოანეს. ით:

მაშინ იასაულთა ზილა-ცესთა იანერეს იესო,
 განმარცხვეს სამოსელი იგი მოწეული, და მეჭმო-
 სეს განმეორებით თვისნი სამოსნი, და აჰკიდეს

მას შიძვე ჰგარი ქელისა, და წარიყვანდეს მთასა
 ვოლგოთისასა: ხოლო ვიდოდეს რა ვსასა ზედა,
 შექმთსუა ამათ გაცვი ერთი სვიმონ კვირინელ წო-
 დებული ველთ მომაგალი. ესე შეიპყრეს რათა
 იესოსთან ჰგარსა მისსა ზიდევდეს: და ერიცა მრ-
 ვალი მამაკაცნი თუ დედაკაცნი მისდევდეს იესო-
 სა, და ეულ მოქვაგობით იესოს ზედა, ჰსტი-
 როდეს მისთვის: მაშინ მიექცა იესო, და ჰქტვა
 მათ. ასულნო იყრუსალიმისანო, ნუ სტირით ჩემ
 ზედა, არამედ თქვენ ზედ და შეილთა თქვენთა
 ზედა ჰსტიროდეთ. რამეთუ მოვლენან დღენი, რო-
 ძელთა შინა ჰსთქუან. ნეტარ არიან ბერწნი, და
 მუცელნი რომელთა არა ჰქუნეს, და ძუძუნი, რო-
 ძელთა არა ვანჰსარდნეს! მაშინ სამეცნავის სი-
 მწუსრისაგან იწყონ სიჯეუად მთათა რომელ დამე-
 ცენით ჩვენ ზედ, და ბორცუთა რომელ დამფარე-
 ნით ჩვენ, რათა საწყალობლობანი ესენი არა ვი-
 სილოთ. რამეთუ უბეთუ ნედლსა გინა აღყვავებუ-
 ლსა სესა, ესრეთ უყოფენ, ვითარცა სედავთ აწ ჩემ
 ზედა, კმელსა მას რამე ეყოს:

და ვითარცა მოიყუანეს იგი ვოლგოთის მთას,
 რომელსა ეწოდებოდა ადგილი ოსემისა, მოუსდ-

იან და მმარი ნაღველშიდ შერეული მოართვიან მას:
და მის შემდგომ განჭრყარგეს იგი სამოსისაგან,
და ეგრედ შიშველი მუნ ჰგარს აცგეს დალურს-
მნეს იესო. და მის მარჰვენითა და მარცხენით კე-
რძით თვითო ძვირის მომქმედნი ავაზაკნიცა ჰგ-
არს აცმევენეს იმ დღეს ჰურიათა რათა ამითი უმე-
ცეს ვალასულ იქმნას იესო: ხოლო იესო აღმა-
რთეს რა ჰგარსა ზედა, ზირველი სიუყვა მისი,
იქმნა ლოცვა ჰგარსმცემელთა თვისთავის, რომელ-
მან სთქვა. მამაო, მიუტევე ამათ რამეთუ არა იციან
რასა იქმან: და დაწერა ზილატემ ფიცარი ერთი
და დასდუა იგი ჰუარსა მას ზედა, ვითარ ზრალი
მისი, და იყო დაწერილი ესრეთ. იესო ნაწარველი
მეუფე ჰურიანთ: ესე ფიცარი მრავალთა ურიათა აღ-
მოიკითხეს, რამეთუ მასლობელ იყო ქალაქსა აღ-
ვილი იგი სადა ჰუარს აცუფს იესო. და იყო და-
წერილი ებრაელებრ, ჰრომაელებრ, და ბერძულ:
ეტყუდეს უაუწ ზილატეს მღვდელთ მთავარნი ი-
გი ურიათანი. ნუ დაჰსწერ მეუფედ ურიათა, არა-
მედ ესრედ დასწერე, ვითარმედ. მან ჰსთქუა მე-
უფე ჰურიათა ვარი მე: ჰრქუა მათ ზილატემ. რო-
მელი დაგჰსწერე დაგჰსწერე, გამოაცვლა არ იქმნე-

ბის: მას ჟამს მსედართა, მათ სამოსნი იგი იესოს-
 სნი განჭევეს ოთხ ნაწილად და განიყვეს თავიან-
 თშიდ, სოლო კვართი მისი ვინადგან იყო ყოვლია
 თურთ ქსოვილი, შეიბრაღეს ვაჭრა მისი. და ამი-
 სთვის წილი განიღდეს მას ზედა, ვისაც ერგოსო:
 და ჰსდგა ერი იგი და სედვიდა. შეურაცხ ჰქე-
 ოფდეს მას მთავარნი იგი მათითურთ და მრავალს
 ნაირს ყვედრებასა და გმობას ამბობდეს იესოს ზედა,
 და ვაცინვითა მისი იცუოდეს. სხვანი აცხოვნნა,
 იცხოვნენ თავიცა თვისი, უბეთუ ევე არს ქრის-
 ტე რჩეული ღუთისა: კვალად მსედარნიცა მიმსე-
 დგელნი ნათქვამთა მათთა, ივინიც იესოს ზედ ვა-
 ცინვის სიტყვათა იცუოდნენ. და ესენი არა კმარა,
 ერთი იგი იესოსთან ჰგარჯმულთ აფაჰაკათანიცა
 ჰქმობდა მას, და ეცუოდა. შენ თუ ხარ ქრისტე,
 იხსენ თავი შენი და ჩუწნცა: ვარსა მას ჟამს მე-
 არემან მოყუასმან მისმან მიუგო პერისსვით მისა
 და ჰჩქეა მას. არა გეშინის შენ ღუთისა, რომ-
 ელ მასვე სამჯელსა შინა ხარ! და ჩვენ სამართ-
 ლად ღირსი რომელი გჭქმენთ, მოგუწეებინს. სო-
 ლო ამან არა რაჲ უჩვერო ჰქმნა: და პერმედ ეცუ-
 ოდა იესოს. მომიხსენიე მე უფალო, ოდეს მო-

სიგდე სუფეგითა შენითა: ხოლო იესომანც მიუ-
 ვო და ჰრქვა მას. ამინ ვეცევი შენ, დღეს ჩემ
 თანა იყო სამოთსესა:

ხოლო ჰსდგეს ჰუარსა მასთანა, იესოსსა, დედა
 მისი მარიამ ქალწული, იოანე მახარებელი, მარიამ
 კლეოპასი, და მარიამ მეგდანელა: ხოლო იესომ
 ვითარცა ისილა დედა თვისი, და იოვანე საუვარე-
 ლი მოწაფე იგი თვისი წინაშე მდგომარენი, ჰრ-
 ქვა დედასა თვისსა, ქალწულს მარიამსა ჩვენებით
 იოვანესი, აჰა მე შენი: და მოწაფისადმიც ჩვე-
 ნებით დედისა თვისისა, ჰრქვა მას აჰა დედა შენი.
 და მის შემდგომ იოვანემანცა ქალწული მარიამი,
 რომელი თვინიერ იესოსი ობლად დაშთენილ იყო,
 წარიყვანა და იმიერით სანლსა თვისსა შეინასა: ხო-
 ლო შუადლისას შეექუსე ყამითვან დალურსმნეს იე-
 სო ჰვარსა ზედა რა, დაბნულა ყოველი ქვეყანა,
 ვიდრე მეცსრე ყამადმდე სამს საათს. და მეცსრესა
 ოდენ ყამსა, შუადლიდენ სამ საათს გასულსა, კმა
 ჰყო იესომ კმითა დიდითა, და ჰსთქვა. ილი, ილი,
 ლამასაბაქთანნი? ესე არს, ღმერთო ჩემო, ღმერთო
 ჩემო, რასათვის დამიცევე მე? ამისა შემდგომად
 ოდეს ჰსთქვა იესომ მწყურის. მეუესეულად მირ-

ბიოდა ერთი მათგანი, და მოილო ღრუბელი, და
 აღავსო პრძითა, და დაადგა ლერწამსა ზედა და
 ასუმიდა მას: ხოლო სსუანი ეცუოდეს გაცინებით.
 აცადეთ და ვინილოთ, უკეთუ ილია მოვიდეს ცს-
 ნად მისა: ხოლო იესომ მიილო რა შმარი იგი,
 სოქვა, ყოველივე რამ აღსრულებულ არს. და შე-
 მდგომ კვალად ემა ჰყო ემითა დიდითა, და სთქუა
 მამო, კელსა შენსა დაეგედრებ სულსა ჩემსა.
 და დაიძაბლა თავი, და ვანუტევა სული: და ამა
 კრეცსაბმელი იგი ცამრისა მის განიანო ორად ზეღ-
 თვან ვიდრე ქუჭდმდე, და ქვეყანა შეიძრა, და კლ-
 დენი ვანჰსქდეს, და საფლავნი აღესუნენ, და პრა-
 ვალნი ევაძნი შესუწნებულთა წმიდათანი აღჰსდ-
 გეს და გამოვიდეს საფლავით მათით, და შემდგომ
 აღდგომისა მისისა შევიდეს იერუსალიმსა და ვა-
 მოეცხადნეს პრავალოთა, იესოს ჭეშმარიტის აღდ-
 გომის დასამტკიცებლად: ხოლო ასის თავმან მან
 და მსედართა მისთა რომელნი ჰსცვიდეს იესოს
 ინილეს რა სასწაულნი ესენი, შეეძინა ფრიად, და
 იცუოდეს. ჭეშმარიტად მე ლუთისა იყო ესე: და
 მათთან მოსრულ ერთაჯა მათ რა ინილეს სილგაჲ
 ესე და საქმენი, აცემდეს მკერდსა მათსა, და გერედ

წარვიდოდეს: ხოლო ურიათა მათ რამეთუ პარასკე-
ვი იყო, რათა არა დაადერეს ეუამი ჭუარსცმულთა
მათ შაბათადმდე ჭვარსა სედა რამეთუ იყო მათი დღე-
ხასწაული დიდი შაბათსა მას. ჰკითხეს პილატესა,
რათა წვივნი მათნი განუცესნენ რათა რომ მალე
მოკუდნენ და გარდამოისუნენ: მოვიდეს მსედარნი
და პირველისა მის განუცესნეს წვივნი, და მეო-
რისა მის ეგრეთვე, რომელნი ჭვარცმულ იყუნეს
მისთანა, და ეგრეთ მოჰკლეს ივინი: ხოლო მო-
ვიდეს რა იესოსთან, და იხილეს იგი რომელ მი-
კუდარ იყო, არა განუცესნეს წვივნი მისნი. არა-
მედ ერთმან მსედართა მათგანმან ლასურითა უც-
მირა ეგერდსა მისსა, და მეუუსეულად გარდამოჰ-
კლა სისხლი და წყალი:

ამისა შემდგომად იოსებმან რომელი ჰურია-
თა მთავართაგანი იყო არიმათაათ, და იყო მოწა-
ფე იესოსი ფარულად შიშისათვის ურიათასა, ამან
შესთხოვა პილატესა, რათა აღიღოს ეუამი იესო-
სი, და დაასაფლავოს. და უბრძანა მას პილატემ:
მოვიდა კუალად ნიკოდიმოსცა, რომელი იგიცა
ყოფარულად მოწაფეთაგანი იესოსი, და ამით
გარდამოსნეს ჭვარიდამ ეუამი იესოსი, და მოი-

ღეს აღრეული მურისა და ალოჲსა და დიდის ჰაჯი-
 ვით შეჭერაგნეს იგი, და წმიდა ჰაჯიოსანითა უც-
 ლოებითა შეასვიეს: და იყო ადგილსა მას სადა
 მუარსეცუა მცელი, და მცილსა მას შინა საფლა-
 ვი ახალი აღმოთხრილი ქვისაგან, რომელსა შინა
 არა ვინ დებულ იყო, მუნ დაჰსდუქს გუამი იესო-
 სი. და მიაგორეს ლოდი დიდი კარსა მას საფლა-
 ვისასა, და წარვიდეს:

ხოლო სვალისაგან რომელ არს შემდგომად
 ზარსკევისა შეჭერბეს მღვდელთ მთავარნი იგი,
 და ფარისეველნი ჰილაჯესა, და ჰრქუეს. უფალო,
 მოვისხენეთ რამეთუ მან მაცთურმან ჰსთქუა ვი-
 დრე ცოცხალდა იყო, ვითარმედ შემდგომად სა-
 მისა დღისა აღვჰსდგეო: აწ უკუჲ ბრძანე დაკრ-
 ძალუად საფლავი იგი ვიდრე შესამე დღემდე, სუ
 უკუჲ მოვიდენ მოწყაფენი მისნი და წარიპარონ იგი,
 და უთხრან ერსა ვითარმედ აღვჰსდგე მკუდრეთით.
 და იყოს უკანასკნელი საცთური უმვირეს ჰირვე-
 ლისა: ჰრქუა მათ ჰილაჯემ. გაქუს თქუენ დასი
 (მოლაპკრენი მხედარნი). წარვედით, და დაჰკრ-
 ძალეთ ვითარცა იცით: ხოლო იგინი წარვიდეს,
 და დაჰკრძალეს საფლავი იგი, რომელთა კარგად

გამაგრეს საფლავის ქვა იგი და დაჭებულეს და დააყენეს მას ზედა მკველად მოლაშკრენი:

თავი მეოცდამეტაო-რმეფე:

დიდებული აღდგომა იესოსი, და მოწაფეთ
გამოცხადება:

მათეს. კმ: მარკეს. ივ: ლუკას. კდ: იოანეს. კ. კა:

და ვითარცა გარდასდა შაბათი იგი მარიამ მაგ-
დანელელმან, მარიამ იაკობისმან, იოანამან და სა-
ლომემ ისყიდეს საკუმეველნი და სელსაცხებელი,
რათა წარსულთა განმეორებით ჰსცხონ ეგამი იე-
სოსი, და უმეცესად ზატივი სცენ: და ამისთვის
ნიად განთიადსა მას ერთ შაბათისასა მოვიდოდეს
რა ივინი საფლავსა მას, იცუოდეს ვნასა ზედა
ურთიერთარს, თუ ვინ გარდავევიგოროს ჩვენ ლა-
ლი იგი დიდი კარისა მისეან საფლავისა? გარნა ეწი-
ვნენ რა საფლავად, აჰა ესერა უეცრად იქმნა ერ-
თი დიდი ძრვა, და ანგელოზი უფლისაჲ გარდამო-
ჰქდა ზეცით, რომელმანც მოვიდა, გარდაავიარა
ლოდი იგი კარისა მისეან საფლავისა, და დაჭსჴ-
და მას ზედა: და იყო სილვა მისი ვითარცა ელ-

გა, და სამოსელი მისი სწეცაკ, ვითარცა თოვლი :
 ხოლო საშინელებისა მისისაგან შეჭსპრწუნდეს მც-
 გელნი ივინი, და იქმნეს ვითარცა მკუდარნი : მი-
 უეო ანგელოზმან მან, და ჰრქუა დედათა მათ. სუ-
 ცეშინინ თქუჴს, ვიცი, ვითარმედ იესოსა ნაზარე-
 გელსა ჰუარცმულსა ემიებთ. არა არს აქა. რამე-
 თუ აღჭსდგა, ვითარცა ჰსთქუა. მოგედით და ისი-
 ლეთ ადგილი, სადა დაიდგა უფალი : და ადრე წარსუ-
 ლთა უთსართ მოწაფეთა მისია, ვითარმედ აღჭსდგა
 მკუდრეთით. და აჰა წინა გიძღვის თქვენ ვალილიას,
 მუნ ისილოთ ივი : და იქმნა რა ესე. შემდგომად
 ოდეს განგებულებისა ებრ ლუთისა მოიპოვნეს მა-
 ლი ფერსსედ დადგრომისა მცგელთა მათ, ესრედ
 განიზრასეს თავიანთიძიდ, რათა არა ყოველნივე წა-
 რგიდნეს მუნით, არამედ ზოგნი მუნგე დაძთეს და
 ზოგნიცა დასისა მისგანნი ესე ივი, მცგელთ მო-
 ლაპკრეთა მათგანნი შევიდეს ქალაქად, და უთსრეს
 მღვდელთ მთავართა მათ ყოველი ესე რაჲცა იქ-
 მნა : ხოლო ივინი შეჭკრბეს მოსუცებულებითუ-
 რთ და ზრასუა ჰყუჴს, გეცხლი დიდძალი მიჰს-
 ცეს მოლაპკრეთა მათ, და ჰრქვეს. ესრეთ ჰსთ-
 ქგიოთ, ვითარმედ მოწაფენი მისნი ღამე მოვიდეს

და წარიპარეს იგი ვიდრე ხვენ მეძინა: და უბე-
თუ ესმეს ესე მთავარსა მას, თქვენ ნუგეძინი-
სთი, ხვენ დავაკმაყოფილოთ იგი, და თქვენ უზრ-
უნველნი ვეუნეთ: ხოლო მათ მიიღეს გაცხლი
იგი. და ჰქვებ ვერედ, ვითარცა ისწავეს მათვან.
და განითქუა სიტყვა ესე ცრუ ურიათა შორის:

წმ მოვიდეთ რამეთუ რაჟამს დედათა მათ კა-
რი იგი მის საფლავისა ვერეთ ვანელოთ, შივან
შემაგალთა ეგემი იესოსი მუნ ვერა ჰპოვნეს. არა-
მედ მის ნაცვლად ოდესა ვანკვირვებულნი იყუნენ
ივინი ამასა ზედა, აჰა ესერა ეჩვენენ მათ მუნ
კვალადლა ანელოზნი ორნი ნათლოვანნი, რომე-
ლნი მიექცენ, და ჰქვებ მათ. რაჟსა ეძიებთ ცხო-
ველსა მას მკუდართა თანა? არა არს აქა, არამედ
აღსდგა. და ეცყოდნენ მათ ამასაჲ, ვითარმედ მო-
იხსენიონ მათ მიმართ ვალილიასა შინა თქმული
იგი ესოსი, რომელი იცუოდა ვითარმედ. ჰერ არს
მისა კაცისა მიცემად კელთა ცოდვილი კაცთასა,
და ჰვარს ცმა, და მესამესა დღესა აღსდგომა: და
მათაჲ მოიხსენიეს სიტყვანი იგი მისნი: ხოლო
ამათვანმან მარიამ მედანელელმან, ვითარცა იცუ-
ვიან, ჰირველშიდ სწრაფად ოდეს იხილა ვითარმედ

ეუამი იესოსი არა არს საფლავსა შინა, განისწრა-
 ფა მოვიდა ჰეცრე და იოანე ჰნოენა. და ჰქრქვა მათ.
 რომელ უფალი ჩვენი საფლავით აუღიეს, და არა
 ვიციო სადა დაუქსთ: გამოვიდეს ივინიჯა და მას-
 თან საფლავად მოვიდეს, და ოდეს არა იხილეს
 ეუამი იესოსი მუნ საფლავსა, ვითარცა მან ჰქრქ-
 უა მათ. მის გამო მათაც დაუცევეს კვალად მო-
 იქცეს რათა მიუთსრან საქმე იმ ერთთ მოწაფე-
 თა: და მას ყამს მარია მადანელელი ოდესაც
 მარტოდ საფლავთან მდგომარე სტიროდა, ანგელო-
 ზნი ივინი ეცეოდეს მას. დედაკაცო, რაჲსა ჰსტირი-
 რი? მან მიუეო, და ჰქრქვა. უფალი ჩემი საფლავით
 აღუღიეს, და არა ვიცი სად თადგეს იგი. და ამას
 ოდეს იცეოდა იგი, მოისედა ერთიუ შემდგომ კერძო
 და იხილა ვინმე კაცი, რომელი იესო იყო. ვარსა ვე-
 რა იჯნა იგი, ეგონა თუ შემტოლე იეოს: მას ყამს
 ჰქრქუა მას იესომანჯ. დედაკაცო რაჲსა ჰსტირი?
 ვის ეძიებ? მიუეო მან, და ჰქრქვა. უფალო, შენ
 თუ აღილე იგი, მითხარ მე სადა დასდევ, რათა მი-
 ვიდე აღვალო იგი მუნით: მაშინ იესომ ჩვეულებ-
 ბითი კმითა თვისითა მოუწოდა მას, და ჰქრქუა.
 მარია. ხოლო მადანელამანჯა მაშინ შეის ეუ-

ლის კმა ჰყო, და მიუგო მას მეტყველმან. რაბუნი, ესე იგი, ბრძანე მოძღვარო. და მირბიოდა რათა ფერსთა მისთა დავარდეს, ვარნა იესომ არა უტყვა მას ჟამს მიასლებად, არამედ ამცნო რათა წარვიდეს მიუთხრას მოწაფეთა მისთა, და ჰქრქვას ვითარმედ. თავადი აღმალლებად არს ღუთისა მიმართ: და შემდგომად მუნითგან უსილაგ იქმნა იესო რა, მაგდანელელიცა ფიცსლავს მირბიოდა მოთხრობად საქმისა ამის მოწაფეთათვის: და მისა შემდგომ ეჩვენა იესო ზემო სსენებულთ დგდათა გზასა ზედა ერთად მიმაგალთა მოციქულთა მიმართ და ჰქრქვა მათ. ვინაროდენ სოლო ივინიც მოვიდეს შეუვარდეს ფერსთა იესოსთა, და თაყვანი სცეს მას. და ამცნო მათ იესომ, ვითარმედ. ნუ ეძინისთ. არამედ წარსულთა უთხრან მოწაფეთათვისთა რათა წარვიდნენ ვალილიად და მუნ ისილონ იგი:

დღესა მას იესოს მეორე მოწაფეთაგანნი ირნი მივიდოდეს რა ემპუს დაბასა, და იტყოდეს ურთოდერთარს საქმესა ამას ზედა, მოვიდა იესოცა მათთანა თვინიერ თავისა თვისისა მათთვის გამოცხადებოსა, და მათთან ერთად სლგითა, ჰქრქვა მათ. რა არ-

იან სიტყუანი ესე, რომელთა იცოლობით ურთი
 ერთარს სლუასა შინა, და სართ თქუენ მწუსარე?
 მიუგო ერთმან მათგანმან რომლისა სასელი კლც-
 იაა, და ჰრქუა მას. შენ მხოლოდ მწირსარ იე-
 რუსალიმს, და არა ჰსცანა რა ესე იქნა მას შინა.
 ამათ ღღეთა! და მან ჰრქუა მათ რომელი? ხოლო
 მად ჰრქუეს. იესოსთვის ნაზარეველისა, რომე-
 ლი იყო კაცი წინასწარმეტყუველი ძლიერი საქ-
 მითა და სიტყუითა მისითა. წინაშე ღუთისა და ეო-
 ვლისა ერისა: ვითარ იგი მიჰსცეს მღვდელთ მთა-
 ვართა და მთავართა ზგენთა საჰსჯელსა სიკუდილი-
 სასა და ჰუარს აცუეს იგი: ხოლო ზგენ ვესაგო,
 ვითარმედ იგი არს რომელმან იცნას ისრაილი.
 და ამას ეოველსა თანა მესამე ღღე არს ვინათგან
 ესე იქნა: არამედ დედათაჲ ვიეთმე ზგენგანთა
 დამაკვირნეს ზგენ, ვითარ იგი მივიდეს ცისკა-
 რსა საფლავსა მას, და არა ჰპოვეს გვამი მისი.
 მოვიდეს და ჰსთქუეს, ვითარმედ ხილვაჲ ანგე-
 ლოსთა იხილეს, რომელთა ჰრქუეს მათ ვითარ-
 მედ ცხოველ არს იგი: ხოლო მან ჰრქუა მათ
 ჰი უცნობელნო და მძიმენო გულისთა სარწმუ-
 ნოებისათვის ეოველსა ზედა რომელსა იცყო-

დეს წინასწარმეტყველნი: ანუ არა ესრეთ ჰერ
 იყო ვნებად ქრისტესა და შესულად დიდებასა თვი-
 სსა: და იწყო მოსესითვან და წინასწარმეტყვე-
 ლთავან, და გამოუთარემანებდა მათ ყოველთავან
 წიგნთა მისთვის: და მიეხლნეს დაბასა მას ვიდ-
 რეცა ვიდოდეს, ხოლო თავადმან მისეს ჰყო უ-
 შორეს ადრე წარსვლა: ხოლო ივინი აიძულებ-
 დეს, და ეცუოდეს. დაადგერ ხვეთანა, რამეთუ მწუ-
 სრ არს, და მიდრეკილ არს დღე, და შევიდა დად-
 გრომად მათთანა: და იყო ინახით ჰდომასა მას
 მისსა მათ თანა, მოილო პური, აკურთხა, და ეან-
 ჰსცენა, და მისცემდა მათ: ხოლო მათ თუალნი
 მათნი განესუნეს, და იცნეს იგი. და თავადი მიე-
 ფარა მათვან: და აღჰსდგეს მასვე ყამსა შინა და
 მოიქცეს იერუსალიმად, და ჰპოვნეს კრებულად ათ-
 ერთმეტეზნი იგი, და სკუანი მათთანა: და ჰერგდ ამათ
 თვისთადმი შემთხვეულთ საქმე იგი არა ეთქვათ, იხი-
 ლეს, ვითარმედ ივინი ეცუოდეს ამათ, რომელ ნა-
 მდვილგე აღჰსდგა უფალი, და ეჩვენა სვიმონს:
 და ივინიცა უთხრობდეს ეზისასა მას, და ვითარ-
 თვი გამოეცხადა მათ განცენასა მას პურისასა:
 ხოლო მოციქულნი იგი ერთად შეკრებულნი

მუნ შიშისაგან ურიათასა კარით დაკეულსა, ოდეს
 საქმესა ამას ზედა შექმნოთებულნი იცუოდეს, თა-
 ვადი იესო დაჰსდგრა შორის მათსა, და ჰრქუა. მშ-
 ვიღობა თქვენთანა, მე ვარ, ნუ გეშინისთ: ხოლო
 ივინი შეჰსძრწუნდეს და შეეშინა, ევანათ ვითარ-
 მედ სული რამე იხილეს: და თავადმან ჰრქუა
 მათ. რასა შემრწუნებულ ხართ, და რასათვის გუ-
 ლის სიცყუნი მრავალნი მოვლენან გულთა თქ-
 ვენტა? იხილენით კელნი და ფერჯნი ჩემნი რამე-
 თუ თავადი მე ვარ. კელი შემახეთ და იხილეთ,
 რამეთუ სულსა კორც და მუალ არა ასხენ, ვით-
 არცა ესე მე მსედავთ რამეთუ მასხენ: და ესე რა
 ჰსთქუა, უზგენნა მათ კელნი და ფერჯნი თვისნი:
 შემდგომ ამა საქმის დამტკიცებისათვის ჰრქუა
 მათ იესომ. ვაქუსთ რამ აქა ჭამადი? ხოლო მათ
 მიუპყრეს მას თევზისა მწუარისა ნახევარი, და
 თაფლისაგან ეოლი. და ჰსჭამა წინაშე მათსა: და
 შემდგომ მინიჭებით მათდა მადლისა სულისა წმი-
 დისა, ამცნო მათ წარსვლა და ქადაგება ყოველსა
 სოფელსა. და თავადი მიეფარა მათგან: ხოლო თო-
 მა ერთი იგი ათორმეტთაგანი, რომელსა ერქვა
 მარხბივ, არა იყო მათთანა: ოდეს იგი მოვიდა იე-

სო: უთხრობდეს მას სსუანი იგი მოწაფენი ვი-
თარმედ ვისილეთ ჩუენ უფალი. სოლო მან ჰრ-
ქუა მათ, უკეთუ არა ვისილო კელთა მისთან სა-
სე იგი სამქსტუალთა, და დაგჰსსსე თითნი ჩემნი
ადგილსა მას სამქსტუალთასა, და დაგჰსდუა კელი
ჩემი ვეერდსა მისსა, არა სადა მჰრწმენეს: და
შემდგომად რვისა დლისა, კვალად იყუნეს მოწაფენი
მისნი შინაგან, და თომაცა მათ თანა. და შევიდა იესო
კართა კბულთა. და ჰსდგა შორის მათსა, და ჰრქუა
მათ. მშვიდობა თქვენთანა: მერმე ჰრქუა თომას,
მოჰყავს თითნი შენნი, და ისილენ კელნი ჩემნი,
და შოილე კელი შენი, და დამჰსდევ ვეერდსა ჩე-
მსა, და ნუ იყოფი ურწმუნო, არამედ გრწმენინ:
მიუეო თომამ, და ჰრქუა. უფალი ჩემი და ღმე-
რთი ჩემი: ჰრქუა მას იესომ, რამეთუ მისილენ
და გრწამს. ნეტარ არიან რომელთა არა უსილავ
და გჰრწმენენ.

ამისა შემდგომად კვალად გამოუცხადა თავი
თვისი იესომ მოწაფეთა თვისთა ზღუასა მას ზე-
და ციბერიისასა, და გამოუცხადა ესრეთ: იყუნეს
ზოგად სვიმონ ჰეცრე, და თომა, რომელსა ერ-
ქუა მარჩბივ და ნათანაელ, რომელი იყო კანადა-

ლილიით, და ძენი ზებედიისნი, და კვალად სსეა
 ორნი მოწაფეთაგანნიცა: და ჰქრქუა მათ სვიმონ პე-
 ტრე. წარვიდგე სათსეველობად. ჰქრქუეს მას. მოვი-
 დეთ ჩვენცა შენ თანა. ეანვიდეს და შევიდეს ნავსა,
 და მას ლამესა ვერა რაჲ იპყრეს: და ვითარცა გან-
 სთენდებოდა, ჰსდგა იესო კიდესა ზედა, და არა უწ-
 ყოდენ მოწაფენი, ვითარშედა უფალი არს. ჰქრქუა მათ
 იესომ. ყრმანო, ნუ თუ ვაქუსთ რაჲმე საჭმელი?
 მიუიგეს, და ჰქრქვეს. არა: ხოლო თავადმან ჰქრქუა მათ.
 ჰსდგევით ბადე ეგე მარჯვენით კერძო ნავისა მავის,
 და ჰწაგოთ. ხოლო მათ ჰსდგეს ბადე იგი, და ვე-
 რლარა ეძლო გამოთრევაჲ მისი სიმრავლისა მის-
 გან თევზთასა. რამეთუ ას ორმეოცდა ათის ოდენნი
 დიდ დიდნი თევზნი შეიპყრეს, და ძლივს თვო-
 ნიერ ვასევისა გამოიციანეს ვარეთ ბადე იგი:

ხოლო სასწაულსა ამას ზედა ეულის ემა ჰყ-
 ვეს მოწაფეთაგა რამეთუ თავადი იგი იესო არს.
 ამისთვის მოვიდეს მისა შეიკრიბნნეს, და ერთად
 მსხდომარეთა შესწვეს თევზნი იგი და სჭამეს.
 შემდგომად ჭამისა ჰკითხა იესომ პეტრესა სამ
 გზის ვითარ შედ, ვიყვარ მეა. მიუიგო პეტრემ ფო-
 ვლითა ეულითა, და ჰქრქვა. ჭე უფალო, შენ უწყო

რამეთუ მიეგარსარ შენ: და მას უამს ეცუოდა იესო ჰეცრესა, ამოენ კრავნი, და ცხოვარნი ჩემნი: მერმე იესომ ჰეცრეზედ იწინასწარმეცუებულა ესრედცა ვითარმედ, მან უამსა სიბერისასა, თვისი ჭეშმარიტი სარწმუნოებისათვის თავი თვისი დასდვას წამებული შეიქმნეს:

ნმა რავდენიმე თქმულთა ვარდა, იესო აღდგომას შემდგომ (ორმოც დღესა მას, რომელი ქვეყანასა ზედა დადგა,) პრავალ გზის გამოეცხადა და მოწაფეთა თვისთა, და საქრისტიანო სარწმუნოების საქმენი მათ ასწავა: და უკანასკნელ გზის რომელ გამოეცხადა, ამცნო მათ მოლოდინება, ვიდრემდის თავადმან სული წმიდაჲ მათ მოუვლინოს, რომელმან მოვიდეს და აღავსნოს იეინი მადლებითა და იმიერიდვან წარვილოდენ იეინი ქადებებად სახარებისა ყოველსა სოფელსა: ამისა შემდგომად შემოჭკრიბნნა იესომან ერთად მოწაფენი თვისნი, აღიყვანა იეინი და აღვიდა ბეთანიის ახლოს მათსა მას ზეთის ხილისასა, აკურთხნა იეინი, და წინაჲე თვალთა მათსა ამალღდა ზეცად: და რაჟამსაც შევიდა იგი ღრუბელთა შინა, უხილავ იქნა. და მერმედ მოვიდეს მუნ ანგელოზ-

ნი ორნი სამოსლითა სპეტაკითა და გამოუხდეს
 მოწაფეთა, და ჰრქვეს მათ. კაცხო ვალილეველ-
 ნო, რასა განკვირვებით სდგათ და სედავთ ზეცად?
 ესე იესო რომელი ამაღლდა თქვენგან ზეცად,
 ეგრეთვე მოვიდეს ვითარცა იხილეთ იგი აღმაგალი
 ზეცად: ხოლო მოწაფენიცა იგი თაყვანის ჰსცემ-
 დეს იესოსა, სისარულით აღიდებდეს ღმერთსა, და
 იფერ მოიქცნენ იერუსალიმად:

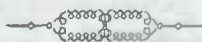

ნაწილი მეორე

მოთხრობა საქმეთა მოციქულთა :

თავი პირუჭდი :

მოსულა სულისა წმიდისა, და განძრავლება
მორწმუნეთა :

საქმე მოციქ. ნ. ბ. — წედი ქრისტესი 33 :

ქრისტეს უფალსა ჩვენსა ზეცას ამაღლებისა
ჟამსა ვითარცა ემცნო, ეოველნი მოციქულნი და
მოწაფენი ერთბამად სახლსა ერთსა შეიკრიბნნეს
ქალწული მარიამითურთ. და უცხრომელად მლო-
ცველნი მოელოდიან მოსვლასა მას სულისა წმი-
დისასა, რომლის მათ ზედ მოვლინებაჲ აღეთქვა
ქრისტესა უფალსა ჩვენსა რათა მან მოვიდეს და
აღაგსნას მადლებითა ღუთიუღითა და განანათლოს
იგინი, რომელნი უნდა შექმნნილ იყუნეს პირ-

ველნი საფუძველნი ახალი ეკლესიისა ქრისტესისა: მათ ღღეთა გამოხდა მოციქული იგი ჰეცრე მათ შორის, და ეცეოდა მათ იუდა გამკემის აღვილსა, რომელი წარწყმედულ იყო, გამოჩვენას სხვა ერთისასა, რათა რიცხვი ათორმეც მოციქულთასა შესრულდეს: ამისათვის ორნი პირნი, რომელნიც ქრისტეს მოწაფეთაგანნი იყუნეს აღმორჩეულნი წინ წარმოადგინნეს რომელ ამათგანის ერთისა სახელი იოსებ ეინა უსჯოს იწოდებოდა, და მეორისა მაკათია. და ლოცვის ქმნით წილი განიდეს რა ამათს ზედ, გამოვიდა წილი მაკათიასა ზედა, და იეფერ შევიდა იგი რიცხუსა ათორმეც მოციქულთასა:

ხოლო ამალღების შემდგომ ქრისტესი განვლო რა ათმან ღღემან, რომელი ჰენცეკოსცე იწოდებოდა, ესე იგი, აღდგომის ორშეოც და ათი დღის შემდგომ დილა განთიადსა ანაზდად ამოხდა ცის გრიჯით ქარი ერთი სასციკი, რომელი მოვიდა შევიდა და შესძრა სახლი იგი, სადაც ესენი შეკრებულნი მოელოდიან. და თვითო, თვითო ცეცხლის აღსაგით ენის სახის ნათელი გამოჩნდა მათ უბელოთ კაცად კაცადის თავსა ზედა. (რო-

მელი იგი გარეთი ნიძანი იქმნა, ვითარმედ მად-
 ლი სულისა წმიდისა მოსრულ არს მათ ზედა.)
 ესე იყო, და ყოველთა მათ აღვსილთა სულითა
 წმიდითა, დაიწყეს კადნიერად სიჯეგად და ქადა-
 გებად სარწმუნოებისა ქრისტესი ენებითა ნაირ ნაჲ-
 რითა: მაშინ გარე ქუჭუნებისა სსუა და სსგა აღ-
 ვილთაგან ურიანი მრავალნი მოსრულ იყვნეს იე-
 რუსალიმად აღთქმამედ რა, ვითარცა ესმათ საქმე
 ესე მუნ შირბიოდეს მოვიდეს, და იხილეს რამე-
 თუ ესენი ენათა მათთასა კადნიერად იჯეოდენ, ერ-
 თი იგი სპარსულად, მეორე პართეულად, სსუაჲ
 ბერძულად, ჴოგი არაბულად. და კბალად სსგა და
 სსგა მრავალ ნაირი ენებით. და უკვირდით ფრიად
 მეცხეველთა. თუ, ესე ვითარი საკვირველი საქმე
 არს, რამეთუ კაცნი ესე უგუხურნი ვალიღვეგლნი
 ენათა ესდყრთა იჯევიან! და გამოვიდნენ ჴონიცა
 მათგანნი რომელი კიცხვითა იჯეოდეს, ვითარმედ
 ესენი დამთვრალნი არიან: ხოლო პეცრე დასდგრა
 მორის ათერთმეცთა მოციქულთა, და მათითურთ
 ერთ-პირად ქმნულმან აღიმაღლნა სჲმჲ თვისი, და
 ეცყოდა მათ. კაცხო ჴურიასტანისანო, და ყოვე-
 ლნი რომელნი დამკვიდრებულ სართ იერუსალიმს,

ისმინეთ. მაშოროს, ჩვენ დამთვრალნი არა ვართ, ვინათვან ჰქრეთ დილა გამთიადი არს, ამ დროს ღვინო არა ისმის. არამედ აღვსილნი ვართ სულთა წმიდითა, ვითარცა პირველ უთქვამს ღმერთსა იოველია წინასწარმეტყველის პირითა. მოგჭვინო სულისაგან ჩემისა ეოველსა ზედა კორციელსა, და წინასწარმეტყველებდენ მენი თქვენნი და ასულნი თქვენნი, და ჭაბუკნი თქვენნი სილგასა იხილვიდენ, და მოხუცებულთა თქვენთა ჩვენებით ვანგეცხადო: და მერმე სიცივისა თვისისა იესოს ზედა მოქცევითა კადნიერად წინაშე მათსა ქადაგებდა მეცხეველი, ვითარმედ. იესო ნაზარეტელმან, რომელმან იეოღენი სასწაულებითა, (რომელნი თქვენცა გიხილავსთ,) დაამტკიცა რამეთუ თავადი ჭეშმარიტი მესია არს. და თქვენ რაჟამს იგი შეინყართ ჰვარსედ მოჭკალით, თავადიცა იგი მკურნალობით აღდგომილი თქმულობისა ებრ წინასწარმეტყველთა ზეცას აღმალლდა რა, მუნით ჩვენ მომივლინა სული წმიდაჲ, ნიშანსა რომლისა სასაჯა თქვენ აწ ჩვენ ზედ ჰხედავთ და გესმისთ ჩვენგან: და ესფერი ქადაგებითა მათ მსმენელთაგანნი სამი ათასი სულის ოდენნი მოიქცეს, შე-

ინანეს, და დღესა მას ნათელ-ღებულნი, მორწ-
მუნენი ქრისტესანი ვასდეს: და ყოველნი ესენი
არა განეშორებოდეს მოციქულთაგან, არამედ მა-
რადის ისმენდეს ქადაგებასა მათსა. ლოცვა, ჰუ-
რის ჭამა, და ყოველი რამ მათი ერთ იყო. გე-
რედ ვიდრელა შენი და ხემობა არა ჭვიებდის მო-
რის მათსა. ხოლო ღმერთიცა მოციქულთა მიერ
პრაგალთ სასწაულთ ქმნითა, ერიცა იგი დანაშცი
შეიკდემდის მათგან, და ამით ღლითი დღე მორწ-
მუნენი განპრაგლდებოდიან:

თავი მეორე:

მოზითგან დაყოლებული მკელობლის განკურნებაჲ

საქმე მოციქულთ. გ. თავი.

მათ დღეთა შინა მოციქულნი იგი პრაგალ გზის
ცამარსა წარვიდოდენ რა ლოცვად. ერთ გზის შე-
ემთხვა რამეთუ ჰეცრე და იოანე ოდეს აღვიდო-
დეს ცამრად სალოცვად ჟამსა მიმწუსრისასა, იხი-
ლეს ვარეშე ბჭეთა ცამრისათა კაცი ერთი მკე-
ლობელი (კუცი) ორმეოცი წლისა, რომელსა
მარადის მოიყვანდეს და მუნ დასდებდეს ოსმათ.

სოფელად წყალობისა, და ამათაჲც მან მოწყალე-
 ბა სთხოვა: ხოლო მოციქული ზეცრე მიექცა,
 და ჰრქუა მას. გვეცლი და იქრო არა მაქუს ჩვენ,
 ხოლო რომელი მაქუს მივცეთ შენ. სასელითა
 იესო ქრისტეს ნაზარეველისათა აღჰსდევ და ვი-
 ლოდე. და ამის თქმით უწყრა რა კელი მისი მარ-
 ჰვენე და ზე ასწია იგი, მეესეულად განემტკიც-
 ნეს ფერსნი მისნი და კოჭნი: და აღჰსდვა, ვი-
 ლოდა და სლტებოდა, და შევიდა მათთანა ცამარსა
 მას, და აქებდა ღმერთსა: მას უამს ერი მრავალი
 მიხვსით სასწაულისა ამის ფრიად განკვირებუ-
 ლი მოვიდოდეს დაესსმოდეს მოციქულთა მათ ზე-
 და, უფროსი ერთი ხილვითა, ვითარმედ კაცოცა
 იგი განკურნებული, რომელს ივინიცა კარვად სც-
 ზობდეს, რომელი ქველის საქმისათვის ჰსჰდა
 ბჭეთა თანა ცამრისათა, მდგომარე ასლოს მოციქუ-
 ლთასა ყოველთა უხვენებდის მათ: ხოლო მოცი-
 ქულიცა ზეცრე მუნ კვალად უქადაგებდა მათ იე-
 სოსა, რომელ სასელითა მისითა კაცი იგი დედის
 მუცლისგან მკელობელი განიკურნა, და შეავონე-
 ბდა მათ რათა მოიქცენ შეინანონ უმჯულოებანი
 მათნი იესოს წინაღმდეგად მოქმედებულნი, რომ

მლით იგფერად შეანანებინა მათ, ვიდრელა დღე-
 საუცა მას ხუთი ათასი სულნი მოიქცნენ მორწმუ-
 ნენი შეიქმნნენ, და ვიდრე მოციქულნი იგი ამას
 უქადაგებდეს ერსა მას, მოვიდეს ზედ დაესხეს
 გულის წყროპითა დიდითა მღვდელთ მოძღვარნი
 ურიათანი და უცპრისა მთავარნი, და ორნივეცა იგი
 შეიპყრნეს მას ღამეს საწყრობილედ შეიყვანნეს.
 და დილა განთიადსა ანასი და კაიაფას მღვდელთ
 მთავართ წინაშე შეკრებულთა მიიყვანნეს ესენი,
 და ჰკითხეს მათ თუ. რომლითა აელეწიფებითა
 ანუ სახელითა თქვენ ფერსზედ დააყენეთ მკელო-
 ბელი ესე? მაშინ ჰეცრე აღივსო სულითა წმი-
 დითა, და ჰრქუა მათ. მთავარხო ერისანო და მო-
 ხუცებულხო ისრაილისანო, ესე ვითარი საკვირ-
 ველი საქმე არს, რომელ თქვენ ვინდით განჰსწა-
 ჩენი მის საწყალობელი კაცის მიძართ სიკეთისა
 ამის ქმნისათვის! რომელი სახელითა იესო ქრი-
 სტესითა განიკურნა, ქრისტე იგი რომელი თქუ-
 წნ ჰუარს აცუწთ და მოჰკალთ, ღმერთმან მკუ-
 ღრეთით აღადგინა, და დაადგინა იგი თავად ყოვე-
 ლთა ზედა ქმნულთასა, ვიდრელა არა ვისამე კაცსა
 აელეწიფების მიწებნად ცხოვრებასა საუკუნესა თვღ

ნიერ იესოსი ქრისტესი: ხოლო მთავართა მათ ჰყ-
 რიათასა ვითარცა იხილეს ესფერი უღრმესი სი-
 ცხებითა კადნიერად თქმულნი მოციქულთან, და
 უპვირდებოდათ მათ ზედა. რამეთუ იცნობდეს და
 იცოდეს, თუ ვითარ უმეცარნი და მდაბიურნი კაცნი
 იყუნეს ესენი, რომელნიც იესოსთან იმყოფებო-
 დნენ. და მეორე კერძოთაჲც მკედველნი წინაჲმე
 თვისთა კაცისა მის განკურნებულისა, დადუმდე-
 ბოდიან პირ დაყოფილნი: ამის გამო ზრასგა ჰყ-
 ვეს, რათა საქმე იგი ვიდრემდის ერთა შორის
 ფრიად არა მოფენილ არს, ამცნონ მათ რათა იმი-
 ერთგან სასეღსა იესოსსა არა სადაჲ იცყოდენ,
 და არცალა მას ზედ ჰქადაგებდენ: არამედ მოცი-
 ქულთა ამაზედ მიუგეს, და ჰქრქვეს მათ. საქმე
 ეგე ვითარ შესაძლებელ არს, რომელ ხვენ და-
 უცგოთ ბრძანებად ლუთისაჲ და თქვენ ვემორნი-
 ლოთ. ხვენ ვერ კელმეწიფების რაჲცა მისილად
 ვს და ვესმენიეს დაფარვად მისი და არა თქმად:
 ხოლო ივინიუცა ღონე ვაწყვეტოლნი, არამცა ე-
 სენი თუ განგჰრისხნოთ ერი ფერგზე აღსდგე-
 სო, იფერ განუცხებდნენ მათ წარსვლად. და
 ოდეს მოვიდეს ივინი იმერთთ მოციქულთა თანა

და მორწმუნეთა თანა და მიუთხრობდეს საქმეთა
 ამათა, ყოველნი ერთბამად აღიდებდეს ღმერთსა:
 მერმე ლოცვის ქმნით ვგედრებოდეს ღმერთსა,
 რათა მოსცეს მათ ძალი ქადაგებად სასარებისა
 ქრისტესნი, და სასწაულებით დამტკიცებად. სო-
 ლო ღმერთმანცა ნიშნად ვითარმედ ვედრება მათი
 შეუსმენიეს, ადვილსა მას სადა ივინი სდევს მრ-
 ვა მოახდინა, და ახალი ძალი სულისა წმიდისა მო-
 ვიდა მათ ზედა:

თავი მესამე:

ანანიას და სანფირას რისხვამ, და მოციქულთ
 ქადაგებამ:

საქმე მოციქულთ. დ. ე:

ახალი მორწმუნენი ქრისტესანი ესენი, ვი-
 თარცა ვჰსთქუშთ ყოველნი ერთ ბამად მოციქუ-
 ლთა თანა ერთ-გულ ერთ-სულად ქმნულნი, ვეც-
 ხლთა მათსა, და სსვა მონაგებთა რამც მოემყო-
 დათ მოაქუნდათ კელთა მოციქულთასა მოსცემ-
 დეს, და ყოველთა მორწმუნეთა თუ სულიერად,
 თუ გორციელად საჭიროებასა ივინი ღვაწობდ-

ეს: იეფერად ვიდრელა სოფელთ ავარაკთა მუქონიუა ადგილსა ვინა მამულსა თვისსა განჭსუიდეს, და ფასსა მისსა სრულებით მოციქულთ მოსცემდეს. ვითარცა ეკრევე სასით ჰყო იოსებ წოდებულმან ერთმან, რომელს შემდგომ სასელი ბარნაბა ეწოდა: ვარნა ამათვანმან კაცმან ერთმან ანანია სასელით, თვისს სანფირა წოდებულ ცოლისა თანა ჰირობის ქმნითა, ოდეს ავარაკი თვისი განჭსეიდა, ფასი მისი აღიღო თავისთან შეინახა. და მხოლოდ მცირე რამ ნაწილი გამოიღო მისგან, და მოციქულთ მისცა, და იეფერ აჩვენებდა, ვითარმედ იგი არს ფასი ავარაკისა მის: ხოლო ჰეტრე მოციქულმან ვულის კმის ვოფით კაცისა ამის სიცრუისა, ამხილა იგი, და ჰბრკვა. ანანია, რასათვის უსმინე შენ ეშმაკსა, და მოცუეებით სულისა წმიდისა, თეთრისა მისგან მოიპარე? იცოდე ესრეთ, რომელ შენ ამითა არა თუ კაცისა, არამედ მოცუეება ღუთისა ინებე: და ანანია ამისა მსმენელი, მასვე ადგილსა ღუთის მიერ განრისხული დაეცა სული ამოხდა. და მეესეულად მოვიდეს მონანი მისნი, აღიღეს მუნით წარიღეს დაჭფლეს: და იყო უანგლო რა სამძან ყაჰმან, მოვიდა

ლიცა მისი სდგა წინაშე ჰეცრესა, რომელმან არა უწყოდა თავს გარდასაგალი საქმე იგი ქმრისა თვისისა. მას უამს ჰეცრემ ჰკითხა მასაც და ჰრქვა. მართლიად თქუენ იგოდენ ფასად განჰსყიდეთ ადგილი იგი? ჰრქვა დედაკაცმანცა. ზე იგოდენ ფასად მაშინ ჰეცრემ ჰეგედრა მასაც, და ჰრქუა. რა არს ეგე რომელ თქვენ ორნივე ერთად შეერთებულნი გამოჰსცდით სულსა წმიდასა? აჰა მათ რომელთა ქმარი შენი წინაშე კარისა დაჰფლეს, შენც ვაგიტანონ მუნ დაფლან; და დაცა შესეულად ფერხთა თანა მისთა დედაკაციცა იგი და სული ამოხდა. და თქმულობისა ებრ მისისა, წარიღეს იგიცა დაფლეს ქმართანა. და დაცა შიში და თრთოლა დიდი გულსა ყოველთა მსმენელთასა რისსებათა ამათ:

ხოლო ამისა შემდგომ მოციქულნი იგი აღვილნი სულითა წმიდითა იქმოდეს მრავალ სასწაულებს და ნიშებს ერსა შორის ეგოდნად, ვიდრელა საქმენი მათნი განთქმულნი მოფინებოდეს, და სხვა ქალაქებთაგანცა იერუსალიმად მოჰყვანდათ სნეულნი და ჭირიანნი. და ზოგნიცა მათგანნი ოდეს ვერა ჰპოვნიდეს ადგილსა ცალიერსა

ეინა ჟამსა მოკალებულსა მიეგანებად სნეულთა
 მათ წინაშე მოციქულთა, უბანთაცა ზედა გამოა-
 ქუნდეს უძღურნი და დაჰსდემიდეს ცხედრებითა
 და საკაცებითა, რათა მოსულასა მას ჰეცრესასა,
 მაინც ახრდილი მისი ვისმე მათგანსა შეადგეს და
 მით განიკურნოს: და სასწაულებისა ამის სილ-
 ვითა და ქადაგებაების სმენითა მრავალნი მოიქცე-
 იდნენ და მორწმუნენი შეიქმნებოდნენ. და მით
 გრი ყოველი შეიკდემდა მოციქულთაგან, რომელ
 მცერთაცა მისთა ვერ გაეხდათ შესებად კელისა
 მოციქულთ ზედა: გარნა შემდგომად მღვდელთ
 მთავარმან საღუკეველთა თანა შეერთებულმან სას-
 ცივი შურისაგან ვერლა მძღებელთა, მოციქულნი
 შეაწყრობინეს სანყრობილედ მიჰსცეს. არამედ და-
 მესა მას ანგელოზი უფლისა მოვიდა განალო სან-
 ყრობილედ იგი თვინიერ ეულის სმის ყოფისა კა-
 რისა ვისამე, და ეცყოდა მათ. ნუ ეგშინინ, არა-
 მედ აღსდევით გამოვედით და წარსულნი უძამრად,
 ჰქადაგებდით ვითარცა პირველ: ხოლო დილა გან-
 თიადსა მღვდელთ მთავარმან მან კაცნი მოაგლინნა
 გამოეგანად მათი სანყრობილით და მიეგანებად წი-
 ნაშე სენოცისა მათისა. მივიდეს ივინიცა და ვერა-

ვინ ჰპოვებს. და მოქცეულნი ეცყოდეს მათ. ჩუქნი
 მივედით და ვიხილოთ კარნი მის საპრობილისანი
 უბო დაქულისნი, და მცველნიცა ბჭეთა წინაშე
 მდგომარენი სცვიდიან, და ვალებასა საპრობილი-
 სასა ვერა ვინ კაცთაგანი შიგან ვიხილოთ: სოლო-
 სენოცი იგი საქმესა ამას ზედა აღმფოთებული
 განჭყვიფრდებოდა რა, მაშინ მოვიდა ერთი ვინ-
 შე, და ეცყოდა მათ. კაცნი იყინი, რომელსნი თქ-
 ვენ მიეცით საპრობილედ, აჰა ესერა უძმარსა ში-
 ნა მდგომარენი ერსა უქადაგებენ: ამის გამო კვა-
 ლად კაცნი მიუგლინნეს მათ, რომელნი ერისაგან
 შეშინებულნი სიკბობებით მოუწოდდენ მოციქუ-
 ლთა, და მიჭებრიდენ მღვდელთ მოძღვარსა. სო-
 ლო მღვდელთ მთავარი იგი ვულის წყრობით
 ეცყოდა მათ. არა მცნებითა გამცენით თქვენ რა-
 თა არღარა ასწავებდეთ სახელითა მით იესოსი,
 სოლო თქვენ აჰა ესერა აღვიგსიეს იერუსალიმი
 მოძღვარებითა თქვენითა. და მით ვინდათ ჩვენს
 ცა უსამართლოდ გამოჩენა, ვითარ თუ ჩვენ ცუდ
 უბრალოდ შესულ ვიყვნეთ მის კაცის სისხლსა „
 მიუეო ავტრემ და სხვა მოციქულთა, და ჰრქევს
 მას. ჯერ არს ჩვენდა უჩესტეს ვემორჩილოთ

ღმერთსა, ვირემც თუ კაცსა. და იგფერ კადნიე-
 რად იცუოდეს იესოს ზედა, და მათს მოქმედებ-
 ელთ უმჯულაობათა ჭევედრიდეს მათ, ვიდრელა
 სიცუებათა ამათ სმენითა ვანმეორებით უმეცეს ვან-
 ცოფდებოდენ, და ზრასვა ჭევეს მოკვლა მოცი-
 ქულთა მათ: გარსა მას ყამს აღსდგა კრებულსა
 მას შორის ვინმე ჭარისეველი ერთი სასელით გა-
 მალიელ ჰსჯულის მოძლუარი ზაგიოსანი ყოველ-
 სა ერსა შორის; და ბრძანა მცირედ გარე ვაუფა-
 ნება მოციქულთა, და ჰქრება მათ. კაცხო ისრაე-
 ლიცულხო, ეკრძალენით თაფთა თქვენთა და კაც-
 თა ამათ ნურას შეაწყენთ, არამედ აცადეთ და ისი-
 ლეთ, ვითარმედ უბეთუ ამათი დაჭერილი ვსა კა-
 ცებრივი არს, თავით თვისით დარღვეული განჰ-
 ქარდების. ვითარცა მცირე ერთი აღრე ვამონდა
 თეგდა, და ეცუოდა თავსა თვისსა ვითარმედ ვინმე
 არს. რომელს შეუდგენენ ოთხასის ოდენ კაცნი, რა-
 მელ იგიცა მზისპა და ყოველნი მარხილნი მის-
 ნი განიბნინეს, და იქმნეს ვითარცა არა რაჲ: ამო-
 სა შემდგომ აღსდგა იუდა ვალილეველი, და შეი-
 თვისა ერი მრავალი: და იგიცა წარწყმდა და ყო-
 ველნი მარხილნი მისნი განიბნინეს. და აწცა ვე-

ცევი თქვენ განემორჩინოთ კაცთა ამათვან. რამეთუ
 უკეთუ საქმე ესე კაცთაგან არს, დაირღვეს განჭ-
 ქარდეს. ხოლო უკეთუ ლუთისაგან არს, ვერ გე-
 ლეწიფების დარღვევად. არამცა ამით ლუთის შე-
 ზრმოლედცა შეირაცხოთ: ხოლო თქმულობასა გა-
 მალიელისა ამისასა თუ გინდ ყოველთა ემორჩი-
 ლეს, გარნა მაინც და მაინც ცანჯგა ცემა მოიღეს
 მოციქულთა ზედა. და კვლად ამცნეს რათა არღ-
 არა ასწავებდენ ერსა სასეულითა იესოსითა, და გა-
 ნუცევეს ივინი: ხოლო ივინი წარვიდეს სისარუ-
 ლითა ფრიადითა ჭირისაგან მის კრებულისა. რა-
 მეთუ ღირს იქმნნეს სასელისათვის იესოსი ეგვი-
 დრებისა ვალახვისა. და არა მსმენელნი მათნი კვა-
 ლადლა ყოველსა დღესა ცამარსა მას შინა და სა-
 ხლსა არა დასცხრებოდეს ქადაგებათაგან და სარე-
 ბათა იესო ქრისტესთა.

თანვი მეო-თხე:

მოთხრობა სტეფანე ზირველი მოწამისა:

სანქმე მოციქულთ. ვ: 8: — წელი ქრისტესი 34:

რახვამს დლითი დღე განმრავლდეს მოწამეუ-
ნენი იგი, საცალკეო საგორციელო მოღვაწობაც
ამათი მოციქულთა ზედა აღემატა. ამისთვის საქ-
მისა მის გამო მოციქულთა კრება ჭქმნეს და გან-
ჭსასდგრეს, რათა მოწაფეთაგანი შეიღნი სულნი
გამოარჩიონ დაადგინნონ, რომელთა მოწამუნეთა
მათათვის საცალკეო და საგორციელო საჭირი-
ება იღვაწონ, და თვით ყოველნი სასულიეროსა
და მოძღვარებას შეუდგებოდნენ: და აღმოჩნეულ-
ნი იგი ესენი იყუნეს, სტეფანე, ფილიპე, პრო-
სოროს, ნიკანორა, ტიმონა, პარმენა, და ნიკოლოზ:
ამათ შორის, (რომელნი მთავარ დიაკონ ითქუნ-
ეს,) მთავარი სტეფანე იყო, კაცი სავსე სარწმუ-
ნოებითა და სულითა წმიდითა, რომლის მიერ იქ-
მოდა ღმერთი სასწაულებსა და ნიშებსა მრავალ-
სა, და მოძღვარებითა და ქადაგებითა იგფერ ზირს

დაუყოფდა ჭურიათა, ვიდრეღა ვერ შეუძლებდეს წინ დადგომას თქმულოთა მისთა, და აღძრულნი შურითა იწყებდენ მას ზედა ცილის წამებასა, და იჯყოდენ. კაცი ესე მარადის ემოხას იჯყვის ღმერთ ზედ და მოსეს ზედ. და აღძრეს ერი იგი და მოხუცებულნი და მწიგნობარნი, და ზედა მოდგეს და აღიჯყეს იგი, და მიიყუანეს წინაჲ კრებულისა: და წარმოადგინეს მოწამენი ორნი ცრუნი, რომელთა ჰსთქუეს, ვითარმედ ჩვენ ეგესმა მაგისაგან რომელი იჯყოდა, ვითარმედ იესო ნაზარეტელმან მან დაარღვიოს ადგილი ესე, და სჯვალოს ჰსჯული რომელი მოძცა ჩუქნ მოსე: და მისედეს მას ყოველთა რომელნი სსდეს კრებულსა შინა, და იხილეს პირი მისი ვითარცა პირი ანგელოზისა: და ოდეს ჰკითცა მას მღუდელთ მოძღუარმან მან, ვითარმედ მართლიად ესე ესრეთ არს? მაშინ აღალო სჯეფანემ პირი თვისი და მადლით საგსე ნაირობითა დაუწყო მათ ადგილობრივ განგრძობილად ჩვენება საღმრთო წერილისაგან, თუ ვითარ ჰგეშმარიც არს და წრფელი მოძღვარება და ქადაგება თვისი იესოს ზედა. და ჰყვედრა ვულ-ფიცსელობაჲ და სიბოროტე ურიათა ნა-

ხესავისა, რომელთ იგოდენნი წმიდანი წინასწარ-
მეტყველნი უდგენიათ და მოუკლავსთ, რომელნი
ყოველნი წინასწარმეტყველებდენ მოსვლასა იესო-
ქრისტესასა, და მერმედ გამოხდნენ და იგიცა მის-
ცეს და ჯვარზედ მოჭკლეს:

შემდგომად სიტყვათა ამათა თქმისა, რაჟამს
სტეფანემ აღიძალნა თვალნი თვისნი ცად მიმა-
რთ, და ჰსთქუა. აჰა ესერა ვსედავ ცასა განსმუ-
ლსა, და მესა კაცისასა ვითამც იესოსა მარჯვე-
ნით ღუთისა მდგომარესა, მაშინ კრებულთა მათ
ოდეს ესმათ ესე, იცოდეს ვითარმედ, ემობას
იტყვიან პირდაპირად ღუთისაო, და ეურნი მათნი
დაიცეს, და ვაცოფიანებულნი ეფიროლით მიცვინ-
დეს სტეფანესა ზედა, შეიპურეს იგი მეესეულად,
და გამოიყვანეს ვარემე ქალაქისა, და ქვას დაჭკრე-
ბდეს მას ზედა ჩააქვავებდეს: იყო ურიათა მათ
შორის კაციცა ერთი საულე სასელით, (რომელი
მერმე ზაულე ითქვა, და იგიცა შევიდა რიგსა მო-
ციქულთასა,) მაშინ ესეცა იფერ მტერი იყო მო-
რწმუნეთა, ვიდრელა წმიდა სტეფანეს ჩააქვავებ-
ელთა სამოსნი აღელო მას და თვით სცვიდა, რა-
თა მათ საქმენი მათნი მოსვენებულად ქმნან: და

რამს ესფერ ქვას დაჭკრებდეს, სცევანე ცმითა
 მალლითა იცყოდა. უფალო იესოვ, შეივედრიე სუ-
 ლი ჩემი. და შემდგომ ყამსაცა სულის მიბარე-
 ბისასა, მუსლ მოყრილმან შექმნა წასილი ცმითა
 მალლითა, და ჰსთქუა. უფალო, ნუ მიითვლი მო-
 ქმედებულსა ამას ამათსასა ცოდვად, და ესე თქვა
 რა, დააგედრა სული თვისი, და მოვიდეს კეთილ
 მსასურნი მორწმუნენი, და ცირილითა. და ელო-
 ვითა ეგამი მისი აღიღეს მუნით წარიღეს, და და-
 საფლავეს.

თანგი მეხუთე.

სიმონ მოგვი მოციქულთავან შეჩვენებობს.
 სატურისი იგი მორწმუნე შეიქმნებობს.

ურითა მათ სცევანეს მოკვლის შემდგომ,
 მჩხობლ იფერ დევნულობა დიდი გამოსცეს მო-
 რწმუნეთა ზედა, ვიდრელა მოწაფეთავანნი მრავა-
 ლნი იერუსალიმით გამოსულნი აქათ იქით გან-
 ბნეულნი ასწავებდენ ერსა, და ჰქადაგებდენ: ხო-
 ლო ერთიცა ამათვანი ფილიანე წოდებული წარ-
 ვიდა ქალაქსა სამარიტელთასა ქადაგებად. სად მრავ-

ვალი ნიშნებისა და სასწაულების ქმნითა და უძ-
 ლურთ განკურნებითა მრავალი კაცი მოაქცია ნა-
 თელი ჰსცა მორწმუნედ შექმნა: და იყო შორის
 სამარიტელთასა ამათსა კაცი ვინმე მოვეგი სვიმონ
 სასელით, რომელსა მოვეგებრივი საქმებითა თგი-
 სითა სასელი დიდი აქუნდა მათ შორის, რომელ-
 მან ამანცა მუნ ნათელ ილო, და არა განემორგბ-
 ოდა ფილიპესგან და სილგითა მის მიერ მოქმე-
 დებული სასწაულებისა ფრიად უგვირდა: მათ დღე-
 თა შინა მოციქულნიცა ჰეცრე და იოანე მოვიდეს
 სამარიად, რათა კელის დასსმით ნათელ-ცემულთა
 ზედა (მერონის ცხებით.) სული წმიდა მოსცენ:
 ხოლო სვიმონ მოვეუმან ვითარცა იხილა რამეთუ
 მოციქულთა კელის დასსმით კაცთა ზედა მადლი
 სულისა წმიდისაჲ ცხადად აღმოჩნდების მონათ-
 ლულთა ზედა, თვითაც ვამოულო მათ თეთრი ამ-
 ლია, რათა მასაც მოსცენ კელეწიფებაჲ ესე, ვი-
 თარმედ რომელს ვისმესა ზედა კელი დასსას,
 სული წმიდაჲ მიილოს: ხოლო ჰეცრე მოციქუ-
 ლმან მან ეულის წყრომითა დიდითა ამხილა მას,
 და ჰრქვა. ვეცხლი ევე შენი შენთან იყავნ წარ-
 საწყებდელად. რამეთუ ნიჭსა მას ღუთისასა ჰე-

ონებ ფასითა მოპოვნებად: არა ეიძს შენ ნაწილი არცა სამკვიდრებელი სიტყვასა მას შინა. რამეთუ ეული შენი არა არს წრფელ წინაშე ლუთისა. ამის გამო შეინანე და ეგედრე უფალსა რათა მოგიტეოს შენ უმჯულოებაჲ ევე ეულისა შენისა: მიუეო სიმონ, და ჰრქეა. ილოცეთ თქუენ ზემთვის უფლისა მიმართ, რათა არა მოგიდეს ზემ ზედა რა იგი თქუენ ჰსთქეთ: ამისა შემდგომად ამცხო ანგელოზმან უფლისამან ფილიპესა, და ჰრქეა. აღსდგე და მიგედ შენ სამხრით კერძო, გზასა მას რომელი შთავალს იერუსალიმით გზად. ესე არს უდაბნო: და აღსდგე და წარვიდა. და აჰა ესე რა კაცი ეთოპიელი, სატურისი და მესაუნჴე ძლიერი, კანდაკისი დედოფლისა მის ეთოპიისა, რომელი იგი მოსრულ იყო თაყვანისცემად იერუსალიმად, და მოქცეულ იყო. და ჰსჴდა იგი ეცლსა ზედა, და იკითხვიდა წიგნსა ისაია წინასწარმეტყველისასა: ჰრქეა სულმან წმიდამან ფილიპეს. მიგედ და შეეასლე ეცლთა იმათ: და ესრედ შინაქროლვითა მით სულისა წმიდისათა მივიდა ფილიპე და ისმენდა მისსა, და ჰრქეა. უწყია რაჲსაჲცა იკითხაჲ? ხოლო მან ჰრქეა. ვითარჲე შეძლოს უწყ

ებად, არა თუ ვინმე იყოს წინამძღუარ (მოთარ-
გუნე) ჩემდა. და ჰლოცვიდა (ვევედრებოდა) ფილ-
იანეს აღსვლად და დაწდომად მის თანა: ხოლო
დარიგებითა ლუთისა თავი საკითხავისა მის, რო-
მელსა იკითხვიდა იყო ესე. ვითარცა ცხოვარი კუ-
ლად მიიგუარა, და ვითარცა ცარივი წინაშე მრი-
სველისა უხმობელად, ესრეთ არა აღაღებს ზირსა
თვისსა. და სსვაც: მიუგო სატურისმან მან, და
ჰქრქუა ფილიანეს. ევედრები შენ, ვისთვის იტ-
ვის წინასწარმეტყველი ამას, თავისა თვისისა-
თვის, ანუ სსვისა ვისთვისმე? ხოლო ფილიანემ
აღაღო ზირი თვისი, და იწყო თხრობად მისა, და
ხარებად წიგნთაგან იესოსთვის. ვიდრემდის ას-
წავა მას საქრისციანო სარწმუნობაჲ: შემდგომ
მჯირე ერთი წინ წარვიდგეს რა და მივახლნეს წყა-
ლსა ერთსა, სატურისმან მან სრული გულით მრწ-
მუნებელმან ქრისტესი, ევედრა ფილიანეს, რათა
ნათელ ჰსცეს მას: და მუნ ნათლის ცემისა და
სულისაგა წმიდისა მის ზედ შთამოსვლისა შემ-
დგომ, ანელოზმან უფლისამან ანაზდად წარიტაცა
ფილიანე, და წარიყვანა სსუა ადვილსა საქადაგე-
ბლად. და შერმე არღარა იხილა იგი სატურისმან

მან და იეფერ გამოვიდა იგი გზასა თვისსა და გოდოდა სისარულით და აღიდებდა ღმერთსა :

თავი მეექვსე.

საგლე ეინა ჰავლე მოციქულის მოქცევა :

საქმე მოციქ. თ : — წიღი ქრისტესი 35 :

მათ ღლეთა შინა საგლე ვითარცა ვსთქუწთ ზე-
 მორედ, რომელი ნამეცნავად მოსარხლე არკი იყო
 მოსესის შჳულისა, ფიჯნად მოეწყორობოდის მო-
 რწმუნეთა ქრისტესათა დეგნულებითა. მის გამო-
 თდეს ეულის ცმაჰყო, ვითარმედ მორწმუნენი
 ქრისტესნი დამსკე ქალაქად გაქცეულნი მუნ გან-
 შრავლდებიანო, მოუხგდა მლუდელთ მთავარსა იე-
 რუსალიმისასა და ითხოვა მისგან წიგნები ბძანე-
 ბისა, და აღილო, და გამოვიდა დამსკოდ რათა
 მორწმუნენი ქრისტესნი ჰპოოს თუ სადამე შეიპ-
 ყრას და შეკრულნი მოიყვანოს იერუსალიმად :
 ხოლო მივიდოდა რა იგი გზასა, და იყო მიახლ-
 ება მისი დამსკოსა, მეესეულად იყო გარემოსა
 მისსა ბრწყინვალეობა სასჯიკი ნათლისა ზეცით. გარ-
 დამო, და იგი დაეცა ქვეყანასა ზედა. და მაშინ ესმა

ემა რომელმან ჰრქუა მას. საულ საულ, რასა
 მდევნი მე? მანცა მიუგო შეშინებულმან, და ჰრ-
 ქვა. უფალო, ვინა ხარ შენ? ჰრქუა მას. მე ვარ
 იესო, რომელსა შენ მდევნი. ფიცსელ არს შენდა
 წისუნა დვისისა: საგლე პრწოდა და განცურდებ-
 რდა, და ჰრქუა. უფალო, რაჲ გნებაგს ჩემდა უო-
 ფად? ჰრქვა მას უფალმან. აღჰსდევ, და შეგედ
 ქალაქად, და მუნ ვეთხრას შენ რაჲ იგი ღირდეს
 შენდა საქმედ. და კაცნი იგი რომელნი იუუნეს
 მისთანა ჰსდევს დაკვირვებულნი, სპენით ესმო-
 დეს სმა იგი, ხოლო კედვიდეს გერა რას: აღჰ-
 სდვა საგლე ქვეყნით, ვარსა დაბრძავდა, რომლისჲ
 თუმც თუალნი ეხილუნეს, არამედ კედვიდა გერა
 რას. უწყურეს კელი მისთანათა მათ და შეიყვანეს
 იგი დამასკოდ: და წარკდეს სპანი ღლენი, და არა
 რას სედვიდა. და არცა ტემა და არცა ჰსუა: ხო-
 ლო იყო ვინმე მოწაფე დამასკეს შინა სასელით
 ანანია. და ჰრქუა მას უფალმან ჩვენებით. ანანია!
 და მან ჰსთქუა, აქა ვარ უფალო: ჰრქუა მას უ-
 ფალმან. აღჰსდევ შენ ადრე და მიგედ უბანსა მას,
 რომელსა ჰქეიან მართალი, და მოიძიე საგლე სა-
 სელით, ჰკურნე იგი და ნათელი ეც მას: ხოლო

ანანიას ჰირველსედ შეშინებულსა ვერ გაებედა წარსვლა, გინათვან იცოდა თუ ვითარ მტერ იყო კაცი იგი საგლე მოწმუნეთა. ვარნა ეცყოდა მას ღმერთი. წარვედ, ნუ გეშინინ, რამეთუ ტური რჩეული არს იგი ჩემდა. რათა შე აქუნდეს სასელი ჩემი წინაშე ყოველთა წარმართთა, და მეფეთა და მთავართა. და მე უჩვენო მას რადენი ღირდეს მისა ვნებად სასელისა ჩემისათვის: მაშინ მოვიდა ანანია ჰპოვა იგი, და კელი დაასხნა მას ზედა; და ჰრქვა. მხო საგლე, უფალი იესო, რომელი შენ გამოვეცხადა ვნასა ზედა, მან მე მომავლინა, რათა ვანიკურნონ თვალნი შენნი, და აღივსო სულითა წმიდითა: და ამის თქმით შეის გარდამოვარდეს თვალთაგან საგლესათა ვითარცა ნაქურცენნი, და მეესეულად აღიხილნა, და აღსდგა და ნათელ ილო. და მოილო საზრდელი და ვანძლიერდა: და იყო მუნ საგლე მოწაფეთა მათ თანა დამასკეს ღლე რადენიშე. და მეესეულად შესაკრებელთა შინა ჰქადაგებდა ქრისტესა, ბჭობდა ჰურიათა თანა და უძვირებდა მათ, ვითარმედ ესე არს მე ღუთისა: დაუპვირდებოდა ყოველთა რომელთა ესმოდა, და იცყოდეს. არა ესე არსა, რომელი იგი ჰსდგენი.

და იერუსალიმს შინა რომელნი ჰხადოდეს სასკელსა იესოსასა, და აქაცა მისთვის მოსრულ იყო, რათა გრულნი აღიყვანნოს ივინი მღვდელთ მოძღუართა თანა მიიყუანნოს და აწ თვით იგი ჰქადაგებს სარწმუნობასა მათსა! მის გამო ჰურიათ ივინიცა იგოდნად განყოფებოდეს საველეს ზედა, ვიდრელა უნდათ შეწყრობა მოკვლა მისი, უბეუტცა მოწაფეთ ღამით დამასკესაგან იერუსალიმად არა გამოექციათ იგი: ხოლო საველესაცა რაჟამს ესფერ კვლად იერუსალიმად მოქცეულსა უნდა შესვლა მორწმუნეთა მოწაფეთა შორის, პირველზედ არა რამ საქმის უოდნითა ეშინოდათ მათ მისგან, და შორს დერებოდინ, ვიდრემდის ბარნაბა მოწაფემან აღიყვანა იგი მოციქულთან თანა მიიყვანა, სად უოველივე მიუთხრა მათ, თუ ვითარ ეჩვენა მას იესო, და იჯყოდა მისთანა. და თუ ვითარ თავდიცა შემდგომ ჰქადაგებდა დამასკესა შინა: მერმე იერუსალიმსაცა შინა დაიწყო საველემ კანნიერად ქადაგება იესოსი, და ჰურიათ თანა ბეზობა: ვარნა შემდგომად რავდენიმე დღისა ოდეს ეულის ემა ჰყვეს მორწმუნეთა მათ, ვითარმედ ჰურიათა მათ მუნცა ზრასგა უქმნიეს მისი მოკუ-

ლისა, მუნით გამოაქციეს ტარსონ ქალაქად ვაგ-
შავნეს,

თანვი მეშვიდე.

მოქცევა კურნელიე ასის თაგისა:

საქმე მოციქულთან. ი. იან:

მოციქული იგი ჰეცრე ამ დროს ლეილია და
იოანე წოდებულ ქალაქებად ასწავებდა და მკურ-
ნალებასა მრავალსა ჰყოფდა. ამით შორის კაცი ვი-
ნმე იყო რვა წლის განრღვეული ენნა სასწელით,
რომელი განჰკურნა ჰეცრემ ფერსზედ დაადგინა.
და დედა კაციცა ერთი კეთილ მსახური მოწმუნე
ტაბითა სასწელით, რომელი დასწეულებული მომ-
კუდარ იყო, სასწაულითა განაცოცხლა აღადგინა.
მაშინ კესარია ჰალესტინელთ ქალაქსა კაცი ვინ-
მე იყო ასის თაგი კორნილიოს სასწელით, რომე-
ლი თუეინდ ესე ურია არა იყო, არამედ უცხო თე-
სლი, ვარნა კეთილ მსახური, და ლუთის მოძიძი
კაცი არკი იყო, მარადის მოწყალების საქმესა ყო-
ფდის, და ყოველ დღეს თავ თაგის დროზედ ლოც-
ვასა და ვედრებასა თვისსა ლუთისა მიმართ იქმო-

დის: დღესაცა ერთსა ოდეს ესე ილოცვიდა, ან-
 გელოზი უფლისა ეხგენა მას, და ჰქრქუა. კორნი-
 ლიე, ლოცვანი შენნი, და ქმნულნი მოწყალეზანი
 შენნი შეწყენარებულ იქმნენ წინაჲმ ღუთისა. და
 აწ მიაგლინენ შენ იოანედ კაცნი, და მოუწოდე მო-
 ციქული ჰეცრე, რომელი მოვიდეს და გასწაოს
 შენ თუ რაჲ ჰერ არს ქმნად შენდა, რათა სცხო-
 ნდე შენ: ხოლო კორნილიომ მეესყულად მიაგ-
 ლინნა თვისთ მსახურთაგანნი სამნი კაცნი ჰეცრე
 მოციქულისადმი მოწოდებად იგი: და რაჲმს მი-
 ვიდეს ესენი და მიეასლნეს იოანედ, მაშინ შუადლი-
 სას ჟამსა შეექუსესა ჰეცრე აღსული ერდოსა ზეჲ
 და ილოცვიდა: და ოდეს შეეშა და უნდა ჰირის
 აკსნა, იყო მის ზედა განკვირება: და კედვიდა
 ცასა განსმულსა და გარდამომაგალსა ჭურჭელსა
 რასამე ვითარცა ცილოსა დიდსა ოთხთაგან კიდჲ
 თა ზე მოკიდებულსა ზეცით ქუშყნად: რომელსა
 შინა. იყო ნაირ ნაირი ოთხღერსი ქუშ წარმაგალი
 ქვეყნისა, და მფრინველნი ცისანი: და ოდეს ჰე-
 ცრე განკვირებულ უმსერდა ამას, აჰა ესერა იყო
 ზეცით ჯმა მის მიმართ. აღსდევ ჰეცრე, დაჰკ-
 აღ და ჰსტამე: მიუეო ჰეცრემ და ჰქრქუა. ნუ ი-

ყოფის უფლო, რამეთუ არა სადა შევინებული და არაწმიდა შესრულ არს ზირსა ჩემსა: და მერმე კვლად მეორედ ემა იყო მისა მიმართ, და ჰქრუა. რომელი იგი ღმერთმან წმიდა ჰყო, შენ ნუ შევინებულ ვიხსნ: და ესრედ მისდამი სამ გზის თქმის შემდგომ, კვლად ამაღლდა გურგელი იგი მუნვე ზეცად: და ვითარ იგი განიზრასვიდა ჰეცრე ვუღსა თვისსა, ვითარმედ რამე იყოს სილუა ესე, რომელი იხილა, აჰა ესე რა კაცნი იგი, რომელნი კორნილიოსიან მოვლინებულ იყუნეს მიწვევულნი მუნ, იკითხვიდეს სახლსა, და მივიდნ მასთანა, და კორნილიოს შენთხვეულს სილვასა მას მიუთხრობდეს, და ევედრებოდეს რათა აღდგეს მათ თან წარვიდეს: ხოლო ჰეცრემ სულისაგან წმიდისაჲ ცნობის მიმღებელმან, აღიყვანა თავისთან რავდენიმე ზირნი ურიათაგანნი, და მეორე ღღეს გამოვიდა კესარიად კორნილიოსადმი მოვიდა. ხოლო კორნილიოსჲა მიელოდა მას და შემოეკრიბა: თესლ-ჯომი მისი, და საყვარელნი მეგობარნი მისნი, და იყო შესგლასა მას ჰეცრესსა, მოეგებოდა მას კორნილიე, და შეუვარდა ფერკთა მისთა და თაყვანის ჰსჯა მას: ხოლო ჰე-

ცრემ ალაღვინა იგი, და ჰქრქუა მას. აღსდგე, რა-
 მეთუ მეც შენფერ კაცევე ვარ. და შერაგიდა შინა
 ჰპაღვინა მუნ მრავალნი შემოკრებულნი, და ჰქრქვა
 მათ. თქვენ თვით უწყით, ვითარმედ არა ჰქერ არს
 კაცისა ჰჰურიისა მიახლებად წარმართთა, ანუ შეს-
 ებად უცხო თესლთა. და მე მიხვესა ღმერთმან
 რათა არაფინ კაცი შევეჰრაცხო ბილწად და არა წმი-
 დად. ამისთვის უცხოობელად შემოვედ თქვენდა
 მოვედ რა. აწ უკუშ მაუწყეთ, რომლისა სიწყ-
 ვისათვის მომხადეთ მე? ხოლო კარნილიომანც
 უწყო მათხრობად რივითა ჰეცრეს იგი გამოხი-
 ნება სილვა ანგელოზისა, რომელი მას ეჩვენა. და
 მერმე ეცყოდა. აჰა ესე რა ჩვენ ყოველნი წინა-
 მე შენსა ვართ შემოკრებულნი რათა შენ მიერ-
 ვგვემეს ბრძანებაჲ ღუთისაჲ: მაშინ მოციქულმან
 მან ჰეცრემ ალალო ჰირი თვისი, და დაუწყო მათ
 ადგილობრივ ქადაგება იესო ქრისტეს ზედა. და
 შემდგომ ვითარცა იხილა რამეთუ მადლიცა სუ-
 ლისა წმიდისა ცხადად მათს ზედ გარდამოხდა, მე-
 ყსეულად მუნ ყოველსავე ნათელი სცა, მორწმ-
 უნე შეიქმნენ. შემდგომად საქმისა ამის აღსრ-
 ულებისა, რავედენსამე დღეს მერმე რაჟამს ჰეც-

რე იერუსალიმს მოვიდა, ურიათაცან მოქცეულნი
 მორწმუნენი ივინი ჰეცრეს-სეგდ დაბრკოლებულნი
 იწებდენ ღრცვინგად და თქმად, თუ ვითარ წარმა-
 რათთა, შორის შესრულსა მათთან ინახით მჟღომა-
 რეს უჭამია უსვია: გარნა შემდგომ რაჟამს გუ-
 ლის კმა ჰეგეს გამოცხადებაჲ იგი ლუთისა მიერ
 ქმნული ჰეცრეს მიმართ, და ხილვის საქმე იგი
 კორნილიოსი, მაშინ ფიქრი ყოველისავე აღმენ-
 და, და აღიდებდეს ღმერთსა, რომელმან მით გა-
 ნუცხადა ვითარმედ წარმართ კერა მსახურთაჲცა შინა
 ნებაგს ღმერთსა რომე სარწმუნობა ქრისტესი
 მოეფინოს:

თანვი მეერვე:

მოციქული ჰეცრეს საპურობილით გამოხსნა:

საქმე მოციქულთ იბ: — წედი ქრისტესი 44:

შემდგომად საქმეთა ამათა წეროდე აგრიპას წო-
 დებულ ჰურიასტანის მეფემან, რათა ჰურიათა უმე-
 ცეს საეგარელ იუოს და თვალში შეუვიდეს მათ,
 გამოსცა დევნულობა მორწმუნეთა სედა, და წინა
 ჰირველ იაკობ მოციქული შმაჲ იოანე მასარებე-

ლისა იპყრა თავი მოაკვეთინა: შემდგომ ვითარცა
 იხილა რამეთუ სათნო უხნდა ჭურიათა შათა საქმე
 ესე, შესძინა შეწყობა ჰეცრესიცა, და მისცა იგი
 საწყობილედ, და უნდა დღესასწაულს ჰასექს შე-
 მდგომად მოკვლა მისი. და ამისთვის ყოველნი
 იერუსალიმსა შინა შეოფნი მორწმუნენი ილოც-
 ვიდენ ღუთისა მიმართ რათა გამოიხსნას განარი-
 ნოს იგი: მოვიდა ღამე იგი, რომელსაცა შინა გე-
 ულებოდა წეროდეს დილა განთიადსა საწყობი-
 ლით გამოყვანება და მოკვლა მისი. და ჰეცრე
 ბარკილებით შეკრული, ოთხივ კუთხით მცველ-
 თაიან მოცვილი იყო, და ეძინა. მოვიდა ჰეცრეს-
 თან ანგელოზი ერთი ნათლოვანი, და ჰსცა ეგე-
 რდსა ჰეცრესსა განაღვიძა იგი, და ჰრქვა მას. აღ-
 ჰსდგე ადრე. მაშინ შეესეულად დაჰსცვივნეს ჰა-
 ტუნი იგი ყოველნი მისიან. და ჰრქვა მას ანგე-
 ლოზმან მან. მოირჯეი წელი შენი, შთაიციე სამ-
 ლნი, აღილე სამოსი შენი, და შემომიდგე მე: სო-
 ლო ჰეცრემ განკვირვებულ აღშოთებულმან არა
 იცოდა ვითარმედ საქმე ესე ცხადი არს, ანუ თუ
 სისმარი, და შორის მცველთა შათა გამოვლითა
 უკან მისდგედა იგი ანგელოზსა. და რაჟამს მის

საყრობილის რეინის კარამდე ეწია, იგიცა თავ-
 ვით თვისით განელო, და ვარე გამოსვლასა მათ-
 სა, ანგელოზი იგი მისგან უხილავ იქმნა: მაშინ
 ჰეცრე თავს მოეგო, და ეულის კმა ჰყო, ვითაჲ
 რმედ ღმერთმან ანგელოზი მიუვლინა გამოსსნად
 მისი. ამისთვის აღიდებდა ღმერთსა, და წამო-
 სული მოვიდა სასლსა მას, სად მორწმუნენი ი-
 გი ერთად შეკრებულნი მისთვის ილოცვიდნენ
 მოვიდა კარი დარეკა, და გამოისწრაფა მისი მკე-
 ვალმან ერთმან ხილვად თუ ვინა არს. და რაჟამს
 კმისაგან გაიგნა. ვითარმედ ჰეცრე არს, მაშინ სი-
 სარულისაგან აღშფოთებულმან კარი არა განუღო
 მას, არამედ შიენით შერბიოდა და ეცყოდა, ვითა-
 რმედ ჰეცრე კარსე არისო. სოლო იეინი ფრიად
 განკვირვებულნი და სრულიად გონის უქონველნი
 ეცყოდნენ მას. რასა ჰბორგავ (როჯამ)? და იგი
 დაამცვიცებდა ვითარმედ ესრეთ არს: და ჰეცრე
 ჰრეკდა კარსა მას. ზედი ზედ, სოლო განუღეს
 რა, და იხილეს იგი, განჰკრთეს: ჰეცრემანც მიუ-
 თხრა მათ თუ ვითარ უფალმან გამოიყვანა იგი სა-
 ნყრობილით ანგელოზის მიერ სასწაულითა. და
 შემდგომ გამოვიდა იერუსალიმიით, და წარვიდა

კესარიად განცალკევდა: ხოლო ვითარცა განთენა
 წეროდე ეძიებდა ჰეტრეს, და ოდეს არა ჰპოვა,
 მტველნი ივინი შეიპყრა მოაკვლევინა. მათსედ
 ეჭვის შეტანით, ვითარ თუ ჰეტრე მათ გაექ-
 ციოსთა:

თავი მეექვსე:

ზავლე მოციქულის ქადაგებანი:

სანქმე მოციქულთ. იგ. იდ. იე.

ჟამსა სცევანეს დევნულობისასა, ვითარცა ვს-
 თქუთ მრავალნი მორწმუნენი იერუსალიმით გან-
 სულნი აქათ იქით ვანიბნეს. ამათეანნი ანციოქ
 ქალაქადცა წარვიდენ, სად ნელ ნელად მრავალნი
 კაცნი შეიძინეს მორწმუნედ შექმნეს. მის გამო
 მოწაფეცა იგი ბარსაბა შემდგომად გამოვიდა მუნ
 მივიდა, რომელუმანცა ნაყოფი მრავალი გამოიღო:
 შემდგომ ჯარსონ ქალაქად წარვიდა, აღიყვანა მუ-
 ნით თავისთან მოიყვანა სავლე ეინა ჰავლე, და
 ორთავე ერთად ერთი წლის ოდენ ანციოქ ქალა-
 ქად ქადაგებითა კერძმასსურთავანნიცა მრავალნი
 სულნი შეიძინეს. და ქრისტეს მორწმუნენი ესენი

მუნ წინა ზირველ ქრისტიანი იწოდნენ: ამისა შე-
 მდგომ დღესა ერთსა მოწაფენი იგი მუნ ალოც-
 ვიდეს რა, სულმან წმიდამან გამოუცხადა, რათა ორ-
 ნივე ესენი ბარნაბა და ჰავლე განვიდეს ქადაგებად
 ქვეყნებსა კერპმსახურთასა. მის გამო ივინიუც ზარ-
 ველად ნავითა კიპრედ წარვიდეს, სად ქადაგებითა
 მათითა მრავალნი სულნი შეიძინეს: ხოლო კიპრ-
 ოსა მას შინა ჰაბოს წოდებულ ქალაქსა კაცი ვი-
 ნჲე მოვევი ცრუ წინასწარმეცხეველი ჰურია იყო
 სასელით ბარიისუ, და ესე მაცუყუარობითა თვისი-
 თა უკან შთამოსდგომოდა სერგი ჰავლე წოდებუ-
 ლსა ანთვიპაცის მომაგიერესა (**pro-prefetto**) გა-
 მოყვანად მისი სარწმუნოებისაგან, რომელი საგ-
 ლესა მოექცია ქრისტიანედ შეექმნა. (და ვითარ-
 ცა იცხევიან, იქიდგან სასელიუცა მის მოციქულისა
 გამოიუცვალა, და შემდგომ საულის თქმის წილ
 ჰავლე ითქვა): ამისთვის ჰავლე მოციქულმან მხი-
 ლებით მის მოვევისა, ჰრქუა მას. ში მაცუყუარო-
 საგსეო ყოვლითა ზაკვითა და მანკიერებითა, შეი-
 ლო ეშმაკისაო, და მცერო ყოვლისა სიმართლი-
 საო, რომელი არა დასცხრები მრუდებისაგან წრ-
 ველი გზისა ღუთისა. ამისთვის კელი უფლისა

შენ ზედა, და იყო შენ ბრმა და ვერ კედვიდე მზე-
სა, ვიდრემდის მოეცებოდე თავსა შესა. და შეუ-
სეულად დაეცა მის ზედა არმური და ბნელი, და
მიმოვიდოდა და ეძიებდა წინამძღვარსა. და სერგი
მთავარიცა იგი მხილველი სასწაულისა ამისა, უ-
მეტესად დამტკიცდა სარწმუნოებასა ზედა თვისსა:

შემდგომ ჰაგლე ბარნაბასთან კინროსით გამო-
სული ანტოქ პისილია წოდებულ ქალაქად მოვი-
და, და მუნ კრებულს ჰურიათასა შევიდა ქადაგე-
ბად: რაჟამს ამათ ქადაგებაჲ მისი არა შეიწყენარეს,
და უფროსი ერთი მის ადგილის კერპმსახურიც
ფერგზე დააყენეს, რათა ივინი ქალაქის ვარე ვა-
მოღვენონ, მოციქულნი ივინი მუნით გამოსულნი
იკონიონ ქალაქად მოვიდეს. და მუნცა ჰურიათაგან
დგენულნი კვალად ლვისჯრად ვანიგლცეს წარვი-
დეს; ხოლო ადგილსა ამას შეემთხვა ჰაგლე კაცსა
ვისმესა დედისაგან მკელობლად შობილსა, რომე-
ლი სიყვარულით მოისმენდა ქადაგებასა მისსა. მას
ჟამს ჰაგლემ წინაშე მის კერპმსახური ერისა უხ-
მო კაცსა ამას მეტყველმან. შენ ვეცხვი, სახე-
ლითა უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესითა, აღს-
დევ აღიძარათე ფერსზე დაჭსდევრ. და იფერ შეუ-

სეულად კაცი იგი განკურნებული, აღსდგა ფერს-
 ზედ და დაიწყო სირბილით სღვაჲ; ხოლო სილ-
 ვითა სასწაულისა ამისა კერპმსასურნი ივინი რა-
 დგან ჭკონებდეს ვითარმედ ბარნაბა და ჰავლე კე-
 რპნი მათნი არიან, განცვიფრებით შექმნეს ზა-
 სილი, და თქმა. ღმერთნი სასიითა კაცისათა შე-
 ცით ვარდმოსდგენილნი მოსრულ არიან. და მეის
 მირბიოდა კერპთა მღდელი მათი და მოაქუნდა მუნ
 ზუარაკნი, წინაშე მოციქულთასა შესაწირავად; მა-
 შინ ჰავლე და ბარნაბა გაწყრომილნი დაიბოდეს
 სამოსელთა თვისთა, და მლაღადებელნი მათ გუ-
 ყოდეს. ჭი კაცხო, ვითარი არს მოქმედება ეგე
 თქვენი! რამეთუ ჩვენც თქვენ-ფერ კაცნი ვართ
 მოსაკვდავნი, რომელნი მოსრულ ვართ თქვენდა
 ქადაგებად, რათამცა დაუცვოთ ეგფერი ამაო ფუ-
 ჭი საქმენი, და მოქცეულთა იცნათ ღმერთი ცხო-
 ველი, რომელმან სოფელი ესე ყოველი თავად
 დაჭადა; და ამის თქმით მლივს აცხრომეს ერი იგი
 საღმრთოს შეწირვისაგან:

ვარნა სხვა ზემო თქმულთ ქალაქთ ჭურითა
 მათ ვითარცა ეულის ემა ჭყვეს მოციქულთ ქადა-
 გებით. შეძინებაჲ ერისა მუნ, გამოვიდეს მოვიდეს

მუნ, და იგოდენს ეცადეს ვიდრელა ერი იგი აღ-
 მრეს, რომელთა ცანკვით და ქვის დაკრებითა იგ-
 ფერ გამოდევნეს ქალაქის გარე მოციქული ჰავ-
 ლე: იგიცა მჩობლ ბარნაბასთან ერთად მუნით
 გამოსრული სსგა მრავალს ქალაქებსა საბერძნე-
 თოსასა მიმოვლითა ჭქადებდის, და ყოველსავე
 ადგილსა მრავალნი კაცნი მოაქცია ქრისტეიანედ შე-
 ქმნა.

მათ დღეთა შინა მორწმუნეთა შორის გამო-
 სდა ლალვა ერთი და ბჭობა, რამეთუ ჭურიათაიან
 მოქცეულნი იენი, კერწმასსურთაიან მოქცეულთა
 ეცოდეს, ვითარმედ ვიდრემდის თქვენცა შწუ-
 ლისა ებრ მოსესისა არა წინა დაიჯვითოთ, არა
 გაქუნდესთ ცხოვრება. ამის გამო ჰავლე და ბარ-
 ნაბა იერუსალიმად მიავლინნეს, რათა სსგა მოცი-
 ქულთა თანა საქმესა ამასა ზედა ზრასგა ჭყონ გა-
 ნაჩენი დაჭსდონ: ხოლო რაჟამს მოციქულთ კრ-
 ება იქმნა, მაშინ სსგა საქმებთანა ესეცა ენისა-
 ზღურა, რომე კერწმასსურთაიან მოქცეულთა არა
 წინა დაუჯვითონ. და მერმე განმეორებით ანჯი-
 ოქედ მიიქცა ჰავლე:

თანვი შენათე.

ზავლე მოციქულის ქადაგების მიზეზით
გამოვლილნი შეწუსებანი .

საქმე მოციქულთ . ივ . ივ . ით :

წმისა შემდგომ ზავლე შილასთან ერთან კვა-
ლად ქალაქითი ქალაქად მიმოვლიდა ქადაგებდა, და
მრავალთა გაცთა მოაქცევდა . და შემდგომ ღმე-
რთმან გამოუცხადა მას წარსვლა და ქადაგებად სა-
ბერძნეთოდ კერძოთა მაკედონიისათა : აქ მოხუ-
და რომელ მსევალი ვინმე ეშმაკეული რავდენ
გზისაჲ ზავლეს მოწაფებითურთ თვისითა მიმაგა-
ლს იხილევდა გზასა ზედა, ამათ შემდგომ შეიქ-
მოდა ზასილსა მეცხეველი, კაცნი ესენი მონანი
ლუთისანი არიან, რომელნი გზასა ცხოვრებისასა
ოქვენ ვიქადაგებენ : და ღლესა ერთსა ზავლე მიე-
ქცა ეშმაკსა მას, და ჰრქვა . სასელითა იესო ქრი-
სტესითა ვიბრძანებ შენ რათა მანდვდებან გამოხ-
ვიდე . და მუის გამოვიდა მუნით ეშმაკი იგი, და
განერიწა დედაკაცი მისებან : წმას საგანსა ზედა
ფრიად განრისხნეს სასლის უფალნი მისნი . ამი-

ცომ რომე ეშავეული ქალი ესე შეგონებით ეშ-
 მაკისათა ფარულ საქმებსა მათ ეცყოდა. და ივი-
 ნიცა ამეუარი ვსითა მრავალ თეთრს მოიგებდეს.
 ამისთვის ოდეს ისილეს რამეთუ მოეგება მათი დას-
 ცხრა, ესენიც ეცყოდეს ვითარმედ კაცნი ესენი აქ
 მოსვლითა შფოთს შთამოაგდებენ ქალქსა შინა ჩვე-
 ნსა, რომელნი შჴულსა ასალსა ჩვენ მიქადაკებენ,
 და ივფერ მწარედ ცემითა შეიყვანეს მოციქულ-
 ნი ივინი სანყრობილედ, და ფერკნი მათნი დაჭკრძა-
 ლნეს ხუნდსა შინა: გარნა შუა-ღამისასა რაჟამს მო-
 ციქულნი ივინი ილოცვიდენ, იყო ანაზღვეულად ძრვა
 დიდი, ვიდრემდე სანყრობილე ივი საფუძვლით-
 ურთ შეიძრა. და ყოველნი კარნი მის სანყრობი-
 ლისანი განესუნეს, და ყოველთა კრულებანი გა-
 ნისხნეს: და ვითარ სმისა მისგან განელვიძა სა-
 ნყრობილის მცველსა მას, და ისილნა კარნი გან-
 ხმულნი, სასო-წარკვეთილობისაგან ისადა მანვი-
 ლი და ეველებოდა განცმერაჲ თავისა თვისისაჲ,
 რამეთუ ევრედ ჭგონებდა ვითარმედ განლცოლვილ
 არიან ყოველნი მანყრობილნი: და რა ისილთა ესე
 ავღლემან კმა უყო მას კმითა დიდითა, და ჰქრქუა-
 ნურას შეიმთხვევე თავსა შენსა ბოროტსა, რამეთუ

ჩვენ ყოველნი აქა ვართ: ხოლო მან მოითხოვა
სანთელი და შეისწრაფა შინა, და ვითარცა ისილა
ივინი და გულის კმა ყო ქმნული სასწაული იგი,
შიშითა და ძრწოლითა დაგარდა ფერსთა მოციქ-
ულთასა. და გამოიყუანნა ივინი ვარე, და ჰქრქვა
უფალნო, რა მიღირს მე რათა ვცხოვრდე: ხოლო
მათ ჰქრქევს გრწმენინ უფალი იესო ქრისტე, და
ჰსცხონდე: და წარიყუანნა ივინი მასვე უამსა ლა-
მისასა სახლსა თვისსა, და განჰბანნა ივინი ნაგვე-
მთა მათვან. და ნათელ ილო მან ყოველი სასლე-
ულითურთ თვისითა. და დაუგო მათ ცაბლაჲ. და
უსაროდა მს ყოველითურთ სასლეულით. რომე-
ლთა ჰქრქენა ღმერთი: და ვითარცა განთენა მიუ-
ვლინეს ერისთავთა მათ მტარვალნი, და ჰქრქევს,
განუცვევენ კაცნი იგი რომელნი მიგცენით ზერო-
ბილად: მაშინ ჰავლემ ჰქრქუა მათ, ვგვემეს ჩვენ
ურაკარაკთა ზედა და შემასსნეს საზერობილესა
ცუდად კაცნი უბიწონი ჰრომნი, და აწ ფარულად
განგვიფანებენ ჩვენ. არა ევრეთ, არამედ თვით
მოვიდენ მათ განმიყუანენ ჩვენ: მიუთხრეს მტა-
რვალთა მათ ესე ყოველი ერისთავთა მათ. და
ვითარცა გულის კმა ჰყვეს რომელ ივინი ჰრომაე-

ლნი ყოფილან, ფრიად შეეშინა. და მოვიდეს და
ლოცვიდეს მათ. და გამოიყვანს ივინი სანყრო-
ბილით, და ეგედრებოდეს ვანსვლად ქალაქისა მი-
სვან:

შემდგომ ჰავლეცა მიერ გამოსული მოწაფებ-
რითურთ თვისითა მოვიდა თესლონიკედ (ესე იგი
სელენიკედ.) სადაც კაცნი შრავალნი შეიძინა, ვარ-
ნა ადგილისაგა ამის ჰურიანი მოშურნებით ფრიად
სდევნიდეს მას, და ქალაქითი ქალაქით მისი დე-
ვნითა იქამომდე მიაწევინეს საქმესა, რომელ ბო-
ლოს ბოლოს გამოვიდა ჰავლე ათინის ქალაქ-
ად მივიდა: ქალაქი ესე ათინისა, რომელი ფილა-
სოფოზთ ადგილი იყო, წაქეზებითა მაკვილაკობი-
თა ესენი მოსულნი ჰავლე მოციქულს ზედა დაეს-
კმოდეს, რათა მოისძინონ ქადაგება მისი, თუ რაი
არს? ხოლო ჰავლეცა თუ გინდ ვითარცა მათ ესა-
ჭიროებოდა ეგრეთ იცუოდა საქრისტიანო სარწ-
მუნოებასა ზედა. ვარნა მათვანი კაცნი მცირედნი
შეიძინა, რომელ ამათ მოწმუნეთაგანნი ერთიცა
დიონესიო არიონაველი იყო: და ამისა შემდგომად
გამოვიდა ჰავლე ათინელთა მათვან, და მოვიდა კო-
რინთე ქალაქად. სადაც წელსა და ნახევარსა და-

ყოფოთა კაცი მრავალი მოაქცია ქრისტიანედ. შექ-
 მნა, უფროსი ერთი კერპმსახურთაგანნი, ვირემუც
 ჭურითაგანნი. და თუმცა ურითა ამათ მას წინ აღ-
 უდგესცა და ეალიონ წოდებულ ანთვიანის მო-
 მაგიერესა მისცეს იგი, ეარნა ბოლოს კიცხულნი
 იქმნეს და ვერა რაჲ ავნეს მას: შემდგომ მიერ
 გამოვიდაცა ზავლე, და აქათ იქით მრავალს ადგი-
 ლსა მიმოვლითა და უცსრომელი ქადაგებითა მრ-
 ხობლ საბერძნეთოდ მიქცეული ეგესოს ქალაქად
 მოვიდა: და მუნ უმეცეს ორისა წლისა დაჭყო-
 და ქადაგებითა და სასწაულ მოქმედებითა საყოფი
 ფრიად მრავალი ეამოსცა. იფერად ვიდრელა ზა-
 ვლეს ოფლის მოსახოცს მანდილსა, რაჲჲმს წა-
 რილებდენ და შეასებდენ მას უძლურთა ჭირიანთა
 და ეშმაკეულთა, მით განიკურნებოდინ: ქალაქსა
 ამასა ეგესოსასა სკევა წოდებულს ვისმე ჭურითა
 თა მღვდელთ-მთავარსა შვიდნი შვილნი ჭყებანდა,
 რომელნი დამოციცებელნი ითქმოდიან, და ეცდ-
 ბოდინ კაცისაგან ეშმაკის გამოსხმასა. და მისე-
 დგითა ზავლე მოციქულისა, რომელი სასელითა
 იესოსითა ეშმაკთ განასხმიდა, ეავლისაღეს ესე-
 ნიცა და უხდათ იმფერად ქმნა მათაც: ამის გამო

ერთ გზის რაჟამს ეცუოდეს ესენი ეშმაკეულსა ერთსა, ვითარმედ შენ ვაფიცებთ სასელითა იესოსითა, რომელს ზავლე ჰქადაგებსო. შეესუღად ეშმაკეულმან მან ესრეთი ზასუსის მიგებით მათდა, ვითარმედ ვუწყო იესოსა და ზავლესაც ვსცნობ, გარსა თქვენ ვინა ხართო? ამის თქმით, ვაცოფიანებული მათ ზედ მიიჭრა, და მათგანნი იარნი შეიანყრა რა, იგფერ ჰსცანჯა ივინი, ვიდრელა ძლივს საწყალობელნი ივინი შიშველნი და დაწყულუღვილნი კელისაგან შისისა გამოქცეულნი, სასლისაგან გარე გამოვარდეს, და ევრეთ გარდაარჩინეს თავნი: აშასა ზედა ერი ყოველი შეშინდა ფრიად. და მოშიშებითა მივიღოდნენ ცოდვითა თვისთა აღვიარებდნენ, და საკუდიანო წიგნებსა თვისსა ცესლსა შთაჰყრიდნენ დაჰსწყემდნენ. და საქმებითა ესფერიითა სარწმუნოებაჲ ქრისტესისი მას ქალაქსა შინა უწყესცესად მოეფინებოდინ: გარსა დემეტრ წოდებულ ვინმე ოქრო მჭედელმან, რომელი კერაებს შეიქმოდა, ვითარცა იხილა, რომელ იმ კერძობსა ესრედ ქრისტეანობის შემოსვლითა, მოსაგები მისი დასცხრების, მის გამო ყოველი კაცი თვისი თანა შესელოხანსი (ესე იგი ასნა-

ფი) აღსპრა ფერსსედ ღააეყენა პირდაპირად ჰავლესი იგოდნად, ვიდრელა ჰავლეძან დასტოა ქალაქი უგი ეფესოსი. და ვანმეორებით წარვიდა იგი ადგილთა მათ, სადაც პირველ ჰქადაგებდა, და კერძოთა მათ მიმოვლის და მოწაფებულთ მორწმუნეთ სარწმუნოებასა ზედა ვანსტკიცების მერმედ, ნაგოი გზას გამოვიდა იერუსალიმს წარსასგლეყლად:

თანგი შენთერთმეცე:

ჰავლე იერუსალიმს შეიპყრობების, და მუნით.
 ჰრომს წარვალს, რათა სამართალი მისი
 მუნ იქმნეს.

საქმე მოციქ. კა. კბ. კვ: — წელი ქრისტესი 60:

მოციქული ჰავლე რაყამს კესარიად ეწია, რომელი მუნითაც იერუსალიმად წარსვლად იყო, მის ადგილის ერთმან ავაბოს წოდებულმან მოწაფემან სულითა წმიდითა იწინასწარმეცხეველა ჰავლეს ზედა, ვითარმედ იერუსალიმს ჰურითა მათ იგი შეგარული კელსა კერპმსახურთასა უნდა მისცენ: ხოლო ვითარცა ესმათ ესე მის ადგილის მორწმუნეთა, ცდრილით იწეეს გვდრებად მისდა, რათა იერუსალიმად

არა წარვიდეს: მიუგო. ზავლემან და ჰრქვა მათ. მე
 იესო ქრისტესათვის მსად ვარ არა თუ შეწყრო-
 ბისა და შეგვისათვის მხოლოდ, არამედ იერუსა-
 ლიმს შინა სიკვდილისათვისცა: ამისთვის იგფერ
 რაჟამს მიაწია მან მივიდა იერუსალიმსა. ჰურიათ
 იგი რომელნი მარადის მას მტრობდეს და დრჯ-
 ვინვიდეს მას ზედა, ღლესა ერთსა ცამარს შინა
 დაესხმოდეს მოციქულსა მას ზავლესა, ვითარ თუ
 კაცისა წარმართისა თვისთან აყვანით შჰულის ზირ-
 დაზირად ცამარში შეუყვანიეს. და მიხეწისა ამის
 ცამო ყრილობითა და ეგირილითა დიდითა მრთე-
 ლი ქალაქი მას ზედ შეკრებული ცემით მოცი-
 ქულსა მას მუნ მოჰკლევდენ, უკეთუშცა კაცი ჰრ-
 თმავლთ მსაჰულისა მუნ მოსრული არა შეშვე-
 ლებოდა და მშლავრობით კელთავან მათისა არა ეა-
 მოეცატნა: შემდგომ ოდეს ზავლეს წინამოსაჰუ-
 ლენი ვინა მოდაგენი ივინი განვიდეს წინაშე მსა-
 ჰულისა, მაშინ ზავლემან ყოველთ წინაშე აცნობა
 თავი თვისი, თუ ვინ არის, და ყოველივე თავს
 გარდასავალი თვისი თვითვეულად რიგით მიუთხ-
 რა მათ. თუ ვითარ თავადი ურია იყო, და ღმე-
 რთმან სასწაულითა მოაქცია იგი, და მიაგლინა ქა-

დაეხად მესიის ტყეშარიუცი სარწმუნოებისა: ხოლო მცერნი იგი ჭურიანი საცეცათა ამათა მსენელი უფროს განსჯიდებოდეს, და ერთპირად დაიწყებდეს წასილსა წინაშე მსაჩულისა მის, ვითარმედ არა ღირს არს რომელ კაცი მავფერი ცოცხლულობდეს ქვეყანასა ზედა, არამედ აღიხუნას ქვეყნისა ამისაგან: მსაჩულმან მან რომელი კერწმასსური იყო უმეცრებით ჭურიათა მჭულის საქმებისა, სამართალი ჯავლესი მიანდო ჭურიათა მღუდელთ მოძღუარსა ზედა, რათა მან უეაჲ მას მსაჩავრი: ხოლო ჯავლემანცა ვითარცა იხილა სასამართლოსა ამასა შინა რომელ ამათგანი ნასეგარი სადუკეველთაგანნი იყუნეს, და ნასეგარი ფარისეველთაგანნი, შექმნა წასილი, და თქმა. იცოდეთ რამეთუ მე შვილი ფარისეველისა ფარისეველი ვარ, რომელი მერმისა მის ვინა საიქაო ცხოვრებისა და აღდგომის ქადაგებისათვის მე აწ შეწყობილი თქვენს წინაშე ვაგსამართლდები: და ამის ამგვარად თქმით თუ ვინდ თვისს კერძოდ მიიძსრო ფარისეველნი ეოველნი, რომელთა ჰსთქმეს ვითარმედ უკეთუცა ვერეთ არის, უბრალო არს კაცი ესე. ვარნა სადუკეველნი იგი უფროსლა ვა-

ნაცოფნა, იგოდნად ვიდრელა ფიცით სიტყვა შეჭ-
კრეს თავიანთ შორის ვითარმედ არცა სტამდეს,
და არცა სუმიდეს ვიდრემდის ჰავლე მოჭკლან: ხო-
ლო სანქმე ამან ვიდრე ყურადმდე მსაჩულისასა
მიაწია რა, მუის მათგან ჰავლე გამოიყვანა, და სი-
ფრთხილითა კესარია ქალაქად ფელიქს წოდებულ
მსაჩულსა დიდსა წარუესაგნა, რათა ჭურთან იგი მუნ
მოვიდეს. და წინაშე მისსა სამართალი ჰავლესი
იქმნეს: რაჟამს მოვიდეს ივინი და ორსავე კერ-
ძოთაც იტყოდენ, მაძინ ფელიქსმანცა მან ვულის
კმა ჭყო უცოდველობად ჰავლესად. ვარნა მაინცა
და მაინცა პირმოძინებოთ მოქცეულმან ჭურათა.
წინაშე, არა ენათავისუფლა მოციქული, არამედ
საწყობილედ მიცემული შეინახა იგი, ვიდრემდის
იგიცა გამოიყვალა და მის ადგილს სსვა მსაჩ-
ული ფესტოს სახელით მოვიდა დაჰდა:

ხოლო ფესტოს ესე რაჟამს იერუსალიმს მი-
ვიდა, მტერნი ჰავლესანი საკვით მოვიდეს და ე-
ვედრეს მას რათა ჰავლე აღიღოს კესარიით იე-
რუსალიმს მოიყვანოს. ვინათგან თავიანთ შორის
პირობა ექმნათ ჰავლეს გზასედ მოკვლისა: ვარნა
ფესტოსმან არა ინება ესრეთ, არამედ უბრძანა მათ

კესარიად მისვლა, და მუნ მრხობლ წინაშე თვისსა ჰაველეს გასამართლება: სოლო ჰაველემან ვითარცა იხილა სამართალსა ამასა შინა რომელ ფესვოსცა ესე ჭურიათა წინაშე ჰირფერობით მოქცეული მას არა განათავისუფლებს, და საქმეს ვაჟვიადებს, თავადმანცა ჰრომის კეისრის სასამართლოსა მიმართა ჩივილითა. ამისთვის საქმე იფერ ვარდაწყდა რათა ჰაველე ჰრომს ვაგზავნონ: მას შემდგომ მეც წეროდესი აერიპას წოდებული ჭურიასტანის მეფე, რაჟამს ცოლითურთ თვისითა და მთავრებითა კესარიად მოვიდა ფესვოსთან მოსაკითხავად მისი, უნდა ფესვოს ამას წინაშეცა გამოყვანა ჰაველესი. მაშინ ჰაველემან ჩვენებით უცოდველობისა თვისისა, იფერ ჰატიოსნად ჰქადაგა ქრისტეს ზედა, ვიდრელა აერიპას იგი ვაგვოდა ჰაველესა. მცირე ერთი დამთა რომე მეც ქრისტიაწედ შემქმნა: მერმე ამათ თავიანთ შორის იწყეს თქმა, ვითარმედ უკეთუმცა არა ეჩივლა კეისრისადმი, ჰერ იყო განათავისუფლება კაცისა ამისა: რაჟამს მოციქული მიზეზისა ამის გამო ჰრომის კეისრისა მიმართ ვასავზავნებლად შეიქმნა, იანერეს ულიობს წოდებულს ვინმე ასისტავსა მთაჲს

ბარეს, რათა მან აღიეგანოს ნავით წარიეგანოს მო-
 ციქული იგი იცალოად: გარნა ფრიად განვრცელდა
 შემეზაურობა ესე ჰავლესი არეული და წინაღმდეგი
 ქარების მიზეზითა: და ეამსა ზღვასა ზედა ნავით
 სვლისასა ამის მრავალ გზის სასტიკი განსაცდელია
 ნი ღელვის შემთხვევითა სსგა შემეზაურნი და მენ-
 ვენი სიცოცხლისაგან სასო წარკვეთილ იქმნებო-
 დნ რა, ჰავლე მათ ზედა მდგომი მარადის გაამ-
 ტეგდა მათ გულის დადებითა, რათა არა ეძინოდენ
 და ტამდეს ტამდსა განსაძლიერებლად. გერეთვე
 მიუთხრა ერთ გზის ესეცა, ვითარმედ ანგელოზნი
 უფლისა შეჩვენა მე, და მრქეა. ნუ ეძინინ ჰავ-
 ლე, შენ განსვლად სარ წინაშე კეისრისაგა. მის
 გამო სიცოცხლეცა ეოველ კაცთა მაგათ ნავსა შინა
 შეოფთასა შენ მოემადლა ღმერთმან, რათა მიზეზითა
 შენითა არჯარა რამ მაგათ ეგნოს: ხოლო უკანასკ-
 ნელად სასტიკმან ღელვამან ნავი ემელსა შემოჭ-
 კრა, და ოდეს დაიწყო დამსობად, მაშინ მცველ
 იასაულთა მათ ზრახვა ჰეგეს თავიანთი შორის და-
 სოაცა თვისითიანათა შეოფ მპყრობილ შეკრულ
 კაცთა, რათა ექცეულნი არა განერისნან. გარნა
 ასის თავმან მან არა უტეგა მათ საქმე ესე, ვინა-

თვან უნდა გარდაჩენა ჰაგლესი, არამედ უბრძანა
 რათა ვისაც შეეძლოს ცურვითა კმელზე განვიდეს.
 და იეფერ უოველნი კმელზედ გამოსულნი განგ-
 რინნეს. და კმელზედ ვასრულთა ისილეს რომელ
 ჭალაკი იგი ძელიცინე წოდებული კუნძული იყო.
 თუმცა მცხოვრებნი ამის კუნძულისანი მთი-
 ური ბარბაროსნი კაცნი იუენენ, მაინც სიყვარუ-
 ლით შეიწყენარეს შემეზაურნი ესე ლელვისაგან
 გარდაჩენილნი, რომელ ჰაგლესა მათთან იყო.
 და წვიმისა და სიცივის გამო ცეცხლი დაუნთეს
 მათ ჭანის სამოსის გასაშრობლად და კელ ფერის
 გასაცფობლად: და ვითარ შეჭკრებდა ჰაგლე ფრი-
 აღსა ქარქუშტსა და დასსმიდა ცეცხლსა მას ზე-
 და, იქედნე გველი სიციფოჲსა მისგან გამოჭნდა და
 კბენით მოესვია კელსა ჰაგლესსა: ვითარცა ისი-
 ლეს ბარბაროსთა მათ გველი იგი დამოკიდებული
 კელსა მისსა, იცუოდეს ურთიერთარს. კაცის მკვ-
 ლელი ვინმე არს კაცი ესე, რომელი ზღუასაღა
 თუ განერა, სასწეღმან ცხოვრებად არა უცევა:
 ხოლო მან კელი განჭყარა და შეაგლო ვუწლი იგი
 ცეცხლსა, და არა რა ბოროტი ეგნო მას. ხოლო
 იგინი ჭეონებდეს ვითარმედ განსიფნეს და დაეცეს

მეუხეულოდ შეგდარი. და ვითარ ივინი ავდვიდეს
 რამეთუ არა რა ბოროტი შეემთხვა მას, მოიქცეს და
 იტყუადეს ვანცვიფრებულნი, ვითარმედ. კაცი ესე
 ხვენი ღმერთებისაგანი ერთი უნდა იყოს: ხოლო ა-
 ვლე მელიტინე ჭალაკსა ამასა სამ თუქ დაჭყო, და
 მრავალ უძლურთა სხეულთა განკურნების შემდგომ
 კვლად შევიდა ნავსა. და რაჟამს ჰრომად მიწვე-
 ნილი მივიდა, მის ადგილის ჰურიათა მათ აცნობა
 მიზეწი თვისი ჰრომად მისვლისა: და ვინადგან
 მუნ ორი წლის ოდენ გასწია მისი სამართლის
 საქმემან, იაყრა სახლი ერთი მოციქულმან მან,
 და მუნ განცალკეებულნი, თვისადმი მიმსვლელყ
 თა კანნიერად უქდაგებდა და ასწავებდა მჭულსა
 ქრისტესსა:

ვიდრე აქამომდე მოხსრობს საქმე მოციქუ-
 ლთა წიგნი. რომლით დასრულდების ასალი აღ-
 თქმის მოთხრობა:

თანგი შენათო-რმეცე.

შეძინებული მოთსრობაჲ ქრისტეს მოციქულთაჲ

საქმე მოციქულთა წიგნსა შინა ქრისტე უფლის ხვენი მოციქულთა და მოწაფეთა მოთსრობაების შემოკლებულად რიგითა მოთსრობის შემდგომ, შესაბამად ვვიხსნ, რათა წმიდა წერილის სსვა ადგილთაგან აღებითა, მკირე ერთიჯა მოგსთსროთ და ვაცნობოთ მათს ნაწერებსა ზედაჲ ქრისტე უფალმან ხვენმან, ვითარჯა წმიდა სასარება იცევის, ათორმეცი მოციქულნი, და სამეფჯდა ათორმეცნი მოწაფენი გამოიჩნია თვისად. რომელმან თვისი ასალი შჯულის სარწმუნოების წინა პირველად მათთვის სწავლებითა, (რომელ ამით იგინი ასალი ებკლესიის პირველი საფუძველნი იქმნენ,) ამცნო მათ წარსვლა და ქადაგება ყოველსა სოფელსა თვისი წმიდა სარწმუნოებისაჲ შემდგომ ათორმეც მოციქულთა მათგან რომელ იუდა გამოაკლდა, ნებითა ლუთიულოითა მისს ადგილსა სსვანი ორნი ეგამნი გამოჩეულნი, რიგსა მოციქ-

ულთასა შევიდეს, ერთი იგი მატათია, და მეორე
პავლე, ვითარცა ვსთქვით შემორედ:

ძორის ყოველთა მოციქულთა და მოწაფეთა
ამათ რვა სული მხოლოდ ღმერთმან აღმოაჩინა,
რათა ნაწერითაცა საქრისტიანო მოძღვარებაჲ მისი
დაუტეონ შემდეგ მომაგალთ მორწმუნეთა, იგვე-
რად ვიდრელა დაწერილმან ამათმან საღმრთო წე-
რილის გინა წმიდა წერილის რიგსა ვანგლო: წინა
პირველად ამათგანმან ოთხმან, ესე იგი, მათე მო-
ციქულმან, მარკოზ მოწაფემან, ლუკა მოწაფემან,
და იოანე მოციქულმან იესო სი ქრისტესი ნანდგი-
ლი ცხოვრებაჲ და მოძღვარებანი შემოკლებულად
დაწერეს, და მის გამო დაწერილიცა იგი მათი სწ-
ხარებან იწოდა, რომელი სამასწრობლო საქმის წი-
გნი თქმა არის, რომელი კაცსა აცნობებს და ასა-
რებს თავისა თვისისა ღმერთთან შერიგებასა და
ცხიანებასა: ორთა მათ ოთხთა ამათ მასწარებელ-
თაგანთა, ამას ვარდა სხვა რამეცა დასწერეს: ერ-
თმან მან ლუკამან, სანქმე მოციქულთაჲ დაწერა.
რომელი ქრისტეს ამალღების შერმედ ახალი ეპი-
სტოპოსის დასაბამსა მოხსიანობს, ვითარცა ვისილეთ
ბოლოზდელს ნაწილსა ამასა შინა: ხოლო მეორე-

მან მან იოანემან ეპისკოპოსსა სამი დაწერა, რომელი ზირველსა მას შინა, ქრისტეს ღუთის სიტყვად შეოფობას შწვალებელი ზირდანიად დამცვიცების შემდომი, ყოველსავე სიყვარულსა განა მოყვასის სიყვარულსა ზედა ჰქადაგებს: ეგრეთვე ამათ გარდა, წიგნიცა გამოცხადებისა დაწერა. რომელს ვითარცა იცევიან, სასარების დაწერის უწინარეს რაჟამს წმიდა მოციქული ესე ქადაგების მიზეზის გამო ჰაჯმოს წოდებულ კუნძულსა საბერძნეთოსასა ექსორიად წარიგზავნა, მუნ ღმერთმან მას გამოუცხადა სილგანი ივინი. რომელნი ყოველნივე იგავით წინასწარმეტყველობანი არიან, რაჟც უნდა აღესრულოს ეკლესიასა შინა ქრისტეს ზირველი მოსვლითგან ვიდრე მეორედ მოსვლამდე. რომელნი ფრიად ღრმანი და საიდუმლოვანნი სილგანი არიან:

მასარებელთა მათ გარდა, ზეტრე მოციქულმანც ორი ეპისკოპოსე მიჰსწერა ჰურიათა ნათესავის მორწმუნეთა, რომელნი ყოველს ქვეყანასა სსუა კერპთმსახურთ ნათესავთა შორის განბნეულ იყუნეს: და ამათ შინა აჩვენებს ვითარმედ ქრისტეს განკაცების საქმენი წინასწარმეტყველთა

პირველვე ქადაგეს. და სულის აღმავსებელი შე-
 ვონებაებითა დიდსა თუ მცირესა სწურთავს, რათა
 ყოველთა თვისთ თანამდებობათა უნასუსონ. და ეკ-
 რძალონ მწვალებელთაგან, და სიჯეგასა მათსა
 არა უსძინონ, არა მოსჯეუდენ: ეგრევე სასით
 იაკობ მოციქულმანცა, რომელი მამა უფლისა ი-
 წოდა, მისწერა ეპისტოლე მორწმუნე ჰურიათა,
 ნაირ ნაირი განგრძობილი საკვირველი სწავლებე-
 ბითა: ვითარცა იუდა მოციქულმან მამანცა იაკ-
 კობ მოციქულისა ამისამან, რომელი თადეოწიჯ-
 ითქმის. მანც წიენი ერთი შემოკლებული მის-
 წერა ახალი მორწმუნეთა მათ, რათა თვალი განასო-
 ლონ არა სჯეუდებოდენ მწვალებელთაგან ქმნუ-
 ლი მრუდი მოძღვარებისაგან: ი-თისთა მოციქულთა
 ამათ თქმულნი შვიდნი ეპისტოლენი ესენი კათო-
 ლიკე იწოდნენ, რომელი ჰნიშნავს საყოვლიეროსა.
 რამეთუ ვითარცა იჯეგებან, მრთელს ქვეყანასა ზე-
 და სადაცა ჰურიათა ნათესავის მორწმუნენი იყუ-
 ნეს, მათ მიეწერა:

ხოლო ნავლემ მეთასამეცე მოციქულმან, რომ-
 ელმან ქვეყნითი ქვეყნად სლგითა და მიმოვლი-
 თა, თითქმის ყოველივე ქადაგება თვისი კერძ-

მსასურთა უმოძღვრა, რომელი მიხედასა ამის ეკ-
 მო მოძღვაროცა წარმართთა იწოდა, ათოთსმეცი
 ეპისკოლე მისწერა აქათ იქით საცალკეო მორ-
 წმუნე ეპკლესიათა, რომელი უდიდესი ნაწილი
 ოფლითა თვისითა თვით საფუძველი დაედო ვანე-
 მცკიცა: ამისთვის თვისთ ეპისკოლეთაგანი ერ-
 თი წარუგზავნა ჰრომაელთა, რაჟამს თავადი კო-
 რინთეს იყო. და ეფისკოლესა ამასა ვითარცა მო-
 ხანს, თვით ეცყოდა, და ცერკვიოს წოდებული ერ-
 თი მოწაფე მისი სწერდა: და ეფისკოლითა ამი-
 თა მოციქული იგი ცდილობს დამპყიდებასა მოქ-
 ცეულთ ურიათა და მორწმუნე წარმართთ ლაღვა-
 სა, რომელი ურთიერთსა ზედა იქადოდინ, და ერ-
 თი ერთსა დამცირებდინ: ორნი სწავლებითი ეფი-
 სკოლენიცა კორინთელთ მისწერა, რომელი ერთ-
 დროს საბერძნეთოჲს დიდთ ქალაქთაგანი ერთი-
 ცა იგი იყო. ორთა ეფისკოლეთა ამათგანი ჰირ-
 გელი ეფესით ანუ ფილიპე ქალაქისაგან მუნ წარ-
 გზავნა. და მეორე იგი მაკედონიით: მეოთხე ეფი-
 სკოლე ვლაცელი. მისწერა, რომელი მცირე აზ-
 იასა შინა (ესე იგი ანატოლსშინა) შიოგარდების.
 და ეფისკოლე ესე ჰრომიოვან, ანუ სსგათა ებრ,

ეფესით მუნ წარგზავნა: მესუთე ეპისტოლეცა ჰრო-
 მის საწყრობილით გან მისწერა ეფესელთა, რო-
 მელი ეფესო ძველად ზღვის კიდის დედა ქალაქი
 იყო მკირე აზიისა. და ციქიკას მოწაფის მიერ
 მათ წარუგზავნა: მეექუსე ეფისტოლე ფილიპელთ
 მისწერა, რომელი მაკედონიის კერძოდ ზღვის
 კიდის ქალაქი იყო, და ვითარცა იცევიან, ეფის-
 ტოლეცა ესე ჰრომის საწყრობილით წარგზავნა
 მუნ კელითა ვინმე ენაფროდიცე წოდებულისა:
 მეშვიდე კოლასელთა მიძართ მიწერილი ეფისტო-
 ლე იგი, არს ჰრომით წარგზავნილი, რომელი ე-
 სეცა ძველი ღროს მკირე აზიის ქალაქთაგანი
 იყო: მერვე, და მეცხრე, თესალონიკელთა მიძ-
 ართ მიწერილნი ორნი ეფისტოლენი არიან. ჰირ-
 გელი იგი ათინის ქალაქით წარგზავნილი არისო,
 იცევიან: და მეორე კორინთესაგან ანუ ჰრომიო-
 გან. თესალონიკე ესე ძველი ღროს დედა ქალაქი
 იყო მაკედონიის სამთავრობოჲსა, რომელი აწ სე-
 ლენიკ იწოდების: მეათე იგი, ებრაელთ ეფისტო-
 ლე არს, რომელი ვითარცა იცევიან, ჯავლემ ი-
 ცალიით მისწერა, და სწორად ჰურიასტანს მორ-
 წმუნე ჰურიათა წარუგზავნა მათი გულის დადებ-

ითა, რათა წარმართთა, და ურწმუნო ჭურიათა კელ-
 ისაიან გამოვლილნი შეწუსებანი სიყვარულით დაი-
 თმინონ: მოციქული იგი ავლევ, რომელი იმერთთ
 ეპისკოლეთა დასასრულსა ანუ დასაწყისშიდ სასე-
 ლსა თვისსა სდებს, ეპისკოლესა ამასა შინა მსო-
 ლოდ არა სდებს: მისეზი ამისა შესამღებელ არს
 ესე იუოსო, იტყვიან, რომელ გინადგან უწეოდა
 ვითარმედ მოპურნობითა სამულველ იყო თავადი
 ჭურიის გვარსა შინა, მით ნათქვამიჯა მისი იმე-
 რათ მსმენელთათვის (ესე იგი მოუქცეველ უ-
 რიათათვის) შესაწყენარებელი არა იქმნებისო. და
 ანუ თუ თავადი თავსა თვისსა იტყოდა, უფროს
 მოძღურად წარმართთა, ვირემც თუ მოციქულად ჭუ-
 რიათა. მის გამო იმერთ ეფისკოლეთა შინა მოქ-
 ცეულთ წარმართთა შიძრთ მივლინებულთა ცსა-
 დად დაწერა სასელი თვისი, და ამას შინა გარდი-
 არა: მეათერთმეტე, და მეათორმეტე ციმოთეს მი-
 ძრთ მიწერილნი ორნი ეთისკოლენი არიან, რომ-
 ელი მისი საყვარელი მოწაფე იყო, და თავადსა
 იგი ეპისკოპოზად ეფესოსი ეცხო. ამათგანი ერთი
 მაკედონისაიან მისწერა. და მეორე ჰრომიდგან:

მეათსამეტე ენისტოლე ტოცეს მისწერა, რომელი
 ესეცა მოწაფე მისი იყო, და რომელი ენისკონ-
 თსად კელდასსმულ ექმნა კრეცელთა (ესე იგი ვი-
 რითისა). და ეფისტოლე ესე მას წარუგზავნა ნი-
 კოპოლის წოდებული მაკედონელთ ქალაქისაგან:
 მეათათსამეტე უკანასკნელი ენისტოლე მისწერა
 ფილიპონ წოდებულს მეგობარსა თვისსა, მიხე-
 ზითა მისი ონესიმე მონისა, რომელი რამ დამნა-
 შაობის ქმნითა თვისი ბატონისაგან გამოქცეული
 ჰქრომს მოსულ იყო. სოლო, პავლე გაწურთვითა
 მისი და ვანებაზედ მოყვანითა, ეფისტოლითა ამით
 კვლად ბატონსა თვისსა შთააბრის მას: პავლე მო-
 ციქულის დაწერილთ ათათსამეტთ ეფისტოლეთა
 ამათ შინა, ყოველი ქრისტიანებრივი სარწმუნოე-
 ბის სწავლად, და ზნეობითი გინა ქცევითი და სა-
 სულიერო მოძღვარებაჲ იეფერ ძლიერი სახით და-
 წერილი არს, ვიდრეღა ფიქრი წამკითხავისა მიი-
 ზიდვის. უფროსი ერთი მათ შორის ცხადად სი-
 ლვითა ღუთის დიდ მოქმედებისა, რამეთუ მისი
 სარწმუნოების მდევნელი, და მისი სახელის მე-
 მობელი, იეფერ ჰქადაგებს სასარებაზედ, რომელ
 არა თუ მსოლოდ ექმნა სიკოცხლისა თვისისა.

სა, არამედ ვიდრე დღევანდლადღე ჰირს დაუყო-
ფს სარწმუნოების მცერთა თვისი დაწერილი ე-
ფისკოლებითა მით:

გ ა ლ ო ბ ა

ვნებასა ზედა უფლის ჩუქნისა იესო ქრისტესი:

ბოლო მწუხრსა მას დიდსა მწარესა,
 მცილსა შინა მის გეთსემანისა
 ვიდინე უხვად ოფლი სისხლისა,
 რომლით ვასველე მიწა შენთვისა:
 აწ განიზრახე თუ ვითარ ცხოვრებ?
 და ამ სიყვარულს შენ რაჲს აგებ?
 მიკრულმან სვეცხედ განძიშვლებულმან,
 რავდენთ გვეძათა, წყლულთ მიძლებელმან,
 თქუქნ ანგელოზნო სთქვით თვითვეულად,
 ვიწყულულე ვითარ შენთვისა მრავლად!
 აწ განიზრახე თუ ვითარ ცხოვრებ?
 და ამ სიყვარულს შენ რაჲს აგებ?
 ვითარცა მეფე რა განვიკიცხე,
 ეკლის გვირგვინი ნებსით თაკს ვიღე.

გრძელთ ეკალთ მიერ ფრიად ცვიგნული,
 შენ ზედ ვფიქრობდი ყოველად ღმობილი:
 აწ განიზრასე თუ ვითარ ცხოვრებ?

და ამ სიყვარულს შენ რაას აგებ?

ჯვარცმად რა ვიქმენ მას ჟამს დასჯილი,

ზიდვითა ჯვრისა მთად აღმაგალი,

სიმძიმით მის ჯვრის შეწუსებული,

ვიქმენ მე ფრიად მწვე დაძრომილი:

აწ განიზრასე თუ ვითარ ცხოვრებ?

და ამ სიყვარულს შენ რაას აგებ?

კიცსულ სატეზედ მწარედ ეკარულმან,

ველით და ფერსით მე დალურსმულმან.

ზღუასა მას შინა მწარისა ღმობის

ცანჯვით სიკვდილი თავს ვისსი შენთვის:

აწ განიზრასე თუ ვითარ ცხოვრებ?

და ამ სიყვარულს შენ რაას აგებ?

უწყალოდ ეპირვით წმიდა გვერდისა

განძელო ფართოდ წყლული ვულისა.

სიდგანს წყარონი ცკბილნი ცხოვრების

ფრიად სიუხვით ვარდმოსდნენ შენთვის:

აწ განიზრასე თუ ვითარ ცხოვრებ?

და ამ სიყვარულს შენ რაას აგებ?

უმსირე აწ ამ ეოველთა წელულთა
 შექუსგრილ ეულით მონანულითა.
 და უცქირეცა დაღვრილსა სისსლსა
 ბოლო წვეთადმდე სრულად შენთვისა:

აწ განიზრახე თუ ვითარ ცხოვრებ?

და ამ სიყვარულს შენ რაჲს აგებ:

ბოლოს ყაჲსა მას ჩემის ცხოვრების,

მამასა ჩემსა ვევედრე შენთვის:

დედა წმიდაჲ ჩემიცა კვალად

ბოლო ანდერძით მოგმადლე დედად

აწ განიზრახე თუ ვითარ ცხოვრებ?

და ამ სიყვარულს შენ რაჲს აგებ?

ცაჲ ქვეყანა, მთანი, და ბორცვნი

ჩემთანა სწუსდნენ ერთობ ეოველნი

ეოვლად მწარეს მას ბოლოსა ყაჲსა,

ოდეს მოგჭკვდი მე ჭვარსედ შენთვისა:

აწ განიზრახე თუ ვითარ ცხოვრებ?

და ამ სიყვარულს შენ რაჲს აგებ?

სხვა რაჲსა ქმნად ვიყავი მეცსა,

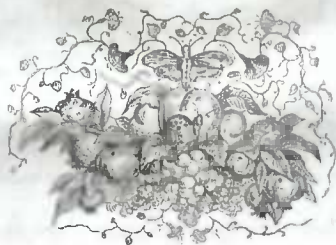
მრთლივ თავი ჩემი ესრედ ოდესა

ფრიადის დიდის სიყვარულისთვის

სამღთოდ შევსწირე ჭვარს ზედა შენთვის:

აწ განიზრახე თუ ვითარ ცხოვრებ?
 და ამ სიყვარულს შენ რაას აგებ?
 მძაღლა ვექმენი სწორად შენისა
 ვიშობე მე რა მსგავსი შენისა.
 ზიარებითაც თვით თავი ჩემი
 მოვეც სატყელად სასმელად შენი.
 აწ განიზრახე თუ ვითარ ცხოვრებ?
 და ამ სიყვარულს შენ რაას აგებ?
 სიკვდილ მიმტემი თავის ჩემისა
 ცვევობისაგან დახსნად შენისა,
 შემდგომ ვიქმნაყა აქ ზეცას შენი
 სასყიდელი და წილი ვვირგვინი:
 აწ განიზრახე თუ ვითარ ცხოვრებ?
 და ამ სიყვარულს შენ რაას აგებ?
 თუმც ვჭაბუკბოდი ვი ვერეთ ჭვარს ზედა,
 გარნა ვფიქრობდი სრულად შენ ზედა
 კვალად ზეცასაც ნათლის ცახცხ ზედა,
 ვიზრახო მარად სურვით შენ ზედა.
 აწ განიზრახე თუ ვითარ ცხოვრებ?
 და ამ სიყვარულს შენ რაას აგებ?
 მეუთა ზეცის მარიამ ცკბილო,
 და დედავ ჩემო ჭი საყვარელო!

რომელი იესოს ჰგარჯმულის უზერით,
 იყავ ადვსილი მწარითა ღმობით.
 და წმიდა ჰგარის ახლას მდგომელი
 სწუსდი ურემლობდი ყოვლად ღმობილი:
 მენის უკბილის მის მწარე ვნებისთვის
 მარად ეგედრე მსსნელსა მას ჩემთვის.
 და ჰყავ იესოს მას ჩემს მეუარებელსა
 რომ მივაგებდე მეც სიყვარულსა
 მის ყოველთ მცნებათ ბრძანებათ დასკვით
 კეთილ უცოდვოდ უსოვრებით ჩემით. ამინ

საძიებელი

საღმთო წერილის მოთხრობისა ამის .
მედი ალექსისა .

ნაწილი პირუჭელი .

- ა . დაბადება ქვეყნისა, და პირუჭელი კაცისა . 13
- ბ . ცოდვა პირველ მამათა, და პატიჟი . 16
- გ . მოთხრობა აბელისა, და კენისა . 20
- დ . დემეტრის სიბოროტე კაცთასა წყლის
რღუნით ჰრისსა 23
- ე . გოდოლი ბაბილონისა 28
- ვ . წოდება მამა აბრაჰამისი, და სხვა საქ-
მენი მისნი 31
- ზ . დემეტრის აბრაჰამისათანა ალექსისა და პი-
რობასა ეოფს, და მას ისმეელ მეს მო-
სტემს 34
- წ . აბრაჰამის და ლოტის სტუმრის მოყვა-
რებაჲ, და სოდომელთ რისხვაჲ . 38
- თ . შემდგომ ისაჰაკის შობისა, აბრაჰამ ის-
მეელს გვას უჩვენებს გავსავნის . 42

- ი. ღმერთი უბრძანებს აბრაჰამსა მისა თვი-
სისა ისააკისას საღმრთოდ დაკვლასა. 44
- ია. აბრაამ ისაკს დაქორწინებს, და შემდ-
გომ გარდაიცვლების 47
- იბ. ბენი ისააკისანი იესავ და იაკობ 51
- იგ. იაკობ კურთხევასა მამისა თვისისა გე-
ლისაგან შმისა წარიტაცებს თვით მიი-
ღებს 53
- იდ. იაკობ წარსვლასა შუა მდინარედ სილ-
ვასა იხილავს და მუნ დაქორწინებული
სასლის უფალი იქმნების 58
- იე. იაკობ გამოვალს მუნით მოქცევად ქვე-
ყანასა თვისსა 62
- ივ. შემეფაურობასა შინა იაკობისსა სხვა
შემთხვევანი 64
- იზ. ბეთა იაკობისთა შემშურნებაჲ და მწაკ-
რობაჲ იოსებ შვენიერსა ზედა 70
- იწ. იოსებ ეგვიპტესა შინა განისუიღვის, და
მუნ ცილისწამებითა საწყრობილედ შე-
ვალს 75
- ით. იოსებ ფარაონის ზმანებათა გამოძთარ-
ემნელი საწყრობილით გამოვალს და

- აღმწიფებასა ეწევის 80
- კ. ძმანი იოსებისნი მიზენით სიემილისა
 მას მიმართვენ და იოსებ მათ გამოს-
 უდის 84
- კა. იოსებ ძმათა თვისთა მცირე ერთიუც გა-
 მოუდის შემდგომ თავსა თვისსა მათ
 გამოუცხადებს 90
- კბ. იაკობ უოგელი სახლელუითურთ გამო-
 ვალს ქვეყანასა მეგვიანცელთასა მო-
 ვალს, და მაკურთხებელი მეთა თვი-
 სთა გარდიცვლების მოხუცებულობითა
 კეთილითა 97
- კგ. იოსებ ძამასა თვისსა დაჭულავს. და ძმა-
 თა თვისთა შენდობის მოცემის მერმე
 თვითაც გარდაიცვლების 103

ნაწილი მეორე

- ა. ისრაელთ დევნულებაჲ და შეწუხებაჲ აგ-
 ლთაიან მეგვიანცელთა 107
- ბ. ასული ფარაოსი მოსეს წელით გამოი-
 ევანს და შეიღობილად თვისსა შეიქმს. 110

- კ. მოსე მიზეწიბო გვარის მოყვარებისა ქვეყანასა მადიანელთასა განივლცის და სისწაულსა მაყვალისასა იხილავს . 412
- დ. მოსე ეგვიპტედ მოქცეული ძეთა ისრაელისათა გელთავან მეგვიპტელთა გამოიხსნის . 418
- ე. მეგვიპტელთ ათნი გვემანი გინა ჰატიუნი . 422
- ვ. მეთე ვწმად მეგვიპტელთაჲ და ძეთა ისრაელისათა ეგვიპტით გამოსვლაჲ . 434
- ზ. ძენი ისრაილისანი ზღვასჲ შეწამულსა გამოვალს და ფარაო ლაშქარითურთ თვისთა მუნ დაინთქმინ . 436
- წ. ღმერთი უდაბნოდ ზრუნავს ისრაელთ წყლის ნაკლებულებასა . და მოსცემს მათ საზრდელად მანანასა . 439
- თ. ნმაღეკელნი მოსწყდებიან ძეთა მიერ ისრაილისათა ოთორ მოვალს სანახავად მოსესი და მოკითხვად . 444
- ი. ღმერთი სინის მთასა მცნებასა ათსა მოსცემს ძეთა ისრაელისათა . 447
- ია. ძენი ისრაელისანი დაუტევებენ ღმერთსა კბოს ჰმსახურებენ . 452

- იბ. კარვისა და კიდობნის შენება. და სსვა
 წესნი ღმრთის სასურებისანი . 157
- ივ. ნაბაჯ და აბიუდ, და სსვა ბრალიერნი ი-
 რისსებიან 160
- იდ. ძენი ისრაელისანი დრცვიგვიან ჰირდა-
 ჰირად ლუთისა, და ირისსებიან . 162
- იე. აჰარონ და მარიამ ირისსებინ . 166
- იგ. მოსე შეთვალეთა შიავლეს ქვეყანასა გა-
 რებისასა, და ძენი ისრაელისანი კვალად
 ირისსებინ 168
- იზ. კარს, დათან, და აბირონ არისსებიან.
 და კვერთხი იგი აჰარონის აუვაგილდე-
 ბის 174
- იწ. ისრაელთ მემესაურობის უკანასკნელ წე-
 ლს შემთხვეულნი საქმენი . 181
- ით. მოთხრობა ბალაამისა 184
- კ. წინასწარმეტყველი მოსე გარდაიცვლე-
 ბის, და ისუ ნავის ქე მისს ადგილს
 განგაღს 192

შეხვედრები

იოხანესის მოთხრობა 195

საწილი მესამე

- ა. ისუ უწინამღვრებს ძეთა ისრაელისათა და მდინარესა იორდანესასა განვლიან . 205
- ბ. იერიქო და ვაჟა წოდებულთ ქალაქთ აღებაჲ 210
- გ. ვაბაონელთ მაცეუარებაჲ და ქანანელთ სუითა მეფეთა მოსრებაჲ 216
- დ. ისუ დამწყობელი ეოგელი ცარების ქმეცისაჲ, მათაჲცა ისრაელთ განუყოფს და ვარდიცვლების 220
- ე. შემდგომად ისუსა ჟამსა მსაჩუთასა ისრაელთ ვითარებაჲ 227
- ვ. მოთხრობა დებორის, ბარაკისა, სისარასა, და აელისა 233
- ზ. გედეონ მკედართ უსუცესად აღმოიჩვენის და ძეთა ისრაელისათა კვლთაჲგან მადიანელთასა გამოიხსნის 237

- ც. მკლავრობაა აბიქელიქისა 245
 თ. მოთხრობა იეფთაასა 249
 ი. მოთხრობა სამფსონისა 256
 ია. მოთხრობა შიქიასა . და ბენიამინის ცო-
 მის ვაწყვეცა 268
 იბ. მოთხრობა რუთისა 272
 იგ. ღოჯგითა ანასითა სამუელ იშობების,
 და ღმეროს შექწირვის 276
 იდ. ელი შვილებითურთ თვისითა ირისების
 მღვდლობისაგან შთამოვარდების, და
 ადგილსა მისსა სამუელ გამოიარჩევის . 279
 იე. თუცხო თესლნი მიწეწით მის კიდობნისა
 ირისებთან, და მას კიდობანსა აელ-
 მეორ ისრაელთ მოსცემენ 284

ნაწილი მეოთხე

- ა. ისრაელთა თვისთ მეფის დადგინება უნ-
 და, ღმერთიუც ჰირველ მეფედ ისრაე-
 ლებისა საუღს გამოარჩევს 291
 ბ. საულ დიდი გამარჯვების ქმნის შემდგომ
 მარხობლ მეფედ იუცების 295

- ე. საულ კვლად სძლევეს უცხო აესლთა,
 და ურხოებისათვის ღმრთისა თვალისა-
 გან ღუთისა განგარდების: იონათან თვი-
 სი მოქმედებული მკნეობითა სიკვდი-
 ლისაგან განერინების . . . 298
- ღ. საულ აძლეველთ დასოვეითა ყოვლითუ-
 რთ ღმრთის თვალისაგან განგარდების . 302
- ე. დავით მეფედ იჯსების . . . 305
- ვ. დავით გოლიათსა ჰკლავს, და მით ყო-
 ველნი უცხო აესლნი იძლევიან . 308
- ზ. საულის შემშურნება დავითს ზედა . 314
- ჟ. დავით საულის მიერ დევნილი მიმოვლის
 გაქცეული . . . 317
- თ. მოთხრობა ნაბაღისა და აბიგიასა, და სხვა
 შემთხვევანი დავითისნი . . . 325
- ი. სიკუდილი საულისა, და დავითის მის
 ზედა ქმნული კეთილი სამაგიერო . 331
- ია. სასლი საულისა აონრდების, და შეუფება
 დავითისა წარემართების . . . 335
- იბ. დავით კიდობანსა ღუთისასა აღიღებს
 იერუსალიმად წარიღებს . . . 344
- ივ. სხვა გამარჯვებანი დავითისანი, და ცოდვა

- დიდი მისი და შენანება 345
- იღ. ველისაგან აბესალომისა დავითის გამო-
ვლილი შეწუსებანი ჰატყუად ცოდვითა
მისთა 353
- იე. აბესალომ მოკლულ იქმნების, და და-
ვით კვალად ადელსავე თვისსა მიიქ-
ცევის 361
- ივ. ისრაელნი უმის სრვით ირისებიან . . . 367
- იზ. დავით თვისს შემდგომად სოლომონს
მეფედ დაადგენს, და თვით გარდისვლ-
ბის 370
- იშ. მეუფება სოლომონისა 375
- ით. სოლომონ ცამარსა და ჰალატსა თვისსა
აღაშენებს 381
- კ. ცოდვა სოლომონისა, და სიკვდილი მი-
სი 387
- კა. ისრაელთი მეფობა ორად განიყოფვის . . 390
- კბ. ცოდვა ერობოამ ისრაელთი მეფისა, და
ბოროტი შემდგენი მისნი 394
- კგ. ილია წინასწარმეტყველი სიბოროტესა
აქაბისსა აძსილებს, და თავად რისხავს . 400
- კდ. სსვა საქმენი აქაბისანი, და ბოროტად სი-

- ბგ. კგელი შისი 406
- ბე. რისსეა ოქოზიასი, და ილია წინასწარ-
მეტყველის ზეცას ამაღლება 410
- ბვ. ელისე წინასწარმეტყველის სასწაულ-
მოქმედებანი 415
- გზ. ეუ ნათესავსა აქაბისასა აღსოცს, თავად
იმეუფებს, და მას შემდგომ გამეფებუ-
ლნი მეფენი ისრაელთასანი 427
- გწ. მეფენი იუდის ნათესავისანი, რობოამით-
ვან დაწყებული ვიდრე ორამადმდე . . . 435
- კთ. მეფენი იუდის ნათესავისანი ოქოზიასისა-
ვან დაწყებული ვიდრე აქაზამდე . . . 445
- ლ. მოთხრობა ესეკია მეფისა, და მის შემ-
დეგ სსდარ იუდას ნათესავის მეფეთა
ვიდრე უკანასკნელადმდე 457

ნაწილი მეხუთე

- ა. მოთხრობა ცობითისა 477
- ბ. მოთხრობა ივდიითისა 486
- გ. მოთხრობა ესთერისა 497
- დ. მოთხრობა წინასწარმეტყველთა . . . 510
- ე. მოთხრობა დანიელ წინასწარმეტყველისა 520

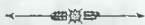
- გ. მოთხრობა სამთა ერმათა 528
- ზ. დანიელ წინასწარმეტყველის სსეა მოთ-
ხრობანი 533
- წ. ათორმეტნი წინასწარმეტყველნი 549
- თ. მოთხრობა იონა წინასწარმეტყველისა 550

ნაწილი მეექუსე

- ა. ჭურიანი ცევეობისაგან ბაბილოანთასა
მიიქცეინ 557
- ბ. იერუსალიმის მრჩობლ აღშენებას შემდ-
გომ ჭურიათა სათესავის შემოსევეანი 563
- გ. რისსეა ელიოდორესი 567
- დ. მშვიდობიანობა ჭურიათასა აირ დაირევა
ყამსა ანციოქესასა 571
- ე. წამებულებაჲ ელიასარ მოსუცებულისაჲ
და შეიღთა მმთა მაკაბელთასაჲ დედო-
თურთ მათითა 578
- ვ. მატათია მღვდლისა და ძეთა მისთა კე-
თილმსასურებაჲ და მკნეობანი მათნი 586
- ზ. მკნეობანი იუდა მაკაბესნი 590
- წ. ანციოქე მეფის მოწყვეტა და მს. მე-
მდგომად მსსლომ მეფეთა ბრძოლაჲ

- პირდაპირად ჰურიათასა 596
- თ. იუდა მაკაბეს შემდგომ ონათან ადგილსა
მისსა დაიპყრობს 604
- ი. სსვამოთსრობანი იონათან მღვდელთ მო-
მღვრისანი 607
- ია. შმან ადგილსა ონათანისასა განვალს . 612
- იბ. შეძინებული ჰურიათა მოთსრობისაგან ვი-
დრე შობადმდე ქრისტესი 618

ახალი აღთქმისა:

ნაწილი პირუტყლი

- ა. გაბრიელ ანგელოზთ მთავარი ასარებს
ზაქარიასა, და ქალწულს მარიამსა . 631
- ბ. ქალწული მარიამ მისედგად ელისაბეთისა
მივალს. და ელისაბედი შობს იოანე-
ნათლის მცემელს 635
- გ. შობვა იესოსი ქრისტესი 638
- დ. სამნი მოგუნი მოვალნთ იაყვანის ცემად
იესოსა, და მიზეზითა მით წეროდე
ერმათა ბეთლემისათა მოსწყევტს . 642

- ე. ცაძრად მიყვანებაჲ იესოსაჲ, და ათორ-
 მეტი წლისა ცაძარსა შინა მოპოვნაჲ. 645
- ვ. ნათლის ღება იესოსი. და გჷმაკისაგან
 გამოცდა 648
- ზ. კანა გალილელთ ქორწილი. და მას შემ-
 დგომ შემთხვეულნი საქმენი ქრისტესნი 652
- ც. სამარიტელი დედაკაცის მოთხრობა. და მე-
 ფისაგან შთაშობადი ეგრძის განკურ-
 ნებაჲ 657
- თ. სასწაულითა მოციქულნი თევზს ინადირე-
 ბენ, დეღვა ზღვისა დაცხრება, და გჷ-
 მაკეულნი გერგესელითანი განიკურნე-
 ბიან 664
- რ. განკურნება განრღვეულისა: მოწოდება
 მათე მოციქულისა: განკურნება აირო-
 ზის ასულისა, და სისხლ მადენარი ქა-
 ლისა 665
- ია. კურნებაჲ პრობადიკე განრღვეულისა, და
 კაცისა მის კელ შესმაბილისა, და სხვა
 კაცთა უძღურთა სენიანთა 672
- იბ. გამოჩხევა ათორმეტ მოციქულთა, და გან-
 კურნება კეთროანისა და მონისა მის ასი-

- სთაგისა 677
- ივ. განსჯისა ნაინ ქალაქის მკუდრისა :
მოქცევა დედაკაცისა ცოდვილისა : ივა
გი თესლის მთესველისა 684
- იღ. თავის-კუჭთა იოანე ნათლის მცემელისა :
იესოს სუთი ჯურით, და შვიდი ჯურით
ათასეული კაცთ განძობაჲ, და ზღვასა
ზედა გამოჩინებაჲ 687
- იყ. ქანანელი დედაკაცის ასულის კურნებაჲ . 692
- იფ. ფერისცვალება იესოსა : განკურნება სამ-
თვარეოს მქონესა ერთისა : ერმათა
ჩხვილთა სიმდაბლის მაგალითის ყო-
ფობაჲ 695
- იზ. ივაგნი თანამდებისა და სამარიტელებისა და
კურნებაჲ ათთა კეთროანთა 700
- იწ. სამეოცდა ათ ორმეცნი მოწაფენი : მარ-
თა და მარიამ : შობითიან დაყოლებული
ბრძის განკურნებაჲ : იესოს ღუთაებისა
ცხადად ქადაგებაჲ 705
- ით. ივაგი უძღვების შვილისა 711
- კ. ივაგნი მნესა და უწყალო მდიდრისა . 714
- კა. მსაჩულისა, და ფარისეველისა, და მეზ-

- ვერეს ივანნი 718
- კბ. შესვლა სასუფეველსა შინა კაცისა მდი-
დარისა ძნელი არს. და ივაფი ქვეყნის
მოქმედთა 720
- კგ. აღდგომა ლაზარესა მეგობრისა ქრისტე-
სი 725
- კდ. მოქცევა ზაქესი. ივაფი აზნაურისა. და
მარიამის მიერ იესოს ნელსაცხებელით
ცხებაჲ 729
- კე. იესო დიდებულად შევალს იერუსალიმსა,
და მუნ კვლად სასწაულთა ჭყოფს . 735.
- კვ. იესო კვლად ივაფებით სწურთავს და ზირ-
დაუყოფს ჭურთათა 739
- კზ. იესოს უკანასკნელი მოძღვარებაჲნი და ი-
ვანნი 745
- კწ. გაცემა იესოსი და ბოლოზდელი სერობა. 749
- კთ. ღოოცვა იესოსი წალკოცსა შინა ზერობა,
დასჯა და უარის ყოფა ზეტრესი . 756
- ლ. იესოს ზილაცეს სასამართლოში მიიყვა-
ნებენ და ცანჯვის შემდგომად გაასა-
მართლებენ 763
- ლა. ჯუარსცმა იესოსი, და დამარსვა . 770

- ლბ. დიდებული აღგომა იესოსი, და მოწა-
 ფეთ გამოცხადება 778
 ნაწილი მეორე
- ა. მოსულა სულისა წმიდისა და განძრავ-
 ლება მორწმუნეთა 791
- ბ. შობითგან დაყოლებული მკელობის კურ-
 ნება 795
- გ. ანანიას და სანფირას რისხეაჲ, და მოცი-
 ქული ქადაგებაჲ 799
- დ. მოთხრობა სტეფანე პირველი მოწამისა . 806
- ე. სიმონ მოგვი მოციქულთაგან შეხვედ-
 ბის. საჭურისი იგი მორწმუნე შეიქ-
 შნების 809
- ვ. ჰაელე მოციქულის მოქცევა 813
- ზ. მოქცევა კორნელიოს ასის თავისა . 817
- ჟ. მოციქული პეტრეს საწყრობილით გამო-
 სსნა 821
- თ. ჰაელე მოციქულის ქადაგებანი 826
- ი. ჰაელე მოციქულის ქადაგების მიზეზით
 გამოვლილნი შეწყუსებანი 829
- ია. ჰაელე იერუსალიმს შეიპყრობების, და მუ-
 ნით ჰრომს წარგალს, რათა სამართალი

მისი მუნ ზქნეს	• 835
იბ. შემინებული მოთხრობაჲ ქრისტეს მო-	
ციქულთა	• 843
გალობა ვნებასა ზედა უფლისა ზვენისა	
იესო ქრისტესი	• 853

სამღთო წერილის მოთხრობის წიგნი ესე ისუ-
დების კოსტანდინეპოლშიდ, კალათა წოდებულს
უბანსა, და სელბოსსან წოდებული ქარვასლის
მსითარინათ მონასონთ საწიგნესა შინა ოთხ მა-
ნეთად. სოლო საქართველოშიდ ამჟამად რამ
წამაცებულს ფასად, რადეან მუნ მიჯანის ხარ-
ჭი ზედ მოიანგარიშების:

და თუმც ვინც ამა წიგნის მსოლოდ თვითა ანუ
ორ ორ თანას იყიდის, იგი ზემო სსენებულს
ფასს გარდაიხდის, გარნა რომელიც ამისას შვიდს
თანას და ანუ მეცს ერთიანად იყიდის ვასასუი-
დავად, მაშინ მას ზემო სსენებული თავნიდვან
ათი თერთმეც ნახევარ ნაკლებ ფასად მიეცე-
მის წიგნნი ესენი მუნ კოსტანდინეპოლშიდ,
ვითამც, მანეთის თავს სამ სამი შაურის დაკ-
ლებითა თავნიდამ:

სოლო პოლიმპრიალს ოქროსაჲ წიგნისა ამის გა-
მსუიდავნი კოსტანდინეპოლშიდ მიიღებენ ამა
წიგნის შეიდავთავან ოცდაექვსი აბაზის ანგა-
რიშედ:

ცდომან

გვერ. ცრი. დაბეჭდილი

წარმოითხე

15	11	შემდგომ	შემდგომ
23	9	ვირელა	ვიდრელა
46	13	ოგსნი	ოგისნი
111	15	წელიდგან	წელიდგან
132	9	უნდა	უნდა
მუხვე	19	ოუ	ოუ
193	9	განიცადენით ცანი	მოისილვე ცაო
332	2	მას	მან
მუხვე	8	მიგელოს	მიგილოს
333	5	მოკუდე	მოგკუდე
345	3	მე	მე
415	15	გამოვედ... გამოვედ	ალმოვედ... ალმოვედ
439	13	მას	მან
463	3	გამო	გამოცა
მუხვე	9	იეუნენ	იეო
486	12	334	3348
520	16	ბაღდასარ	გაღცასარ
536	20	ბაღდასარ	გაღცასარ
544	10	ლომნი	ლომნი

მუნვე 17	ეაბილოვანთ	ბაბილოვანთ
მუნვე 18	ბელ	ბილ
542 19	მეეგნ მე	იეგნ
569 4	ვერა	ვერლარა
576 15	ეოს	ჰეოს ოლონდა
604 4	გეობას	გეობას
651 16	რამეთუ	რომელ
652 16	დიდა	დედა
653 1	ხედა	ხეგნდა
655 3	სამი დღის	მესამე დღეს
656 9	მოწაფე	მოციქული
706 15	ჰეგად	ჰხედავ
მუნვე 21	შენსა	შენისა
711 9	ედვას	ედვას
723 13	მათი	მათ
728 5	შეკრბეს	შეკრბეს
730 21	იეო	იეო ზაქე სასელით
745 14	საჯავსა	საჯავისა და
754 22	სიეგარულიო	სიეგარულის
795 22	ოსმათხოვნელად	მოსათხოვნელად
828 2	ალოცვიდეს	ილოცვიდეს
841 5	იეო	იეო

2

♀ 991

